

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\H\Hailey Arthur\Hailey Arthur -
Penězoměnci.pdb

PDB Name: Hailey A - Penezomenci
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 26.11.2005
Modification Date: 26.11.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Arthur Hailey

Penězoměnci

První díl

(1):

Ty dva dny prvního říjnového týdne zůstanou mnohým dlouho, živě a bolestně vtištěny do paměti.

V úterý oznámil starý Ben Rosselli, prezident První americké komerční banky a vnuk jejího zakladatele, svou zprávu - svou nečekanou a skličující zprávu, která se rychle roznesla po všech odděleních banky i mimo banku. A druhý den ve středu objevila hlavní filiálka, "vlajková loď" První americké komerční, že má ve svých řadách zloděje - což byl začátek celé řady událostí, jež předvídal jen málokdo a jež skončily finanční pohromou, lidskou tragédií a smrtí.

Oznámení prezidenta banky přišlo bez výstrahy. Bylo to s podivem, ale na veřejnost neproniklo do té doby ani to nejmenší. Ben Rosselli zatelefonoval hned po ránu několika vedoucím pracovníkům, z nichž některé chytil doma u snídaně, jiné ihned po jejich příchodu do práce. Několik z těchto lidí nepatřilo k vedoucím pracovníkům, ale byli to dlouhodobí zaměstnanci banky a Ben je považoval za své přátele.

Ben Rosselli sdělil všem totéž: Prosim vás, dostavte se dnes v 11 hodin do zasedačky na centrále.

Všichni až na Bena už byli shromážděni v zasedací síni správní rady. Bylo jich asi dvacet, rozmlouvali spolu tiše ve skupinách a čekali. Všichni stáli. Nikdo se neodhodlal být první, kdo odstrčí židli od lesknoucího se stolu členů správní rady, delšího než squashové hřiště, stolu, kolem něhož se vešlo čtyřicet lidí.

V rozhovorech najednou vynikl něčí ostrý hlas: "Kdo k tomu dal příkaz?"

Hlavy se otočily. Byl to Roscoe Heyward, viceprezident a šéf kontrolního oddělení, a jeho slova platila číšníkovi v bílé kazajce z jídelny vedoucích pracovníků. Číšník přinesl karafy šery, které rozléval do sklenic.

Přísný Heyward, jenž patřil v První americké komerční k Olympanům, byl zapříisáhlý abstinents. Podíval se významně na hodinky a jeho gesto jasně říkalo: Nejenom že se pije, ale už tak brzy po ránu. Několik lidí, kteří už natahovali ruku po skleničce, ji stáhlo zpátky.

"To nařídil pan Rosselli, pane," prohlásil číšník. "A objednal výslovně nejlepší šery."

Zavalitý člověk v módním světle šedém obleku se otočil a prohodil zvesela: "Ať je jak chce brzy, ty nejlepší věci si člověk nemá nechat ujít."

Modrooký Alex Vandervoort se světlými vlasy, jež měly už na spáncích opar šedi, byl rovněž viceprezident banky; byl to srdečný a neformální člověk, jehož nenucená společenskost protiřečila té neoblomné rozhodnosti, jež se skrývala pod ní. Oba pánové - Heyward a Vandervoort - byli představitelé druhé nejvyšší příčky vedení hned pod prezidentem banky, a i když to byli oba ostřílení kozáci a dokázali jeden s druhým spolupracovat, byli v mnohých ohledech rivaly. Jejich rivalita a odlišná stanoviska se odrážely v celé bance a oběma se postaraly o družinu přívrženců nižšího ranku.

Alex vzal dvě sklenice šery a podal jednu Edwině D'Orseyové, důstojně vyhlížející brunetě, která patřila k vedoucím pracovníkům.

Edwina si všimla, jak se Heyward podíval káravě směrem k ní. To už je stejně jedno, pomyslela si. Roscoe stejně ví, že jsem věrnou přívrženkyní Vandervoortova tábora.

"Děkuji ti, Alexi," řekla a vzala si skleničku.

Nastal okamžik napětí, ale pak následovali jejího příkladu i ostatní.

Obličej Roscoe Heywarda se vztekle stáhl. Zdálo se, že Roscoe chce ještě něco dodat, ale pak si to rozmyslel.

Vtom se u dveří zasedačky ozval zvýšený hlas vedoucího bezpečnostního oddělení banky Nolana Wainwrighta s vysokou othellovskou postavou, jednoho ze dvou černošských vedoucích úředníků, kteří v bance byli: "Paní D'Orseyová a pánové - pan Rosselli."

Šum utichl.

V místnosti stál Ben Rosselli a s jemným úsměvem na rtech přejížděl očima shromáždění. Jeho zjev působil jako něco mezi předobrazem laskavého otce a spolehlivým člověkem, jemuž tisíce spoluobčanů svěřují do úschovy své

peníze. Jeho vzhled i oblečení odpovídaly oběma představám. Nosil černé státníky a finančníky s neodmyslitelnou vestou, na níž měl vpředu zavěšený tenký zlatý řetězek s přívěskem. A člověka přímo udeřilo do očí, jak silně se tenhle člověk podobá prvnímu Rossellimu - Giovannimu - který před sto lety založil tuhle banku ve sklepech jednoho hokynářství. Ben měl tu Giovanniho patricijskou hlavu s vodopádem stříbrných vlasů a s kníry, jejíhož obrazu banka používala na spořitelních knížkách a cestovních šecích jakožto symbolu poctivosti. Giovanniho poprsí zdobilo Rosselliho náměstí dole pod nimi.

Tenhle Rosselli měl takřka stejně bujně stříbrné vlasy i kníry jako Giovanni. Móda se za těch sto let otočila o třistašedesát stupňů. Co však nebylo na žádné reprodukci vidět, byla ta rodová dravost, kterou měli všichni Rosselliové a která spolu s bystrostí a nezměrnou energií vynesla První americkou komerční na její dnešní význačné místo. Ale zdálo se, že ten den chybí Benu Rossellimu jeho obvyklá živost. Při chůzi se opíral o hůl, což u něj ještě žádný z přítomných nikdy neviděl.

Natáhl ruku, jako by si chtěl přistrčit jedno z těžkých křesel členů správní rady, ale Nolan Wainwright, který stál nejbližší, byl rychlejší. Šéf bezpečnostního oddělení otočil křeslo vysokým opěradlem od zasedacího stolu. Prezident zamumlal několik slov díky a posadil se.

Potom mávl rukou směrem k ostatním. "Nebude to nic úředního. Dlouho vás nezdržím. Jestli chcete, přitáhněte si židle. A děkuju vám." Poslední věta platila číšníkovi, od něhož si vzal sklenku šerry. Číšník vyšel a zavřel za sebou dveře zasedací síně.

Někdo přistrčil židli Edwině D'Orseyové a pak se posadilo i několik dalších, ale většina zůstala stát.

Alex Vandervoort řekl: "Zřejmě je to nějaká oslava." Udělal gesto rukou, v níž držel šerry. "Jde jen o to, jaká?"

Přes obličej Bena Rosselliho znovu přelétl záblesk úsměvu. "Kéž by to byla oslava, Alexi. Ale je to jen příležitost, při které třeba pomůže se napít." Odmlčel se a v místnosti se najednou znovu rozhostilo napětí. Každému bylo jasné, že to není normální schůze. Na obličejích se zrcadlila nejistota, obavy.

"Umírám," řekl Ben Rosselli. "Doktoři tvrdí, že mi už moc času nezbyvá. A tak jsem si řekl, že bych vám to měl oznámit." Pozvedl svou skleničku, chvíli ji pozoroval a pak usrl šerry.

V zasedací síni, která už beztak ztichla, zavládlo napjaté mlčení. Nikdo se ani nepohnul, ani nepromluvil. Do místnosti slabě pronikaly zvuky zvenčí. Tlumené tukaní psacího stroje, šumění klimatizace, někde za okny kvílivě stoupalo nad město tryskové letadlo.

Starý Ben se opřel o hůl. "Prosím vás, přestaňte se tvářit tak zaraženě. Jsme staří přátelé, proto jsem vás sem sezval. A - ano, abych každému tu otázku ušetřil, to, co jsem vám sdělil, je definitivní. Kdybych si myslel, že je tu nějaká naděje, že to definitivní není, tak bych byl ještě počkal. To druhé, nad čím asi uvažujete - mám rakovinu plic, prý už v hodně pokročilém stadiu. Vánoce se pravděpodobně nedožiju." Odmlčel se a najednou na něm bylo vidět, jak je slabý a unavený. Tišším hlasem dodal: "Takže už to víte, a až a jestli budete chtít, můžete to oznámit ostatním."

Edwinu D'Orseyovou napadlo: Tady nejde o chtění. V okamžiku, kdy se zasedací síň vyprázdní, se zpráva, kterou právě vyslechli, rozšíří po celé bance i mimo banku jako požár v prérii. Tahle zpráva se dotkne mnoha lidí - některých z citových důvodů, jiných z prozaičtějších. Ale sama z toho byla tak omráčená a cítila, že reakce ostatních je stejná jako její.

"Pane Bene," vyhrkl jeden ze starších pánů, Tatík Monroe, dlouholetý zaměstnanec v oddělení svěřeneckých vkladů; hlas se mu chvěl. "Pane Bene, to jste nám dal pěknou ránu pod pás. Nikdo z nás zřejmě neví, co na to říct."

Kolem stolu zašuměly, nebo spíš zanařikaly posvědčující soucivé hlasy.

Nad nimi vynikl hlas Roscoe Heywarda, který pronesl sladce: "Můžeme a musíme říct jedno -" v hlase šéfa kontrolního oddělení byl náznak výčitky, jako by byli ostatní měli počkat, až promluví on - "že nás ta strašlivá zpráva sice ztřásla a zarmoutila, ale že se modlíme, aby k tomu nejhoršímu přece jen nedošlo, a že doufáme v čas. Lékaři se ve svých názorech, jak většina z nás ví, často mýlí. A medicína dokáže už dnes v mnoha případech zastavit, dokonce vyléčit i..."

"Povídám vám, Roscoe, že tohle všechno už mám za sebou," odpověděl Ben Rosselli, poprvé s jakýmsi náznakem nevrostlosti v hlase. "A pokud jde o doktory, mám ty nejlepší. Nebo jste čekali něco jiného?"

"To ne," odpověděl Heyward. "Ale neměli bychom zapomínat, že existuje vyšší moc než jsou doktoři a že povinností každého z nás musí být -" rozhlédl se významně po místnosti - "modlit se k Bohu, aby se smíloval nebo aby vám dopřál víc času, než se domníváte, že máte."

Starší z obou mužů suše prohodil: "Já mám takový dojem, že se Pámbů už rozhodl."

Alex Vandervoort poznamenal: "Je to pro nás pro všechny strašlivá rána, Bene. A já se omlouvám za tu svou předešlou poznámku."

"Tu o té oslavě? To pusťte z hlavy! - Vždyť jste nic netušil."

Starý pán se zasmál. "A kromě toho, proč by ne? Měl jsem pěkný život. To nemá každý, takže je tu jistě důvod k oslavě." Poplácal si po obou kapsách kabátu od obleku a pak se rozhlédl po ostatních. "Má někdo cigaretu? Doktoři mi to zadrželi."

Objevilo se několik balíčků. Roscoe Heyward vznesl otázku: "Jste přesvědčen, že vám to neuškodí?"

Ben Rosselli se na něj ironicky podíval, ale neodpověděl. Nebylo žádné tajemství, že starý pán sice respektoval Heywardovo nadání k bankovníctví, ale že si ti dva nebyli nikdy osobně blízcí.

Alex Vandervoort zapálil Benovi Rossellimu cigaretu, kterou si prezident banky vzal z jednoho balíčku. Oči měl stejně jako ostatní zvlhlé.

"V takové situaci musí být člověk vděčen za několik věcí," řekl Ben. "Jednak že dostal takové malé upozornění, aby si uspořádal své věci." Kouř z cigarety kroužil kolem něho. "Na druhé straně je samozřejmě člověku líto, že některé věci dopadly tak, jak dopadly. Člověk sedí a myslí i na ně."

Všem bylo jasné, co je jedna z věcí, kterých Ben Rosselli lituje - neměl dědice. Jediný syn mu padl ve druhé světové válce a pak mu zahynul nadějný vnuk - jako jedna z obětí toho nesmyslného pustošení ve Vietnamu.

Starého pána přepadl záchvat kašle. Nolan Wainwright, který mu byl nejbližší, mu vzal z chvějících se prstů cigaretu a zamáchl ji. Teprve teď bylo vidět, jak je už Ben Rosselli zesláblý, jak ho ta dnešní námaha unavila.

I když to nikdo netušil, bylo to naposled, kdy byl v bance.

Pak k němu jeden po druhém přistupovali, jemně mu tiskli ruku a hledali slova. Když přišla řada na Edwinu D'Orseyovou, políbila ho zlehka na tvář a on přimhouřil jedno oko.

(2):

První vyšel ze zasedací síně Roscoe Heyward; viceprezident a šéf kontrolního oddělení měl vzhledem k tomu, co se právě dověděl, dva neodkladné cíle.

Jeden z nich spočíval v zajištění hladkého převodu nejvyšší moci po smrti Bena Rosselliho. Druhým cílem bylo zajistit si, aby na místo prezidenta První americké komerční a hlavy banky byl jmenován on.

Heyward byl už v té chvíli nadějný kandidát. Ale stejně tak Alex Vandervoort a možná že Alex měl uvnitř v bance víc přívrženců. Zato ve správní radě, na které záleželo nejvíc, měl Heyward podle svého názoru větší podporu než Alex.

Vyznal se v otázkách bankovní politiky a ve svém ukázněném ocelovém mozku si už rozvrhl své tažení, už při tom dopoledním zasedání. Teď zamířil do svého oddělení, do dřevem obložených místností s temně béžovými běhouny a úchvatným pohledem na město dole. Posadil se ke stolu, zavolal si starší ze svých dvou sekretářek paní Callaghanovou a vychrlil na ni své příkazy.

První z nich byl, aby se telefonicky spojila se všemi mimobankovními členy správní rady, s nimiž si chtěl po řadě promluvit. Jejich seznam měl na stole před sebou. Kromě těchto telefonických rozhovorů si nepřeje být nikým rušen.

Další příkaz zněl, aby za sebou zavřela vnější dveře kanceláře - což bylo samo o sobě neobvyklé, protože vedoucí pracovníci První americké komerční zachovávali tradici otevřených dveří, která začala před sto lety a na které Ben Rosselli tvrdošíjně trval. Jedna z tradic, která musí pryč. V tomhle okamžiku bylo důležité soukromí.

Heyward si stačil na ranním zasedání povšimnout, že kromě nejvyšších vedoucích pracovníků jsou přítomni pouze dva členové správní rady První americké komerční. Oba tyto členové byli osobní přátelé Bena Rosselliho - což byl zřejmě důvod, proč byli pozváni. Ale znamenalo to, že patnáct členů správní rady o neodvratné smrti Bena Rosselliho dosud nic neví. Heyward se postará, aby se tu novinu dovědělo všech těch patnáct členů přímo od něho.

Počítal s dvěma faktory. Za prvé, že zpráva přišla tak náhle a je tak otřesná, že každý, kdo se ji doví, se mimoděk stane spojencem toho, kdo mu ji předal. Za druhé, že některé členy správní rady by mohlo rozladit, že nebyli informováni dřív než někteří řadoví zaměstnanci banky, co vyslechli Rosselliho oznámení v zasedačce. A Roscoe Heyward hodlal z jejich rozladění těžit.

Ozval se bzučák. Roscoe přijal první telefon a začal mluvit. Pak přišel další telefon a ještě další. Několik členů správní rady bylo mimo město, ale Dora Callaghanová, jeho zkušená, loajální pomocnice, se je snažila dosáhnout.

Půl hodiny nato, co začal telefonovat, oznamoval už Roscoe "kongresmanovi" Haroldovi Austinovi: "Nás v bance to samozřejmě všechny neuvěřitelně zamoutilo a sklíčilo, a co nám Ben oznámil, nám prostě připadá nemožné a naprosto neskutečné."

"Můj ty pane!" V hlase druhého telefonujícího se ještě pořád odráželo zděšení, vyjádřené před několika okamžiky. "A ke všemu to oznamuje osobně!" Harold Austin byl jedním z pilířů tohoto velkoměsta, třetí generace staré rodiny. Kdysi dávno sloužil jedno období v Kongresu, odtud ten titul "kongresman", který Haroldovi Austinovi nebyl proti mysli. Teď mu patřila největší reklamní agentura ve státě, byl dlouholetým členem správní rady První americké komerční a měl v ní značný vliv.

Poznámka o tom, že to Rosselli oznámil osobně, poskytla Heywardovi začátek, jaký potřeboval. "Naprosto chápu, co jste chtěl říct tou svou poznámkou o způsobu, jakým to oznámil, a upřímně řečeno mi připadal neobvyklý. Ale nejvíc mě zamoutilo, že dřív neinformovali členy správní rady. Měl jsem pocit, že by se to bylo patřilo. Ale vzhledem k tomu, že je neinformovali, jsem považoval za svou povinnost, abych o tom vás i ostatní zpravil." Na Heywardově orlím, přísném obličejí se zračila soustředěnost. Jeho šedé oči za brýlemi bez obrouček byly naprosto chladné.

"Máte naprosto pravdu, Roscoe," odpověděl hlas v telefonu. "Podle mého se nám to mělo oznámit a jsem vám vděčen za váš ohled."

"Děkuji vám, Harolde. V takové chvíli si člověk opravdu není jist, co je nejlepší. Jediné, co ví bezpečně, je, že někdo musí vést banku."

Oslovovat Harolda křestním jménem nepřipadalo Heywardovi vůbec zatěžko. I on pocházel ze staré rodiny, byl ve většině mocenských bašt tohoto státu jako doma a měl dobré postavení mezi onou vrstvou, které Angličané říkají "kamarádi z mládí". Jeho osobní konexe sahaly daleko za hranice státu, do Washingtonu i jinam. Byl na svůj společenský status a na své vysoko postavené přátele pyšný. Kromě toho rád lidem připomínal, že je přímým potomkem jednoho ze signatářů Prohlášení nezávislosti.

V jedné chvíli podotkl: "Členové správní rady měli být mezi jiným informováni i z toho důvodu, že ta smutná zpráva o Benovi bude mít nesmírný dopad. A že se rychle roznese."

"To bezpochyby," připustil "kongresman" Harold. "Jak to vypadá, zejtra to už bude vědět tisk a bude klást otázky."

"Právě. A nesprávná publicita by mohla u vkladatelů vzbudit pocit nejistoty a kromě toho srazit cenu našich

akcií."

"Hm."

Roscoe Heyward tušil, že se v hlavě jeho kolegy ze správní rady roztočila kolečka. Austin Family trust, jehož byl "kongresman" Harold představitelem, měl hodně akcií První americké komerční.

A tak nadhodil: "Samozřejmě, jestliže správní rada podnikne nějakou energickou akci na uklidnění akcionářů a vkladatelů a vůbec celé veřejnosti, mohly by být ty účinky zanedbatelné."

"Až na přátele Bena Rosselliho," připomněl suše Harold Austin.

"Já jsem měl na mysli následky mimo rámec osobních ztrát! Jinak je můj zármutek, jak vás ujišťuju, stejně hluboký jako zármutek ostatních."

"A oč vám teda jde, Roscoe?"

"Všeobecně vzato, Harolde - o kontinuitu nejvyšší moci. Upřímně řečeno, nejvyšší místo by nemělo zůstat prázdné ani den." A pokračoval: "Přes nesmírnou úctu k Benovi a navzdory hluboké oddanosti nás všech k němu - na naši banku se už dlouho pohlíží jako na instituci jednoho člověka. Samozřejmě, že se to datuje teprve odnedávna. Žádná banka si nedokáže vybudovat postavení mezi největšími americkými podniky a přitom být vedená jedním člověkem, ale existují lidé mimo banku, kteří si myslí, že to tak je. A právě proto, jakkoli je chvíle smutná, mají členové správní rady příležitost k akcím, které by tuto legendu rozptýlily."

Heyward vytušil, že ten druhý bedlivě uvažuje, co odpovědět. Dovedl si Austina představit - toho hezkého, stárnoucího playboye, oslnivého elegána s upraveným vodopádem ocelově šedivých vlasů. Pravděpodobně jako obvykle kouří tlustý doutník. "Kongresman" Harold však přesto není žádný hlupák a má pověst vychytralého, úspěšného byznysmena. Konečně prohlásil: "Ten váš názor na kontinuitu má asi něco do sebe. Souhlasím s vámi, že se o nástupci Bena Rosselliho musí rozhodnout a jeho jméno nejspíš oznámit, dřív než Ben umře."

Heyward pozorně poslouchal a jeho partner pokračoval:

"Řekl bych, že ten člověk jste právě vy, Roscoe. Už dávno si to myslím. Máte k tomu potřebné vlastnosti, potřebné zkušenosti a taky potřebnou tvrdost. Jsem vám ochoten slíbit svou podporu a ve správní radě jsou další, které můžu přesvědčit, aby udělali totéž. Předpokládám, že byste byl rád."

"Jsem vám skutečně vděčný ..."

"Na oplátku vás jistě můžu příležitostně požádat o quid pro quo."

"To je rozumný předpoklad."

"Výborně! Pak si rozumíme."

Rozhovor, jak Roscoe Heyward usoudil, když zavěsil telefon, byl nanejvýš uspokojující. Harold Austin byl člověk neochvějně loajální a dovedl držet slovo.

Předcházející rozhovory byly stejně úspěšné.

Když Heyward brzy nato mluvil s jiným členem správní rady - s Filipem Johannsenem, prezidentem společnosti Mid-Continent Rubber - naskytla se mu další příležitost. Johannsen otevřeně přiznal, že má rozpory s Alexem Vandervoortem a že jeho názory pokládá za příliš neortodoxní.

"Alex je opravdu neortodoxní," odpověděl Heyward. "Má ovšem nějaké osobní problémy. I když nevím, do jaké míry ty dvě věci spolu souvisejí."

"Jaké problémy?"

"Po pravdě řečeno v tom jsou ženské. A člověk nerad ..."

"Ale to je důležité, Roscoe. Kromě toho to zůstane mezi námi. Tak ven s tím."

"No, za prvé má nějaké potíže v manželství. A za druhé se zapletl s nějakou ženskou. A za třetí je ta ženská levičácká aktivistka a často se o ní píše, a ne zrovna v kontextu, který by byl bance nějak prospěšný. Ale jak jsem už podotkl, člověk nerad ..."

"Dobře, že jste mi to řekl, Roscoe," odpověděl Johannsen. "Takovéhle věci mají členové správní rady vědět. Tak levičáčka, hm?"

"No, jmenuje se Margort Brackenová."

"Mám dojem, že jsem o ní už slyšel. A že se mi to, co jsem slyšel, moc nezamlouvalo."

Heyward se usmál.

Pak měl ještě dva telefonní rozhovory, ale třetí, se členem správní rady Leonardem L. Kingswoodem, předsedou správní rady firmy Northam Steel, který byl právě mimo město, ho už tak nepotěšil.

Když Heyward naznačil, že členové správní rady se měli o zprávě Bena Rosselliho dovědět jako první, Kingswood, který kdysi začal jako tavič v ocelárně, mu řekl: "S takovejma cancamma na mě nechodte, Heywarde. Já bych to udělal úplně stejně jako Ben. Ze všeho nejdřív bych to řekl lidem, co jsou mi nejbližší, členům správní rady a těm ostatním naškrobeným náprsenkám až pak."

Na možnost, že by klesla cena akcií První americké komerční, zareagoval Len Kingswood slovy: "No a?"

"To se ví," dodal, "až se to prolátne, klesne První americká komerční na velké tabuli o jeden nebo o dva bodíky, poněvadž k transakcím s akciemi dochází většinou kvůli několika nervózním poděsům, co nedovedou rozlišovat mezi hysterií a fakty. Ale stejně jistý je, že do tejdne budou akcie zpátky tam, kde byly, protože mají takovou a takovou cenu a protože banka je v pořádku, což všichni z nás, co do toho vidíme, vědí."

A v průběhu rozhovoru prohodil: "Tohle vaše lanaření, Roscoe, je průhledný jako čerstvě umyté okno, takže bude nejlip, když vám řeknu na rovinu, jaký je moje stanovisko, poněvadž nám to oběma ušetří čas."

Jako šéf kontrolního oddělení jste ten nejlepší člověk, jakýho znám, a pokud jde o čísla a o peníze taky. A kdykoli by se vám zachtělo přejít k nám, k firmě Northam Steel, kde byste dostával tučnější výplatní pásky a opci na nákup akcií, tak začnu hejbat vlastníma lidma a posadím vás v našem finančním oddělení až úplně nahoru. To je

nabídka i slib. Bez legrace."

Předseda ocelářské společnosti odbyl Heywardovo mumlání díky a pokračoval.

"Ale protože jste tak dobře, Roscoe, rád bych vám řekl jedno - na to, abyste se stal hlavou podniku, na to nemáte. Aspoň jak já se na to dívám a jak to taky řeknu, až se sejde správní rada a bude rozhodovat, kdo má vystřídat Bena. A pak bych vám měl snad ještě prozradit, že dávám přednost Vandervoortovi. Myslím, že byste to měl vědět."

Heyvard odpověděl bezbarvě: "Děkuji vám za vaši otevřenost, Leonarde."

"To nic. A kdybyste někdy vážně uvažoval o té druhé záležitosti, tak mě kdykoli zavolejte."

Roscoe Heyward neměl naprosto v úmyslu stát se zaměstnancem firmy Northam Steel. I když u něj peníze hrály velkou roli, jeho pýcha by mu to po tom sžíravém verdiktu Leonarda Kingswooda ani nedovolila. Kromě toho si byl naprosto jist, že hlavní úlohu u První americké komerční dostane.

Znovu zabzučel telefon. Když ho Heyward zvedl, oznámila mu Dora Callaghamová, že na drátě je další člen správní rady První americké komerční. "Pan Floyd Le Berre."

"Floyde," začal Heyward hlubokým, vážným hlasem. "Je mi strašně líto, že jsem to právě já, kdo vám musí oznámit tu smutnou, tragickou zprávu."

(3):

Ne všichni, kdo byli na té významné schůzi správní rady, odešli tak rychle jako Roscoe Heyward. Několik se jich zdrželo před zasedací síní, protože se nemohli zbavit toho pocitu zděšení, a tiše spolu rozmlouvali.

Veterán Tatík Monroe z oddělení svěřeneckých vkladů řekl jemně Edwině D'Orseyové: "To je přesmutnej den."

Edwina D'Orseyová přikývla, ale nebylo jí do řeči. Ben Rosselli, který byl hrdý na její vzestup v bance, pro ni odjakživa moc znamenal i jako přítel.

Alex Vandervoort se zastavil vedle Edwiny, pak mávl rukou směrem ke své kanceláři, jež byla o několik dveří dál. "Nechceš si dát na pár okamžiků pauzu?"

Vděčně odpověděla: "Ano, prosím tě."

Pracovny nejvyšších úředníků byly ve stejném poschodí jako zasedací síň - ve třicátém šestém, až nahoře v mrakodrapu ředitelství První americké komerční. Místnosti Alexe Vandervoorta měly stejně jako kanceláře ostatních soukromou poradní místnost, kde si Edwina nalila z kávovaru kávu. Vandervoort vytáhl dýmku a zapálil si. Pozorovala, jak jeho prsty nacpávají šikovně tabák, jak neudělají jediný zbytečný pohyb. Alex měl ruce stejně jako tělo krátké a široké, prsty tupě zakončené širokými, ale pěstěnými nehty.

Kamarádství mezi těmi dvěma se datovalo od dávných dob; Edwina byla sice vedoucí městské filiálky a tedy o několik stupňů níž v hierarchii banky než Alex, ale Alex se k ní choval vždycky jako k sobě rovné a v záležitostech, které se týkaly její filiálky, jednal často přímo s ní a přeskočil organizační mezipříčky, jež je dělily.

"Musím ti říct, Alexi," začala Edwina, "že vypadáš jako kostlivec."

Jeho hladký, kulatý obličej ozářil teplý úsměv. "Pozoruješ, co?"

Alex Vandervoort chodil vášnivě na nejrůznější party a miloval dobré jídlo a víno. Naneštěstí snadno přibíral na váze. Tu a tam, jako například teď, držel dietu.

Oba se beze slov shodli, že se budou aspoň pro tuhle chvíli vyhýbat námětu, který jim ležel na srdci nejvíc.

Alex se zeptal: "Jak ti jdou tenthle měsíc ve filiálce obchody?"

"Výborně. Dívám se na příští rok optimisticky."

"Když už mluvíme o příštím roce, jak se na něj dívá Lewis?"

Lewis D'Orsey, Edwinin manžel, byl majitelem a vydavatelem oblíbeného investorského věstníku.

"Černě. Předpovídá další velký pokles dolaru."

"V tom jsem s ním zajedno." Alex zauvažoval. "Viš, Edwino, jeden z nedostatků amerického bankovníctví je, že jsme nikdy neměli naše klienty k tomu, aby si otvírali konta v cizích valutách - ve švýcarských francích, v německých markách a v dalších měnách - jako se to dělá v bankách evropských. Vycházíme ovšem vstříc velkým korporacím, protože ty jsou natolik chytré, aby si to vynutily. A americké banky mají z cizích valut značný profit. Ale málokdy, pokud vůbec někdy, vycházíme vstříc malým a středním vkladatelům. Kdybychom byli před deseti nebo ještě před pěti lety propagovali konta v evropských měnách, tak by někteří naši klienti na devalvaci dolaru vydělali, místo ztratili."

"Copak by ministerstvo financí neprotestovalo?"

"Asi protestovalo. Ale pod tlakem veřejného mínění by muselo sklapnout. Jako vždycky."

Edwina se zeptala: "A vznesl se někdy takový návrh - aby měl víc lidí konta ve valutách?"

Jednou jsem se o to pokusil. Ale srazili mě k zemi. U nás amerických finančníků je dolar - byť byl sebeslabší - posvátný. Vnutili jsme lidem metodu strkat hlavu do písku a oni na to doplácují. Jenom pár poučených mělo ten rozum, že si otevřelo konto v některé švýcarské bance, než došlo k devalvaci dolaru."

"Na to jsem už taky často myslela," řekla Edwina. "Vždycky, když k tomu došlo, věděli finančníci předem, že je devalvace nevyhnutelná. Přesto jsme své klienty - až na několik protěžovaných - nijak nevarovali, nijak jim nenaznačili, aby svoje dolary prodali."

"Prý by to bylo nevlastenecké. Dokonce i Ben ..."

Zarazil se. Chvilí seděli a mlčeli.

Okny ve stěně, jež tvořila východní stranu Alexovy kanceláře, viděli živelné město amerického středozápadu, prostírající se před nimi. Nejblíže byly obchodní kaňony městského centra, jehož vyšší budovy dosahovaly jenom o něco níž než mrakodrap ředitelství P. A. K. Za centrem, zkroucená do dvojitého S, tekla široká řeka s čilým provozem. Ten den byla jako obyčejně špinavě šedá. Změť mřížoví mostů přes řeku, tratí a dálnic vyběhala v podobě rozvinutých

stužek k průmyslovým komplexům a předměstím v dálce, jež člověk v tom všeprostopujícím oparu spíš tušil, než viděl. Ale před těmi průmyslovými podniky a předměstími za řekou leželo vnitřní obytné centrum, labyrint převážně nevyhovujících domů, jež někteří označovali za hanbu města.

Uprostřed téhle čtvrti se na pozadí siluety města rýsovala veliká nová budova a ocelová konstrukce další budovy.

Edwina na ně ukázala: "Kdybych na tom byla tak jako Ben," řekla, "a přála si, aby se na mě kvůli něčemu vzpomínalo, byla bych asi ráda, kdyby to bylo Forum East."

"To mě nepřekvapuje." Alexův upřený pohled se přesunul a sledoval Edwinin. "Bez Bena by to byl určitě zůstal jenom nápad, o moc víc ne."

Forum East byl ambiciózní urbanistický projekt, jehož cílem byla rekonstrukce jádra velkoměsta. Ben Rosselli na tomto projektu zaangažoval První americkou komerční a dohled nad účastí banky měl sám Alex Vandervoort. Velká městská filiálka, kterou vedla Edwina, projednávala stavební půjčky a podrobnosti hypotečních úvěrů.

"Myslela jsem na ty změny, co tady nastanou," řekla Edwina a chtěla dodat, až umře Ben ...

"Změny samozřejmě nastanou - a možná veliké. Doufám, že žádná z nich se nedotkne Forum East."

Edwina si povzdychla. "Je to teprve hodina, co nám Ben oznámil..."

"A my už debatujeme o budoucích bankovních obchodech, ačkoliv mu ještě nevykopali hrob. Jenže to jinak nejde, Edwino, Ben by si to takhle jistě představoval. Co nejdřív musí dojít k několika důležitým rozhodnutím."

"Včetně toho, kdo ho vystřídá na místě prezidenta banky."

"Například."

"Hodně lidí od nás z banky doufá, že to budeš ty."

"Já jsem v to, upřímně řečeno, taky doufal."

Ani jeden z nich nevyřkl, že se až do konce tohoto dne dívali všichni na Alexe Vandervoorta jako na vyvoleného dědice Bena Rosselliho. Jenže to nečekal tak brzy. Alex byl v První americké komerční teprve dva roky. Předtím byl zaměstnancem Federální rezervové banky, pak ho Ben Rosselli osobně přemluvil, aby přelstil k němu a předestřel před ním vyhlídku, že by se mohl dostat eventuálně až na nejvyšší místo.

"Ode dneška za pět let," řekl tenkrát starý Ben Alexovi, "bych to rád předal někomu, kdo si umí poradit s velkýma ciframa a dovede vykazovat profit, poněvadž jediné tehdy je finančník silný v kramflekách. Ale prvotřídní kvalifikovaný odborník nestačí. Člověk, jakého bych si já přál vidět na vedoucím místě téhle banky, nesmí nikdy zapomínat, že jsme se odjakživa opírali o drobné střadatele - o jednotlivce. Problém dnešních finančníků je ten, že se tomu příliš vzdalují."

Nic určitého mu neslibuje, prohlásil Ben Rosselli jasně, ale dodal: "Mám dojem, Alexi, že jste člověk, jakého potřebujeme. Pojdme spolu nějakou tu chvíli spolupracovat a uvidíme."

A tak tedy Alex přešel do První americké komerční i se svými zkušenostmi a svým smyslem pro nové techniky a obojí dohromady mu brzy zajistilo význačné postavení. Pokud šlo o filozofii, zjišťoval, že sdílí mnoho z Benových názorů.

Alex získal už dávno předtím nějakou tu zkušenost s bankovníctvím - od svého otce, holandského přistěhovalce, který se stal farmářem v Minnesotě.

Pieter Vandervoort starší se totiž zatížil bankovními půjčkami, a aby mohl platit úroky, děl se od svítání do tmy, obvykle sedm dní v týdnu. Nakonec umřel na přepracovanost, chudý, a banka pak jeho pozemky prodala, čímž získala zpátky nejenom nezaplacené úroky, ale i svou původní investici. Otcova zkušenost Alexovi ukázala - na jeho trápení - že je líp stát na druhé straně bankovní přepážky.

Jeho cesta k bankovníctví vedla přes stipendium na Harvardu a absolutorium s vyznamenáním z ekonomie.

"Ještě může všechno dobře dopadnout," řekla Edwina D'Orseyová. "Předpokládám, že o prezidentovi bude rozhodovat správní rada."

"Ano," odpověděl Alex, který byl duchem napůl nepřítomný.

Myslel totiž na Bena Rosselliho a na svého otce. Vzpomínky na ty dva se mu podivně prolínaly.

"Počet odsloužených let není všechno."

"Ale záleží na něm."

Alex v duchu zvažoval pravděpodobnost. Věděl, že má talent a zkušenosti na to, aby mohl stát v čele První americké komerční, ale byla tu možnost, že členové správní rady dají přednost někomu, kdo je v bance déle, například Roscoe Heywardovi, který je v bance už takřka dvacet let a má ve správní radě přes občasné neshody s Benem Rossellim významné přivržence.

Ještě včera měl větší šance Alex. Dnes to bylo naopak.

Vstal a vyklepal dýmku. "Musím se vrátit k práci."

"Já taky."

Ale když pak osaměl, seděl mlčky a zamyšleně.

Edwina sjela rychlovýtahem z ředitelského poschodí do vestibulu v přízemí mrakodrapu - byla to architektonická kombinace Lincolnova střediska a Sixtinské kaple. Vestibul přetékal lidmi - uspěchanými bankovními úředníky, poslíčky, stranami, diváky. Edwina odpověděla na přívětivý pozdrav závodního strážného.

Vypouklým předním sklem viděla na Rosselliho náměstí se stromy, lavičkami, prostranstvíčkem se sochou a tryskající fontánou. V létě bylo náměstíčko místem schůzek a úředníci z městské filiálky tam jidávali své obědy, ale teď se zdálo pochmurné a nehostinné. Drobné poryvy drsného podzimního větru vířily listí a prach a chodci před nimi utíkali do tepla interiérů.

Edwina si pomyslela, že má tohle roční období ze všech nejméně ráda. Jeho řeč byla melancholická, vypovídala

o blízkém příchodu zimy a smrti.

Edwina se mimoděk zachvěla, pak zamířila k "tunelu" s kobercem a s decentním osvětlením, který spojoval ředitelství s městskou filiálkou - s majestátní jednopatrovou stavbou.

To byla její říše.

(4):

Středa začala v městské filiálce jako normálně.

Edwina D'Orseyová měla ten týden službu a tak přišla přesně o půl deváté, o půl hodiny dřív, než se těžké bronzové dveře otevrou veřejnosti.

Jakožto ředitelka vlajkové lodi První americké komerční a zároveň víceprezidentka banky si vlastně nemusela ty otravné služby brát. Ale ona se v nich přesto střídala s ostatními. Kromě toho tím dávala najevo, že neočekává zvláštní privilegia z titulu, že je žena - což bylo něco, nač vždycky po celých těch patnáct let v bance dbala. A pak, služba na ni připadla stejně jenom jednou za deset týdnů.

U postranních dveří zašmátrala ve své luxusní hnědé kabelce po klíči. Našla ho pod hromadou, skládající se z tyčinky na rty, náprsní tašky, několika kreditkart, pudřenky, hřebenu, seznamu věcí, co má koupit, a z dalších předmětů - měla vždycky v kabelce nepořádek, který byl pro ni netypický. Než zastrčila klíč do zámku, zkontrolovala si signál "všechno v pořádku". Signál byl na svém místě - byla to malá žlutá kartička, umístěná nenápadně v okně. Dal ji tam před několika minutami portýr, jehož úkolem bylo přijít každý den do filiálky první. Pakliže bylo uvnitř všechno v pořádku, dal signál na místo, kde ho přicházející zaměstnanci mohli vidět. Kdyby se tam byli v noci vloupali lupiči a teď čekali, že se zmocní rukojmí - nejdříve portýra - tak by tam žádný signál nebyl, což by byla pro ostatní výstraha. A zaměstnanci, kteří přicházejí později, by tam nejenom nevešli, ale okamžitě by přivolali pomoc.

Poněvadž se množila vloupání všech druhů, užívala dnes signálu "všechno v pořádku" většina bank. Jeho typ a umístění se často měnily.

Edwina vešla a zamířila ihned ke schránce ve zdi a otevřela dvířka. Objevilo se tlačítko zvonku, na který zazvonila dvakrát dlouze, třikrát krátce a ještě jednou dlouze. Tím uvědomila bezpečnostní oddělení v ředitelském mrakodrapu, že má ignorovat poplašné zařízení, jež uvedl před okamžikem v činnost její vstup, a že do banky vešel zaměstnanec, jenž k tomu má oprávnění. Portýr dal po svém příchodu vlastní, jiný signál.

Bezpečnostní oddělení, které dostávalo podobné signály i z jiných filiálek První americké komerční banky, přehodilo vypínač poplašného zařízení té které budovy z "pozor" na "pohov".

Kdyby byla Edwina jako službu konající osoba nebo portýr opomněli zmáčknout správný kód, bezpečnostní oddělení by uvědomilo policii. A filiálka by byla za několik minut obklíčena.

Kódy se stejně jako jiná opatření často měnily.

Ve všech bankách po celém světě, starajících se o svou bezpečnost, znamenal daný signál, že je všechno v pořádku. Pakliže se neozval, znamenalo to, že došlo k nějakému maléru. Tak mohl zaměstnanec banky, držení jako rukojmí, dát výstrahu prostě tím, že neudělal nic.

To už však přicházeli úředníci a ostatní personál, které kontroloval uniformovaný vrátný, jenž převzal velení u postranního vchodu.

"Dobré jitro, paní D'Orseyová." Bělovlasý bankovní veterán jménem Tottenhoe přistoupil k Edwině. Byl vedoucím provozu a měl na starosti personál a běžné transakce ve filiálce. Měl protáhlý truchlivý obličej a podobal se staříckému kloknu. Jeho obvyklá nevrlost a pesimismus se zvětšovaly úměrně k blížící se době jeho odchodu na odpočinek. Proklínal svůj věk a zřejmě z něho vinil ostatní. Edwina a Tottenhoe přešli přízemí banky a pak sešli po širokém, kobercem potaženém schodišti k hlavnímu trezoru. Dohled nad otvíráním a zavíráním trezoru vykonával úředník, jenž měl právě tento týden službu.

Jak čekali u dveří trezoru, až se otevře načasovaný zámek, prohodil Tottenhoe pochmurně: "Po bance jdou zvěsti, že pan Rosselli umírá. Je to pravda?"

"Bohužel je." Krátce mu vyličila včerejší schůzi.

Předešlý večer doma takřka na nic jiného nemyslela, ale ráno se rozhodla soustředit se na bankovní záležitosti. Ben by si to jistě přál.

Tottenhoe zamumlal nešťastně něco, čemu Edwina neporozuměla.

Podívala se na hodinky. 8.40. Za několik vteřin ji uvědomilo jemné cvaknutí v masivních dveřích z chromové oceli, že se noční načasovaný zámek, nařízený večer před uzavřením banky, otevřel. Teď se daly uvést v činnost kombinační zámky trezoru. Do té chvíle to nebylo možné.

Edwina zmáčkla další skrytý knoflík, čímž dala znamení ústřednímu bezpečnostnímu oddělení, že se bude otvírat trezor - normálně, nikoliv z přinucení.

Edwina s Tottenhoem stáli bok po boku a vytáčeli každý jinou kombinaci. Ani jeden neznal kombinační sestavu toho druhého. Ani jeden z nich nemohl otevřít trezor sám.

To už tam byl zástupce vedoucího provozu Miles Eastin, mladý, upravený, vždycky veselý člověk - příjemný protiklad neustále zakaboněného Tottenhoea. Edwina měla Eastina ráda. S ním přišel hlavní pokladník trezoru, který bude po celý den dohlížet na převážení peněz do trezoru a z trezoru. Jenom na hotovosti bude mít pod kontrolou během těch šesti pracovních hodin takřka milion dolarů v bankovkách a mincích.

Šeky, jež za tu dobu projdou velkou filiálkou, budou reprezentovat dalších dvacet milionů.

Edwina ustoupila a hlavní pokladník s Milesem Eastinem otevřeli společně obrovské, těsně doléhající dveře trezoru. Ty zůstanou otevřené, dokud večer neskončí všechny transakce.

"Právě jsem se telefonicky dověděl," oznámil Eastin vedoucímu provozu, "že máme pro dnešek o další dva

likvidátory mňň."

Melancholie Tottenhoeova pohledu se prohloubila.

"Copak? Chřipka?" zeptala se Edwina.

Město bylo v posledních deseti dnech zaplavené epidemií, která měla na svědomí nedostatek bankovního personálu, zvláště úředníků u přepážek.

"Ano, chřipka," odpověděl Miles Eastin.

Tottenhoe si postěžoval: "Kéž bych ji tak chytil, abych si mohl jít domů lehnout a aby se o osazování přepážek postaral někdo jiný." A pak se zeptal Edwiny: "Trváte na tom, abychom dneska otevřeli?"

"Zřejmě se to od nás čeká."

Pak teda uprázdňíme dvě nebo tři židle vedoucích. Vy jste první na řadě," řekl Milesovi Eastinovi, "tak si vemte pokladnu a připravte se na klienty. Umíte ještě počítat?"

"Do dvaceti," odpověděl Eastin. "Když si budu smět svlíknout ponožky."

Edwina se usmála. Nač sáhl, to dělal dobře. Až odejde příští rok Tottenhoe do penze, vybere si Edwina takřka s jistotou za vedoucího provozu Milese Eastina.

Eastin jí úsměv oplatil. "Bez starosti, paní D'Orseyová. V nouzi jsem třeba dobrý náhradník. Kromě toho jsem hrál včera večer tři hodiny házenou a dával jsem jednu branku za druhou."

"A vyhráli jste?"

"Když jsem dával jednu branku za druhou? Samozřejmě."

Edwina věděla i o jeho druhém koníčku, který - jak se často ukázalo - byl bance užitečný - o jeho studiu a sbírání bankovek a mincí. Právě Miles Eastin zasvěcoval nové zaměstnance filiálky do práce a rád sem tam přihodil nějakou tu historickou zajímavost, jako například, že papírové peníze a inflace jsou původem z Číny. K prvnímu zaznamenanému případu inflace, vysvětloval Miles, došlo ve třináctém století, kdy mongolský císař Kublaj Chán nemohl vojákům platit mincemi, a tak tiskl žold dřevěnými tiskátky. Naštěstí natiskl tolik peněz, že brzy ztratily veškerou cenu. "Někteří lidi," zavtipkoval vždycky mladý Eastin, "mají dojem, že se dolar v současné době mongolizuje." Eastin se stal pro tuto svou zálibu domácím expertem na padělané peníze, a když se objevily podezřelé bankovky, předložily se vždy k posouzení zástupci vedoucího provozu.

Trojice, sestávající z Edwiny, Eastlina a Tottenhoa, vyšla po schodech vedoucích od trezoru do hlavních prostor banky.

Z opancéřovaného vozu před bankou se právě za doprovodu dvou ozbrojených strážců dopravovaly plátěné pytle s hotovostí.

Velké částky se vozily vždycky po ránu z Federální rezervové banky do hlavního trezoru První americké komerční. Odtud se rozdělovaly do filiálek. Důvod, proč se to dělalo až ten den ráno, byl prostý. Přebytná hotovost v trezoru nic nenesla a bylo tu i nebezpečí ztráty nebo loupeže.

Vtip spočíval v tom, aby si ředitelé filiálky nenechávali ani příliš velkou, ani příliš malou hotovost, ale aby jim přitom nikdy nedošla.

Velká filiálka, jako byla hlavní městská, si udržovala ve hře půl miliónu dolarů. Peníze, co právě přijížděly - dalšího čtvrt miliónu - byl rozdíl, který banka každý normální den potřebovala.

Tottenhoe zavrčel na strážné, kteří přivezli peníze: "Doufám, že nám vezete čistší peníze, než jaké v poslední době dostáváme."

"Já jsem říkal těm chlapům z ústředního trezoru, že jste si stěžoval, pane Tottenhoe," odpověděl jeden strážný. Byl to mladší člověk s dlouhými černými vlasy, jež mu čouhaly z čapky od uniformy a visely mu až na límec. Edwina se podívala, jestli není strážný bos. Nebyl.

"Prej jste jim taky volal," dodal strážný. "Co se mě teče, já беру peníze, ať jsou čisté nebo špinavý."

"Někteří naši klienti," odpověděl vedoucí provozu, "naneštěstí ne."

Všechny banky měly velký zájem na tom, aby bankovky z Federální rezervové banky byly nové a přicházely přímo ze státní tiskárny. Překvapivý počet zákazníků, kterým se říkalo "limuzinovi", odmítal totiž špinavé bankovky a žádal nové nebo aspoň čisté papírové peníze, jimž úředníci říkali "zdravé". Ale naštěstí tu byli jiní, kterým to bylo jedno, a úředníci měli příkaz vyplácet ty nejšpinavější peníze každému, u koho jim to prošlo, a šetřit si nové, šustivé pro ty, co je vyžadovali.

"Prej koluje spousta kvalitních padělků. Třeba vám nějakej ten balík seženem." Druhý strážný mrkl na svého partáka.

Edwina řekla: "V tom se obejdem bez vaší pomoci. Těch máme sami dost a dost."

Jenom za předešlý týden objevila banka padělané bankovky v hodnotě takřka jednoho tisíce dolarů - byly to peníze přijaté, jejichž pramen byl neznámý. S největší pravděpodobností se dostaly do banky prostřednictvím mnoha vkladatelů - z nichž někteří byli rovněž obětmi podvodu a svou ztrátu přesunuli na banku, jiní neměli vůbec ponětí, že jsou padělané, což nebylo vzhledem ke kvalitě padělků nic divného.

Detektivům Americké tajné služby, kteří o tom debatovali s Edwinou a s Milesem Eastinem, to dělalo velké starosti. "Padělky, co se nám dostávaly do rukou dřív, nikdy nebyly tak dobré a nikdy jich nebylo v oběhu tolik," přiznal jeden z nich. "Podle mírného odhadu bylo za poslední rok vyrobeno za třicet miliónů dolarů falešných peněz. A na spoustu dalších se vůbec nepříjde."

Hlavními dodavatelskými zdroji falzifikátů americké měny byly Anglie a Kanada. Tajní hlásili, že v Evropě je jich v oběhu neuvěřitelné množství. "Tam se na to tak snadno nepříjde, tak varujte své přátele, co jezdí do Evropy, aby nikdy nepřijímali americké bankovky. Je tu velká pravděpodobnost, že jsou bezcenné."

První ozbrojený strážný si nadhodil pytel na ramenou. "Žádný strachy, lidičky. Tohle jsou pravý zelenky. To

patří k naší službě zákazníkům."

Oba strážní se vydali dolů po schodech k trezoru.

Edwina přešla ke svému stolu na vyvýšené plošině. V bance začínal čilý provoz. Hlavní vchod už byl otevřený a dovnitř se hrnuli první zákazníci.

Plošina, na níž tradičně pracovali vyšší úředníci, byla oproti úrovni podlahy mírně vyvýšená a potažená červeným kobercem. Edwinin stůl, největší a nejimpozantnější ze všech, měl po obou stranách vlaječku - vzadu napravo pruhy a hvězdy, nalevo znak státu. Edwina u něj měla někdy pocit, že vystupuje v televizi, že se chystá učinit nějaké slavnostní prohlášení a že kamery najíždějí na detail.

Velká městská filiálka byla moderní. Zrestaurovali ji asi před jedním nebo dvěma roky, když se stavěl vedlejší mrakodrap ředitelství První americké komerční. Filiálku navrhli odborníci a banka na ni vyplývala celé jmění. Výsledná forma, v níž převládala purpurová červeň a mahagon s přesně odměřenými krůpějemi zlata, v sobě spojovala pohodlí pro zákazníky, výborné pracovní podmínky a obvyklou blahobytnost. Edwina si občas doznala, že ta blahobytnost má něco do sebe.

Když se usadila a její vysoká, pružná postava zapadla do důvěrně známého otáčecího křesla s vysokým opěradlem, uhladila si krátké vlasy - zbytečně, protože každý vlasek byl jako obvykle na svém místě.

Pak sáhla po hromádce složek, kde byly žádosti o půjčky, jež přesahovaly obnos, jaký směl schválit některý nižší úředník filiálky.

Její pravomoc půjčovat peníze šla až do jednoho miliónu dolarů pro jeden případ, za předpokladu, že s půjčkou budou souhlasit další dva úředníci filiálky. Souhlasili vždycky. Obnosy přesahující tuto sumu se postupovaly úvěrovému oddělení na ředitelství.

V První americké komerční byla jako v každém bankovním závodě uznávaným symbolem vážnosti toho kterého úředníka výška půjček, jakou měl pravomoc schválit. Ta rovněž rozhodovala o jeho nebo jejím umístění na totéž organizace a vyjadřovala se slovy "podpisová hodnota", protože o konečném schválení jakéhokoli návrhu na půjčku rozhodoval právě podpis tohoto jednotlivce.

Hodnota Edwinina podpisu byla na ředitelku filiálky neobyčejně vysoká, ale obrážela se v ní Edwinina zodpovědnost za řízení důležité městské pobočky. Ředitel menší filiálky mohl schvalovat půjčky od deseti tisíc do půl miliónu dolarů, to záleželo na jeho schopnostech a délce zaměstnaneckého poměru. Edwinu vždycky ten kastovnícký systém, založený na hodnotě podpisu i se všemi náležitostmi s ním spojenými, rozveseloval. V úvěrovém oddělení na ředitelství pracoval ve velké, všem přístupné kanceláři, spolu s ostatními a u neimpozantního stolku inspektor, jehož pravomoc sahala jenom do padesáti tisíc dolarů. Další na té stupnici moci byl vrchní inspektor, jehož podpis stačil na čtvrt miliónu dolarů a jenž měl přidělený stůl v zasklené krychliče.

Kancelář, která se už dala nazývat kanceláří, měla dveře a okna. Ta byla výsadou zástupce úvěrového kontrolora, jehož podpisová hodnota byla ještě vyšší, sahala až do půl miliónu dolarů.

Zástupce úvěrového kontrolora měl kromě toho prostorný stůl, na zdi olejomalbu a poznámkové bloky s vytištěným jménem, dostával denně zdarma výtisk The Wall Street Journal a posluha mu každé ráno jakožto pozornost vyčistil boty. Měl sekretářku, o níž se dělil s dalším zástupcem kontrolora.

A pak přišel konečně vrchní kontrolor úvěrového oddělení s hodností viceprezidenta, jehož podpisová hodnota se rovnala miliónu dolarů, který seděl v rohové kanceláři s dvěma okny, s dvěma olejomalbami a který měl vlastní sekretářku. Jeho podpis na poznámkových blocích byl rytý. I jemu se denně cídily zdarma boty, i on dostával zdarma noviny, ale kromě toho i časopisy a všelijaké žurnály; měl k dispozici služební vůz, pokud ho potřeboval k pracovním účelům, a směl chodit na oběd do jídelny vedoucích pracovníků.

Edwina měla právo na takřka všechny výhody plynoucí z podpisové hodnoty. Čistění bot nikdy nevyužívala.

To ráno zkoumala dvě žádosti o půjčku; jednu schválila a ke druhé přičinila tužkou několik dotazů. Třetí návrh ji zarazil.

S překvapením si uvědomila tu bizarní souvislost žádosti se zážitkem z minulého dne a znova si spis přečetla. Zavolala domácím telefonem úředníka úvěrového oddělení, který spis připravil, a úředník zvedl sluchátko.

"Tady Castleman."

"Prosím vás, Clife, pojdte sem."

"Jistěže." Úředník, sedící jenom o několik stolků dál, se podíval zpřímá na Edwinu. "A vsadím se, že vím, proč mě voláte."

Za několik okamžiků, kdy si sedal vedle jejího stolu, se podíval na otevřenou složku. "Měl jsem pravdu. To jsou věci, co?"

Clif Castleman byl malý, svědomitý člověk s kulatým, růžovým obličejem a jemným úsměvem. Dlužitelé ho měli rádi, protože uměl pozorně poslouchat a byl účastný. Ale kromě toho to byl i ostřílený úředník úvěrového oddělení a měl zdravý úsudek.

"Doufala jsem," začala Edwina, "že tahle žádost je nějaký nezapný, neřku-li hrůzný žert."

"Morbidní by bylo vhodnější slovo, paní D'Orseyová. Ale jakkoli je to morbidní, ujišťuji vás, že je to fakt." Castleman mávl rukou ke spisu. "Uvedl jsem tam všechny skutečnosti, protože jsem věděl, že je budete chtít znát. Zřejmě jste si přečetla mou zprávu. A mé doporučení."

"Myslíte ten svůj návrh na půjčku takového obnosu k těmhle účelům vážně?"

"Smrtelně vážně." Úředník úvěrového oddělení se náhle zarazil. "Promiňte - to neměl být šibeniční humor. Ale myslím, že byste tu půjčku měla povolit."

Všechno bylo ve spisu. Třiačtyřicetiletý obchodní cestující jménem Gosburne, který prodával farmaceutické výrobky, zaměstnanec jednoho místního podniku, žádal o půjčku ve výši dvaceti pěti tisíc dolarů. Byl ženatý - poprvé,

už sedmnáct let, a Gosburnův domek na předměstí byl už až na malou hypotéku jeho. Měl se svou manželkou už osm let konto u První americké komerční - nikdy tu nebyly žádné problémy. Předešla, ovšem menší půjčka, už byla řádně splacena. Gosburnův záznam o zaměstnání a jiné finanční údaje byly naprosto v pořádku.

Nová půjčka měla sloužit k zakoupení velké schránky z nerez oceli, do které by rodina uložila tělo své dcerky Andrey. Zemřela před šesti dny ve věku patnácti let na zhoubný ledvinový nádor. Andreino tělo bylo zatím v pohřebním ústavu, uskladněné v suchém ledu. Po smrti jí ihned vyčerpali z těla krev, kterou nahradili krví podobným nemrznoucím roztokem, jenž se jmenuje dimethylsulfoxid.

Ocelová schránka byla zkonstruována tak, aby se v ní udržel kapalný dusík při teplotách pod nulou. Do této kapaliny by se ponořilo tělo zabalené do aluminiové fólie.

Schránka tohoto typu, o který šlo - vlastně obrovská láhev známá pod názvem "cryo-crypt" - se dala zakoupit v Los Angeles a byla by dopravena letecky, pakliže banka povolí půjčku. Asi tak třetina půjčky by šla na splátky za uskladnění schránky v trezoru a na výměnu kapalného dusíku každé čtyři měsíce.

Castleman se zeptal Edwiny: "O cryonických společnostech jste už slyšela?"

"Mihavě. Jsou pseudovědecké. Nemají valnou pověst."

"Valnou ne. A pseudovědecké rozhodně jsou. Ale fakt je, že mají spousty přívrženců. Gosburne a jeho žena se zřejmě dali přesvědčit, že až bude lékařská věda pokročilejší - řekněme za padesát nebo za sto let - bude možno Andreu rozmrazit, oživit a vyléčit. Cryonici mají totiž heslo: zmrazit - čekat - vzkřísit k životu."

"Hrůza," odpověděla Edwina.

Úředník úvěrového oddělení připustil: "Celkem s vámi souhlasím. Ale podívejte se na to z jejich hlediska. Oni tomu věří. A jsou to dospělí, poměrně inteligentní lidé, hluboce věřící. Jakým právem je my, finančníci, chceme soudit či zatracovat? Jak já se na to dívám, stojí otázka takhle: Může Gosburne půjčku splatit? Prošel jsem si všechny cifry a odpovídám, že ji splatit může a splatí. Možná, že je to cvok. Ale papíry ukazují, že je to cvok, který platí dluhy."

Edwina zkoumala zdráhavě údaje o příjmech a výdáních. "Bude to pro něj strašná finanční zátěž."

"To ten člověk ví a tvrdí, že to zvládne. Přibírá si nějaký melouch. Jeho žena hledá zaměstnání."

Edwina namítla: "Vždyť mají ještě čtyři menší děti."

"Ano."

"Upozornil ho někdo, že ty ostatní děti - ty, co jsou naživu - budou brzy potřebovat peníze na studium a na další věci a že by bylo líp, kdyby těch dvacet pět tisíc vynaložil na ně?"

"To jsem udělal," odpověděl Castleman. "Měl jsem s Gosburnem dvě dlouhé rozmluvy. Ale podle jeho slov to celá rodina probrala a rozhodla se takhle. On si myslí, že ty oběti, co budou muset přinést, stojí za naději, že se Andrea jednoho dne vrátí do života. Ty děti kromě toho říkají, že až budou starší, zodpovědnost za její tělo převzou."

"Ach bože!" Edwina se v myšlenkách znovu obrátila k předešlému dni. Smrt Bena Rosselliho, ať nastane kdykoli, bude důstojná. Tady tohle dělá ze smrti něco ošklivého a groteskního. Má se bankovních peněz - částečně Benových - použít k takovému účelu?

"Paní D'Orseyová," řekl úředník úvěrového oddělení, "leželo mi to na stole dva dny. Ze začátku jsem měl podobné pocity jako vy - celá ta záležitost je morbidní. Ale pak jsem o tom přemýšlel a svůj názor jsem změnil. Podle mě je to riziko, které se dá podstoupit."

Riziko, které se dá podstoupit. Cliff Castleman má v zásadě pravdu, uvažovala Edwina, protože podstatou bankovníctví jsou právě rizika, jež se dají podstoupit. Stejně tak má pravdu, když tvrdí, že v ryze osobních záležitostech by banka neměla ani soudit, ani zatracovat.

Tohle riziko nemusí samozřejmě vyjít, ale kdyby nevyšlo, nekladla by to za vinu Castlemanovi. Má za sebou léta dobrých výsledků, jeho "výhry" převyšují jeho "prohry". Po pravdě řečeno se u čilého zaměstnance oddělení drobných půjček nerado vidělo, když měl dlouhá léta jenom "výhry", od takového člověka se očekávalo, ba dokonce vyžadovalo, aby mu nějaká ta půjčka taky nedopadla. V opačném případě by mohl záznam počítače upozornit vedení, že mu pro zbytečnou opatrnost utíkají obchody, a on by z toho mohl mít mrzutosti.

"No dobrá," řekla Edwina. "Jímá mě nad tím nápadem děs, ale přidám se k vašemu mínění,"

Připsala pod spis své iniciály. Castleman se vrátil ke svému stolu.

A tak - kromě půjčky na zmrazení dcery - začal ten den jako každý jiný. A pokračoval tak až do prvních odpoledních hodin.

Ve dnech, kdy Edwina obědvala sama, jídávala v kantýně v přízemí mrakodrapu První americké komerční. Byl tam randál, jídlo sotva ucházející, ale obsluha rychlá, takže Edwina to stihla za čtvrt hodiny sem a tam.

Ten den však pozvala na oběd jednoho klienta, a tak použila svého privilegia viceprezidentky a vzala ho do soukromé jídelny vedoucích pracovníků, která byla až nahore v mrakodrapu.

Její hostem byl ekonomický náměstek největšího jednotkového domu ve městě; potřeboval krátkodobou půjčku ve výši tří milionů dolarů na krytí deficitu, jenž vznikl v důsledku slabé podzimní tržby a nákupu vánočního zboží, které podražilo.

"To ta proklátá inflace!" postěžoval si ekonomický náměstek nad špenátovým soufflé. Pak si olízl rty a dodal: "Ale do dvou měsíců dostaneme svoje peníze zpátky a ještě něco navrch. Mikuláš je na nás vždycky hodný."

Jednotkový dům byl pro banku důležitý zákazník, ale Edwina začala přesto tvrdě vyjednávat, aby byly podmínky pro banku co nejvýhodnější. Klient chvíli brumlal, ale než došli k desertu "Peach-Melba", tak na ně přistoupil. Ty tři miliony dolarů přesahovaly Edwininu pravomoc, ale nečekala, že by byly se souhlasem vedení nějaké potíže. V případě nutnosti promluví kvůli urychlení půjčky s Alexem Vandervoortem, který už často podpořil její úsudek.

Když pili kávu, přistoupila k jejich stolu servírka se vzkazem.

"Paní D'Orseyová," řekla, "volá vás nějaký pan Tottenhoe. Je to prý důležité."

Edwina se omluvila a šla k telefonu, který byl v předpokojí jídelny.

Hlas vedoucího provozu její filiálky si postěžoval: "Nemůžu vás nikde sehnat."

"Už mě máte. Tak co je?"

"Nedostává se nám velká částka na hotovosti." A začal vysvětlovat: Jedna likvidátorka ohlásila před půl hodinou schodek. Od té chvíle ho neustále hledají. Edwina poznala Tottenhoeovi na hlase, že je vyděšený a zdrcený, a zeptala se, o jak velkou částku jde.

Slyšela, jak polkl: "O šest tisíc dolarů."

"Hned jsem tam."

Pak se omluvila svému hostu a ani ne za minutu už jela rychlovýtahem do přízemí.

(5):

"Podle mě víme naprosto jistě jediné to," řekl navrčeně Tottenhoe, "že šest tisíc dolarů není tam, kde má být."

Vedoucí provozu byl jedním ze čtveřice lidí, kteří seděli kolem stolu Edwiny D'Orseyové. Kromě něho tam byla Edwina, mladý Miles Eastin, Tottenhoeův zástupce, a likvidátorka Juanita Núñezová.

Od Edwinina návratu do filiálky už uplynulo půl hodiny. Ostatní seděli na druhé straně stolu proti ní. Edwina odpověděla Tottenhoeovi: "V tom máte pravdu, ale třeba přijdem ještě na něco. Chtěla bych, abychom si všechno prošli ještě jednou, pomalu a pečlivě."

Byly tři hodiny pryč. Zákazníci už odešli. Vchod do banky byl zavřený.

Ve filiálce se jako obvykle pracovalo dál, ale Edwina si byla vědoma toho, že ostatní zaměstnanci už vědí, že někde něco nehraje, a vrhají kradmé pohledy ke stupínku.

Připomněla si, že nejdůležitější je zachovat klid, rozvahu a probrat každou sebemenší informaci. Snažila se sledovat bedlivě všechny nuance v řeči i chování všech, zvláště paní Núñezové.

Uvědomila si i to, že o tom - jak se zdálo velikém - schodku musí co nejdříve podat zprávu na ředitelství, po čemž se do toho vloží bezpečnostní oddělení a pravděpodobně i FBI. Ale dokud tu bude naděje, že si to rozřeší v tichosti oni sami, bez nasazení těžkého dělostřelectva, dotud se o to hodlala pokoušet.

"Jestli si přejete, paní D'Orseyová," navrhl jí Miles Eastin, "tak začnu já, protože jsem byl první, komu to Juanita hlásila."

I z Milese Eastina jako by vyprchala jeho obvyklá dobrá nálada.

Edwina přikývla na souhlas.

Na možnost, že je tu nějaký deficit, informoval Eastin skupinku, prý byl upozorněn několik minut před druhou hodinou. V té době k němu přišla Juanita Núñezová se svou domněnkou, že jí v pokladně chybí šest tisíc dolarů.

Miles Eastin seděl v té době rovněž u přepážky, jako po většinu dne, protože měli ten den málo likvidátorů. Po pravdě řečeno pracoval jenom o dvě okénka dál než Juanita Núñezová, která nejdříve zamkla pokladnu a pak za ním přišla se svou zprávou.

Eastin taky zavřel svou pokladnu a šel za Tottenhoem.

V tomto místě převzal vyprávění Tottenhoe, zakaboněnější než jindy. Tottenhoe zašel ihned za paní Núñezovou a promluvil s ní. Ze začátku nechtěl věřit, že by jí mohla chybět tak velká částka jako je šest tisíc dolarů, poněvadž i když má podezření, že jí zmizely nějaké peníze, je přece vyloučené vědět jen tak z hlavy, kolik.

Vedoucí provozu podotkl, že Juanita Núñezová pracovala celý den, že začala ráno s více než deseti tisíci dolarů hotových peněz, které si vyzvedla v trezoru, a že pak přijímala a vyplácela peníze od devíti hodin ráno, kdy se banka otevřela. To znamená, že pracovala takřka pět hodin, s výjimkou čtvrt hodinové přestávky na oběd, a po celou tu dobu bylo v bance plno, takže všichni úředníci u přepážek měli plné ruce práce. Kromě toho byly ten den vklady vyšší než obvykle. Částka, kterou měla v pokladně - šeky v to nepočítaje - mohla tedy vystoupit až na dvacet, dvacetpět tisíc dolarů. Jak si tedy paní Núñezová, namítal Tottenhoe, může být jistá nejen tím, že jí chybí nějaké peníze, ale dokonce i tím, kolik přesně?

Edwina přikývla. Tutéž otázku si položila i ona.

Nenápadně si mladou ženu prohlédla. Byla malá, útlá, tmavá, ne zrovna hezká, ale její panenkovský vzhled jí dodával jakousi pikantnost. Vypadala jako Portoričanka, a taky byla, mluvila se silným přízvukem. Doposud toho moc neřekla, jenom vždycky stručně odpověděla, když se jí někdo na něco zeptal.

Bylo těžké zjistit, jak se k celé to záležitosti staví. Rozhodně se nijak nehrne do spolupráce, aspoň navenek, pomyslela si Edwina, zatím neposkytl žádnou informaci než tu svou prvotní výpověď. Od chvíle, co začali, se tvářila buď vzdorně nebo nepřátelsky. Tu a tam její pozornost ochabla, jako by ji to nudilo nebo jako by celou proceduru považovala za plýtvání časem. Ale nervózní byla, což prozrazovaly její sepnaté ruce a to, jak neustále točila tenkým zlatým snubním prstýnkem.

Edwina D'Orseyová věděla, protože se honem podívala do osobních karet na svém stolku, že Juanitě Núñezové je dvacet pět let, že byla vdaná, ale je rozvedená a že má tříleté dítě. Pracovala v První americké komerční už takřka dva roky a po celou tu dobu ve své nynější funkci. Co v údajích nestálo, ale co Edwina slyšela, jak se v téhle chvíli rozpomněla, bylo, že Núñezová žije své dítě sama a že měla, a možná ještě má, finanční problémy, protože manžel, který ji opustil, jí zanechal dluhy.

Přes své pochyby, jak může paní Núñezová vědět, kolik jí chybí, pokračoval Tottenhoe, odvolal ji od přepážky a okamžitě ji "zamkl s její hotovostí."

"Být zamčen" byla vlastně ochrana toho kterého zaměstnance a při problémech tohoto druhu se to běžně dělalo. Znamenalo to, že úředník byl prostě sám v malé, uzavřené kanceláři se svou pokladnou a s počítačkou a že se

mu řeklo, aby udělal bilanci veškerých svých transakcí za ten den.

Tottenham čekal venku.

Juanita ho brzy zavolala dovnitř. Uvědomila ho, že její hotovost nesouhlasí. Chybí jí šest tisíc dolarů.

Tottenham poslal pro Milese Eastina a pak to spolu překontrolovali. Juanita přihlížela. Zjistili, že její zpráva je pravdivá. Beze vši pochyby chyběly hotové peníze a přesně tolik, kolik Juanita od začátku tvrdila.

Tottenham pak zavolal Edwině.

"To nás hází zpátky tam, kde jsme byli," řekla Edwina. "Dostal snad někdo nějaký nový nápad?"

Přihlásil se Miles Eastin. "Já bych rád položil Juanitě ještě pár otázek, kdyby jí to nevadilo."

Edwina přikývla.

"Přemýšlejte, Juanito," začal Eastin. "Měnila jste během dnešního rána s některým likvidátorem peníze?"

Často se stávalo, jak všichni věděli, že úředníkovi u přepážky došly bankovky nebo mince určité hodnoty, a když měl právě napilno, požádal o výpomoc jiného úředníka, který mu "prodal" nebo od kterého si "koupil" hotové peníze, takže nemusel chodit s hotovostí až do trezoru. Tyto výměny se zaznamenávaly. Ale občas došlo z nedostatku času nebo nedbalosti k omylům, takže po zavření banky jednomu úředníkovi peníze chyběly a druhému přebývaly. Bylo však takřka neuvěřitelné, že by ten rozdíl mohl dělat šest tisíc dolarů.

"Ne," odpověděla Juanita. "Nic jsem neměnila. Dneska ne."

Miles Eastin naléhal dál: "Nevšimla jste si, že by byl někdo jiný z personálu někdy během dne v blízkosti vaší pokladny a něco z ní mohl vzít?"

"Ne."

"Když jste za mnou přišla, Juanito," pokračoval Miles, "a řekla mi, že máte dojem, že vám zmizely nějaké peníze, jak dlouho jste to už věděla?"

"Pár minut."

Edwina jim skočila do řeči. "Jak dlouho po polední pauze to bylo, paní Núñezová?"

Dívka zaváhala a zdálo se, že si už není tak jistá. "Takových dvacet minut." "Pojďme si promluvit o době, než jste odešla na oběd," řekla Edwina. "Myslíte, že ty peníze chyběly už tehdy?"

Juanita zavrtěla hlavou.

Jak si tím můžete být tak jistá?"

"Prostě to vím."

Edwinu začínaly ty neochotné jednoslabičné odpovědi už dráždit. A to zamračené nepřátelství, které cítila předtím, jako by zesílilo.

Tottenham opakoval nejdůležitější otázku: "A co vás po obědě dovedlo k přesvědčení, že vám nejen chybí peníze, ale i přesně kolik?"

Drobný obličej mladé ženy se stáhl vzdorem. "Prostě jsem to věděla."

Nato se rozhostilo užaslé ticho.

"Myslíte, že jste během dne mohla některému zákazníkovi vyplatit omylem šest tisíc dolarů?"

"Ne."

Miles Eastin se zeptal: "Když jste šla na oběd a opustila svoje místo u přepážky, Juanito, tak jste odvezla pokladnu s hotovostí do trezoru, že?"

"Ano."

"Jste přesvědčená, že jste zamkla?"

Dívka přikývla na souhlas.

"Měl pokladník trezoru zámek zamčený?"

"Ne, byl otevřený."

I to nebylo nic neobvyklého. Jakmile byla jednou kombinační soustava ráno nařízena na "otevřeno", nechávala se tak zpravidla po celý zbytek dne.

"Ale když jste se vrátila z oběda, tak byla vaše pokladna ještě pořád v trezoru, zamčená?"

"Ano."

"Zná někdo vaši kombinaci? Říkala jste ji někomu?"

"Ne."

Otázky na okamžik ustaly. Ostatní kolem stolu si v duchu probírali, jak se Edwina domýšlela, proceduru s trezorem filiálky.

Pokladna, o níž předtím mluvil Miles Eastin, byla vlastně přenosná nedobytná schránka na stojánku na kolečkách, nepříliš těžká, aby se dala snadno přemísťovat. V některých bankách se jí říkalo "pojízdňá pokladna". Každý úředník u přepážky měl a používal zpravidla jednu nápadně očíslovanou pokladnu nebo voziček s pokladnou. V bance bylo několik rezervních ke zvláštním účelům. Jednu z nich používal ten den Miles Eastin.

Ukládání a výdej všech pokladen z trezoru a do trezoru odškrtnával vrchní pokladník trezoru, který zaznamenával, kdy pokladnu někdo vrátil nebo si ji vyzvedl. Bez jeho kontroly si ji nikdo nemohl vzít, ani ji vrátit, ani si vzít pokladnu někoho jiného, ať už schválně nebo omylem. V noci a přes neděli byl masivní trezor s hotovostí zavřený lépe než faraónova hrobka.

Každý voziček s pokladnou měl dva nedobytné kombinační zámky. Jednu kombinaci si určil úředník sám, druhou vedoucí provozu nebo jeho zástupce. Proto se každé ráno otvírala každá pokladna v přítomnosti dvou lidí - likvidátora a vedoucího provozu.

Likvidátoři měli nařízeno naučit se svou kombinaci nazpaměť a nesvěřovat ji nikomu dalšímu, ale mohli si na přání kombinaci kdykoliv změnit. Jediný psaný záznam o kombinaci toho kterého úředníka byl uložený v zapečetěné

obálce opatřené dvěma podpisy a obálka byla uschovaná s ostatními v sejfě, k němuž měli přístup také dva lidé. Pečeť na obálce se rozlomila jedině tehdy, když úředník zemřel, onemocněl nebo odešel z řad bankovních zaměstnanců.

Zásluhou všech těchto opatření znal kombinaci, s jejíž pomocí se dala pokladna otevřít, jedině ten, kdo pokladnu užíval, čímž byl chráněn před krádeží.

Dalším rysem těchto důmyslných přenosných pokladen bylo jejich zabudované poplašné zařízení. Když vozík s pokladnou dojel na místo u přepážky, napojila se pokladna elektricky na dorozumívací zařízení, jež banku spojovalo s ostatním světem. V zásuvce pokladny byl pod nenápadnou hromádkou bankovek, kterým se říkalo "návnada", ukryt poplachový knoflík.

Úředníci u přepážek měli rozkaz nikdy nepoužívat "návnady" k normálním transakcím, ale v případě přepadení vydat naopak tyto peníze ze všeho nejdříve. Stačilo bankovky odstranit a už vyskočil skrytý vypínač, který okamžitě uvědomil osazenstvo v bezpečnostním oddělení a policii, jež se obvykle dostavila na místo činu za několik minut. Kromě toho uvedl v činnost skryté kamery nahoře. Číslo série "návnady", která byla zaznamenaná, pak posloužila jako důkazy.

Edwina se zeptala Tottenhoea: "Byly mezi těmi postrádanými šesti tisíci dolary i bankovky z „návnady“?" "Ne," odpověděl vedoucí provozu. "Návnada zůstala nedotčená. To jsem si zkontroloval."

Edwina zauvažovala: Tuhle cestou se na stopu přijít zřejmě nedá.

Miles Eastin se znovu obrátil na dívku: "Juanito, je podle vás vůbec možné, aby někdo, kdokoliv, mohl vzít peníze z vaší pokladny?"

"Ne," odpověděla.

Edwina pozorovala bedlivě dívku při její odpovědi a měla dojem, že je na ní vidět strach. No, jestli ho opravdu má, má k tomu pádný důvod, protože žádná banka se jen tak nevzdá, jednali se o ztrátu tak velikého obnosu.

Edwina už neměla pochybnosti o tom, co se stalo se zmizelými penězi. Ta Núñezová je ukradla. Každé jiné vysvětlení je nepravděpodobné. Potíž je v tom zjistit jak.

Jedna z možností je, že Juanita Núñezová ty peníze předala spolupachateli na druhé straně přepážky. Toho by si nikdo nevšiml. Za normálního rušného dne by to každému připadalo jako normální transakce. Nebo ty peníze mohla ukrást a vynést z banky v polední přestávce, třebaže v tomhle případě víc riskovala.

Núñezová si ovšem musela být vědoma toho, že přijde o zaměstnání, ať už jí dokážou, že ty peníze ukradla, nebo ne. Je pravda, že se úředníkům tolerují občasné nesrovnalosti. Omyly se stávají a počítá se s nimi. V průběhu roku dochází u většiny likvidátorů k tomu, že jim průměrně osmkrát peníze "přebývají" nebo se "nedostávají", a pokud jeden takový omyl nepřesahuje dvacet pět dolarů, zpravidla nikdo nic neřekne. Ale žádný zaměstnanec, u kterého se objeví velké manko na hotovosti, nezůstane na svém místě a úředníci to vědí.

Juanita Núñezová mohla samozřejmě s tímhle počítat, a dojít k rozhodnutí, že těch šest tisíc dolarů v hotovosti stojí za ztrátu zaměstnání, i když bude mít třeba potíže se sháněním dalšího. Buď jak buď, Edwině bylo dívky líto. Zřejmě byla úplně zoufalá. Třeba se dostala do úzkých kvůli tomu dítěti.

"Řekla bych, že v téhle chvíli už nemůžeme nic víc dělat," prohlásila Edwina svému kroužku. "Musím uvědomit vedení. A to pak převezme pátrání."

Když ti tři vstali, dodala: "Prosím vás, paní Núñezová, ještě chvíličku." Dívka se posadila.

Jakmile byli ostatní z doslechu, řekla Edwina schválně neúředním tónem: "Myslím, že bychom si teď spolu mohly otevřeně promluvit, Juanito, třeba jako přítelkyně s přítelkyní." Uvědomila si, že se dívčiny temné oči upírají pevně do jejích.

"Jsou vám jistě jasné dvě věci. Jednak se začne důkladně vyšetřovat a jednak se k tomu bude muset přibrat FBI, protože jsme banka s federálním pojištěním. Kromě toho musí podezření padnout nevyhnutelně na vás." Edwina se odmlčela. "To vám říkám otevřeně. Chápete?"

"Chápu. Ale já jsem ty peníze nevzala."

Edwina si všimla, že dívka točí ještě pořád tím snubním prstýnkem.

Ředitelka filiálky začala pečlivě volit slova, neboť si uvědomovala, že si musí dávat pozor na jazyk, aby dívku neobvinila přímo, poněvadž to by mohlo mít pro banku později za následek právní potahovačky.

"I kdyby to vyšetřování trvalo sebedéle, Juanito, nakonec vyjde pravda takřka s jistotou na světlo, když už ne z jiného důvodu, pak proto, že to tak zpravidla bývá. Vyšetřovatelé jsou důkladní. A mají zkušenosti. Kromě toho se jen tak lehce nevzdávají."

Dívka znovu, ještě vehementněji, opakovala: "Já jsem ty peníze nevzala."

"Já netvrdím, že jste je vzala. Ale ráda bych vám zdůraznila, že v případě, že víte něco, co jste neřekla, je teď čas s tím vyrukovat, dokud si tady povídáme v klidu. Pak už k tomu žádnou možnost mít nebudete. To už bude pozdě."

Zdálo se, že Juanita Núñezová chce zase něco říci. Edwina pozvedla ruku. "Ne, vyslechněte mě až do konce. Já vám slibuji u tohle: Jestli banka dostane ty peníze zpátky, řekněme nejpozději do zítřka, tak z toho nebudou žádné právní potahovačky, žádná žaloba. Říkám vám otevřeně, že ten, kdo ty peníze vzal, tady už nebude moci pracovat. A tím to skončí. Za to vám ručím. Chcete mi tedy něco říct, Juanito?"

"Ne, ne, ne! Te lo juro por mi hija!" Dívčiny oči zaplály, obličej jí oživil vztekem. "Povídám vám, že jsem žádný peníze nevzala, ani dnes, ani jindy."

"No dobrá, tak to by bylo zatím všechno. Ale prosím vás, Neodcházejte bez mého dovolení z banky, ano?"

Zdálo se, že z Juanity Núñezové už už vylítne další prudká odpověď. Ale pak jenom pokrčila rameny, vstala a otočila se.

Edwina přelétla ze svého vyvýšeného stupínku pohledem ruch kolem sebe. Byl to její malý svět, za který osobně zodpovídala. Ostatní ještě vyřizovali a zaznamenávali transakce tohoto dne, přestože kontrola ukázala, že

žádnému likvidátorovi nepřebývá šest tisíc dolarů - jak se původně doufalo.

Zvuky v moderní budově byly tlumené. Hlasy šuměly tiše, papíry šustily, mince cinkaly, kalkulačky cvakaly. Edwina to chvíli pozorovala a pak si uvědomila, že na tenhle týden bude pamatovat ze dvou důvodů. Potom zvedla telefon, vědoma si toho, co se musí stát, a vytočila jednu interní linku.

Ohlásil se jí ženský hlas: "Bezpečnostní oddělení."

"Prosím pana Wainwrighta," řekla Edwina.

(6):

Nolan Wainwright zjišťoval, že je mu od předešlého dne zatěžko soustředit se na běžnou práci v bance.

Na šéfa bezpečnostního oddělení to zasedání v úterý ráno silně zapůsobilo, v neposlední řadě proto, že se mezi ním a Benem Rossellim vyvinulo za posledních deset let jak přátelství, tak vzájemná úcta.

Nebylo tomu tak odjakživa.

Když se Wainwright vrátil předešlý den z poschodí, kde bylo vedení, do své skromnější kanceláře s výhledem do světelné šachty, dal příkaz sekretářce, aby ho chvíli s ničím nevyrušovala. Pak seděl smutně, rozjímavě u stolu a v duchu se vrátil do dob svého prvního střetnutí s vůlí Bena Rosselliho.

Bylo to už deset let. Nolan Wainwright byl tehdy nově jmenovaný policejní náčelník v jednom městečku na severu státu. Předtím byl poručíkem pátracího oddělení v jednom velkoměstě, kde měl vynikající pověst. Měl schopnosti pro místo náčelníka a v ovzduší těch dob mu pravděpodobně dopomohl ke kandidatuře fakt, že je černoch.

Brzy po jeho jmenování na místo náčelníka projížděl Ben Rosselli vozem okrajovými čtvrtěmi městečka a policie ho zastavila, protože jel skoro stotřicítkou. Dopravní strážník z místního sboru mu podal lístek s předvoláním na dopravní inspektorát.

Ben Rosselli, snad poněvadž jinak vedl konzervativní život, miloval rychlé vozy a jezdil s nimi tak, jak to měli jejich konstruktéři na mysli - s pedálem od plynu u podlahy.

Lístky za rychlou jízdu byly u něj běžná věc. Když se vrátil do banky, poslal jako obvykle do bezpečnostního oddělení lístek s příkazem, aby to urovnali. Mnoho záležitostí nejmocnějšího peněžníka ve státě se dalo urovnat, a většinou i urovnalo.

Posel z První americké komerční předal předvolání příští den řediteli filiálky v městečku, kde bylo vydáno. Ředitel byl náhodou zároveň městsky radní a zasloužil se o jmenování Nolana Wainwrighta na místo policejního náčelníka.

Bankovní ředitel a radní v jedné osobě se stavil na policejním ředitelství s tím, aby dopravní inspektorát to předvolání stáhl. Byl přívětivý, ale Nolan Wainwright se nedal obломit.

Radní, už ne tak přívětivě, poukázal na to, že Wainwright je v obci nový, že potřebuje přátele a že si je špatnou spoluprací rozhodně nezíská. Wainwright nicméně odmítl cokoli s předvoláním podniknout.

Radní si tedy nasadil klobouk ředitele banky a připomněl policejnímu náčelníkovi, že žádá První americkou komerční o půjčku na domek, aby mohl přestěhovat svou ženu a děti do městečka. Pan Rosselli, dodal ředitel filiálky poněkud zbytečně, je prezidentem První americké komerční. Nolan Wainwright odpověděl, že nevidí žádnou souvislost mezi svou žádostí o půjčku a předvoláním dopravního inspektorátu.

Pan Rosselli, místo něhož se u soudu objevil právní zástupce, dostal po příslušné době velikou pokutu za nebezpečnou jízdu a třikrát mu procvakli vůdčí list. Překypoval vztekem.

A po příslušné době zamítla i První americká komerční žádost Nolana Wainwrighta o půjčku.

Ani ne za týden se Wainwright objevil v Rosselliho kanceláři na 36. poschodí mrakodrapu P. A. K., kde využil toho, že k prezidentovi banky má každý přístup, jak se Ben Rosselli pyšnil.

Když Ben Rosselli seznal, kdo za ním přišel, byl překvapen, že Wainwright je černoch. O tom se mu nikdo nezminil. Ne že by to nějak zmírnilo vztek, jenž v bankéři ještě pořád vřel nad tou potupnou kaňkou v jeho řidičském rejstříku - byla první v jeho životě.

Wainwright mluvil chladně. Na omluvu Bena Rosselliho je dlužno říct, že o žádosti o půjčku na domek ani o jejím zamítnutí nic nevěděl. Tyhle žádosti se projednávaly na nižší úrovni, než byla jeho. Ale vycítil v tom nespravedlnost a poslal hned na místě pro materiály o půjčce, které si prolistoval. Wainwright čekal.

"Jen tak pro zajímavost," začal Ben Rosselli, když dočetl, "co hodláte podniknout, když vám tu půjčku neposkytnem?"

Wainwright odpověděl, tentokrát už ledově: "Budu bojovat. Vemu si advokáta a jako první věc uděláme to, že s tím půjdeme na Výbor pro občanská práva. Když neuspějem tam, udělám všechno, co bude v mé moci, abych vám způsobil nepříjemnosti."

Bylo jasné, že to myslí vážně, a bankéř odsekl: "Na výhrůžky nereaguju."

"Já vám nevyhrožuju. Položil jste mi otázku a já jsem vám odpověděl."

Ben Rosselli zaváhal, pak přičinil pod žádost svůj podpis. A bez úsměvu dodal: "Žádost je schválená."

Ale než Wainwright odešel, ještě se ho zeptal: "Co se stane, když mě ve vašem městě znovu nachytají při překračování rychlosti?"

"Poženeme vás k zodpovědnosti. To už bude druhé předvolání pro nedovolenou rychlost a pravděpodobně skončíte ve vězení."

Ben Rosselli se díval, jak policista odchází, a pomyslel si - jak se světil Wainwrightovi po letech - Ty parchante spravedlivá! Vsak já tě dostanu!.

To se však nikdy nestalo - aspoň ne v tom smyslu. Ale v jiném ano.

Když za dva roky nato hledala banka vedoucího bezpečnostního oddělení, který by byl - jak se vyjádřil

přednosta osobního oddělení - neústupně neochvějný a naprosto nepodplatitelný, Ben Rosselli prohlásil: "O takovém člověku bych věděl."

Brzy nato dostal Nolan Wainwright nabídku, podepsal smlouvu s První americkou komerční a přešel tam.

Od té chvíle nedošlo mezi Benem Rossellim a Wainwrightem k jedinému střetnutí. Nový vedoucí bezpečnostního oddělení zastával své místo dobře a své znalosti si rozšířil ve večerních kursech teorie bankovníctví. Rosselli zase od něj nikdy nechtěl, aby se prohrěšil proti svému přísnému morálnímu zákoníku a vyřídil za něj některý jeho přestupek proti dodržování rychlosti, a vyřizoval si je radši jinak než přes bezpečnostní oddělení. Myslel si, že to Wainwright neví, ale šéf bezpečnostního oddělení to zpravidla věděl. Po celou tu dobu jejich přátelství vzrůstalo, a když Benovi Rossellimu zemřela žena, večerel Nolan Wainwright velice často se starým pánem a pak spolu hráli do noci šachy.

Pro Wainwrighta to byla do jisté míry útěcha, neboť jejich manželství skončilo brzy potom, co přešel k První americké komerční. Nové povinnosti a ty sedánky se starým Benem mu pomáhaly vyplňovat prázdnotu.

V takových chvílích rozprávěli hovory o svých názorech, ovlivňující se navzájem ve věcech, o kterých věděli, i ve věcech, jež si vůbec neuvědomovali. A byl to Wainwright - i když se to nikdo kromě těch dvou nedozvěděl - kdo pomohl prezidentu banky přesvědčit, aby použil svého osobního vlivu a peněz První americké komerční na podporu projektu Forum East, té zanedbané městské čtvrti, kde se Wainwright narodil a kde prožil svá léta dospívání.

Nolan Wainwright měl tedy jako mnoho dalších lidí v bance své osobní vzpomínky na Bena Rosselliho a pociťoval osobní zármutek.

I ten den byl pořád ještě v skleslé náladě a po odpoledni, jež strávil většinou u svého stolu, vyhýbaje se lidem, s nimiž se nemusel setkat, odešel na oběd sám. Vybral si malou kavárnu na druhém konci města, do níž někdy rád zašel, když se chtěl na chvíli zbavit První americké komerční a jejich záležitostí. Vrátil se včas na schůzku s Vandervoortem.

Sešli se v oddělení kreditkart Keycharge, jež mělo sídlo v mrakodrapu ředitelství.

První americká komerční byla průkopnicí systému Keycharge, kterého už teď používala početná skupina dalších bank ve spojených státech, v Kanadě i za mořem. Pokud jde o rozšířenost, řadil se systém kreditkart Keycharge hned za Bank Americard a Master Charge. V První americké komerční spadalo toto oddělení se vším všudy pod Alexe Vandervoorta.

Vandervoort se dostavil dřív, a když přišel Nolan Wainwright, seděl už v místnosti, kde se povolovaly úvěry na kreditkarty, a pozoroval, co se kolem děje. Šéf bezpečnostního oddělení k němu zamířil.

"Na tohle se vždycky rád koukám," řekl Alex. "Nejlepší show ve městě a zadarmo."

Ve velké místnosti, podobající se posluchárně, s tlumeným osvětlením a se zvukotěsnými stěnami a stropy, sedělo u baterie počítačových konzol asi tak padesát operátorů - většinou žen. Každá konzola měla obrazovku, podobnou televizní, pod níž byla klávesnice.

Tady se povolovaly nebo zamítaly úvěry majitelům kreditkart.

Byla-li někde při placení zboží nebo služeb předložena kreditkarta, mohl ji dotýčný podnik přijmout bez otázek, pakliže obnos nepřesahoval dohodnutou hranici. Hranice byla různá, ale zpravidla se pohybovala mezi dvaceti pěti a padesáti dolary. Při větším nákupu však bylo potřebí schválení, které bylo ovšem možno získat za několik vteřin.

Do schvalovacího střediska přšely po čtyřiaadvacet hodin denně po sedm dní v týdnu telefonáty. Přicházely ze všech amerických států i z kanadských provincií a řada brebentických dálhopisů přinášela dotazy ze třiceti cizích zemí. Zatímco budovatelé britského impéria tleskali kdysi pyšně "červené, bílé a modré", fandili vynálezci ekonomického impéria Keycharge stejně zuřivě "modré, zelené a zlaté" - mezinárodním barvám těchto kreditkart.

Schvalování probíhalo rychlostí tryskového letadla.

Ať byli obchodníci a ostatní kdekoli, vytočili si nervové centrum Keycharge v mrakodrapu ředitelství První americké komerční. Každý telefon zakotvil automaticky u operátora, který měl právě volno a jehož první slova zněla: "Jaké máte operační číslo?"

Když dostal odpověď, vyťukal číslice, které se souběžně objevovaly na obrazovce. Pak přišlo číslo karty a velikost úvěru, o nějž šlo, které operátor rovněž vyťukal a které se rovněž objevily na obrazovce.

Potom zmáčkl klapku, čímž vložil informaci do počítače, který ihned oznámil "SCHVÁLENO" nebo "ZAMÍTNUTO". První znamenalo, že je úvěr v pořádku a koupě povolena, druhé, že majitel karty neplní své závazky a že mu úvěr byl odňat. Vzhledem k tomu, že nařízení o poskytování úvěru byla shovívavá, protože banky měly zájem na půjčování peněz, přesahoval počet povolených úvěrů silně počet zamítnutí. Operátor vyrozuměl obchodníka a počítač mezitím zaznamenal transakci. Za den se zpravidla vyřizovalo patnáct tisíc telefonních dotazů.

Jak Alex Vandervoort, tak Nolan Wainwright si nasadili sluchátka, aby mohli poslouchat rozhovory volajících a operátorů.

Šéf bezpečnostního oddělení se dotkl Alexova ramene a ukázal prstem, pak přepnul sobě i jemu sluchátka. Na konzole, na níž Wainwright namířil prst, se blýskla zpráva počítače - "ZCIZENÁ KRTA".

Operátorova odpověď zněla klidně a jakoby naučeně: "Karta, která vám byla předložena, je hlášená jako ukradená. Zadržte pokud možno osobu, která vám ji předložila, a zavolejte místní policii. Kartu si nechte. Naše středisko vám za ni vyplatí třicet dolarů odměny."

Pak slyšeli nějaké šeptem vedené dohadování a nato něčí hlas oznámil: "Ten pacholek mi prostě utek z krámu. Ale kartu jsem mu uzmul, gaunerovi. Pošlu vám ji poštou."

Z hlasu majitele krámu zaznívala radost nad snadno vydělanými třiceti dolary. Pro středisko Keycharge to byl rovněž dobrý obchod, protože kdyby karta zůstala v oběhu, mohl by jí někdo zneužít při placení mnohem většího obnosu.

Wainwright si sundal sluchátka, stejně tak Alex Vandervoort. "Funguje to výborně," řekl Wainwright, "když tu informaci dostaneme a můžeme si ji naprogramovat do počítače, Naneštěstí dochází k podvodu většinou dřív, než je ztráta karty ohlášená."

"Ale při příliš velkém nákupu dostaneme výstrahu?"

"Ano. Deset nákupů za jeden den a počítač nás upozorní."

Málo majitelů kreditkart, jak oba pánové dobře věděli, dělá kdy za jediný den víc než šest nebo osm nákupů. A tak se karta třeba zařadí mezi "PRAVDĚPODOBNĚ POCHYBNÉ", třebaže její právoplatný majitel ani neví, že ji ztratil.

Přes všechna bezpečnostní opatření mohla však ztracená nebo ukradená karta zhruba za týden, během něhož většina ukradených kreditkart není ještě hlášena, někomu dopomoci k podvodným nákupům v hodnotě dvacet tisíc dolarů, pakliže ji zloděj používal obezřetně. Zloději kreditkart kupovali rádi například letenky na dlouhé cesty, nebo bedny alkoholu. Obojí se pak prodalo za sníženou cenu. Další figl byl najmout si pokud možno drahý vůz - a vykázat se ukradenou nebo padělanou kreditkartou. Potom se s vozem dojelo do nějakého jiného města, kde se na něj dala jiná poznávací značka a opatřily se falešné papíry, načež se vůz prodal nebo vyvezl ze země. Půjčovna už nikdy vůz ani zákazníka nespátřila. Další trik bylo nakoupit na neprávem nabytou kartu, podloženou falešným pasem, v Evropě šperky, pak je propašovat do Spojených států a prodat. Ve všech takových případech nesla případnou ztrátu společnost, která kartu vydala.

Vandervoort i Wainwright věděli, že kriminální živly mají prostředky jak zjistit, dá-li se kreditkarta, která je v jejich držení, použít znova nebo je-li "horká". Nejoblíbenější postup byl dát číšníkovi dvacet pět dolarů, aby ji vyzkoušel. Číšník si to mohl snadno ověřit, poradil se totiž se svým tajným oběžníkem, který společnost každý týden rozesílala všem obchodníkům a restauracím. Pakliže legitimace nebyla hlášena jako "horká", použilo se jí k další sérii nákupů.

"V poslední době nás podvodníci připravují o řůru peněz," řekl Nolan Wainwright. "O moc víc než normálně. To je taky jeden z důvodů, proč jsem s vámi chtěl mluvit."

Přešli do kanceláře vedoucího bezpečnostního oddělení. Wainwright se odpoledne postaral, aby byla volná pro jejich schůzku. Zavřel dveře. Mezi oběma muži byl velký fyzický rozdíl - Vandervoort byl světlolvasý, podsaditý, nesportovní typ s poněkud povolenými svaly. Wainwright černý, vysoký, upravený, šlachovitý a svalnatý. I jejich povahy se lišily, ale vztah měli k sobě dobrý.

"Je to soutěž bez cen," řekl Nolan Wainwright, jeden z viceprezidentů banky. Rozložil po stole osm kreditkart z umělé hmoty. Každou plácl na dřevo, jako by rozdával karty při pokru.

"Čtyři z těchto karet jsou padělané," prohlásil šéf bezpečnostního oddělení. "Dovedl byste dát na jednu stranu ty právě a na druhou falešné?"

"Jistě, to je hračka. Na padělkách je vždycky jméno majitele vyražené jinými typy písma a ..." Vandervoort se zarazil a zadíval se na hromádku kreditkart. "Prokrista! Na těchhle ne! Všechny karty mají stejné typy písma."

"Takřka stejné. Jestliže člověk ví, co hledá, podaří se mu zvětšovací sklem najít malé odchylky." Wainwright vytáhl lupu. Začal rozdělovat karty na dvě hromádky a potom poukazoval na odlišnosti vyražených písmen na těch čtyřech pravých a na těch druhých.

Vandervoort poznamenal: "Rozdíl vidím, ale bez lupy bych ho neviděl. Jak vypadají ty padělky pod ultrafialovými paprsky?"

"Úplně stejně jako ty právě."

"To je bída."

Před několika měsíci dali po příkladu American Expressu vyrazit na líc všech autentických kreditkart Keychange tajný znak, který se objevil jedině pod ultrafialovým světlem. Chtěli tím docílit rychlé prosté kontroly pravosti každé karty. A teď bylo i tohle opatření na nic.

"Bída to je, o to nic," přisvědčil Nolan Wainwright. "A to jsou jenom ukázky. Mám ještě čtyři tucty dalších, na které se přišlo až když se na ně někomu podařilo nakoupit v některé prodejně nebo restauraci alkohol, letenky a další věci. A všechny patří k nejlepším padělkům, jaké vyšly na světlo boží."

"Dopadli někoho?"

"Zatím ne. Jakmile někdo vycítí, že jsou o některé falešné kartě sebemenší pochybnosti, odejde prostě z krámu, od přepážky v aerolinkách nebo odkud, stejně jako se to stalo před chvílí." Ukázal směrem k ověřovací místnosti. "Kromě toho, i když dopadneme člověka, který tu kartu použil, nemusí z toho ještě plynout, že jsme se dostali ke zdroji karet, protože se obvykle prodávají a distribuují tak obezřetně, aby se smazaly všechny stopy."

Alex Vandervoort vzal jednu z falešných modrozelenozlatých karet a obrátil ji. "Ta umělá hmota zřejmě taky přesně odpovídá."

"Vyrábějí je z ukradeného materiálu. Určitě, jinak by nemohly být tak přesné." Šéf bezpečnostního oddělení pokračoval: "Máme dojem, že jsme na zdroj vlastních karet přišli. Před čtyřmi měsíci došlo u jednoho našeho dodavatele k vloupání. Zloději vnikli do skladiště, kde byly uskladněny hotové archy té umělé hmoty. Tři sta archů zmizelo."

Vandervoort tiše hvízdal. Jediný arch umělé hmoty stačí na šedesát tisíc kreditkart. To může představovat takřka dvacet tisíc falšovaných exemplářů.

Wainwright nadhodil: "Já jsem si to taky spočítal." Ukázal na falzifikáty na stole. "Tohle je jen špička ledovce. Prosím, ty falešné karty, o kterých víme, nebo si myslíme, že víme, můžou představovat ztrátu deset miliónů dolarů, než je stáhneme z oběhu. Ale co ty ostatní, o kterých jsme se ještě vůbec nedověděli? Těch může být desetkrát tolik."

"Už se mi to začíná rýsovat."

Alex Vandervoort chodil po malé kanceláři a jeho myšlenky dostávaly zvolna pevnou podobu.

Uvažoval: Od té doby, co se zavedly kreditkarty, mají všechny banky, co je vydávají, v důsledku podvodů, jež se s nimi provádějí, těžké ztráty. Ze začátku se jich kradly celé zásilky a zloději rozhazovali na účet banky. Někdy došlo při přepravě k přepadení a za karty se žádalo výkupné, které banky vždycky zaplatily, protože věděly, že je to přijde draž, když se budou distribuovat v podsvětí a když se za ně bude nakupovat. Ironie na tom byla, že v roce 1974 tisk a veřejnost vláčely blátem leteckou společností Pan American za to, že se přiznala, že zaplatila kriminálním živlům za vrácení velkého množství ukradených nevyplněných letenek. Letecká společnost se tím chtěla vyhnout obrovským ztrátám, jež by byla utrpěla zneužitím.

Kritikové společnosti Pan American ovšem nevěděli, že některé z největších amerických bank dělají už léta potichu totéž.

Počet ukradených kreditkart nakonec klesl, ale pak přišli lupiči na jiné, důmyslnější metody. Jedna z nich byla falšování kreditkart. První padělky byly neumělé a snadno rozeznatelné, ale kvalita se neustále zlepšovala a teď - jak ukázal Wainwright - bylo zapotřebí znalce, aby objevil rozdíl.

V okamžiku, kdy se zavedlo nějaké nové bezpečnostní opatření proti falšování kreditkart, důmyslní zločinci ho obešli nebo zkusili, kde má nějaké zranitelné místo. Nový typ kreditkart, které byly právě uváděny do oběhu, měl například "zpřeházenou" fotografii majitele. Pro oči normálního člověka byl obrázek jenom nejasná rozmazaná skvrna, ale když se vložil do zvláštního přístroje, byl jasný a majitel identifikovatelný. Zatím tento vynález vypadal slibně, ale Alex neměl nejmenší pochyby, že si organizovaný zločin najde brzy cestu, jak "zpřeházené" fotografie napodobit.

Občas došlo k zadržení a k odsouzení uživatele ukradené nebo padělané kreditkarty, ale tyhle případy reprezentovaly jenom nepatrnou část všech těch čachrů. Hlavním problémem bank byl nedostatek pátracího a policejního personálu. Jejich lidi na to prostě nestačili.

Alex přestal přecházet po místnosti.

"Je pravděpodobné, že je za těmi posledními padělkami nějaká banda?" zeptal se.

"Nejen pravděpodobné, ale jisté. Aby byl hotový výrobek takhle dokonalý, k tomu je zapotřebí celé organizace. A ta má za sebou peníze, stroje, odborníka, který se vyzná, a distribuční síť. Kromě toho tu jsou další známky, které ukazují na totéž."

"Například?"

"Jak víte," pokračoval Wainwright, "jsem neustále ve styku s policejními orgány. V poslední době vzrostl na celém Středovýchodě počet padělaných bankovek, cestovních šeků i kreditkart - jak našich, tak ostatních. Kromě toho je tu daleko víc čachrů s kradenými a falešnými cennými papíry, kradenými a falešnými šeky."

"A vy máte dojem, že to všechno souvisí s podvody s našimi padělanými kartami?"

"Dejme tomu, že je to možné."

"A co dělá vaše bezpečnostní oddělení?"

"Všechno, co je v našich silách. Každá ztracená nebo pohřešovaná karta, o které se ukáže, že byla zneužita, se zkontroluje, a pokud možno se jde po jejích stopách. Měsíc co měsíc se zvětšuje počet karet získaných zpátky i počet žalob pro podvod. Čísla máte ve výkazech. Jenže takováhle věc vyžaduje pátrání ve velkém měřítku a k tomu nemám ani personál ani peníze."

Alex Vandervoort se litostivě usmál. "Já jsem si myslel, že skončíme u peněz."

Tušil, co přijde dál. Znal problémy, s nimiž se Nolan Wainwright potýkal.

Wainwright jakožto viceprezident První americké komerční měl jak v mrakodrapu ředitelství, tak ve filiálkách na starosti veškeré záležitosti spojené s bezpečností. Bezpečnostní oddělení kreditkart byla jenom jedna z jeho povinností. V posledních letech se status bezpečnostního oddělení banky silně zvýšil a jeho operační fondy zvětšily, i když suma, kterou bylo dotováno, ještě zdaleka nestačila. To věděli všichni z vedení. Poněvadž však bezpečnostní oddělení bylo nevýdělečné, stálo na seznamu důležitosti zvyšování fondů velice nízko.

"Máte pro mě zřejmě nějaké návrhy a cifry. Jako vždycky, Nolane."

Wainwright vytáhl složku, kterou si přinesl. "Tady to všechno máte. Nejnaléhavější potřeba jsou dva další pracovníci na plný úvazek pro oddělení kreditkart. Kromě toho žádám o finanční krytí pro nasazeného informátora, který by měl za úkol zjišťovat zdroje podezřelých kart a objevovat díry, kterými nám z banky unikají."

Vandervoort se zatvářil překvapeně. "Vy si myslíte, že byste někoho sehnal?"

Tentokrát se Wainwright usmál. "To víte, že na to nepůjdu tak, abych si dal inzerát v 'Přijme se'. Ale chtěl bych to zkusit."

"Prohlédnu si pozorně, co navrhuje, a udělám, co se dá. Víc vám slíbit nemůžu. Smím si nechat ty karty?"

Šéf bezpečnostního oddělení přikývl.

"Máte ještě něco na srdci?"

"Jenom tohle: Mám dojem, že tady nikdo, včetně vás, Alexi, nebere celý problém s falšováním karet vážně. Uznávám, že si můžeme gratulovat, že jsme ztráty srazili na tři čtvrtě procenta veškerých svých obchodů, jenže ty obchody obrovsky vzrostly, zatímco procento se drží na stejné výši a dokonce se zvětšilo. Pokud jsem porozuměl, očekávaný obrát z kreditkart má příští rok vystoupit až na tři miliardy dolarů."

"V to taky doufáme."

"Pak můžou ztráty vzniklé zneužitím přesáhnout při stejném procentu dvaadvacet miliónů."

Vandervoort suše odpověděl: "Vyjadřujeme to radši v procentech, aby se to nezdálo tolik a členové správní rady se nám nepoplašili."

"Ale to je strašně cynické."

A přesto, je to postoj, který banky - všechny banky - zaujímají, uvažoval Alex. Úmyslně snižují význam

podvodů s kreditkartami a smířují se s podobnými ztrátami jakožto s rizikem podnikání. Kdyby kterékoli jiné bankovní oddělení vykazalo za jediný rok ztrátu sedmi a půl milionů dolarů, propuklo by ve správní radě hotové peklo. Ale jak jde o kreditkarty, všichni se smířují nebo z pohodlnosti ignorují ty "tři čtvrtiny procenta", vyplývající ze zneužití. Druhá alternativa - boj se zneužíváním na všech frontách - by byla mnohem nákladnější. Dalo by se ovšem namítnout, že postoj peněžníků je neobhajitelný, poněvadž nakonec jsou to zákazníci - majitelé kreditkart - kdo na ty podvody doplácí - zvýšenými poplatky. Ale z finančního hlediska je tenhle postoj rozumný.

"Jsou chvíle," řekl Alex, "kdy mi tenhle systém kreditkart leze krkem, nebo aspoň některé jeho aspekty. Pokud jde o změny, řídím se vždycky tím, co podle mého názoru nepřesahuje hranice mých možností. Totéž platí o důležitosti jednotlivých položek rozpočtu." Sáhl na složku, kterou Wainwright odložil na stůl. "Dejte mi to s sebou. Jak už jsem vám slíbil, udělám, co se dá."

"Ale jestli se neozvete, přijdu za vámi a začnu vám třískat pěstí do stolu."

Alex Vandervoort odešel, ale Nolana Wainwrighta zdržel vzkaz, aby se ihned spojil s paní D'Orseyovou, ředitelkou městské filiálky.

(7):

"Už jsem mluvil s FBI," oznámil oznámil Nolan Wainwright Edwině D'Orseyové. "Zítra tady máme dva specialisty."

"Proč ne dnes?"

Zazubil se. "Není tady žádná mrtvola, dokonce se tu ani nestřílelo. Kromě toho mají své problémy. Něco, čemu se říká nedostatek lidí."

"Problémy snad máme všichni, ne?"

"Můžu už pustit personál domů?" zeptal se Miles Eastin.

Wainwright odpověděl: "Všechny kromě té mladé paní. Rád bych si s ní ještě jednou promluvil."

To bylo k večeru, dvě hodiny nato, co Wainwright vyhověl Edwinině žádosti, aby přišel a převzal vyšetřování schodku. Mezitím si ještě jednou prošel to, co probrali vedoucí úředníci filiálky a vyslechl Juanitu Núñezovou, Edwinu D'Orseyovou, Tottenham a mladého Milese Eastina, zástupce vedoucího provozu.

Kromě toho si pohovořili s ostatními likvidátory, kteří pracovali poblíž paní Núñezové.

Protože nechtěl být na vyvýšeném pódiu, kde by byl středem pozornosti, přešel do konferenčního salónku vzadu v bance, kde v téhle chvíli seděl s Edwinou D'Orseyovou a s Milesem Eastinem.

Nového nevyšlo na světlo nic, jenom že jde s největší pravděpodobností o krádež. Podle federálních zákonů bylo tedy nutno zavolat FBI. Při takovýchhle příležitostech se vždycky úzkostlivě dbalo zákonů, jak Wainwright dobře věděl. První americká komerční i ostatní banky často označily krádež peněz za "nevysvětlitelnou ztrátu", aby se daly všelijaké ty případy zvládnout interně a banka se vyhnula soudnímu procesu a nežádoucí publicitě. A ten který úředník, podezřelý z krádeže, byl pak potrestán jenom propuštěním - na oko z jiného důvodu. Vzhledem k tomu, že viníci neinklinovali k tomu, aby se o věci šířili, uchoval se překvapivě velký počet takovýchto druhů krádeže v tajnosti, dokonce i v bance samé.

Ale tenhle schodek - za předpokladu, že to je krádež - je příliš velký a křiklavý, než aby se dal zatajit.

A taky by nebylo dobré čekat v naději, že vyjdou na světlo další okolnosti. Wainwright věděl, že by se FBI vztekala, kdyby ji přivolali až několik dní po tom, co se to stalo, a ona musela sledovat vychladlé stopy. Než přijedou detektivové z FBI, hodlal udělat všechno, co se dá.

Když Edwina s Milesem Eastinem odcházeli z malé kanceláře, řekl zástupce vedoucího provozu úslužně: "Já vám sem paní Núñezovou pošlu."

Za okamžik se pak objevila na prahu útlá postavička Juanity Núñezové. "Pojďte dál," vybídl ji Nolan Wainwright. "A zavřete dveře. Posadte se."

Nasadil schválně úřední, věcný tón. Instinkt mu napovídal, že tuhle dívku by předstíraná přívětivost neoklamala.

"Já bych si jenom rád poslechl, jak to bylo. Probereme to krok za krokem."

Juanita se stejně jako předtím tvářila zamračeně a vzdorně, ale už na ní bylo vidět stopy únavy. S nenadálým zábleskem temperamentu však namítla: "Už jsem vám to vypověděla třikrát. Slovo od slova!"

"Třeba jste předtím na něco zapomněla."

"Nic jsem nezapomněla!"

"Tak mi to tedy vypovíte počtvrté, a až přijde FBI, tak popáté a možná ještě pošesté." Díval se jí přímo do očí a do hlasu vkládal i nadále autoritu, ale hlas nezvýšil. Kdybych byl policejní úředník, říkal si, musel bych ji poučit o jejích právech. Jenže nejsem a tak ji poučovat nebudu. Někdy, jako například v takovéto situaci, mají soukromí bezpečnostní pracovníci výhody, jež jsou policii odepřeny.

"Já vím, co si myslíte," řekla dívka. "Myslíte si, že budu tentokrát tvrdit něco jiného a vy mi dokážete, že lžu."

"A lžete?"

"Ne!"

"Tak proč si z toho děláte hlavu?"

Hlas se jí zachvěl. "Protože jsem unavená. Chtěla bych už odejít."

"Já taky. A kdyby nebylo těch pohřešovaných šesti tisíc dolarů - které jste měla ve svém držení, jak dozráváte - tak už bych měl pro dnešek "padla" a byl bych na cestě domů. Jenže ty peníze zmizely a my bychom je rádi našli. Tak mi tedy ještě jednou vylište dnešní odpoledne - kdy tvrdíte, že jste si poprvé všimla, že něco není v pořádku?"

"Bylo to dvacet minut po obědě - jak jsem vám už říkala."

Četl v jejích očích pohrdání. Když předtím začal se svým vyptáváním, vycítil, že je s ním dívka volněji než s ostatními. Bezpochyby předpokládal, že když je on černoch a ona Portoričanka, mohli by se z nich stát spojenci, nebo že aspoň bude Wainwright přístupnější. Nevěděla ovšem, že Wainwright, pokud jde o vyšetřování, je barvoslepý. A že se nedá ovlivnit ani nějakými jejími osobními problémy. Edwina D'Orseyová se mu o nich zmínila, ale žádná životní situace neospravedlňuje podle Wainwrightova náhledu krádež nebo jiné nečestné jednání.

Juanita Núñezová měla ovšem pravdu, že ji chce přistihnout při nějaké obměně její historky. A k té by mohlo dojít, přes dívčinu zřejmou opatrnost. Stěžovala si, že je unavená. Šéf bezpečnostního oddělení byl zkušený vyšetřovatel a věděl, že když jsou provinilci unavení, mají při vyšetřování tendenci dopouštět se chyb, nejdřív jedné malé, potom další a ještě další, až se zamotají do sítě lží a odporujících si tvrzení.

Uvažoval, jestli k něčemu podobnému dojde, ale Juanitina verze zůstávala vytrvale stejná jako ta, kterou vypověděla předtím. Wainwright byl zklamaný, že nezjistil nic nového, ale dívčino neustále stejné tvrzení na něj nijak nezapůsobilo. Ze své policejní praxe věděl, že takováhle přesnost se dá vyložit dvěma způsoby: buď vyslýchaná osoba mluví pravdu, nebo si svou historku nazkoušela tak důkladně, že ji ovládá naprosto dokonale. Pravděpodobnější se zdálo to druhé vysvětlení, poněvadž nevinný člověk se většinou dopustí mezi jedním a druhým opakováním několika malých odchylek. Detektivové se naučili po tomto symptomu pást.

Nakonec řekl: "Dobrá, to by bylo prozatí všechno. Zítra se můžete podrobit zkoušce na detektoru lži. Banka to zařídí."

Prohlásil to ledabyle, ale přitom pozoroval, jak bude Juanita reagovat. Tak prudkou a divokou reakci však neočekával.

Dívčin drobný tmavý obličej se zarděl do krvavá. Najednou se na židli napřímila.

"Ne, to neudělám! Žádné takové zkoušky se nepodrobím!"

"Proč ne?"

"Protože to je urážka!"

"Jakápak urážka! Takové zkoušky se podrobuje spousta lidí. Pakliže jste nevinná, tak to přístroj dokáže."

"Já takovým strojům nevěřím. A vám taky ne. Basta con mi palabra!"

Ponechal stranou její španělštinu, předpokládaje, že to byly nadávky. "Nemáte důvod mi nedůvěřovat. Já mám zájem jedině na tom, abych se dopátral pravdy."

"Tu jste slyšel! Jenže ji neuznáváte! Myslíte si stejně jako ostatní, že jsem ty peníze vzala já. A nemá smysl vám opakovat dokola, že ne."

Wainwright vstal. Otevřel dveře malé kanceláře. "Měla byste si do zítřka znovu zvážit to své stanovisko ke zkoušce," poradil jí. "Jestli se jí odmítnete podrobit, postavíte se tím do nepěkného světla."

Podívala se mu do tváře. "Ale podrobit se jí nemusím, nebo musím?"

Ne. "

"Tak se jí nepodrobím."

Vypochoďovala z místnosti - drobnými, rychlými kroky. Wainwright ji za okamžik zvolna následoval.

Většina personálu z hlavního manipulačního prostoru už odešla a stropní osvětlení bylo ztlumené, přestože několik lidí ještě sedělo u svých stolků. Venku se už na ten sychravý podzimní den snesla temnota.

Juanita Núñezová si došla do šatny pro svrchní oděv a vrátila se do místnosti. Wainwrighta si nevšimla. Miles Eastin, který čekal s klíčem, ji pustil hlavním vchodem ven.

"Juanito," řekl, "nemůžu vám nějak pomoci? Nemám vás dovézt domů?"

Zavrtěla beze slova hlavou a vyšla na ulici.

Nolan Wainwright, který se za ní díval z okna, viděl, jak přechází ulici k zastávce autobusu. Kdybych měl v bezpečnostním oddělení víc lidí, říkal si, mohl bych ji dát sledovat, i když pochybuju, že by to bylo co k čemu. Paní Núñezová je chytrá a rozhodně by se neprozradila ani tím, že by ty peníze předávala někomu na ulici, ani tím, že by je schovávala na nějakém předvídatelném místě.

Byl přesvědčen, že ty peníze nemá u sebe. Na to je moc prohnaná, než aby podstupovala takovéhle riziko. Kromě toho je tak velký obnos příliš objemný balík a nedá se jen tak snadno schovat. Během té rozmluvy i po ní si ji pečlivě prohlédl a všiml si, že jí šaty všude přiléhají k drobnému tělu a že nemá nikde žádné podezřelé vybouleniny. Kabelka, kterou měla na odchodu z banky, byla maličká. Balíčky žádné nenesla.

Wainwright byl přesvědčen, že má nějakého spolupachatele.

Už neměl moc pochybností, pokud vůbec nějaké, že Juanita Núñezová je vinna. Přesvědčilo ho o tom její odmítnutí podrobit se zkoušce detektorem lži, spolu s ostatními fakty a náznaky. Vzpomněl si na ten její prudký výbuch před několika minutami a měl podezření, že byl předem připravený, možná i nazkoušený. Bankovní zaměstnanci dobře věděli, že se v případech, kdy je někdo podezřelý z krádeže, používá detektoru lži. Núñezová si toho byla pravděpodobně taky vědoma. Mohla usoudit, že to přijde na přetřes, a připravit se na to.

Vzpomínaje, jak se na něj pohrdavě podívala, i na ten její počáteční nevyslovený předpoklad o jejich spojení, pocítil nával vzteku. Přistihl se při neobyčejně silném přání, aby ji druhý den lidi z FBI pěkně zmáčkli a zlomili. Ale snadné to nebude. Je jako křemen.

Miles Eastin znova zamkl hlavní vchod a vrátil se.

"No, je čas vlízt pod sprchu," řekl vesele.

Šéf bezpečnosti přikývl. "Byl to perný den."

Zdálo se, že Eastin chce něco dodat, ale pak se zřejmě rozhodl to nevyslovit.

Wainwright se zeptal: "Máte něco na srdci?"

Eastin znovu zaváhal a pak připustil: "Totiž ano, mám. S nikým jsem o tom ještě nemluvil, poněvadž je to možná za vlasy přitažený nápad."

"Týká se to nějak těch postrádaných peněz?"

"Mám dojem, že by mohlo."

Wainwright mu přísně nařídil: "Pak mi to musíte říct, ať to víte jistě nebo ne."

Zástupce vedoucího provozu přikývl: "Prosím."

Wainwright čekal.

"Už jste slyšel - myslím, že od paní D'Orseyové - že Juanita Núñezová je vdaná. Její manžel ji opustil. Nechal ji samotnou s dítětem."

"Vzpomínám si."

"Když s ní ještě žil, tak pro ni tu a tam zašel. Zřejmě jí chodil naproti. Párkrát jsem s ním mluvil. A vím bezpečně, že se jmenuje Carlos."

"A co je s ním?"

"Mám dojem, že byl dneska v bance."

Wainwright se ostře zeptal: "Víte, to jistě?"

"Dost jistě, i když bych na to nerad přísahal před soudem. Prostě jsem si všiml jednoho člověka a měl jsem dojem, že je to on, ale pak jsem to pustil z hlavy. Měl jsem moc práce. Nebyl důvod o tom přemýšlet - leda až za dlouhou dobu nato."

"V kterou dobu jste ho viděl?"

"Někdy odpoledne."

"A ten člověk, kterého jste pokládal za manžela paní Núñezové - viděl jste ho jít k přepážce, kde pracuje Juanita?"

"Ne, to ne." Eastinův hezky obličej se zasmušil. "Jak jsem vám říkal, moc jsem o tom nepřemýšlel. Jde jen o to, že když jsem ho viděl já, pak nemusel být daleko od Juanity."

"A to je všechno?"

"Všechno." A pak dodal omluvně: "Je mi líto, že toho není víc."

"Dobře, že jste mi to řekl. Může to být důležité."

Jestli se Eastin neplete, uvažoval Wainwright, mohla by návštěva Juanitina manžela zapadat do teorie o spolupachateli zvenčí. Ta dívka a její manžel už spolu zase žijou nebo mezi sebou mají nějakou dohodu. Třeba mu ty peníze podala přes přepážku a on je vynesl z banky a pak se s ní rozdělil. Je to rozhodně něco, čeho se FBI může chytit.

"Abychom přešli od těch pohřešovaných peněz na jiné téma," řekl Eastin, "všichni v bance mluví o panu Rossellim - slyšeli jsme o jeho včerejším oznámení, o jeho nemoci. Většina z nás je z toho strašně smutná."

To byla pro Wainwrighta nenadálá, bolestná připomínka. Díval se na mladého muže, který byl obvykle samý žert a smích. Šéf bezpečnostního oddělení viděl, že v téhle chvíli je v Eastinových očích zármutek.

Uvědomil si, že to vyšetřování zapudilo z jeho mysli veškeré myšlenky na Bena Rosselliho. Teď si na něj vzpomněl a znova ho zaplavil vztek, že právě tuhle chvíli musí poznamenat tak ošklivá krádež.

Zamumlal pár slov díky a přání dobré noci a vyšel podchodem z fliálky. K návratu do mrakodrapu použil svého klíče.

(8):

Juanita Núñezová - maličká postavička odrážející se od pozadí, jež tvořil do nebe se tyčící komplex První americké komerční banky a Rosselliho náměstí - ještě čekala na druhé straně ulice na svůj autobus.

V okně banky viděla obličej šéfa bezpečnostního oddělení Wainwrighta, který ji pozoroval a pocítila úlevu, když ten obličej zmizel, i když jí zdravý rozum napovídal, že je to úleva jenom dočasná a že ten zoufalý den nezůstane ojedinelý a že po něm přijde stejně ošklivý, nebo ještě horší zítřek.

Studený vítr, zařezávající se do ulic městského centra, ji profukoval tenkým kabátem a Juanita se při tom čekání chvěla zimou. Její obvyklý autobus jí už ujel. Doufala, že brzy přijede další.

Věděla, že se chvěje částečně i strachem, poněvadž je vyděšená a vystrašená jako nikdy v životě.

Vyděšená a úplně vyvedená z míry.

Vyvedená z míry proto, že nemá ponětí, jak se ty peníze mohly ztratit.

Věděla, že ona je ani neukradla, ani nevydala omylem někomu přes přepážku, ani s ním nenaložila jiným způsobem.

Problém je v tom, že jí to nikdo neuvěří.

Za jiných okolností, uvažovala, bych to třeba taky nevěřila.

Jak mohlo zmizet šest tisíc dolarů? To je přece vyloučené, vyloučené. A přesto zmizelo.

Odpoledne znova a znova pátrala v paměti a probírala každý okamžik toho dne, který by to nějak vysvětlil. Ale na žádný nepřišla. Znovu si prošla všechny transakce s hotovými penězi, které provedla u přepážky během dopoledne a těsně po obědě, opírajíc se o svou podivuhodnou paměť, kterou znala, ale nepřišla na žádné řešení. Ani ty nejdivočejší možnosti nedávaly žádnou logiku.

Byla si naprosto jistá, že než odvezla pokladnu s hotovostí do trezoru a šla na oběd, tak ji pečlivě zamkla, a když se vrátila, byla pokladna zamčená. Pokud jde o kombinaci, kterou si zvolila a sestavila sama, nikdy o ní s nikým nemluvila, a také si ji nenapsala, spoléhajíc se jako vždycky na svou paměť.

V jednom ohledu jí právě ta její paměť přidělala nepřijemnosti.

Juanita věděla, že jí nikdo, ani paní D'Orseyová, ani pan Tottenhoe, ani Miles, který byl aspoň přátelštější než

ostatní, nevěřil, když prohlašovala, že ve dvě hodiny věděla přesně, kolik jí chybí. Odpovídali jí, že je vyloučené, že to nemohla vědět.

Jenže ona to opravdu věděla. Stejně jako vždycky věděla, jakou má hotovost, když pracovala u přepážky, protože prostě nedokázala ostatním vysvětlit, jak nebo proč to může vědět.

Nebyla si ostatně ani sama jistá, jak dokáže v duchu sledovat měnící se obnos. Prostě ho měla v hlavě. Nemusela na to vyvíjet žádné úsilí, takže si příslušné početní úkony skoro ani neuvědomovala. Neboť kam až jí paměť sahala, připadalo jí vždycky sečítání, odečítání, násobení a dělení stejně snadné jako dýchání - a stejně přirozené.

Tyhle úkony prováděla u bankovní přepážky automaticky, jak brala peníze od zákazníků nebo jim je vyplácela. A stačil jí jediný pohled na pokladnu s hotovostí, aby si dovedla zkontrolovat, že peníze, co má k dispozici, dělají skutečně tolik, kolik mají, že ty bankovky různých hodnot jsou správně uspořádané a že jich má dost. Dokonce i u mincí dovedla zhruba kdykoli odhadnout celkový obnos, i když to už nevěděla tak přesně. Občas, když počítala po rušném dni hotovost, se ukázalo, že cifry v její hlavě nesouhlasí o několik dolarů ale nikdy o víc.

Kde se v ní vzala tahle schopnost? Neměla ponětí.

Ve škole nikdy nijak nevyčnívala. Během svých útržkovitých středoškolských studií v New Yorku zřídka dosáhla ve většině předmětů lepší známky než podprůměrné. Ani v matematice vlastně nepochopila pravidla, jenom uměla bleskově a rychle počítat a nosit cifry v hlavě.

Konečně přijel nepravidelně prskající autobus se svým zápachem Dieselova motoru. Juanita a ostatní, co tam čekali, nastoupili. Všechna místa byla obsazená a prostor k stání byl přečpaný. Juanitě se podařilo chytit držadla, takže mohla přemýšlet dál a namáhat si za kodrcání autobusu městskými ulicemi mozek.

Co bude zítra? Miles jí řekl, že přijde FBI. To přemýšlení v ní vyvolalo znovu hrůzu a obličej se jí pevně semkl pochmurnou úzkostí - byl to týž výraz, který D'Orseyová a Nolan Wainwright pokládali mylně za nepřátelství.

Bude mluvit co nejmiň, stejně jako dnes, když zjistila, že jí nikdo nevěří.

Pokud jde o ten přístroj, o detektor lži, ten odmítne. Nevěděla vůbec, jak takový přístroj pracuje, ale když ji nikdo nechce chápat, když jí nechce věřit ani pomoci, jak by se mohl přístroj - patřící bance - zachovat jinak?

Od autobusu to měla tři bloky ke školce, kde ráno cestou do práce nechala Estelu. Juanita spěchala, protože věděla, že jde pozdě.

Když vešla do malého pokoje s hračkami v přízemí jednoho soukromého domu, holčička se rozběhla k ní. I když byl dům stejně jako ostatní domy v té čtvrti starý a zchátralý, místnosti školky byly čisté a přívětivé - proto dala Juanita přednost téhle školce před ostatními, ačkoliv byly poplatky vyšší a pro Juanitu to byla finanční zátěž.

Estela přiběhla jako vždycky vzrušená a celá rozradostněná.

"Mami! Mami! Podívej, co jsem nakreslila! Vlak!" Ukázala prstem zamazaným od barvy. "Tohle je korduktér. Sedí v budce."

Estela byla na svá tři léta malá. Měla jako Juanita tmavou pleť, velké lesklé oči, v nichž se při každé nové zajímavosti, při každém novém objevu toho kterého dne zračil údiv.

Juanita ji vzala do náruče a jemně ji opravila: "Říká se konduktér, amorcito"

Ticho v místnosti napovídalo, že ostatní děti už jsou pryč.

Vtom vešla paní Ferroeová, majitelka a vedoucí školky. Tvářila se odměřeně a mračila se. Podívala se významně na hodinky.

"Paní Nůñezová, udělala jsem vám tu laskavost, že jsem svolila, aby tady Estela mohla zůstat déle než ostatní, ale takhle pozdě..."

"Strašně se vám omlouvám, paní Ferroeová, ale v bance se něco stalo."

"Mám i své soukromé povinnosti. A ostatní rodiče dodržují zavírací dobu."

"Už se to nestane. Slibuju."

"Dobře. Ale když už vás tady mám, paní Nůñezová, tak bych vám ráda připomněla, že jste ještě nevyrovnala za Estelku poplatek za minulý měsíc."

"V pátek to vyrovnám, protože беру."

"Mrzí mě, že vás musím upomínat, chápejte. Estelka je roztomilá holčička a máme ji u nás rádi. Ale musím platit účty ..."

"Vždyť já to chápu. V pátek vám určitě zaplatím. To vám slibuju."

"Takže to už jsou dva sliby, paní Nůñezová."

"Ano, já vím."

"Tak dobrou noc. Dobrou noc, Estelko."

Školka paní Ferroeové byla přes odměřenost její majitelky výborně vedená a Estela tam byla šťastná. Ty peníze, co dluží školce, umínila si Juanita, musí vyrovnat z platu za tenhle týden, jak jí to slíbila, a musí nějak vystačit až do příští výplaty. Jak, to Juanita nevěděla. Její plat likvidátorky byl 98 dolarů týdně. Po srážkách daní a povinném pojištění si odnášela domů osmdesát tři dolary. Z toho musela nakupovat jídlo pro obě dvě, zaplatit Estelinu školku a kromě toho činži za malý byt v domě bez výtahu ve Forum East. Mimo to bude muset zaplatit splátku na dluh, protože posledně nezaplatila.

Než ji Carlos před rokem opustil, než prostě odešel a už se nevrátil, byla Juanita tak naivní, že spolupodepisovala se svým manželem všelijaké půjčky. Carlos si nakoupil obleky, ojetý vůz, barevnou televizi, a to všechno si odnesl s sebou. Ale Juanita doteďka splácela a připadalo jí, že se ty splátky protahují donekonečna. Budu muset do toho peněžního ústavu zajít, říkala si, a požádat je, aby splátky snížili. Budou se bezpochyby tvářit nepřijemně jako vždycky, ale to se bude muset vydržet.

Estela cestou domů radostně poskakovala, ručičku v Juanitině ruce. V druhé nesla Juanita Estelin výkres,

pečlivě stočený. Až za chvíli dojdou domů, snědí si večeři, po které si budou jako obvykle hrát a dovádět. Ale dnes bude Juanitě zatěžko se smát.

Když si uvědomila, co by se stalo, kdyby přišla o zaměstnání, hrůza, kterou cítila před chvílí, ještě vzrostla. Pravděpodobnost, že k tomu dojde, je značná.

Kromě toho věděla, že by těžko našla práci jinde. Žádná jiná banka by ji nevzala a ostatní zaměstnavatelé by chtěli vědět, kde byla zaměstnána před tím, dověděli by se o těch ztracených penězích a nevzali by ji.

A co by si počala bez zaměstnání? Jak by užívala Estelu? Zničehonic se zastavila, sehnula se a přitiskla holčičku k sobě. Modlila se, aby jí přísti den někdo uvěřil, aby poznal, že mluví pravdu.

Někdo. Kdokoli. Ale kdo?

(9):

Alex Vandervoort byl taky ve městě.

Když se vrátil z odpolední schůzky s Nolanem Wainwrightem, chodil sem a tam po své kanceláři a pokoušel se podívat se na poslední události ze správné perspektivy. Hlavním bodem jeho úvah bylo včerejší oznámení Bena Rosselliho; stejně tak situace v bance, jež z toho plynula; a stejně tak vývoj jeho soukromého života v posledních měsících.

Přecházení po místnosti - dvanáct kroků sem a dvanáct kroků zpátky - byl jeho dávnoletý ustálený zvyk. Jednou nebo dvakrát se zastavil a znovu si prohlédl padělané kreditkarty, které mu šéf bezpečnosti půjčil. Kredit a kreditkarty patřily kromě toho do jeho kompetence - nejen ty falešné, ale i ty pravé.

Ty pravé byly vyobrazeny na celé řadě obtahů propagačního materiálu, jež byly rovněž rozložené po stole. Pořídila je Austinova reklamní agentura a měly podněcovat majitele kreditkart k čím dál většímu využívání úvěru. Jedna reklama vybízela:

PROČ SE STARAT O PENÍZE?

POUŽIJTE SVÉ KREDITKARTY A

STAROSTI PŘENECHTE NÁM! Jiná prohlašovala:

ÚCTY NEBOLÍ - STAČÍ ŘÍCT:

"TADY MÁTE MOU KREDITKARTU!" A třetí radila:

PROČ ČEKAT?

SVŮJ ZÍTŘEJŠÍ SEN SI MŮŽETE DOVOLIT - UŽ DNES!

POUŽIJTE KREDITKARTY KEYCHARGE - HNED!

Půl tuctu dalších bylo v podobném duchu.

V Alexovi Vandervoortovi vzbouzely nedobrý pocit.

Proměnit ten pocit v nějaký čin už bylo zbytečné. Ty reklamní materiály už schválilo oddělení kreditkart a jemu je poslali jen pro informaci. Kromě toho se na rámcovém postupu, jak zvýšit ziskovost oddělení kreditkart Keycharge, které byly jako všechny ostatní kreditkarty ve svých počátečních letech, kdy se zaváděly, ztrátové, dohodli členové správní rady před několika týdny.

Ale Alex uvažoval: Měla správní rada na mysli takhle křiklavou a agresivní kampaň?

Shrnl obtahy reklamních materiálů dohromady a dal je zpátky do obálky, v níž přišly. Večer o nich bude doma znovu uvažovat a vyslechnout si názor další osoby - který bude pravděpodobně záporný, jak si uvědomil - mínění Margot.

Margot.

Myšlenky na ni se mu mísily se vzpomínkou na včerejší sdělení Bena Rosselliho. Co se tam říkalo, bylo pro Alexe připomínkou, jak je život nejistý, jak málo času člověku zbývá, jak je konec nevyhnutelný, jak zvrát k neočekávanému číhá vždycky za rohem. Benova zpráva ho dojala a rozesmutnila, ale kromě toho v něm starý pán neúmyslně znovu vzkřísil jednu otázku, jež se mu často vracela: má Alex začít nový život s Margot? Nebo má počkat?

A počkat nač?

Na Celii?

I tuhle otázku si položil už tisíckrát.

Podíval se přes město ke končinám, kde byla Celie. Uvažoval, co asi dělá, jak jí je.

To se dalo zjistit velice prostě.

Vrátil se ke stolku a vytočil číslo, které znal z paměti.

Nějaký ženský hlas řekl: "Léčební středisko."

Alex se ohlásil jménem a pak požádal: "Mohli bych mluvit s doktorem McCartneyem?"

Za několik okamžiků se zeptal klidný, rozhodný mužský hlas: "Odkud voláte, Alexi?"

"Z kanceláře. Seděl jsem tady a uvažoval, co dělá má žena."

"Já se ptám proto, že jsem vás chtěl dnes volat a navrhnout vám, abyste přišel Celii navštívit."

"Při naší poslední rozmluvě jste mi doporučoval, abych za ní nechodil."

Psychiatr ho jemně opravil: "Říkal jsem, že bych nějakou tu dobu nedoporučoval návštěvy. Těch pár předešlých, jak si jistě vzpomínáte, vaši ženu spíš vyhodilo z kolejí, než aby jí prospěly."

"Ano." Alex zaváhal, pak se zeptal: "Změnilo se snad něco?"

"Ano. Ale bohužel nemůžu říct, že k lepšímu."

Změnilo se to už tolikrát, že to na Alexe nijak nepůsobilo. "Jak se to změnilo?"

"Vaše žena je čím dál víc duchem někde jinde. Její únik od reality je už takřka úplný. Proto si myslím, že by jí možná vaše návštěva prospěla." Pak se opravil: "Aspoň by neměla uškodit."

"Dobrá. Večer přijdu."

"Kdykoliv budete chtít, Alexi. A zaskočte ke mně, až tady budete. Jak víte, nemáme žádné přesně stanovené návštěvní hodiny a jen minimálně nařízení."

"Ano, já vím."

Právě proto jsem si vybral Léčební středisko, když přede mnou před čtyřmi lety stálo to zoufalé rozhodnutí, co s Celií, uvažoval, když pokládal sluchátko, poněvadž je tam tak málo formalit. Atmosféra tam byla úmyslně neústavní. Ošetřovatelky nenosily uniformy. Pokud to bylo možné, pacienti se směli volně pohybovat a byli podporováni v tom, aby o svých věcech sami rozhodovali. Až na občasné výjimky byli přátelé a příbuzní vítáni v kteroukoli dobu. I ten název Léčební středisko byl vybrán úmyslně - místo toho zlověstného označení "Ústav pro duševně choré". A další důvod byl, že doktor Timothy McCartney, mladý, vynikající novátor, stál v čele týmu specialistů, jimž se podařilo vyléčit některé případy, kde konvenční terapie nezabrala.

Byl to malý ústav. Pacientů nebylo nikdy víc než sto padesát, přestože personál byl nepoměrně početný. V určitém směru se ústav podobal škole s malými třídami, kde se studentům věnuje individuální péče, jakou by jinde neměli.

Moderní budova a rozsáhlé pozemky byly tak přívětivé, jak je jen peníze a lidská představitivost dokážou vytvořit.

Byla to soukromá klinika a poplatky byly značně vysoké, ale Alex dospěl tehdy k rozhodnutí, jež zastával dodnes, že ať se stane cokoli, Celie musí mít tu nejlepší péči. Říkal si, že to je to nejmenší, co pro ni může udělat.

Po celý zbytek odpoledne se zabýval bankovními záležitostmi. Krátce po šesté odjel z ředitelství První americké komerční. Šoférovi udal adresu Léčebního střediska. Když se plazili večerním provozem, četl si noviny. Limuzína se šoférem, která mu byla kdykoli k dispozici z bankovního vozového parku, patřila k požitkům vyplývajícím z postavení viceprezidenta a Alex jí rád využíval.

Pro Léčební středisko bylo typické, že jeho průčelí vypadalo jako soukromý dům a nebylo zvenčí nijak označeno - jenom číslem.

Dveře mu otevřela hezká blondýnka v pestrých plátěných šatech. Podle malého odznáčku zapíchnutého u levého ramene v ní poznal ošetřovatelku. Odznáček bylo to jediné rozlišení mezi oblečením personálu a pacientů.

"Pan doktor říká, že přijdete, pane Vandervoorte. Zavedu vás k vaší paní."

Alex s ní šel po přívětivé chodbě. Převládala žlutá a zeleň. Ve výklencích podél zdí byly čerstvé květiny.

"Stav mě ženy se prý nijak nezlepšil," řekl Alex.

"Bohužel ne." Ošetřovatelka se na něj po straně podívala. Alex vytušil, že v jejích očích je soucit. Ale s kým? Jako obvykle, když tam přišel, cítil, že ho opouští jeho vrozený optimismus.

To už byli v jednom ze tří křídel, jež vybíhala z ústředních přijímacích prostor. Ošetřovatelka se zastavila u jedné dveří.

"Vaše paní je ve svém pokoji, pane Vandervoorte. Měla dnes špatný den. Snažte si to uvědomit, kdyby náhodou ..." Nechala větu nedokončenou, dotkla se zlehka jeho paže a pak vkročila první dovnitř.

Léčební středisko dávalo pacienty do více nebo jednolůžkových pokojů podle toho, jak působila společnost ostatních na jejich stav. Když tam Celie přišla, byla v dvoulůžkovém pokoji, ale to se neosvědčilo. Teď měla pokoj sama pro sebe. Byl sice malý, ale útulný, pohodlný a netuctový. Byl tam gauč, hluboké křeslo a pohovka, konferenční stolek a poličky s knihami. Zdi zdobily reprodukce impresionistů.

"Pani Vandervoortová," řekla ošetřovatelka jemně, "přišel vás navštívit manžel."

Postava v pokoji to nevzala ničím na vědomí, nepohnula se, nezareagovala jediným slovem.

Alex už neviděl Celií jeden a půl měsíce, a přestože očekával zhoršení, při pohledu na Celií ho zamrazilo.

Seděla - pokud se dala její pozice popsat těmito slovy - na gauči. Tvář měla odvrácenou ode dveří. V ramenou byla vyhublá, hlavu měla svěšenou, paže zkřížené na prsou a ruce na ramenou. I tělo měla celé schoulené do sebe a nohy s koleny u sebe pod bradou. Vůbec se nehýbala.

Alex přešel k ní a položil jí zlehka ruku na rameno. "Celie! To jsem já, Alex. Myslel jsem na tebe a tak jsem tě zašel navštívit."

Odpověděla tichým, bezbarvým hlasem: "Ano." Ale ani se nepohnula.

Stiskl jí rameno silněji. "Nechceš se otočit a podívat se na mě? Abychom spolu mohli posedět a popovídat si?"

Zareagovala jedině tím, že viditelně strnula a že v té pozici, v níž byla schoulená, úplně znehybněla.

Alex si všiml, že má pleť šedivou a světlé vlasy učesané jen halabala. Její jemná křehká krása ještě úplně nezmizela, ale bylo jasné, že to už dlouho trvat nebude.

"Už je takováhle dlouho?" zeptal se tiše ošetřovatelky.

"Celý dnešek a částečně i včerejšek; a není to poprvé." A věcně dodala: "Je jí takhle dobře, uděláte nejlíp, když si toho nebudete všimnat a prostě si sednete a něco jí budete povídat."

Alex přikývl. Když přešel k jedinému křeslu a posadil se, ošetřovatelka vyšla po špičkách z pokoje a zavřela tiše dveře.

"Byl jsem minulý týden na baletu, Celie," začal Alex. "Dávali Coppélii. Hlavní roli tančila Natalja Makarová a Ivan Nagy Frantze. Byl to skvostný pár a hudba byla samozřejmě překrásná. Vzpomínal jsem, jak jsi kdysi ten balet milovala, že to byl jeden z tvých nejzamilovanějších. Pamatuješ se na ten večer brzy po naší svatbě, jak jsme spolu ..."

Dodnes měl živě v paměti, jak Celie vypadala ten večer v dlouhých, světlezelených šifonových šatečkách na

nichž se třpytily maličkaté penízky s odrazy světél. Byla jako obyčejné étericky krásná, štíhlá, podobná obláčku, který by mohl vánek odfouknout, kdyby od něj Alex odvrátil pohled. V té době od něj takřka pohled neodvracel. To byli svoji půl roku a Celie se ještě při seznamování s Alexovými přáteli chovala tak plaše, že se ho někdy ve skupince lidí držela pevně za paži. Byla o deset let mladší než on, a tak mu to nevadilo. Její plachost byla jedna z příčin, proč se do ní zamiloval, a byl pyšný na to, jak je na něm závislá. Jenže když pak tu svou zakřiknutost a nejistotu pořád neodkládala - a už to trvalo tak dlouho, že to pokládal za pošetilost - vyhržela jeho netrpělivost a nakonec hněv.

Jak málo, jak tragicky málo ji chápal! Při větší bystrosti by si byl uvědomil, že prostředí, v němž žila před jejich seznámením, bylo naprosto jiné než jeho, že ji na ten plný společenský život, který on považoval za samozřejmost, nic nepřipravilo. Pro Celii bylo všechno tohle nové a ohromující a občas dokonce děsivé. Byla jediné dítě samotářských rodičů se skromnými příjmy, chodila do klášterní školy, nikdy nepoznala tu kvasící pospolitost studentského života. Než se seznámila s Alexem, neměla žádné povinnosti, její společenské zkušenosti se rovnaly nule. Manželství zvýšilo její vrozenou nervozitu. Kromě toho v ní neustále vzrůstalo napětí a pochybnosti o sobě samé, až se nakonec - jak to vysvětlovali psychiatři - pod tíhou pocitu provinění, že selhala, něco v její duši zlomilo. Když to Alex dodatečně pochopil, dával zpětně vinu sám sobě. Domníval se, že by byl mohl přece Celii tak snadno pomoci, že jí měl radit, zbavit toho napětí, poskytnout jí nějaké povzbuzení. Jenže právě když na tom nejvíce záleželo, tak to neudělal. Byl k ní nevšímavý, měl moc práce, byl moc citizadostivý.

"...a tak jsem na tom představení minulý týden strašně litoval, Celie, že ho nevidíme spolu ..."

Po pravdě řečeno, byl na Coppélii s Margot, kterou poznal před rokem a půl a která příjemně vyplňovala tu dlouhotrvající prázdnotu v jeho životě. Potřeboval Margot - nebo někoho jiného - neměl-li se z něho - z člověka z masa a krve - stát případ pro psychiatra, jak si někdy říkal. Nebo si snad něco namlouvá, aby uchlácholil svůj pocit viny?

Ať už tak nebo tak, tahle chvíle a tohle místo se nehodí k tomu, aby sem zatahoval Margotino jméno.

"A ještě něco, Celie, nedávno jsem viděl Harringtonovy. Pamatuješ se přece na Johna a na Elise. Víš, vykládali mi, že byli ve Skandinávii navštívit Elisiny rodiče."

Ještě pořád seděla schoulená, ale bylo vidět, že poslouchá, a tak vykládal dál, využívaje jenom jedné poloviny myslí, zatímco se druhá ptala: Jak se to stalo? Proč?

"Máme v poslední době v bance moc práce, Celie."

Domníval se, že jeden z důvodů bylo jeho zaneprázdnění pracovní, ty dlouhé hodiny, kdy nechával Celii samotnou, kdy jejich manželství skrytě chátralo. A právě tehdy ho Celie potrebovala nejvíc, jak dnes nahlížel. Po pravdě řečeno se smířovala s jeho nepřítomností bez nářku, ale byla čím dál rezervovanější a bojácnější, zahrabávala se do knih nebo se dívala do nekonečna na květiny, jako by pozorovala, jak rostou, i když občas - což bylo podivné a nemělo žádný zjevný návod - byla zase živá, bez ustání povídala a někdy dokonce nesouvisle. V těch údobích jako by do ní vjela přemíra energie. Ale pak ta energie stejně náhle vyprchala a zůstávala Celii deprimovanou a znovu duchem nepřítomnou. A jejich porozumění a jejich družnost se zatím vytrácely.

Právě v té době - dnes se při tom pomyšlení styděl - navrhly aby se dali rozvést. Zdálo se, že to Celii úplně vyhodilo z kolejí, a tak o tom přestal mluvit a doufal, že se to zase zlepší. Jenže se to nezlepšilo.

Teprve po dlouhé době, když ho takřka náhodou napadlo, že by Celie potrebovala nějakého psychiatra, a když ho vyhledal, vyšla najevo pravda o její chorobě. Obavy a starosti oživily na chvíli jeho lásku k ní. Jenže to už bylo pozdě.

Občas uvažoval: Možná, že bylo pozdě odjakživa. Možná že by ani víc laskavosti, víc pochopení nebylo pomohlo. Ale na to už nikdy nepříjde. Nemá, čím by podpořil přesvědčení, že udělal, co bylo v jeho moci, a proto ze sebe nikdy nemůže setrást pocit viny, který ho pronásleduje.

"Jako by všichni mysleli jenom na peníze - jak je utratit, jak si je vypůjčit, někomu je půjčit - ale to je asi normální, od toho tady zřejmě banky jsou. Jenže včera se stalo něco moc smutného. Náš prezident Ben Rosselli nám oznámil, že umírá. Svolal schůzi a ..."

Alex mluvil dál. Vyličil scénu v zasedací síni a pozdější reakce. Pak se však zničehonic zarazil.

Celie se začala chvět. Její tělo se kolíbalo dopředu a dozadu. Potom se z ní vydralo zanařikání, takřka zaúpění.

Rozrušily ji snad ty řeči o bance? - o bance, které věnoval veškerou svou energii a která rozšiřovala propast mezi nimi. Tehdy to byla jiná banka, Federální rezervová banka, ale pro Celii byla jedna banka jako druhá. Nebo to byla ta zmínka o Benovi Rossellim?

Ben brzy umře. Kolik roku to bude trvat, než umře Celie? Možná že mnoho.

Alex si řekl: Může mě klidně přežít, může žít dál v tomhle stavu, ve kterém je.

Vypadá jako zvíře!

Jeho soucit byl ten tam. Zmocnil se ho vztek; vzteklá netrpělivost, která zahubila jejich manželství.

"Prokristapána, Celie, tak se přece seber!"

Ani chvění ani nářek neustaly.

Nenávidí ji! Už to není člověk, a přitom mu pořád překáží, aby mohl žít plným životem.

Vstal a zmáčkl zuřivě zvonek na stěně, poněvadž věděl, že tím přivolá pomoc. Impulsivně vykročil ke dveřím a chtěl odejít.

Ale pak se ohlédl. Na Celii - na svou ženu, kterou kdysi miloval; na to, co se z ní stalo; na tu propast mezi nimi, kterou už nikdy nepřeklenou. Zastavil se a rozplakal se.

Plakal z lítosti, ze smutku, z pocitu viny, a jeho okamžitý vztek byl ten tam, jeho nenávisť odplavená.

Vrátil se ke gauči a vkleče ji prosil: "Odpusť mi, Celie! Proboha, odpusť mír"

Pak ucítil na rameni jemný dotyk ruky a uslyšel hlas ošetřovatelky: "Snad abyste šel, pane Vandervoorte."

Vodu nebo sodovku, Alexi?"

"Sodovku."

Doktor McCartney vytáhl z malé ledničky v ordinaci láhev a sundal otvírákem uzávěr. Nalil do skleničky, kde už byla velkomyslná dávka skotské, a přihodil led. Pak donesl sklenici Alexovi a zbytek sodovky nalil sobě. Alkohol vynechal.

Na tak mohutného člověka - Tim McCartney měřil přes stodevadesát, měl hrudník a ramena jako fotbalista a obrovské ruce - byly jeho pohyby podivuhodně obratné. Ředitel kliniky byl sice mladý, Alex mu hádal takových pětatřicet, ale podle chování i hlasu se zdál starší a pečlivě dozadu sčesané hnědé vlasy mu už na spáncích šedivěly. Pravděpodobně v důsledku přemíry takovýchhle schůzek, řekl si Alex, upije vděčně skotskou.

Dřevem obložená místnost měla jemné osvětlení, barevné tóny měly tlumenější odstíny než chodby a ostatní místnosti. Celá jedna stěna byla vyplněná poličkami s knihami a časopisy, kde převládala díla Freudova, Adlerova, Jungova a Rogersova.

Alex se sice ještě docela nevzpamatoval z výsledků svého setkání s Celií, ale už mu ta hrůza připadala v určitém smyslu neskutečná.

Doktor McCartney se vrátil na židli u stolku a natočil ji k pohovce, na níž seděl Alex.

"Nejdřív bych vás měl zpravit o tom, že celková diagnóza vaší ženy zůstává stejná - schizofrenie, katatonického typu. Jistě si vzpomínáte, že jsme o tom už hovořili."

"Na nějaké takové výrazy z vaší hatmatilky se pamatuju, ano."

"Pokusím se vás dalších ušetřit."

Alex zakroužil ledem ve skleničce a znovu se napil. Ta skotská ho povzbudila.

"Řekněte mi, jak to vypadá s Celií v tomto okamžiku."

"Možná, že vám to bude připadat nepochopitelné, ale vaše žena je přes to, jak se vám jeví, poměrně šťastná."

"Ano," odpověděl Alex. "Tomu se mi opravdu nechce moc věřit."

Psychiatr klidně pokračoval: "Štěstí je relativní, pro všechny z nás. Celie má určitou jistotu, nemá vůbec žádnou zodpovědnost, ani potřebu komunikovat s ostatními. Může se stáhnout do sebe, jak chce či potřebuje. Fyzická pozice, kterou v poslední době zaujímá a kterou jste viděl, je klasická fetální pozice. Je jí v ní dobře, přestože se jí kvůli jejímu fyzickému blahu z ní snažíme dostat, pokud se nám to podaří."

"Ať už je jí dobře nebo ne," odpověděl Alex, "jde o to, že ačkoliv je už čtyři roky v té nejlepší možné lékařské péči, její stav se neustále zhoršuje." Podíval se druhému muži do tváře. "Mám pravdu, nebo ne?"

"Naneštěstí ano."

"Je tady vůbec nějaká opodstatněná naděje na takové uzdravení, aby mohla žít normálním, nebo skoro normálním životem?"

"V medicíně jsou vždycky možnosti..."

"Řek jsem, opodstatněná naděje."

Doktor McCartney si povzdychl a zavrtěl hlavou. "Ne."

"Děkuji vám za vaši upřímnou odpověď." Alex se odmlčel, pak pokračoval: "Jak jsem vyrozuměl, Celie se už - mám dojem, že to slovo zní 'zabydlela'. Žije mimo svět lidí. Neví a nestará se o nic, co je mimo ni."

"S tím zabydlením máte asi pravdu," odpověděl psychiatr, "ale v ostatním se mýlíte. Vaše žena není ještě úplně mimo, aspoň zatím. Ještě pořád tak trochu ví, co se děje v okolním světě. Kromě toho si je vědoma, že má manžela, a taky jsme spolu o vás mluvili. Ale domnívá se, že se o sebe dovedete postarat bez její pomoci."

"Takže si o mne nedělá starosti?"

"Úhrnem vzato ne."

"Co by tomu řikala, kdyby se dověděla, že se s ní dal její manžel rozvést a znovu se oženil?"

McCartney zaváhal a pak odpověděl: "Znamenalo by to pro ni naprosté přervání té trošky styku s vnějším světem, jaký ještě má. Možná že by ji to hodilo na druhou stranu rozhraní do naprosto dementního stavu."

Alex se v tichu, jež nastalo, naklonil kupředu a zakryl si obličej rukama. Potom ruce stáhl. Zvedl hlavu. Se stopou ironie v hlase odpověděl: "Když si člověk koleduje o upřímnou odpověď, zřejmě ji dostane."

Psychiatr s vážným výrazem přikývl: "Udělal jsem vám poklonu, Alexi, předpokládám, že svá slova myslíte vážně. S každým bych tak otevřeně nemluvil. A kromě toho bych měl dodat, že se můžu mýlit."

"Jak se, hrome, má člověk zachovat, Time?"

"To myslíte jako řečnickou otázku, nebo se mě doopravdy ptáte?"

"Ptám se vás doopravdy. Můžete mi to připsat k účtu."

"Za dnešní večer vám žádný účet nepříjde." Mladší z obou mužů se letmo usmál, pak chvíli uvažoval. "Ptal jste se mě: Jak se má člověk za takových okolností zachovat? Tak tedy, předně si má zjistit všechno, co může - stejně jako jste to udělal vy. Pak dojít k rozhodnutí, založenému na tom, co pokládá za správné, a na tom, co je nejlepší pro všechny, včetně jeho samého. Ale při tom zvažování by měl mít na paměti dvě věci. Jednak, jde-li o slušného člověka, že jeho pocit viny je pravděpodobně zveličený, poněvadž správně vyvinuté svědomí se má ve zvyku trestat tvrději, než je zapotřebí. A jednak, že jenom málo lidí má talent ke světectví. Většina z nás se k němu nerodí dostatečně vybavena."

Alex se zeptal: "Nechtěl byste pokračovat? Nemohl byste se vyjádřit přesněji?"

Doktor McCartney zavrtěl hlavou. "To rozhodnutí musíte udělat vy. Těchhle posledních pár kroků musí ujit každý z nás sám."

Psychiatr se podíval na hodinky a vstal ze židle. Za několik okamžiků si stiskli ruce a popřáli dobrou noc.

Před Léčebním střediskem čekala Alexova limuzína se šoférem - motor běžel - a ve voze bylo teplo a útulně.

(10):

"Rozhodně jsou to hromady žvástů, chytáků na lidi a pitomých lží," prohlásila Margot Brackenová.

Oči měla sklopené, lokty bojovně od sebe, ruce v útlém pase a malou, ale energickou hlavu zvednutou. Její postava přímo provokuje, pomyslel si Alex Vandervoort - Margot byla jako proutek a měla příjemně výrazné rysy, vystupující bojovnou bradu a poněkud úzké rty, i když ústa působila velice smyslně. Nejvýraznější partií jejího obličejce byly oči, velké, zelené, zlatě tečkované, s hustými, dlouhými řasami. V téhle chvíli v nich plál oheň. Alexe její vztek a energie sexuálně vzrušovaly.

Předmětem Margotiny kritiky byla hromádka propagačních obtaů na kreditkarty Keycharge, které Alex přinesl domů z banky a které v téhle chvíli ležely rozložené na koberci v obývacím pokoji jeho bytu. Margotina osobnost a vitalita skýtaly žádoucí protiklad toho, co Alex zakusil před několika hodinami.

Řekl jí: "Já jsem tušil, Brackenová, že se vám ty propagační návrhy nebudou líbit."

"Neбудou líbit! Jsou přímo odporné"

"Proč?"

Shrnula si obvyklým, třebaže neuvědomělým pohybem dlouhé kaštanové vlasy dozadu. Před hodinou shodila střevíčky a teď stála jen v punčochách v celé výšce svých sto padesáti pěti centimetrů.

"Prosím tě, tak se podívej na tohle!" Ukázala inzerát, který začínal: PROČ ČEKAT? SVŮJ ZÍTŘEJŠÍ SEN SI MŮŽETE DOVOLIT UŽ DNES! "To není nic jiného, než nestydatý kec - řvavá, drzá nabídka zaměřená na to, aby jí lehkověrní sedli na lep. Ten zítřejší sen je drahá záležitost. Od toho to je sen. A nikdo si ho dopřát nemůže, ledaže má na něj peníze nebo ví bezpečně, že je bude co nejdřív mít."

"Neměli by si lidi o tomhle rozhodovat sami?"

"Ne! - Aspoň ne lidi, na které ten zvrácený inzerát zapůsobí, takoví, co se snažíte ovlivnit. Právě ti nevzdělání se dají nejsnadněji přesvědčit, ti, co věří, že všechno, co čtou v novinách, je pravda. Já je znám. Hodně z nich patří k mé právnické klientele. K mé nevýnosné právnické klientele."

"Třeba právě takoví lidi naše kreditkarty nepoužívají."

"Hergot, Alexi, jako bys nevěděl, že to není pravda! Dnes mají kreditkarty lidi, do kterých bys to nikdy neřek, poněvadž do nich všichni pořád tak klavírujete. Už jen chybí, abyste ty karty rozdávali na ulici na nárožích, a vůbec by mě nepřekvapilo, kdybyste s tím co nejdřív začali."

Alex se ušklíbl. Měl tyhle debatní sedánky s Margot rád a s oblibou při nich přilíval olej do ohně. "Řeknu našim lidem, aby se nad tím zamysleli, Brackenová."

"Já bych si zase přála, aby se ti druzí zamysleli nad těmi shylockovskými osmnácti procenty úroků, co jim všechny banky počítají."

"To už jsme probrali."

"Ano, probrali, ale ještě nikdo mi to přijatelně nevysvětlil."

Rozkoš z debat s Margot sem nebo tam, tenhle útok odrazil Alex ostře. "Třeba neposloucháš." Uměla se mu dostat na kůži. Jejich debaty se občas vyhrotily v hádku.

"Už jsem ti říkal, že takové kreditkarty jsou něco jako kolekce všelijakých pohodlí a že poskytují celou řadu služeb," namítl Alex. "Když ty jednotlivé složky sečteš, není naše úroková sazba nijak přemrštěná."

"Pro toho, kdo ji musí platit, je sakra přemrštěná."

"Nikdo ji platit nemusí. Protože si nikdo nemusí půjčovat."

"Já tě slyším. Nemusíš křičet."

"Prosím."

Nadechl se, rozhodnut nepřipustit, aby se mu tahle debata vymkla z rukou. Kromě toho zjišťoval, že při vyvracení některých Margotiných názorů, jež jsou v záležitostech ekonomických, politických i ve všem ostatním levičácké, pomáhá její přímočarost a bystrý advokátský mozek jeho vlastnímu myšlení. A pak, její praxe ji přiváděla do styku, který jemu chyběl - do styku s těmi chudými a odstrkovanými, jimž její právnická praxe sloužila.

Zeptal se: "Ještě koňak?"

"Ano, prosím tě."

Byla už takřka půlnoc. Otevřený oheň, živěný poleny, který předtím plál v krbu útulného pokoje malého přepychového staromládeneckého apartmá, už dohořoval.

Před hodinou si dali přinést z restaurace na hlavním poschodí nájemného bloku opožděnou večeři. Jídlo doplnilo znamenité bordeaux - Alexovo oblíbené Chateau Gruaud-Larose '66.

Kromě prostoru, kde byly rozloženy obtahy inzerátů na kreditkarty Keycharge, byla světlá v apartmá ztlumená.

Když Alex znovu naplnil skleničky koňakem, vrátil se k debatě. "Pakliže lidi platí to, co nakoupili na kreditkarty, hned jak dostanou účet, žádné úroky se jim nepočítají."

"Chceš říct, když zaplatí celý účet?"

"Ovšem."

"Ale kolik jich to tak dělá? Copak neplatí většina majitelů kreditkart jen tu pohodlnou minimální částku, která se vyžaduje?"

"Jistě, hodně jich platí jenom to minimum."

"A ten zbytek s sebou vláčeji dál jako dluh - což je přesně to, oč bankám jde. Nemám pravdu?"

Alex to uznal. "Ano, je to pravda. Ale banky musí na něčem vydělávat."

"Celé noci nespím," řekla Margot, "a lámu si hlavu, jestli banky vydělávají dost."

Když se Alex zasmál, pokračovala už vážně: "Víš, jsou tisíce lidí, co na sebe uvalují dlouhodobé dluhy tím, že

nakupují na kreditkarty, a co by to dělat neměli. Často si na ni koupí hloupost - něco z dragstóru, gramofonovou desku, nějaké nářadí, knihu, jídlo a další drobnější věci. Dělat to částečně z nevědomosti, částečně proto, že při malých částkách je tak směšně snadné získat úvěr. A právě z těchto malých částek, které by se měly platit hotově, rostou ty tíživé dluhy, z kterých se ti neprozíravci celá léta nevyhrabou."

Alex držel skleničku s koňákem v obou rukou, aby si ho ohřál, pak se napil, vstal a přihodil na oheň další poleno. Namítl: "Děláš si z toho moc velkou hlavu, ten problém není tak závažný."

Ale přiznal si, že něco z toho, co Margot říká, má logiku. Zatímco kdysi "horníci dlužili v krámě své důlní společnosti i svou duši", jak se to zpívalo v jedné staré písničce, máme tu dnes nové pokolení chronických dlužníků, kteří uvalují naivně hypotéky na svůj budoucí život i na své příjmy u "přátelské banky ve svém sousedství". Jeden z důvodů je, že kreditkarty nahradily do značné míry malé půjčky. Kdysi se jednotlivci od nadměrného vypůjčování odrazovali, zatímco dnes rozhodují o svých dluhách - často nemoudrých - sami. Alex věděl, že někteří pozorovatelé se domnívají, že tento systém snižuje americkou morálku.

Cesta přes kreditkarty je samozřejmě pro banku mnohem lacinější. Kromě toho drobný dlužník, který si vypůjčuje prostřednictvím kreditkarty, platí podstatně vyšší úroky než při normální půjčce. Úroková sazba, kterou banka dostává, je upřímně řečeno často až čtyřicetiprocentní, poněvadž obchodníci, poskytující své zboží na kreditkarty, platí bance také poplatky, od dvou do šesti procent.

Proto pohlížely banky jako První americká komerční na kreditkarty jako na prostředek rozhojnění svých zisků, a v budoucích letech na ně tak budou pohlížet čím dál víc. Pravda, zpočátku byly ztráty při všech projektech s kreditkartami značné; finančníci to někdy vyjadřovali slovy "pustily nám žilou". Ale titíž finančníci byli přesvědčeni, že se z nich v blízké budoucnosti stane zlatý důl, který co do výnosnosti přetrumfne většinu ostatních bankovních obchodů.

Kromě toho si uvědomovali, že kreditkarty jsou nutná přestupní stanice na cestě k ETSF - k elektronickému transferovému systému fondů, který za jedno a půl století nahradí ty dnešní záplavy bankovních papírů a promění nynější seký a šekové knížky v cosi stejně zastaralého jako Fordův model T.

"Nechme toho," řekla Margot. "Mluvíme jako akcionáři na schůzi." Přšla k němu a políbila ho na ústa.

Zápal jejich předešlé hádky ho vzrušil, jak se mu to při šarvátkách s Margot stávalo často. I jejich první setkání začalo hádkou. Někdy se zdálo, že čím víc se oba vztekají, tím víc roste jejich obapolná vášeň. Po chvíli zamumlal: "Prohlašuji schůzi akcionářů za ukončenou."

"Totiž ..." vyvinula se mu Margot z náručí a uličnický se na něj podívala. "Jednu nedořešenou záležitost tady přec jen máme. Ty inzeráty, miláčku. Přece je nepustíš takhle na veřejnost?"

"Ne," odpověděl. "Asi ne."

Ty inzeráty na kreditkarty Keycharge jsou silný tabák - příliš silný - a on použije svého vlivu a své autority, aby byly zamítnuty. Uvědomil si, že to měl stejně v úmyslu. Margot ho jenom utvrdila v jeho názoru z dnešního odpoledne.

Nové poleno, které hodil na oheň, už hořelo a praskalo. Seděli na koberci před krbem, lebedíce si v jeho teple a pozorujícíe čím dál výš šlehající jazyky plamenů.

Margot si opřela hlavu o jeho rameno a řekla něžně: "Na peněžnickýho páprdu nejsi nejhorší."

Vzal ji kolem ramen. "A kromě toho vás miluju, Brackenová."

"Na mou duši na sto hříchů? Na svou čest peněžoměnce?"

"Přisahám při té nejvyšší úrokové sazbě."

"Tak se se mnou pomiluj." Začala se svlékat.

S úsměvem jí pošeptal: "Tady?"

"Proč ne?"

Alex si blaženě povzdychl. "To je pravda, proč ne?"

Brzy nato pociťoval místo té celodenní úzkosti uvolnění a radost.

A pak se drželi v objetí a dělili se spolu o teplo svých těl i o teplo ohně. Konečně se Margot pohnula: "Už jsem ti to řekla a říkám ti to znovu: Jsi fantastický milenec."

"Vy taky nejste k zahození, Brackenová." Pak se zeptal: "Zůstaneš přes noc?"

"Často u něj zůstávala, stejně jako nebyly řídké případy, kdy zůstal on u ní. Občas jim připadalo nesmyslné ponechávat si oba byty, ale on oddaloval krok, než ty dva byty spojí, poněvadž by se rád nejdřív s Margot oženil.

"Ještě chvíli zůstanu," řekla, "ale přes noc ne. Musím zítra brzy ráno k soudu."

Margot chodila k soudu často a právě při dozvucích jednoho takového případu před jeden a půl rokem se poznali. Krátce před tím prvním setkáním obhajovala půl tuctu demonstrantů, kteří se srazili s policií při výtržnosti na ulici a žádali naprostou amnestii pro dezertéry z Vietnamu. Její duchaplná obhajoba, nejenom demonstrantů, nýbrž i jejich věci, vyvolala velikou pozornost. Stejně tak její vítězství - stažení všech žalob - kterým přelíčení skončilo.

Za několik dní nato ji obklopili na jedné rušné koktajlové party, kterou uspořádala Edwina D'Orseyová se svým manželem Lewisem, její obdivovatelé i kritici. Přišla na party bez doprovodu. Stejně jako Alex, který o Margot slyšel, ale teprve později zjistil, že je to Edwinina sestřenice. Upíjel znamenité Schramsberg D'Orseyových, chvíli poslouchal a pak se přidal na stranu kritiků. Brzy nato ostatní ustoupili a přenechali debatu Alexovi a Margot, kteří proti sobě stáli jako dva gladiátoři ozbrojení slovy.

Margot se v jedné chvíli zeptala: "Kdo vlastně jste, sakra?"

"Obyčejný Američan, který věří, že se vojna bez disciplíny neobejde."

"Ani v tak nemorální válce jako je vietnamská?"

"O morálce nemůže rozhodovat voják. Ten se řídí příkazy. Jinak vznikne chaos."

"Ať jste kdo jste, mluvíte jako nacista. Po druhé světové válce jsme Němce, co se vytasili s takovouhle omluvou, popravovali."

"To byla úplně jiná situace."

"Vůbec ne. Při norimberském procesu trvali Spojenci na tom, že Němci měli poslouchat svoje svědomí a rozkazy odmítnout. To je přesně totéž, co udělali ti, co zničili povolávací příkazy do vietnamu, a dezertěři."

"Americká armáda nevyhlazovala židy."

"Ne, jenom vesničany. Jako například v My Lai a jinde."

"Každá válka je špinavá."

"Ale vietnamská byla špinavější než většina ostatních. Od vrchního velitele až dolů. Proto tolik mladých Američanů, kteří měli větší odvahu než ostatní, poslechlo svoje svědomí a odmítlo se jí účastnit."

"Bezpodmínečné amnestie nedosáhnou."

"Ale měli by. A po čase, až zvítězí slušnost, jí dosáhnou."

Přeli se zuřivě ještě ve chvíli, kdy je Edwina rozdělila a ujala se představování. Později začali se svým sporem znova a pokračovali v něm ještě ve voze, kterým Alex vezl Margot domů do jejího bytu. U Margot neměli v jednom okamžiku daleko do facek, ale místo toho najednou zjistili, že jejich fyzická touha zastíňuje všechno ostatní, a tak se spolu začali vzrušeně, vášnivě milovat, až byli úplně vyčerpaní a bylo jim jasné, že do života jich obou vstoupilo něco nového a důležitého.

Jakožto dodatek k této události změnil pak Alex své kdysi pevné názory a uvědomil si stejně jako ostatní iluzi zbavení umírněnci ten dutý výsměch zaznívající z Nixonova "čestného míru". A ještě později, když vyplula na povrch aféra s Watergate a s ní spojené hanebnosti, začalo být jasné, že ti tam úplně nahoře ve vládě, kteří nařizovali: "žádnou amnestii", se sami dopustili mnohem horších zločinů než kterýkoli vietnamský dezertér.

Po tom prvním případu přišly další, kdy Margotiny argumenty změnily nebo zviklaly Alexovo stanovisko.

V téhle chvíli si vybrala v zásuvce v Alexově bytě o jedné ložnici noční košili. Alex tu zásuvku vyhradil jenom jí. Když si košili oblékla, zhasla světlo.

Pak leželi mlčky v příjemné družnosti v ztemnělém pokoji. Po chvíli se Margot zeptala: "Tys byl dneska u Celie, vid'?"

Překvapeně se k ní otočil. "Jak to víš?"

"Je to na tobě vždycky vidět. Pokaždé jsi z toho celý skříplý." A pak se zeptala: "Chceš o tom mluvit?"

"Chci," odpověděl. "Asi chci."

"Ty si ještě pořád dáváš vinu, vid'?"

"Ano." Vyličil jí své setkání s Celií, pozdější rozhovor s doktorem McCartneyem a psychiatrův názor na to, jaký účinek by měl na Celií pravděpodobně rozvod a Alexův nový sňatek.

Margot odpověděla emphaticky: "V tom případě se s ní nesmíš rozvíst."

"Když se nerozvedu," odpověděl Alex, "nebude na našem vztahu nic stálého."

"Proč by nebylo? Už jsem ti dávno řekla, že náš vztah může být tak stálý, jak budeme chtít. Manželství už dnes není nic stálého. Kdopak ještě dneska věří na manželství, kromě pár starých biskupů?"

"Já," odpověděl Alex. "Aspoň natolik, že bych si přál, abychom spolu žili v manželství."

"Tak žijme - za vlastních podmínek. Ale kousek úředního papíru, který tvrdí, že jsem vdaná, ten vážně nepotřebuju, miláčku, poněvadž jsem příliš zvyklá na úřední ležstra, než aby mě nějak moc ohromovaly. Už jsem ti řekla, že s tebou budu žít - ráda a s rozkoší. Ale rozhodně si nevemu na svědomí, stejně jako nenaložím na tvůj hřbet, aby zbytek Celiina zdravého rozumu spadl do bezedné jámy."

"Já vím. Všechno, co říkáš, má logiku." Ale jistota v jeho odpovědi nebyla.

Něžně ho přesvědčovala: "Jsem v tom našem uspořádání šťastnější, než jsem kdy v životě byla. To ty chceš pořád víc, já ne."

Alex si povzdechl a brzo nato usnul.

Když si byla jistá, že už tvrdě spí, oblékla se, lehce ho políbila a vyšla z bytu.

(11):

Zatímco Alex Vandervoort spal jenom část té noci sám, bylo Roscoeovi Heywardovi souzeno, aby prospal v osamění celou noc.

Ale v téhle chvíli ještě nespál.

Byl doma, ve svém vzhledném dvoupatrovém domě ve vilové čtvrti Shaker Heights. Seděl v malém, stylově zařízeném pokoji, kterého užíval jako pracovny, u stolku, jehož vrchní deska byla potažená kůží.

Jeho žena Beatrice odešla spát nahoru už takřka před dvěma hodinami a zamkla dveře své ložnice, stejně jako to dělala už dvanáct roků, od doby, kdy se po vzájemné dohodě přestěhovali každý do svého pokoje.

Beatricino zamykání dveří bylo sice charakteristicky kategorické, ale Heywarda neuráželo. Jejich sexuální radovánky už dávno před tím ujednáním o oddělených ložnicích řídly a řídly, až se vytratily v nic.

Když o tom Heyward tu a tam přemýšlel, docházel k názoru, že k ukončení jejich sexuálních styků došlo na přání Beatrice. I v prvních letech manželství dávala najevo, že se jí jejich vzájemné dotyky a pohyby hnusí, i když je její tělo občas vyžaduje. Nenechávala ho na pochybách, že dřív nebo později její silná povaha tuto značně odpornou potřebu přemůže, a nakonec ji opravdu přemohla.

Heywarda jednou nebo dvakrát ve vzácném okamžiku humoru napadlo, že v jejich jediném synovi Elmerovi se obracejí Beatricin postoj ke způsobu, jakým byl počat a zrozen - jako k urážlivé, neoprávněné invazi do soukromí jejího těla. Elmer, kterému už táhlo na třicítku, byl úředním revizorem účtů. Vyzařoval z něho nesouhlas takřka se vším a krácel

životem, jako by si zacpával prsty nos, aby necítil ten zápach kolem. Dokonce i Roscoe Heyward ho měl tu a tam dost.

Pokud jde o Heywarda samotného, ten se smířil se sexuální deprivací bez stížností, částečně protože před dvanácti lety dospěl k bodu, kdy se pro něj sex proměnil v něco, co mít mohl, ale nemusel, částečně protože v té době už u něj byla hlavní hnací silou tížádostivost v bance. A tak se jeho sexuální touhy scvrkávaly, jako když se přestane používat nějakého stroje a on reziví. Teď už oživovaly jenom málokdy - a to ještě mírně - jen aby si s určitým smutkem vzpomněl na jednu součást života, nad kterou spadla předčasně opona.

Ale přiznával si, že v ostatních ohledech mu Beatrice vyhovuje. Pocházela z bezúhonné bostonské rodiny a v mládí byla jak náleží uvedena do společnosti. A právě na tom plese debutantek, kdy měl mladý Roscoe na sobě frak a bílé rukavičky a stál rovně jako svíčka, si byli formálně představeni. Později chodili na schůzky, při nichž je doprovázely gardedámy, a po patřičné době zasnoubení, za dva roky po svém seznámení, se vzali. Svatby, na niž Heyward dodnes s hrdostí vzpomínal, se zúčastnil každý, kdo v bostonské společnosti něco znamenal. Beatrice dnes stejně jako tehdy sdílela Roscoeovy názory na důležitost společenského postavení a vážnosti. Sama usilovala o obojí svým dlouholetým členstvím ve Sdružení dcer americké revoluce a dnes byla jeho generální zapisovatelkou. Roscoe byl na to hrdý a radoval se z významných společenských styků, jež ta funkce nesla s sebou. Beatrice a její slovně rodině chyběla jenom jedna věc - peníze. A Roscoe v téhle chvíli stejně jako už častokrát předtím zoufale zatoužil, aby byla jeho žena podědila nějaké jmění.

Největší Roscoeův a Beatricin problém spočíval odjakživa v tom, že museli vystačit s jeho platem z banky.

V tomto roce, jak ukazovaly cifry, jimiž se ten večer zabýval, převyší Heywardovy výdaje povážlivě jeho příjmy. V dubnu si bude muset vypůjčit, aby mohl zaplatit daň z příjmu, kterou je dlužen, stejně jako to musel udělat vloni a předloni. I jindy si musel vypůjčovat, ledaže měl některý rok šťastnou ruku při investování.

Mnoho lidí s daleko menšími příjmy by se ušklíblo při pomyšlení, že by plat šedesát pět tisíc dolarů, který dostával jako viceprezident banky, nestačil k životu a třeba ještě na nějaké úspory. Ale Heywardovým skutečně nestačil.

Jednak srazila jeho brutto plat daň z příjmu o víc než o třetinu. Splátka na první a druhou hypotéku na domě spolkla dalších šestnáct tisíc dolarů ročně a městské daně si vyžádaly ještě dva tisíce pět set dolarů navíc. Zbývaly tedy dvacet tři tisíce dolarů - neboli zhruba čtyři sta padesát dolarů týdně - na všechna ostatní vydání včetně oprav, pojistek, jídla, oblečení, vozu pro Beatrice - banka dávala Roscoeovi k dispozici služební vůz se šoférem, kdykoli ho potřeboval - plus na plat hospodyně a kuchařky v jedné osobě, na příspěvky na dobročinné účely a na neuvěřitelnou řadu menších položek, které dohromady tvořily neutěšeně velkou sumu.

Dům, jak si Heyward vždycky v takovýchto chvílích uvědomoval, byl povážlivý luxus. Od začátku byl větší, než jaký potřebovali, i dokud byl ještě doma Elmer, což už dnes nebyl. Vandervoort, který měl plat stejný, byl mnohem moudřejší a bydlel v najatém bytě, jenže Beatrice, jež jejich dům milovala, protože byl tak prostorný a honosný, nechtěla o něčem takovém ani slyšet a Roscoeovi se to taky moc nezamlouvalo.

Výsledkem bylo, že se museli omezovat jinde, což Beatrice někdy odmítala uznávat, zastávajíc názor, že ona by měla mít peníze. A aby si s nimi dělala sama hlavu, to bylo lese majesté. Tenhle její postoj se obrátil v nespočetných zvycích v domácnosti. Nikdy by nedala na stůl dvakrát použitý plátěný ubrousek; ať byl špinavý nebo ne, musel po každém použití do prádla. Totéž se dělalo s ručníky, takže účty z prádelny byly značně vysoké. Volala meziměstsky, kdy ji to napadlo, a zřídka se snížila k tomu, aby po domě zhasínala. Heyward si právě před chvílí došel do kuchyně pro sklenici mléka a všechna světla v přízemí svítla, přestože Beatrice byla už dvě hodiny v posteli. Podrážděně otočil všemi vypínači a pozhášel.

Přes tento Beatricin postoj však existovaly věci, které si prostě nemohli dovolit. Například dovolenou. Poslední dva roky nikde nebyli. Minulé léto prohlásil Roscoe svým kolegům v bance: "Uvažovali jsme o cestě po Středozemním moři, ale pak jsme se přec jen rozhodli zůstat doma."

Další nepříjemný fakt byl, že neměli doslova nic uspořeno - měli jenom několik akcií První americké komerční, které budou muset možná brzy prodat, i když to, co za ně dostanou, nepokryje letošní deficit.

Heyward dospěl ten večer k jedinému rozhodnutí: až si vypůjčí, musí se držet rozpočtu, jak nejvíc to půjde, a doufat, že co nejdřív nastane v jeho financích nějaká změna k lepšímu.

Kdyby se stal prezidentem První americké komerční, tak by nastala - a hezky velká.

V První americké komerční byl stejně jako ve většině bank veliký rozdíl mezi platem prezidenta a nejbližší nižší příčkou na žebříčku. Ben Rosselli pobíral jako prezident sto třicet tisíc dolarů ročně. A bylo naprosto jisté, že jeho nástupce dostane totéž.

Kdyby to potkalo Roscoe Heywarda, znamenalo by to okamžité zdvojnásobení jeho nynějšího platu. Přes vyšší daně by ho to, co by mu zbylo, zbavilo všech stávajících problémů.

Roscoe odstrčil papíry stranou a začal o tom snít sen, jenž se protáhl přes celou noc.

(12):

Pátek ráno.

Edwina a Lewis D'Orseyovi seděli u snídaně ve svém přepychovém terasovitém bytě v nejhořejším poschodí elegantní Caymanovy rezidence, přepychovém věžáku asi tak jeden a půl kilometru za městem.

Od chvíle, kdy Ben Rosselli tak dramaticky oznámil svůj brzký skon, uplynuly už tři dny a od zjištění toho velkého deficitu v městské filiálce dva dny. Na Edwinu doléhala v téhle chvíli víc druhá událost - ztráta peněz.

Od onoho středečního odpoledne se nepřišlo na nic nového. Celý předešlý den vyslyšeli intenzivně dva detektivové specialisté z FBI se zasmušilou důkladností jednoho úředníka po druhém, ale bez jakéhokoli konkrétního výsledku. Hlavní podezřelou osobou zůstávala likvidátorka Juanita Núñezová, které se to bezprostředně týkalo, ale ta

se k ničemu nepřiznala a tvrdí i nadále, že je nevinná a odmítla podrobit se zkoušce s detektorem lži.

Její odmítnutí sice zvýšilo všeobecné podezření, že vinicí je ona, ale jeden z příslušníků FBI prohlásil Édwině: "Můžeme ji mít v silném podezření, a taky máme, ale není tady zrníčko důkazu. Pokud jde o ty peníze, i jestli je má schované u sebe v bytě, potřebujeme nejdříve nějaký solidní důkaz, abychom získali povolení k prohlídce. A ten nemáme. Samozřejmě že ji nepustíme z očí, ale není to případ, aby ji FBI mohla hlídat na každém kroku."

Dnes budou lidi z FBI zase ve filiálce, pomyslela si Edwina, ale o moc víc toho asi nepořídí. Banka ovšem může udělat jednu věc, a taky ji udělá - rozvázat s Juanitou Núñezovou pracovní poměr.

Edwina věděla, že musí dát ten den dívce výpověď.

Bude to ovšem nanicovaté, neuspokojivé zakončení celého případu.

Edwina se začala zase věnovat snídani - málo udělaným míchaným vajíčkům a opékaným vdolečkům s máslem - kterou jim před chvílí přinesla služebná.

Lewis na druhé straně stolu, schovaný za novinami The Wall Street Journal, skuhral jako obvykle nad posledním šílenstvím Washingtonu, kde náměstek ministra financí prohlásil před senátním výborem, že se Spojené státy nikdy nevrátí ke zlatému standardu. Náměstek použil jednoho citátu z Keynesa a vyjádřil se o zlatě jako o "barbarském žlutém přezítku". Zlato, prohlásil, jakožto mezinárodní platidlo dohrálo.

"Ach bože! Ten tupec malomocná!" Podíval se plamenným pohledem přes ocelové obroučky svých skel ve tvaru půlměsíce, hodil noviny na podlahu a začal se věnovat novinám New York Times, Chicago Tribune a londýnským Financial Times z minulého dne, které už měl všechny zběžně prolistované. Přitom horlil dál proti tomu úředníkovi z ministerstva financí: "Pět století po tom, co takoví blbečkové budou shnilí na prach, bude zlato ještě pořád pevná báze peněz a hodnoty. S těmi imbecily, co jsou u nás u moci, nemáme ani špetku naděje!"

Vzal šálek s kávou, pozvedl ho k hubenému, svěřepému obličejí, lokl si a pak si otřel rty plátěným ubrouskem.

Edwina listovala v novinách The Christian Science Monitor. Ted' zvedla oči. "Škoda, že tady za pět století už nebudeš, abys mohl prohlásit: "Já jsem to říkal!"

Lewis byl malý a postavu měl jako proutek, takže se zdál slaboučký a podvyživený, ačkoliv ve skutečnosti nebyl ani jedno ani druhé. Jeho obličej odpovídal jeho tělu: byl hubený, takřka vyzáblý. Lewis měl rychlé pohyby, hlas mu zněl většinou netrpělivě. Občas o své neimpozantní tělesné schráně zavtipkoval. Zat'ukal si na čelo a prohlásil: "Oč příroda okradla mé tělo, to mi vynahradila tadyhle."

A to byla taky pravda; i ti, co ho nesnášeli, uznávali, že má neobyčejné bystrý mozek, zvláště pokud jde o peníze a o finance.

Edwině jeho ranní běsnění zřídka kdy vadilo. Jednak se za těch čtrnáct let jejich manželství poučila, že se Lewis opásává ke svému dopolednímu sedánku u psacího stroje, kde bude hřmat jako spravedlivým hněvem planoucí Jeremiáš, jak to od něj očekávají čtenáři jeho finančního Věstníku, vydávaného každých čtrnáct dní.

Drahý Věstník s investičními radami Lewise D'Orseye, který ho vydával vlastním nákladem, s radami, které uděloval exkluzivnímu seznamu mezinárodních předplatitelů, mu obstarával jednak přepychové živobytí, jednak osobní kopí, jímž píchal do vlád, prezidentů, ministerských předsedů a hrstky politiků, kdykoli se mu znelíbil některý jejich finanční počin. A Lewisovi se nelíbila většina jejich počinů.

Mnoho finančníků, přízvukujících moderním teoriím, včetně několika pracovníků První americké komerční banky, se dívalo na ten nezávislý, kousavý, ultrakonzervativní Věstník Lewise D'Orseye jako na něco odporného. Ne tak většina jeho nadšených předplatitelů, kteří ho považovali v té generaci bláznivých finančníků za kombinaci Mojžíše a Midase.

A právem, jak Edwina uznávala. Jestliže je vaším životním cílem vydělávat peníze, uděláte dobře, budete-li sledovat Lewise. To už prokázal mnohokrát, nevyvratitelně, svými radami, jež se lidem, co se jimi řídili, vyplatily.

Zlato bylo jenom jeden příklad. Lewis D'Orsey předpověděl dávno, než k tomu došlo, třebaže se ostatní ušklibali, dramatický vzestup cen v zemích volného trhu. Stejně naléhavě doporučoval zakoupení akcií jihoafrických zlatých dolů, které v té době stály nízko. Několik předplatitelů jeho Věstníku mu postupem času oznámilo, že se z nich stali milionáři, a to výhradně zásluhou toho, že poslechli jeho rady.

Se stejnou přesností předpověděl celou řadu devalvací amerického dolaru a radil svým čtenářům, aby vrazili veškerou svou volnou hotovost do jiných valut, zvláště do švýcarského franku a německé marky, což mnoho z nich udělalo - k svému velkému prospěchu.

V posledním vydání D'Orseyova Věstníku napsal:

Americký dolar, kdysi hrdé a poctivé platidlo, je na umření stejně jako národ, který reprezentuje. Pokud jde o finance, překročila Amerika bod možného návratu. Dík nezdravé finanční politice nekompetentních a zkorumpovaných politiků, starajících se výhradně o to, aby byli znovu zvoleni, žijeme uprostřed finanční pohromy, která se může jediné dál zhoršovat.

Vzhledem k tomu, že nám vládnou lumpové a imbecilové, a vzhledem k tomu, že poslušná veřejnost zůstává nečinně indiferentní, nastal čas, aby si každý opatřil záchranný finanční člun! Každý (nebo každá) se musí starat především o sebe!

Máte-li dolary, nechte si jich jenom tolik, abyste měli na taxíky, na jídlo a na poštovní známky. A k tomu dostatečný obnos na letenku do některé šťastnější země.

Neboť moudrý investor je takový, který tyto Spojené státy opustí, bude žít v cizině a odvrhne americké státní občanství. Zákon o interních požitech, odstavec 877, oficiálně tvrdí, že vzdá-li se americký občan své příslušnosti, aby se vyhnul dani z příjmu, a dá se to dokázat, jeho daňová povinnost tím nepadá. Ale pro ty, kteří vědí co a jak, jsou legální cesty, jak tento zákon anulovat. (Viz D'Orseyův Zpravodaj z července minulého roku, který přinesl návod, jak se stát bývalým americkým občanem. Výtisk je k dostání za 12 dolarů nebo za 40 švýcarských franků.)

Důvody k zrušení slibu věrnosti a změně působišť jsou tyto: hodnota amerického dolaru se bude stejně jako fiskální hodnota Američanů i nadále scvrkávat.

Ale i když nemůžete odjet vy, pošlete za moře aspoň své peníze. Proměňte své americké dolary, pokud to jde (možná, že už to dlouho nepůjde!) v německé marky, švýcarské franky, holandské guldeny, rakouské šilinky, libanonské libry, v takřka cokoliv!

Pak je uložte někam, kam by na ně američtí byrokrati nemohli, do nějaké evropské banky, nejlépe do švýcarské

...

Lewis D'Orsey vytruboval variace na tohle téma už několik let. Jeho nejnovější Věstník pokračoval v tomto duchu dál a pak uzavřel specifickou radou, které investice doporučuje. Samozřejmě že byly všechny v zahraničních měnách.

Edwina pokračovala u stolu se snídaní ve čtení Monitoru. Byla tam zpráva o návrhu zákona ve sněmovně reprezentantů, podle kterého by měly být redukovány odpisy plynoucí z amortizace nemovitostí. To by mohlo mít vliv na hypoteční úvěry a Edwina se zeptala Lewise, jaká je podle jeho názoru pravděpodobnost, že tento návrh zákona bude schválen.

Lewis odpověděl uštěpačně: "Nulová. I když projde ve sněmovně, v senátě nikdy. Mluvil jsem včera telefonicky s několika senátory. Neberou to vůbec vážně."

Lewis měl neobyčejný okruh přátel a styků - což byl jen jeden z důvodů jeho úspěchů. Snažil se být informovaný o všem, co se týkalo daní, a radil čtenářům svého Věstníku, jak by měli té situace využít ve svůj prospěch.

Sám platil každoročně jenom symbolickou daň z příjmu - nikdy víc než pár set dolarů, jak se pyšně vychloubal, přestože jeho skutečné příjmy byly sedmiciferné. Dosahoval toho tím, že využíval všemožných daňových odpisů - jako jsou naftové investice, reality, těžba dříví, zemědělství, omezené partnerství a nezdanitelné obligace. Takovéhle kličky mu umožňovaly neomezeně vydávat, vést nákladný život a přitom - na papíře - vykazovat rok co rok ztráty.

Všechny tyto daňové kličky byly však naprosto legální. "Jenom blázen zapírá příjem nebo nějakým způsobem šidí na daních," slýchala ho Edwina často prohlašovat. "Proč riskovat, když existuje mnohem víc legálních zadních daňových vrátek, než je děr v ementálu? Člověk tomu musí jedinečně rozumět, mít dost podnikavosti a využívat jich."

Lewis si zatím nevzal vlastní rady k srdci a nežil za mořem, ani se nevzdal amerického občanství. Ale nenáviděl New York, kde kdysi žil a pracoval, a teď o něm tvrdil, že je to "rozkládající se, samolibé, zkrachované doupě banditů, které žije jenom ze svého do nebe volajícího egocentrismu a kterému páchne z úst". Byl toho mínění, že tvrzení, že v tom velkoměstě jsou všechny nejlepší mozky, je taky jenom iluze, "udržovaná při životě arogantními Newyorčany" a že to není pravda. Dával přednost Středozápadu, kam se přestěhoval a kde se před jedním a půl desetiletím seznámil s Edwinou.

Edwina se neřídila příkladem svého manžela a neobcházela daně; v tomto ohledu šla svou vlastní cestou, daňové přiznání si vyplňovala sama a platila daleko víc než Lewis, přestože její příjmy byly skromnější. Ale o společné účty se staral Lewis - platil ten přepychový byt, služebnictvo, jejich stejné mercedesy a další luxus.

Edwina si poctivě přiznávala že ten vysoký životní standard, který má ráda, byl jedním z faktorů při jejím rozhodování, má-li si Lewise vzít, i při tom, když si zvykla na jejich manželské soužití. A způsob jejich života stejně jako jejich oboplná nezávislost i jejich povolání oběma vyhovovaly.

"Škoda, že tvůj bystrozrak není tak velký, abys přišel na to, kam se ve středu poděly všechny ty peníze," řekla.

Lewis zvedl hlavu od snídaně, do níž se zuřivě pustil, jako by ta vajíčka byla jeho nepřátelé. "Ty peníze se ještě nenašly? Ta naše chrabrá hudlařská FBI zase jednou nic nezjistila?"

"Dalo by se to tak říct." Pak mu svěčila, v jaké slepé uličce se ocitli a že se rozhodla tu likvidátorku ten den propustit.

"Po tomhle ji už asi nikdo nezaměstná."

"Rozhodně ne nějaká jiná banka."

"Neříkalas, že má dítě?"

"Bohužel má."

Lewis odpověděl zamračeně: "Další dva přírůstky na tom už beztak nafouklém seznamu žádostí o podporu v nezaměstnanosti."

"Prosím tě! Nech si ty své pravičácké názory pro svoje texaské čtenáře."

Obličej jejího manžela se rozpukl do jednoho ze vzácných úsměvů. "Nezlob se. Nejsem zvyklý na to, že potřebuješ radu. To se často nestává."

Edwina si uvědomila, že je to poklona. Jedna z věcí, jež ve svém manželství oceňovala, bylo, že se k ní Lewis chová a vždycky choval jako k člověku, který je mu intelektuálně rovný. A i když to nikdy přímo neřekl, věděla, že je hrdý na její ředitelské postavení v První americké komerční - které bylo v tom světě mužské nadvlády i v těchto dobách neobvyklé.

"Kde jsou ty postrádané peníze, to ti samozřejmě nepovím," odpověděl Lewis. Zdálo se, že o tom přemýšlí. "Ale dám ti jednu radu, která je, jak jsem zjistil, v tak zapeklitých situacích užitečná."

"Tak povídej."

"Zní: Měj nedůvěru k tomu, co je nabíledni."

Edwina pocítila zklamání. Bylo to od ní nejspíš nelogické, ale očekávala nějaké zázračné řešení. Místo toho jí Lewis nabídl vypelichanou frázi.

Podívala se na hodinky. Bylo skoro osm. "Tak to děkuju," řekla. "Musím už jít."

"A mimochodem, letím večer do Evropy," oznámil jí. "Ve středu jsem zpátky."

"Šťastnou cestu." Edwina ho před odchodem políbila. To náhlé oznámení ji nijak nepřekvapilo. Lewis měl kanceláře v Curychu a v Londýně a jeho odlety a přílety nebyly nic výjimečného.

Sjela dolů soukromým výtahem, který spojoval jejich přepychový střešní byt s garáží v domě.

Ačkoliv Lewisovu radu odmítla, cestou vozem do banky jí nešla z hlavy a vrtala v duši slova: Nedůvěřuj tomu, co je nabíledni.

Dopolední rozmluva s oběma detektivy z FBI byla krátká a k ničemu nevedla. Schůzka se konala v konferenčním salónku vzhůru v bance, kde v těch dvou předcházejících dnech FBI vyslýchala jednotlivé zaměstnance. Edwina byla u toho. Stejně tak Nolan Wainwright.

Starší z obou detektivů, který se jmenoval Innes a mluvil s nosovým novoanglickým přízvukem, řekl Edwině a šéfu bezpečnostního oddělení banky: "Dál se už s vyšetřováním v bance nedostaneme. Případ není uzavřený, ale zůstaneme s vámi ve styku, kdyby vyšly na světlo nové skutečnosti. Samozřejmě, kdyby se něco nového objevilo tady, tak nás ihned uvědomte."

"Samozřejmě," odpověděla Edwina.

"A tady je jedna negativní zpráva." Detektiv z FBI nahlédl do svého zápisníku. "Týká se manžela té Núñezové - Carlose. Jeden z vašich lidí má dojem, že ho v den, kdy se začaly pohřešovat ty peníze, viděl v bance."

Wainwright odpověděl: "Miles Eastin. Hlásil mi to. A já jsem dal tu informaci dál."

"Ano, ptali jsme se ho na to. Připouští, že se mohl mýlit. Vypátrali jsme Carlose Núneze. Je v Phoenixu ve státě Arizona. Je tam zaměstnaný jako automechanik. Naši lidé ve Phoenixu s ním mluvili. Vědí bezpečně, že byl ve středu v práci, po pravdě řečeno byl v práci celý týden, což ho jako spolupachatele vylučuje."

Nolan Wainwright vyprovodil detektivy ven. Edwina se vrátila ke svému stolku na stupínku. Ztrátu už ohlásila - jak bylo její povinností - svému bezprostřednímu nadřízenému na ředitelství a její zpráva už zřejmě pronikla až k Alexovi Vandervoortovi. Včera večer ji volal, byl plný účasti a zeptal se jí, jestli by jí nemohl nějak pomoci. Poděkovala mu, ale odmítla, poněvadž si uvědomovala, že je za všechno zodpovědná ona a musí tedy všechno, co je nutno udělat, zařídít sama.

Ted' odpoledne bylo ještě všechno při starém.

Chvilku před polednem dala příkaz Tottenhoeovi, aby oznámil účtárně, že pracovní poměr Juanity Núñezové končí večer téhož dne a aby jí poslali do filiálky šek s odstupným. Když se Edwina vrátila z oběda, ležel už šek s odstupným na jejím stolku. Donesl ho poslíček.

Celá nespá ho váhavě obracela v ruce.

Juanita Núñezová má v téhle chvíli ještě zaměstnání. Edwinino včerejší rozhodnutí vyvolalo u Tottenhoea nevrle námitky. Protestoval: "Čím dřív se jí zbavíme, tím větší budeme mít jistotu, že se to nebude opakovat." Dokonce i Miles Eastin, který se už mezitím vrátil ke svému stolu zástupce šéfa provozu, zvedl obočí, ale Edwina je oba umlčela.

Uvažovala, proč si probíhá dělá takové starosti, když je přece nabíledni, že je čas ten incident ukončit a pustit z hlavy.

Když je přece nabíledni pustit ho z hlavy. Řešení, které je nabíledni. Znova ji napadla Lewisova věta - nedůvěřuj tomu, co je nabíledni.

Ale jak? V jakém směru?

Edwina si řekla: Prober si to v hlavě ještě jednou. Vrať se k prvopočátku.

Které stránky tohoto incidentu jsou od počátku nabíledni? První, co bylo nabíledni, bylo to, že ty peníze scházejí. Tady nezbývá prostor pro žádné debaty. Druhé, co bylo nabíledni je to, že ta suma dělá šest tisíc dolarů. Na tom se shodli čtyři lidé: sama Juanita Núñezová, Tottenhoe, Miles Eastin a nakonec i pokladník trezoru. Tohle je tedy nesporné.

Třetí stránka, která je nabíledni, se týká ujišťování Juanity Núñezové, že znala přesný obnos, jenž jí chyběl na hotovosti v pokladně, v jednu hodinu padesát minut po takřka pěti hodinách nabitých transakcemi u přepážky a dřív, než svou hotovost spočítala. Pro všechny ostatní ve filiálce, kteří o tom schodku věděli, včetně pro Edwinu, bylo nabíledni, že je to vyloučené. Tahle jistota tvořila od začátku jádro jejich společného přesvědčení, že ty peníze ukradla Juanita.

Jistota ... jistota, která je nabíledni ... bylo nabíledni, že je to vyloučené.

Ale je to opravdu vyloučené ...? Edwina dostala nápad.

Hodiny na zdi ukazovaly 2.10 odpoledne. Všimla si, že vedoucí provozu sedí u svého stolku poblíž ní. Vstala. "Pane Tottenhoe, mohl byste prosím vás jít na chvilku se mnou?"

Přešla místnost, za ní zakaboněný Tottenhoe. Cestou pozdravila letmo několik zákazníků. Filiálka byla nabitá lidmi a všichni úředníci měli jako obvykle před zavřením na konci týdne napilno. Juanita Núñezová právě přijímala nějaký vklad. Edwina ji tiše požádala: "Paní Núñezová, až vyřídíte tady toho zákazníka, prosím vás, pověste si cedulku "zavřeno" a zamkněte pokladnu s hotovostí."

Juanita Núñezová neodpověděla, nepromluvila, a když skončila transakci a umístila nad přepážkou malou kovovou vývěsku, jak jí bylo nařízeno, vůbec nepromluvila. Pak se otočila, aby zamkla pokladnu, a Edwina věděla proč. Juanita tiše plakala a po tvářích se jí řinuly slzy.

Uhodnout proč nebylo těžké. Očekávala, že bude ten den propuštěná, a Edwinina nečekaná návštěva jí tento názor potvrdila.

Edwina si jejich slz nevšímala. "Pane Tottenhoe," řekla. "Myslím, že paní Núñezová pracovala s hotovostí od chvíle, co jsme ráno otevřeli. Mám pravdu?"

Tottenhoe přisvědčil: "Ano."

Časový úsek je asi lak stejný jako ve středu, pomyslela si Edwina, i když bylo dnes ve filiálce rušněji.

Pak ukázala na pokladnu. "Paní Núñezová, trváte na tom, že vždycky víte, kolik máte na hotovosti. Víte, kolik tam máte teď?"

Mladá žena zaváhala. Pak přikývla, pro slzy ještě pořád neschopná promluvit.

Edwina vzala z přepážky papírek a podala jí ho. "Napište ten obnos."

Nové viditelné zaváhání. Pak vzala Juanita tužku a napsala na papírek 23 765 dolarů.

Edwina předala papírek Tottenhoeovi. "Prosim vás, jděte s paní Núñezovou a zůstaňte u ní, dokud si nespočítá dnešní hotovost. Výsledek zkontrolujte. Porovnejte ho s touhle cifrou."

Tottenhoe se podíval skepticky na papír. "Nemám moc času, a kdybych měl čekat u každého likvidátora ..."

"U paní Núñezové počkejte," řekla Edwina. Pak se vrátila přes místnost ke svému stolku.

Za tři čtvrti hodiny se objevil Tottenhoe.

Zdál se nervózní. Edwina viděla, že se mu třese ruka. Držel v ní ten papírek, který pak položil Edwině na stůl. Za cifrou, kterou napsala Juanita, byla jediná tužkou udělaná fajfka.

"Kdybych to neviděl na vlastní oči," řekl vedoucí provozu, "tak bych tomu nikdy neuvěřil." Jeho chmury zmizely a vystřídal je překvapení.

"Cífra souhlasila?"

"Na cent."

Edwina seděla a snažila se ze všech sil uspořádat svoje myšlenky. Věděla, že tímhle se takřka všechno, co se týká vyšetřování, náhle a dramaticky změnilo. Až do téhle chvíle se veškeré domněnky opíraly o to, že je vyloučené, aby Núñezová dokázala to, co právě nezvratně dokázala.

"Na něco jsem si cestou sem vzpomněl," řekl Tottenhoe, "jednou jsem taky poznal takového člověka. Bylo to v jedné malé venkovské filiálce na severu - už to musí být takových deset - možná i víc - let. Ten měl taky takový talent, že věděl z hlavy, kolik má na hotovosti. Vzpomínám si, že jsem slyšel, že to má víc lidí. Jako by měli v hlavě sčítačku."

Edwina odsekla: "Škoda, že ta vaše paměť nepracovala líp ve středu."

Když se Tottenhoe vrátil ke svému stolku, přitáhla si k sobě blok a sepsala si souhrn svých myšlenek.

Núñezová ještě není mimo podezření, ale její tvrzení je už věrohodnější. Třeba je nevinná oběť?

Když to neudělala Núñezová, kdo tedy?

Někdo, kdo zná veškeré procedury, mohl číhat, až se mu naskytne příležitost.

Personál? Někdo z domácích?

Ale jak?

"Jak" až později Nej dřív najdi motiv, pak osobu.

Motiv? Někdo, kdo strašně nutně potřebuje peníze.

Pak si napsala znovu velkými písmeny: KDO POTŘEBUJE PENÍZE. A připsala: Přezkoumat běžné účty a vklady všech zaměstnanců filiálky - DNES VEČER!

Edwina začala spěšně listovat v telefonním seznamu ředitelství První americké komerční. Hledala "šéf revizního oddělení".

(13):

V pátek odpoledne byly všechny filiálky První americké komerční otevřené o tři hodiny déle než obvykle.

Proto tenhle pátek zavřel a zamkl strážný vchod hlavní filiálky ve středu města v šest hodin večer. Několik zákazníků, kteří zůstali v bance po zavírací době, pouštěl ven jednoho po druhém jednoduchými skleněnými dveřmi.

Přesně v 18.05 se ozvalo zvenčí na skleněné dveře ostré naléhavé zaklepání. Když na ně strážný zareagoval a otočil hlavu, zpozoroval postavu jakéhosi mladého muže v tmavém svrchníku, v obleku a s aktovkou v ruce. Aby přivábil pozornost zevnitř, ťukal padesáticentovou mincí omotanou kapesníkem.

Jakmile se strážný přiblížil, muž s aktovkou přitiskl na sklo průkaz. Strážný si ho prohlédl, odemkl dveře a mladý muž vkročil dovnitř.

Než strážný stačil dveře zavřít, začala se postava rozmnožovat stejně neočekávaně a podivuhodně jako při nějakém kouzelnickém triku. Tam, kde byl jeden člověk s aktovkou a předloženými pověřovacími listinami, se jich najednou vynořilo šest, pak dalších šest a za nimi ještě jedna falanga. Rychle jako nějaká záplava se nahrnuli do banky.

Jeden z nich, jenž byl starší než většina ostatních a z něhož vyzařovala autorita, oznámil stručně: "Revizní komise z ředitelství."

"Ano prosím," odpověděl strážný. Byl v bance dlouhá léta a tohle pro něj nebylo nic nového. A tak jenom pokračoval v kontrole papírů ostatních. Bylo jich dvacet, většinou to byli muži, ženy jenom čtyři. Všichni hned zamířili do filiálky, každý do jiného oddělení.

Starší muž, který předtím učinil to prohlášení, vykročil ke stupínku, kde stál Edwinin stůl. Edwina na přivítanou vstala a pohlédla na ten příliv s neskrývaným překvapením.

"To je revize s plnou parádou, pane Burnside?"

"Jistěže, paní D'Orseyová." Šéf revizního oddělení si svlékl převlečník a pověsil si ho poblíž stupínku.

Ostatní zaměstnanci měli ve tvářích zmatený výraz a někteří začali reptat a pronášet nespokojené poznámky.

"Ach jo! Taky si musej vybrat akorát pátek" - "Doprkyně, já mám smlouvenou večeři!" - "Kdo říká, že revizoři jsou taky lidi?"

Většina z nich věděla, co návštěva revizní komise z ředitelství obnáší. Likvidátorům bylo jasné, že budou znova přepočítávat jejich pokladny, než dostanou povolení odejít, a pak že se zkontroluje i hotovost v trezoru. Účetní budou vyzváni, aby zůstali v bance, dokud se neprojdou a neporovnají jejich záznamy.

Nově přichází už rychle, ale zdvořile přebírali všechny zápisy. Od téhle chvíle budou všechny dodatky a

změny pod přísným dohledem.

Edwina řekla: "Když jsem požádala o překontrolování účtů zaměstnanců, tak jsem neočekávala tohle!" Normálně se dělala revize filiálky každých osmáct měsíců nebo každé dva roky, a dnešní byla dvojnásob neočekávaná, protože od poslední uplynulo teprve osm měsíců.

"Jaká bude revize a kde a kdy, o tom rozhodujeme my, paní D'Orseyová." Hal Burnside si jako obyčejně zachovával chladnou rezervovanost, která byla typickým rysem každého bankovního revizora. Revizní oddělení každé velké banky byla nezávislá jednotka, jakýsi hlídací pes s pravomocí a výsadami generálního inspektora armády. Jeho členové se nikdy neskláněli před hodnotí a ani vysoce postavení úředníci neunikli kritice za nesrovnalosti, pokud je zevrubná inspekce filiálky odhalila - a nějaké nesrovnalosti tu byly vždycky.

"To já vím," připustila Edwina. "Jen mě překvapuje, že jste to dali tak rychle dohromady."

Šéf revizního oddělení se poněkud samolibě usmál. "Máme své metody a postupy."

Neprozdíral však, že ten večer byla na programu blesková revize jiné filiálky. Po Edwinině telefonátu před třemi hodinami se předešlý program zrušil, dispozice se zběžně zrevidovaly a k téhle výpravě byl přizván další personál.

Takovéhle spiklenecké taktiky nebyly nic neobvyklého. Důležitou složkou revizního postupu bylo přepadávat filiálky v nepravidelných intervalech a bez výstrahy. Používalo se všelijakých složitých opatření, aby všechno zůstalo v tajnosti, a každý člen revizní komise, který to porušil, se dostal do vážného maléru. Ale takových bylo málo a nikdy to nebyl úmysl.

K dnešnímu manévru se mužstvo revizní komise sešlo před hodinou v restauraci jednoho hotelu ve středu města, ale místo určení bylo přesto oznámeno až teprve v úplně poslední chvíli. V restauraci dostali všichni příkazy, přidělily se jim úkoly, a pak se všichni vydali v nenápadných dvojicích a trojicích k městské filiálce První americké komerční. Až do posledních kritických minut se potloukali ve vestibulech blízkých budov, nenápadně se procházeli nebo okukovali výklady. Pak podle tradice zabušil nejmladší člen komise na dveře banky a dožadoval se vstupu. Jakmile mu byl povolen, zařadili se ostatní za ním jako nastupující pluk.

V téhle chvíli měli už členové revizní komise obsazené všechny klíčové pozice.

Jednou poznamenal jeden odsouzený defraudant z let sedmdesátých, jemuž se dařilo skrývat své povážlivé podvody takových dvacet let, když ho konečně vedli do vězení: "Revizoři vždycky přišli a čtyři minuty nedělali nic jiného než camrali. Dejte mi jen polovinu toho času a zatušuju všechno."

Revizní oddělení První americké komerční i ostatních velkých severoamerických bank nic takového neriskovalo. Neuplynulo ani pět minut od přepadu, a už byli všichni členové komise na předem určených stanovištích a všechno pozorovali.

Normální zaměstnanci pokračovali odevzdaně v dokončování denních prací a pak pomáhali revizorům, v čem bylo zapotřebí.

Jakmile jednou takový proces začne, pokračuje i v následujícím týdnu. Ale hlavní revize se odbyde z valné části v několika málo hodinách.

"Pojďme se dát do práce, paní D'Orseyová," řekl Burnside. "Začneme s vklady, jak s daty, tak s výší účtů." Otevřel aktovku, kterou měl na Edwinině stole.

V osm hodin večer se počáteční překvapení, doprovázející příchod revizní komise, už vytratilo, značná část práce už byla hotová a řady nižších úředníků filiálky začínaly řádnout. Všichni likvidátoři už byli pryč; stejně tak někteří účetní. Hotovost byla přepočítána, a revize ostatních záznamů už pokročila hezky daleko. Návštěvníci byli zdvořilí a v některých případech pomohli najít menší chybu, což všechno patřilo k jejich práci.

Mezi vyššími úředníky, kteří ještě zbývali, byla Edwina, Tottenhoe a Miles Eastin. Oba pánové měli předtím plné ruce práce s vyhledáváním informací a odpovídáním na dotazy. Tottenhoe už vypadal unaveně. Ale mladý Eastin, který zatím ochotně a pln dobrého rozmaru vyhověl každému požadavku, byl svěží a energický jako zkraje večera. To on se postaral, aby se revizorům přinesly chlebičky a káva.

Z těch několika revizních útvarů se jeden malý tým soustřeďoval na úspory a kontrolu účtů a čas od času některý z nich přinesl k Edwinině stolku nějaký papírek. Šéf revizní komise se na něj podíval, přikývl a přidal ho k ostatním listinám ve své aktovce.

Za deset minut devět dostal něco, co vypadalo jako delší zpráva, k níž bylo připřeto několik dalších papírů. Burnside si všechno pečlivě prostudoval a pak prohlásil: "My si dáme s paní D'Orseyovou pauzu. Zajdem si někam na kafe a na večeři."

Za několik minut už vyváděl Edwinu týmiž dveřmi, kterými před takřka třemi hodinami vešli revizoři.

Venku před budovou se šéf revizní komise omluvil. "Promiňte, ale to byl takový malý divadelní výstup. Obávám se, že naše večere musí počkat, pokud vůbec nějaká bude." Když se na něj Edwina nechápavě podívala, dodal: "Jdeme spolu na jednu schůzku, ale nechtěl jsem, aby se to vědělo."

Za Burnsidova vedení zabočili doprava, ušli od ještě pořád osvětlené banky půl bloku, pak se vrátili podloubím pro chodce na Rosselliho náměstí a k mrakodrapu, kde měla První americká komerční své ředitelství. Byla chladná noc. Edwina si přitáhla kolem těla kabát a napadlo ji, že cesta podchodem by byla jednak kratší a jednak by tam nebyla taková zima. Nač ty tajnosti?

V budově ředitelství se Hal Burnside zapsal do knihy večerních návštěvníků, načež je strážný doprovodil výtahem do jedenáctého poschodí. Tabulka se šipkou je dovedla ke dveřím označeným BEZPEČNOSTNÍ ODDĚLENÍ. Tam na ně čekal Wainwright a dva tajní z FBI, kteří vyšetřovali ztrátu peněz.

Takřka ihned se k nim přidal další člen revizní komise, který zřejmě sledoval Edwinu s Burnsidem cestou z filiálky.

Představování se odbylo rychle. Poslední příchodí byl mladší člověk jménem Gayne, s chladným bystrým

očima za brýlemi se silnými obroučky, které mu dodávaly přísný výraz. Právě Gayne předal u Edwinina stolku Burnsidoi těch několik listků.

Na návrh Nolana Wainwrighta se přestěhovali do konferenční místnosti a rozsadili se kolem kulatého stolku.

Hal Burnside pak řekl detektivům z FBI: "Doufám, že to, co jsme zjistili, nás ospravedlní, že jsme vás sem zavolali v tuhle noční dobu, pánové."

Edwina si uvědomila, že ta schůzka byla zřejmě naplánovaná už před několika hodinami. Zeptala se: "Takže jste něco objevili?"

"Naneštěstí a značně víc, než kdokoli z nás očekával, paní D'Orseyová."

Burnside kývl a úředník revizního oddělení Gayne začal rozkládat papíry.

"Na základě vašeho návrhu," prohlásil Burnside tónem přednášejícího, "jsme provedli průzkum soukromých bankovních vkladů a běžných účtů všech zaměstnanců městské filiálky. Hledali jsme nějaký důkaz, že je někdo ve finanční tísní. A ten jsme s naprostou nevyvratitelností našli."

Mluví jako nějaký nabubřelý ředitel školy, pomyslela si Edwina. Ale poslouchala napjatě dál.

"Měl bych vám snad vysvětlit," pokračoval šéf revizní komise, obraceje se na oba vyšetřovatele FBI, "že většina zaměstnanců banky má své konto ve filiálce, kde pracuje. Jednak proto, že jsou takové účty "bezplatné" - to znamená, že se z nich neplatí žádné manipulační poplatky - a jednak protože - což je důležitější - zaměstnanci dostávají při půjčkách zvláštní sníženou úrokovou sazbu, obvykle o jedno procento nižší, než je sazba nejvýhodnější."

Starší z obou detektivů Innes přikývl: "Ano, to víme."

"Jistě si uvědomujete i to, že zaměstnanec, který využil výhod úvěru ve své bance - který si po pravdě řečeno už vypůjčil nejvyšší možný obnos - si pak půjčuje další částky u jiných zdrojů, jako na příklad u některého peněžního ústavu, kde jsou úrokové sazby vždycky vysoké, a že se tím dostane do ošemetné finanční situace."

Innes se stopou netrpělivosti odpověděl: "Jistěže."

"A jak to tak vypadá, máme u nás jednoho zaměstnance, kterému se tohle právě stalo." Pokynul svému podřízenému Gaynovi, který otočil několik zlikvidovaných šeků, jež byly až do téhle chvíle lícem dolů.

"Jak jistě pozorujete, tyhle šeky jsou vystaveny na tři různé peněžní ústavy. Na okraj podotýkám, že už jsme se se dvěma telefonicky spojili a navzdory tomu, že byly, jak vidíte, proplacené, není na žádný z nich úhrada. Z toho se dá logicky soudit, že nám třetí ústav řekne ráno totéž."

Gayne prohodil: "A to jsou jenom šeky z tohoto měsíce. Zítra se podíváme na mikrofilmové záznamy za několik minulých měsíců."

"Je tu ještě jeden závažný fakt," pokračoval ředitel revizního oddělení. "Je vyloučeno, aby ten, koho se to týká, ty splátky splatil!" - ukázal rukou směrem k zlikvidovaným šekům - "ze svého příjmu z banky, jehož výši známe. Proto jsme v několika posledních hodinách hledali důkaz o tom, že bere v bance peníze ... a ten jsme právě teď našli."

Jeho podřízený Gayne začal znovu rozkládat po konferenčním stolku papíry.

... důkaz o tom, že bere v bance peníze ... který jsme právě teď našli. Edwina, která už takřka neposlouchala, stočila pohled na podpis na zlikvidovaných šecích - na podpis, který vídala denně a denně, který tak dobře znala, na podpis sebevědomý a dobře čitelný. Pohled na něj ji v té chvíli a na tom místě zděsil a rozesmutnil.

Byl to podpis Eastinův - podpis mladého Milese, který jí byl tak sympatický, který byl tak schopný zástupce vedoucího provozu, který byl tak ochotný a tak neúnavný, dokonce i teď večer a kterého se právě tento týden rozhodla povýšit po Tottenhoeově odchodu do penze na vedoucího provozu.

Šéf revizní komise pokračoval: "Náš poťouchlý zlodej dělal to, že dojel mrtvé účty. Jakmile jsme dnes zvečera objevili jeho první švindl, nebylo už těžké najít další."

Pak kvůli detektivům z FBI, ještě pořád tónem přednášejícího, definoval, co je to mrtvý účet. Je to účet - ať už běžný nebo vkladový - se kterým se málo nebo vůbec nehýbe, vysvětloval. Všechny banky mají klienty, kteří z nejrozumnějších důvodů na takové účty dlouhá období vůbec nesáhnou, někdy i mnoho roků, a mají na nich třeba překvapivě vysoké částky. K úsporám samozřejmě přirůstají mírné úroky, o což některým lidem právě jde, zatímco jiní - což je nevysvětlitelné, ale je to fakt - se o své účty vůbec nestarají.

Když se zjistí, že se nějaký běžný účet nehýbe, že k němu nikdo ani nepřikládá, ani z něho nevybírá, přestane banka posílat vlastníkovi měsíční výpisy a posílá je jenom jednou ročně. Ale i tak se občas stane, že přijdou zpátky s poznámkou: "Adresát se přestěhoval - neznámo kam."

"Existují opatření, aby se takových mrtvých účtů nedalo zneužít," pokračoval šéf revizní komise. "Záznamy o takovém účtu se dávají stranou, a když pak dojde zničehonic k nějaké transakci, podrobí ji vedoucí provozu zkoumání, aby zjistil, je-li to transakce legální. Normálně jsou taková opatření účinná. Miles Eastin jako zástupce vedoucího provozu je oprávněn zkoumat a schvalovat transakce s mrtvými účty. Zneužil svého práva k tomu, aby zakryl svou nepoctivost - aby zakryl fakt, že z takových účtů krade."

Postupoval chytře, vybíral si jenom ty účty, kde byla nejmenší pravděpodobnost, že dojde k nějakému malému. Máme tady celou sérii padělaných stvrzenek o vyzvednutých penězích, ale nejsou padělané natolik obratně, aby se nedaly rozpoznat jasné stopy jeho rukopisu. Miles ty peníze pak převedl na jiný účet, který je zřejmě taky jeho, ale zní na jiné jméno. Je tu taky jasná podobnost písma, i když k důkazu bude samozřejmě zapotřebí znalců.

Jeden po druhém zkoumal stvrzenky o vybraných penězích a porovnával s písmem na šecích, na něž se dívali předtím. Miles se sice snažil písmo změnit, ale podobnost tu nepochybně byla.

Druhý detektiv z FBI Dalrymple si dělal pečlivě o všem poznámky. Teď zvedl oči a zeptal se: "Znáte úhrnnou částku, o jakou se jedná?"

Gayne odpověděl: "Zatím jsme vysledovali takřka osm tisíc dolarů. Ale zítra budeme mít zásluhou mikrofilmů a počítačů přístup ke starším záznamům, které nám možná odhalí víc."

Burnside dodal: "Až Eastinovi předložíme to, co už víme, dospěje možná k rozhodnutí celé nám to ulehčit a přiznat se i k ostatnímu. To se nám někdy při dopadení defraudanta stává."

On z toho má radost, pomyslela si Edwina; vyloženou radost. Ona měla chuť Eastina zcela nesmyslně hájit. Pak se zeptala: "A máte vůbec ponětí, jak dlouho už to trvá?"

"Podle toho, co jsme zatím objevili," poučil ji Gayne, "to vypadá aspoň na rok, možná na déle."

Edwina se obrátila k Hálovi Burnsidovi. "Takže při poslední revizi vám to úplně ušlo. Nepatří průzkum mrtvých účtů k vaší práci?"

Bylo to, jako by píchla do bubliny. Šéf revizního oddělení se zarděl do krvavá a připustil: "Ano, patří. Ale i nám tu a tam něco uteče, pakliže zloděj zahladí dobře stopy."

"Zřejmě, i když jste před chvílí prohlásil, že to tady prozrazuje rukopis."

Burnside odpověděl kysele: "Teď jsme ho tedy dopadli."

Edwina mu připomněla: "Když jsem vás zavolala."

Rozhostilo se ticho, které přerušil detektiv Innes. "Pokud jde o ty peníze pohřešované od středy, nic z tohohle nás nepřivádí dál."

"Až na to, že se tím stává hlavním podezřelým Miles Eastin," řekl Burnside. Zřejmě se mu ulevilo, že může rozhovor převést na jinou kolej. "A třeba se k tomu i přizná."

"Nepřizná," zavrčel Nolan Wainwright. "Na to je ten pacholík příliš chytřej. A kromě toho, proč by se měl přiznávat? Vždyť ještě pořád nevíme, jak to vlastně provedl."

Šéf bezpečnostního oddělení toho až do této chvíle moc neřekl, jenom dal najevo překvapení, a když revizoři vytáhli tu dlouhou řadu dokladů a důkazů o vině, obličej mu ztvrdl. Edwina uvažovala, jestli si vzpomíná, jak oba dva dotírali na likvidátorku Juanitu Núñezovou, poněvadž nevěřili jejím námitkám, že je nevinná. Říkala si, že je tu ještě pořád možnost, že se Núñezová spřáhla s Eastinem, ale zdálo se jí to nepravděpodobné.

Hal Burnside vstal, že půjde, a zavřel aktovku. "Tady revizní komise končí a případ přebírá policie."

"Budeme chtít tyhle papíry a podepsané prohlášení," podotkl Innes.

"Pan Gayne tady ještě zůstane a bude vám k dispozici."

"Ještě jednu otázku. Myslíte, že Eastin tuší, že jsme ho odhalili?"

"Pochybuju." Burnside zaletěl pohledem ke svému podřízenému, který zavrtěl hlavou.

"Určitě ne. Dbali jsme, abychom nedali najevo, co hledáme a abychom to zakryli, ptali jsme se na moc věcí, co nás nezajímaly."

"Já taky myslím, že nic netuší," řekla Edwina. S lítostí si vzpomněla, jak čilý a veselý byl Miles Eastin bezprostředně před tím, než odcházela s Burnsidem do filiálky. Proč to udělal? Proč to jenom udělal?

Innes kývl na souhlas. "Tak to nechme zatím tak, jak to je. Jakmile tady skončíme, vezmeme si Eastina k výsledku, ale nesmí dostat žádnou výstrahu. Je ještě v bance?"

"Je," odpověděla Edwina. "Zůstane tam přinejmenším tak dlouho, dokud se nevrátíme, a normálně by byl mezi posledními odcházejícími."

Vtom se vložil do řeči nezvykle tvrdým hlasem Nolan Wainwright. "Přidejte k těm příkazům ještě tohle: Držet ho tam co nejdéle. Pak ho nechť odejde domů s vědomím, že jsme na nic nepřišli."

Ostatní pohlédli na šéfa bezpečnostního oddělení udiveně a překvapeně. Zvlášť oči těch dvou pánů z FBI zapátraly ve Wainwrightově obličejí. Zdálo se, jako by si mezi sebou vyměnili jakýsi názor.

Innes zaváhal, pak přivolil: "Dobře, tak to udělejte takhle."

Za několik okamžiků nato sjela Edwina s Burnsidem výtahem dolů.

Innes řekl zdvořile zbývajcímu členu revizní komise: "Nemohl byste nás nechat na chvíli o samotě, než si zapíšeme vaše prohlášení?"

"Jistěže." Gayne odešel z konferenční místnosti.

Druhý detektiv zavřel blok a odložil tužku.

Ines se podíval na Nolana Wainwrighta. "Máte zřejmě nějaký plán?"

"Mám." Wainwright zaváhal; v duchu bojoval mezi tím, k čemu se rozhodl, a mezi svým svědomím. Zkušenost mu napovídala, že důkazy proti Eastinovi mají mezery, které se musí vyplnit. Ale aby se vyplnily, musí se zákony obejít způsobem, který protirečí Nolanovým názorům. Položil detektivovi otázku: "Opravdu to chcete slyšet?"

Ti dva se na sebe podívali. Znali se léta a měli úctu jeden k druhému.

"Získat důkazy je dnes zapeklitá věc," řekl Innes. "Nemůžeme zacházet tak daleko jako kdysi, a když zajdeme, tak si to odskáčeme."

Následovala pauza, po níž řekl druhý detektiv: "Prozradte nám toho tolik, kolik uznáte za vhodné."

Wainwright sejal ruce a zahleděl se na ně. Bylo na něm vidět napětí, které mu bylo předtím slyšet v hlase. "Podívejte se, máme toho dost, abychom mu mohli přisít menší krádež. Řekněme, že ten zcizený obnos dělá plus minus osm tisíc dolarů. Kolik mu podle vás soudce napáří?"

"Je to první provinění, takže to dostane podmínečně," odpověděl Innes. "Soud se nebude starat o to, kolik to je. Podle nich mají banky spousty peněz a jsou stejně pojištěné."

"Moment!" Bylo vidět, že se Wainwrightovy prsty semkly pevněji. "Ale když dokážeme, že vzal i tu druhou částku - těch střeďech šest tisíc, když prokážeme, že jeho cílem bylo svalit vinu na to děvče a že se mu to málem povedlo ..."

Innes chápavě zavrčel. "Kdybyste prokázal tohle, tak ho každý pořádný soudce pošle sedět. Ale povede se vám to?"

"Rád bych. Protože bych si, pokud jde o mou osobu, přál vidět toho parchanta za mřížema."

"Já vám rozumím," odpověděl detektiv zamyšleně. "Mně by se to taky zamlouvalo."

"V tom případě udělejte, co vám říkám, a Eastina dnes večer nesbalujte. Dejte mi lhůtu do zítřka do rána."

"To nevím," dumal Innes. "Nevím, nevím, jestli to jde."

Všichni tři čekali, uvědomující si zákony, své povinnosti i ten boj se svým vlastním nitrem. Ti druzí dva uhodli, co má Wainwright zhruba na mysli. Ale kdy a do jaké míry světi účel prostředky? A kromě toho, co si může v dnešní době policejní úředník dovolit, aby mu to prošlo?

Oběma detektivům však na celém případu záleželo a sdíleli Wainwrightův názor na účely.

"Jestliže počkáme do rána," upozornil Wainwrighta detektiv, "tak bychom moc neradi, aby nám Eastin práskl do bot. Z toho by mohli mít všichni pěknou polízanici."

"A taky bych ho měl rád celýho a nedotčeného," řekl Innes.

"Neuteče vám. A nebude mít zkřivený ani vlasek. Za to vám ručím."

Innes se podíval směrem ke svému kolegovi, ale ten jenom pokrčil rameny.

"Tak dobře," svolil Innes. "Do zítřka. Ale aby bylo jasno, Nolane - tenhle náš rozhovor jako by nebyl." Pak přešel ke dveřím konferenčního salónu a otevřel je. "Už můžete dál, pane Gayne. Pan Wainwright odchází a my si teď zapíšeme vaši výpověď."

(14):

Seznam zaměstnanců městské filiálky uložený v bezpečnostním oddělení pro případ potřeby prozradil Nolanu Wainwrightovi adresu a telefonní číslo Milese Eastina. Opsal si obojí. Podle adresy zjistil, že Miles bydlí ve čtvrti lidí se středními příjmy asi tak tři kilometry od středu města. U adresy bylo připojeno, že je to "byt 2G".

Když vyšel z mrakodrapu ředitelství První americké komerční, zašel do telefonní budky na Rosselliho náměstí, vytočil Milesovo číslo a poslouchal vyzvánění, na které nikdo nereagoval. Věděl i to, že Miles není ženatý. Doufal, že bydlí sám.

Kdyby byl ten telefon někdo zvedl, byl by se Wainwright omluvil, že je to omyl, a své plány by zrevidoval. Ale takhle zamířil ke svému vozu, parkujícímu v podzemních garážích banky.

Než vyjel z garáže, otevřel kufr vozu, vyndal útlé jelenicové pouzdro a přendal si ho do náprsní tašky. Pak projel městem.

Přešel nenuceně k činžáku, ale cestou si všiml podrobnosti. Byla to třípatrová budova, asi tak čtyřicet let stará, jevící známky zchátralosti. Nolan Wainwright usoudil, že jsou v ní asi tak dva tucty bytů. Vrátného nebylo nikde vidět.

Ve vestibulu uviděl schránky na dopisy a řadu zvonků. Do vestibulu vedly z ulice dvoukřídlové skleněné dveře, za nimiž byly ještě jedny, pevnější, které byly bezpochyby zamčené.

Bylo půl jedenácté večer. Na ulici nebyl skoro žádný provoz. Chodci poblíž činžáku nebyli. Nolan Wainwright vešel.

Vedle schránek na dopisy byly tři řady tlačítek a mluvítko. Wainwright si našel jméno Eastin a zmáčkl příslušný knoflík. Jak očekával, nikdo se neozval.

Usoudil, že G2 znamená druhé poschodí, zvolil si namátkou jeden zvonek s předčíslem a zmáčkl. V mluvítku zachraplal něčí mužský hlas: "Ano, kdo je tam?"

Jméno vedle zvonku znělo Appleby.

"Pošta," řekl Wainwright. "Telegram pro Appelbyovy."

"Ano, doneste ho nahoru."

Za masivními vnitřními dveřmi se ozval bzučák a zámek cvakl. Wainwright otevřel dveře a rychle vešel dovnitř.

Hned proti sobě měl výtah, ale toho si nevšímal. Napravo uviděl schodiště a vyšel po něm; vzal to po dvou schodech až do druhého poschodí.

Cestou uvažoval o té udivující prostomyslnosti lidí. Doufal, že ten pan Appleby, ať je to kdo je, nebude na ten svůj telegram příliš dlouho čekat. Tenhle večer nedojde pan Appleby žádné úhony, ledaže bude mírně udivený, možná i zklamaný, ale mohl dopadnout daleko hůř. Obyvatelé činžovních domů dělali přes opakované výstrahy pořád totéž. Jistěže, pan Appleby třeba dostane nějaké podezření a uvědomí policii, ale Wainwright o tom pochyboval. Buď jak buď, za několik minut už to bude stejně jedno.

Byt číslo 2G byl až skoro na konci chodby ve druhém poschodí a zámek, jak se ukázalo, nebyl složitý. Wainwright zkusil sadu tenkých železek, které měl v jelenicovém pouzdru, co si předtím uložil do kapsy, a při čtvrtém pokusu se váleček zámku otočil. Dveře se rozlétly, Wainwright vešel a zavřel je za sebou.

Chvilí čekal, než jeho oči přivyknou temnotě, pak přešel k oknu a stáhl závěsy. Potom našel vypínač a rozsvítil.

Byl to malý byt pro jednu osobu. Skládal se z jediné místnosti rozdělené na několik prostorů. V obývacím prostoru spojeném s jídelním byla pohovka, lenoška, tranzistorový televizor a jídelní stůl. Za přepážkou byla schovaná postel. Kuchyňský kout oddělovaly shrnovací dveře. Další dveře vedly do koupelny, jak se Wainwright přesvědčil, a za dalšími byla komora. V bytě bylo uklizeno a čisto. Místnost zútulňovalo několik políček s knihami a pár zarámovaných reprodukcí.

Wainwright nemámil čas a okamžitě se dal do systematické důkladné prohlídky.

Při práci se snažil zahnat dotírající výčitky, že se dopouští nezákonné činnosti. Ale tak docela se mu to nedařilo. Uvědomoval si, že všechno, co tady dělá, představuje pravý opak jeho morálních zásad, popření jeho víry v zákon a pořádek. Ale vztek ho hnál dál. Vztek a vědomí, že se před čtyřmi dny spletl.

Ještě v té chvíli si vzpomínal s mučivou jasností na tu němou prosbu v očích té mladé Portoričanky Juanity

Núñezové, když stál minulé úterý poprvé proti ní a začal s výsledkem. Byla to prosba, která nevývatně říkala: Vy a já ... vy jste černý, já jsem hnědá. Právě vy byste si měl spíš než ostatní uvědomit, že jsem tady opuštěná, že jsem v nevýhodě a že zoufale potřebuju pomoc a spravedlnost. Ale on, místo aby si tu prosbu přečetl, odhodil ji tvrdě stranou, takže ji pak v dívčích očích vystřídalo pohrdání, na které taky nemohl zapomenout.

Tahle vzpomínka spolu s podrážděním, že ho Miles Eastin vyvedl na vrbu, byla příčinou Wainwrightova rozhodnutí Eastina v jeho hře potíť bez ohledu na to, že se přitom obchází zákony.

A tak metodicky, jak se to naučil při své policejní praxi, pokračoval v hledání, rozhodnut najít důkazy - pakliže nějaké existují.

Za půl hodiny věděl, že už zbývá jenom málo míst, kde by mohlo být něco schované. Už prohledal všechny skříňky, zásuvky i jejich obsah, prozkoumal nábytek, otevřel kufry, podíval se za obrazy na stěnách a odšrouboval zadní stěnu televizoru. Kromě toho prolistoval knihy, přičemž si povšiml, že je celá jedna polička věnovaná tomu, co mu kdosi označil za Eastinova koníčka - studiu peněz všech dob. Kromě knih tam byly desky, v nichž byly kresby a fotografie starých mincí i bankovek. Ale ani stopa po něčem, co by mohlo Eastina nějak zkompromitovat. Nakonec odtáhl nábytek do jednoho kouta a svinul v obývacím prostoru koberec. Pak propátral s baterkou každou píď dřevěné podlahy.

Bez baterky by byl přehlédl jedno pečlivě přeříznuté prkno, ale dvě rýhy, zbarvené světleji než ostatní dřevo, mu prozradily, kde jsou řezy. Jemně odtrhl takových třicet centimetrů prkna mezi oběma čarami a v prostoru pod nimi našel malý černý notýsek a peníze ve dvacetidolarovkách.

Rychle dal prkno zpátky, pak koberec i nábytek.

Přepočítal peníze. Bylo to celkem šest tisíc dolarů. Pak si letmo prolistoval černý notýsek, uvědomil si, že jsou to sázkařské záznamy, a při pohledu na výši a počet položek tiše hvízdal.

Knížtičku odložil - tu si může pak prohlédnout podrobněji - na příruční stolek před pohovkou a peníze vedle ní.

Nález peněz ho překvapil. Nepochyboval, že to je těch šest tisíc dolarů, co se v bance ve středu ztratily, ale byl by čekal, že je Eastin bude mít už proměněné nebo uložené někde jinde.

Policejní praxe ho však naučila, že zločinci jednají často pošetile a překvapivě, a tohle byl jeden z takových případů.

Musí se však ještě dovědět, jak Eastin ty peníze vynesl z banky a dopravil je sem.

Wainwright se rozhlédl po bytě, pak zhasl světlo. Roztáhl zase závěsy, uvelebil se na pohovce a čekal.

V té polotmě v malém bytě, osvětleném jenom odrazy pouličních světel, se mu honily v hlavě myšlenky.

Znovu si připomněl Juanitu Núñezovou a zatoužil, aby to mohl nějak napravit. Pak si vzpomněl na zprávu FBI o jejím ztraceném manželovi Carlosovi, kterého vypátrali někde ve Phoenixu v Arizoně, a napadlo ho, že by se téhle informace dalo možná využít k tomu, aby se té dívce pomohlo.

Milesova historka, že viděl Juanitina manžela v bance ten den, kdy se ztratily peníze, byl samozřejmě výmysl, který měl na likvidátorku vrhnout ještě větší podezření.

Ten lump podlá! Co je to za člověka, který nejdřív na děvče svalí vinu a pak jí ještě přitěžuje? Šéf bezpečnostního oddělení cítil, jak zatíná pěsti, ale pak se napomenul, aby se krotil.

To napomenutí bylo nutné a on věděl proč. Kvůli jednomu incidentu, který byl dávno zasut v jeho podvědomí a který jen zřídka vytahoval na světlo. V téhle chvíli se na něj proti své vůli začal rozpomínat.

Nolan Wainwright, kterému bylo teď už takřka padesát, se vylíhl v městských slumech a od narození zjišťoval, že mu život staví do cesty samé překážky. Jeho denním úkolem, s nímž vyrůstal, bylo přežít a zločiny kolem něho - drobné i vážné - byly na denním pořádku. V letech dospívání to táhl v ghettu s jedním gangem, pro který byly srážky s policií důkazem mužnosti.

Jako ostatní před ním a po něm, kteří pocházeli ze stejného periferijního prostředí, hnala i jeho touha stát se někým, touha, aby ho vzal svět jakýmkoli způsobem na vědomí, touha popustit uzdu vnitřnímu vzteku na svou anonymitu. Neměl žádné zkušenosti ani filozofii, aby dovedl vážít alternativy, a tak mu účast v pouličních zločinech připadala jako jediná, nevyhnutelná cesta. Zdálo se pravděpodobné, že se stejně jako mnoho jeho současníků dopracuje až do policejního a trestního rejstříku.

Že se to nestalo, měla částečně na svědomí náhoda, částečně Páprda Kelly.

Páprda Kelly byl nepříliš bystrý, líný, přívětivý starší policajt z jejich čtvrti, který poznal, že policista si může v ghettu prodloužit život tím, že se v případě nějakého maléru odklídí příhodně jinam a zasáhne, jenom když se mu malér vynoří přímo před nosem. Nadřizení si stěžovali, že počet jeho zatčených je nejnižší z celého okrsku, ale Páprda si zase říkal, že se každým rokem potěšitelně přibližuje jeho odchod na odpočinek - i jeho penze.

Ale tu noc, kdy se banda pokusila vloupat do skladiště a obchůzkař jí to nevědomky překazil, se mu vynořil přímo před nosem Nolan Wainwright, který zakopl a upadl mu k nohám.

"Ty vopičku pitoměj, nešikovnej," nařikal Páprda. "Teď abych kvůli tobě začal papírovat a vláčet se po soudech."

Kelly nenáviděl papírování a výpovědi u soudu, které ho nepříjemně připravovaly o neslužební čas.

Nakonec došel ke kompromisu. Namísto aby Wainwrighta zatkl a podal trestní oznámení, odvedl ho ještě tu noc do policejní tělocvičny a dal mu - podle Wainwrightových vlastních slov - pořádnou nakládačku v boxerském ringu.

Nolanu Wainwrightovi, který byl samý šrám a celý rozbolavělý a který měl ošklivě oteklé jedno oko, ale který neměl v rejstříku jedinou skvrnu - to vzbudilo nenávist. Jakmile to bude možné, rozmašuruje Páprdu na kaši; tento cíl ho zavedl znovu do tělocvičny - a za Páprdou - aby se naučil, jak se to dělá. A právě to byl ten potřebný ventil pro jeho

vztekl, jak si Wainwright teprve až po dlouhé době uvědomil. Učil se rychle. Když nastal čas, kdy by z toho poněkud hloupého, líného poldy dokázal udělat boxovací pytel, zjistil, že už z něho veškerá touha vyprchala a že už k tomu nemá chuť. Ke svému překvapení objevil, že má toho staříka rád.

Uběhl rok, během něhož Wainwright dál boxoval, chodil do školy a dařilo se mu dostat se do maléru. Pak jednou v noci Páprda, který měl službu, překazil náhodou ozbrojené přepadení v jednom potravinářském krámkě. Policista byl bezpochyby vyděšenější než ty dvě chuligánské nicky, o něž šlo, rozhodně by jim byl v ničem nebránil, protože měli oba zbraň. Vyšetřování pak prokázalo, že se vůbec nepokusil vytáhnout svou pistoli.

Jeden lupič však zpanikařil, a než utekl, vypálil z brokovnice s upilovanou hlavní Páprdovi do břicha.

Zpráva o střelbě se rychle roznesla a na místě činu se shlukl dav, mezi nímž byl i mladý Nolan Wainwright.

Do smrti bude pamatovat - jak si to připomněl i teď - jak vypadal a jaké zvuky vydával ten neškodný, líný Páprda, který byl při vědomí, svíjel se, křičel v mukách, jež ho zbavovaly rozumu, a jak se z té veliké smrtelné rány řinula krev a draly se ven vnitřnosti.

Sanitka si dala na čas. Chvilí předtím, než přijela, Páprda za strašného křiku zemřel.

Tato příhoda poznamenala Nolana Wainwrighta navždycky, i když na něj vlastně nezapůsobila nejvíc Páprdova smrt. A když pak byli lupič, co vypálil ránu, a jeho komplic dopadení a lupič popraven, připadalo to Wainwrightovi jenom jako antiklimax.

Co jím však nade všechno pomyšlení otrásl a co na něj nejvíc zapůsobilo, byla ta hrůzná zbytečnost toho všeho. Původní zločin byl ubohý, pošetilý, předem odsouzený k neúspěchu. Ale tím, že nevyšel, se neslýchaně zvýšila jeho krutost. Tahle jediná myšlenka, tahle jediná úvaha utkvěla v duši mladého Wainwrighta. Byla důkazem katarze, kterou prošel a která způsobila, že začal pohlížet na všechny zločiny jako na stejně negativní, stejně destruktivní - a později jako na zlo, jež je nutno potírat. Možná že měl v sobě už odjakživa kdesi hluboko v duši sklon k puritánství. Jestliže ano, pak jenom vyplulo na povrch.

Wainwright přešel z dospívání do dospělosti a stal se z něho člověk s nekompromisními měřítky. V důsledku toho platil mezi svými přáteli za jakéhosi vlka samotáře, kterým zůstal i pak, když se stal policistou. Ale byl schopný, učil se a stoupal rychle a byl nepodplatitelný, jak kdysi zjistil Ben Rosselli a jeho lidi.

Jeho nesmlouvavost se nijak nezměnila, ani když nastoupil do První americké komerční.

Možná, že si šéf bezpečnostního oddělení na chvíli zdříml, ale při zvuku klíče strčeného do zámku bytu se ihned probudil. Opatrně se posadil. Svítící ciferník na jeho hodinkách ukazoval, že je něco málo po půlnoci.

Do bytu vešel nějaký nezřetelný stín. Pruh světla prozradil, že je to Eastin. Pak se dveře zavřely a Wainwright uslyšel, jak Eastin šmátrá po vypínači. Světlo se rozsvítilo.

Miles Eastin uviděl Wainwrighta okamžitě. Byl dokonale překvapen. Otevřel ústa, z obličeje mu vyprchala krev. Chtěl něco říci, ale jenom polkl a z hrdla mu nevyšlo jediné slovo.

Wainwright se posadil a upřel na něj planoucí pohled. Hlas měl jako nůž. "Kolik jste ukradl dneska?"

Než stačil Eastin odpovědět nebo se vzpamatovat, chytil ho Wainwright za klopy saka, otočil ho a strčil do něj. Eastin sebou plácl na pohovku.

Překvapení se změnilo v rozhořčení a mladý muž vyhrkl: "Kdo vás pustil dovnitř? Co tady kruci..." Jeho oči se svezly k penězům a k malému černému zápisníčku. Eastin se zarazil.

"O to se nestarejte," odpověděl Wainwright drsně. "Přišel jsem si pro peníze, co patří bance, nebo aspoň pro to, co z nich bylo." Ukázal na štos bankovek na stole. "Vím, že támhleto jste vzal ve středu. A v případě, že vás to překvapuje, víme i o těch účtech, z kterých jste dojel peníze, i o všem ostatním."

Miles Eastin koukal jako omráčený, výraz v obličeji úplně strnulý. Pak mu tělem proběhlo křečovitě škubnutí a znovu jím projela hrůza. Sklonil hlavu a zakryl si obličej rukama.

"Nechte toho!" Wainwright po něm chmátl, stáhl mu ruce a zvedl mu hlavu, i když ne hrubě, poněvadž si vzpomněl na slib, co dal tomu člověku z FBI. Nesmí mu zkřivit ani vlasek.

Dodal: "Máme si toho moc co povídat, tak snad abyste se dal do toho."

"Poslyšte, dejme si pauzu, jo?" zažadoval Eastin. "Dopřejte mi minutku, abych mohl přemýšlet."

"To pusťte z hlavy!" Poslední, co si přál, bylo ponechat Eastinovi čas k úvahám. Byl to chytrý mladý člověk, který by mohl usoudit, a správně, že nejmoudřejší bude mlčet. Šéf bezpečnostního oddělení věděl, že má v téhle chvíli dvě výhody. Jedna spočívala v tom, že je Miles Eastin ještě celý tumpachový, a druhá v tom, že Wainwright nemusí v téhle chvíli brát ohledy na žádná nařízení.

Kdyby tady byli detektivové z FBI, museli by Eastina upozornit na jeho zákonná práva - na právo neodpovídat na otázky a mít u výsledku advokáta. Na Wainwrighta, který už nebyl u policie, se žádné takové povinnosti nevztahovaly.

Chtěl především získat pádné důkazy, které by Eastina usvědčily z krádeže těch šesti tisíc dolarů. Stačilo by podepsané přiznání.

Posadil se obličejem k Eastinovi a probodl mladého muže pohledem. "Můžeme na to jít tou zdlouhavou nepohodlnou cestou nebo to mužem odbýt rychle."

Když se nedostavila žádná odpověď, vzal černý zápisníček a otevřel ho. "Začněme tímhle." Ukázal prstem na seznam obnosů a dat. U každého záznamu byly další cifry v šifrách. "To jsou sázky, že?"

Eastin něco nezřetelně zamumlal a přikývl.

"Vysvětlíte mi tedy tohle."

"To je dvěstěpadesátidolarová sázka," zaskuhral Miles Eastin, "na výsledek fotbalového zápasu mezi Texasem a Notre Dame." Vysvětlil, jaké byly šance. Sázka byla na vítězství Notre Dame. Ale vyhrál Texas.

"A tohle?"

Znovu ta nezřetelná odpověď: další fotbalový zápas, další prohra.
"Pokračujte," naléhal Wainwright s prstem na stránce stejně neúprosně jako předtím.
Odpovědi se dostavovaly pomalu. Některé ze záznamů byly o basketbalových utkáních. Několik sázek bylo ve sloupci výher, ale prohry byly častější. Nejmenší sázka byla stodolarová, nejvyšší třistadolarová.
"Sázel jste sám nebo s nějakou skupinou?"
"Se skupinou."
"Kdo k ní patřil?"
"Ještě čtyři chlapi. Zaměstnaní. Jako já."
"V bance?"
Eastin zavrtěl hlavou. "Jinde."
"Oni taky prohráli?"
"Někteří. Ale mají lepší průměr než já."
"Jak se jmenujou ti další čtyři?"
Žádná odpověď. Wainwright to přešel.
"Na koně jste nesázel. Proč?"
"Dali jsme se do kupy, ale všichni víme, že dostihy jsou švindl, že pořadí je předem určené. Fotbal a basketbal jsou férový.
Vypracovali jsme si systém. Počítali jsme, že se při poctivých zápasech dá vykoumat pravděpodobnost."
Úhrnná suma proher ukazovala, jak nesprávně ji vykoupali.
"Sázel jste u jednoho bookmakera nebo u víc?"
"U jednoho."
"Jak se jmenuje?"
Eastin znovu oněměl.
"Ty ostatní peníze, co jste ukrad z banky - ty jsou kde?"
Mladý muž stáhl koutky úst a odpověděl nešťastně: "Pryč."
"A kromě nich ještě další?"
Ztrápené přikývnutí.
"K tomu se dostáném později. Teď mluvíme o těchhle penězích." Wainwright sáhl na těch šest tisíc dolarů, ležících mezi nimi. "Víme, že jste je ve středu vzal. Jak?"
Eastin zaváhal, pak pokrčil rameny. "Soudím, že nemá smysl zapírat."
Wainwright odpověděl ostře: "To soudíte správně, ale maříte zbytečně čas."
"Minulou středu," řekl Eastin, "nám chyběli lidi. Leželi s chřipkou. Zaskakoval jsem ten den jako likvidátor."
"To vím. Ale přejděte k tomu, jak jste to udělal."
"Než se banka otevřela pro klienty, tak jsem si šel do trezoru pro pokladnu - pro jednu rezervní. Byla tam Juanita Núñezová. Odemykala zrovna svou pokladnu. Stál jsem hned vedle ní. Ona to nevěděla, ale já jsem se díval, jakou má kombinaci."
"A?"
"A jakmile to šlo, tak jsem si ji napsal." Usvědčující fakta se za Wainwrightova pobízení hromadila. Trezor v městské filiálce je veliký. Pokladní trezoru pracuje ve dne v jakési kleci podobné ohrádce hned u těžkých dveří ovládaných načasovaným zámekem. Má pořád plné ruce práce s vydáváním nebo přijímáním svazků bankovek, s kontrolováním likvidátorů i pokladen, které si odvázejí nebo přivázejí. Nikdo sice nemůže kolem něho projít nepozorovaně, ale jakmile je jednou uvnitř, pokladník si ho už nevšimá.
Miles Eastin se ten den ráno sice tvářil vesele, ale přitom zoufale potřeboval peníze. V uplynulém týdnu při sázení prohrál a musel nutně zaplatit nahromaděné dluhy.
Wainwright mu skočil do řeči: "Už jste si přece vypůjčil z banky z titulu jejího zaměstnance. Byl jste už dlužen různým peněžním ústavům. Kromě toho bookmakerovi. Je to tak?"
"Je."
"Jste dlužen ještě někomu?"
Eastin přikývl na souhlas.
"Nějakému lichváři?"
Mladý muž zaváhal, pak přiznal: "Ano."
"A ten vydřiduch vám vyhrožoval?"
Miles Eastin si olízl rty. "Ano. Stejně tak bookmaker. A ještě mi oba vyhrožují." Jeho pohled zaletěl k těm šesti tisícům dolarů.
Jednotlivé dílky skládky do sebe zapadaly. Wainwright ukázal na peníze. "Slíbil jste, že zaplatíte lichváři i bookmakerovi tady z tohoto?"
"Ano."
"Kolik každému?"
"Tři tisíce."
"Kdy?"
"Zítřka." Eastin se podíval nervózně na nástěnné hodiny a opravil se. "Dneska."
Wainwright ho pobídl. "Vraťte se zpátky k té středě. Znal jste tedy kombinaci pokladny Juanity Núñezové. Jak jste to provedl?"
Když Miles Eastin prozradil všechny podrobnosti, bylo to neuvěřitelně prosté. Celé dopoledne pracoval, pak

šel na oběd ve stejnou dobu jako Juanita Núñezová. Než oba odešli, odvezli své pokladny s hotovostí do trezoru. Stály bok po boku, obě zamčené.

Eastin se vrátil z oběda dřív a šel do trezoru. Pokladník ho vpustil dovnitř, pak pokračoval v práci. Nikdo jiný v trezoru nebyl.

Miles Eastin zamířil přímo k pokladně Núñezové, otevřel jí za pomoci kombinace, kterou si zapsal. Vzít ty tři balíčky bankovek v celkové hodnotě šesti tisíc dolarů trvalo jenom pár vteřin. Pak pokladnu zase zavřel. Balíčky s bankovkami nastrkal do náprsních kapes. Nikde nebyly žádné vybouleniny. Potom si vyzvedl z trezoru svou pokladnu a vrátil se k práci.

Nastalo ticho, po němž se Wainwright zeptal: "Takže když se ve středu odehrával ten výslech - kterého jste se taky zúčastnil - a během doby, co jsme spolu pak mluvili - jste měl ty peníze u sebe?"

"Ano," odpověděl Miles Eastin. Když si vzpomněl, jak to bylo snadné, zkrivil mu obličej slabý úsměv.

Wainwright si ho všiml. Bez zaváhání a jediným pohybem se naklonil kupředu a dal Eastinovi z každé strany jednu facku. První dlaní, druhou hřbetem. Ty dva úderby byly tak prudké, že Wainwrighta zabořila ruka. Na obličej Milese Eastina se objevily dvě jasné skvrny. Upadl pozpátku na pohovku a zamrkal, protože mu z očí vytryskly slzy.

Šéf bezpečnostního oddělení řekl hrozivě: "To jen abyste věděl, že nevidím nic k smíchu na tom, co jste provedl bance nebo paní Núñezové. Vůbec nic." A přidal ke svým poznatkům, že se Miles Eastin bojí výprasku.

Všiml si, že je jedna hodina po půlnoci.

"Další věc na pořadu je písemné doznání," oznámil Eastinovi. "Vaší vlastní rukou a se vším, co jste mi řekl."

"Ne! To neudělám!" Eastin zničehonic zstražitěl.

Wainwright pokrčil rameny. "V tom případě nemá smysl, abych tady dál okouněl." Sáhl pro těch šest tisíc dolarů a začal si je cpát do kapes.

"K tomu nemáte právo!"

"Že ne? Tak se mi v tom pokuste zabránit. Odnesu je zpátky do banky - do noční úschovny."

"Poslyšte - jak mi chcete dokázat ..." Mladší muž zaváhal a začal přemýšlet, poněvadž si vzpomněl, i když pozdě, že sériová čísla bankovek nebyla zapsána.

"Třeba dokážu, že to jsou tytéž peníze, co se ztratily ve středu. A jestli ne, můžete se pokusit banku žalovat, aby vám je vrátila."

Eastin zaprosil: "Já je potřebuju! Dneska!"

"Samozřejmě, půl pro toho bookmakera a půl pro toho lichváře. Nebo pro ty svalovce, co na vás pošlou. No, můžete se pokusit jim vysvětlit, jak jste o ně přišel, jenže pochybuju, že vás budou poslouchat." Šéf bezpečnostního oddělení se podíval na Eastina poprvé se sardonickým pobavením. "Jste opravdu v pěkné kaši. Třeba přijdou oba současně, pak vám každý zlomí jednu ruku a jednu nohu. Nebo jste to nevěděl?"

Eastinovi se v očích objevil strach, opravdový strach. "Ano, to vím. Musíte mi pomoci! Prosím vás!"

Wainwright, který už byl u dveří z bytu, chladně odpověděl: "Budu o tom uvažovat. Až napíšete to doznání."

Šéf bezpečnostního oddělení banky diktoval a Eastin psal poslušně jeho slova.

Já, Miles Eastin, činím toto doznání dobrovolně. Nebyly mi nabídnuty žádné úlevy, když ho učiním. Nebylo použito násilí ani pohrůzek...

Přiznávám se, že jsem ve středu přibližně ve 13.30 hod. ukradl v První americké komerční bance šest tisíc dolarů na hotovosti

Tyto peníze jsem získal a ukryl takto...

Když Wainwright před čtvrhodinou Eastinovi pohrozil, že odejde, Miles se úplně sesypal, přivolil ke spolupráci a celý se scvrkl. Během toho, co psal své doznání, zavolał Wainwright do bytu detektivovi Innesovi z FBI.

(15):

Stav Bena Rosselliho se v prvním listopadovém týdnu zhoršil. Od chvíle, co před čtyřmi nedělemi oznámil, že je nevléčitelně nemocný, se jeho síly ztenčovaly a jeho tělo chátralo, protože bující vetřecké zhoubné buňky svíraly čím dál víc svými pařáty to málo, co zbývalo z jeho života.

Ti, kteří starého Bena navštívili v jeho domě - patřil k nim Roscoe Heyward, Alex Vandervoort, Edwina D'Orseyová, Nolan Wainwright i různí jiní pracovníci banky - se zděsili, jak strašně pokročila jeho zchátralost. Bylo nabíledni, že už mu moc života nezbývá.

Pak v půli listopadu, když město přepadla divoká bouře s větrem, který měl prudkost vichřice, převezla sanitka Bena Rosselliho do soukromého pavilónu nemocnice v Mount Adams, kterážto krátká cesta byla poslední v jeho životě. To už byl takřka bez ustání pod sedativy a jeho chvíle jasného vědomí a souvislé řeči byly den za dne vzácnější.

Už se mu vymykly z ruky i poslední zbytky kontroly nad bankou a skupina vyšších úředníků se na soukromé schůzce dohodla, že je zapotřebí svolat valnou hromadu členů správní rady, která by jmenovala příštího prezidenta banky.

Tato rozhodující schůze správní rady byla stanovena na 4. prosinec.

Členové správní rady se začali sjíždět krátce před desátou dopoledne. Srdečně se navzájem zdravili s nonšalantní sebedůvěrou, která byla známkou úspěšného byznysmana ve společnosti jemu rovných.

Srdečnost byla z úcty k umírajícímu Benovi Rossellimu, jenž se asi tak jeden a půl kilometru odtud ještě pořád slabýma rukama držel života, poněkud tlumenější než jindy. Členové, co se právě scházeli, byli admirálové a polní maršálové obchodu, stejně jako býval Ben, který věděl, že ať je v ceně cokoli, byznys, to mazadlo udržující v civilizaci chodu, se nesmí zastavit. Jejich rozpoložení jako by říkalo: Důvod, proč musíme dnes dospět ke svému rozhodnutí, je politováníhodný, ale svou svatou povinnost vůči systému splníme.

Přešli tedy rázně do dřevem obložené zasedačky, ověšené obrazy a fotografiemi vybraných předchůdců, kteří byli kdysi rovněž významní, ale kteří už dávno odpočívají v pánu.

Správní rada každé velké společnosti se podobá exkluzivnímu klubu. Kromě tří nebo čtyř vedoucích pracovníků banky se skládá z hrstky předních byznysmanů - často předsedů jiné správní rady nebo i generálních ředitelů jiných podniků - z jiných odvětví.

Takoví členové správní rady zvenčí dostanou obvyčejně nabídku stát se členem správní rady z jednoho nebo více důvodů - poněvadž se někde jinde dopracovali dobrých výsledků, poněvadž jejich podnik má velkou prestiž nebo protože mají velké konexe - obvyčejně finanční - u firmy, v jejíž správní radě zasedají.

Mezi byznysmany se považuje za vysokou počtu stát se členem správní rady nějaké společnosti, a čím váženější firma, tím větší sláva. Proto někteří sbírají členství ve správních radách, stejně jako někteří Indiáni sbírali kdysi skalpy. Dalším důvodem je, že se každá firma chová ke členům své správní rady s úctou, jež lichotí jejich já, a kromě toho je k nim velice štědrá - velké firmy platí všem členům za každou schůzi, které se zúčastní a kterých je obvyčejně deset za rok, jeden až dva tisíce dolarů.

Obzvláště vážené je členství ve správní radě kterékoliv velké banky. Když je byznysman vyzván, aby vstoupil do řad členů správní rady některé banky, jež patří k předním velikanům, je to asi jako když britská královna někoho povýší do šlechtického stavu. Proto je toto vyznamenání velmi žádoucí. První americká komerční měla správní radu přiměřeně impozantní - jak se na banku patřící k prvním dvaceti bankám v USA slušelo.

Alespoň podle názoru jejích členů.

Alex Vandervoort, prohlíží si ostatní členy, kteří zaujímali místa kolem dlouhého oválného stolu v zasedací síni, dospěl k rozhodnutí, že je mezi nimi vysoké procento hlušiny. Kromě toho v ní bylo příliš mnoho členů, jejichž zájmy se shodovaly se zájmy banky, protože jejich firmy byly u První americké komerční silně zadlužené. K jeho dlouhodobým cílům, pakliže se stane prezidentem, bude patřit i snaha udělat ze správní rady První americké komerční reprezentativnější těleso, které by se tolik nepodobalo útulnému klubu.

Ale stane se prezidentem? Nabo se jím stane Heyward?

Oba dva teď byli kandidáty. A oba dva za chvíli předestrou jako každý, kdo se uchází o nějaký úřad, své názory. Jerome Patterton, místopředseda správní rady, který bude dnešní schůzi předsedat, zašel před dvěma dny za Alexem. "Víte stejně dobře jako já a jako ostatní, že se bude rozhodovat mezi vámi a Roscoem. Schopní jste oba a vybrat si mezi vámi není snadné. Pomozte nám tedy. Řekněte nám, jaké stanovisko k První americké komerční zaujímáte. Můžete se vyjádřit způsobem, jakým chcete; jak a co nám řeknete, ponechám na vás."

Alex si byl vědom, že Roscoe Heyward dostal podobné instrukce.

Heyward, což pro něj bylo typické, se ozbrojil připraveným textem. Seděl přímo proti Alexovi a sledoval text, v orlím obličejí vážný výraz, šedé oči za brýlemi bez obrouček neochvějně upřené na strojem napsaná slova. K Heywardovým schopnostem patřila intenzivní soustředěnost mozku pracujícího přesně jako skalpel, zvláště, když šlo o číslce. Jeden jeho kolega kdysi poznamenal: "Roscoe dokáže číst zprávu o zisku a ztrátách stejně jako dirigent partituru - s citem pro nuance, nezvyklé tóny, nekonečné pasáže, crescenda a možnosti, které ostatním unikly." V tom, co má Heyward na dnešek připraveno, budou bezpochyby cifry, ať už bude říkat cokoli.

Alex ještě nevěděl, jestli on sám ve svých poznámkách bude uvádět cifry, nebo ne. Kdyby je chtěl uvést, pak by je musel lovit v paměti, poněvadž si nepřinesl žádné podklady. Uvažoval dlouho do noci a nakonec se rozhodl, že počká, až ten okamžik nastane, a že pak bude mluvit tak, jak mu bude napovídat instinkt, jak mu bude připadat vhodné, a že nechá myšlenky a slova, aby do sebe zapadaly samy.

Připomněl si, že to bylo v téže místnosti, kde Ben před kratičkou dobou oznámil: "Umírám. Doktoři tvrdí, že už mi moc času nezbyvá." Ta slova tenkrát byla a dodnes jsou potvrzením, že všechno na světě má svůj konec. Jsou výsměchem ctižádosti - jeho vlastní, Heywardovy i ostatních.

Ať už je však ctižádost marnost nebo ne, Alex si velice přál, aby se stal prezidentem banky. Toužil po příležitosti, aby mohl stejně jako svého času Ben, určovat směr, rozhodovat o filozofii, o tom, co je přednější, a v důsledku všech těch rozhodnutí po sobě zanechat cenný přínos. Ale ať už ten přínos bude - nahlíženo z dlouhého časového odstupu - významný nebo ne, jeho odměnou bude to vzrušení - ta konkrétní práce, vedoucí úloha, úsilí, soutěžení.

Napravo na druhé straně stolu zapadl do svého obvyklého křesla "kongresman" Harold Austin. Na sobě měl oblek s jemnou vetkávanou kostkou, klasickou košili s příkroflíčkováným límečkem a pepita kravatu. Vypadal jako tón udávající model ze stránek Playboye. V ruce držel tlustý doutník, připravený k zapálení. Alex ho uviděl a pokývl mu. Pokývnutí bylo opětováno, ale se zřejmým chladem.

Harold zaskočil před týdnem za Alexem a protestoval proti jeho vetu v otázce inzerce na kreditkarty Keycharge, jež připravila Haroldova agentura. "Správní rada přece schválila zvýšení nákladů na propagaci," namítal Harold. "A co víc, vedoucí oddělení Keycharge už tuhle inzertní kampaň odsouhlasil, než se k vám dostala. Rozmýšlím se, nemám-li tu vaši troufalou akci doporučit pozornosti správní rady."

Alex odpověděl bez obalu: "Předně vím přesně, na čem se členové správní rady dohodli, protože jsem byl u toho. Rozhodně neschválili propagaci, která by zahrnovala inzerci nesolidní, zcestnou, polopравdivou a banky nedůstojnou. Vaši umělci dokážou lepší věci, Harolde. A taky už dokázali - už jsem viděl a schválil revidované verze. Pokud jde o mou troufalost, učinil jsem tohle rozhodnutí jakožto vedoucí pracovník v rámci své pravomoci, a kdykoli to bude třeba, udělám to zas. A chcete-li předložit tenhle námět správní radě, klidně můžete. Pokud chcete slyšet můj názor, tak vám za to nepoděkují - spíš poděkují mně."

V Haroldovi Austinovi to vřelo, ale zřejmě se rozhodl toho námětu nechat, a možná že to bylo rozhodnutí moudré, poněvadž Austinova agentura na revidované kampani neprodělá. Alex však věděl, že si udělal z Harolda

protivníka. Ale pochyboval, že by to na věci něco měnilo, poněvadž "kongresman" Harold dával zřejmě přednost Roscoeovi Heywardovi a pravděpodobně by ho byl stejně podporoval.

Jeden z jeho silných zastánců byl Leonard L. Kingswood, jak Alex věděl. Byl to otevřený, energický předseda firmy Northam Steel, který v téhle chvíli seděl u čela stolu a rozmlouval zaujatě se svým sousedem. Tenhle Len Kingswood telefonoval před několika týdny Alexovi a upozorňoval ho, že Roscoe Heyward obejduje u členů správní rady, aby podporovali jeho kandidaturu na místo příštího prezidenta banky. "Neříkám, abyste dělal to samý, Alexi. To si rozhodněte sám. Ale upozorňuju vás, že Roscoeovo úsilí může přinést výsledky. Mě neoblaťte. Není to vůdčí typ, a taky jsem mu to řekl. Ale umí lidi přesvědčit a někteří mu na jeho špek hupnou."

Alex tenkrát Lenovi Kingswoodovi poděkoval za informaci, ale nijak se nepokusil napodobit Heywardovu taktiku. Přemlouvání by možná v některých případech pomohlo, ale zase by mohlo nepřátelsky naladit jiné, kteří v takových záležitostech nesnášejí osobní nátlak. Kromě toho pocíťoval averzi vůči konkrétnímu boji o Benovo místo, dokud je starý pán naživu.

Uznal však nutnost téhle schůzky a nutnost rozhodnutí, které na ní mělo padnout.

Šum v zasedačce správní rady utichl. Dva členové, kteří se opozdili, se právě usazovali ke stolu. Jerome Patterson zaťukal v čele stolu zlehka kladívkem a prohlásil: "Pánové, prohlašuji dnešní schůzi správní rady za zahájenou."

Patterson, kterému ten den dodal důležitosti, se normálně držel skromně v pozadí a jakožto člen vedení banky se točil jako korouhvička. Bylo mu přes šedesát a neměl daleko do penze, ale do banky se dostal teprve před několika lety při fúzi s jinou, menší bankou. Od té doby se jeho zodpovědnost na základě vzájemného dorozumění potichu zmenšovala. V současné době se zabýval takřka stejným dílem záležitostí úvěrového oddělení a hraním golfu s klienty. Golfu dával přednost do té míry, že byl v kterýkoli pracovní den ve své kanceláři zřídka po půl třetí odpoledne. Jeho titul místopředsedy správní rady byl z velké části jenom čestný.

Vzhledem se podobal venkovskému šlechtici. Byl až na bílou svatozář vlasů takřka plešatý, měl špičatou růžovou hlavu k nevěře podobnou špičatému konci vajíčka. Obočí měl naproti tomu huňaté a bujné. Oči pod ním byly šedivé, vyvalené a měly sklon k slznatosti. Vzhled venkovana ještě podtrhovaly tvídové obleky, jež s oblibou nosil. Alex Vandervoort byl toho názoru, že místopředseda Patterson má vynikající mozek, kterého ovšem v posledních letech používá minimálně, takže se dnes podobá zahálčivému motoru.

Jak se dalo čekat, Patterson začal tím, že vzdal povinnou úctu Benovi Rossellimu, načež přečetl nahlas poslední zprávu z nemocnice, v níž byla slova jako "ubývající síly a ochabující vědomí". Někteří členové správní rady stahovali rty, vrtěli hlavami.

"Ale život naší společnosti jde dál." Místopředseda vypočítával důvody k dnešní schůzi, zvláště nutnost urychleně jmenovat novou hlavu První americké komerční banky.

"Většina z vás, pánové, zná postup, který byl dohodnut." Pak oznámil to, co všichni věděli - že ke správní radě promluví Roscoe Heyward a Alex Vandervoort, načež se oba vzdálí, protože se bude hovořit o jejich kandidatuře.

"Pokud jde o pořadí diskutujících, budeme se řídit tou staříčkou náhodou, kterou všichni z nás dostali do vínku - abecedním pořádkem." Pak mrkl směrem k Alexovi. "To, že já sám začínám s P, mě už ledacos v životě stálo. Doufám, že vám to vaše V tolik neprekážá."

"Ani ne, pane předsedo," odpověděl Alex. "Při některých příležitostech mi to zajišťuje poslední slovo."

Kolem stolu proběhla vlna smíchu, ten den první. Roscoe Heyward se k ní přidal, i když se jeho úsměv zdál nucený.

"Roscoe," vyzval ho Jerome Patterson, "račte prosím začít."

"Děkuji vám, pane předsedo." Heyward povstal, odstrčil židli velký kus za sebe a klidně přelétl pohledem těch devatenáct dalších pánů kolem stolu. Pak se napil ze skleničky, stojící před ním, automaticky si odkašlal a přesně odměřeným vyrovnaným hlasem spustil.

"Vážení členové správní rady, protože je to uzavřená, soukromá schůze, o které se nebude referovat ani v tisku a dokonce ani ostatním akcionářům, rád bych dnes bez okolků zdůraznil něco, co pokládám za svou povinnost a za povinnost téhle správní rady - ziskovost První americké komerční banky."

Letmo nahlédl do svého textu. "Dovolte mi, abych to rozvedl. Podle mého názoru ovlivňují dnes zbytečně mnoho rozhodnutí v bankovníctví a v podnikání vůbec sociální otázky a různé kontroverzní události našich dob. Jakožto finančník jsem toho názoru, že to není správné. Dovolte, abych zdůraznil, že nikterak nesnižuji důležitost společenského svědomí jednotlivce a že chovám pevnou naději, že ani mé svědomí není zakrnělé. Rovněž tak uznávám, že každý z nás musí čas od času přezkoumávat hodnoty, kterých si cení, přizpůsobovat se novým myšlenkám a přispívat soukromě společnosti podle svých sil. Ale politika obchodní společnosti je něco jiného. Neměla by podléhat každé změně společenského větru ani rozmaru. Kdyby podléhala, kdybychom připustili, aby takovéto smýšlení velelo našim obchodnickým akcím, znamenalo by to pro americké svobodné podnikání velké nebezpečí a pro naši banku katastrofu, protože by nám to ubíralo síly, zpomalovalo náš růst a snižovalo naše zisky. Krátce, stejně jako jiné ústavy měli bychom si i my udržovat odstup od společensko-politického dění, které je naší starostí jen potud, pokud ovlivňuje finanční záležitosti našich klientů."

V tomto místě vpašoval řečník do své vážnosti úzký úsměv. "Uznávám, že kdyby tato slova byla pronesena veřejně, byla by nediplomatická a nepopulární. Chci jít ještě dál a prohlásit, že bych je na veřejnosti nikdy nevyslovil. Ale tady mezi námi, kde se všechno rozhoduje a kde se určuje politika banky, je pokládám za naprosto realistická."

Několik členů správní rady souhlasně přikývlo. Jeden bouchl nadšeně pěstí do stolu. Oblíčeje jiných, včetně oceláře Leonarda Kingswooda, zůstaly bez výrazu.

Alex Vandervoort uvažoval: Tak Roscoe Heyward se rozhodl pro přímou konfrontaci, k střetnutí na celé čáře.

Všechno, co doposud řekl, bylo opakem Alexova vyznání, jak si Heyward bezpochyby uvědomoval. Stejně jako opakem vyznání Bena Rosselliho, které demonstrovala Benova čím dál větší liberalizace banky v posledních letech. Byl to právě Ben, kdo zaangažoval První americkou komerční do občanských záležitostí, jak městských, tak státních, mezi nimiž byly projekty jako Forum East. Alex si však nedělal žádné iluze. Podstatná část správní rady pocítovala rozpaky, občas i rozmrzelost nad Benovou politikou, a jistě by uvítala Heywardovu tvrdou, čistě obchodnickou linii. Otázka zní: Jak silná je ta část, která je pro tvrdou linii?

S jedním prohlášením Roscoe Heywarda plně souhlasil. Heyward řekl: Tohle je uzavřená, soukromá schůze... kde se ve skutečnosti o všem rozhoduje a kde se určuje politika.

Důležitá slova jsou tady "ve skutečnosti".

Akcionářům a veřejnosti se třeba později předhodí uspávající, cukrem obalená verze bankovní politiky, v podobě krásně natisknutých výročních zpráv a jiných věcí, ale tady za zavřenými dveřmi zasedací síně se rozhoduje o skutečných cílech nekompromisními slovy. Proto se od člena správní rady kterékoli firmy vyžaduje diskretnost a určitá mlčenlivost.

"Existuje takřka přesná analogie mezi tím, co jsem tady řekl, a tím, co se stalo v kostele, do kterého chodím a jehož prostřednictvím přispívám na sociální účely," vysvětloval Heyward.

"V šedesátých letech věnovala naše církev peníze, čas i úsilí na sociální záležitosti, zvláště na pokrok barevného obyvatelstva. Bylo to částečně výsledkem vnějšího tlaku. A kromě toho na to jistí příslušníci naší kongregace nahlíželi jako na věc, která se má dělat. A tak se tak či onak stal z naší církve sociální ústav. V poslední době však někteří z nás získali v církvi zpátky svůj vliv a rozhodli se, že takovýto aktivismus je nevhodný a že bychom se měli vrátit k základům služby Bohu. Proto jsme rozhojnili náboženské obřady, které jsou podle našeho názoru primární funkcí naší církve - a aktivní společenskou zaangažovanost přenecháváme vládě a jiným organizacím, jimž podle našeho názoru přísluší."

Alex uvažoval, jestli je i ostatním členům správní rady zatěžko pokládat sociální záležitosti za "vhodné" pro církev.

"Mluvil jsem o zisku jakožto o našem základním cíli," pokračoval Roscoe Heyward. "Uvědomuji si, že jsou tu někteří, kteří budou mít námitky. Budou argumentovat, že predominantní úsilí o zisk je počin vulgární, krátkozraký, sobecký, ošklivý a že nemá žádnou kladnou společenskou hodnotu." Řečník se shovívavě usmál. "Však znáte argumenty v tomto duchu, pánové."

Ale já jakožto finančník s nimi hluboce nesouhlasím. Úsilí o zisk není nic krátkozrakého. A pokud jde o tuto nebo o kteroukoli jinou banku, je sociální hodnota ziskovosti vysoká.

Dovolte, abych se o tom rozhovořil.

Všechny banky měří zisk výnosy podílů. Takovéto výnosy - které jsou zveřejňovány - zkoumá celá škála akcionářů, vkladatelů, investorů stejně jako americká i mezinárodní obchodnická obec. Vzestup nebo pokles výnosů se považuje za ukazatel síly či slabosti banky.

Dokud jsou výnosy vysoké, zůstává důvěra v bankovníctví rovněž vysoká. Ale připusťte, aby výnosy podílů několika velkých bank poklesly, a stane se co? - vznikne všeobecné znepokojení, které se rychle promění v poplach - vznikne situace, kdy vkladatelé začnou vybírat svůj kapitál a akcionáři své investice, takže akcie banky spadnou dolů a banka bude ohrožena. Zkrátka, vznikne velice vážná všeobecná krize."

Roscoe Heyward si sundal brýle a vyleštil si je bílým pláštěným kapesníkem.

"Ať nám nikdo netvrdí: Tohle se nemůže stát! To se už stalo, před krizí, která začala v roce 1929. Dnes, kdy jsou banky mnohem větší, by byl účinek ve srovnání s tehdejší dobou kataklysmatický."

Proto musí banky jako je naše hlídat, jestli dodržují svou povinnost vydělávat peníze pro sebe a pro své akcionáře."

V zasedací síni se znovu ozval souhlasný šum. Heyward otočil další stránku svého textu.

"Jak, jakožto banka, dosáhneme maximálního profitu? Nejdříve vám řeknu, jak ho nedosáhneme."

Nedosáhneme ho, jestliže se budem angažovat v projektech, které jsou sice pokud jde o účel obdivuhodné, ale finančně nezdravé nebo vážou bankovní fondy příliš dlouhou dobu při nízkých úrokových sazbách. Mám tu samozřejmě na mysli financování sídlišť pro obyvatelstvo s malými příjmy. Neměli bychom v žádném případě do žádných hypotečních půjček, které jsou notoricky známy svou dlouhodobou návratností, investovat víc než minimální část bankovních fondů.

Další cesta, jak nedosahovat ziskovosti, je dělat ústupky a snižovat kritéria u půjček, jako jsou například takzvané půjčky menšinovému podnikání. To je oblast, kde jsou dnes banky vystavovány obrovským tlakům, kterým bychom měli vzdorovat, nikoli snad z rasových důvodů, nýbrž z obchodnické prozíravosti. Prosím, poskytujeme menšinové půjčky všude, kde je to možné, ale postavme se, aby podmínky a kritéria byly stejně přísné jako pro ostatní dlužníky.

Stejně bychom se jakožto banka neměli zbytečně zabývat vágními záležitostmi životního prostředí. Nám nepřísluší posuzovat způsob, jakým naši klienti vedou své podniky z ekologického hlediska. My žádáme jediné, aby byly finančně naprosto zdravé.

Zkrátka, ziskovosti nedosáhneme tím, že se staneme strážcem bratra svého - ani jeho soudcem nebo žalárníkem.

Jistě, občas můžeme ty veřejné zájmy - v otázkách laciných sídlišť, občanské rehabilitace, zlepšení životního prostředí, energie, ochrany přírody a dalších, které vyvstanou - podpořit svým hlasem. Koneckonců, naše banka má vliv a požívá vážnosti, které můžeme používat bez finančních ztrát. Můžeme na takový projekt i věnovat nějaký symbolický obnos a máme propagační oddělení, které naše příspěvky zveřejní - a dokonce," zasmál se, "je čas od času

prežene. Ale svou hlavní snahu o skutečnou ziskovost bychom měli zaměřit jinak."

Alex Vandervoort si pomyslel: Ať si bude někdo Heywarda kritizovat za cokoli, nebude si moci stěžovat, že by byl neobjasnil své stanovisko dostatečně jasně. V určitém směru je jeho projev poctivě prohlášení. Jenže je strašně chytře, dokonce cynicky vypočítané.

Mnoho vedoucích osobností z obchodního i finančního světa - včetně značné části členů téhle správní rady - hnětlo, že je omezována jejich svoboda vydělávat peníze. Kromě toho jim bylo proti srsti, že musí být opatrní ve veřejných výrocích, nechťejí-li si vykoledovat útoky ze strany spotřebitelů nebo jiných kritiků podnikání. Bylo tedy pro ně úlevou slyšet, jak někdo pronáší nahlas a jednoznačně jejich vnitřní přesvědčení.

Roscoe Heyward vzal tohle všechno zřejmě v úvahu. Alex byl kromě toho přesvědčen, že než spustil, spočítal si hlavy kolem stolu správní rady a kalkuloval, kdo bude volit koho.

Ale Alex rovněž kalkuloval. Ještě pořád věřil, že existuje neutrální skupina členů správní rady, dostatečně silná, aby tuhle schůzi zhoupla v neprospěch Roscoea Heywarda a ve prospěch jeho. Ale bude je nutno přesvědčit.

"Naše banka by měla, jak patří k její tradici," prohlásil Heyward, "spoléhat jmenovitě na své obchody s americkým průmyslem. Tím myslím ty průmyslové podniky, které mají za sebou nepochybně vysoké zisky, zisky, které zase rozhojní naše zisky.

Vyjádřeno jinak, jsem přesvědčen, že Americká komerční nemá v současné době k dispozici dostatečně velké procento svých fondů pro velké půjčky průmyslu a že bychom měli začít ihned s programem, který by takové úvěry pomohl zvýšit..."

Bylo to známé téma, které Roscoe Heyward, Alex Vandervoort a Ben Rosselli často probírali. Argumenty, jež Heyward v téhle chvíli předestřel, nebyly nové, i když je prezentoval přesvědčivěji, používaje cifér a grafů. Alex vycítil, že to na členy správní rady zapůsobilo.

Heyward mluvil na téma rozšíření průmyslových půjček jakožto protikladu omezení angažovaností v záležitostech obce ještě půl hodiny. Zakončil - jak to nazval - apelem na zdravý rozum.

"Čeho je dnes v bankovníctví zapotřebí nejvíc, je pragmatické vedení. Takové vedení, které nevyvádějí z rovnováhy emoce a které se nedá křikem vehnat do měkkých investic. Je-li nás bankéřský názor negativní, musíme trvat na svém ne. Předvídáme-li profit, na svém ano. Nesmíme si nikdy kupovat lacinou popularitu na účet akcionářů. Ale měli bychom své peníze půjčovat jedině na základě nejlepší návratnosti, stejně jako peníze svých vkladatelů, a jestliže výsledkem takové politiky bude, že nás budou nazývat neoblomnými bankéři tak ať si nás tak nazývají. Patřím k těm, kteří se budou rádi počítat do jejich řad."

Za aplausu se posadil.

"Pane předsedo!" Ocelář Leonard Kingswood se nahnul kupředu se zvednutou rukou. "Mám několik otázek a pár námitek."

Od dolního konce stolu přišel protiútok "kongresmana" Harolda Austina. "Zaprotokolujte, pane předsedo, že já nemám žádné otázky a souhlasím naprosto se vším, co nám tady bylo zatím předneseno."

Ozval se výbuch smíchu a nějaký jiný hlas - byl to Filip Johannsen, prezident firmy MidContinental Rubber - dodal: "Já se k vám přidávám, Harolde. Souhlasím, že je čas, abychom nastolili tvrdší linii." Někdo další mu skočil do řeči: "Já taky."

"Pánové, pánové." Jerome Patterson zaklepal zlehka kladívkem. "Zatím jsme probrali jenom jednu část programu. Na otázky vám vymezím čas později. Pokud jde o námítky, navrhuji, abychom si je ponechali do diskuse, až tady Roscoe a Alex už nebudou. Ale nejdřív vyslechněme Alexe."

"Většina z nás mě dobře zná, i jako člověka i jako finančníka," začal Alex. Stál nedbale u stolu, ramena jako obyčejně mírně ohnutá. Na chvíli se naklonil, aby na něj viděli členové správní rady jak po jeho levici, tak po jeho pravici, stejně jako ti, co seděli proti němu. Pokračoval i nadále konverzačním tónem. "Víte i to, nebo byste měli vědět, že jsem jako finančník tvrdý - neoblomný, jestli někdo dává přednost tomuto slovu. To dokazují finanční transakce, které jsem za První americkou komerční provedl: všechny byly ziskové, žádná ztrátová. Je nabíledni, že v bankovníctví stejně jako v jiném podnikání, kde se člověk řídí ziskovostí, se jedná z pozice síly. To platí i o lidech v bankovníctví.

Ale jsem rád, že Roscoe vytáhl tohle téma na světlo, protože mi to poskytuje příležitost prohlásit, že i já věřím v ziskovost. Totéž platí o svobodě, demokracii, lásce a mateřství."

Někdo se uchechtl. Alex odpověděl lehounkým úsměvem. Odstrčil si židli víc dozadu, aby měl prostor a nic mu nebránilo v pohybu.

"Jiná věc je, má-li se ziskovost v naší bance nějak drasticky zvýšit. O tom však později.

Prozatím bych rád zůstal u toho, v co věříme.

Já za svou osobu věřím, že se civilizace v tomto desetiletí mění znatelněji a rychleji než v kterékoli jiné době po průmyslové revoluci. Jsme svědky a spoluúčastníky revoluce společenského svědomí i chování.

Několika málo se tahle revoluce nelíbí; mně osobně se líbí. Ale ať se nám líbí nebo ne, je tady, existuje, a neobráti se a neodejde.

Neboť hnací silou toho, co se děje, je rozhodnutí většiny lidí zlepšit kvalitu svého života, přestat znečišťovat své životní prostředí a zachovat to, co nám z těch všemožných zdrojů ještě zbývá. Proto se na průmysl a na podnikání kladou nová měřítka. Tě hře se říká společenská zodpovědnost podniku. A co víc, vyšších měřítek zodpovědnosti se opravdu dosahuje a bez podstatné ztráty na zisku."

Alex se v tom omezeném prostoru za stolem správní rady neklidně pohnul. Uvažoval, má-li se další Heywardově výzvě postavit čelem, ale pak se rozhodl, že má.

"Když tu Roscoe mluvil o zodpovědnosti a angažovanosti, zmínil se o své církvi. Řekl nám, že ti, kdo znovu získali - jak to nazval - 'vliv', si volí a dávají přednost politice neangažovanosti. No, podle mého názoru mašínují Roscoe

a jeho spoluvěřící rezolutně dozadu. Jejich postoj neprospívá ani křesťanství ani bankovníctví."

Heyward vystřelil vzhůru a zaprotestoval- "To je zlá osobní invektiva a překroucený výklad."

Alex klidně odpověděl: "Myslím, že to není ani jedno ani druhé."

Harold Austin zaťukal ostře na stůl kotníky prstů. "Pane předsedo, vznáším námitku proti Alexově odbočování k osobním nárážkám."

"Tu církev do toho zatáhl Roscoe," namítl Alex. "Já to jenom komentuju."

"Ale asi byste neměl," zazněl ostře a nepříjemně hlas Filipa Johannsena z druhé strany stolu. "Jinak bychom mohli vás dva posuzovat podle společnosti, ve které se pohybujete, čímž by Roscoe se svou církví získal velký náskok před vámi."

Alex se zarděl. "Smím se zeptat, co tím chcete přesně říct?"

Johannsen pokrčil rameny. "Jak tak slyším, vaší nejlepší přítelkyní je v době nepřítomnosti vaší ženy jedna levičácká aktivistka. Třeba se vám proto tak zamlouvá angažovanost."

Jerome Patterson zabušil kladívkem, tentokrát ze vši síly. "Tak dost, pánové. Předsednictvo vám nařizuje, abyste se takovýchto poznámek vystříhali, obě strany."

Johannsen se usmíval. Přes to napomenutí řekl, co chtěl.

Rozličený Alex Vandervoort zvažil, má-li energicky prohlásit, že jeho soukromý život je jeho věc, ale pak ten nápad zavrhl. Možná, že to někdy v budoucnosti bude nutné. Ale teď ne. Uvědomil si, že udělal ošklivou chybu, když se chytil té Heywardovy analogie s církví.

"Rád bych se vrátil ke své původní úvaze," řekl. "Jak si můžeme jakožto peněžníci dovolit ignorovat toto měnící se dějiště? To je, jako kdybychom stáli ve vichřici a předstírali, že nefouká vítr."

Z toho se nevyvlečeme ani na pragmatické finanční půdě. Jak ti, co tady sedí kolem stolu, vědí z vlastní zkušenosti, úspěchu v podnikání nikdy nedosáhne ten, kdo změny ignoruje, ale ten, kdo je předvídá a přizpůsobuje se jim. Jakožto opatrovníci peněz, reagující citlivě na měnící se investiční klima, budeme nejvíc profitovat, budeme-li těm změnám naslouchat, dbát jich a okamžitě se jim přizpůsobovat."

Vycítil, že přes jeho lapsus před několika okamžiky vzbudil jeho zahajovací gambit svým důrazem na praktičnost pozornost.

Takřka všichni externí členové správní rady už měli své zkušenosti se zákony, dotýkajícími se kontroly znečišťování ovzduší, ochrany spotřebitelů, pravdivosti inzerce, zaměstnávání menšinového obyvatelstva nebo rovnoprávnosti žen. Takové zákony byly často vydávány navzdory vzteklým protestům firem, v jejichž čele tito členové správní rady stáli. Jakmile však byl zákon schválen, naučily se ty firmy s novými měřítky žít a hrdě se domáhaly práva přispět k veřejnému blahu. Někteří, jako například Leonard Kingswood, soudili, že zodpovědnost firem podnikání prospívá a silně ji podporovaly.

"Ve Spojených státech je čtrnáct tisíc bank," připomněl Alex členům správní rady, "které mají obrovskou finanční moc, pokud jde o zvyšování půjček. Je samozřejmé, že když jsou to půjčky průmyslu a podnikům, měla by ta moc v sobě zahrnovat i naši zodpovědnost. Je samozřejmé, že by mezi kritérii pro půjčování měla být i měřítka veřejného chování našich dlužníků! Bude továrna, kterou máme financovat, znečišťovat ovzduší? Není ten výrobek, co se má vyvinout, nebezpečný? Do jaké míry je pravdivá reklama té které firmy? Má-li se rozhodnout o tom, půjčíme-li firmě A nebo B, která z nich se v minulosti víc starala, aby nepěstovala diskriminaci?"

Naklonil se kupředu a rozhlédl se kolem elipsovitého stolu, aby se střetl popořadě se zraky všech členů správní rady.

"Je pravda, že si takovéhle otázky zatím vždycky neklademe, ani na jejich základě nejednáme. Ale velké banky si je začínají klást, poněvadž je považují za záležitost zdravého podnikání - a První americká komerční by v tom měla jít moudře příkladem vstříc. Neboť vůdčí postavení vynáší dobré dividendy ve všech odvětvích podnikání a tudíž se vyplácí i v bankovníctví."

A co je stejně důležité: Je líp udělat to dobrovolně a hned, než se k tomu nechat donutit pozdějšími nařízeními."

Alex se odmlčel, ustoupil o krok od stolu, ale pak znovu popošel kupředu a zeptal se: "V kterých dalších oblastech by měla naše banka jakožto podnik přijmout zodpovědnost?"

Jsem toho názoru, stejně jako byl Ben Rosselli, že bychom se měli podílet na zlepšování života v našem městě i v našem státě. Bezprostřední cesta k tomu vede přes financování sídlišť s nízkými činžemi, což je závazek, který správní rada už schválila v prvních stádiích výstavby sídliště Forum East. Postupem času se bude podle mého názoru náš přínos zvětšovat."

Podíval se směrem k Roscoeovi Heywardovi. "Uvědomuju si samozřejmě, že stavební půjčky nespádají do oblasti nějak zvlášť vysokých zisků. Existují však možnosti, jak při těchto závazcích dosahovat zisků vynikajících."

Jedna z možností řekl naslouchajícím členům správní rady, spočívá v rázném velkorysém rozšíření vkladů.

"Fondy na stavební půjčky se tradičně čerpají z vkladů, protože hypotéční úvěry jsou dlouhodobé investice, zatímco vklady jsou stabilní a dlouhodobé. Ziskovosti dosáhneme větším objemem vkladů - mnohem větším než je náš dnešní. Tím dosáhneme trojiho cíle - ziskovosti, fiskální stability a velkého přínosu společnosti."

Velké komerční banky, jako je naše, ohrnovaly ještě před pár lety nos nad obchody s malými podnikateli i s drobnými střadateli, a považovaly je za bezvýznamné. Pak, zatímco jsme my spali, se spořitelny a jiné peněžní ústavy prozíravě chopily příležitosti, kterou jsme my ignorovali, a pomalu se prodraly před nás, takže dnes jsou našimi hlavními konkurenty. Ale pokud jde o úspory jednotlivců, jsou tu ještě stále gigantické možnosti. Je pravděpodobné, že do desíti let převýší obchod s drobnými spotřebiteli podnikatelské vklady a že se z něho stane nejdůležitější peněžní síla vůbec."

Úspory, dokládal Alex, to je jenom jedna z oblastí, kde by se měl dramaticky zvýšit zájem První americké komerční.

Ještě pořád neklidně přešlapuje, probral další oddělení banky a popsal změny, které navrhuje. Většina z nich byla ve zprávě, kterou na Benovu žádost připravil několik týdnů předtím, než prezident banky oznámil svůj brzký skon. Tato zpráva zůstala pod vlivem událostí nepřečtená.

Jedna věc, za kterou se přimlouval, bylo otevření devíti nových filiálek na předměstí různých měst ve státě. Další věc byla drastická reorganizace První americké komerční. Alex se přimlouval za to, aby se najal odborník, který by bance radil, co je kde zapotřebí změnit, a správní radě prozradil: "Naše efektivita je nižší než by měla být. Naše mašinerie skřípe."

Ke konci se vrátil ke svému původnímu námětu. "Naše finanční vztahy k průmyslu by měly být samozřejmě i nadále těsné. Pilíři naší činnosti zůstanou i v budoucnu průmyslové půjčky a obchod s podnikateli. Ale neměly by to být pilíře jedině. A také by neměly svou velikostí zastiňovat všechny ostatní. Stejně tak by neměla být výška těchto půjček naší starostí do té míry, že by v našich představách zatlačila do pozadí význam malých účtů, včetně účtů jednotlivců."

Zakladatel téhle banky vybudoval náš peněžní ústav proto, aby sloužil lidem se skrovnými prostředky, lidem, kterým jsou ostatní bankovní ústavy zavřeny. Cíle i působnost naší banky se za těch sto let samozřejmě rozšířily, ale ani zakladatelův syn ani jeho vnuk nikdy nepustili ze zřetele, z čeho vyšli, stejně jako neignorovali zásadu, že když se malé množství znásobí, může představovat největší sílu vůbec.

Obrovský, bezprostřední vzrůst malých vkladů, který správní radě doporučuju důrazně jakožto cíl, který by měla mít před očima, bude v intencích těchto začátků, zvětší naši fiskální sílu a - v klimatu naší doby - bude přispívat k blahu veřejnosti, které je i naším vlastním blahem."

Když se posadil, správní rada mu zatleskala stejně jako Heywardovi. Potlesk některých byl jenom zdvořilostní, jak si uvědomoval. Taková polovina členů se tvářila nadšeněji než ostatní. Alex usoudil, že volba mezi Heywardem a ním může ještě pořád dopadnout tak i tak.

"Děkuju vám, Alexi." Pohled Jeroma Pattersona obletěl stůl. "Má někdo nějaké otázky, pánové?"

Otázky zabraly další půlhodinu, po níž Roscoe Heyward s Alexem opustili společně zasedací síň. Oba se vrátili do své kanceláře, kde měli vyčkat rozhodnutí správní rady.

Členové správní rady diskutovali po celý zbytek dopoledne, ale nemohli se dohodnout. Pak jednání odročili a odebrali se do jim vyhrazené jídelny k obědu a pokračovali v debatě nad talíři. Když číšník z jídelny přistoupil tiše k Jeromovi Pattersonovi s malým stříbrným táckem, byl výsledek schůze ještě pořád nejistý. Na táčku byl jediný list papíru, který byl přeložený.

Místopředseda vzal papír, rozložil ho a přečetl si vzkaz. Po chvíli vstal a počkal, až rozhovory kolem stolu umlknou.

"Pánové!" Pattersonův hlas se zachvěl. "Musím vám s lítostí oznámit, že náš milovaný prezident Ben Rosselli před několika minutami skonal."

Zanedlouho byla schůze po tiché dohodě bez dalších diskusí rozpuštěna.

(16):

Skon Bena Rosselliho měl ohlas v mezinárodním tisku a několik novinářů, kteří sáhli po nejbližším klišé, ho označilo za "konec jedné éry".

Ať už to byl konec jedné éry nebo nebyl, odchod Bena Rosselliho znamenal, že se z poslední americké banky, jež byla ještě ztotožňována s jediným podnikatelem, stal útvar poloviny dvacátého století, ovládaný výbory a námezdními vedoucími silami. Pokud šlo o to, kdo bude stát v čele vedoucích sil, bylo rozhodnutí odloženo na dobu po Rosselliho pohřbu, kdy se členové správní rady znovu sejdou.

Pohřeb byl ve středu v druhém prosincovém týdnu.

Obřad sám, jemuž předcházelo vystavení těla Bena Rosselliho, byl vyšperkován všelikerými rituály a veškerou pompou katolické církve, jak tomu dobrodinci a papežově věrnému poddanému, kterým Rosselli byl, náležely.

Tělo bylo vystaveno po dva dny v katedrále sv. Matouše, což odpovídalo situaci, neboť finančníci považují tohoto světce - někdejšího penězoměnce a vyběrciho daní Leviho - za svého patrona. Kolem már s otevřenou rakví přešel zástup asi tak dvou tisíc lidí, mezi nimiž byl i zástupce prezidenta Spojených států, guvernér státu, velvyslanci, přední osobnosti veřejných institucí, zaměstnanci banky a mnoho prostých lidí.

Ráno v den pohřbu sloužil zádušní mši pro jistotu arcibiskup a monsignor. Odpovědi při obřadu intonoval smíšený sbor, který byl působivě hlasitý. Nabitá katedrála měla jednu část u oltáře vyhrazenou Rosselliho příbuzným a přátelům. Hned za nimi seděli členové správní rady a vyšší úředníci První americké komerční.

Roscoe Heyward ve sváteční ponurě černí sedel spolu se svou ženou Beatricí, velitelskou, rezolutní dámou, a v doprovodu svého syna Elmera v první řadě truchlících z řad zaměstnanců banky. Heyward byl sám příslušníkem církve episkopální, ale nastudoval si předem správně katolický rituál, a než se posadil a než odešel, elegantně poklekl - kteroužto jemňůstku mnoho katolíků při odchodu ignorovalo. Heywardovi kromě toho věděli, jak se při mši odpovídá, takže jejich hlasy vynikaly nad hlasy ostatních, co stáli poblíž, ale odpovědi neznali.

Alex Vandervoort v černošedém obleku seděl dvě řady za Heywardovými a patřil k těm, co neodpovídali. Jakožto agnostik si v tomto prostředí připadal cizí. Uvažoval, jak by se asi na tenhle honosný obřad díval Ben, který byl v podstatě prostý člověk.

Margot Brackenová se vedle Alexe rozhlížela zvědavě kolem sebe. Původně měla v úmyslu zúčastnit se pohřbu se skupinou z Forum East, ale večer před tím zůstala u Alexe a on ji přemluvil, aby šla s ním. Delegation z Forum

East - početná - byla v kostele někde za nimi.

Vedle Margot seděla Edwina a Lewis D'Orseyovi. Lewis vypadal jako obyčejně vyzábě a vyhladověle a upřímně se nudil. Alex si pomyslel, že nejspíš v duchu koncipuje další číslo svého Věstníku pro investory. D'Orseyovi přijeli s Margot a s Alexem - tahle čtveřice bývala často pospolu, nejenom proto, že Edwina a Margot byly sestřenice, ale i proto, že všem bylo ve společnosti zbývajících tří dobře. Po mši se měli všichni zúčastnit obřadu na hřbitově.

V řadě před Alexem seděl místopředseda správní rady Jerome Patterton se svou ženou. Přestože sama liturgie Alexovi nic nefíkala, přistihl se ve chvíli, kdy kolem něho nesli rakev a vynášeli ji z kostela, že mu do očí vstoupily slzy. Jeho vztah k Benovi, jak si v těch několika posledních dnech uvědomoval, se takřka rovnal lásce. V určitém směru byl pro něj starý pán předobraz otce. Jeho smrt zanechala v jeho životě mezeru, která se nedá ničím vyplnit.

Margot vzala jemně jeho ruku do své.

Když truchlíci začali proudit ven, uviděl, že se Roscoe a Beatrice Heywardovi ohlédlí směrem k nim. Alex jim pokývl a oni pozdrav opětovali. Heywardův zjihlý výraz naznačoval, že jejich zármutek je obapolný a že si Heyward uvědomuje jak jejich, tak Benovu smrtelnost, což odsunuje na okamžik stranou jejich nepřátelství.

Před katedrálou byla odkloněná doprava. Rakev už byla na voze, zasypaném květinami. Příbuzenstvo a zaměstnanci banky nastupovali do limuzín, jež předjížděly za řízení policie. Policejní doprovod na motocyklech, jejichž motory hlasitě prskaly, se už zařadil do čela tvořícího se průvodu.

Byl šedivý, chladný den se závany větru, jenž vířil v ulici prach. Vysoko na nebi se tyčily věže katedrály, jejíž obrovské průčelí bylo zčernalé nánosem let. Předpověď hlásila sníh, ale zatím se neobjevil.

Když Alex dával znamení svému vozu, aby předjel, Lewis D'Orsey zamžoural přes půlměsíčky svých brýlí na televizní tým a fotografy, kteří pořizovali obrázky vycházejících truchlících. Podotkl: "Při takovýchhle příležitostech poklesne člověk strašlivě na duchu, ale až se zítra objeví reportáže z pohřbu, poklesnou akcie První americké komerční ještě víc."

Alex tlumeným hlasem starostlivě přisvědčil. I on si uvědomoval, že jejich akcie klesly od zprávy o Benově nemoci na listině newyorské burzy o pět a půl bodu. Smrt posledního Rosselliho - což bylo jméno, jež se po celé generace ztotožňovalo s bankou - spolu s nejistotou, jaký bude kurs příštího vedení, zaviniily další pokles. A publicita kolem pohřbu může - jakkoliv je to nelogické - shodit akcie ještě níž.

"Však naše akcie zase stoupnou," odpověděl. "Výnosy máme dobré a nic se vlastně nezměnilo."

"Já vím," přisvědčil Lewis. "Právě proto zítra koupím zpátky akcie, které jsem prodal."

Edwina se zatvářila zděšeně: "Tys prodal naše akcie?"

"Jistě. A poradil jsem několika svým klientům, aby udělali totéž. V téhle chvíli to představuje slušný zisk."

Namítla: "Viš dobře, že s tebou nikdy nedebatuju o žádném bankovním tajemství. Ale ostatní to nevědí."

Někdo by tě mohl napadnout, že se obohacuješ na základě mého vztahu k bance, na základě informací, které jsi získal přímo z banky!"

Alex zavrtěl hlavou. "V tomhle případě ne, Edwino. O Benově nemoci věděla celá veřejnost."

"Až jednou předěláme ten kapitalistický systém," řekla Margot, "bude jedna z prvních věcí, co zmizí, spekulace s akciemi."

Lewis zvedl obočí. "Proč?"

"Protože je to skrz naskrz nemorální. Spekulace s akciemi jsou zlořád a někdo na tom musí nutně prodělat. Je to obłudná, nekonstruktivní činnost, která nevytváří žádné hodnoty."

"Vytváří miloučké přírůstek ke kapitálu." Lewis roztáhl ústa do úsměvu. Nebylo to poprvé, co se jeho a Margotiny názory střetly. "A ten se dnes nesbírá jen tak na ulici, aspoň při amerických investicích."

"Přesto se mi nezamlouvá, že spekuluješ s akciemi První americké komerční," řekla Edwina. "Je to, jako by sis dělal do vlastního hnízda."

Lewis D'Orsey se na ni vážně zadíval. "V tom případě, má milá, už nebudu s akciemi První americké komerční nikdy obchodovat."

Margot na něj ostře pohlédla.

"On to myslí vážně," řekl Alex.

Někdy uvažoval o vztahu Edwiny k jejímu manželovi. Navenek se zdálo, že se k sobě nehodí - ta elegantní, přitažlivá a sebejistá Edwina s tím šlachovitým, fyzicky nepřitažlivým Lewisem, který - pokud nebyl ve společnosti lidí, jež dobře znal - působil jako introvert, přestože v tom lvím řevu jeho Věstníku se jeho osobní zdrženlivost nikdy neprojevovala. Ale jejich manželství zřejmě klapalo a oba dva dávali svému partnerovi najevo úctu a lásku, jako právě v téhle chvíli Lewis. Třeba je to nejen důkazem toho, že se protivy přitahují, nýbrž i toho, že neinklinují k rozvodům, pomyslel si Alex.

Jejich cadillac z bankovního vozového parku se zařadil do prodlužující se fronty před katedrálou a všichni čtyři k němu vykročili.

"Ten Lewisův slib by lidstvu prospěl ještě víc," řekla Margot, "kdyby přestal obchodovat s akciemi úplně."

"Řekni mi, Alexi," odpověděl Lewis, "co máš vlastně s touhle socialistkou společného?"

"Ohromně se shodneme pod peřinou," poučila ho Margot. "Nestačí to?"

A Alex dodal: "A rád bych si ji co nejdřív vzal."

Edwina řekla srdečně: "Pak jen doufám, že ti to vyjde." Byly s Margot přítelkyně už od dětství, třebaže se jejich temperamenty i názory občas střetly. Jednu věc měly však společnou: ženy z obou větví jejich rodu byly silné a tradičně se angažovaly ve veřejném životě. Edwina se tiše zeptala Alexe: "Je něco nového s Celí?"

Zavrtěl hlavou: "Všechno při starém. Pokud se něco změnilo, pak jedině k horšímu."

To už stáli u vozu. Alex pokynul šoférovi, aby zůstal sedět, potom otevřel ostatním zadní dvířka a po nich

nastoupil i on. Skleněná přepážka oddělující šoféra od pasažérů byla zavřená. Usadili se. Neustále rostoucí průvod se zatím sunul kupředu.

Zmínka o Celii prohloubila Alexův smutek nad touhle chvílí. Kromě toho si provinile připomněl, že by měl za svou ženou zase co nejdřív zajít. Od té návštěvy na začátku října, která ho tak deprimovala, zašel do Léčebného střediska ještě jednou, ale Celie byla duchem ještě nepřítomnější než jindy, nejevila nejmenší známku, že by ho poznávala, a po celou dobu tiše plakala. Alex byl po té návštěvě celou řadu dní skleslý a děsil se opakování.

V té chvíli ho napadlo, že Ben Rosselli tam vpředu v rakvi je na tom líp než Celie, protože jeho život skončil definitivně. Kdyby tak Celie zemřela... Zahanbeně tu myšlenku zahnal.

I mezi ním a Margot zůstávalo všechno při starém a Margot tvrdošíjně zavrhovala rozvod aspoň do té chvíle, než bude jasné, že se to Celie nijak nedotkne. Zřejmě byla ochotná pokračovat takhle donekonečna. Ale Alex se s tím tak lehko nesmiřoval.

Lewis se obrátil na Edwinu: "Chtěl jsem se zeptat, co je nového s tím tvým mladým zástupcem vedoucího provozu. S tím, co jste ho přistihli s rukou v šupletí? Jakpak se jmenuje?"

"Miles Eastin," odpověděla Edwina. "Příští týden má soud a já musím svědčit. Moc se na to netěším."

"Aspoň že je vina na tom, na koho padá," podotkl Alex. Četl zprávu šéfa revizní komise o zpronevěře i o krádeži hotových peněz; stejně tak zprávu Nolana Wainwrighta. "A co ta likvidátorka, která v tom litala - paní Núñezová? S tou už je všechno v pořádku?"

"Zdá se, že je. Bojím se, že jsme jí připravili pořádný peklo. Neprávem, jak se pak ukázalo."

Margot poslouchala jenom na půl ucha, ale teď zpozorněla. "Já znám nějakou Juanitu Núñezovou. Milá mladá holka. Bydlí ve Forum East. Mám dojem, že ji opustil manžel. Má dítě."

"To vypadá na naši paní Núñezovou," řekla Edwina. "Ano, už si vzpomínám. Opravdu bydlí ve Forum East."

Margot byla sice zvědavá, ale vycítila, že to není chvíle na další vyptávání.

Jak tak seděli a chvíli mlčeli, běžely Edwině myšlenky dál. Obě nedávné události - smrt Bena Rosselliho a pošetilstvo Milese Eastina, kterou si zničil život - následovaly příliš brzo za sebou. A obě ji rozesmutnily, protože se týkaly lidí, které měla ráda.

Asi by ji měl víc trápit případ Benův. Vděčila mu takřka za všechno. O její rychlý vzestup v bance se sice zasloužily její schopnosti, ale Ben kromě toho nikdy nezaváhal - jako tolik zaměstnavatelů - když měl ženě poskytnout stejnou příležitost jako muži. Edwinu nesnášela to dnešní papouškování a křik hnutí za osvobození ženy. Ona se na to dívala tak, že ženy v podnikání jsou protěžované právě kvůli svému pohlaví, čímž získávají výhodu, o kterou Edwinu nikdy neusilovala a ani ji nepotřebovala. Nicméně jí v průběhu let, co znala Bena, byla jeho osoba zárukou rovnoprávného zacházení.

Stejně jako Alexovi vstoupily jí v katedrále slzy do očí, když ji mýjelo Benovo tělo na své okázalé cestě.

Pak se vrátila v myšlenkách k Milesovi Eastinovi. Říkala si, že je ještě dost mladý, aby pak mohl začít nový život, i když to nebude lehké. Žádná banka ho už nikdy nezaměstná. Stejně tak mu nikdo jiný nesvěří žádné odpovědné postavení. Edwinu doufala, že ho přesto, co provedl, nepošlou do vězení.

Nahlas řekla: "Mám vždycky pocit viny, když se na pohřbu bavím o všedních věcech."

"To je bláhovost," odpověděl Lewis. "Já osobně bych byl rád, kdybych věděl, že se na mém pohřbu řekne taky něco podstatného a nebude se jenom konverzovat."

"To si můžeš zajistit," navrhla mu Margot, "když na rozloučenou vydáš poslední číslo D'Orseyova Věstníku. Nosiči nám můžou roznášet výtisky."

Lewis se rozzářil. "To taky možná udělám."

Průvod se už dal do pohybu rozhodněji. Doprovod na motocyklech šlápl na plyn a začal ujíždět. Dva vystřelily kupředu, aby zastavovaly provoz na křižovatkách. Ostatní vozy, které jely za nimi, přidaly rychlost a za několik okamžiků už měl průvod katedrálu sv. Matouše za sebou a projížděl ulicemi města.

Vtom se začal lehce snášet sníh, o kterém mluvila předpověď.

"Mně se líbí ten Margotin nápad," mudroval Lewis. "Bude to takové číslo Bon Voyage. A mám pro něj záhlaví. "Pohřbte se mnou i americky dolar! Můžete to klidně udělat - je stejně mrtvý a vyřízený. Pak v tom, co bude následovat, budu naléhat na vytvoření nové platební jednotky, která by dolar nahradila - jmenovala by se americký d'Orsey a byla by samozřejmě krytá zlatem. Až k tomu dojde, bude mít doufám ostatní svět tolik rozumu, aby toho příkladu následoval."

"To bys byl pomník zpátečnictví," řekla Margot, "a tvoje podobizny by měly na všem hlavu, dívající se dozadu. Při zlatém standardu by většina bohatství světa patřila dokonce ještě menší hrstce lidí, než dnes a zbývající lidstvo by mělo holý zadek."

Lewis se ušklíbl. "Odporná vyhlídka - aspoň ta poslední. Ale i tahle cena by možná stála za stabilní peněžní systém."

Alex, sedící na sklápěcím sedátku před ostatními třemi se natočil a přidal se k rozhovoru. "Snažím se být objektivní, Lewisi, a někdy to tvoje kráčení o dolaru a o peněžním systému zní docela rozumně, ale ten tvůj totální pesimismus sdílet nemůžu. Věřím, že dolar může ozdravět. A nevěřím, že by se všechno, co se týká financí, rozpadalo."

"To protože tomu věřit nechceš," namítl Lewis. "Jsi peněžník. Kdyby se peněžní systém zhroutil, jsi ty a tvoje banka bez práce. Mohl bys udělat jenom to, že bys rozprodal ty bezcenné bankovky na tapety nebo na roličky klozetpapíru."

Margot ho napomenula: "No tak!"

Edwina si povzddechla. "Dobře víš, že když ho provokuješ, skončí to vždycky u jednoho. Tak proč to děláš?"

"Kdepak!" nedal se její manžel. "Při veškeré úctě k tobě, má milá, žádám, aby se mě bralo vážně. Nepotřebuju a

ani nechci žádnou shovívavost."

Margot se zeptala: "A co vlastně chceš?"

"Chci, aby byla uznána pravda, že Amerika zničila svou politikou, svou chamtivostí a svou zadlužeností jak svůj vlastní, tak světový peněžní systém. Chci, aby bylo každému jasné, že státy můžou zkrachovat stejně jako jednotlivci nebo firmy. Chci, aby si každý uvědomil, že Spojené státy jsou na pokraji krachu, protože bůhví, že je tu nejeden precedens a že nás historie učí, jak a proč k němu dochází. Zhroucení měny není nic nového. V našem století máme příkladů habaděj a u všech dojdeme nakonec k jedné a té samé příčině - k tomu, že vláda dala natisknout platné peníze nepodložené zlatem ani jinou hodnotou a tím zavinila inflační syfilis. To je v zásadě přesně to, co dělají v posledních patnácti letech Spojené státy."

"V oběhu je víc dolarů, než by mělo," připustil Alex. "O tom žádný člověk se zdravým rozumem nepochybuje."

Lewis nevrle přikývl. "Taky máme víc dluhů, než jich můžeme kdy zaplatit, které se zvětšují jako nějaká bublina. Americké vlády utrácí miliardy, vypůjčují si jako šílené, hromadí schodky, že je to k nevíře, a pak na rotačkách vyrobí další papírové peníze a způsobí další inflaci. A lidi, jednotlivci, se řídí jejich příkladem." Lewis mávl rukou dopředu k pohřebnímu vozu. "Bankéři jako byl Ben Rosselli se můžou přetrhout, jak vrší dluhy na dluhy. I ty, Alexi, se svými inflačními kreditkami a snadno získatelnými půjčkami. Kdy už si lidi zopakují lekci, že žádný snadno splatitelný dluh neexistuje? Říkám vám, že Američani jako jednotlivci i jako národ už ztratili to, co kdysi mívali - zdravý finanční rozum."

"Možná, že tě to překvapuje, Margot," řekla Edwina, "ale my se s Lewisem o bankovníctví moc nebavíme. Aspoň u nás vládne větší klid a mír."

Margot se usmála. "Tvoje řeči se podobají na vlas tvému Věstníku, Lewisi."

"Nebo tlučení křidel v prázdné místnosti, kde nikdo neposlouchá," odpověděl.

Vtom se do řeči vložila Edwina: "Bude to bílý pohřeb." Naklonila se kupředu a podívala se zamlženými okénky vozu ven, kde už padal sníh hustě. Ulice na okraji města, kam už dojeli, vypadaly s tím čerstvě napadaným sněhem úhledně. Protože doprovod policejních motocyklů vpředu z bezpečnostních důvodů zmínil rychlost, zpomalil i celý průvod.

Na hřbitov to už bylo jen slabý kilometr, jak si Alex uvědomil.

Lewis D'Orsey právě přidával své P.S.: "A tak je pro většinu lidí veškerá naděje ta tam, hra s penězma skončila. Úspory, penze a investice se stanoveným procentem úroků se mění v bezcenné. Je pět minut po půlnoci. V téhle chvíli to znamená starej se každý jen o sebe, nastává doba, kdy je nejdůležitější přežít, kdy se jednotlivci musí tahat o finanční záchranné pásy. Ale jsou cesty, jak mít z toho všeobecného neštěstí profit. V případě, že tě to zajímá, Margot, tak najdeš návod v mé poslední knize Krize a pohromy: Jak na nich vydělat. Abych se přiznal, jde moc dobře na odbyt."

"Jestli ti to nevádí," odpověděla Margot, "já bych si to odpustila. Případá mi to tak trochu jako dát se očkovat proti planým neštovicím, když řádí dýmějový mor."

Alex se obrátil k ostatním zády a koukal dopředu skrz přední sklo. Lewis někdy zabředne do teatrálnosti, říkal si, ale obvykle je pod vším, co říká, zdravý rozum a správný úsudek. Jako dnes. A v tom, že nás čeká finanční pohroma, může mít pravdu. Jestli k tomu dojde, bude to největší pohroma v historii.

A Lewis D'Orsey není sám. Jeho názory, přestože jsou nepopulární a často se ironizují, snad protože se nikomu nechce uvěřit v nějakou apokalyptickou záhubu - a bankérům ze všech nejméně - sdílí i několik finančních velekněží.

Bylo příznačné, že se Alexovy myšlenky v poslední době stáčely stejně jako myšlenky Lewise D'Orseye dvěma směry. Jeden představoval nutnost lépe hospodařit a šetřit - proto Alex ve svém rozkladu správní radě před týdnem tak zdůrazňoval důležitost drobných vkladů. Druhý vedl k úzkosti z nadouvajících se dluhů jednotlivců, jež byly výsledkem překotně rostoucích úvěrů, k nimž patřily zvláště kreditky.

Znovu se otočil obličejem k Lewisovi. "Kdybych byl přesvědčen o tom, co ty - že co nejdřív přijde krach - a byl bych obyčejný střadatel nebo vkladatel s kontem v amerických dolarech, ve které bance bych měl podle tebe své peníze mít?"

Lewis odpověděl bez váhání: "V nějaké velké. Až přijde krach, položí se jako první malé banky. Stalo se to ve dvacátých letech, kdy malé banky padaly jako kuželky, a stane se to zas, poněvadž malé banky nemají dost hotovosti, aby přežily paniku a run na banku. Mimochodem, federální pojištění vkladů můžeš pominout! Peníze, co máš k dispozici netvoří ani jedno procento veškerých bankovních vkladů, a to zdaleka nestačí pokrýt řetěz všech bankovních krachů po Americe."

Chvilu uvažoval a pak pokračoval: "Jenže příště nebudou malé banky jediné, které se položí. Potopí se i několik velkých - ty, kterým třetí příliš mnoho miliónů ve velkých průmyslových půjčkách; ty, co mají příliš velké procento mezinárodních vkladů - to jsou horké peníze, které můžou přes noc zmizet; ty, co mají moc malou likviditu, takže by nemohly vyděšeným vkladatelům vyplatit jejich peníze. Kdybych tedy byl ten tvůj hypotetický vkladatel, Alexi, tak bych přezkoumal bilanční výkazy velkých bank, pak si vybral nějakou, která nemá velký rozdíl mezi půjčkami a vklady a která má širokou základnu drobných střadatelů."

"To se mi líbí," řekla Edwina. "První americká komerční totiž všechny tyto podmínky splňuje."

Alex přikývl. "Zatím." Ale ten obraz se může změnit, uvažoval, jestliže správní rada schválí Roscoeovy plány na nové velké půjčky průmyslu.

To mu připomnělo, že se správní rada za dva dny sejde znovu a bude pokračovat ve své schůzi, přerušené před týdnem.

Vůz zpomalil, pak zastavil, potom popojel a znovu se zastavil. Už byli na hřbitově a jeli po cestách.

U ostatních vozů se už otvíraly dveře, z nichž vystupovaly postavy, které nesly deštníky nebo si ohrnovaly límce u kabátů. Krčily se zimou a před snášejiícími se sněhovými vločkami. Z pohřebního vozu sundávali rakev. Za chvíli byla i ona celá zasněžená.

Margot vzala Alexe v podpaždí a připojila se s D'Orseyovými k ostatním, kteří kráčeli v tichém zástupu, aby doprovodili Bena Rosselliho k hrobu.

(17):

Jak bylo předem dohodnuto, Roscoe Heyward a Alex Vandervoort se pokračování schůze správní rady nezúčastnili. Oba čekali ve své kanceláři, až pro ně pošlou.

Poslali pro ně krátce před polednem, dvě hodiny po tom, co správní rada začala znovu diskutovat. Do zasedačky byl povolán i viceprezident banky a ředitel propagačního oddělení Dick French, který měl tisku předat prohlášení o nově zvoleném prezidentovi První americké komerční.

Šéf propagačního oddělení měl připravená pro tisk dvě prohlášení a k nim fotografie.

Jejich záhlaví zněla:

ROSCOE HEYWARD

se stává prezidentem První americké komerční

ALEX VANDERVOORT

se stává prezidentem První americké komerční

Na obálkách byly adresy. Poslíčkové čekali na rozkazy. Kopie správného prohlášení se měla ještě odpoledne doručit agenturám, do redakcí místních novin, do televize a do rozhlasových stanic. Několik stovek dalších kopií půjde s první večerní poštou.

Heyward a Alex se dostavili do zasedací síně zároveň. Vklouzli na svá obvyklá, teď prázdná místa u dlouhého oválného stolu.

Za předsedajícím Jeromem Pattertonem se tyčil ředitel propagačního oddělení.

Člen správní rady "kongresman" Harold Austin, který měl za sebou nejvíc odsloužených let, oznámil, na čem se správní rada usnesla.

Generálním ředitelem První americké komerční, prohlásil, se stává s okamžitou platností Jerome Patterton, místopředseda správní rady.

Když to vyslovil, jmenovaný se zdál celý omráčený. Ředitel propagačního oddělení pronesl slyšitelně: "Do prdele!"

Ještě týž den měl Jerome Patterton pohovor s Heywardem a s Vandervoortem; s každým zvlášť.

"Jsem prozatímní papež," oznámil jim oběma. "Jak víte, o to místo jsem se neucházel. A kromě toho si jistě uvědomujete, stejně jako ostatní členové správní rady, že mi zbývá jenom třináct měsíců do doby, kdy mám nárok na penzi. Ale správní rada se dostala při volbě mezi vámi dvěma do slepé uličky a tím, že si vybrala mě, získala čas se rozhodnout.

Co se stane pak, to se můžete stejně jako já jenom dohadovat. Ale prozatím hodlám dělat, co bude v mých silách a k tomu potřebuju pomoc vás obou. Vím, že mi pomůžete, protože to je ve vašem vlastním zájmu.

Kromě toho vám můžu slíbit jediné to, že to bude zajímavý rok."

(18):

Margot se aktivně angažovala na projektu Forum East ještě dřív, než se začaly hloubit základy. Nejdříve dělala právního poradce skupině občanů, která usilovala o to, aby se s projektem začalo, a později zastávala tutéž funkci ve Sdružení nájemníků. Kromě toho udílela za malý poplatek nebo zadarmo právnícké porady rodinám na sídlišti. Při svých častých návštěvách Forum East poznala mnoho lidí, kteří tam bydleli, včetně Juanity Núñezové.

Tři dny po Rosselliho pohřbu - bylo to v sobotu ráno - se s Juanitou sešla v lahůdkářství, které tvořilo součást nákupního střediska Forum East.

Komplex Forum East byl navržen jakožto homogenní útvar sídliště s nízkými činžemi - byly to hezké byty, správní budovy a zadaptované starší domy. Sídliště mělo sportovní hřiště, kino a přednáškový sál, stejně jako obchody a kavárny. Před budovami, které byly už dostavěné, byly široké chodníky vroubené stromy a nadzemní přechody - mnoho nápadů se převzalo ze sanfranciské Golde Gateway a z londýnského Barbikanu. Ostatní složky projektu byly ve výstavbě a další dodatky se teprve plánovaly a čekaly, až se seženou finance.

"Dobrý den, paní Núñezová," pozdravila Margot Juanitu. "Nešla byste se mnou na kafe?"

A pak na terase vedle lahůdkářství upíjely espreso a povídaly si - o Juanitě, o její dcerušce Estele, která byla to dopoledne na hodině baletu, nad níž měla záštitu obec, i o tom, jak pokračuje Forum East. Juanita a její manžel Carlos byli mezi prvními nájemníky sídliště a měli maličkatý byteček v jedné starší zrestaurované budově bez výtahu, ale Carlos brzy po nastěhování odjel neznámo kam. Juanita si zatím byt nechávala.

Svěřila se však Margot, že na to stěží stačí. "Všichni tady mají stejné problémy. Měsíc co měsíc si toho člověk koupí za svoje peníze míň. Ztracená inflace. Kde to skončí?"

Margot si vzpomněla, že podle Lewise D'Orseye to skončí pohromou a anarchií. Ale přes vzpomínku na tu rozmluvu před třemi dny, kterou vedli s Lewisem, Edwinou a Alexem, si to nechala pro sebe.

"Prý jste měla nějaké problémy v bance, kde jste zaměstnaná," nadhodila.

Juanitin obličej se zachmuřil. Na okamžik se zdálo, že se rozpláče, a tak Margot honem dodala: "Promiňte ...

Asi jsem se vás na to neměla ptát."

"Ale ne! To jen, že jsem si to najednou všechno připomněla ... To už je za mnou. Jestli ovšem chcete, tak vám to vypovím."

"O nás advokátech byste měla vědět jedno," řekla Margot. "My strašně rádi strkáme do všeho nos."

Juanita se usmála, pak zvažněla a začala líčit, jak se v bance ztratilo šest tisíc dolarů a tu osmačtyřicetihodinovou hrůzu, kdy ji podezírali a vyslyšali. Margot poslouchala a její hněv, k němuž neměla nikdy daleko, stoupal.

"Banka neměla právo na vás dotírat, dokud nemáte právního poradce. Proč jste mě nezavolala?"

"Mě to nenapadlo," odpověděla Juanita.

"To je právě ta potíž. Většinu nevinných lidí to nikdy nenapadne." Margot chvíli uvažovala a pak dodala:

"Edwina D'Orseyová je moje sestřenice. Já si s ní o tom promluvíím."

Juanita se zatvářila podeššeně. "To jsem nevěděla! Ale prosím vás, nedělejte to! Koneckonců to byla právě paní D'Orseyová, kdo přišel pravdě na kloub."

"Jak chcete," svolila Margot, "když si to nepřejete, tak s ní mluvit nebudu. Ale pohovořím si s někým jiným, koho neznáte. A pamatujte si: kdybyste se někdy dostala zase do maléru, kvůli čemukoli, tak mě zavolejte. Přijdu vám na pomoc."

"Děkuju vám," odpověděla Juanita. "Kdyby k tomu došlo, tak zavolám. Opravdu."

"Kdyby byla banka Juanitu propustila," řekla ten večer Margot Alexovi Vandervoortovi, "tak bych jí byla poradila, aby vás žalovala, a vytřískali bychom z toho pořádné peníze."

"To byste asi vytřískali," připustil Alex. Jeli právě na večeři, kde se mělo pak tančit, a Alex seděl za volantem Margotina volkswagenu. "Zvlášť, když vyšla najevo pravda o našem zloději Eastinovi - jak taky nakonec vyjít musela. Naštěstí pracoval Edwinin ženský instinkt a zachránil nás před tvým."

"Nač ty špičky?"

Alex odpověděl jiným tónem: "Máš pravdu, měl bych si je nechat. Fakt je, že jsme se k té Núñezové chovali jako hadráři a všichni, kterých se to týká, to vědí. I já, protože jsem četl všechno, co s tím případem souviselo. Stejně tak Edwina. Právě tak Nolan Wainwright. Ale naštěstí se nakonec nic tak strašného nestalo. Paní Núñezová má dál svoje místo a naše banka dostala lekci, která nám pomůže chovat se příště líp."

"Tak se mi líbíš," řekla Margot.

Nechali to při tom, což vzhledem k jejich obapolné zálibě v hádkách už něco znamenalo.

(19):

V prosincovém týdnu stál Miles Eastin před Federálním soudem, obžalován z pětinasobné zpronevěry. První čtyři body obžaloby se zabývaly podvodnými transakcemi, kterými se obohatil. Ty dělaly dohromady třináct tisíc dolarů.

Přeličení předsedal ctihodný soudce Winslow Underwood za účasti poroty.

Miles, jehož osobní prostředky se rovnaly nule, na radu právního poradce ex-offo, mladého muže, který to myslel dobře, ale neměl žádné zkušenosti, odpověděl na všechny body obvinění, že se necítí vinen. Jak se ukázalo, byla rada mladého právníka špatná. Ostřílenější advokát by po zvážení důkazů naléhal na přiznání viny a možná se pokusil dohodnout se státním návladním, aby určité detaily - zvlášť Eastinův pokus inkriminovat Juanitu Núñezovou - nevyšly u soudu najevo.

Ale takhle vyšlo na světlo všechno.

Svědčila Edwina D'Orseyová, Tottenham, Gayne z revizní komise a ještě jeden jeho kolega. Pokud šlo o krádež těch hotových peněz, tady se stalo předmětem řízení Eastinovo podepsané doznání, které předložil jako důkaz Innes z FBI. Bylo pořízeno na městském komisařství FBI a následovalo po přiznání, jež Nolan Wainwright z Eastina vyloudil v bytě žalovaného.

Čtrnáct dní před přeličením při vyšetřovacím řízení vznesl obhájce obžalovaného proti tomuto dokladu FBI námitku a podal předběžný návrh, aby byl z důkazů vyňat. Návrh byl zamítnut. Soudce Underwood zdůraznil, že Eastin byl před svým doznáním v přítomnosti svědků patřičně poučen o svých zákonných právech.

Dřívějšího doznání, jež z něho dostal Nolan Wainwright a jehož legalita by se dala snadněji napadnout, nebylo zapotřebí a proto nebylo předmětem řízení.

Edwinu pohled na Milese před soudem deprimoval. Zdál se bledý a vyhublý, pod očima měl tmavé kruhy. Veškerá jeho obvyklá rozjařenost byla pryč a místo aby byl bezvadně upravený, jak ho byla navyklá vídat, měl vlasy neučesané a oblek pomačkaný. Jako by od toho večera, kdy byla ve filiálce revize, zestárl.

Edwinina svědecká výpověď byla krátká a věcná. Mluvila otevřeně. Obhájce žalovaného ji podrobil mírnému křížovému výslechu, při němž se Edwina několikrát podívala směrem k Milesovi Eastinovi, ale ten měl hlavu sklopenou a odmítal setkat se s jejím pohledem.

Další svědkyní obžaloby - i když neochotnou - byla Juanita Núñezová. Byla nervózní a soud ji takřka neslyšel. Soudce přerušil dvakrát výslech a požádal ji, aby zvýšila hlas, i když se k ní choval laskavě a jemně, neboť v té chvíli už bylo jasné, že byla křivě nařčena a že je nevinná.

V Juanitině svědectví proti Eastinovi nebylo žádné nepřátelství. Odpovídala stručně, takže ji prokurátor musel neustále nabádat, aby se o věci víc rozhovořila. Bylo jasné, že netouží po ničem jiném, než aby už měla tu nepříjemnost z krku.

Obhájce žalovaného dospěl dodatečně k moudrému rozhodnutí, že nepoužije svého práva a nepodrobí ji výslechu.

Po Juanitině svědectví se nejdříve šeptem poradil se svým klientem a pak požádal o dovolení učinit prohlášení. Bylo mu to povoleno. Prokurátor, soudce a obhájce pak spolu měli tichou rozmluvu, při níž obhájce požádal, aby směl změnit Eastinovo prohlášení o vině z "nevinen" na "vinen".

Soudce Underwood, patriarcha s rozváznou mluvou, který nijak zvlášť nezakrýval svou tvrdost, se podíval na oba právníky. Pak přizpůsobil sílu svého tónu jejich ztlumeným hlasům, aby je neslyšela porota. "Dobře, jestliže si to obžalovaný přeje, žádost o změnu prohlášení o vině bude povolena, ale upozorňuji pana obhájce, že to v tomto stadiu na věci už moc nemění, pakliže vůbec něco."

Pak poslal porotu ze soudní síně a přesvědčil se dotazem, chce-li Eastin změnit své stanovisko a uvědomuje-li si následky, jež z toho plynou. Obžalovaný odpověděl na všechny otázky bezbarvě: "Ano, vaše ctihodnosti."

Soudce zavolal porotu do soudní síně a propustil ji.

Po důrazné přimluvě mladého obhájce za mírný trest a připomínce, že jeho klient nemá jedinou skvrnu v trestním rejstříku, byl Miles Eastin poslán zpátky do vazby, dokud nebude příští týden vyřčen rozsudek.

Nolan Wainwright, přestože nebyl předvolán jako svědek, byl přítomen celému přeličení. Když soudní sluha vyvolal další případ a skupina bankovních svědků začala vycházet ze soudní síně, přešel šéf bezpečnostního oddělení po bok Juanity Núñezové.

"Mohl bych s vámi na pár minut mluvit, paní Núñezová?"

Podívala se na něj se smíšeninou lhostejnosti a nepřátelství, pak zavrtěla hlavou. "Už je to za náma. Kromě toho se vracím do práce."

Když vyšli před budovu Federálního soudu, která byla jenom několik bloků od mrakodrapu První americké komerční a její městské filiálky, naléhal na ni dál: "Jdete do banky? Rovnou odtud?"

Přikývla.

"Prosím vás, dovolte mi, abych vás směl doprovodit."

Juanita pokrčila rameny. "Když jinak nedáte."

Wainwright pozoroval, jak Edwina D'Orseyová, Tottenhoe a ti dva pánové z revizní komise, kteří měli rovněž namířeno do banky, přecházejí blízko křižovatkou. Schválně se loudal, aby nestihli světlo pro chodce a ostatní je předešli.

"Víte," začal, "pro mě bylo odjakživa těžké někomu se omluvit."

Juanita odpověděla kousavě: "Vždyť se nenamáhejte! Jsou to stejně jenom slova, která nemají moc velký význam."

"Ale já je chci říct. A říkám je - vám. Promiňte. Promiňte mi ty nepříjemnosti, co jsem vám způsobil, promiňte, že jsem vám nevěřil, že mluvíte pravdu, když to pravda byla a když jste potřebovala, aby vám někdo pomohl."

"A už je vám líp? Už jste spolkl svůj aspirinek? Bolístka je už pryč?"

"Moc mi to neusnadňujete."

Zastavila se. "A vy jste mi to snad usnadnil?" Drobný panenkovský obličej byl zvednutý vzhůru, tmavé oči se upřely do jeho a on si poprvé uvědomil tu sílu a tu nezávislost, jež se za nimi ukrývala. Ke svému překvapení zjistil, že je sexuálně velmi přitažlivá.

"Ne, neusnadnil. Proto bych vám rád pomoh teď, jestli smím."

"V čem?"

"V tom, abyste dostávala od manžela alimenty a vyživovací příspěvek na dítě." Řekl jí o pátrání po jejím nepřítomném manželovi Carlosovi i o zjištění FBI, že žije ve Phoenixu v Arizoně. "Je tam zaměstnaný jako automechanik a zřejmě slušně vydělává."

"To mu přeju."

"Já jsem měl na mysli to," pokračoval Wainwright, "že byste se měla poradit s některým z našich bankovních právníků. Mohl bych to zařídit. Poradil by vám, jaké akce máte proti svému manželovi podniknout, a já bych se postaral, abyste nemusela platit žádné poplatky."

"Proč byste to dělal?"

"Jsme vám tím povinováni."

Zavrtěla hlavou. "Ne."

Uvažoval, jestli mu správně porozuměla.

"Znamenalo by to," pokračoval, "že by soud vašemu manželovi nařídil, aby vám posílal peníze a tím se vám pomohl starat o vaši holčičku."

"A udělalo by to z Carlose chlapa?"

"Záleží na tom?"

"Záleží na tom, aby k tomu nebyl donucen. Ví, že jsem tady a že mám Estelu u sebe. Kdyby nám chtěl dávat peníze, tak by je posílal. Si no, para qué?" dodala tiše.

Bylo to jako šermovat se stíny. Řekl rozhořčeně: "Já se ve vás prostě nevyznám."

Juanita se neočekávaně usmála. "To snad ani není zapotřebí."

Zbývající kratičkou vzdálenost k bance došli mlčky a Wainwright se cestou obíral svým zklamáním. Byl by si přál, aby mu byla aspoň za jeho nabídku poděkovala. Bylo by to znamenalo, že ji aspoň bere vážně. Snažil se uhodnout, co si myslí a co o tom soudí. Zřejmě si velmi vysoko cení své nezávislosti. Kromě toho zřejmě přijímá život takový, jaký je, štěstí i neštěstí, ať v ní podporuje její naděje nebo maří její tužby. V určitém směru ji záviděl a proto - stejně jako pro tu její sexuální přitažlivost, kterou si před tím uvědomil - by ji byl rád poznal blíž.

"Paní Núñezová," řekl, "já bych vás rád o něco požádal."

"Prosím."

"Kdybyste měla nějaký problém, opravdový problém, něco, s čím bych vám mohl pomoci, zavoláte mě?"

To už byla druhá nabídka toho druhu, kterou v těch několika posledních dnech dostala. "Možná."

Tím skončil poslední rozhovor mezi Wainwrightem a Juanitou - aspoň na dlouhou dobu. Měl pocit, že udělal všechno, co se dalo, a měl v hlavě jiné věci. Patřila k nim i akce, o které začali s Alexem Vandervoortem už přede dvěma měsíci - pokus najít tajného informátora, který by se snažil vysledovat pramen těch padělaných kreditkart, jež ještě pořád zasazovaly systému Keycharge velké finanční ztráty.

Wainwright objevil jednoho bývalého trestance, kterého znal pod jménem "Mukl" a který byl ochoten to povážlivé riziko za peníze podstoupit. Už se spolu jednou za složitých bezpečnostních opatření sešli a mělo dojít k další schůzce.

Wainwright horoucně toužil, aby mohl podvodníky s kreditkartami předat spravedlnosti, stejně jako předal Milese Eastina.

Když Eastin v následujícím týdnu znovu předstoupil před soudce Underwooda - tentokrát, aby vyslechl rozsudek - zastupoval u soudu První americkou komerční jenom Nolan Wainwright.

Vězeň stál, obrácen na příkaz soudního sluhy k soudcovské stoličce, a soudce chvíli vybíral několik papírů, rozkládaje je před sebou. Pak se na Eastina chladně zadíval.

"Chcete ještě něco říct?"

"Ne, vaše ctihodnosti," odpověděl sotva slyšitelným hlasem.

"Dostal jsem zprávu od vašeho dohlázeatele" - soudce Underwood se odmlčel, zkoumaje pohledem jeden z papírů, které předtím vybral - "zřejmě jste ho přesvědčil, že upřímně litujete zločinů, ke kterým se doznáváte." Soudce vyslovil slova "upřímně litujete", jako by je držel štítivě mezi palcem a ukazováčkem, čímž dal jasně najevo, že není tak naivní, aby tento názor sdílel.

Pak pokračoval: "Jenže vaše lítost, ať už je upřímná nebo ne, přichází jednak pozdě a jednak nemůže zmírnit váš zlovolný hnusný pokus svalit vinu za vaše nezákonné jednání na nevinnou, nic netušící osobu - na mladou ženu, za kterou jste byl ještě ke všemu jakožto bankovní úředník zodpovědný a která k vám jakožto ke svému nadřízenému měla důvěru.

Ze svědeckých vypovědí vyplývá, že byste byl ve svém počínání setrval, že byste byl dokonce připustil, aby vaše nevinná oběť byla obžalována, usvědčena a odsouzena místo vás. Naštěstí se to zásluhou bdělosti ostatních nestalo. Ne však proto, že byste byl došel ke správnějšímu názoru, ani v důsledku jakékoli lítosti."

Nolan Wainwright viděl ze svého místa v soudní síni Eastinovi trochu do obličeje, který se teď zbarvil do temně rudá.

Soudce Underwood se opětně poradil se svými papíry, pak zvedl hlavu. Vězeň pod jeho pohledem znovu zbledl.

"Zatím jsem se zabýval tím, co považuji za nejodpornější složku vašeho chování. Dále je tu vaše základní provinění - vaše zneužití důvěry, již požíváte jako bankovní úředník, a to ne v jednom případě, nýbrž při pěti příležitostech, které jsou od sebe oddělené dlouhými časovými intervaly. Jeden takový případ nepoctivosti by se dal omluvit impulzivní unáhleností. Při pěti pečlivě naplánovaných krádežích, provedených s perverzní zchytralostí, se nic takového namítat nedá.

Banka jakožto komerční podnik má za svou důvěru právo očekávat od těch, které si vybere - jako si vybrala i vás - bezúhonné chování. Ale banka je kromě toho ještě něco víc než komerční instituce. Je to zřízení, kterému veřejnost důvěřuje, a má tudíž právo na ochranu před lidmi, kteří této důvěry zneužívají - na ochranu před jedinci, jako jste vy."

Soudcův pohled uhnul stranou a zahrnul do svého zorného pole i mladého obhájce, který čekal poslušně vedle svého klienta. Tón hlasu od soudcovské stoličky nabyt na ostroti a úřednosti.

"Kdyby to byl obyčejnější případ, tak bych vzhledem k vašemu doposud čistému trestnímu rejstříku vynesl výrok podmíněčného odsouzení, za které se pan obhájce minulý týden tak vehementně přimlouval. Jenže tohle není obyčejný případ, nýbrž případ výjimečný, a to ze dvou důvodů, které jsem tady už předestřel. A proto půjdete, Milesi Eastine, do vězení, kde budete mít čas uvažovat o svých činech, které vás dostaly až sem.

Soud rozhodl, že strávíte dva roky v nápravném zařízení Spojených států amerických." Soudní sluha kývl a žalářík popošel kupředu.

V jednom strážném pokojíku, vyhrazeném vězňům a jejich právním poradcům, se odbyla krátká porada.

"Člověk musí mít především na paměti," řekl mladý advokát Miles Eastinovi, "že dvouletá výměra trestu neznamená dva roky. Jakmile si odsedíte třetinu, máte možnost žádat o podmíněčné propuštění. To není ani za rok."

Miles Eastin, zachumláný do své bídy a pocitu, že to snad všechno není pravda, tupě přikývl.

"Můžete se samozřejmě proti rozsudku odvolat a nemusíte se rozhodovat ihned. Ale řeknu vám otevřeně, že vám to neradím. Jednak nevěřím, že byste byl na základě svého odvolání zproštěn viny, a jednak jste se ke své vině přiznal, takže tu není moc důvodů k odvolání. A pak, než by došlo k odvolacímu řízení, byste už měl mít svůj trest odseděný."

"Je po ptákách. Odvolávat se nebudu."

"Přesto s vámi zůstanu ve styku pro případ, že byste si to rozmyslel. A abych nezapomněl, moc mě mrzí, jak to dopadlo."

Eastin ironicky připustil. "Mě taky."

"Zničilo vás samozřejmě vaše doznání. Bez něj by asi prokurátor svůj případ nedokázal - aspoň tu krádež šesti tisíc dolarů, která vám u soudce přitížila nejvíc. Vím ovšem, proč jste podepsal to druhé doznání - to na FBI. Myslel jste, že je to první právoplatné a že další už na věci nic nezmění. Jenže právě změnilo. Bojím se, že ten člověk z

bezpečnostního oddělení banky, ten Wainwright, s vámi sehrál habadůru."

Vězeň přikývl. "Ano, to už vím taky."

Advokát se podíval na hodinky. "No, musím jít. Mám schůzku s jednou rajckou. Však to znáte."

Žalávník ho pustil ven.

Druhý den Milese Eastina převezli do federálního vězení v jiném státě.

Když v První americké komerční dostali zprávu o odsouzení Milese Eastina, byli mezi těmi, co ho znali, takoví, kterým to bylo trošku líto, i takoví, co zastávali stanovisko, že mu to patří. Jeden názor byl všeobecný: O Eastinovi už v bance nikdo nikdy neuslyší.

Čas měl však dokázat, jak mylná byla tahle poslední domněnka.

Díl druhý

(1):

Uprostřed ledna se jako bublina, která vyplula na povrch, objevil první náznak maléru. Byla to jedna zpráva v rubrice klepů, zvané "Co se šušká", kterou uveřejňovalo nedělní vydání místních novin.

Redaktor napsal:

Po městě jdou zvěsti, že ve Forum East dojde co nejdříve k velkým omezením. Tento velikánský adaptační projekt má prý finanční problémy. Ale kdo je dneska nemá ...?

Alex se o té zprávě dověděl až v pondělí ráno, kdy mu ji jeho sekretářka položila červeně zatrženou na stůl s ostatními novinami.

Odpoledne volala Edwina D'Orseyová a chtěla vědět, jestli Alex o těch zvěstech četl a jestli neví, co je za tím. Edwinino znepokojení nebylo nic překvapujícího. Od samého začátku výstavby Forum East měla její městská filiálka na starosti stavební půjčky, mnoho hypoték, které s ní souvisely, a z toho vyplývající papírování. Projekt dnes už představoval podstatnou část jejich obchodů.

"Jestli je něco ve větru," dožadovala se Edwina, "tak chci, aby se mi o tom řeklo."

"Pokud vím," ujišťoval ji Alex, "tak se nic nezměnilo."

Za několik okamžiků natáhl ruku znova po telefonu s úmyslem, že si to ověří u Jeroma Pattertona, ale pak si to rozmyslel. Mylné informace o Forum East nebyly nic nového. Projekt vzbudil hodně řečí a některé zprávy byly přirozeně nepřesné.

Alex dospěl k rozhodnutí, že nemá smysl obtěžovat zbytečně nového prezidenta malichernostmi, zvláště když chce, aby ho Patterton podpořil v jedné důležité záležitosti - ve velkorysém rozšíření iniciativy vkladového oddělení První americké komerční, které mělo být právě předloženo k úvaze správní radě.

Když se však za několik dní objevil další článek, tentokrát v pravidelném sloupci zpráv deníku Times-Register, bylo Alexovo znepokojení už větší.

Zpráva zněla:

Obavy o budoucnost Forum East trvají, neboť se množí pověsti, že v blízké budoucnosti může dojít k omezení finančního krytí nebo že ho výstavba ztratí úplně.

Na projektu Forum East, jehož dlouhodobým cílem je úplná rekonstrukce vnitřního městského jádra, jak obchodního, tak obytného, se angažuje konsorcium finančních ústavů, v jejichž čele kráčí První americká komerční banka.

Mluvčí této banky dnes přiznal, že kolují všelijaké zvěsti, ale nechtěl se k nim vyjádřit. Řekl jenom, že až to bude zapotřebí, bude učiněno "příslušné prohlášení".

V rámci plánů Forum East už byly modernizovány nebo přestavěny některé obytné čtvrtě ve vnitřním městě. Byla dokončena výstavba věžáku s nízkým nájemným. A další se staví.

V celkovém desítiletém plánu je zahrnuta i oprava školních budov, pomoc menšinovému podnikání, poskytnutí příležitosti k výškolení v různých zaměstnáních a řemeslech stejně jako kulturní a rekreační zařízení. Tato rozsáhlá výstavba počatá před dvěma a půl rokem zatím pokračuje podle plánu.

Alex četl článek v ranních novinách ve svém bytě při snídani. Byl sám. Margot odjela v předešlém týdnu kvůli nějaké právní záležitosti.

Když přijel do mrakodrapu První americké komerční, poslal pro Dicka Frenche, hromotluckého viceprezidenta banky, který mluvil vždycky bez obalu. Býval redaktorem finanční rubriky jedné novin. Jako šéf propagačního oddělení byl muž na svém místě.

"Za prvé," zeptal se Alex, "kdo byl ten mluvčí banky?"

"To jsem byl já," odpověděl French. "A říkám vám rovnou, že jsem z toho žvástu o "prohlášení, které učiníme, až to bude zapotřebí" neměl žádnou radost. Ale pan Patterton mi řekl, abych těch slov použil. Kromě toho si přál, abych k tomu už nic nedodával."

"Co by se k tomu dalo dodat?"

"To mi snad řeknete vy, Alexi. Zřejmě se něco děje, a ať už je to dobré nebo špatné, čím dříve se to nanese, tím líp."

Alex potlačil svůj vzrůstající hněv. "Existuje snad důvod, proč se se mnou nikdo v téhle věci neporadil?"
Hlava propagace se zatvářila překvapeně. "Já myslel, že se s váma poradili. Vím, že když jsem včera mluvil telefonicky s panem Pattersonem, tak u něj byl Roscoe, poněvadž jsem je slyšel mluvit. Předpokládal jsem, že jste tam taky."

"Příště nic nepředpokládejte," řekl mu Alex.

Pak Frenche propustil a nařídil sekretářce, aby se dotázala, je-li volný Patterson. Dověděl se, že prezident ještě nepřišel, ale že je už na cestě a že ho Alex může navštívit v jedenáct dopoledne. Alex netrpělivě zavrčel a vrátil se ke své práci na programu rozšíření vkladů drobných střadatelů.

V jedenáct hodin přešel těch několik metrů do místnosti prezidenta banky - byly to dva rohové pokoje, oba s výhledem na město. Od té doby, co se ujal vlády nový prezident, byly dveře do druhé místnosti zpravidla zavřené a návštěvníci nebyli vyzýváni, aby vstoupili. Prostřednictvím sekretářky se vyneslo, že Patterson té místnosti používá k tomu, aby se na koberci cvičil v golfu.

Ten den svítlo okny, zabírajícími celou stěnu, na růzovou, takřka holou hlavu Jeroma Pattersona z bezmračné zimní oblohy jasné slunce. Patterson seděl za stolem, na sobě oblek s jemným vzorkem, na který přešel ze svého obvyklého tvídu. Noviny před sebou měl rozvěšené na stránce, kde byl článek se zprávou, jež k němu Alexe přiváděla.

Na pohovce seděl ve stínu Roscoe Heyward.

Všichni tři si navzájem popřáli dobrého jitra.

Pak řekl Patterson: "Požádal jsem Roscoea, aby tady zůstal, poněvadž tuším, oč vám půjde." Sáhl na noviny. "Samozřejmě jste četl tady tohle."

"Četl," odpověděl Alex. "A kromě toho jsem si pozval Dicka Frenche. Pověděl, že jste včera s Roscoem probírali dotazy tisku. Takže moje první otázka zní, proč jste mě o tom neinformovali? Forum East se mě týká stejně jako všech ostatních."

"Měli jsme vás informovat, Alexi." Jerome Patterson upadl zřejmě do rozpaků. "Ale pravda je asi taková, že jsme z toho byli tak trochu perplex, když ty telefonáty novinářů ukázaly, že se to prolátlo."

"Co se prolátlo?"

Místo něho odpověděl Heyward: "Návrh, který přisti pondělí předestřu výboru pro peněžní politiku. Navrhuji přibližně padesátiprocentní škrtý v rozpočtu naší současné účasti na Forum East."

Vzhledem k zvěstem, které se vynořily, nebylo toto sdělení nic překvapujícího. Co však Alexe ohromilo, byl rozsah navrhovaných škrtů.

Obrátil se na Pattersona: "Jerome, mám tomu rozumět tak, že se k té neuvěřitelné pošetilosti stavíte příznivě?"

Prezidentovu vejčitou hlavu zalil ruměncem. "Neříkám tak ani tak. Svůj úsudek si schovám na pondělí. Roscoe se mě tady včera i dnes jenom trochu pokoušel přetáhnout na svou stranu."

"Ovšem," podotkl Heyward a dodal nasládlé: "To je zcela přípustná taktika, Alexi. A v případě, že máte námitky, dovoluji abych vám připomněl, že jste při spoustě příležitostí zašel ještě před poradou o finanční politice se svými názory za Benem."

"Pokud jsem za ním zašel," odpověděl Alex, "byly to názory podstatně rozumnější, než je tenhle."

"To si ovšem myslíte vy."

"Nejenom já. Jiní jsou stejného názoru."

Heyward nepohnul ani brvou. "Podle mého mínění se dá bankovních peněz použít k podstatně lepším účelům." Obrátil se na Pattersona. "Mimochodem, Jerome, ty zvěsti, co kolují, by nám mohly pomoci, pakliže ten návrh na škrtý odsouhlasíme. Aspoň to rozhodnutí nebude tak nenadálá rána."

"Jestli se na to díváte takhle," řekl Alex, "tak jste to byl možná vy, kdo ty zvěsti pustil do větru."

"Ujišťuju vás, že ne."

"Tak jak si je vysvětlujete?"

Heyward pokrčil rameny. "Nejspíš je to shoda okolností."

Alex uvažoval: Je to shoda okolností? Nebo někdo, kdo má blízko k Roscoeovi Heywardovi, vypustil za něj zkušební balónek?

Ano. Mohl to být docela dobře Harold Austin, "kongresman" Harold, který má jakožto hlava propagačního oddělení rozsáhlé styky s tiskem. Ale na to už asi nikdo nikdy neprijde.

Jerome Patterson pozvedl ruce. "Schovejte si oba dva veškeré argumenty na pondělek. Pak si je projdem."

"Nebulíkujme sami sebe," naléhal Alex Vandervoort. "Otázka, o které dnes rozhodujeme, zní, jak velký profit je rozumný a jaká částka je příliš vysoká."

Roscoe Heyward se usmál. "Upřímně řečeno, Alexi, já jsem jaktěživo nepovažoval nějaký profit za příliš vysoký."

"Já taky ne," vložil se do řeči Tom Straughan. "I když uznávám, že dosáhnout nadměru vysokého profitu je někdy nemoudré a znamená to, že si člověk koleduje o malér. Taková věc se roznese a kritizuje. Profit se musí na konci finančního roku zveřejňovat."

"Což je další důvod," dodal Alex, "proč bychom měli zachovávat rovnováhu mezi dosaženým profitem a poskytnutými službami."

"Profit je služba poskytnutá našim akcionářům," namítl Heyward. "A já kladu tuhle službu na první místo."

Bankovní výbor pro peněžní politiku zasedal v konferenční místnosti na ředitelství. Měl čtyři členy, scházel se každé druhé pondělí a jeho předsedou byl Roscoe Heyward. Další členové byli Alex Vandervoort a dva viceprezidenti - Straughan a Orville Young.

Úkolem výboru bylo rozhodovat o tom, jak má banka nakládat se svými fondy. Důležitá rozhodnutí se pak sdělovala správní radě, která je musela schválit, třebaže málokdy zavrhl něco, co výbor doporučil.

Jednotlivé položky, o nichž se tam diskutovalo, byly zřídka nižší než deset milionů dolarů.

Důležitějších schůzí výboru se zúčastňoval z titulu svého postavení prezident banky, ale hlasoval jen tehdy, bylo-li zapotřebí zvrátit nerozhodný výsledek. Ten den tam Jerome Patterton byl, ale zatím nepřispěl ničím do debaty.

Diskutovalo se o návrhu Roscoe Heywarda, aby se drasticky seškrtala finanční účast na Forum East.

Jestliže má výstavba pokračovat podle programu, bude v několika příštích měsících potřebovat nové hypoteční úvěry a stavební půjčky. Očekávaný podíl První americké komerční na tomto financování představuje padesát milionů dolarů. Heyward navrhoval snížení částky o polovinu.

Předtím zdůraznil: "Dáme na vědomí všem, kterých se to týká, že nechceme z Forum East ani teď ani v budoucnu vycouvat. Vysvětlíme jim to prostě tím, že jsme vzhledem k jiným závazkům pozměnili rozdělení svých fondů. Projekt neuvázne na mrtvém bodě. Jenom bude pokračovat pomaleji, než bylo v plánu."

"Díváte-li se na to ze stanoviska potřeby," namítl Alex, "pokračuje projekt už teď pomaleji, než by měl. Další průtahy jsou ze všech hledisek to nejhorší, co můžeme udělat."

"Já se na to dívám ze stanoviska potřeby," odpověděl Heyward. "Ze stanoviska potřeb banky."

Tak užtěpačná odpověď je i pro Heywarda netypická, pomyslel si Alex, asi je přesvědčen, že dnešní rozhodnutí dopadne tak, jak chce on. Alex si byl jist, že se k němu při oponování Heywardovi přidá Tom Straughan. Byl to hlavní ekonom banky - mladý, horlivý, ale se širokým spektrem zájmů - kterého Alex osobně povýšil přes hlavy ostatních.

Zato Orville Young, vrchní pokladník První americké komerční, je Heywardův člověk a bude bezpochyby hlasovat s ním.

V První americké komerční se jako v každé velké bance faktická moc zřídka obrážela v organizačním schématu. Skutečná pravomoc uhýbala třeba stranou nebo šla oklikou, to záleželo na loajalitě jednotlivců vůči dalším jednotlivcům, takže ti, co dávali přednost tomu, boje o moc se neúčastnit, byli obcházeni nebo ponecháváni v mrtvých vodách.

Boj o moc mezi Alexem Vandervoortem a Roscoe Heywardem byl známý. Právě proto se někteří hlaváci rozhodli pro tu kterou stranu a upínali naděje na své povýšení k vítězství jednoho nebo druhého protivníka. Propast mezi oběma stranami byla zřejmá i z dělicí čáry výboru pro peněžní politiku.

Alex namítl: "Náš profit dělal v minulém roce třináct procent. To je při jakémkoli podnikání setsakra hodně, jak všichni z nás vědí. Tenhle rok máme vyhlídky dokonce ještě lepší patnáctiprocentní návratnost investic, možná šestnáctiprocentní. Ale máme usilovat o ještě víc?"

Vrchní pokladník Orville Young se zeptal: "Proč ne?"

"Na to jsem už odpověděl," odsekl Straughan. "Je to krátkozraké."

"Připomeňme si jedno," naléhal dál Alex. "V bankovníctví není těžké dosáhnout velkého profitu a vedení každé banky, která ho nedosahuje, se skládá z debilů. Karty jsou v mnoha ohledech namíchané v náš prospěch. Máme možnosti, máme své zkušenosti a mírné bankovní zákony. To poslední je pravděpodobně ze všeho nejdůležitější. Ale ty zákony nebudou vždycky tak mírné - to je, budeme-li i nadále zneužívat situace a vyhýbat se zodpovědnosti k lidem."

"Já prostě nenahlížím, že by pozastavení Forum East znamenalo vyhýbat se zodpovědnosti," řekl Roscoe Heyward. "I po snížení, které navrhuju, bude náš závazek značně velký."

"Značně velký, má ty noho! Pak bude minimální - stejně jako byl přínos amerických bank minimální odjakživa. Pokud jde o financování sídlišť pro obyvatelstvo s malými příjmy, je minulost naší banky stejně jako každé jiné banky k pláči. Co si budeme lhát do kapsy? Bankovníctví už po celé generace problémy veřejnosti ignoruje. I dnes děláme jenom tolik, aby se neřeklo."

Hlavní ekonom Straughan, který se hrabal v papírech, si vzal na pomoc několik rukou psaných poznámek. "Mám v úmyslu vyrukovat s otázkou hypotečních půjček na soukromé domy, Roscoe. Rád bych poukázal na to, že jenom dvacet pět procent vkladů našich stádatelů je v současné době uloženo v hypotékách. To je málo, jak tvrdí Alex. Mohli bychom to zvýšit na padesát procent, aniž by to nějak poškodilo naši likviditu. A myslím, že bychom měli."

"K tomu bych se přidal," řekl Alex. "Ředitelé našich filiálek nás prosí o peníze na hypoteční úvěry. Návratnost takových investic je slušná. Ze zkušenosti víme, že riziko ztráty je u hypotečních úvěrů zanedbatelné."

Orville Young namítl: "Vážou na dlouhou dobu peníze, které by nám mohly jinde vydělávat podstatně víc procent."

Alex plácl netrpělivě dlaní na konferenční stůl. "Jednou za čas jsme veřejnosti povinováni tím, že se smíříme s menší úrokovou sazbou. O to mi tady jde, proto nesouhlasím s tím, abychom se vyvlíkli za závazku k Forum East."

"Je tu ještě další důvod," dodal Tom Straughan. "Alex se ho už dotkl - nové zákony. V Kongresu se už ozývají hlasy. Mnoho členů by rádo vidělo zákon podobný zákonu, co mají v Mexiku - podle kterého se musí určitého procenta bankovních vkladů používat na financování sídlišť obyvatelstva s malými příjmy."

Heyward se ušklíbl. "To nikdy nedopustíme. Finančníci mají ve Washingtonu velký vliv."

Hlavní ekonom zavrtěl hlavou. "Na to bych moc nespočíhal."

"Můžu vám slíbit jedno, Tome," odpověděl Roscoe Heyward. "Ode dneška za rok se podíváme na hypoteční úvěry novými svěžíma očima a možná že pak uděláme, zač se přimlouváte. Možná, že Forum East znovu otevřeme. Ale letos ne. Chtěl bych, aby letošní profit byl rekordní." Podíval se směrem k prezidentovi banky, který se ještě ani jednou nevložil do debaty. "A stejně tak Jerome."

Alex si poprvé uvědomil, jaká je Heywardova strategie. Rok s mimořádně velkým profitem by udělal z Jeroma

Patterton jakožto prezidenta banky v očích jeho akcionářů a členů správní rady hrdinu. Patterton má jenom jeden rok vlády na konci neslané nemastné kariéry, ale odešel by do penze se slávou a za zvuků fanfár. A je to jenom člověk. Proto se mu ta myšlenka pochopitelně zamlouvá.

Jak by scénář pokračoval, to se dalo rovněž snadno předvídat. Jerome Patterton by z vděčnosti k Roscoeovi Heywardovi podporoval jeho nástupnictví. A protože by měl za sebou ten úspěšný rok, pokud jde o profit, měl by dostatečně silnou pozici, aby své přání prosadil.

Od Heywarda to byl chytře vymyšlený postup, který se bude Alexovi těžko mařit.

"A je tu ještě něco, o tom jsem zatím nemluvil," pokračoval Heyward. "Ani s vámi, Jerome. Možná, že by to mohlo mít vliv na naše dnešní rozhodnutí."

Ostatní se na něj podívali s obnovenou zvědavostí.

"Doufám, upřímně řečeno je tu silná pravděpodobnost, že zanedlouho budeme mít to potěšení navázat rozsáhlé obchodní styky se Supranacionální společností. To je další důvod, proč se zdráhám vázat fondy jinde."

"Ale to je fantastická zpráva," podotkl Orville Young.

I Tom Straughan zareagoval překvapeným potěšením.

Supranacionální společnost neboli Sunaspol, jak zněla její zkratka, známá po celém světě, byl multinacionální gigant, něco jak firma General Motors, zabývající se celosvětovými komunikacemi. Kromě toho jí patřily nebo měla kontrolu v tuctech dalších firem, které buď souvisely nebo i nesouvisely s jejími hlavními zájmy. Říkalo se, že její nesmírný vliv na vlády všech složení, od demokracií až k diktaturám, je větší než vliv kteréhokoli jiného komerčního komplexu v celé historii. Pozorovatelé někdy tvrdili, že Sunaspol má ve skutečnosti větší moc než většina suverénních států, kde působí.

Doposud omezovala své styky s americkým bankovníctvím na velkou trojku - Bank of America, First National City Bank a Chase Manhattan Bank. Kdyby byla První americká komerční přizvána k tomuto vznešenému triu, pozvedlo by to nezměrně její postavení.

"To je vzrušující vyhlídka, Roscoe," řekl Patterton.

"Čekám, že na příští schůzi výboru pro peněžní politiku budu mít pro vás víc podrobností," dodal Heyward.

"Zdá se pravděpodobné, že Supranacionální od nás bude chtít značný úvěrový rámec."

Tom Straughan jim však připomněl. "Ještě musíme hlasovat o Forum East."

"Pravda," připustil Heyward. Sebevědomě se usmíval, potěšen reakcí na svou zprávu a přesvědčen o tom, jak dopadne rozhodnutí o Forum East.

Jak se dalo předvídat, rozdělili se na dva a dva - Alex Vandervoort a Tom Straughan hlasovali proti snížení fondů, Roscoe Heyward s Orvillem Youngem byli pro.

Hlavy se stočily k Jerome Pattertonovi, který měl rozhodující hlas.

Prezident banky zaváhal jenom na okamžik, pak prohlásil:

"Tentokrát se přidám k Roscoeovi, Alexi."

(2):

"Sedět tady a litovat se je na starou belu," prohlásila Margot. "Co potřebujem, je pozvednout korporativně zadek a začít nějakou akci."

"Například tu zatracenou banku podminovat?" zeptal se někdo.

"To ať vás ani nenapadne! Mám tam přátele. Kromě toho je vyhazování bank do povětří proti zákonu."

"A kdo říká, že se musíme držet zákonů?"

"Já," odsekla Margot. "A jestli si nějaký fiškus myslí něco jiného, tak si najděte jinou hláskou troubu a jiný lokál."

Advokátní kancelář Margot Brackenové se ve čtvrtek večer proměnila v dějiště schůze výboru Sdružení nájemníků z Forum East. Sdružení byla jedna z mnoha skupin v centru města, které Margot dělala právního poradce a která využívala její kanceláře ke schůzím. To byla Margotina blahověle, za kterou dostala tu a tam zapláceno, ale většinou ne.

Naštěstí to byla kancelář skromná - dvě místnosti v bývalém hokynářství s několika prastarými kupeckými regály, na nichž teď byly její právnícké knihy. Zbytek zařízení, většinou každý pes jiná ves, sestával z lacino získaných předmětů a kusů nábytku.

Dva vedlejší bývalé krámy, z každé strany jeden, byly opuštěné a zatlučené prkny, což bylo pro tyto končiny typické. Jednoho dne při troše štěstí a troše podnikavosti spolkně postupující projekt Forum East i tyhle končiny. Zatím k tomu ještě nedošlo.

Ale ty lidi tam přivedly události ve Forum East.

Dva dny předtím proměnilo veřejné prohlášení První americké komerční všechny zvěsti ve fakta. Financování budoucích projektů ve Forum East mělo být s okamžitou platností sníženo o polovinu.

Oznámení banky bylo zabalené do oficiálně znějících sladkých frází jako "dočasné omezení dlouhodobých půjček" a "rozhodnutí znova a znova zvažovat", ale tomu poslednímu nikdo nevěřil a všichni jak v bance, tak mimo ni věděli přesně, co to znamená - kopačky a šmytec.

Schůze teď měla rozhodnout, co se dá - pokud se vůbec něco dá - podniknout.

Slovo nájemníci v názvu Sdružení byl široký pojem. Velká část členů už ve Forum East bydlela. Mnoho dalších zatím ne, ale doufali, že budou. Diákon Euphrates, vysoký ocelářský dělník, to před chvílí vyjádřil slovy: "Je nás spousta, co na to čekáme, a jestli nám ty prachy zatrhnou, tak jsme namydlený."

Margot věděla, že Diákon Euphrates bydlí se svou ženou a s pěti dětmi v maličkatém přečpaném bytečku v

krysy zamořeném činžáku bez výtahu, v domě, který už měl být stržen před mnoha lety. Několikrát se pokusila jim pomoci najít nějaké jiné bydlení, ale bezúspěšně. Diákon Euphrates žil z naděje, že jednou přestěhuje svou rodinu do některé nové bytové jednotky ve Forum East, ale jeho jméno bylo teprve uprostřed dlouhého pořadníku čekatelů a při zpomalení výstavby tam s největší pravděpodobností zůstane ještě dlouho.

Oznámení První americké komerční byl i pro Margot šok. Byla přesvědčena, že Alex v bance oponoval jakémukoli návrhu na snížení fondů, ale zřejmě ho přehlasovali. Proto s ním o tom ještě nediskutovala. Kromě toho čím méně toho ví o některých Margotiných líhnoucích se plánech na odvetu, tím líp pro ně pro oba.

"Jak já ten mač vidím," řekl Seth Orinda, další člen výboru, "tak ať uděláme co uděláme, ať je to v souladu se zákonem nebo není, neexistuje cesta, naprosto žádná cesta, jak bychom z těch bank mohli ty peníze vymáčkout. To znamená, pokud si usmyslili, že zavaknou šrajtofli."

Seth Orinda byl černoch, učil na střední škole a už ve Forum East bydlel. Ale měl vyvinutý smysl pro občanské povinnosti a velmi mu ležely na srdci ty tisíce dalších, co teprve dychtivě čekaly před branami Forum East. Margot hodně spoléhala na jeho vyrovnanost a pomoc.

"Jen si nemyslete, Sethe," odpověděla. "Banky mají měkké podbrříšky. Vraďte jim do některého citlivého místečka harpunu a budete možná otvírat oči."

"Jakou harpunu?" zeptal se Orinda. "Průvod? Stávku v sedě? Demonstraci?"

"Ne," odpověděla Margot. "Takové hlouposti pusťte z hlavy. To je už stará vesta. Obyčejná demonstrace už dnes na nikoho nezapůsobí. To je pro každého jenom taková malá nepříjemnost. A nic se s nima nedocílí."

Přelétla v přeplněné, zakouřené kanceláři, kde nebylo k hnutí, skupinu, kterou měla proti sobě. Bylo jich asi tak deset, bílých černých, různých postav, velikostí i chování. Někteří seděli v nebezpečné pozici na rozviklaných židlích a na bedničkách jako na bidýlku, jiní dřepěli na podlaze. "Poslouchejte mě dobře, všichni. Řekla jsem, že musíme podniknout nějakou akci, a existuje jedna, která podle mě pomůže."

"Slečno Brackenová." V pozadí místnosti vstala jedna malá postava. Byla to Juanita Núñezová, se kterou se Margot pozdravila už při příchodu.

"Prosím, paní Núñezová."

"Ráda bych vám pomohla. Ale asi víte, že jsem zaměstnaná v První americké komerční, a tak bych asi to, co budete říkat ostatním, neměla poslouchat..."

Margot uznale odpověděla: "To byste neměla, a já jsem na to měla myslet a neuvádět vás do rozpaků."

Ozval se všeobecný chápavý šum, ve kterém si Juanita razila cestu ke dveřím.

"To, co už jste vyslechla," zeptal se Diákon Euphrates, "zůstane tajemství, vidíte?"

Juanita přikývla a Margot si pospíšila s poznámkou: "Paní Núñezová má důvěru nás všech. Doufám, že mají její zaměstnavatelé stejně přísné morální zásady jako ona."

Když se schůze zase uklidnila, podívala se Margot na zbývající členy výboru. Zaujala postoj, jenž byl pro ni charakteristický: ruce na útlých bocích, lokty bojovně roztažené. Před chvílí si shrnula dozadu dlouhé kaštanové vlasy - bylo to její obvyklé gesto před akcí, něco jako když se zvedne opona. Pak začala mluvit a ostatní zpozorněli. Tu a tam se objevil úsměv. V jednom okamžiku se ozval prsní smích Setha Orindy. Ke konci už byl i na tváři Diákona Euphrata a ostatních široký úsměv.

"Pánbíčku nebeskej!" řekl Euphrates.

"To je nádherná vymyšlenina," přičinil někdo další.

Margot jim připomněla: "Aby to vyšlo, potřebujeme spoustu lidí - pro začátek aspoň tisíc a v průběhu času ještě víc."

Nějaký nový hlas se zeptal: "Na jak dlouho je potřebujeme?"

"Počítáme tak na týden. Na bankovní týden, to znamená na pět dní. Když to nezabere, budeme uvažovat o prodloužení a o zvýšení rozsahu svých operací. Ale upřímně řečeno, nevěřím, že by to bylo zapotřebí. A ještě něco: Každý zúčastněný musí dostat přesné instrukce."

"S tím vám pomůžu," uvolil se Seth Orinda.

Vzápětí se ozvalo sborově: „Já taky."

Euphratův hlas překřikl ostatní: "Vemu si volno. A setsakra ho využiju. Vemu si tejden dovolenou a splaším další lidi."

"Výborně!" odpověděla Margot. A pak rázně pokračovala: "Musíme si udělat generální plán. Do zítřka do večera ho vypracuju. Vy ostatní byste měli okamžitě začít shánět lidi. A nezapomeňte: Je důležité, aby to zůstalo v tajnosti!"

Když se za půl hodiny schůze rozcházela, byli členové výboru mnohem veselejší a optimističtější, než když se sešli.

Seth Orinda se na Margotinu žádost ještě chvíli zdržel. Margot mu řekla: "Sethe, potřebuju, abyste mi pomoh v jedné speciální věci."

"Však víte, že když to bude možný, tak vám pomůžu, slečno Brackenová."

"Kdykoli začne nějaká akce," pokračovala Margot, "jsem obvykle v čele. To přece víte."

"Jak bych nevěděl." Středoškolský učitel se rozzářil.

"Ale tentokrát bych ráda zůstala schovaná. Kromě toho nechci, aby se objevilo moje jméno, až o tom začnou psát noviny, televize a rozhlas přinášet reportáže. Mohlo by to přivést do nesnázi dva z mých přátel - ty, o kterých jsem řekla, že pracují v bance. Tomu bych se ráda vyhnula."

Orinda zasvěceně přikývl. "To není žádný problém, jak na to koukám já."

"Co bych po vás obzvlášť chtěla," pokračovala Margot, "je, abyste tentokrát stál místo mě v čele vy a

ostatní. Já budu samozřejmě v zákulisí. A když to bude potřeba, tak mě můžete zavolat, ale doufám, že nebudete muset."

"To je hloupost," odpověděl Seth Orinda. "Jak bychom vás mohli zavolat, když o vás nikdo z nás v životě neslyšel?"

V sobotu večer, dva dny po schůzi výboru Sdružení nájemníků ve Fonum East, byli Alex a Margot pozvaní na malou party s večerí, kterou uspořádali jejich přátelé, a pak jeli oba do Margotina bytu. Nebyl v tak módní čtvrti jako Alexovo elegantní apartmá, a byl menší, ale Margot si ho zařídila útulným starožitným nábytkem, který si postupem let sehnala za mírné ceny. Alex ho měl strašně rád.

Byt prudce kontrastoval s Margotinou advokátní poradnou.

"Stejskalo se mi po vás, Brackenová," řekl Alex. Byl už převlečený do pyžama a do županu, který si u Margot nechával, a uveleбенý ve velkém čalouněném křesle s vysokým opěradlem z doby královny Anny. Margot byla schoulená do klubička na koberci před ním, hlavu opřenou dozadu o jeho kolena, a on jí něžně hladil dlouhé vlasy. Tu a tam zabloudil prsty jinam - jemně a zkušeně. Začínal ji jako vždycky dráždit tak, jak to milovala. Blaženě si povzdychla. Brzy si vlezou do postele. Jejich obapolná touha se zvyšovala, ale ten dobrovolný odklad jim připravoval obrovskou rozkoš.

Naposledy spolu byli před týdnem a půl, protože jejich sváříci se programy jim nedovolovaly se sejít.

"Vynahradíme si ty ztracené dny," řekla Margot.

Alex mlčel. Po chvíli řekl: "Viš, čekám celý večer, kdy mě začneš napínat na skřípec kvůli Forum East. A tys ještě neřekla ani slovo."

Margot zaklonila hlavu víc dozadu a podívala se na něj odspoda. Pak se nevinně zeptala: "Proč bych tě měla napínat na skřípec, miláčku? To, že banka seškrtala půjčky, nebyl tvůj nápad." Její malé čelo se zbrzdilo vráskami. "Či byl?"

"Viš setsakra dobře, že ne."

"Samozřejmě že vím. A stejně tak jsem si byla jistá, že jsi se proti tomu postavil."

"Ano, postavil." A lítostivě dodal: "Jenže to houby pomohlo."

"Dělals, cos moh. Víc po tobě nemůže nikdo chtít."

Alex se na ni podezíravě zadíval: "Tohle se ti nějak nepodobá."

"V jakém směru?"

"Jsi bojovnice. To je jedna z věcí, co na tobě miluju. Ty se nevzdáváš. Ty se jen tak snadno nesmíříš s porážkou."

"Třeba existují porážky, které jsou definitivní. V tom případě se nedá nic dělat."

Alex se narovnal na židli. "Vy máte něco za lubem, Brackenová! Určitě. Tak ven s tím, co je to?"

Margot chvíli uvažovala, pak zvolna odpověděla: "Nic nepřiznávám. Ale i kdyby to, cos právě řekl, byla pravda, třeba jsou věci, o kterých bys radši neměl vědět. Nerada bych jedno, Alexi, nerada bych ti způsobila nějaké nepříjemnosti."

Láskyplně se usmál. "Takže jsi mi nakonec přece jenom něco prozradila. Dobře, když nechceš, abych vyzvídal, tak nebudu. Ale chci, abys mě ujistila, že ať máš v hlavě cokoli, není to nic nezákonného."

Margot na okamžik vzplanula. "Právnick jsem tady já, ne? A já budu rozhodovat, co je zákonné a co nezákonné."

"I chytré právníčky udělají někdy chybu."

"Ale tohle není ten případ." Zdálo se, že spor bude pokračovat, ale pak se uklidnila a hlas ji změkl: "Viš, že vždycky postupuju v rámci zákonů. A viš taky proč."

"Ano, to vím," odpověděl Alex. Znovu si sedl pohodlně a pak jí zase začal hladit vlasy.

Kdysi, když se už dobře znali, se mu svěřila se svými názory, ke kterým došla před lety a které byly výsledkem jedné tragédie a prohry.

Margot vstoupila na právnické fakultě, kde studovala s vyznamenáním, do řad aktivistů a protestujících; stejně jako ostatní v tom čase. Byla to doba neustále se zvětšující angažovanosti Spojených států ve vietnamské válce a národ se rozhořčeně rozdělil na dva tábory. Byl to i začátek neklidu a změn v právnickém povolání, rebelie mladých proti starším lidem zákona i proti zřízení, doba nové líhně bojovných advokátů, jejichž proklamovaným vynášeným symbolem byl Ralph Nader.

Margot se už na přípravce a později na právnické fakultě podílela o své avantgardní názory, o svůj aktivismus i o svou osobu s jedním kolegou - Alex se o něm dověděl jenom to, že se jmenoval Gregory. Margot s Gregorym spolu bydleli, jak bylo tehdy zvykem.

Několik měsíců docházelo ke konfrontacím mezi studenty a správou univerzity a jedna z nejhorších začala kvůli tomu, že se na půdě kampusu objevila oficiálně americká armáda a branci válečného námořnictva. Většina studentů, včetně Gregoryho a Margot, žádala, aby byli branci odvoláni. Univerzitní autority zastávaly tvrdší názor opačný.

Bojovní studenti zabrali na protest administrativní budovu, zabarikádovali se v ní a ostatní nepustili dovnitř. Gregory a Margot, kteří propadli všeobecné horečce, byli mezi nimi.

Začalo vyjednávání, ale k ničemu nevedlo, v neposlední řadě proto, že studenti předložili "požadavky, o nichž se nedalo uvažovat". Po dvou dnech povolala správa univerzity státní policii, která byla později nemoudře doplněna národní gardou. Na obleženou budovu byl podniknut útok. Při boji padlo několik výstřelů a bylo rozbito několik hlav. Výstřely jako zázrakem nikoho nezasáhly. Ale nešťastnou náhodou dostal jeden z těch s rozbitou hlavou - byl to Gregory - výron do mozku, který několik málo hodin na to skončil smrtí.

Veřejnost byla pobouřená a ten nezkušený mladý policista, který zasadil tu smrtelnou ránu, byl nakonec pohnán před soud. Byl však zproštěn obvinění.

Pro Margot, přestože prožívala hluboký zármutek a přestože byla natolik objektivní studentkou práv, aby pochopila, proč byl zproštěn viny, to byl strašný šok. Když se však uklidnila, její právnické vědomosti jí pomohly zhodnotit a kodifikovat její přesvědčení. Byl to dodatečný proces, jemuž předtím dlouho překáželo vzrušení a emoce.

Žádný z Margotiných politických ani sociálních názorů se nezměnil, ani tehdy, ani dodatečně. Ale dovedla se na to podívat natolik poctivě, aby pochopila, že ti studenti upírali ostatní svobodu, o které prohlašovali, že ji brání. Kromě toho překročili ve svém zápalu zákony, jimž mělo být zasvěceno jejich studium, a tudíž i jejich život.

Odtud byl už jenom krok - a Margot ho udělala - k úvahám a poznání, že by se toho bylo nedosáhlo o nic méně a pravděpodobně mnohem víc, kdyby byli nepřekročili hranice zákona.

Od té doby to byla hlavní zásada jejího aktivismu, jak se svěřila Alexovi při té jediné příležitosti, kdy mluvili o tomto údobí její minulosti.

Ještě pořád stočená pohodlně do klubička se ho zeptala: "Jak to vypadá v bance?"

"Někdy si připadám jak Sisyfos. Vzpomínáš na něj?"

"Nebyl to ten Řek, co v jednom kuse valil kámen do svahu? Vždycky, když už byl skoro na vrcholu, tak se mu ten kámen skulil znova dolů."

"Ano, ten. Měl být bankovním úředníkem, který se snaží něco změnit. Chcete slyšet něco o nás finančnících, Brackenová?"

"Povídej."

"Dosahujeme úspěchu přes svůj nedostatek jasnozřivosti a imaginace."

"Můžu tě citovat?"

"Jestli to uděláš, odpřísáhnou, že jsem nic takového neřek." Chvilí dumal. "Ale mezi námi, bankovníctví vždycky jenom reaguje na společenské změny, nikdy je nepředvídá. Veškeré problémy, co na nás právě doléhají - životní prostředí, ekologie, energie, menšin - máme už dlouho. Co se stalo v těchto oblastech a co se nás dotýká, to se dalo předvídat. My peněžníci bychom mohli jít v čele. Ale místo toho pokulháváme za ostatními a pokročíme kupředu, jenom když musíme, když se do nás strčí."

"Tak jaký má pak smysl být finančníkem?"

"Protože je to potřebné zaměstnání. Naše práce má svou cenu, a ať už postupujeme dopředu dobrovolně nebo nedobrovolně, jsme profesionálové a je nás zapotřebí. Peněžní systém se tak strašně rozrostl, je už dnes tak komplikovaný a tak důmyslný, že si s ním dovedou poradit jenom banky."

"Takže ze všeho nejvíc potřebujete, aby do vás někdo tu a tam šťouchl, že?"

Upřeně se na ni zadíval a jeho zvědavost znovu vyšlehla. "Ty v tom tvém podšitém složitým mozečku přece jen něco sumíruješ?"

"Já jsem nic neřekla."

"Ať je to co je, doufám, že nejde o veřejné záchodky."

"Co tě nemá."

Při té rok staré vzpomínce se oba hlasitě rozesmáli. Byla to jedna z Margotiných vyhraných bitev a vzbudila velkou pozornost.

Bojovala tehdy se správou letiště, která v té době platila svým několika stům uklízeček a zřízců podstatně nižší mzdy, než bylo v té oblasti obvyklé. Odbory byly podplacené, byly se správou letiště "jedna duše, jedno tělo" a neudělaly nic, aby pomohly.

Skupina zaměstnanců letiště se ve svém zoufalství obrátila o pomoc k Margot, která si tehdy začínala získávat v takovýchto záležitostech pověst.

Margot se obrátila přímo na správu letiště, ale ta ji prostě odbyla. Proto se rozhodla vzbudit o případ zájem veřejnosti a jediná cesta, jak toho bylo lze dosáhnout, bylo letiště a jeho vládce zesměšnit. Při přípravě, za spolupráce několika dalších přívrženců, kteří jí už vypomohli dřív, si dobře prozkoumala velké rušné městské letiště v době silného večerního provozu.

Při tomto zkoumání si všimla jednoho faktoru: Když večerní letadla, v nichž se za letu podávala jídla a nápoje, vyklopila své pasažéry, zamířil bez prodlení celý ten dav lidí, co přiletěli, k záchodkům na letišti, a tak toto zařízení po dobu několika hodin zatížili na nejvyšší míru.

Druhý den večer, byl to pátek, kdy je přiletů a odletů nejvíc, se na letiště dostavilo podle Margotiných instrukcí několik set dobrovolníků, skládajících se převážně ze zřízců a uklízeček, kteří neměli právě službu. Od začátku až do značně pozdní doby, kdy odcházeli, se všichni chovali pokojně, spořádaně a podle zákonů.

Šlo o to, aby zabírali nepřetržitě po celý večer všechny veřejné záchodky na letišti. A to taky udělali. Margot a její pomocníci měli připravený podrobný plán a dobrovolníci odešli na místa určení, kde vhodili desetník a usadili se na záchodku, při čemž se utěšovali čtením, tranzistorovými aparáty a dokonce jídlem, které si mnozí přinesli. Některé ženy měly s sebou šití nebo pletení. Byla to nejnovější forma demonstrace "v sedě".

Na pánských záchodcích utvořili dobrovolníci dlouhou frontu před mísami a všechny ty nekonečné fronty se pohybovaly neuvěřitelně pomalu. Jestliže se do řady postavil někdo, kdo nebyl členem toho spiknutí, trvalo mu to hodinu, než se dostal dopředu. Jen málo jedinců, pokud vůbec nějaký, čekalo tak dlouho.

Sem a tam létající výbor demonstrantů klidně vysvětlil každému, kdo byl ochoten ho vyslechnout, co se děje a proč.

Letiště se proměnilo v jarmark se stovkami navztekkaných, zaražených pasažérů, trpce a nakvašeně si stěžujících u jednotlivých leteckých společností, které zase napadaly správu letiště. Ta se ocitla v zoufalé situaci a

nemohla nic dělat. Ostatní pozorovatele, kterých se to netýkalo, nebo kteří neměli potřebu, ta situace náramně rozjařovala. Lhostejný nezůstal nikdo.

Zástupci masových sdělovacích prostředků, kteří dostali od Margot předem echo, se dostavili ve velikém počtu. Reportéři závodili jeden s druhým v psaní relací, jež se vysílaly po celé Americe a jež pak přebíraly cizí stanice. Využily jich i noviny tak odlišné jako Izvěstije a johannesburská Star nebo londýnské Times. Výsledkem bylo, že se tomu druhý den smál celý svět.

Ve většině reportáží figurovalo na předním místě jméno Margot Brackenová. Naznačovalo se, že budou následovat další demonstrace "v sedě".

Jak Margot správně kalkulovala, zesměšní se jedna z nejsilnějších zbraní kterékoli arzenálu. Letištní výbor přes neděli přivoli, aby se začalo diskutovat o mzdách letištních zřízenců a uklízeček a diskuse měla brzy za následek zvýšení platů. Pak došlo k tomu, že ta zkorumpovaná odborová organizace musela na základě hlasování sesadit své vedení a nahradit je poctivějším.

Margot se pohnula, přisunula se blíž k Alexovi a pak se tiše zeptala: "Jaký že to mám mozek?"

"Složitý a podšitý."

"To je dobře nebo špatně?"

"Pro mě dobře. Je to osvěžující. A většinou se mi líbí cíle, o které ti jde."

"Ale vždycky ne?"

"Ne, pokaždé ne."

"Některé z věcí, co dělám, vyvolávají odpor. Spousta věcí. Dejme tomu, že by se ten odpor týkal něčeho, v co nevěříš nebo co se ti nelíbí? Dejme tomu, že by byla v takové chvíli naše jména spojována a ty sis nepřál, aby tě ke mně řadili?"

"Tak bych si na to postupem času zvykl. Kromě toho mám právo na nějaký soukromý život a stejně tak ty."

"Stejně jako kterákoli jiná žena," odpověděla Margot. "Ale někdy uvažuji, jestli by sis na to opravdu zvykl. Totiž, kdybychom byli pořád spolu. Já se nezměním, jak víš. To musíš pochopit, miláčku. Nemohla bych se vzdát nezávislosti a nedokázala bych přestat být sama sebou a nepouštět se do nových a nových věcí."

Vzpomněl na Celi, která se nikdy do ničeho nového nepustila, a na to, jak si přál, aby se pustila, a zároveň si uvědomil, jako vždycky s výčitkami svědomí, jak dopadla. Ale něco se od ní přece jen naučil: že žádný muž není celým člověkem, dokud žena, kterou miluje, není svobodná, neumí své svobody užívat a docházet skrze ni k seberealizaci.

Alexovy ruce se svezly na Margotina ramena. Skrz tenkou hedvábnou noční košili cítil voňavé teplo jejího hebkého těla. Řekl jemně: "Miluju tě takovou, jaká jsi, a takovou tě chci mít. Kdyby seš změnila, tak bych si najal nějakou jinou advokátku a žaloval tě pro klamání v lásce."

Jeho ruce se sunuly pomalu a mazlivě níž. Slyšel, jak se jí zrychluje dech. Za okamžik se k němu nedočkavě, zadýchaně otočila: "Hrome, nač čekáme?"

"To bych taky rád věděl," odpověděl. "Pojďme si vlízt do postele."

(3):

Byl to tak nezvyklý pohled, že jeden úředník z úvěrového oddělení filiálky, Cliff Castleman, přešel na zvýšené pódium.

"Nepodívala jste se náhodou z okna, paní D'Orseyová?"

"Ne," odpověděla Edwina. Byla soustředěná na ranní poštu. "Proč?"

Byla středa, za pět minut devět ráno. Dějištěm byla První americká komerční banka.

"Jen jsem si říkal, že by vás to mohlo zajímat," pokračoval Castleman. "Venku před bankou je fronta, jakou jsem ještě nikdy před otevřením neviděl."

Edwina zvedla hlavu. Několik členů osazenstva natahovalo krky a vyhlíželo z oken. Mezi zaměstnanci byl šum, v tuhle ranní hodinu nezvyklý. Edwina vytušila, že se pod ním ukrývají obavy.

Několika kroky přešla od svého stolku k velkým tabulím výkladu, který tvořil přední stranu budovy. To, co uviděla, ji udivilo. Od hlavního vchodu se po celé délce budovy táhla dlouhá fronta lidí, kteří stáli po pěti nebo po čtyřech, a ztrácela se v nedohlednu. Vypadalo to, že všichni čekají, až se banka otevře.

Vyvalila nevěřicně oči: "Propánakrále, co se to ...?"

"Někdo se už byl venku zeptat," uvědomil ji Castleman. "Ta fronta se prý táhne až do půlky Rosselliho náměstí a pořád se k ní přidávají další."

"Ptal se někdo, co chtějí?"

"Prý jeden ze strážných. Odpověděli, že si u nás chtějí otevřít účet."

"To je k smíchu! Všichni? Jen co vidím odsud, tak jich musí být tři stovky. V životě jsme neotvírali za jediný den tolik nových účtů."

Úředník úvěrového oddělení pokrčil rameny. "Já vám jenom opakuju, co jsem slyšel."

Vedoucí provozu Tottenhoe přešel k nim. Z obličeje mu jako obvykle vyzařovala nevrlost. "Uvědomil jsem centrální bezpečnostní oddělení," oznámil Edwině. "Prý pošlou víc strážných a jde sem pan Wainwright. Kromě toho uvědomili městskou policii."

Edwina poznamenala: "Nevidím žádné známky, že by chtěli vyvolat nějaké nepříjemnosti. Všichni se zdají mírumilovní."

Viděla, že je to smíšený dav; asi tak dvě třetiny tvořily ženy, mezi nimiž převládaly černošky. Mnoho žen s sebou mělo děti. Někteří muži byli v montérkách, jako by právě odešli z práce nebo byli na cestě do práce. Ostatní byli ve všedním, několik málo jich mělo pěkné obleky.

Lidi ve frontě spolu rozmlouvali, někteří živě, ale zdálo se, že nikdo nechová nějaké nepřátelské úmysly. Když si někteří všimli, že je pozorují bankovní úředníci, tak jim pokývli a usmáli se na ně.

"Podívejte se!" ukázal Cliff Castleman. Právě přijel televizní tým s kamerou a Edwina s ostatními pozorovali, jak začínají natáčet.

"Mírumilovní nebo nemírumilovní," řekl ten úředník z úvěrového oddělení. "Za tím musí něco vězet, že sem tihle lidi přišli všichni najednou."

V Edwině blesklo poznání. "To je kvůli Forum East," řekla. "Vsadím se, že jde o Forum East."

Několik dalších, kteří měli stolky poblíž, se přiblížilo a poslouchalo.

Tottenham navrhl: "Měli bychom počkat s otevřením, dokud nedorazí ti další strážní."

Oči všech se ohlédly na nástěnné hodiny, které ukazovaly za minutu devět.

"Ne," rozhodla Edwina. Zvýšila hlas, aby to slyšeli i ostatní. "Otevřeme jako normálně, včas. Všichni se vraťte ke své práci, prosím vás."

Tottenham odkvačil a Edwina se vrátila ke svému stolu na stupínek.

Ze svého strategického bodu pozorovala, jak se hlavní dveře zahoupaly, otevřely a jak se dovnitř hrnou první přichozí. Ti, co byli v čele fronty, se na okamžik při vstupu zastavili, zvědavě se rozhlédli, pak rychle postoupili kupředu, protože se na ně zezadu tlačili ostatní. Za několik okamžiků byl celý veřejnosti přístupný prostor velké filiálky zaplněný štbetajícím hlučícím davem. Budova, ani ne před minutou ještě relativně tichá, se proměnila v babylón. Edwina viděla, jak nějaký vysoký statný černoch mává několika dolarovkami a hlasitě se dožaduje: "Já si chci k vám do banky uložit peníze."

Strážný ho poučil: "Nové účty jsou támhle."

Pak ukázal ke stolku, kde seděla a čekala jedna úřednice - mladá dívka. Zdála se nervózní. Habán přešel k ní, povzbudivě se na ni usmál a posadil se. Za ním se okamžitě natlačili ostatní, utvořili klikatý zástup a čekali, až na ně dojde řada.

Zpráva o tom, že si všichni tihle lidé přišli otevřít účet, byla asi přece jen pravdivá.

Edwina viděla, jak se ten habán rozvalil pohodlně dozadu, v ruce ještě pořád ty dolarové bankovky. Slyšela jeho hlas, který vynikl nad šum ostatních rozhovorů. Prohlásil: "Nemám žádnéj kvalt. Rád bysem, abyste mi prvně vysvětlila pár věci."

Ostatní úředníci rychle obsadili další dva stolky, před kterými se právě tak rychle utvořily dlouhé, široké fronty.

Normálně stačili tři členové personálu plně zvládnout veškeré záležitosti s novými účty, ale teď to bylo zřejmě málo. Edwina viděla na druhém konci banky Tottenhamoe, a tak ho zavolala domácím telefonem a nařídila mu: "Použijte pro otvírání nových účtů i dalších přepážek a obsaďte je všemi lidmi, co můžete postrádat."

Přestože se sklonila až k mluvítku, skoro ho v tom rámusu neslyšela.

Tottenham v odpověď zavrčel: "Uvědomujete si, že není možné, abychom všechny ty lidi dneska vyřídili, a že ať jich vyřídíme, kolik chceme, zaberou nám veškerý čas?"

"Mám takové tušení," řekla Edwina, "že právě tohle tím chtěl někdo docílit. Prostě je vyřizujte, jak nejrychleji můžete."

Věděla však, že ať budou spěchat sebevíc, bude to stejně trvat deset až patnáct minut, než se otevře jeden jediný nový účet. Rychleji se to dělat nedalo. To je doba, jakou to papírování zabere.

Nejdřív přijde formulář s podrobnostmi: bydliště, zaměstnání, pojištění a rodinné poměry. Pak přijde podpisový vzor. Potom je zapotřebí dokladu totožnosti. Potom odnese úředník, otvírající nový účet, všechny dokumenty ke schválení a k podpisu. Nakonec se vystaví vkladní knížka nebo dočasný běžný účet.

Proto stačí bankovní zaměstnanec otevřít za hodinu nanejvýš pět nových účtů, takže ti tři úředníci, kteří měli tyhle transakce na starosti, jich mohli zvládnout za jeden pracovní den úhrnem devadesát. Ovšem za předpokladu, že vydrží nejvyšší možné tempo, což bylo nepravděpodobné.

I kdyby nynější sestavu úředníků ztrojnásobila, dalo by se za jeden den otevřít stejně jen něco málo přes dvě stě padesát účtů, ale v bance bylo už v téhle chvíli, kdy se sotva začalo s vyřizováním, nacpáno nejméně čtyři sta lidí a proudili tam další a fronta před bankou, kterou se Edwina rychle vydala odhadnout, se zdála pořád stejně dlouhá.

Naproti tomu kravál v bance ještě zesílil a podobal se už spíš řevu.

Další problém byl v tom, že narůstající zástup přichozích uprostřed prostoru pro strany zabraňoval ostatním klientům v přístupu k přepážkám likvidátorů. Edwina jich viděla pár před bankou, jak celí zkoprnělí pozorují to mraveniště. Všimla si, že to několik z nich vzdalo a odešlo.

Několik nově přichozích zapředlo likvidátory do rozhovoru a likvidátory, kteří neměli v tom blázinci co na práci, s nimi klábosili.

Dva prokuristi přešli do středu a snažili se regulovat příliv lidí tak, aby u přepážek zůstalo aspoň kousek prostoru. Ale moc se jim to nedařilo.

Doposud se však neobjevila žádná známka nepřátelství. Kdykoliv některý úředník oslovil někoho, kdo už byl uvnitř v bance, jež byla k prasknutí přečpaná, dostalo se mu zdvořilé odpovědi a úsměvu. Edwina si pomyslela, že to vypadá jako by všichni, co tam jsou, dostali instrukce chovat se co nejslušněji.

Dospěla k rozhodnutí, že je čas, aby se do toho vložila.

Sestoupila ze stupínku, vyšla z ohrazeného prostoru pro úředníky a s námahou se prodírala hemžícím se davem k východu. Kývla na dva strážné, kteří si k ní prorazili lokty cestu, a nařídila jim: "Uvnitř je už moc lidí. Zadržte všechny ostatní venku a pouštějte jich dovnitř vždycky jenom pár, jakmile někdo vyjde. Ledaže to bude samozřejmě náš stálý zákazník, toho pusťte dovnitř ihned."

Starší z obou strážných natáhl hlavu k Edwině, aby ho slyšela: "To nebude tak lehký, paní D'Orseyová. Některý klienty známe, ale spoustu jich neznáme. Při tolika lidech, co sem denně choděj, je nemůžeme znát všechny."

"A pak," vložil se do toho druhý strážný, "když někdo přijde, tak ty ostatní venku začnou křičet: Dozadu do fronty! Kdybysme někoho protěžovali, tak by mohli začít nějakou vejtržnost."

Edwina ho ujistila: "K žádné výtržnosti nedojde. Postupujte, jak nejlíp umíte."

Potom se otočila a oslovila několik čekajících. Všichni kolem ní neustále povídali, takže ji bylo špatně slyšet a musela zvýšit hlas: "Já jsem ředitelka filiálky. Řekl by mi prosím vás někdo, proč jste sem dnes všichni přišli?"

"Chceme si otevřít účet," odpověděla jakási žena s dítětem, která stála vedle Edwiny. Zahihňala se. "Na tom snad není nic špatného, nebo je?"

"Dyť pořád inzerujete," vložil se do toho další hlas, "že stačí seběmenší částka."

"To je pravda," odpověděla Edwina, "a je to taky tak myšleno. Ale musí přece existovat důvod, proč jste přišli všichni zrovna dneska."

"Dejme tomu," vložil se do toho nějaký starší vyzábělý člověk, "že jsme všichni z Forum East."

Nějaký mladší hlas dodal: "Nebo bysme aspoň chtěli být."

"To mi ještě pořád nevysvětluje ..." začala Edwina.

"Já bych vám to vyložil, madam." Důstojný černoch, kterého ostatní prostrkali tou tlačenicí, se dostal dopředu.

"Tak mi to vyložte, prosím vás."

V tom okamžiku si uvědomila, že vedle ní stojí nějaká nová postava. Otočila se a uviděla Nolana Wainwrighta. A ke vchodu se už blížilo několik dalších strážných, kteří měli pomáhat těm prvním dvěma. Edwina pohlédla tázavě na šéfa bezpečnostního oddělení, který ji vybidl: "Pokračujte. Postupujete správně."

Muž, kterého ostatní prostrkali dopředu, řekl: "Dobré jitro, madam. Já jsem nevěděl, že existují i ředitelky banky."

"Jak vidíte, existují," poučila ho Edwina. "A pořád nás přibývá. Doufám, že věříte v rovnoprávnost žen, pane ...?"

"Orinda. Seth Orinda, madam. Samozřejmě, že v ní věřím, a kromě toho i ve spoustu dalších věcí."

"Přivádí vás snad jedna z těch dalších věcí dnes sem?"

"Svým způsobem. Dalo by se to tak říct."

"Co konkrétně?"

"Asi víte, že jsme všichni z Forum East."

Připustila: "Ano, slyšela jsem."

"To, co tady podnikáme, by se dalo nazvat aktem naděje." Dobře oblečený mluvčí vyslovoval svá slova velice pečlivě. Měl je napsaná a nazkoušená. Mezitím se kolem nich nahrnuli další čekající, a jak poslouchali, rozhovory kolem utichaly.

Orinda pokračoval: "Tahle banka, jak se tvrdí, nemá dost peněz, aby mohla dál pomáhat s výstavbou Forum East. Ať je to jak chce, banka seškrtala své půjčky na polovinu a někteří z nás jsou toho názoru, že škrtne i druhou polovinu. Jestli někdo nezačne tlouct na buben nebo něco nepodnikne ..."

Edwina odpověděla ostře: "A něco podniknout zřejmě znamená ochromit veškerý provoz filiálky." Při řeči si v davu všimla několika nových tváří a otevřených bloků s horlivými tužkami. A uvědomila si, že se dostavili reportéři.

Zřejmě někdo uvědomil předem tisk, což také vysvětlovalo ty televizní kamery a televizní tým před bankou. Edwina uvažovala, kdo to byl.

Seth Orinda se zatvářil nešťastně. "A tak se snažíme uložit všechny peníze, co můžeme my chudáci sehnat, madam, abychom vaší bance pomohli přenést se přes ty špatné časy."

"To se ví," křikl do toho další hlas. "To je přece správná sousedská výpomoc!"

Nolan Wainwright odsekl: "Nesmysl! Naše banka žádné špatné časy neprodělává."

"Ne?" zeptala se nějaká žena. "Tak proč se tak zachovala k Forum East?"

"Stanovisko bylo naprosto jasně vysvětleno v jejím prohlášení," odpověděla Edwina. "Banka se řídí tím, co je pro ni prvořadější. Kromě toho vyslovila naději, že později znovu převezme financování v celém rozsahu." I jí zněla ta slova prázdňě. Ostatním připadala očividně taky taková, protože propukli sborově v posměšný smích.

Byl to první nepřátelský a škaredý tón. Důstojně vypadající pan Seth Orinda se prudce otočil a zvedl výstražně ruku. Posměšky utichly.

"Ať se to vám v bance jeví jakkoli," ujišťoval Edwinu, "fakt je, že jsme si všichni přišli uložit je vám do banky peníze. To je to, co rozumím tím aktem naděje. Cítáme, že až nás všechny poznáte a uvědomíte si, jak nám je, tak si třeba celou tu věc rozmyslíte."

"A když ne?"

"Tak budem nejspíš shánět další lidi a další sumičky. To nebude nic těžkého. Pozvali jsme na dnešek ještě další dobré duše a stejně tak na zítřek a na pozítřek. To se do neděle roznese" - mávl rukou směrem k novinářům - "a příští týden se k nám přidají další, a nejenom z Forum East. Samozřejmě jen proto, aby si u vás otevřeli účet. Aby té chudince vaší bance pomohli. Pro nic jiného."

A další hlasy vesele dodaly: "Ba, ba, přijde spousta dalších lidí..." "Prašulí moc nemáme, ale zato je nás síla ..." "Řekneme svým známým, aby nás přišli podpořit."

"Ovšem," pokračoval Orinda s nevinným výrazem, "někteří z těch, co si dnes uloží do banky peníze, si je třeba už zítra nebo pozítří nebo příští týden budou muset přijít zase vyzvednout."

Většina těch lidí nemá tolik peněz, aby si je u vás mohla nějak dlouho nechávat. Ale jakmile budeme zase

moc, tak si je přijdem znovu uložit." Oči se mu uličnický zaleskly. "Naším cílem je hodně vás zaměstnat."

"Ano," odpověděla Edwina. "Já už chápu, co je vaším cílem."

Jedna reportérka, štíhlá blondýnka, se zeptala: "Pane Orindo, kolik si hodláte vy všichni do banky uložit?"

"Moc ne," odpověděl jí vesele. "Většina přišla jenom s pěti dolary. To je nejmenší částka, jakou banka přijímá. Nemám pravdu?" Podíval se na Edwinu, která přikývla.

Některé banky vyžadovaly k otevření bankovního účtu nejméně padesát dolarů a k otevření běžného účtu sto dolarů, jak Edwina i posluchači věděli. Několik bank žádné stanovené minimum nemělo. První americká komerční ve snaze dodat odvahu drobným střadatelům se usnesla na kompromisu pěti dolarů.

A dále - jakmile měl jednou člověk otevřený účet, směl si většinu z těch původních dolarů zase vyzvednout a účet zůstal otevřený, i když na něm nezbylo ani těch stanovených pět dolarů. Seth Orinda i ostatní to zřejmě věděli a hodlali filiálku zavalit transakcemi s vybíráním a ukládáním. A to se jim může klidně podařit, napadlo Edwinu.

Zatím se však nedělo nic protizákonného ani nic, co by dokazatelně mařilo práci banky.

Edwina byla přes svůj pocit zodpovědnosti a přes svou rozmrzelost před několika okamžiky v pokušení se rozesmát. Ale uvědomovala si, že se rozesmát nesmí. Znova pohlédla na Nolana Wainwrighta, který pokrčil rameny a tiše řekl: "Vzhledem k tomu, že nikdo nijak nenarušuje pořádek, nám nezbyvá nic jiného než usměřovat provoz."

Šéf bezpečnostního oddělení se otočil k Orindovi a energicky prohlásil: "Očekáváme, že nám všichni budete pomáhat udržet tady pořádek. Před bankou i uvnitř. Naši strážníci vám budou dávat pokyny, kolik lidí smí najednou dovnitř a kde se má čekající fronta zastavit."

Druhý muž souhlasně přikývl. "Samozřejmě, pane, já a moji přátelé uděláme všechno, co bude v našich silách, abychom vám pomohli. Ani my si nepřejeme nějaké výtržnosti. Ale očekáváme od vás, že budete spravedliví."

"Jak tomu mám rozumět?"

"Ti z nás, co jsou tady uvnitř," prohlásil Orinda, "i ti venku jsou klienti jako všichni ostatní, kteří k vám chodí do banky. Chceme sice vyčkat, až na nás dojde řada a mít trpělivost, ale očekáváme, že nikdo nebude obsloužen přednostně a že ho nepustíte dovnitř před námi, kteří jsme si to odstáli. Já chci říct to, že každý, kdo přijde, ať je to kdokoli, musí dozadu na konec fronty."

"Budeme hledět, aby to tak bylo."

"My taky, pane. Poněvadž jinak to bude jasný případ diskriminace. Pak bychom se museli ozvat."

Edwina viděla, že reportéři si ještě pořád dělají poznámky.

Protlačila se tím hustým davem ke třem dalším přepážkám s novými účty, které mezitím doplnily dvě další, než se zřídí ještě další dvě.

U jedné z výpomocných přepážek, jak si Edwina všimla, seděla Juanita Núñezová. Zachytila Edwinin pohled a obě ženy se na sebe usmály. Edwina si najednou uvědomila, že Juanita bydlí ve Forum East. Věděla předem o téhle invazi? Pak usoudila: Ať věděla nebo nevěděla, to na věci nic nemění.

Na otvírání nových bankovních účtů dohlíželi dva mladí bankovní úředníci a bylo jasné, že veškerá ostatní práce se bude ten den citelně opožďovat.

Když Edwina přešla k onomu podsaditému černochovi, který byl mezi prvními příchozími, začal vstávat.

Úřednice ho už vyřídila a už nebyla tak nervózní. Řekla: "To je pan Euphrates. Právě si u nás otevřel účet."

"Diákon Euphrates. Aspoň tak mi říká většina lidí." K Edwině se natáhla obrovská ruka a Edwina ji stiskla.

"Vítám vás do První americké komerční, pane Euphratesi."

"Děkuju vám, to je vod vás moc milý. Po pravdě řečeno tak milý, že si na ten účet přihodím ještě nějakou tu mergli." Chvilí zkoumal hrst drobných, pak vybral čtvrták a dva desetníky a vykročil k jednomu likvidátorovi.

Edwina se zeptala úřednice u přepážky nových účtů: "Kolik dělal základní vklad?"

"Pět dolarů."

"Dobře. Hlavně se je snažte vyřizovat co nejrychleji."

"Jistěže, paní D'Orseyová, ale tady tenhle mi trval dlouho, protože se vyptával na spoustu věcí ohledně vybírání a úrokové sazby. Měl to napsané na papírku."

"A máte ten papírek?"

"Ne".

"Ostatní ho budou mít pravděpodobně taky. Pokuste se jednoho zmocnit a ukažte mi ho."

Možná, že by to poskytl klíč k tomu, kdo si tuhle nešťastnou invazi vymyslel a dal dohromady, pomyslela si Edwina. Nevěřila, že by byl někdo z těch, s kterými mluvila, klíčovou organizační postavou.

A na světlo vycházela další věc: Pokus zaplavit banku se neomezí jenom na otvírání nových účtů. Ti, kteří si už účet otevřeli, začínali tvořit další fronty před přepážkami likvidátorů a tempem plovoucích ledovců vkládali a vybírali maličkaté obnosy, kladli otázky nebo zaměstnávali úředníky rozhovory.

A tak se normální zákazníci nejen těžko dostávali do budovy, ale jakmile byli uvnitř, postavily se jim do cesty další překážky.

Edwina řekla Nolanovi Wainwrightovi o těch psaných seznamech otázek i o tom, co nařídila úřednici.

Šéf bezpečnostního oddělení jí to schválil. "Já bych se na to taky rád mrknul."

"Pane Wainwrighte," zavolala na něj sekretářka, "telefon."

Vzal sluchátko a Edwina slyšela, jak říká: "Ano, je to demonstrace, ale ne v normálním slova smyslu. Je mírumilovná, a kdybychom udělali nějaké ukvapené rozhodnutí, tak by nám to mohlo způsobit nepříjemnosti. Jestli po něčem netoužíme, pak je to nějaké nepěkné střetnutí."

Je to útěcha, že mám po roce Wainwrightovu zdravou rozvahu, uvažovala Edwina. Když odkládal sluchátko, dostala nápad. "Někdo nadhodil, abychom zavolali městskou policii," řekla.

"Byli už tady, když jsem přišel, ale já je poslal pryč. Kdybychom je potřebovali, jsou tady co by dup. Ale doufám, že to zapotřebí nebude." Ukázal k telefonu, pak směřem k ředitelství První americké komerční. "Už se to doneslo hlaváčům. Už tam mačkají poplachové knoflíky."

"Co kdyby takhle zkusili obnovit půjčky Forum East?"

Přes Wainwrightův obličej přeletěl poprvé od jeho příchodu letný úsměv. "To by mě taky moc potěšilo. Jenže tohle neudělají, tam, kde jde o to, aby banka vydělala, vnější tlak nic nezmuže."

Edwina už chtěla podotknout: "No nevím," ale pak si to rozmyslela a neřekla nic.

Jak pozorovali, zástup, který okupoval střed banky, zůstával pořád stejný. Pokud se něco změnilo, pak jen to, že tam byl ještě větší nával.

Fronta venku, která se neustále prodlužovala, stála jako přikovaná.

Bylo tři čtvrtě na deset dopoledne.

(4):

V tu dobu seděla Margot Brackenová na svém velitelském stanovišti v nenápadně zaparkovaném volkswagenu tři bloky od mrakodrapu První americké komerční.

Původně měla v úmyslu provádění nátlakového manévru se nezúčastnit, ale nakonec to nevydržela. Jako válečný oř, který hrabe kopyty, jakmile ucítí pach bitvy, se začala viklat ve svém rozhodnutí, až nakonec podlehla.

Měla však obavy, že by mohla přivést do nepříjemné situace Alexe nebo Edwinu, a proto se nepřipojila k přední linii na Rosselliho náměstí.

Kdyby se tam objevila, novináři, o jejichž přítomnosti věděla, protože sama zařídila, aby noviny, rozhlas a televize dostaly avízo, by ji hned poznali.

Poslové jí zprávy o vývoji přinášeli diskrétně do vozu, odkud si odnášeli další instrukce. Od toho čtvrtého večera se toho zařídilo potěšitelně mnoho.

V pátek, zatímco Margot vypracovávala generální plán, zverboval Seth Orinda, Diákon a několik členů výboru ve Forum East a v okolí blokové vedoucí. Jen tak povšechně jim vyličili, co se má dělat, ale jejich reakce byla ohromující. Takřka každý se chtěl nějak zúčastnit a znal další, s nimiž se dá počítat.

Do nedělního podvečera, kdy se sčítaly seznamy, měli patnáctset jmen. A rychle přibývala další. Podle Margotina plánu by bylo možné udržet akci aspoň týden, popřípadě i déle, pakliže nadšení neochabne.

Mezi lidmi s pravidelným zaměstnáním, kteří se přihlásili, že pomůžou, byli takoví jako Diákon Euphrates, co měli k dobru dovolenou a prohlásili, že si ji vyberou. Jiní prostě řekli, že nepůjdou do práce, jak dlouho bude zapotřebí. Bohužel mnoho přihlášených zaměstnání nemělo, neboť jejich řady v poslední době vzrostly v důsledku poklesu pracovních příležitostí.

Převládaly však ženy, částečně proto, že jich bylo ve dne víc k dispozici, ale částečně i proto, že Forum East pro ně byl - dokonce ještě víc než pro muže - maják jejich života, k němuž upínaly své naděje.

Margot to věděla jednak ze své předchozí práce se štábem, jednak z hlášení z rána toho dne.

Hlášení, co dostávala, byla velice uspokojivá.

Naléhala na to, aby po celou dobu, kdy budou v přímém styku se zástupci banky, byl jeden každý ze skupiny Forum East přátelský, zdvořilý a nápadně ochotný. Proto vymyslela a razila ta slova "akt naděje", devizu, že skupina zainteresovaných jednotlivců - i když s omezenými prostředky - přichází "pomocí" První americké komerční, na kterou uhodily "špatné časy".

Chytře kalkulovala, že jakákoli zmínka o "špatných časech" zasáhne citlivý nerv.

A přestože nikdo nebude zakrývat spojitost akce s Forum East, nesmí za žádnou cenu dojít k otevřeným výhrůžkám, jako například že ochromení banky bude pokračovat, dokud nebudou výstavbě vráceny fondy. Sethovi Orindovi a ostatním řekla: "K tomu závěru ať si dojde banka sama."

Na schůzkách, kde vydávala instrukce, zdůraznila nutnost vyhnout se jakémukoli zdání vyhrožování nebo zastrasování. Ti, kteří se schůze zúčastnili, si dělali poznámky a pak předávali instrukce dál.

Kromě toho se předávaly dál seznamy otázek, které mají jednotlivci klást při otvírání účtů. I ty připravila Margot. Byly to stovky oprávněných logických otázek, jaké by při jednání s bankou mohl položit kdokoli, i když se většinou nekladly. Měly napomáhat tomu, aby se chod banky zpomalil, že se prakticky zastaví.

Mluvěním měl být Seth Orinda. Jestli se mu naskytne příležitost, nebude Margotin scénář moc potřebovat. Orinda se učil rychle.

Diákon Euphrates dostal za úkol být brzy po ránu na začátku fronty a otevřít si účet jako první.

Diákon - nikdo nevěděl, jestli se tak jmenuje nebo jestli je to funkce nějaké podivné církve v té čtvrti - jako člen výboru radil dobrovolníkům kam a kdy jít. Operoval s armádou poručíků, kteří se od něj rozbíhali na všechny strany jako jednotlivé nitky pavučiny.

Pro začátek bylo důležité, aby se ve středu ráno dostavilo před banku hodně lidí a dojem byl co nejsilnější. Ale některé z těch, co přišli, bylo zapotřebí pravidelně střídat. Jiné, kteří se ještě nedostavili, bylo nutno ponechávat si v zásobě pro pokročilejší dobu nebo pro další dny.

Aby se všechno tohle zvládlo, byl narychlo vybudován dorozumivací systém, při němž se hodně používalo místních telefonních automatů, jež hlídali další pomocníci, rozmístění v ulicích. Dorozumívání přes všechny nedostatky narychlo improvizovaného plánu už fungovalo.

Všechny tyto i další zprávy se doručovaly Margot, sedící na zadním sedadle svého volkswagenu. Sdělení, jež dostávala, obsahovala počet lidí ve frontě, dobu, jakou banka potřebuje k otevření jednoho účtu, a počet nově otevřených přepážek, u nichž se otvíraly účty. Dověděla se i to, jak je banka nabitá, i o té výměně názorů mezi Sethem

Orindou a úředníky z banky.

Počítala, pak dala příkaz poslednímu poslu, klátivému mladíkovi, který čekal na předním sedadle vedla řidičova místa. "Řekněte Diákonovi, aby prozatím nepovolával další dobrovolníky. Zdá se, že jich máme pro dnešek dost. Ať ty, co stojí venku, vystřídají na chvíli jiní, ale ať jich není víc než padesát najednou, a upozorněte je, aby se vrátili a šli si pro oběd. A pokud jde o obědy, znovu každého napomeňte, aby nenechával na Rosselliho náměstí žádné odpadky a aby si nikdo nebral do banky jídlo nebo pití."

Slova o obědě připomněla Margot peníze, které pro ni v uplynulém týdnu představovaly jeden z jejích problémů.

V pondělí bylo ze zvěstí, jež k ní prosakovaly přes Diákona Euphrata jasné, že mnoho ochotných dobrovolníků nemá zbytečných pět dolarů - minimum, kterého bylo k otevření účtu zapotřebí. Sdružení nájemníků Forum East nemělo doslova ani vindru. Chvíli se zdálo, že jejich plán narazil na úskalí.

Pak Margot zvedla telefon. Zavolala odborové organizaci - Americké federaci úředníků, pokladníků a kancelářských zaměstnanců - jež teď zastupovala i letištní zřízence a uklízečky, kterým před rokem pomohla.

Pomohla by organizace a půjčila by peníze - tolik, aby měl každý dobrovolník, který si to nemůže dovolit, do hry pětidolarovku? Vedení odborového svazu svolalo nahonem schůzi a odpovědělo že ano.

V úterý pomohli členové vedení odborové organizace Diákonovi Euphratovi a Sethovi Orindovi rozdávat peníze. Všichni zúčastnění věděli, že část jich nebude nikdy vrácena a že některé ty pětidolarové šeky budou do úterka pryč a na jejich účel bude zapomenuto nebo ho nebude dbáno. Ale věřili, že většina těch peněz bude použita k zamýšlenému účelu. A soudě podle dopoledne toho dne měli zřejmě pravdu.

Organizace se nabídla, že se postará o obědy a zaplatí je. Nabídka byla přijata. Margot měla podezření, že odborová organizace tím sleduje nějaké vlastní zájmy, ale usoudila, že to cílům Forum East neuškodí, takže jí po tom nic není.

Pokračovala v instrukcích poslednímu poslíčkovi: "Musíme udržet frontu, dokud banka nebude ve tři hodiny zavírat."

Je možné, říkala si, že masové sdělovací prostředky budou dělat před zavírací dobou nějaké záběry, takže je důležité, aby tam bylo na sklonku dne ještě hodně lidí.

Plány na zítřek se dají koordinovat v noci. Z valné části to bude opakování dnešních.

Počasí jim naštěstí přálo - bylo příjemně a obloha převážně jasná. Předpověď na několik příštích dnů vypadala taky dobře.

"Nezapomeňte pořád zdůrazňovat," poučovala Margot za půl hodiny dalšího posla, "že všichni musí být neustále přátelští, přátelští a zase přátelští. I kdyby začali být lidi z banky nevlídní nebo netrpěliví, jediná správná odpověď je úsměv."

V 11.45 podal hlášení Margot osobně Seth. Na tváři měl úsměv od ucha k uchu. Podal jí první vydání místního odpoledníku. "Júl!" Margot otevřela první stránku.

Události v bance zabíraly většinu místa, které bylo k dispozici. Dostalo se jim daleko víc pozornosti, než v kolik se odvažovala doufat. Hlavní titulek zněl:

VELKÁ BANKA OCHROMENA ČLENY SDRUŽENÍ FORUM EAST a pod ním:

Prožívá První americká komerční zlé časy? Mnoho lidí ji přišlo "vypomoci" malými vklady.

Pak přišly fotografie a dvousloupcový článek. "Ty má dobroto!" vydechla Margot. "Tohle bude První americké pořádně zalízat za nehty!"

A taky zalízalo.

Krátce po poledni se konala v místnostech prezidenta banky ve 36. poschodí mrakodrapu ředitelství narychlo svolaná porada.

Byli tam Jerome Patterton a Roscoe Heyward se sveřepými obličejí. Pak přišel Alex Vandervoort. I on se tvářil vážně, ale zdálo se, že se v diskusi neangažuje tolik jako ostatní. Výraz měl většinou zamýšlený a jednou nebo dvakrát se mu ve tváři mihl záblesk veselí. Čtvrtý účastník byl Tom Straughan, mladý, horlivý hlavní ekonom banky, pátý Dick French, vedoucí propagačního oddělení.

Hřmotný French vešel zaškareděný, žvýkáje nezapálený doutník, v ruce balík odpoledních novin, které začal po řadě sázet na stůl před ostatní.

Jerome Patterton, sedící za svým stolem, jedny rozložil. Když si přečetl slova "Prožívá První americká komerční zlé časy?" vyprskl: "To je sprostá lež! Měli bychom ty noviny žalovat."

"Není tam nic žalovatelného," odpověděl French se svou obvyklou přímostí. "Ty noviny to nepíšou jako fakt. Kladou to jako otázku a kromě toho někoho citují. A ten výrok sám není zlomyslný." Jeho postoj vyjadřoval "Poradte si s tím, jak umíte." Ruce měl za zády, vystrčený doutník jako obviňující torpédo.

Patterton zrudl vztekem.

"Jak to, že není zlomyslný," odsekl Roscoe Heyward. Stál ve střež u okna a teď se prudce otočil zpátky k ostatním čtyřem. "Celý ten cirkus je zlomyslnost. To vidí každý hlupák."

French si povzdychl. "No dobře, tak já vám to vyložím. Ten, kdo je za tím vším, ať je to kdo je to, se vyzná v zákonech i v propagandě. Ten cirkus, jak tomu říkáte vy, je chytře vymyšlený, aby se zdálo, že se chce naší bance poskytnout přátelská pomoc. Ano, my víme, že se nic takového nechce. Ale to nikdy nedokážete a já navrhuju, abychom přestali marnit čas řečma o tom, že se o to pokusíme."

Sebral jedny noviny a rozložil je přední stranou nahoru. "Jeden z důvodů, proč si zasloužím svůj královský

plat je, že jsem odborník přes tisk a sdělovací prostředky. A moje odbornost mi napovídá, že stejnou historku jako je tahle - která je napsaná a prezentovaná slušně, ať se vám to líbí nebo ne - právě chrlí všechny zpravodajské agentury po celé Americe a že se jí použije. Proč? Poněvadž je to příběh o Davidovi a Goliášovi a je z něho na sto honů cítit to, co působí na city lidí."

Tom Straughan, sedící vedla Vandervoorta, řekl tiše: "To vám můžu částečně potvrdit. Na třetím programu už to vysílala burzovní agentura Dow Jonese a hned nato poklesly naše akcie o další bod."

"A ještě něco," pokračoval Dick French, jako by ho byl nikdo nepřerušil, "můžeme se těšit na dnešní televizní zprávy. Místní stanice toho přinesou určitě spousty a podle mého budeme i ve zprávách všech tří hlavních televizních společností. A jestli některý pisálek odolá té větě o „bance, která prožívá špatné časy, tak spolknou svůj televizor."

Heyward se chladně zeptal: "Už jste skončil?"

"Ještě ne. Ještě bych rád dodal, že kdybych chtěl dostat naši banku do špatného světla a rozfofrovat na to všechno, co dostane propagační oddělení na rok, tak by se mi nepodařilo napáchat větší škody, než jste napáchali vy, pánové, bez mého přičinění."

Dick French měl teorii, že dobrý propagátor má chodit denně do práce s tím, že bude třeba nucen složit svou funkci. Pakliže ho jeho znalosti a zkušenosti nabádají, aby svým nadřízeným řekl nepříjemná fakta, která by radši neslyšeli, pakliže je třeba, aby byl bezohledně otevřený, tak má taky být. Otevřenost patří k propagaci - je to taktika, kterou se upoutává pozornost. Neudělat jedinou z těchhle věcí nebo si získávat přízeň mlčením či opatrným chozením kolem horké kaše znamená neplnit své povinnosti.

A někdy musí být člověk přímočařejší než obvykle. Jako například v téhle chvíli.

Roscoe Heyward se zakaboněně zeptal: "Víme už, kdo to zorganizoval?"

"Ne přesně," odpověděl French. "Mluvil jsem s Nolanem, říká, že na tom pracuje. I když to na věci nijak moc nemění."

"A jestli vás zajímají nejnovější zprávy z městské filiálky," přičinil Tom Straughan, "zaskočil jsem se tam cestou sem podchodem podívat. Je ještě pořád nabitá demonstranty. A nedostaneme tam takřka nikdo, kdo si chce vyřídit nějakou běžnou záležitost."

"To nejsou demonstranti," opravil ho Dick French. "Aby bylo i v tomhle jasno, když už jsme u toho. Celá ta cháska nemá jediný plakát ani heslo, leda snad ten „akt naděje. Jsou to klienti, a v tom je celý náš problém."

"No dobře," odpověděl Jerome Patterton, "když o tom tolik víte, co navrhuje?"

Vedoucí propagačního oddělení pokrčil rameny. "Podtrhli jste nohy Forum East. A jedině vy ho na ně můžete zase postavit."

Obličej Roscoa Heywarda se stáhl.

Patterton se obrátil k Vandervoortovi. "Co říkáte, Alexi?"

"Moje mínění znáte," odpověděl Alex. Bylo to poprvé, co promluvil. "Já jsem byl od začátku proti tomu, abychom snížili fondy. A ještě jsem"

Patterton prohodil sarkasticky: "Takže máte pravděpodobně z toho, co se děje, obrovské potěšení. A předpokládám, že byste těm všivákům a jejich zastrašování s radostí ustoupil."

"Ne, potěšení z toho nemám ani co by za nehet vlezlo." Alex blýskl vztekem očima. "Je mi nepříjemné a uráží mne, že se banka ocitla v takovémhle postavení. A předpokládám, že to, co se odehrává, se dalo předvídat - myslím jako že se dala předvídat nějaká reakce, nějaký odpor. V téhle chvíli jde především o to, aby se ta situace napravila."

Heyward se ušklíbl: "Takže vy byste tomu zastrašování přece jen ustoupil. Tak jak jsem tvrdil."

"Jestli ustoupil nebo neustoupil, není podstatné," odpověděl Alex chladně. "Skutečná otázka zní: udělali jsme správně, když jsme seškrtali fondy na Forum East? Jestli jsme správně neudělali, tak bychom to měli znovu rozvážit a kromě toho najít odvahu přiznat se ke svému omylu."

Jerome Patterton poznamenal: "Ať už to zvážíme nebo ne, jestli teď couvneme, budeme všichni vypadat hezky hloupě."

"Jerome," řekl Alex, "předně si myslím, že nemáte pravdu. A za druhé, záleží na tom?"

Vtom se do toho vložil Dick French. "Já vím, že finanční stránka celé té věci není moje záležitost. Ale řeknu vám jedno: Kdybychom se teď rozhodli změnit svoji politiku vůči Forum East, pak bychom vypadali dobře, a ne špatně."

Roscoe Heyward řekl Alexovi kysele: "Jestli v tom hraje roli odvaha, pak vám podle mě naprosto chybí. Protože se naprosto odmítáte té chátře postavit."

Alex zavrtěl netrpělivě hlavou: "Přestaňte mluvit jako maloměstský šerif, Roscoe. Někdy je neochota změnit nesprávné rozhodnutí činnorodá paličatost, nic víc. Kromě toho ti lidi před městskou filiálkou nejsou žádná chátra. To vyplývá jasně ze všech hlášení, která jsme dostali."

Heyward se zeptal podezíravě: "Zřejmě vám nějak padli do oka. Víte snad něco, co my ostatní nevíme?"

"Ne."

"Ale mně se ten nápad jen tak beze všeho poslušně ustoupit přesto nezamlouvá, Alexi," mudroval Jerome Patterton.

Tom Straughan poslouchal argumenty pro i proti a pak řekl: "Jak každý ví, byl jsem proti tomu, aby se seškrtaly fondy na Forum East. Ale nechat se postrkávat nějakými outsidersy se mi taky moc nezamlouvá."

Alex si povzdychl: "Jestli se na to všichni díváte takhle, pak bychom se měli asi smířit s tím, že nám městská filiálka nebude nějakou dobu moc platná."

"Ta lůza to přece nemůže táhnout donekonečna," prohlásil Heyward. "Prorokuju vám, že jestli zachováme své stanovisko, jestli budeme i nadále odmítat nechat na sebe dělat bububu nebo po sobě šlapat, celý ten cirkus zítra

zhasne."

"A já vám prorokuju," řekl Alex, "že vydrží celý příští týden."

Nakonec se ukázalo, že se mýlila obě prorocství.

Poněvadž banka neprojevila sebemenší tendenci ke zmírnění svého postoje, přívrženci Forum East zaplavovali po celý čtvrtek i pátek banku až do chvíle, kdy navečer zavřela.

Velká filiálka byla jakoby ochromená. A jak předpověděl Dick French, celý národ pozorně sledoval, jak se v tom plácá.

Většina lidí to sledovala s pobavením. Investoři se však už tak nebavili a v pátek klesly na newyorské burze akcie První americké komerční o dalšího dva a půl bodu.

Margot Brackenová, Seth Orinda, Diákon Euphrates a ostatní zatím kuli další plány a sháněli další dobrovolníky.

V pondělí ráno banka kapitulovala.

Na narychlo svolané tiskové konferenci o desáté dopoledne oznámil Dick French, že banka obnoví s konečnou platností a v plném rozsahu své financování Forum East. Vyjádřil jménem banky blahou nadějí, že mnozí z Forum East a jejich přátelé, kteří si v bance otevřeli v posledních několika dnech účet, zůstanou jejími klienty.

Ke kapitulaci tu bylo několik pádných důvodů, k nimž patřilo i to, že v pondělí ráno před otevřením byla fronta před filiálkou na Rosselliho náměstí dokonce ještě větší než v předešlých dnech, takže už bylo jasné, že se představení z minulého týdne bude opakovat.

A ještě znepokojivější bylo, že se fronta objevila i před filiálkou v předměstské čtvrti Indián HUL. Tento vývoj nebyl tak docela neočekávaný. Rozšíření činnosti Forum East na další filiálky První americké komerční předpověděly už nedělní noviny. Když se začala tvořit fronta v Indián Hillu, zatelefonoval vyděšený ředitel filiálky na vedení a žádal o pomoc.

A konečný výsledek zpečetil jeden poslední faktor.

O víkendu učinila veřejné prohlášení odborová organizace, která půjčila peníze Sdružení nájemníků Forum East a obstarala zdarma obědy pro ty, co stáli ve frontě - Americká federace úředníků, pokladníků a kancelářských zaměstnanců - v němž oznámila, že je do celé té akce zaangażovaná. Slíbila další podporu. Mluvčí odborové organizace označil banku za "sobeckou mašinerii s gargantuovskými zisky, která dělá všechno, aby zvětšila své bohatství na úkor strádajících". Prohlásil, že brzy začne kampaň, aby se její zaměstnanci odborově organizovali.

Odborová organizace tak přihodila na misku vah nikoli stéblo, ale hromadu cihel.

Banky - všechny banky - se odborů obávaly, dokonce je nenáviděly. Představitelé a vysocí úředníci bank na ně pohlíželi asi jako had na promyku. Banky dobře věděly, že kdyby se do toho vložily odbory, znamenalo by to okleštění jejich finanční svobody. Zatím byl jejich strach iracionální, ale byl tady.

I když se o to odbory často snažily, podařilo se jim proniknout do řad bankovních zaměstnanců jen nepatrně. Finančníci vždycky znova a znova odborové organizátory šikovně přelstili a hodlali v tom vytrvat. Jestliže situace s Forum East poskytuje odborové organizaci páku, musí se ta páka ipso facto odstranit. Jerome Patterson, který se dostavil do kanceláře brzy a přecházel po ní neobvykle rychle, dospěl ke konečnému rozhodnutí a schválil restituci fondů pro Forum East. Zároveň dal souhlas k prohlášení, které Dick French honem honem vydal.

Patterson pak přerušil veškeré spojení se světem, aby si uklidnil nervy, a cvičil se na koberci své kanceláře v golfu.

Později odpoledne téhož dne bylo na neformálním zasedání výboru pro peněžní politiku zaprotokolováno obnovení půjček, přestože Roscoe Heyward vrčel: "Tím jsme vytvořili precedent, je to kapitulace, které budeme litovat."

Alex Vandervoort mlčel.

Když se četlo prohlášení První americké komerční přívržencům Forum East, ozval se v obou filiálkách tu a tam jásot, ale pak se shromážděné skupiny klidně rozešly. Za půl hodiny byly veškeré obchodní transakce v obou filiálkách už zase normální.

Celá ta záležitost by tím byla skončila, ale na veřejnost proskočila jedna zpráva, čemuž se asi - podíváme-li se na to zpátky - nebylo lze vyhnout. V důsledku toho se za dva dny nato objevil v jedné novinách komentář - článek v rubrice "Co se šušká", v téže rubrice, která s celou záležitostí vyrukovala jako první.

Uvažovali jste, kdo byl ve skutečnosti za těmi obyvateli Forum East, kteří tento týden donutili hrdou a mocnou První americkou komerční banku, aby "srazila kufry"? Náš zvěd to ví. Byla to advokátka, feministka a bojovnice za lidská práva Margot Brackenová - ta, která se proslavila svou "demonstrací v sedě" na letištních toaletách a jinými boji za ponížené a ušlápnuté.

Tentokrát, přestože "demonstrace v bance" byl její nápad a přestože ho vypracovala, uchovala slečna Brackenová svoji účast v nejprísnejší tajnosti. Zatímco v čele stáli jiní, ona sama zůstávala ve stínu, vyhýbala se tisku, svému obvyklému spojenci. Je vám to také divné?

Přestaňte se divit. Jejím velice dobrým přítelem, se kterým ji nejčastěji vidáme, je finančník-bonvivant Alex Vandervoort, viceprezident První americké komerční. Kdybyste vy byli Margot a pěstovali takovéhle známosti, nezůstávali byste i vy ve stínu?

Zajímalo by nás jenom jedno: Věděl Alex předem o obléhání své domácí základny a schvaloval je?

(5):

"Zatracenou duši, Alexi," řekla Margot. "Tohle mě strašně mrzí."

"Stáhla bych ty zatracené novinářsky vši kůži zaživa. Ještě že se nezmínil o mém příbuzenství s Edwinou." "O

tom moc lidí neví," odpověděl Alex, "ani v bance. Kromě toho milenci zpestřují zprávy daleko víc než sestřenice."

Byla skoro půlnoc. Byli v Alexově bytě, kde se setkali poprvé od chvíle, co začalo obléhání filiálky První americké komerční. Článek v rubrice "Co se šušká" se objevil den předtím.

Margot přišla teprve před několika minutami, protože zastupovala nějakého klienta při večerním soudním zasedání - byl to zámožný notorický alkoholik, který měl v opilosti ve zvyku napadat všechny lidi v dohledu a představoval jeden z jejích mála stálých zdrojů příjmu.

"Podle mého dělal ten novinář jenom svou práci," řekl Alex. "A tvoje jméno by bylo takřka s určitostí vyšlo stejně na světlo."

Margot odpověděla kající: "Snažila jsem se pojistit, aby nevyšlo. Jenom pár lidí vědělo, co dělám, a doufala jsem, že při tom zůstane."

Zavrtěl hlavou. "To máš marný. Nolan Wainwright mi řekl dnes po ránu - doslova - Celá ta maškaráda měla rukopis Margaret Brackenové. Začal vyzvídat na lidech. Jak víš, býval detektivem u policie. I kdyby se byl ten článek neobjevil, byl by to stejně někdo prožvekl."

"Ale nemuseli uvádět tvoje jméno."

"Jestli chceš co vědět," usmál se Alex, "mně se ten ‚finančník bonvivant‘ docela zamlouvá."

Jeho úsměv však nebyl upřímný. Vycítil, že to Margot ví. Ve skutečnosti byl ten článek v novinách jako rána do hlavy a strašně ho sklíčil. Ještě teď večer byl sklíčený, i když měl radost, když mu Margot zavolala a řekla, že přijde.

Zeptal se: "Mluvilas dneska s Edwinou?"

"Mluvila, volala jsem jí. Nepřipadalo mi, že by ji to nějak vyšinulo z rovnováhy. Zřejmě obě víme, co můžeme jedna od druhé čekat. Kromě toho má radost, že Forum East už zase jede - v celém rozsahu. To tě přece jistě taky těší."

"Moje pocity v tomhle ohledu znáš. Ale to neznamená, že schvaluju vaše pokoutní praktiky, Brackenová."

Řekl to ostřeji, než měl v úmyslu. Margot okamžitě zareagovala: "Na tom, co jsem udělala já nebo moji lidi, nebylo nic pokoutního. Což se o té tvé zatracené bance tvrdit nedá."

Zvedl ruce v sebeobraně: "Nehádejme se. Aspoň ne dnes večer."

"Tak takové věci neříkej."

"Dobře, už nebudu."

Jejich chvilková zlost pominula.

Margot řekla zamyšleně: "Poslyš - když to celé začalo, neměl jsi aspoň trochu tušení, že jsem v tom namočená?"

"Měl, částečně proto, že tě tak dobře znám. A kromě toho jsem si vzpomněl, jak jsi držela pusku a nemluvila o Forum East ve chvíli, kdy jsem očekával, že mě i První americkou komerční rozsápeš na cucky."

"A nebylo to pro tebe tím těžší - já myslím, jako když ta demonstrace probíhala?"

Odpověděl otevřeně: "Bylo. Nevěděl jsem, jestli mám říct ostatním, co se dohaduju, nebo jestli mám mlčet. Ale protože zatáhnout do toho tvoje jméno by bylo nic nespravilo, tak jsem byl zticha. Jenže jak se ukázalo, nebylo moje rozhodnutí správné."

"Takže teď si někteří lidé myslí, že jsi to věděl celou tu dobu."

"Roscoe určitě. A možná i Jerome. U ostatních nevím."

Nastalo rozpačité mlčení a pak se Margot zaptala: "Vadí ti to? Záleží ti na tom moc?" Poprvé za celou dobu trvání jejich vztahu zaznívaly z jejího hlasu obavy. Obličej měla starostlivě zachmuřený.

Alex pokrčil rameny, pak se rozhodl ji uklidnit: "Vlastně asi ne. Nelámej si s tím hlavu. Však to přežiju."

Ale záleželo na tom, a ne že ne. V První americké komerční na tom přesto, co teď právě prohlásil, velice záleželo. Celý ten incident byl dvojnásob nešťastný proto, že k němu došlo právě v té době.

Alex byl přesvědčen, že ten článek v novinách, kde bylo jeho jméno, i ta impertinentní otázka: Věděl Alex předem o obléhání své domácí základny a schvaloval je?, četla většina členů správní rady. A jestliže existují takoví, co ho nečetli, Roscoe Heyward si zajistí, aby si to přečetli.

Heyward dal své stanovisko najevo jasně.

Alex šel ten den dopoledne přímo za Jeromem Pattertonem, jakmile prezident banky přijel v deset hodin do kanceláře. Ale Heyward, který měl kancelář blíž, se k němu dostavil dřív.

"Pojďte dál, Alexi," vyzval ho Patterton. "Můžeme mít klidně jednu schůzi ve třech místo dvou bilaterálních jednáních."

"Než začneme mluvit, Jerome," řekl mu Alex, "tak bych se rád vytaşil s tímhle. Četl jste to?" Položil na stůl mezi ně výstřížek s "Co se šušká" z předešlého dne.

Heyward nečekal a nepřijemným hlasem se zeptal: "Myslíte si snad, že je v bance někdo, kdo to nečetl?"

Patterton si povzdechl: "Ano, Alexi, četl jsem to. Kromě toho mě na ten článek upozornilo tučt lidí a bezpochyby nezůstanou sami."

Alex odpověděl pevně: "Pak máte právo vědět i to, že ta vytištěná slova jsou zlomyslnost a nic jiného. Dávám vám své slovo, že jsem neměl absolutně žádné tušení, co se bude dít v městské filiálce, o nic větší než ostatní, když to začalo."

"Hezká řádka lidí," poznamenal Roscoe Heyward, "by si mohla myslet, že při vašich známostech" - položil ironicky důraz na slovo známostech - "je taková nevědomost nepravděpodobná."

"Veškerá vysvětlení, která tu podávám," odsekl Alex, "jsou adresovaná Jeromovi."

Heyward se nedal odbýt. "Pakliže se na veřejnosti snižuje pověst banky, týká se to nás všech. A pokud jde o to vaše takzvané vysvětlení, copak se vážně domníváte, že vám někdo uvěří, že jste neměl od středy, přes celý čtvrtek,

celý pátek a přes neděli potuchy, ani nejmenší potuchy, že v tom má prsty vaše přítelkyně?"

Patterton prohodil: "Ano, Alexi. Co vy na to?"

Alex cítil, jak se červená. Dostal vztek, jak už od minulého dne několikrát, že ho Margot dostala do tohoto absurdního postavení.

Co neklidněji Pattertonovi vysvětlil, že se už minulý týden dohadoval, jestli v tom nemá prsty Margot, ale že došel k rozhodnutí, že se tím nic nezíská, promluví-li o té možnosti s ostatními. Vysvětlil mu, že Margot už přes týden neviděl.

"Nolana Wainwrighta to napadlo taky," dodal. "Dnes ráno se mi přiznal. Ale i ten mlčel, poněvadž to byl u nás obou jenom dohad. Až se pak objevil ten článek v novinách."

"Třeba vám to někdo uvěří, Alexi," odpověděl Roscoe Heyward. Ale jeho tón a jeho výraz naznačovaly: Já ovšem ne.

"No tak, no tak, Roscoe!" pokáral ho mírně Patterton. "No dobrá, Alexi, přijímám vaše vysvětlení. I když spoléhám, že použijete svého vlivu na slečnu Brackenovou, aby v budoucnu zaměřila svoji artilerii jinak."

A Heyward doplnil: "Nebo ještě líp, aby ji nezaměřovala nikam."

Alex poslední poznámku ignoroval a prezidentu banky odpověděl se sveřepým úsměvem: "Na to se můžete vsadit."

"Děkuju vám."

Alex si byl jist, že v téhle záležitosti slyšel Pattertonovo poslední slovo a že jejich vztah se může vrátit k normálu, aspoň na povrchu. Pokud šlo o to, co se odehrávalo pod povrchem, tím si už tak jist nebyl.

U Pattertona i u ostatních - včetně několika členů správní rady - bude mít Alexova loajalita od téhle chvíle nejspíš hvězdičku, značící pochybnosti. I kdyby ne, budou tu stejně výhrady k Alexově diskrétnosti ve společnosti, v níž se pohybuje.

Ať už tak nebo tak, budou tyto pochybnosti a výhrady v povědomí celé správní rady ke konci roku, až se přiblíží Pattertonův odchod do penze a správní rada začne znovu ventilovat otázku prezidenta banky. A přestože členové správní rady jsou v určitém směru velkorysí, v jiném, jak Alex věděl, dokážou být malicherní a předpojatí.

Proč? Proč se to muselo stát právě teď!

Jak se na něj Margot dívala, v očích otazníky, s výrazem, v němž byly ještě pořád úzkost a nejistota, Alexova malomyslnost rostla čím dál víc.

Margot řekla po chvíli vážnějším tónem než předtím: "Dostala jsem tě do maléru. Nejspíš do pořádného maléru. Tak přestaňme oba předstírat, že ne."

Už se chystal znovu ji uklidňovat, ale pak si to rozmyslel, poněvadž věděl, že nastal čas, aby k sobě byli upřímní.

"A další, co se musí vyslovit," pokračovala Margot, "je, že jsme o tom mluvili, že jsme věděli, co se může stát, že jsme uvažovali, jestli dokážeme zůstat každý sám sebou - nezávislý - a přitom zůstat spolu."

"Ano," odpověděl. "Já si na to vzpomínám."

"Jde jediné o to," usklíbila se, "že jsem nečekala, že to vyvrcholí tak brzo."

Napřáhl k ní ruku, jako už tolikrát, ale ona se od něj odtáhla a zavrtěla hlavou. "Ne, pojďme vyřídít nejdřív tohle."

Uvědomil si, že se jejich vztah, bez jakékoli předchozí výstrahy a aniž to kdokoli z nich zamýšlel, dostal do krize.

"Tohle se bude opakovat, Alexi. Nebalám uťme se, že ne. Samozřejmě ne v bance, ale jinde, u jiných věcí, které s ní souvisejí. A já bych chtěla mít jistotu, že to zvládnem, až k tomu dojde, a to nejenom jednou, v naději, že je to naposledy."

Věděl, že má pravdu. Margotin život byl plný srážek. Přijdou další, a bude jich hodně. I když některé budou na hony vzdálené jeho zájmům, jiné zase nebudou.

Stejně tak měla pravdu v tom, když nadhodila, že už o tom mluvili - bylo to teprve před takovým týdnem a půl. Ale tehdy to byla debata abstraktní, volba nebyla tak jasná, ne tak ostře definovaná, v jakou ji proměnily ty události posledního týdne.

"Mohli bychom oba udělat jedno," řekla Margot, "mohli bychom si říct konec a dost, dokud se tomu ještě dovedeme smát, dokud jsme ještě nad tím. Ani jedna strana nemá té druhé nic za zlé. Je to jenom rozumné zakončení. Kdybychom to udělali, přestali se stýkat a ostatní nás už nevidali spolu, tak by se to rychle rozneslo. Taková věc se vždycky rychle roznese. Co se stalo v bance, by to sice nesmazalo, ale ulehčilo by to tvou pozici."

I to byla pravda, jak Alex věděl. Na zlomek vteřiny přišel do pokušení její nabídku přijmout, vyloučit - rychle a nadobro ze svého života tu komplikaci, která se bude pravděpodobně léty zvětšovat a ne zmenšovat. Znovu zauvažoval. Proč jen se střetlo najednou tolik problémů, tolik tlaků - Celiin stav se zhoršil, Ben Rosselli umřel, v bance začal boj. A k tomu ke všemu ta dnešní nezasloužená nepříjemnost. A teď Margot a volba. Proč?

Ta otázka mu připomněla jednu událost před léty, kdy byl jednou ve Vancouveru v Kanadě. V hotelu skočila jedna mladá žena ze čtyřicátého poschodí z okna a zabila se, ale než vyskočila, načmárala na okenní tabuli rtěnkou. Proč, ach proč! Alex ji nikdy neviděl a ani se nedověděl, jaké měla problémy, které se podle jejího názoru nedaly řešit. Ale bydlel v hotelu na téže poschodí a povídavý zástupce vedoucího mu ukázal to nešťastné, rtěnkou popsané okno. Vzpomínka na tu příhodu mu nikdy nevymizela z paměti.

Proč, ach proč volíme tak, jak volíme? Nebo proč za nás volí život? Proč si vzal Celi? Proč se zbláznila? Proč se on dodnes vyhýbá katarzi rozvodu? Proč musí být Margot aktivistka? Proč se musí Alex rozhodovat, jestli se jí má vzdát? Jak moc se chce stát prezidentem banky?

Tak moc zase ne!

Dospěl k ráznému, pevnému rozhodnutí a setřásl ze sebe chmury. Hrom to všechno vem! Neobětují svou svobodu jednání a svou nezávislost ani První americké komerční, ani její správní radě, ani svým ambicím. Nikdy! A Margot se nevzdám.

"Nejdůležitější je," odpověděl jí, "jestli chceš, aby došlo k tomu, o čem jsi právě mluvila - k tomu ,rozumovému zakončení'."

Margot skrz slzy řekla: "Samozřejmě že nechci."

"Pak nechci ani já, Brackenová. A asi nikdy chtít nebudu. Takže buďme rádi, že k tomu všemu došlo, aspoň jsme se o něčem přesvědčili a už se o tom žádný z nás nebude muset nikdy přesvědčovat."

Když tentokrát rozpráhl náruč, tak se od něho neodtáhla.

(6):

"Roscoe, chlapče," řekl "kongresman" Harold Austin do telefonu hlasem, jenž zněl samolibě. "Mluvili jsme o tom s Velkým Georgem. Zve nás oba na příští pátek na golf na Bahamy."

Roscoe Heyward našpulil pochybovačně rty. Seděl v pracovně svého domu v Shaker Heights. Bylo březnové sobotní odpoledne. Než zvedl telefon, prohlížel si složku s finančními výkazy a na podlaze kolem kožené klubovky měl rozložené další papíry.

"Nevím, jestli se můžu tak brzo utrhnout a jezdit tak daleko," řekl Haroldovi. "Nemohli bychom to zkusit a sejít se v New Yorku?"

"To bychom jistě mohli. Až na to, že by to byla hloupost, poněvadž Velký George by se s námi raději sešel v Nassau. A poněvadž rád vyřizuje obchodní záležitosti na golfovém hřišti - aspoň takové, jako jsou naše, které projednává osobně."

Označovat blíž "Velkého George" nikdo z nich nemusel, protože neexistovalo moc lidí z průmyslových, bankovních nebo veřejných kruhů, kteří by tuhle potřebu pocíťovali.

G. G. Quatermain, předseda správní rady a hlava Supranacionální společnosti - Sunaspolu - byla impozantní veličina, člověk, který měl větší moc než představitel leckterého státu a uplatňoval ji jako nějaký král. Jeho zájmy a vliv zahrnovaly celý svět, stejně jako zájmy a vliv společnosti, jejíž osud držel ve svých rukou. V Sunaspolu i mimo něj bylo mnoho těch, co ho obdivovali, nenáviděli, předcházeli si ho, vzhlíželi k němu a obávali se ho.

Jeho síla vyplývala z výsledků, jichž dosáhl. Před osmi lety - na základě jakýchsi dřívějších kouzelnických finančních praktik - ho povolali, aby zachránil Sunaspol, který tehdy chřádl a který pronásledovaly dluhy. Od té doby vrátil společnosti její bohatství, rozšířil ji v impozantní konglomerát, ztrojnásobil akciový kapitál a zčtyřnásobil její dividendy. Akcionáři, z nichž Velký George udělal boháče, ho zbožňovali. Kromě toho mu ponechávali tolik svobody jednání, kolik chtěl. Je pravda, že několik Kasander namítalo, že vybudoval papírovou říši. Ale finanční výkazy Sunaspolu a jeho četných sesterských podniků - výkazy, které Roscoe Heyward právě zkoumal, když volal Harold - jim silně protřečily.

Heyward se setkal s předsedou Sunaspolu dvakrát. Jednou na chvíli za přítomnosti spousty dalších lidí, při druhé příležitosti s Haroldem Austinem ve Washingtonu D. C, v hotelovém apartmá.

K washingtonskému setkání došlo, když "kongresman" Harold referoval Quatermainovi o jedné věci, kterou Harold pro Supranacionální zařízení. Heyward neměl potuchy, o č šlo - když se k nim přidal, měli ti dva už hlavní část svého rozhovoru odbytou - vyrozuměl jen tolik, že se to nějak týká vlády.

Austinova agentura obstarávala celoamerickou reklamu firmě Hepplewhite Distillers, což byla velká sesterská firma Sumaspolu, ale zdálo se, že osobní vztah "kongresmana" Harolda a G. G. Quatermaina přesahuje rámec téhle záležitosti.

Ať mu Harold referoval jakkoli, Velkého George to zřejmě uvedlo do žoviální nálady. Když byl představen, poznamenal: "Harold tvrdí, že je členem správní rady vaší bančičky, a že byste si rádi u nás lízli. Tak se na to musíme co nejdříve mrknout."

Náčelník Supranacionální společnosti pak poplácal Heywarda po zádech a začal mluvit o jiných věcech.

Právě tenhle washingtonský rozhovor s G. G. Quatermainem ponoukl Heywarda uprostřed ledna - před dvěma měsíci - k tomu, aby informoval výbor pro peněžní politiku První americké komerční, že pravděpodobně dojde k nějakým obchodům se Sunaspolem. Později si uvědomil, že to bylo předčasné. Ale teď se ta vyhlídka zřejmě obnovuje.

"Hm, možná, že bych se mohl příští čtvrtek na den nebo na dva utrhnout," připustil Heyward do telefonu.

"To už zní líp," odpověděl Harold. "Ať máte v programu cokoli, nic nemůže být pro banku důležitější než tohle. Ale mám ještě něco, o čem jsem vám neřekl - Velký George pro nás posílá své soukromé letadlo."

Heywardův obličej se rozzářil. "Tak? A je to dost velké letadlo na tak dlouhý výlet?"

"Je to 707. Říkal jsem si, že vás to potěší." Harold Austin se zachechtal. "Takže odtud startujeme ve čtvrtek v poledne, na Bahamách budeme mít celý pátek a v sobotu jsme zpátky. Mimochodem, jak vypadají nové výkazy Sunaspolu?"

"Právě si je prohlížím." Pohlédl na tu zmrštinu finančních dat rozložených kolem sebe. "Pacient vypadá zdravě, po pravdě řečeno z něj zdraví přímo vyzařuje."

"Když to říkáte vy," odpověděl Austin, "tak mi to stačí."

Heyward položil telefon a dovolil si lehký potměšilý úsměv. Cesta, která ho čeká, její účel a fakt, že poletí na Bahamy soukromým letadlem, bude příjemný námět, který bude příští týden nedbale zaplétat do konverzace. A kromě toho, kdyby z toho něco vzešlo, zvýší se jeho vážnost ve správní radě - což byla věc, kterou v těch dobách nepouštěl ani na okamžik ze zřetele, máje na paměti, že panování Jeroma Pattertona na místě prezidenta banky má povahu

mezivládí.

Kromě toho ho potěšilo, že se má příští sobotu vrátit letecky zpátky. Znamenalo to, že nebude chybět v kostele - sv. Anastasia - kde zastával funkci laického předčítatele a kde každou neděli odříkal příslušnou pasáž z bible.

Pomyšlení na to mu připomnělo ztřešší pasáž, kterou si měl jako obvykle v úmyslu předem projít. Vytáhl z přihrádky těžkou rodinnou bibli a našel si stránku, kterou už měl založenou. Byla to jedna stránka z knihy Přísloví a čtení na druhý den obsahovalo Heywardův oblíbený verš: Spravedlnost zvyšuje národ, ale hřích jest ku pohanění národům.

Výlet na Bahamy byl pro Roscoa Heywarda poučný.

Roscoe nebyl neobeznámený s vysokým životním standardem. Stejně jako většina vedoucích bankovních úředníků stýkal se i on společensky s klienty a jinými lidmi, kteří rozhazovali peníze neomezeně, dokonce nezřízeně, aby mohli žít v přepychu a radovánkách. Takřka vždycky pocítil závist nad jejich finanční nezávislostí.

G. G. Quatermain však je překonal všechny.

Tryskové letadlo 707, označené velkým G na trupu a na ocasu, přistálo na mezinárodním letišti jejich velkoměsta na minutu ve stanovenou dobu. Zarolovalo do soukromého terminálu, kde "kongresman" Harold s Heywardem vystoupili z limuzíny, jež je tam z města přivezla, a byli přibráni na palubu, kam vstoupili dveřmi vzadu.

Ve foyeru, který se podobal miniaturnímu hotelovému vestibulu, je přivítala čtveřice lidí - nějaký prošeďivělý muž středních let, v němž se mísila autorita s uctivostí, jež ho puncovaly na majordoma, a tři dívky.

"Vítáme vás na palubě, pánové," řekl majordomus. Heyward přikývl, ale skoro si muže ani nevšiml, protože jeho pozornost připoutaly ty dívky - úchvatně krásné, asi dvacetileté - které se mile usmívaly. Roscoa Heywarda napadlo, že Quatermainova organizace zřejmě sehnala dohromady nejpůsobivější letušky z TWA, United a American a pak sebrala tyhle tři jako smetanu z toho nejplnotučnějšího mléka. Jedna měla vlasy medové, druhá výrazně hnědé a třetí byla zrzka s dlouhými vlasy. Měly dlouhé nohy, těla jako proutky a zdravou opálenou pleť. Opálení kontrastovalo s jejich elegantními, ale kratšounkými světle béžovými uniformami.

Majordomova uniforma byla ze stejně elegantního materiálu jako uniformy dívek. Všichni čtyři měli na levé náprsní kapsičce vyšívané Q.

"Dobré odpoledne, pane Heywarde," řekla zrzka. Její příjemný hlas měl jakousi melodickou měkkost, takřka svůdnost. A pokračovala: "Já jsem Avril. A když se mnou půjdete tady tudy, ukážu vám váš pokoj."

Heyward šel za ní, překvapen zmínkou o "pokoji". Harolda Austina pozdravila ta blondýnka.

Elegantní Avril šla před Heywardem chodbičkou, jež se táhla podél části jedné strany letadla. Byly na ní několikery dveře.

Avril mu přes rameno oznámila: "Pan Quatermain je právě v sauně a na masáži. Přejde pak za vámi do haly."

"V sauně! Tady na palubě?"

"Ovšem. Sauna je hned za kokpitem. Parní lázeň taky. Pan Quatermain má rád všude, kde pobývá, saunu nebo ruskou lázeň a vždycky si s sebou bere svého maséra." Blýskla oslňujícím úsměvem. "Kdybyste si přál koupel a masáž, budeme k tomu mít za letu spoustu času. S radostí se vám o obojí postarám."

"Ne, děkuju vám."

Dívka se zastavila na prahu. "Tohle je váš pokoj, pane Heywarde." Letadlo se během její řeči pohnulo kupředu a začalo rolovat. Heyward se při tom neočekávaném pohybu zapotácel.

"Hopla!" Avril natáhla ruku a zachytila ho, takže se na okamžik ocitl těsně u sebe. Heyward si uvědomil dlouhé, štíhlé prsty, bronzovooranžově nalakované nehty, lehký dotyk a závan parfému.

Avril ponechala ruku na jeho paži. "Radši vás při startu připoutám. Kapitán vždycky vyrazí prudce. Pan Quatermain nemá rád dlouhé okolky na letišti."

Rychle zaznamenal malý přepychový salónek, do něhož ho dovedla, a za chvíli už seděl na měkkém, pohodlném sedátku a prsty, jež si předtím uvědomil, mu zručně připevňovaly kolem těla pás. I přes něj cítil, jak se pohybují. Nebyl to pocit nepříjemný.

"A máme to!" Letadlo už rolovalo rychleji. Avril pokračovala: "Jestli vám to nevádí, zůstanu s vámi, dokud nebudeme ve vzduchu."

Posadila se na sedátko vedle něho a taky se připoutala.

"Nevadí," odpověděl Roscoe Heyward. Připadal si jako omámený. "Vůbec mi to nevádí."

Rozhlížeje se kolem sebe, zaznamenával další detaily. Salónek či kabina, jakou nikdy v žádném letadle neviděl, byl rozvržený tak, aby prostoru bylo využito účelně, ale zařízen byl přepychově. Tři stěny, obložené týkovým dřevem, měly pozlacené vyřezávané motivy s Q. Čtvrtou stěnu zabíralo skoro celou zrcadlo, což pokoj důmyslně zvětšovalo. Po jeho levici byl ve výklenku ve stěně zabudovaný psací stůl, včetně telefonního aparátu a dálnopisu se skleněným poklopem. Poblíž byl malý bar, zásobený celou sadou miniaturních lahviček. V zrcadlové stěně, která byla proti Heywardovi a Avril, byla zabudovaná televizní obrazovka s dvojí řadou knoflíků, dosažitelných s obou stran pohovky. Zašupovací dveře vzadu vedly zřejmě do koupelny.

"Chtěl byste se podívat na náš start?" zeptala se Avril. Nečekala na odpověď, sáhla na nejbližší knoflík televizoru a na plátně vyskočil jasný barevný obraz. V nose letadla byla zřejmě kamera. Na obrazovce se objevila rolovací dráha, která vedla k široké runwayi, jež, když na ni 707 zatočilo, byla vidět celá. Letadlo nemámilo čas a vyrazilo kupředu a runway pod nimi začala ubíhat. Pak se její zbývající část začala sklánět dolů, neboť tryskové letadlo se odlepilo od země a vzneslo se vzhůru. Roscoe Heyward měl pocit, že se vznášá ve vzduchu, ale nezpůsoboval to jenom ten obraz na televizoru. Když měli před sebou už jenom oblohu a mraky, Avril otočila knoflíkem a televizor vypnula.

"Normální televizní kanály jsou tady, kdybyste je hledal," poučila ho a pak ukázala na dálnopis. "Tady tihle

se můžete spojit s burzovní agenturou Dow Jones, s AP, UPI nebo s Telexem. Stačí zavolat do kapitánské kabiny a oni vás napojí, nač budete chtít."

Heyward poznamenal opatrně: "Tohle všechno poněkud přesahuje mé normální zážitky."

"Já vím. Na některé lidi to takhle působí, ale je překvapující, jak rychle se každý přizpůsobí." Znovu ten přímý pohled a ten oslnivý úsměv. "Takovéhle soukromé kabiny máme čtyři a všechny se dají rychle proměnit v ložnici. Stačí zmáčknout pár knoflíků. Jestli chcete, tak vám to předvedu."

Zavrtěl hlavou. "Teď by to bylo zbytečné."

"Jak si přejete, pane Heywarde."

Odepnula si pás a vstala. "Kdybyste chtěl vidět pana Austina, je v kabině hned za vaší. Dál vpředu je hlavní hala, kde jste vítán, až se vám bude chtít. Pak je tady ještě jídelna, kanceláře a za nimi soukromé apartmá pana Quatermaina."

"Děkuju za tu zeměpisnou lekci." Heyward si sundal brýle bez obroučků a vytáhl kapesník, aby si je vyčistil.

"Ach, dovolte, já vám je vyčistím!" Jemně, ale rozhodně mu vzala brýle z ruky, vytáhla čtvereček hedvábí a vyleštila mu brýle. Pak mu je nasadila zpátky na obličej, při čemž mu přejela zlehka prsty místočko za ušima. Heyward měl pocit, že by se měl ohradit, ale neohradil se.

"Mým úkolem během cesty je, pane Heywarde, starat se jen a jen o vás a zajišťovat, abyste měl všechno, co si přejete."

Zauvažoval, jestli se mu to jenom zdálo, či jestli dívka skutečně položila jemný důraz na slovo "všechno". Ostře se pokáral, že se mu to snad jenom zdálo. Jinak by to znamenalo něco, co by ho muselo šokovat.

"Ještě dvě věci," pokračovala Avril. Přešla ke dveřím, nádherná a štíhlá, a na odchodu řekla: "Kdybyste mě kvůli čemukoli potřeboval, prosím, buďte tak laskav a stiskněte na telefonu tlačítko sedm."

Heyward zavřel: "Děkuju vám, slečno, ale pochybuju, že k tomu dojde."

Zřejmě ji to nevyvedlo z konceptu. "A ještě něco: Cestou na Bahamy přistaneme na chvíli ve Washingtonu, kde k nám přistoupí viceprezident."

"Viceprezident Supranacionální?"

V jejích očích se objevil posměch. "Ne, hlupáčku, viceprezident Spojených států."

Asi tak za čtvrt hodiny se Velký George Quatermain zeptal Roscoa Heywarda: "Co to herdek pijete, Kristova noho?! Mateřský mlíko?"

"Citronádu." Heyward pozvedl sklenici a zadíval se na mlhavou tekutinu. "Já ji rád."

Předseda Sunaspolu pokrčil mohutnými rameny. "Ať si každé pije svinstvo, na jaký je zvyklej. Děvčata se o vás starají?"

"Z mé strany nejsou nejmenší stížnosti," pospíšil si s odpovědí Harold Austin a zasmál se. Seděl spolu s ostatními pohodlně opřený ve skvostně vybavené hlavní hale tryskového letadla 707 s blondýnou, která prozradila, že se jmenuje Rhetta, a která ležela na koberci schoulená u jeho nohou.

Avril řekla líbezně: "Děláme, co můžeme." Ta stála za Heywardovým křeslem a přejížděla ho zlehka rukou po zádech. Cítil, jak se její prsty dotkly jeho krku, pak se na okamžik zastavily a potom se odstěhovaly dál.

G. G. Quatermain přišel do haly před krátkou chvílí v oslnivě rudém froté županu s bílým lemováním a s tím neodmyslitelným velkým vyšitým Q. Vstoupil jako římský senátor v doprovodu pobočníků - mlčenlivého muže s tvrdým obličejem a v bílém cvičebním úboru, zřejmě maséra, a další hostesky v slušivé běžové uniformě a s jemnými japonskými rysy. Masér s dívkou ho usadili do širokého trnovitého křesla, které bylo jasně vyhrazeno jemu. Pak se objevila třetí postava - onen majordomus z počátku - který odněkud vykouzlil vychlazené martini a vsunul ho do čekající ruky G. G. Quatermaina.

Heyward došel k ještě pevnějšímu přesvědčení, než při těch předcházejících příležitostech, kdy se s Quatermainem setkal, že přezdívka "Velký George" zřejmě v každém směru sedí. Po stránce fyzické byl jejich hostitel člověk jako hora - měřil přinejmenším 195 a hrudník, paže a horní půlku těla měl jako vesnický kovář. Hlavu měl naopak poloviční, než mívají ostatní lidé, ale rysy obličeje odpovídaly jeho postavě - výrazné, velké oči, které jezdily rychle ze strany na stranu a byly tenné a zchytralé, ústa s masitými rty, rozhodná a zvyklá vydávat rozkazy jako ústa seržanta námořní pěchoty, jenže v důležitějších věcech. Stejně tak bylo jasné, že žovialitu, jež byla na povrchu, dokáže vmžiku vystřídat panovačná nelibost.

Nezašla však nikdy až k hrubosti. Na postavě nebylo nikde žádné nadbytečné nebo ochablé maso. Pod záhyby froté županu se rýsovaly svaly. Heyward si všiml i toho, že obličej Velkého George nemá žádné tukové záhyby a mohutná brada žádný podbradek. Břicho se zdálo ploché a pevné.

Pokud jde o velikost v ostatním, o jeho všestranný vliv a jeho dravost, o těch se psalo denně v podnikatelských rubrikách. A styl jeho života na palubě soukromého letadla za dvacet miliónů dolarů byl neskrývaně královský.

Masér i majordomus zmizeli. Místo nich se vynořila na scéně další postava - šéfkuchař, bledá ustaraná houžvička v bezvadné kuchařské běli a s vysokou bělostnou kuchařskou čepicí, která sahala až ke stropu kabiny. Heyward uvažoval, kolik ten štáb na palubě čítá asi lidí. Později se dověděl, že jich je úhrnem šestnáct.

Šéfkuchař stál strnule vedle křesla Velkého George, v natažené ruce obrovské černé kožené desky s vyraženým zlatým G. Velký George si ho nevšímal.

"Ty maléry ve vaší bance," obrátil se na Roscoa Heywarda. "Ty demonstrace a to ostatní, to se už urovnalo? Už jste zase pevní v kramflekách?"

"To jsme byli vždycky," odpověděl Heyward. "O to tady nikdy nešlo."

"Trh na to měl jiný názor."

"Odkdy je burza přesný barometr?"

Přes obličej Velkého George přelétl prchavý úsměv. Pak se G. G. Quatermain obrátil k malé japonské hostesce: "Měsíční paprsku, přines mi nejnovější kursový záznam První americké komerční."

"Ano, pane Q." odpověděla dívka. Vyšla předními dveřmi.

Velký George trhl hlavou směrem, kterým odešla. "Ještě pořád nemá dost oblomený jazyk, aby dokázala vyslovit Quatermain. Vždycky mi říká pane Q." Zazubil se na ostatní. "Ale jinak je moc šikovná."

Roscoe Heyward rychle podotkl: "Zvěsti, co jste slyšel o naší bance, se vztahovaly k jednomu podružnému incidentu, jehož význam byl zveličen. Kromě toho k němu došlo v době, kdy se měnilo vedení."

"Ale povolili jste," nedal se Velký George. "Připustili jste, aby ti agitátoři dosáhli svého. Dostali jste vítr a podvolili jste se."

"To ano, ale řeknu vám otevřeně, že se mi to rozhodnutí nezamlouvalo. Po pravdě řečeno jsem mu oponoval."

"Máte se jim postavit! Ty rošťáci musí dostat tak či onak po hlavě! Nikdy jim nesmíte ustoupit!" Předseda Supranacionální společnosti dopil martini a kde se vzal, tu se vzal, už tam byl majordomus, který odnesl první skleničku a dal Georgeovi do ruky další. Ze zamlženého povrchu skleničky jasně vyplývalo, že je nápoj dostatečně vychlazený.

Šéfkuchař tam pořád ještě stál a čekal. Quatermain mu ani nadále nevěnoval pozornost.

Nevrle zabručel: "Měli jsme v Denveru jeden podnik, který nám dodával určité součástky. Byly tam velké potíže s odbory. Měli naprosto nesmyslné požadavky. Na začátku letošního roku vyhlásily stávkou, která nebyla zdaleka první. Řek jsem našim lidem, co ten podnik řídili: 'Upozorněte ty parchanty, že podnik zavřeme. Nikdo nám nevěřil. Pak jsme provedli průzkum a vypracovali postup a prostě jsme převedli celou výrobu sakumprásk do jiné naší firmy, která ji beze zbytku přebrala. V Denveru jsme to zavřeli. Najednou tady nebyla žádná fabrika, žádné pracovní příležitosti, žádné výplaty. Dnes celá ta banda - zaměstnanci, odbory, město Denver, správa státu, na koho se podíváte - klečí na kolenou a prosí nás, abychom ten podnik zase otevřeli.'" Chvilí si prohlížel své martini, pak dodal velkomyslně: "No, vyloučeno to není. Začneme tam vyrábět něco jiného, ale za svých podmínek. Hlavní věc je, že jsme neustoupili."

"Jste pašák, Georgi!" řekl "kongresman" Harold. "Potřebovali bychom víc takových lidí, kteří by zaujímali takováhle stanoviska. Problémy v naší bance byly poněkud jiného druhu. Jsme v určitém směru ještě pořád v přechodném stadiu, které začalo, jak víte, když umřel Ben Rosselli. Ale hodně těch, co jsou ve správné radě, doufá, že do jara příštího roku uvidíme svírat pevně kormidlo tadyhle Roscoa."

"To rád slyším. Nerad jednám s kovářickama. Lidi s kterejma kšeftuj u, musí mít právo rozhodovat a postarat se, aby jejich rozhodnutí platila."

"Ujišťuju vás, Georgi," řekl Heyward, "že ať spolu dojdeme k jakýmkoli rozhodnutím, banka se bude podle nich řídit."

Heyward si uvědomil, že se jejich hostiteli podařilo vmanévrovat Harolda Austina i jeho do postavení prosebníků - což je opak obvyklé finančnickovy úlohy. Ale fakt byl, že jakákoli půjčka Supranacionální by pro banku nepředstavovala žádné starosti, naopak zvýšenou prestiž. Stejně tak důležité bylo, že by to mohla být předzvěst dalších nových průmyslových účtů, protože Supranacionální společnost udává tón a ostatní následují jejího příkladu.

Velký George se zničehonic utrl na šéfkuchaře: "Co chcete?"

Do postavy v bílém vjel život. Šéf kuchyně rozevřel prudce černé kožené desky, které držel od svého příchodu. "Polední menu, monsieur. Kdybyste ho schválil."

Velký George se nenamáhal vzít do ruky desky, které mu kuchař držel před očima, jenom přejížděl pohledem jejich obsah. Pak zapíchl prst do jednoho místa. "Místo toho salátu Waldorf přijde Cézaruův."

"Oui, monsieur."

"A jako dezert žádné Glacé Martinique, ale soufflé Grand Marnier."

"Prosím, monsieur."

Propustil kuchaře pokývnutím hlavy. Pak, když se šéf kuchyně otočil, Velký George vzplanul: "A když poručím biftek, jak ho chci mít udělaný?"

"Monsieur," - šéf kuchyně udělal volnou rukou prosebné gesto - "už jsem se za ten nešťastný biftek z včerejšího večera omlouval dvakrát."

"Na tom nezáleží. Moje otázka zněla: Jak ho mám rád udělan!"

A šéf s galským pokrčením ramen, jako by opakoval naučenou úlohu, zazpíval: "O malounko víc než středně propečený."

"Tak abyste to nezapomněl."

Šéf kuchyně se zeptal se zoufalstvím v hlase: "Jak bych já mohl zapomenout, monsieur?" A celý zchlíplý odešel.

"A ještě jedna věc je důležitá," poučil Velký George své hosty. "Nic lidem nepromíjet. Platím tomu frantikovi majlant, aby věděl přesně, jak mám rád jídlo upravený. Včera večer se prohrěšil - ne nějak moc, ale stačilo to - a tak jsem mu vypucoval pajšl tak, že si to bude pro příště pamatovat. Jakpak si teda stojí První americká komerční?" Měsíční paprsek se už vrátila s papírkem.

Svou angličtinou s přízvukem přečetla: "První americká komerční se prodává za čtyřicet pět a tři čtvrtiny."

"No vidá," podotkl Roscoe Heyward, "už jsme zase stoupili o jeden bod."

"Ale ještě pořád nejste tak vysoko, jako když Rosselli natáhl brka," odpověděl Velký George. Zazubil se. "Ale až se roznese, že pomáháte financovat Supranacionální, tak vaše akcie vyletí nahoru jak raketa."

To je možné, pomyslel si Heyward. V tom spleťtém světě financí a cen akcií se dějí nevysvětlitelné věci. Zdálo by se, že když někdo půjčí druhému peníze, nic to neznamená - ale trh na to okamžitě zareaguje.

Ale ještě důležitější je, jak Velký George právě jasně prohlásil, že mezi První americkou komerční bankou a Sunaspojem dojde k nějakým transakcím. V průběhu příštích dvou dní budou bezpochyby probírat podrobnosti. Cítil, jak jeho vzrušení stoupá.

Nad jejich hlavami zazněla jemná zvonkohra. Burácení trysek venku přešlo do nižší tóniny.

"Hurá, Washington!" řekla Avril. A spolu s ostatními dívkami začala připoutávat pány těžkými pásy, ale lehkými prsty k sedadlům.

Ve Washingtonu se zdrželi ještě kratší dobu než při první zastávce. Vypadalo to, že pro toho jejich čtrnáctikarátového význačného pasažéra platí při přistávání, rolování i při startu veškeré možné výhody.

A tak ani ne za dvacet minut už zase pluli ve výšinách cestou na Bahamy.

Viceprezident Spojených států už byl na palubě, kde se ho s jeho zřejmým souhlasem ujala brunetka Krista.

Tajní, kteří ho střežili, byli ubytováni někde vzadu.

Brzy nato Velký George Quatermain, nyní v nápadném krémovém hedvábném oblečení v celku, vykročil žoviálně jako první z haly do jídelny - což bylo bohatě zdobené apartmá, kde převládala stříbrná s královskou modří. Tam se všichni čtyři posadili k vyřezávanému dubovému stolu pod křišťálovým lustrem a s Měsíčním paprskem, Avril, Rhettou a Kristinou, stojícími půvabně za nimi, honosně poobědvali pokrmy z kuchyně, již by se stěží vyrovnala kterákoli velká světová restaurace.

Roscoe Heyward si sice pochutnával na jídle, ale těch několik druhů vína a ten třicet let starý koňak na konci si odepřel. Všiml si však, že ty těžké kališky se zlatým okrajem neměly tradiční ozdobné N, počáteční písmeno slova Napoleon, nýbrž daly přednost písmenu Q.

(7):

Na šťavnatě zelenou dráhu s předpokládanou normou pěti ran před pátým jamkovištěm v bahamském klubu Fordly Cay svítily z jednolité azurové oblohy teplé sluneční paprsky. Hřiště i přepychový klub patřily k půl tuctu nejexkluzivnějších na světě.

Za jamkovištěm se prostírala do dálky pláž s bílým pískem, lemovaná palmami, opuštěná, podobající se kousku ráje. Břehy jemně olizovaly něžné vlnky průhledného tyrkysového moře. Tři čtvrtě kilometru od břehu se na korálových útesech rýsovala smetanová linie vlnobítí.

Mezi pobřežím a hřištěm se předháněly v pestrosti exotické koberce květin - ibišky, bougainvilley, poinsettie a frangipani. Ve svěžím, čistém vzduchu, který příjemně čelil zefýrový vánek, byla vůně jasmínu.

"Řek bych, že blíž k nebi se žádný politik nedostane," poznamenal viceprezident Spojených států.

"Moje představa nebes," odpověděl mu Harold Austin, "nezahrnuje šlajsované míče." Ušklíbl se a vztekle se roznáchl železem číslo čtyři. "Přece musí existovat nějaký způsob, jak se v tomhle sportu zlepšit."

Hráli zápas o nejlepší míč - Velký George s Roscoem Heywardem proti Haroldu Austinovi a viceprezidentovi.

"Víte, co byste měl udělat, Harolde," podotkl viceprezident Byron Stonebridge, "měl byste se vrátit do Kongresu a vypracovat se na moje místo. Pak byste už neměl na práci nic než hrát golf a na svoje zlepšení byste mohl věnovat tolik času, kolik byste chtěl. Takřka všichni viceprezidenti za poslední půlstoletí odcházeli ze svého úřadu jako lepší hráči golfu, než když nastupovali, to je uznávaný historický fakt."

Jako by chtěl potvrdit svá slova, zvedl svou třetí ránu - krásnou ránu železem číslo osm - tak, že míč doletěl přímo k praporku.

Štíhlý a ohebný Stonebridge s vláčnými pohyby podával ten den znamenitý výkon. Kdysi začínal jako farmářský synek, pracoval od rána do večera na malém rodinném pozemku a dodnes si udržel postavu samý sval a samá šlachy. Když míček dopadl a pak se dokutálel na třicet centimetrů od jamky, jeho rysy venkovana z plání se rozzářily.

"To není špatný," uznal Velký George, když k nim dojel jeho vozík s holemi. "Ten Washington vám zřejmě moc času nezabírá, Byrone, co?"

"No, nemůžu si naříkat. Minulý měsíc jsem udělal inventuru vládních svorek na papír. A doslechl jsem se, že je tu naděje, že co nejdřív začnu v Bílém domě špicovat tužky."

Ostatní se povinně zasmáli. Nebylo žádné tajemství, že Stonebridge, bývalého guvernéra jednoho státu, bývalého vedoucího menšiny v Senátu, jeho současná role ve Washingtonu otravuje a že na ni zehrá. Před volbami, které ho tam dostaly, prohlašoval jeho spolukandidát na prezidentský úřad, že jeho viceprezident bude hrát v nové powatergateské éře ve vládě významnou úlohu. Slib, jak se to po inauguraci stávalo vždycky, zůstal jenom slibem.

Heyward a Quatermain zahráli krátké rány na jamkoviště, pak se Stonebridgem čekali, až "kongresman" Harold, jehož hra byla nevyrovnaná a který šenkoval, smál se, otálel a zase se smál, konečně krátkou ránu odpálil.

Tvořili pestrou čtveřici. G. G. Quatermain, jenž převyšoval ostatní, vypadal ve svých přepychových tartanových kalhotách, vlněné vestě od firmy Lacoste a námořnicky modrých semišových polobotkách od firmy Foot-Joys bezvadně. Na hlavě měl červenou golfovou čepici, jejíž odznak hlásal, že Quatermain dosáhl členství klubu Fordly Cay, mety, po níž touží mnoho lidí.

Viceprezident byl ztělesněním uhlazené elegance - kalhoty z pletené látky, košile jemných barev, golfové střevíce ve vyvážené kombinaci černé a bílé. Od něho se prudce odrážel Harold Austin, jenž se oblékal více nápadně a působil jako přehlídka urážlivých růžových a levandulových odstínů. Roscoe Heyward byl oblečen prakticky - do tmavošedých kalhot, bílé "společenské" košile s krátkými rukávy a měkkých černých polobotek. Ani na golfovém hřišti nezapřel finančníka.

Jejich cesta od prvního odraziště se podobala kavalkádě. Velký George s Heywardem měli společný elektrický vozík. Stonebridge s Haroldem Austinem zabírali druhý. Doprovod viceprezidentových tajných, který obklopoval

ostatní - z obou stran, z přídě i ze zádi - jako flotila válečných křižníků - okupoval šest dalších elektrických vozíků.

"Kdybyste si mohl svobodně vybrat, Byrone," zeptal se Roscoe Heyward, "který vládní úkol byste považoval za prvořadý?"

Ještě den předtím oslovoval Stonebridge obřadně "pane viceprezidente", ale brzy se mu dostalo povzbuzení: "Vykašlete se na formality. Otravujou mě. Zjistíte, že slyším nejlépe na Byrona." Heyward, který byl štěstím bez sebe, když si směl říkat s důležitými lidmi křestním jménem, byl nadšen.

Stonebridge odpověděl: "Kdybych si moh vybrat, tak bych se soustředil na ekonomii - obnovil bych finanční zdraví, zavedl řádné národní účetnictví."

G. G. Quatermain, jenž to zaslechl, poznamenal: "O to se už pokusil ne jeden statečný, Byrone. Ale pohorel. A kromě toho je už pozdě."

"Pozdě, Georgi, ale ne ještě úplně pozdě."

"To si spolu ještě proberem." Velký George si dřepal a rozmýšlel si dráhu svého patu. "Po deváté jamce. V téhle chvíli je prvořadý úkol dostat tenhle míč do jamky."

Quatermain od chvíle, co začal zápas, mluvil méně než ostatní a soustřeďoval se jen a jen na hru. Jeho handicap byl jenom tři a vždycky hrál na výhru. Když vyhrál nebo když zahrál hřiště pod par, měl stejnou radost (jak tvrdil), jako když získal Supranacionální společnosti nějakou novou firmu.

Heywardova hra nevykazovala žádné velké výkyvy. Nebyla ani oslnivě podzoruhodná, ani taková, aby se za svůj výkon musel stydět.

Když šli společně od svých vozíků k šestému odrazišti, Velký George ho upozornil: "Roscoe, nespouštějte ze skóre těch dvou své bankéřské oko. Ani u politika ani u člověka od reklamy nepatří k přirozeným zvykům přesnost."

"Můj vznesený status vyžaduje, abych vyhrál," řekl viceprezident. "Jakýmikoli prostředky."

"Mám všechna skóre tady," zaťukal si Roscoe na čelo, "tadyhle. Na jedničce měl George a Byron po čtyřech, Harold šest a já měl bogey. Na dvojce jsme všichni až na Byrona s tím jeho neuvěřitelným berdíkem zahráli par. Já s Haroldem jsme měli samozřejmě taky berdika. Na trojce zahráli všichni par až na Harolda, který měl zase šest. Čtvrtá jamka byla naše, jak já, tak George jsme měli čtyři (a já měl ještě o ránu míň), Byron měl pět a Harold sedm. Tahle poslední jamka byla pro Harolda samozřejmě katastrofální, ale pak se jeho partnerovi podařil další berdík. Takže teď to je 'all square'."

Byron Stonebridge na něj vytřeštil oči. "To jsem jelen! No tohle!"

"U mě jste se při první jamce spletl," namítl Harold Austin. "Zahrál jsem ji za pět, ne za šest."

Heyward odpověděl rozhodně: "Kdepak, Harolde. Pamatujete se přece - zadržoval jste do té skupinky palem, druhou ranou jste se vyhrabal ven, pak jste zahrál dřevem k jamkovišti, přehrál jste se a na dva paty jste dostal míč do jamky."

"Má pravdu," potvrdil Stonebridge. "Už si na to vzpomínám."

"Krucifix, Roscoe," brumlal Harold Austin, "či přítel vlastně jste?"

"No přece můj, do pekla!" zvolal Velký George. Dal Heywardovi přátelsky ruku kolem ramen. "Začínáte se mi líbit, Roscoe, zvlášť váš handicap!" Když se Heyward rozzářil, veliký George ztišil důvěrně hlas. "Nechybělo vám včera v noci nic?"

"Absolutně nic, děkuju vám. Cesta sem se mi ohromně líbila, večer taky a spal jsem neobyčejně dobře."

Ze začátku moc dobře nespál. V průběhu minulého večera v bahamské rezidenci G. G. Quatermaina vyšlo najevo, že ta útlá rozkošná rusovláska Avril je Roscoeovi Heywardovi k dispozici ve všem. Bylo to jasné jak z narázek ostatních, tak z toho, že mu byla, jak den a pak noc pokračovaly, čím dál blíž. Nezameškala jedinou příležitost naklonit se k němu, takže ho její měkké vlasy občas jemně zašimraly na obličeji, nebo se pod sebemenší záminkou dotknout jeho těla. On ji sice k ničemu neprovokoval, ale taky nic nenamítal.

Stejně tak jasné bylo, že nádherná Krista je k dispozici Byronovi Stonebridgeovi a ta zářivá blondýnka Rhetta Haroldovi Austinovi.

Vzácně krásná Japonečka jménem Měsíční paprsek byla málokdy dál než několik decimetrů od G. G. Quatermaina.

Jeho domácnost, kterých měl předseda Supranacionální společnosti v nejrůznějších zemích půl tuctu, byla na Prospero Ridge, vysoko nad městem Nassau, a měla široký výhled na krajinu a na moře. Dům byl obehnán vysokými zdmi, ale stál na upraveném pozemku. Heywardův pokoj v prvním poschodí, kam ho Avril po příjezdu zavedla, měl vyhlídku do zahrady. Kromě toho skýtal skrz stromy pohled na dům nejbližšího souseda - ministerského předsedy, jehož soukromí chránily hlídky bahamské královské policie.

K večeru vypili několik drinků u bazénu se sloupovím. Pak přišla večeře, podávaná na terase pod širým nebem, při svitu svíček. Tentokrát se dívky, převlečené s uniformou do nádherných šatů přidaly k pánům u tabule. Vysocí číšníci v bílých rukavičkách obsluhovali a dva sem a tam přecházející muzikanti obstarávali hudbu. U stolu brzy zavládla družná nálada a rozproudila se konverzace.

Po večeři, kdy se viceprezident Stonebridge s Kristou rozhodli zůstat doma, nasedli ostatní do trojice rolls-royců - do vozů, jež jim přijely naproti na letiště v Nassau - která je odvezla do kasina na Rajských ostrovech. Velký George hrál o značné částky a zdálo se, že vyhrává. Austin si rovněž tu a tam vsadil mírnou částku, ale Roscoe ani jednou. Byl proti hazardu, zato ho zaujal Avriin výklad o detailech chemin de fer, rulety a hry jednadvacet, které pro něj byly nové. Avril měla při řeči obličej pořád těsně u jeho, poněvadž kolem šuměly rozhovory ostatních, a Roscoe Heyward stejně jako předtím v letadle zjišťoval, že mu ten pocit není nepříjemný.

Jenže pak začal brát se znepokojivou náhlostí Avril na vědomí víc a víc, až pro něj bylo čím dál obtížnější zahánět představy a touhy, o nichž věděl, že jsou pokáráníhodné. Vytušil, že si Avril s pobavením uvědomuje jeho

marný zápas. Předě dveřmi jeho ložnice, kam ho ve dvě ráno vyprovodila, se mu pak jen s největším vypětím vůle podařilo - zvlášť když dala najevo ochotu se zdržet - nepozvat ji dál.

Než odešla do svého pokoje, ať už byl kde byl, pohodila rudými vlasy a s úsměvem mu řekla: "Vedle postele máte domácí telefon. Kdybyste cokoliv potřeboval, zmáčkněte tlačítko číslo sedm a já přijdu." Tentokrát nebylo pochyb o tom, co tím "cokoliv" myslela. A tlačítko číslo sedm, jak se zdálo, byl signál, aby přišla, ať je kde je.

Když jí odpovídal: "Ne, děkuju vám. Dobrou noc," zazněl mu hlas z jakéhosi záhadného důvodu ochraptěle a připadalo mu, že má naběhlý jazyk.

Ale ani pak jeho vnitřní konflikt neskončil. Při svlékání se v myšlenkách vrátil k Avril a ke svému zármutku uviděl, že jeho tělo podkopává rozhodnutí jeho vůle. Něco takového se mu samo od sebe nestalo už dlouho.

V té chvíli padl na kolena a modlil se k Bohu, aby ho ochránil před hříchem a zbavil pokušení. A po chvíli se mu zdálo, že jeho modlitba byla vyslyšena. Jeho tělo ochablo únavou a on nakonec usnul.

Když teď jeli po šesté dráze, Velký George mu nabídl: "Poslyšte, člověče, jestli chcete, tak vám dnes večer pošlu Měsíční paprsek. To by jeden nevěřil, jaký triky ten lotosovej kvítek umí."

Heyward zrudl. Ale rozhodl se, že zůstane pevný. "Jsem strašně rád ve vaší společnosti, Georgi, a těšilo by mě, kdybych mohl být vašim přítelem. Ale musím vám říct, že naše názory na určité věci se liší."

Rysy velkého muže ztuhy. "Na které věci?"

"No - na věci morálky."

Velký George se zamyslel. Jeho obličej se podobal masce. Pak zničehonic zaburácel jeho smích: "Co to je - ta morálka?" Zarazil vozík, protože Harold Austin se chystal k ráně z bankru po jejich levici. "Ale jak myslíte, Roscoe, ať je teda po vašem. Kdybyste si to ovšem rozmyslel, stačí říct."

Heyward přes své pevné rozhodnutí ve dvou následujících hodinách zjišťoval, že se jeho představivost obírá křehkou svůdnou Japonečkou.

Když uhráli devět jamek, navázal Velký George na klubovní verandě znova na debatu, kterou měl se Stonebridgem u páté jamky.

"Vládu Spojených států stejně jako ostatní vlády," prohlásil Velký George, "mají v ruce lidi, kteří nerozumějí nebo nechtějí rozumět ekonomickým principům. Právě proto - a jediné proto - máme tu nezvládnutelnou inflaci. Proto se hroutí celosvětový peněžní systém. Proto se všechno, co se týká peněz, může jediné zhoršovat."

"V tom se k vám částečně přidávám," odpověděl mu Stonebridge. "Podle toho, jak Kongres utrácí peníze, by člověk řekl, že jich má nevyčerpatelné zásoby. Máme v Bílém domě i v Senátu lidi, o kterých se předpokládá, že mají zdravý rozum, ale kteří jsou toho názoru, že za každý dolar, co získáme, můžeme klidně čtyři nebo pět vydat."

Velký George odpověděl netrpělivě: "To ví každý byznysman. To se ví už po celou jednu generaci. Otázka nezní jestli, ale kdy se americká ekonomie zhroutí?"

"Nejsem přesvědčen, že se musí zhroutit. Ještě pořád bychom to mohli odvrátit."

"Mohli, ale neodvrátíme. Socialismus - což znamená vydávat peníze, kde člověk nemá a nikdy mít nebude - je už příliš hluboce zakořeněný. A tak přijde okamžik, kdy vládě dojde kredit. Blázní si myslí, že se to nemůže stát. Ale stane."

Viceprezident si povzdychl. "Na veřejnosti bych to popřel. Ale tady mezi námi to popřít nemůžu."

"Údobí, co nastane," pokračoval Velký George, "se dá lehko předpovědět. Bude to velice podobné vývoji v Chile. Hezká řádka lidí si myslí, že Chile je něco jiného a že je daleko. Ale není. Chile byl malý model Spojených států - a Kanady a Británie."

Harold Austin nadhodil zamyšleně: "Souhlasím s vámi v otázce toho, jak to chodí. Nejdříve demokracie - solidní, světem uznávaná a efektivní. Pak socialismus, ze začátku mírný, ale brzy se rozmáhající. Peníze, vydávané tak nezřízeně, až nic nezbyde. Potom finanční krach, anarchie a diktatura."

"Nevěřím, že by to s náma došlo tak daleko, ať uděláme sebevětší sekýru," řekl Byron Stonebridge.

"Taky nemusí," odpověděl Velký George, "aspoň když někteří z nás, kteří jsou inteligentní a mají moc, budou myslet dopředu a budou plánovat. Až dojde k finančnímu zhroutení, mají Spojené státy dvě silné paže, které nás zastaví těsně před anarchií. Jedna z nich jsou velké podniky. Tím myslím kartel multinacionálních společností, jako je moje, a velké banky, jako je vaše a ostatní, Roscoe - ty by mohly řídit zem finančně a udržovat fiskální disciplínu. My bychom byli solventní, protože operujeme po celém světě. My bychom měli své zdroje uložené tam, kde je inflace nespoklné. Ta druhá silná paže je armáda a policie. Ve spojení s velkými podniky by udržely pořádek."

Viceprezident suše poznamenal: "Jinými slovy, policejní stát. Ale narazil byste na opozici."

Velký George pokrčil rameny: "U některých možná, ale u mnoha ne. Lidi se smíří s nevyhnutelným. Zvlášť když se takzvaná demokracie rozpadne, peněžní systém zhroutí a kupní síla jednotlivce se rovná nule. Kromě toho Američané už stejně na demokratické zřízení nevěří. Vy politici jste ho podmiňovali."

Roscoe Heyward zatím jenom mlčel a poslouchal. Teď řekl: "Co předvídáte, Georgi, je přechod nynějšího vojensko-průmyslového komplexu v elitistickou vládu."

"Přesně tak! Průmyslovo-vojenský - dávám přednost tomuhle pořadí - komplex silí zároveň se slábnutím americké ekonomie. A jsme organizovaní. Je to sice organizace volná, ale rychle se zpevňuje."

"První, kdo rozpoznal, že je to vojensko-průmyslová struktura, byl Eisenhower," řekl Heyward.

"A varoval před ní," dodal Byron Stonebridge.

"To máte pravdu, hrome!" přisvědčil Velký George. "O to větší byl blázen! Právě Ike měl líp než všichni ostatní vidět možnosti síly. Vy je nevidíte?"

Viceprezident se napil svého drinku. "Tohle říkám neoficiálně. Ale asi vidím."

"Budu prohlašovat," ujistil ho Velký George, "že jste člověk, který by se k nám měl přidat."

Harold Austin se zeptal: "Kolik času nám podle vašeho názoru zbývá, Georgi?"

"Moji experti tvrdí, že osm až devět let. Do té doby se peněžní systém musí bezpodmínečně zhroutit."

"Co se mi na tom jako finančníkovi líbí," podotkl Roscoe Heyward, "je ta představa disciplíny, která konečně v peněžnictví i ve vládě nastane."

G. G. Quatermain podepsal účtenku z baru a vstal: "Však se jí dožijete. To vám slibuju."

Odjeli k desátému odrazišti.

Velký George zavolal na viceprezidenta: "Hrajete jako pámbů, Byrone, a jste na řadě. Natýčkujte míček a předved'te nám kousek disciplinovaného ekonomického golfu. Vedete jenom o jednu a je tu ještě devět jamek, které nám dají zabrat."

Velký George s Roscoem Heywardem čekali na dráze pro vozíky, zatímco Harold Austin pátral po svém zakutáleném míčku u čtrnácté jamky. Jeden tajný ho po všeobecném hledání objevil pod keřem ibišku. Velký George se od té doby, co s Heywardem vyhráli dvě jamky, takže o jednu vedli, uklidnil. Když seděli ve voze, přišel na přetřes námět, ve který Heyward doufal. Velký George o něm začal s překvapivou ledabylostí.

"Tak vaše banka by ráda obchodovala se Supranacionální."

"Uvažovali jsme o tom jako o možnosti," pokusil se Heyward napodobit ledabylost svého partnera.

"Rozšiřuju kontrolu Supranacionální v zahraničních komunikacích tím, že si kupuju většinový podíl malých, ale klíčových telefonních a rozhlasových společností. Některé z nich jsou státní, jiné soukromé. Děláme to potichu, a kde je to zapotřebí, vyplácíme místním podnikům odškodné. Tím se vyhneme nacionalistickému pokřiku.

Supranacionální obstará moderní technologii, efektivní služby, jaké si malé země nemohou dovolit, a vybavení odpovídající celosvětovým normám. Je to pro nás velice rentabilní. Za tři roky budeme prostřednictvím svých sesterských podniků kontrolovat čtyřicet pět procent světových spojů. Ostatní si ani nelíznou. To má pro Ameriku obrovský význam. Pro ten průmyslovo-vojenský svazek, o kterém jsme hovořili, to bude životní nezbytnost."

"Ano," přisvědčil Heyward, "dovedu si představit, jakou to bude mít důležitost."

"Chtěl bych od vaší banky padesátimilionový úvěr. Za nejvýhodnějších podmínek, samozřejmě."

"Jistěže, ať se dohodneme na čemkoli, všechno bude za nejvýhodnějších podmínek." Heyward věděl, že každá půjčka, poskytnutá Supranacionální bude mít nejvýhodnější úrokovou sazbu, jakou banka dává. V bankovníctví platí axioma, že nejbohatší zákazníci si půjčují nejsnadněji. Největší sazby jsou pro chudé. "Museli bychom vzít v úvahu," zdůraznil, "omezení, které nám ukládá federální zákon."

"Jakýpak omezení! To se dá obejít, a dělá se to dnes a denně. To víte stejně dobře jako já."

"Ano, jsem si vědom toho, že tu existují všelijaké cesty a prostředky."

Oba pánové mluvili o nařízeních, podle nichž žádná americká banka nesmí půjčit víc než deset procent svého kapitálu plus zvýšené kursovní hodnoty svých akcií jedinému dlužníkovi, o nařízeních, která oba dobře znali. Tím měla být banka pojištěná proti krachu a vkladatelé chráněni před ztrátami. V případě První americké komerční by padesátimilionová půjčka Supranacionální podstatně tento limit převýšila.

"To nařízení se dá obejít," řekl Velký George, "ta půjčka se dá přece rozdělit mezi naše sesterské podniky. A my si už peníze přesuneme tam, kde je budeme potřebovat."

Roscoe Heyward zauvažoval: "Takhle by to snad šlo." Uvědomoval si, že ten návrh jde proti duchu zákona, i když by technicky vzato zákon nepřekročili. Ale stejně tak věděl, že Velký George má pravdu: Takovéhle metody používaly ty největší a nejváženější banky dnes a denně.

I když snad byl tenhle problém vyřešen, rozsah navrhovaného závazku ho poděsil. Představoval si jakožto výchozí bod takových dvacet nebo pětadvacet milionů, kterážto suma by se pak třeba zvyšovala s vývojem vztahu mezi Supranacionální a bankou.

Velký George, jako by mu četl myšlenky, poznamenal: "Krejčárkový kšefty nedělám. Jestli je padesát milionů víc, než nač stačíte, tak na celou věc zapomeňte. Nabídnou to bance Chase Manhattan."

Vábný, důležitý obchod, který tady Heyward doufal urvat, se najednou jakoby vzdaloval.

Heyward odpověděl emfaticky: "Ale kde. Tak moc to zase není."

V duchu si probíral ostatní závazky své banky. Nikdo je neznal lépe než on. Ano, padesát milionů Supranacionální by se dalo sehnat. Bylo by ovšem zapotřebí zavřít nějaký ten kohoutek v samotné bance - omezit drasticky menší a hypoteční půjčky, ale to by se dalo zařídit. Jedna větší půjčka klientovi jako je Supranacionální by byla mnohem výnosnější než hrstka malých, s nimiž je rozsáhlejší a tudíž dražší agenda.

"Zasadím se ve správní radě o to, aby Supranacionální ten úvěrový rámec dostala," prohlásil Heyward rozhodně, "a jsem si jist, že to schválí."

Jeho golfový partner to vzal na vědomí stručným: "Fajn."

"Kdybych ovšem mohl členům naší správní rady oznámit, že budeme mít nějaké zastoupení ve správní radě Supranacionální, tak by to mou situaci velice ulehčilo."

Velký George dojel s vozíkem ke svému míčku, který chvíli zkoumal a teprve pak odpověděl: "To by se dalo zařídit. Jestli k tomu dojde, očekávám, že vaše oddělení svěeneckých vkladů nakoupí větší počet našich akcií. Je čas, aby nové nákupy vyhodily naše ceny nahoru."

Heyward se vzrůstající sebedůvěrou odpověděl: "O tom by se dalo uvažovat, spolu s těmi ostatními záležitostmi. Mezi Supranacionální a naší bankou bude zřejmě veliký obrat a je tu tedy otázka kompenzačního salda ..."

Heyward věděl, že to, co tady provádějí, je rituální tanec finančníka a zákazníka. Symbolizoval skutečnost života banky a firmy: Podrbej mi záda, já je podrám tobě.

G. G. Quatermain vytáhl prudec ze svého pytle z krokodýlí kůže železo a řekl podrážděně: "S detaily mě neotravujte. Dnes přiletí můj správce financí Inchbeck a zítra se s námi vrací. Takže se můžete dát dohromady."

Bylo jasné, že to krátké obchodní jednání skončilo.

To se už zřejmě nesoustředěností Harolda Austina nakazil i jeho partner. "Vy na mě špatně působíte, Harolde," postěžoval si v jedné chvíli Byron Stonebridge. A později: "Krucinál, Harolde, ty vaše šlajsované míče jsou nakažlivé jako neštovice. Každý, kdo s váma hraje, by se měl dát předem očkovat." Viceprezidentovy údery, švih i jeho klid byly z jakýchsi důvodů ty tam a připravovaly oba partnery o cenné rány.

Protože se Austin ani po tom pokárání nezlepšil, vedli George s Roscoem, jehož rány byly sice krátké, ale rovné, u sedmnácté jamky o jednu. G. G. Quatermain byl spokojený a na osmnácté dráze napálil míč z tyčka tak, že letěl rovně prostředkem dráhy asi tak dvěstěsedmdesát metrů. Pak se mu povedl berdík, čímž své straně získal vítězství.

Velký George, rozradostněný z vítězství, vzal Byrona Stonebridge kolem ramen. "Tak mám dojem, že se tímhle můj kredit ve Washingtonu ještě zvýšil."

"To přijde na to, oč vám jde," odpověděl viceprezident. A dodal významně: "A jak dovedete být diskrétní."

Za drinky v pánské šatně zaplatil Harold Austin se Stonebridgem G. G. Quatermainovi každý sto dolarů - což byla sázka, na níž se dohodli před zápasem. Heyward se jí nezúčastnil, takže se ho výplata netýkala.

Velký George řekl velkomyslně: "Hrál jste hezky, kolego." Obrátil se k ostatním: "Myslím, že by si Roscoe zasloužil nějakou odměnu. Nemyslíte vy dva?"

Když přikýkli, Velký George se plácl do kolena. "Už to mám! Křeslo ve správní radě Supranacionální. Co byste říkal takovéhle trofeji?"

Heyward se pousmál: "To jistě žertujete."

Z obličeje předsedy Sunaspolu zmizel na okamžik úsměv. "Když jde o Supranacionální, nikdy nežertuju."

V té chvíli si Heyward uvědomil, že Velký George tímhle doplnil jejich předešlý rozhovor. Jestliže Heyward přijme, tak to samozřejmě znamená, že na sebe bere i další závazky ...

Váhal však jenom několik vteřin. "Jestli to myslíte vážně, pak s radostí přijímám."

"Příští týden to oznámím."

Nabídka přišla tak nenadále a byla tak omračující, že tomu Heyward ještě pořád nemohl uvěřit. Očekával, že členství ve správní radě Supranacionální bude nabídnuto někomu jinému ze správní rady banky. Že byl vybrán on a že ho vybral sám G. G. Quatermain, byla pocta všech poct. Správní rada Supranacionální se svým složením rovnala výkvětu podnikatelů a penězníků.

Velký George, jako by mu četl myšlenky, se zasmál: "Mezi jiným si můžete dohlížet na peníze své banky."

Heyward viděl, jak se Harold Austin podíval tázavě směrem k němu. Heyward malounko přikývl a jeho kolega ze správní rady První americké komerční se rozzářil.

(8):

Druhý večer v bahamské rezidenci G. G. Quatermaina měl poněkud jiný ráz než první. Jako by mezi všemi osmi - pány i dívkami - zavládla uvolněná důvěrnost, jež předešlý večer chyběla. Roscoe Heyward, který si ten rozdíl uvědomoval, se domníval, že ví, proč to tak je. Intuice mu napovídala, že Rhetta strávila předešlou noc s Haroldem Austinem a Krista s Byronem Stonebridgem. Doufal, že se ti dva nedomnívají totéž o něm a o Avril. Že se to nedomnívá jeho hostitel, o tom byl přesvědčen. To naznačovaly jeho dopolední poznámky a kromě toho byl Velký George s největší pravděpodobností neustále informován o všem, co se v jeho domě děje nebo neděje.

Ale večerní sedánek sám o sobě - seděli zase u bazénu a večereli na terase - byl rozkošný. Roscoe Heyward odhodil zábrany a poddal se jeho uvolněnému veselému tónu.

Upřímně si přiznal, že ho těší ty nepolevující pozornosti Avril, která nedávala ničím najevo, že by mu měla za zlé jeho odmítnutí z předešlé noci. Protože sám sobě dokázal, že je s to odolat i největšímu pokušení, neměl důvod, proč by si měl v téhle chvíli odpírat její příjemnou společnost. Dva další důvody jeho rozjaření byl Quatermainův slib, že Supranacionální uzavře obchod s První americkou komerční, a ta neočekávaná oslňující trofej - křeslo ve správní radě Sunaspolu. Neměl ani stín pochybnosti, že obě tyhle věci podstatně zvýší jeho prestiž u První americké komerční. Jeho povýšení na místo prezidenta banky jako by se přiblížilo.

Předtím měl krátkou schůzku se Stanleyem Inchbeckem, vrchním účetním Supranacionální, který opravdu přiletěl. Byl to plešatější, čilý Newyorčan a Heyward se s ním domluvil, že druhý den na zpáteční cestě dohodnou podrobnosti půjčky Sunaspolu. Kromě schůzky s Heywardem byl Inchbeck takřka celé odpoledne zavřený s G. G. Quatermainem. Přestože bydlel někde v domě, neobjevil se ani při koktejlu ani při večeři.

Mimoto si Roscoe Heyward všiml, když se díval v podvečer z okna svého pokoje v prvním poschodí, že G. G. Quatermain s Byronem Stonebridgem spolu chodí takřka hodinu po zahradě, zabraní do rozhovoru. Byli příliš daleko, takže neslyšel nic z toho, co si povídají, ale připadalo mu, že George do viceprezidenta něco hustí a že Stonebridge ho tu a tam přerušuje slovy, jež byla pravděpodobně otázkami. Heyward si vzpomněl na tu dopolední poznámku na golfovém hřišti, na poznámku o "kreditu" ve Washingtonu a uvažoval, o kterém z těch mnoha zájmů Supranacionální se asi debatuje. Dospěl však k rozhodnutí, že na to nepřijde.

V téhle chvíli, po večeři, v chladivé provoněné temnotě pod širým nebem byl Velký George už zase ten žoviální hostitel jako předtím. Jeho ruce objímaly písmenem G zdobenou napoleonku. Prohlásil: "Dnes žádný výlety. Uděláme si party tady."

Majordomus, číšníci i hudebníci se diskrétně vytratil.

Rheta a Avril, které pily šampaňské, zavýskly unisono: "Uděláme si party tady!"

Byron Stonebridge zvýšil hlas stejně jako obě dívky: "Jakou party?"

"Party s celou parádou!" prohlásila Krista, ale pak se opravila: "Ne, vlastně bez parády! Já si chci zaplavat."

Stonebridge odpověděl provokativně: "A co vám v tom brání?"

"Nic, Byrone, nic miláčku! Vůbec nic!" Rychlými pohyby postavila skleničku se šampaňským, pak shodila střevíce, rozvázala si pásky na šatech a zavrtěla sebou. Dlouhé zelené večerní šaty, které měla na sobě, jí spadly jako vodopád k nohám. Pod nimi měla spodničku. Tu si přetáhla přes hlavu a odhodila ji. Nic dalšího na sobě neměla.

Nahá, s úsměvem, podobajíc se svým nádherně souměrným tělem s vysokými pevnými ňadry a onyxově černými vlasy oživlé Maillolově soše, sešla důstojně z terasy, pak po schůdkách do osvětleného bazénu a ponořila se do vody. Přeplavala bazén po délce, pak se otočila a zavolala na ostatní: "To je nádhra! Pojďte taky do vody!"

"Na mou duši," řekl Stonebridge, "že asi pudu." Shodil svou sportovní košili, kalhoty i polobotky a stejně nahý jako Krista, i když ne tak atraktivní, docupkal k vodě a skočil do ní.

Měsíční paprsek se zasmála drobným vysokým smíchem a už si zároveň s Rhettou svlékala šaty.

"Počkat!" zvolal Harold Austin. "Tady tenhle borec jde taky."

Roscoe Heyward, který pozoroval Kristu se směsicí zděšení a uchvácení, zjistil, že Avril stojí těsně vedle něho. "Rosie, drahoušku, rozepte mi zip." Nastavila mu záda.

Nejistýma rukama se pokusil dosáhnout z křesla na zip.

"Tak se k tomu přece postavte, hlupáčku," řekla Avril. Když se postavil, opřela se o něj hlavou natočenou k němu; její teplota vůně ho omamovala.

"Vy jste ještě nikdy nikomu nerozepínal zip?"

Heywardovi se ne a ne podařit, aby se soustředil. "Ne, mám dojem, že ne..."

Avril si sáhla hbitě dozadu. "Dovolte, já to zkusím sama." Dokončila, co on započal, a stáhla zip dolů. Pak zavrtěla rameny a šaty sklouzly na zem.

Pohodila rudou hlavou pohybem, který už znal. "No, nač čekáte? Rozepte mi podprsenku."

Nemohl od ní odtrhnout oči. Když vykonával, co mu poručila, ruce se mu trásly. Podprsenka sklouzla z jejího těla, ale jeho ruce ne.

Avril se drobounkým půvabným pohybem otočila, naklonila se kupředu a políbila ho přímo na rty. Jeho ruce, jež zůstaly v pozici, v níž byly předtím, se dotkly vystupujících bradavek jejích ňader. Jeho prsty mimoděk ňadra stiskly a sevřely. Projela jím vlna smyslnosti.

"M-m," předla Avril, "to je příjemný. Jdete si zaplavat?"

Zavrtěl hlavou.

"Tak zatím pá." Otočila se a kráčela ve své nahotě jako nějaká řecká bohyně, až došla k ostatním pěti, kteří už dováděli v bazénu.

G. G. Quatermain zůstal sedět v křesle, které si odstrčil od jídelního stolu. Upíjel brandy a potutelně pokukoval po Heywardovi. "Mě na plavání taky moc neužije. I když občas, když člověk ví, že je mezi přáteli, je pro chlapa fajn se utrhout ze řetězu."

"V tom bych vám dal za pravdu. A rozhodně si jako mezi přáteli připadám." Heyward se svezl znovu do křesla, sundal si brýle a začal si je čistit. Už se zase ovládal. Ten okamžik bláznivé slabosti už přešel. Pokračoval: "Je tu ovšem jeden problém: Člověk tu a tam zajde dál, než chce. Ale důležité je, aby neztratil vládu sám nad sebou."

Velký George zívá.

Co spolu rozmlouvali, ostatní zatím vylezli z vody a utírali se a natahovali na sebe z hromady vedle bazénu koupací pláště.

Asi tak za dvě hodiny vyprovodila Avril Roscoe Heywarda stejně jako večer předtím ke dveřím jeho ložnice. Heyward se dole pod schodištěm rozhodl, že bude trvat na tom, aby s ním nechodila, ale pak si to rozmyslel, spoléhaje na svou znovu ověřenou sílu vůle a na přesvědčení, že nepodlehne žádným divokým erotickým impulzům. Byl si sám sebou tak jist, že dokonce řekl vesele: "Dobrou noc, slečno. A abych nezapomněl, nemusíte mi říkat, že vaše domácí linka je sedmička. Kromě toho vás ujišťuju, že už nebudu nic potřebovat."

Avril se na něj podívala, na tváři záhadný úsměv. Pak se otočila. Heyward okamžitě zavřel a zamkl dveře ložnice, a když se chystal do postele, tiše si pobzukoval.

Ale když uleh, spánek se ne a ne dostavit.

Takřka hodinu nemohl usnout, pokrývky odhozené, pod sebou měkké matrace. Otevřeným oknem slyšel ospalý bzukot hmyzu a v dále zvuky vln na břehu.

Přes své nejlepší úmysly dlel v myšlenkách u Avril.

U Avril... jak ji viděl a jak se jí dotýkal... krásné, až se v člověku tajil dech, nahé a žádoucí. Instinktivně udělal pohyb prsty a znovu si vyvolal ten dotyk plných pevných ňader s jejich vztyčenými bradavkami, jak je měl v ruce.

A po celou tu dobu se jeho tělo ... dychtící, nalévající se ... vysmívalo jeho mravopočestnému rozhodnutí.

Snažil se myšlenky zahnat jinam - k bankovním záležitostem, k půjčce Supranacionální společnosti, ke členství ve správní radě, kterému G. G. Quatermain slíbil. Ale myšlenky na Avril se neustále vracely, silnější a silnější, a nebylo možné je zapudit. Vzpomínal na její nohy, na její stehna, na její rty, na ten něžný úsměv, na její teplo a vůni... na její ochotu.

Vstal a ve snaze obrátit svou energii jiným směrem, začal přecházet po pokoji. Ale nešlo to.

Zastavil se u okna a všiml si, že vyšel jasný měsíc. Byl skoro úplněk. Zaléval zahradu, pláže i moře bílým éterickým světlem. Heyward se díval a tu se mu vybavila dávno zapomenutá věta: Noc byla stvořená k milování ...při měsíci.

Znovu začal přecházet, pak se vrátil k oknu a zůstal tam stát. Dvakrát udělal pohyb směrem k nočnímu stolku s domácími telefonem. Dvakrát otočily zpátky jeho kroky vůle a pevnost odhodlání.

Po třetí se už neotočil. Vzal do ruky aparát, zaúpěl - ve směsici obav, výčitek svědomí, smyslového vzrušení a slastného očekávání.

Potom odhodlaně, pevně stiskl tlačítko číslo sedm.

(9):

Žádná předchozí zkušenost ani představa nepřipravila Milese Eastina před jeho příchodem do nápravného zařízení v Drummonburgu na to nelitostné, ponižující peklo.

Už to bylo půl roku, co byl odhalen jako defraudant, a čtyři měsíce, co stál před soudem, který mu vyměřil trest.

Ve vzácných okamžicích, kdy jeho objektivita zvítězila nad fyzickým utrpením a duševní strážní, uvažoval, že šlo-li společnosti o to, aby vykonala na člověku jako je on barbarskou zuřivou pomstu, tak se jí to podařilo daleko víc, než může někdo, kdo ten brutální očištěc vězení sám nezakusil, vůbec tušit. A je-li cílem takového potrestání, uvažoval Miles Eastin dál, zbavit lidskou bytost jejího lidství a udělat z ní zvíře s těmi nejnižšími instinkty, pak vede cesta, jak toho dosáhnout, přes vězeňský systém.

Co se však vězení nedaří a nikdy se mu dařit nebude - říkal si Miles Eastin - je udělat z člověka lepšího člena společnosti, než jaký byl, když tam vcházel. Ať má výměru trestu jakoukoli, vězení z něj může udělat jedině člověka nemorálnějšího a horšího, může jedině zvýšit jeho nenávist vůči "systému", který ho tam dostal, může jedině zmenšit pravděpodobnost, že se kdy stane užitečným, zákonů dbalým občanem. A čím delší je jeho trest, tím menší je tu pravděpodobnost, že se dá morálně zachránit.

Ta doba ve vězení většinou jenom nahlodá a nakonec úplně zmaří jakoukoli pravděpodobnost nápravy, která tu byla, než tam šel.

I když se jednotlivec drží pár střípků morálních hodnot jako topící se plavec záchranného pásu, je to zásluhou jeho vlastních sil, nikoli zásluhou vězení, nýbrž navzdory jemu.

Miles se snažil držet, vynakládal úsilí na to, aby si uchoval aspoň jakési zdání toho nejlepšího, co v něm bývalo, bojoval sám se sebou, aby se neproměnil v úplně zvíře, aby nepozbyl veškerého citu, nepropadl zoufalství a aby se z něj nestal zahořklý divoch. Za těmi zdmi bylo tak snadné vklouznout do kůže čtymozce, kterou pak už člověk nosí navěky. U většiny vězňů to tak bylo. U těch, co už zvířeti byli, než tam přišli a co se ve vězení jenom zhoršili, nebo zase u těch, které zlomila délka jejich trestu; délka trestu a chladnokrevná bezcitnost občanů venku, kteří jsou lhostejní ke všem hrůzám, k nimž za těmi zdmi dochází, i k pošlapávání základních práv člověka - to všechno ve jménu společnosti.

Miles měl jednu výhodu, ke které se jeho duše upínala, a jednu možnost, jež dominovala nad vším. Byl odsouzen na dva roky. To znamenalo, že by mohl být za další čtyři měsíce podmíněně propuštěn.

Eventualita, že by nemusel být propuštěn na podmínku, i to, co z toho vyplývalo, bylo tak hrozné, že o ní radši neuvažoval. Nevěřil, že by dokázal projít těmi dvěma lety vězení a nevyjít ven definitivně, nenávratně poškozen na těle i na duchu.

Vydrž! říkal si dnes a denně i za noci. Vydrž, upni se k naději, k možnosti, že budeš podmíněčně propuštěn.

Ze začátku po svém zatčení a ve vazbě, kdy čekal na soud, si myslel, že jestli ho zavrou do klece, tak se zblázní. Vzpomínal, jak jednou četl, že člověk si většinou neváží svobody, dokud ji neztratí. A je to pravda, že si nikdo neuvědomuje, co pro něj znamená svoboda pohybu - třeba jen i možnost přejít z jedné místnosti do druhé nebo vyjít na chvíli ven - dokud mu takováhle volba není naprosto odpírána.

Přesto však bylo to období před rozsudkem ve srovnání s podmínkami v nápravném ústavě ráj.

Klec v Drummonburgu, kterou mu vykázali, byla celé dva metry krát dva a půl a tvořila součást čtyřpatrového vězení ve tvaru X. Když to vězení před víc než půlstoletím stavěli, mělo se za to, že v každé cele bude jeden vězeň. Dnes, kdy byla vězení přelidněná, musely se do každé cely včetně Milesovy vtěsnat většinou čtyři osoby. Vězňové byli skoro celý den zamčeni v malých prostorách - osmnáct hodin denně.

Brzy po Milesově příchodu zůstali jednou vězňové v důsledku malérů v nějaké jiné věznici zamčeni v cele celých sedmnáct dní a nocí - odpovědné orgány tomu říkaly "stravování pod zámkem". A tak po prvním týdnu přibyl k té hoře muk zoufalý křik dvanácti set takřka zblblých lidí.

Cela, přidělená Milesovi, měla čtyři kavalce přiřazené u zdi, jednu výlevku a jediný záchod bez sedátka, o který se dělili všichni čtyři obyvatelé. Protože ve starých zrezivělých trubkách byl malý tlak vody, tekla - jenom studená - do výlevky obyčejně jenom tenkým čůrkem. Občas netekla vůbec. Ze stejného důvodu nesplachoval často záchod. Bylo dost zlé trčet v jedné těsné místnosti, kde čtyři muži konali svou potřebu, aniž k tomu měli kousíček soukromí, ale muset pak v tom zápachu civět a čekat, až bude dost vody, která ho odstraní, byl nechutný děs, z něhož se člověku zvedal žaludek.

Toaletní papír a mýdlo nikdy nestačily, i když se s nimi šetřilo. Jendou týdně byla povolena rychlá sprcha. V mezidobí vydávala špinavá těla kyselý zápach, který přispíval k útrapám života v těsných celách.

Právě pod sprchou, v druhém týdnu jeho pobytu ve vězení, došlo k tomu, že Milese znásilnil gang vězňů. Přes všechny ty hrůzy ostatních zkušeností byla tahle nejhorší.

Miles si brzy po svém příjezdu uvědomil, že ostatní vězně sexuálně přitahuje. Jeho hezký vzhled a jeho mládí, jak brzy zjistil, byly tady nevýhody. Když šel k jídlu nebo když se cvičilo na dvoře, podařilo se vždycky agresivnějším homosexuálům ho obklopit a otřít se o něj. Někteří si na něj sáhli a polaskali ho, jiní z dálky špulili rty a posílali mu vzdušné polibky. Miles se prvním vždy vykroutil, druhé ignoroval, ale jak ti tak oni začali víc dotírat a Milesova nervozita a strach se zvyšovaly. Bylo jasné, že spoluvězni, kterých se to netýkalo, mu nepomůžou. Miles tušil, že dozorcí dívající se směrem k němu vědí, co se děje. Ale zdálo se, že se tím jenom baví.

Přestože osazenstvo bylo převážně černošské, pokusy o sblížení přicházely jak od černých, tak od bílých.

Miles Eastin byl ve sprchách, což byla přízemní zchátralá budova, kam vězně vodili za doprovodu strážců po

skupinách o padesáti lidech. Vězňové se svlékli, šaty si nechali v drátěných koších a pak pochodovali nazí a klepající se zimou po nevytopené budově. Postavili se pod sprchy a čekali, až strážce pustí vodu.

Dozorce ze sprch stál na plošině vysoko nad nimi a záleželo na jeho rozmaru, kolik vody a jak teplou pustí. Jestliže se vězňové loudali nebo mu připadalo, že dělají moc velký randál, mohl na ně pustit vodopád ledové vody, který vyvolal výkřiky vzteku a protestů. Vězňové začali poskakovat jako divoši a snažili se mu uniknout. Jenže sprchy byly zařízené tak, že mu uniknout nemohli. Někdy zase dozorce pustil ze zlomyslnosti vodu tak horkou, že vězně takřka opařila. A pak to vypadalo podobně.

Když se jednou ráno skupina padesáti, mezi nimiž byl i Miles, vynořila zpod sprch a další padesátka, už svlečená, čekala, až půjde dovnitř, ucítil Miles, že se na něj tlačí několik těl. Najednou mu půl tuctu rukou sevřelo paže a postrčilo ho kupředu. Nějaký hlas za ním ho vybídl: "Pohni zadkem, krasavce. Nemáme moc času." Několik dalších se zasmálo.

Miles zvedl oči k vyvýšené plošině. Ve snaze upoutat pozornost dozorce vykřikl: "Pane! Pane!"

Dozorce, který se dloubal v nose a díval se jinam, jako by neslyšel.

Někdo vrazil Milesovi pěst do žeber. Hlas za ním zavrčel: "Drž tlamu!"

Miles vykřikl znovu bolestí a strachem a buď tatáž pěst, nebo pěst někoho jiného ho znova zasáhla, až mu vyrazila dech. Bokem mu projela palčivá bolest. Ostatní mu vztekle zkroutili paže. Miles zakňučel, ale ostatní ho strkali dál. Miles se takřka nedotýkal podlahy.

Dozorce si ještě pořád nišeho nevšiml. Miles pak usoudil, že dostal předem echo a úplatek. Protože dozorce byli úděsně špatně placení, byly úplatky ve vězení na denním pořádku.

U východu ze sprch, kde se ostatní začínali oblékat, byl úzký průchod. Miles, ještě pořád obklopen ostatními, byl dostrkán ven. Kolem sebe měl bílá i černá těla. Pak se za nimi zabouchly dveře.

Ocitli se v malé místnůstce, které se užívalo jako skladiště.

Byly tam smetáky, hadry a čistící potřeby. U středu místnosti byl stůl na podstavci, na který Milese hodili obličejem dolů. Cítil, že mu vyrazili zub. Oči se mu zalily slzami. Z nosu se mu spustila krev.

Chodidly stál na podlaze, ale nohy mu hrubě roztáhli. Ze všech sil se bránil a zoufale se snažil pohnout, ale to množství rukou mu to nedovolilo.

"Drž, hezounku," slyšel někoho zavrčel a pak ucítil, jak do něho vnikl. Vykřikl bolestí, odporem a hrůzou. Ten, co mu držel hlavu, ho popadl za vlasy, zvedl mu hlavu do výšky a praštil s ní na stůl. "Drž tlamu!"

Ted' ho zalévaly vlny bolesti po celém těle.

"Není rozkošná?" Milesovi připadalo, že ten hlas přichází odněkud zdaleka, jako ozvěna, jako když se mu něco zdá.

Akt skončil. Než jeho tělo stačilo pocítit úlevu, došlo k dalšímu. Proti své vůli, neboť věděl, jaké to bude mít následky, vykřikl znovu. Znova mu někdo bouchl hlavou o stůl.

Během těch několika málo minut, kdy se všechno obcludně opakovalo, začal Milesův duch bloudit a jeho vědomí otupovat. Jak ho opouštěly síly, jeho boj polevoval. Ale fyzická muka se znásobila - palčivá bolest blány, do krve odřené tisíce citlivých konečků nervů.

Zřejmě ztratil vědomí úplně, ale pak se mu vrátilo. Uslyšel, jak venku pískl dozorce na píšťalku. Bylo to znamení, aby si pospíšili se oblékáním a shromáždili se na dvoře. Uvědomil si, že ruce, které ho přidržovaly, povolily. Dveře za ním se otevřely. Ostatní vyběhli ven z místnosti.

Zkrvavený, zraněný a taktak při vědomí se vypotácel ven. Nejmenší pohyb těla byl pro něj utrpení.

"Hej, ty!" zařval na něj dozorce z plošinky. "Pohni zadkem, ty teplouši zatracená!"

Tápaje, jenom napůl si uvědomuje, co dělá, vzal Miles drátěný košík se svým šatstvem a začal se oblékat. Většina ostatních z jeho skupiny padesáti už byla venku na dvoře. Další padesátka, která byla pod sprchami, už byla připravená přejít na místo, kde se vězňové oblékali.

Dozorce křikl vztekle podruhé: "Ty sráči! Povídám, abys dělal!"

Miles se při natahování hrubých drilichových vězeňských kalhot zapotácel, a nebýt něčí paže, která se natáhla a přidržela ho, byl by upadl.

"Jen klid, štěně," řekl nějaký hluboký hlas. "Počkej, já ti pomůžu." První ruka ho držela dál, druhá mu pomáhala navlíknout kalhoty.

Dozorcova píšťalka ostře hvízdla. "Poslyš, ty černej! Koukej vocaď s tím teploušem vystřelit nebo pudete k raportu."

"Hned, pane, hned, šéfe. Už dem. Pojď, štěně."

Miles si jako v mrákotách uvědomoval, že ten člověk vedle něho je obrovský a černý. Později se dověděl, že se jmenuje Karl a že si odpýváka doživotní trest za vraždu. Kromě toho uvažoval, jestli byl Karl jeden z toho gangu, co ho znásilnil. Měl podezření, že byl, ale nikdy se ho na to nezeptal a nikdy se to s určitostí nedověděl.

Zato zjistil, že ten černý obr je přes svou mohutnost a přes svou neotesanost jemný a takřka žensky ohleduplný.

Miles, podpírán Karlem, vyšel nejistě ze sprch ven. Někteří vězňové se šklebili, ale na tvářích většiny četl pohrdání. Jeden vychrtlý starý mazák si pohrdavě odplivl a odvrátil se.

Milesovi se s pomocí Karla podařilo přestát zbytek dne, návrat do cely, pak cestu do kantýny, kde nedokázal sníst ty pomyje, co obvykle z hladu spolýkal, a nakonec zase zpátky do cely. Jeho tři spoluobytelé ho ignorovali, jako by byl malomocný. Zmítaje se bolestí a zaoufalstvím nakonec usnul, ale házel sebou ze spaní, až se probudil a ležel celé hodiny s očima otevřenými, dusil se smradlavým vzduchem a znovu upadal do spánku a zase se probouzel. Když se rozednilo a začalo se ozývat bouchání otvírajících se dveří u cel, dostal znovu strach: Kdy k tomu dojde příště? Měl

podezření, že brzy.

Při "cvičení" na dvoře - trvajícím dvě hodiny, během nichž většina osazenstva věznice nečinně postávala - ho vyhledal Karl.

"Jak je ti, štěně?"

Miles zakroutil malomyslně hlavou. "Strašně." A dodal: "Děkuju ti za to, cos pro mě udělal." Uvědomoval si, že ho ten velký černoch zachránil před raportem, kterým mu vyhrožoval dozorce ze sprch. To by bývalo znamenalo potrestání - pravděpodobně nějakou tu chvíli v díře - a škráloup na jeho žádosti o prouštění na podmínku.

"To nic, štěně. Ale musíš počítat s jedním. Ten včerejšek ty chlapy neuspokojí. Teď jsou jako psi a ty jako fenka, která barví. Půdou po tobě znovu."

"A co můžu dělat?" Při tom potvrzení jeho obav se mu zachvěl hlas. Roztřásl se po celém těle. Jeho kolega se po něm zchytrale podíval.

"Potřebuješ zkrátka ochránce, štěně. Nějakýho řemena, co by na tebe dával bacha. Co bys říkal například mně?"

"Proč bys to dělal?"

"Dyby seš stal mým přítelem, tak bych se vo tebe postaral. Dyby vostatní věděli, že spolu pečem, tak by se na tebe nevodvážili šáhnout. Věděli by, že by měli co dělat se mnou." Karl zaťal jednu ruku v pěst. Měla rozměry malé šunky.

Miles sice znal předem odpověď, ale přesto se zeptal: "A co bys ode mě za to chtěl?"

"Tu tvou rozkošnou bílou prdelku, štěně." Řimbuch zavřel oči a zasněně pokračoval: "Tvoje tělíčko jen pro sebe. Kdykoliv by se mi zachtělo. Kde, to bych si vzal na starost sám."

Milesovi Eastinovi se chtělo zvracet.

"Co ty na to, štěně? Co říkáš?"

Miles si jako už tolikrát zoufale pomyslel: Zaslouží si tohle někdo, ať už udělal co udělali

Ale byl jednou ve vězení a už věděl, že je to džungle - prohnílá a divoká džungle, kde není spravedlnost a kde člověka zbaví lidských práv ten den, kdy tam vstoupí. A tak odpověděl trpce: "Copak mám na vybranou?"

"Když se to tak veme, tak asi nemáš." Odmíchl se, pak se zeptal netrpělivě: "Tak co, potáhneš to spolu?"

Miles celý nešťastný odpověděl: "Nejspíš jo."

Karl se zatvářil potěšeně a vzal Milese majetnický kolem ramen. Miles se v duši schoulil a musel se nutit, aby se neodtáhl.

"Musíme tě šoupnout někam blíž, štěně. Na mý poschodí. Možná do mýho lochu." Karlova cela byla na nižším poschodí než Milesova, v protějším křídle věznice, která měla tvar X. Řimbuch si olízl rty. "Jo, jo, hochu." Ruka spočívající na Milesovi se už dala do pohybu.

Karl se zeptal: "Máš prachy?"

"Ne." Miles věděl, že kdyby měl peníze, mohl to už mít dávno lehčí. Pro vězně, co měli venku finanční prostředky a mohli jimi disponovat, nebylo vězení takové utrpení jako pro ty, co neměli nic.

"Já taky ne," svěřil mu Karl. "Koukám, že budu muset něco vykoupit."

Miles tupě přikývl. Uvědomil si, že se už začíná smířovat s potupnou rolí "přítelkyně". Ale věděl i to, že podle toho, jak to tam chodí, bude po dobu trvání dohody s Karlem chráněný. K dalšímu znásilnění, při němž by se na něm vystřídal celý gang, už nedojde.

Ukázalo se, že jeho úvaha byla správná.

K dalším útokům ani k pokusům o polaskání či k vzdušným polibkům už nedošlo. Karl měl pověst člověka, který umí používat svých mohutných paží. Šuškal se, že před rokem zapíchl kudlou svého spoluvězně, který ho rozzlobil, i když se ta vražda oficiálně nikdy nevyšetřila.

Milese přestěhovali nejen na Karlovo poschodí, ale dokonce do jeho cely. Přestěhování zřejmě zařídily peníze, které někdo němu dal. Miles se zeptal Karla, jak to dokázal.

Černý řimbuch se zachechtal: "Prachy dali z Mafijský kolonky. Náramně si tě považují, štěně."

"Povážují? Proč?"

Miles věděl stejně jako všichni ostatní vězni o Mafijské kolonii, které se jinak říkalo Talijánská čtvrť. Byly to cely, kde bydlela esa organizovaného zločinu, kterých si ostatní pro jejich kontakty s venkovním světem a pro jejich vliv vážili a dokonce se jich obávali, včetně správce věznice, jak tvrdili někteří. V Drummonburgu měli přímo pohádkové výsady.

K těmto výsadám patřily klíčové vězeňské funkce, větší volnost pohybu a lepší strava, kterou jim buď propašovali dozorcí nebo která se uštěpla z přidělů ostatních. Obyvatelé Mafijské kolonky si prý často pochutnávali na biftekách a na jiných lahůdkách, připravených potají na zakázaných grilech v dílně. Mimoto si vymohli větší pohodlí v celách - patřily k němu televizory a horská sluníčka. Ale Miles sám neměl s Mafijskou kolonkou žádné kontakty a vůbec si neuvědomoval, že tam někdo ví o jeho existenci.

"Povídali, že jseš férovej," prozradil mu Karl.

Tato záhada se částečně vyjasnila za několik dní, kdy se k Milesovi na vězeňském dvoře přidal vypasený vězeň s tvářemi jako kolčava. Jmenoval se La Rocca. Nepatřil sice k Mafijské kolonce, ale vědělo se, že se motá kolem ní a že jí dělá posla.

Pokývl Karlovi, uznávaje vlastnický vztah černého řimbaby k Milesovi, a pak řekl: "Mám pro tebe vzkaz vod Ominskýho."

Miles sebou škubl a celý znejistěl. Igor Ominský byl vydřidušský lichvář, od něhož si vypůjčil - a ještě mu nevrátil - patnáct tisíc dolarů. A uvědomil si, že se mu na dluh musel mezitím navršit obrovské úroky.

Právě vyhrůžky Ominského ho před půl rokem dohnaly k tomu, aby ukradl v bance těch šest tisíc dolarů, jež vedly k odhalení jeho předešlých krádeží.

"Ominský ví, žeš držel zobák," pokračoval La Rocca. "To se mu vod tebe líbilo a má tě za fěrovýho chlapa."

Miles opravdu během vyšetřování, jež předcházelo jeho odsouzení, neprozradil žádná jména, ani jméno svého bookmakera, ani jméno lichváře, kterých se v době svého zatčení obával. Připadalo mu, že tím nemůže nic získat, nanejvýš hodně ztratit. Ostatně šéf bezpečnostního oddělení Wainwright ani FBI na něj v téhle otázce nenaléhali.

"Páč jsi nic nekydnu," oznámil mu La Rocca, "tak ti Ominský vzkazuje, že na tu dobu, co budeš tady, zastavil hodiny."

Miles věděl, že to znamená, že úroky z jeho dluhu během doby, co bude sedět, neporostou. Už toho věděl o lichvářích dost, aby si uvědomil, že je to velká blahovůle. Ten vzkaz kromě toho vysvětloval, jak můžou muklové z Mafijské kolonky vědět o jeho existenci.

"Vyřídte panu Ominskému, že mu děkuju," odpověděl Miles. Ale stejně neměl potuchy, jak splatí ten základní obnos, až vyjde z vězení, ani jak si vydělá aspoň na živobytí.

La Rocca mu svěřil: "Než vylezeš ven, tak se s tebou někdo spojí. Něco možná upečem." A s pokývnutím, které platilo i Karlovi, se ztratil.

V následujících týdnech uviděl Miles La Roccu s kolčavím obličejem ještě při několika příležitostech, kdy La Rocca vyhledal vždycky jeho a Karlovu společnost na vězeňském dvoře. Jedna z věcí, co La Roccu i ostatní vězně fascinovaly, byly Milesovy vědomosti o historii peněz. To, co bylo kdysi jeho koníčkem, mu v určitém směru získalo respekt, jaký mají spoluvězňové k lidem, kteří spáchali zločiny, k nimž je zapotřebí spíš mozek, nikoli fyzická síla. Člověk, který jenom přepadl někoho na ulici, byl podle tohoto hodnocení na nejnížší příčce vězeňského žebříčku, zatímco defraudant nebo podvodník takřka na nejvyšším.

Co La Roccu obzvláště fascinovalo, bylo Milesovo vyprávění, jak vlády padělají obrovské množství peněz druhých zemí. "To byly odjakživa ty největší padělatelské podniky vůbec," vykládal jednou Miles pozornému publiku sestávajícímu z půl tuctu lidí.

Vypravoval, jak britská vláda dala své pozhánání k padělání velkých množství assignátů, aby podkopala Francouzskou revoluci, přestože stejný zločin spáchaný jednotlivcem se v Británii až do roku 1821 trestal pověšením. Americká revoluce začala oficiálním paděláním anglických bankovek. Ale největší padělatelský počín ze všech, poučoval je Miles, spadá do druhé světové války, kdy Německo padělalo 140 miliónů britských liber a nezjištěné množství amerických dolarů. Všechny napodobeniny byly vysoce kvalitní. Britové zase tiskli německé peníze a proslýchá se, že to dělala i většina ostatních Spojenců.

"A heleme se!" řekl La Rocca. "A takovýhle gauneři nás strčej sem. Voč, že to dělaj i dnes."

La Rocca oceňoval poučení, kterého se mu na základě Milesových vědomostí dostávalo. Mimoto dal jasně najevo, že některé informace předává Mafijské kolonii.

"Však my se vo tebe s mejma lidma postaráme, až vylezeš," řekl jednou jako dodatek ke svým předešlým slibům. Miles už věděl, že k jeho i La Roccově propuštění z věznice by mohlo dojít přibližně ve stejnou dobu.

Rozhovory o penězích představovaly pro Milese jakousi duševní úlevu, poněvadž vždycky zatlačily do pozadí, i když jen na krátko, úděsnou přítomnost. Kromě toho si říkal, že by měl být rád, že se hodiny jeho půjčky zastavily. Ani rozhovory ani myšlenky o jiných věcech však nestačily úplně zapudit - leda jen na okamžik - jeho celkové zoufalství a znechucení nad sebou samým. Proto začal uvažovat o sebevraždě.

Ošklivost, kterou k sobě pociťoval, se soustřeďovala na jeho vztah ke Karlovi. Řimbuch prohlásil: Chci mít tvoje tělíčko jen pro sebe. Kdykoliv se mi zachce. A tohle své přání dokazoval od jejich dohody s chutí, jež se zdála neukojitelná.

Miles se ze začátku vždycky snažil umrtvit svou duši a říkal si, že je to ještě pořád lepší, než když ho znásilní celý gang, což taky bylo, poněvadž Karl byl od přírody jemný. Ale přesto nepřestával pociťovat hnus a všechno si uvědomovat.

Jenže potom došlo k něčemu, co bylo horší.

Pro Milese bylo těžké být jen v duchu se smířit s tím, že se mu akt, odehrávající se mezi Karlem a jím, začíná líbit, ale bylo to tak. A co víc, začínal se na svého ochránce dívat s jinými pocity - s náklonností? Ano ... S láskou! Ne! Zacházet takhle daleko se neodvažoval.

Když si všechny tyhle věci uvědomil, byl to pro něj otřes. Přesto však Karlovi vyhovoval v každém jeho novém návrhu, i když se tím aktivizovala jeho role homosexuála.

Po každém takovém případě ho pronásledovaly otázky: Je ještě vůbec muž? Věděl, že předtím byl, ale už si tím nebyl tak jist. Stal se z něho snad nadobro pervert? Dochází k tomu snad takovýmhle způsobem? Může ještě vůbec dojít k obratu, k návratu k normalnosti, dá se ten občasný požitek, ta občasná rozkoš smazat? Jestliže ne, má pak vůbec smysl dál žít? Miles o tom pochyboval.

V takových chvílích ho přepadlo tak strašné zoufalství, že mu sebevražda připadala jako logické zakončení, jako vysvobození - jako panacea. I když se v tom přečpaném vězení dala provést těžko, provést se dala - člověk se mohl oběsit. Od Milesova příchodu se už pětkrát ozvaly výkřiky "Oběšenec!" - obvykle v noci - a dozorcí se vždycky přiřítili jako hitlerovští hnědokošiláci a s nadávkami odšupovali závory na poschodí a rozráželi dveře cely, aby toho kandidáta sebevraždy honem honem uřízli, než jim umře. Ve třech z těch pěti případů, doprovázených chraplavými výkřiky a smíchem vězňů, přišli pozdě. Nato, protože sebevraždy pro ně znamenaly nepříjemnosti, zvýšila správa věznice počet nočních hlídačů, ale dlouho ve své snaze nevydržela.

Miles věděl, jak se to dělá. To se namočí kus prostěradla nebo kus pokrývky, aby se nepřetrhl - lepší je se na něj vymočít, to nedělá takový hluk - pak se připevní k trámu nad hlavou, na který lze dosáhnout z horního kavalce.

Musí se to udělat potichu, když ostatní v cele spí...

Nakonec ho od toho odradila jedna jediná věc. Žádný jiný faktor by ho byl v jeho rozhodnutí nezvikal.

Chtěl totiž, až si odsedí ve vězení svůj trest, říci Juanitě Núñezové, jak lituje toho, co jí natropil.

Jeho kajícnost v době, kdy ho soudili, byla nefalšovaná. Trápily ho výčitky svědomí, že ukradl peníze v První americké komerční, která se k němu chovala hezky a které se tak nehezky odvděčil. Ohlížeje se zpátky, nemohl pochopit, jak mohl tak umlčet své svědomí.

Když o tom teď přemýšlel, připadalo mu to někdy, jako by se ho byla tenkrát zmocnila nějaká nemoc. Ty sázky, ti příteličkové, všechny ty sportovní podniky, ten život nad poměry, to šílené vypůjčování od lichváře a ty krádeže mu zpětně připadaly jako nesmyslně propojené etapy nějakého pominutí smyslů. Ztratil kontakt s realitou, jeho rozum jako by zachvátila horečka, která se dostavuje v pokročilém stadiu nemoci - byl tak pomatený, že v něm nezbyl kousek slušnosti a jediná morální hodnota.

Jak jinak by byl mohl klesnout tak opovrženíhodně hluboko, ptal se sám sebe, jak by se byl mohl dopustit takového darebáctví, že svalil vinu za vlastní prohřešek na Juanitu Núñezovou?

Při přelíčení cítil takové zahanbení, že se nedokázal podívat směrem k ní.

Teď za půl roku nato, si s bankou už tolik hlavu nelámá. Provinil se vůči ní, ale ve vězení si svůj dluh plně odpyká. A bůhsámví, že si ho už odpykali

Ale ani Drummonburg se všemi svými hrůzami nemůže vyrovnat Milesův dluh vůči Juanitě. Ten nevyrovná nikdy nic. Proto ji musí vyhledat a poprosit za odpuštění.

A poněvadž musel, chtěl-li to udělat, zůstat naživu, tak vydržel.

(10):

"Tady První americká komerční," štěkl do telefonu dealer První americké komerční. Držel sluchátko obratně mezi ramenem a levým uchem, takže měl ruce volné. "Potřebuju do rána šest miliónů dolarů. Jakou máte sazbu?"

Hlas dealera obrovské Bank of America na západním pobřeží v Kalifornii protáhl: "Třináct a pět osmin."

"To je hodně," odpověděl dealer První americké komerční.

"Nejsme dobročinný ústav."

Dealer První americké komerční zaváhal, snaže se uhodnout myšlenky svého partnera a uvažuje, půjde-li sazba nahoru nebo dolů. Jak byl zvyklý, nevnímal ten neustálý šum hlasů kolem sebe v arbitrážním oddělení, což bylo senzitivní, střežené nervové jádro v mrakodrapu ředitelství, o němž vědělo jen málo klientů banky a jež znala jen hrstka privilegovaných. Ale právě v takovýchto střediscích vznikala většina zisků velkých bank - nebo taky ztrát.

Podle nařízení o rezervách musela mít banka neustále určitý obnos v hotovosti, kdyby ho bylo zapotřebí, ale žádná banka nechtěla mít ani příliš mnoho ani příliš málo zaháležících peněz. Bankovní dealeri dbali na to, aby tu byla pořádková rovnováha.

"Počkejte u telefonu, prosím vás," řekl dealer První americké komerční San Francisku. Zmáčkl na svém telefonním aparátu knoflík "mluví se" a pak zmáčkl jiný knoflík poblíž prvního.

Ozval se další hlas: "Manufacturers Hanover Trust, New York."

"Potřebuju do rána šest miliónů. Jaká je vaše sazba?"

"Třináct a tři čtvrtiny."

Úroková sazba na východním pobřeží tedy stoupá.

"Tak to vám děkuju." Dealer První americké komerční přerušil spojení s New Yorkem a znovu zmáčkl knoflík "mluví se", kde čekalo San Francisco. Pak řekl: "Tak já to snad vezmu."

"Prodávám vám šest miliónů při sazbě třináct a pět osmin," řekla Bank of America.

"Správně."

Celá ta obchodní transakce trvala dvacet vteřin. Byla to jedna z tisíce, k nimž mezi konkurenčními bankami po zápase nervů a důvtipu, při němž byla v sázce sedmiciferná čísla, docházelo dnes a denně. Pracovníci arbitrážních oddělení byli všichni bez výjimky mladí muži přes třicet - bystří a citliví, kterým to rychle myslelo a kteří v tísní neztráceli hlavu. Ale poněvadž úspěchy v tomto oddělení mohly kariéru mladého muže uspišit a chyby zmařit, bylo to neustálé napětí, takže se tři roky u stolku v arbitrážním oddělení považovaly za maximum. Pak už se ta zátěž začala projevovat.

V téhle chvíli se jak v San Francisku, tak v První americké komerční ta nejnovější transakce nejdřív zaznamenala, pak se vložila do počítače, potom se předala počítači Federální rezervové banky. Po celých příštích čtyřadvacet hodin budou rezervy Bank of America ve Federální rezervové bance o šest miliónů dolarů menší, rezervy První americké komerční o stejný obnos větší. První americká komerční zaplatí Bank of America smlouvenou částku za použití jejích peněz během této doby.

K podobným transakcím mezi bankami docházelo po celé zemi.

Byla středa, polovina dubna.

Alex Vandervoort, který zašel do arbitrážního oddělení, jež spadalo pod jeho pravomoc, pokývl na pozdrav úředníkovi, jenž seděl na vyvýšené plošině obklopen svými pomocníky, kteří mu předávali informace a vyřizovali papírování. Mladý muž, který už byl zabrán do dalšího obchodu, zamával místo odpovědi Alexovi rukou na pozdrav a vesele se usmál.

V jiné části místnosti - byla velická jako posluchárna a podobala se kontrolnímu středisku rušného letiště - byli další dealeri, obchodující s cennými papíry a obligacemi. Měli k ruce pomocníky, účetní a sekretářky. Všichni se obírali manipulacemi s bankovními penězi, půjčkami, výpůjčkami, investicemi, prodejem a dalšími investicemi.

Za nimi pracovalo u větších, honosnějších stolů půl tuctu finančních inspektorů.

Jak dealeri, tak inspektoři seděli čelem k velké tabuli, zabírající celou délku místnosti a ukazující kursy, úrokové sazby a jiné informace. Číslice na tabuli s dálkovým ovládáním se neustále měnily.

Jeden dealer nedaleko od místa, kde stál Alex, vstal od svého stolu a řekl nahlas: "Ford právě uzavřel dvouletou smlouvu s United Auto Workers." Několik dalších dealerů sáhlo po telefonu. Důležité průmyslové a politické zprávy vždycky každý, kdo se je dověděl, předal ostatním v místnosti, poněvadž ovlivnily okamžitě kursy cenných papírů.

Za několik vteřin se zatřepetal a pak zhaslo zelené světlo nad informační tabulí a bylo nahrazeno blikavým jantarovým světýlkem. To byl signál dealerům, aby zastavili veškeré transakce, protože přijdou nové kursy, jež vyplynuly z dohody automobilového průmyslu. Blikavé červené světlo, kterého se používalo málokdy, upozorňovalo, že došlo k nějakým kataklismatičtějším změnám.

Stůl, jehož transakce pozoroval Alex, však zůstal středem, kolem něhož se všechno otáčelo.

Podle federálního nařízení musela mít každá banka k dispozici sedmáct a půl procenta vkladů v likvidní hotovosti. Pokuty za nedodržování tohoto nařízení byly přísné. Jenže ponechávat velké sumy neinvestované, třeba jen jeden den, bylo zase nebankovnícké.

Proto banky neustále zaznamenávaly všechny peníze, jež přicházely nebo odcházely. Oddělení hlavního pokladníka sledovalo v jednom kuse tok peněz jako lékař puls nemocného. Jestliže byly vklady v takovém peněžním ústavu, jako byla například První americká komerční, vyšší, než se předpokládalo, banka - prostřednictvím svého dealera - půjčila pohotově přebytečné fondy jiné bance, již se třeba požadovaná rezervní suma nedostávala. A naopak, jestliže klienti vybrali neobvykle mnoho, První americká komerční si vypůjčila.

Stav se měnil od hodiny k hodině, takže banka, která byla ráno věřitelkou, mohla být v poledne dlužnicí, a než se ten den všechny obchody uzavřely, stala se třeba znovu věřitelkou. Tímto způsobem mohla velká banka v jediném dni uzavírat i třeba miliardové obchody.

O tomto systému se daly říci - a často říkaly - ještě dvě věci. Za prvé, že banka sleduje daleko spíš svůj zájem než zájem svých klientů. Za druhé, že banky dosahují mnohem většího profitu pro sebe, než jaký zajišťují zákazníkům, kteří jim svěřili své peníze.

Alex Vandervoort zašel do střediska jednak proto, aby věděl, kterým směrem tečou peníze, což dělal často, a jednak proto, aby si pohovořil o stavu banky v minulých týdnech, který mu dělal starosti.

Přišel tam s Tomem Straughanem, viceprezidentem a členem výboru pro peněžní politiku První americké komerční. Straughan měl kancelář hned vedle. Do střediska vešel zároveň s Alexem. Mladý Straughan se sice v lednu postavil proti omezení investic ve Forum East, ale teď vítal navrhovanou půjčku Supranacionální společnosti.

Právě v téhle chvíli mluvili o Supranacionální.

"Děláte si zbytečné starosti, Alexi," prohlásil Tom Straughan. "U Sunaspolu nám nejen nehrozí žádné riziko, je to pro nás dokonce výhodné. O tom jsem přesvědčen."

Alex odpověděl netrpělivě: "Nic podobného jako 'žádné riziko' neexistuje. Ale i kdyby, Supranacionální mi nedělá takovou hlavu jako to, že budeme muset zavírat kohoutky jinde."

Oba pánové věděli, které kohoutky má Alex na mysli. Seznam návrhů, který vypracoval Roscoe Heyward a který schválil prezident banky Jerome Patterson, byl před několika dny rozeslán členům výboru pro peněžní politiku. Doporučovalo se v něm drastické omezení menších půjček, hypotečních úvěrů a nákupu městských obligací, aby bylo možno poskytnout padesátimilionový úvěr Supranacionální.

"Jestli bude ta půjčka Sunaspolu schválená a my to omezení provedeme," namítal Tom Straughan, "bude stejně jenom dočasné. Za tři měsíce, možná ještě dřív, může být naše finanční účast stejná jako předtím."

"Vy tomu třeba věříte, Tome. Ale já ne."

Alex byl skleslý, už než tam šel. Rozhovor s mladým Straughanem mu nálady nepřidal.

Heywardovy a Pattersonovy návrhy se přičily nejen Alexovu přesvědčení, nýbrž i jeho finančnímu instinktu. Je chyba, uvažoval, vkládat tak podstatnou část bankovních fondů do jedné průmyslové půjčky na úkor služby veřejnosti, i když je taková půjčka možná finančně výhodnější. Rozsah závazků banky vůči Sunaspolu ho však zneklidňoval i z čistě obchodního hlediska - třebaže by půjčku poskytli prostřednictvím jeho sesterských závodů.

V téhle poslední otázce byl v menšině, jak si uvědomoval, a to v menšině, jež sestávala z jediného člověka. Všichni ostatní z vedení byli novými vztahy k Supranacionální nadšeni a na Roscoa Heywarda pršely gratulace, že je navázal. Alexovo zneklidnění však nepolevovalo, třebaže nedokázal říci proč. Ano, Sunaspol se zdá být finančně zdravý; jeho účetnictví vykazuje, že ten obrovský konglomerát finančním zdravím přímo hýří. A pokud jde o vážnost, Supranacionální se řadí k firmám jako General Motors, IBM, Exxon, Du Pont a U. S. Steel.

Moje pochybnosti a skleslost možná pramení z toho, říkal si Alex, že můj vliv v bance klesá. To byla pravda. To vycházelo v posledních týdnech zcela jasně najevo.

Naproti tomu hvězda Roscoa Heywarda stoupala čím dál výš. Těšil se pozornosti a důvěře prezidenta banky Pattersona, které ještě zvětšil ten oslňující úspěch Heywardova dvoudenního pobytu na Bahamách s G. G. Quatermainem. Alexovy výhrady k tomuto úspěchu byly, jak Alex věděl, považovány za kyselé hrozny.

Cítil i to, že ztratil svůj vliv u Straughana a u ostatních, kteří se předtím považovali za jeho stoupence.

"Musíte uznat," říkal právě Straughan, "že ten obchod se Supranacionální je příjemný. Slyšel jste, že je Roscoe přiměl, aby přistoupil na desetiprocentní kompenzační saldo?"

Kompenzační saldo bylo ujednání, ke kterému se dospívalo po tvrdém handrkování mezi bankou a dlužníkem. Banka trvala na tom, že na běžném účtu musí být neustále uložena předem určená část každé půjčky, kde z ní vkladatel neplynuly žádné úroky, ale kde byla k dispozici bance, pakliže chtěla toho obnosu použít k nějakým investicím. Tímto způsobem nemohl dlužník plně využít celého vydluženého obnosu, takže faktická úroková sazba byla podstatně vyšší

než ta dojednaná. V případě Supranacionální, jak zdůraznil Tom Straughan, zůstane na novém kontě Sunaspolu pět milionů dolarů - což je pro První americkou komerční velice výhodné.

"Předpokládám," odpověděl Alex upjatě, "že si uvědomujete i rub toho výhodného obchodu."

Zdálo se, že Tom Straughan znejistěl. "No, bylo mi řečeno, že je tu nějaká dohoda. Nejsem si jist, že bychom ji měli nazývat 'rub'."

"Jenže to rub je, krucifix! Oba víme, že Supranacionální trvala a Roscoe přistoupil na to, aby naše oddělení svěřeneckých vkladů nakoupilo velký počet akcií Sunaspolu."

"Na papíře nic takového nestojí."

"Samozřejmě že ne. Nikdo by nebyl takový blázen." Alex se podíval na mladšího muže. "Vy máte přístup k cifrám. Za kolik jsme už nakoupili těch akcií?"

Straughan zaváhal, pak přešel ke stolku jednoho inspektora. Vrátil se s papírkem, na němž měl tužkou napsanou poznámku.

"K dnešnímu dni devadesát sedm tisíc akcií." A dodal: "Poslední kurs byl padesát dva."

Alex odpověděl kysele: "To si jistě v Supranacionální mnou ruce. Naše nákupy vyhodily jejich ceny o pět dolarů za kus." V duchu počítal. "Takže v posledním týdnu jsme vrazili do Supranacionální takřka pět milionů dolarů - z peněz klientů našeho oddělení svěřeneckých vkladů. Proč?"

"Je to znamenitá investice." Straughan se pokusil o lehký tón. "Postaráme se všem těm vdovám, sirotkům a výchovným nadacím, o jejichž peníze pečujeme, o přírůstky ke kapitálu."

"Nebo je ztenčíme a zneužijeme důvěry, kterou k nám mají. Víme snad - někdo z nás - o Sunaspolu něco, co jsme před čtrnácti dny nevěděli, Tome? Vždyť až do tohoto týdne nekoupilo naše oddělení svěřeneckých vkladů jedinou jejich akcií?"

Mladší muž mlčel a pak jako by na obranu poznamenal: "Roscoe má zřejmě pocit, že když teď bude v jejich správní radě, bude si moci Supranacionální líp ohlídat."

"To jste mě zklamal, Tome. Nikdy jste nebyl nepoctivý sám k sobě. A navíc znáte stejně jako já skutečné důvody." Když se Straughan zarděl, Alex pokračoval: "Máte vůbec ponětí, jaký skandál by propukl, kdyby se v tom začala šourat Akciová a burzovní kontrolní komise? Vždyť je to křížení zájmů. Vždyť je to přestupek proti zákonu o omezených půjčkách; zneužití fondů oddělení svěřeneckých vkladů za účelem posílení obchodních zájmů banky! A nemám nejmenší pochybnosti, že je tu dohoda, podle které budou při příští výroční schůzi Sunaspolu naše akcie Supranacionální podporovat vedení."

Straughan odpověděl ostře: "I kdyby, nebylo by to poprvé - stejně jako u nás."

"To je bohužel pravda. Ale proto to ještě nevoní příjemněji." -

Otázka morálky oddělení svěřeneckých vkladů nebyla nic nového. Předpokládalo se, že banky si budou zachovávat jakousi vnitřní přehradu - někdy se jí říkalo čínská zeď - mezi svými komerčními zájmy a investicemi svého oddělení svěřeneckých vkladů. Ve skutečnosti ji nezachovávaly.

Banka, která měla k dispozici miliardy dolarů svých klientů z oddělení svěřeneckých vkladů, zaručeně těchto fondů pod rouškou investic využila k vlastním obchodům. Od firem, do nichž banka silně investovala, se očekávalo, že na to budou reagovat recipročními obchody s bankou. A často na ně byl vykonáván nátlak, aby vzali do své správní rady některého člena správní rady banky. Když neudělali ani jedno ani druhé, přešly velmi brzy investice oddělení svěřeneckých vkladů do jiných firem a banka prodala akcie první firmy, které v důsledku toho hupsly dolů.

Stejně tak se očekávalo od velkých makléřských firem, které zařizovaly velkou většinu nákupů i prodejů oddělení svěřeneckých vkladů, že si budou na svých účtech v bance udržovat velké zůstatky. Obvykle si je udržovaly. Pakliže ne, přestěhoval se ten výhodný obchod k jinému makléřovi.

Navzdory reklamě propagačního oddělení stály zájmy klientů svěřeneckých vkladů, včetně těch prislovečných vdov a sirotek, často až na druhém místě, za zájmy banky. To byl jeden z důvodů, proč byla bilance tohoto oddělení obvykle tak ubohá.

Alex tedy věděl, že situace mezi Supranacionální a První americkou komerční není nic výjimečného. Toto vědomí však nijak nepřispívalo k tomu, aby se mu víc zamlouvala.

"Alexi," vyhrkl Tom Straughan, "bude snad líp, když vám rovnou řeknu, že hodlám zítra na výboru pro peněžní politiku podporovat půjčku Sunaspolu."

"To mě mrzí."

Nebyla to však zpráva neočekávaná. A Alex uvažoval, jak dlouho to bude trvat, než bude tak osamocený a opuštěný, že jeho postavení v bance bude neudržitelné. Může k tomu dojít brzy.

Po zítřejší schůzi výboru pro peněžní politiku, kde budou návrhy týkající se Supranacionální určitě schváleny většinou, se příští středu sejde celá správní rada, jež se bude rovněž zabývat Sunaspolem. Na obou schůzích - jak byl Alex přesvědčen - zůstane jeho hlas proti osamocený.

Ještě jednou přelétl pohledem ten neutuchající ruch arbitrážního oddělení, zasvěceného bohatství a zisku. Středisko se od dob peněžoměneckých chrámů starověkého Babylónu a Řecka v zásadě nijak nezměnilo. Ne že by peníze, obchod a zisk byly samy o sobě něco nedůstojného, řekl si Alex. Byl zastáncem všech těchto tří věcí, ale ne zastáncem slepým, a měl výhrady, k nimž patřily morální skrupule, rozumné rozdělování bohatství a bankovníká technika. Ale jak dokazuje celá historie, kdykoliv tu byla vyhlídka na mimořádný zisk, byli vždycky ti, kteří měli takovéhle výhrady, ukřičeni nebo odsunuti stranou.

Co však zmůže jednotlivec proti mocné síle velkých peněz a velkého podnikání - jež v tom okamžiku ztělesňuje Supranacionální a většina lidí v První americké komerční? V co může doufat jednotlivec, stojí-li v opozici sám?

V moc ne, uzavřel pochmurně Alex Vandervoort. A možná že v nic.

(11):

Schůze správní rady První americké komerční, která se konala ve třetím dubnovém týdnu, byla pamětihodná z několika důvodů.

Předmětem náruživé debaty byly dvě důležité otázky bankovní politiky - první z nich se týkala úvěru Supranacionální a druhá navrhovaného rozšíření vkladu drobných střadatelů a otevření mnoha nových předměstských filiálék.

Zásadní tón schůze byl jasný dřív, než došlo k jednání. Heyward, nezvykle žoviální a bezstarostný, na sobě elegantní nový světlešedý oblek, se dostavil brzy. U dveří zasedačky zdravil ostatní členy správní rady, jak přicházeli. Ze srdečných odpovědí se dalo soudit, že většina členů prostřednictvím svých finančních tykadél nejen slyšela o dohodě se Supranacionální, ale že se k ní staví nanejvýš příznivě.

"Gratuluju vám, Roscoe," řekl Filip Johannsen, prezident firmy Mid-Continent Rubber, "podařilo se vám dostat tuhle banku do první ligy. Měl byste tady mít větší moc, kolego!"

Zářící Heyward odpověděl: "Vážím si vaší přízně, File. A rád bych vám oznámil, že mám namířeno do dalších terčů."

"Však vy se do nich strefíte, žádné strachy."

Vtom vešel člen správní rady Floyd Le Berre, předseda správní rady firmy General Cable a Switchgear Corporation. Byl to člověk s huňatým obočím a dříve nebýval k Heywardovi nikdy obzvlášť srdečný, ale dnes mu stiskl přátelsky ruku. "Slyšel jsem a moc mě potěšilo, že vstupujete do správní rady Supranacionální, Roscoe." Předseda správní rady firmy General Cable ztlumil hlas. "Moje odbytové oddělení má pro Sunaspol několik nabídek. Rád bych si s váma o nich co nejdřív pohovořil."

"Řekněme, že příští týden," odpověděl Heyward přívětivě. "Můžete být ujištěn, že udělám, co bude v mých silách."

Le Berre pokračoval s potěšeným výrazem v čůzi.

Harold Austin, který tu rozmluvu vyslechl, zasněženě mrkl: "Ten váš vejletíček se vám vyplatil. Jste na koni."

Austin vypadal ten den ještě víc než kdy jindy jako stárnoucí playboy: barevné kostkované sako, hnědé kalhoty do zvonu, košile s veselým vzorkem a k tomu blankytně modrý motýlek. Bílou hřívu měl čerstvě upravenou a načesanou.

"Jestli se vám můžu nějak revanšovat, Harolde ..." odpověděl Heyward.

"Však k tomu budete mít ještě příležitost," ujistil ho "kongresman" Harold a vykročil ke svému místu u zasedacího stolu.

Dokonce i Leonard L. Kingswood, energicky předseda správní rady firmy Northam Steel a nejhorlivější přívrženec Alexe Vandervoorta ve správní radě banky, našel pro Heywarda vlídné slovo, když procházel kolem něj. "Prej jste ulovil Supranacionální, Roscoe. To je kšeft jako řemen."

Ostatní členové správní rady vyslovovali stejné lichotky.

Mezi posledními příchozími byli Jerome Patterson a Alex Vandervoort. Prezident banky se se svou holou, lesknoucí se lebkou podobal jako vždy venkovskému šlechtici. Přešel ihned do čela dlouhého oválného zasedacího stolu. Alex, v ruce pořadač s papíry, zaujal své obvyklé místo uprostřed stolu po jeho levici.

Patterson si bouchnutím kládívka vyžádal pozornost a rychle odbyl několik formalit. Pak oznámil: "První důležitý bod jednání jsou půjčky, které se předkládají správní radě ke schválení."

Zašustění obrácených stránek kolem stolu oznámilo, že si členové otevřeli tradiční modré složky s důvěrnými materiály, jež se týkaly půjčky První americké komerční a jež měli členové k dispozici.

"Jako obvykle, pánové, máte před sebou podrobné návrhy vedení. Hlavním předmětem zájmu je dnes, jak většina z vás už ví, nový účet Supranacionální společnosti u naší banky. Já osobně jsem nadšen podmínkami, které byly dohodnuty, a silně se přimlouvám za to, aby byly přijaty. Ponechám na Roscoeovi, jehož zásluhou banka tento nový významný obchod získala, aby doplnil všechny informace a odpověděl na jakékoli otázky."

"Děkuju vám, Jerome." Roscoe Heyward si nasadil brýle bez obrouček, které si ze zvyku čistil, a naklonil se na židli dopředu. Jeho chování se při řeči nezdálo tak strohé jako obvykle, hlas mu zněl radostně a jistě.

"Když na sebe člověk bere jakýkoli závazek velké půjčky, pánové, je moudré se ujistit o finančním zdraví vypůjčovatele, i když má ten budoucí dlužník na svém kreditu tři hvězdičky, jako například Supranacionální. V dodatku B ve svých modrých deskách" - kolem stolu se znovu ozval šum obrácených stránek - "najdete souhrn všech aktiv a předpokládaných zisků Sunaspolu, včetně jeho sesterských firem. Vypracoval jsem ho na podkladě revidovaných finančních výkazů a dalších dat, která jsem si vyžádal od šéfa kontrolního oddělení Supranacionální pana Stanleye Inchbecka. Jak se můžete přesvědčit, jsou to cifry znamenité. Naše riziko je minimální."

"Neznám Inchbeckovu pověst," vložil se do toho jeden člen správní rady. Byl to Wallace Sperrie, majitel firmy obchodující s vědeckými nástroji. "Ale znám vaši pověst, Roscoe, a jestliže ty cifry schvalujete, pak pro mě představují čtyři hvězdičky."

Několik dalších zašumělo na souhlas.

Alex Vandervoort si čmáral tužkou do bloku před sebou.

"Děkuju vám, Wally, i vám, pánové." Heyward si dovolil malé pousmání. "Spoléhám, že vaše důvěra se bude vztahovat i na akci, kterou doporučuji."

Přestože důvody jeho doporučení byly zaneseny v modrých deskách, Heyward je znovu zopakoval - padesátimiliónový úvěr, který se má okamžitě povolit v celém rozsahu Supranacionální a jejím sesterským závodům, a finanční omezení v jiných odvětvích, které by banka měla provést zároveň. Tato omezení, ujistil Heyward naslouchající

členy správní rady, budou zrušena, "jakmile to bude možné a moudré", ale kdy k tomu dojde, to radši blíže neurčoval. Nakonec uzavřel: "Doporučuji všechny tyto transakce správní radě a ručím, že se velice příznivě odrazí v cifrách našich zisků."

Pak se zase opřel dozadu na židli a Jerome Patterson oznámil: "Přejdeme k dotazům a diskusi."

"Upřímně řečeno," začal Wallace Sperie, "nevidím nutnost na něco se ptát nebo diskutovat. Všechno je jasné. Myslím, že jsme svědky mistrovského obchodního tahu a navrhuji, abychom ho schválili."

Několik hlasů vykřiklo sborově: "Souhlasím."

"Navrženo a odsouhlaseno," zvolal Jerome Patterson. "Můžeme přikročit k hlasování?" Zřejmě doufal, že to tak bude. Kladívko měl připravené.

"Ne," řekl tiše Alex Vandervoort. Odsunul tužku i své čmáranice stranou. "A myslím si, že by ani nikdo z ostatních neměl hlasovat, než si o tom důkladně podebatujeme."

Patterson si povzdychl a odložil kladívko. Alex ho ze zdvořilosti předem upozornil, co má v úmyslu, ale Patterson doutal, že až vycítí to takřka jednomyslné rozpoložení správní rady, tak si to rozmyslí.

"Je mi upřímně líto," říkal právě Alex, "že se ocitám před správní radou v rozporu se svými kolegy, s Jeromem a s Roscoem. Ale nemůžu, protože mi to nedovolují mé povinnosti a mé svědomí, nedat v otázce téhle půjčky najevo své obavy a svůj nesouhlas."

"Co se vám na tom nelíbí? Ta vaše přítelkyně nemá ráda Sunaspol?" Autorem téhle pichlavé otázky byl Forrest Richardson, dlouholetý člen správní rady. Byl to rázný člověk s pověstí komisičního muže a korunní princ koncernu masného průmyslu.

Alex zrudl vztekem. Členové správní rady bezpochyby ještě nezapomněli, že Alexovo jméno bylo před třemi měsíci spojováno s Margotiným tažením a demonstrací v bance. Nečekal však, že se někdo bude šťourat v jeho soukromém životě. Přesto se však zdržel pádné odpovědi a jenom poznamenal: "Debatujeme se slečnou Brackenovou zřídka o bankovních záležitostech. Ujišťuju vás, že jsme nedebatovali ani o téhle."

Jiný člen správní rady se zeptal: "Tak co se vám na tom ujednání nelíbí, Alexi?"

"Všechno."

Kolem stolu se to neklidně zavrtělo a ozvaly se výkřiky dotčeného překvapení. Obličje, jež se obrátily k Alexovi, vyjadřovaly nevoli.

Jerome navrhl stručně: "Měl byste nám to všechno vyložit."

"Jistě, vyložím," Alex sáhl do desek, které si přinesl, a vytáhl své poznámky zabírající jen jedinou stránku.

"Tak tedy předně, stavím se proti tomu, abychom se vážali tak velkou částkou v případě jednoho účtu. Je to nejenom nemoudrá koncentrace rizika, podle mého názoru to je i přestupek proti nařízení odstavce 23 A federálního rezervového zákona."

Roscoe Heyward vyskočil. "Protestuji proti slovu 'přestupek'."

"Protesty nic nemění na pravdě," odpověděl klidně Alex.

"To není pravda! Vysvětlili jsme si, že se celý závazek netýká jenom Supranacionální společnosti, ale i jejích sesterských závodů. Jsou to Hepplewhite Distillers, Horizon Land, Atlas Jet Leasing, Caribbean Finance a International Bakeries." Heyward popadl modrou složku. "Tady jsou vyjmenované jednotlivé položky."

"Všechny ty firmy spadají pod kontrolu Sunaspolu."

"Ale zároveň jsou to staré, samostatné, životaschopné podniky."

"Tak proč jsme mluvili jenom o Supranacionální, jak dnes, tak při ostatních příležitostech?"

"Pro zjednodušení a pro stručnost." Heyward probodl Alexe pohledem.

"Víte stejně dobře jako já," nedal se Alex, "že jakmile dostane naše peníze kterýkoli z těch sesterských podniků, může je G. G. Quatermain přesunout, kam bude chtít, a taky to udělá."

"Tak už dost!" Tohle přerušení přišlo od Harolda Austina, který se naklonil kupředu a bouchl rukou do stolu, aby si zjednal pozornost. "Veliký George Quatermain je můj dobrý přítel. Nebudu tady klidně sedět a poslouchat, jak je obviňován z nekalých úmyslů."

"Nikdo nikoho neobviňoval z nekalých úmyslů," odpověděl Alex. "Já mluvím o tom, jak to v životě konglomerátů ve skutečnosti chodí. U Supranacionální se stává často, že se velké obnosy přesunují z jednoho sesterského podniku do druhého. To je vidět z jejich finančních výkazů a jenom to potvrzuje, že by naše půjčka připadla jedné entitě."

"Já zkrátka opakuju," odpověděl Austin, který se otočil od Alexe a obrátil se k ostatním, "že Quatermaina dobře znám, stejně jako Supranacionální. Jak většina z vás přítomných ví, tu bahamskou schůzku Roscoea s Velikým Georgem, na které se tehle úvěr projednával, jsem sám dojednal. A tvrdím, že je to ve všech směrech obchod pro banku neobyčejně výhodný."

Na okamžik nastalo ticho, kterého využil Filip Johannsen.

"Třeba vás trochu roztrpčilo, Alexi," řekl generální ředitel firmy Mid-Continent Rubber, "že na ten golf na Bahamách nepozvali vás, ale Roscoea, ne?"

"Ne. To, oč mi jde, nemá nic společného s osobními věcmi."

Někdo další pochybovačně poznamenal: "Ale rozhodně to tak vypadá."

"Pánové, pánové!" Jerome Patterson zatřásl zprudka kladívkem.

Alex něco podobného očekával. Zachovává klid, trval dál na svém: "Opakuju, že ta půjčka je příliš velký závazek vůči jednomu dlužníkovi. A co víc - předstírat, že to není jeden dlužník, je pokus obejít zákon, jak všichni z nás, co jsme tady, víme." Podíval se vyzývavě kolem stolu.

"Já ne," odpověděl Roscoe Heyward, "a tvrdím, že váš výklad je mylný a předpojatý."

Ted' už bylo jasné, že se z toho vyvine nezvyklá situace. Na schůzích správní rady se zpravidla jenom dával věcem štempl nebo si v případě mírně rozdílných názorů vyměňovali členové zdvořilé, džentlmenké poznámky. Vztekla, prudká hádka bylo něco vpravdě neslýchaného.

Pak promluvil poprvé Leonard L. Kingswood. Jeho hlas zněl smířlivě. "Alexi, přiznávám, že na tom, co říkáte, něco je, ale nepopřete, že k tomu, co se tady navrhuje, dochází mezi velkými bankami a velkými firmami pořád."

Zásah předsedy správní rady Northam Steel byl významný. Při poslední prosincové schůzi správní rady stál Kingswood v čele těch, co naléhali na jmenování Alexe na místo hlavy První americké komerční. Ted' pokračoval: "Upřímně řečeno, jestliže bychom se takovým financováním nějak proviňovali, pak se tohoto provinění dopouští moje firma taky."

Alex zavrtěl lítostivě hlavou, protože věděl, že přijde o přítele. "Nezlobte se, Lene, ale já se přesto domnívám, že to není správné. A že není ani správné - aspoň podle mě - vystavovat se nebezpečí, že budeme obviněni, že tu dochází ke střetání zájmů, kdyby Roscoe přešel do správní rady Sunaspolu."

Leonard Kingswood semkl rty a neřekl už nic.

Zato Filip Johannsen poznamenal uštěpačně: "Jestli očekáváte, že vám po té vaší poslední poznámce budem věřit, že v tom není nic osobního, tak jste blázen."

Roscoe Heyward se snažil skryt svůj úsměv, ale nepodařilo se mu to.

Alex se zatvářil sverpě. Napadlo ho, že je to třeba poslední schůze správní rady, již se účastní, ale ať je nebo není, hodlal dokončit, co začal. Nevšímaje si Johannsenovy poznámky, prohlásil: "My, finančníci, jsme prostě nepoučitelní. Ze všech stran - ze strany Kongresu, spotřebitelů, našich klientů, tisku - jsme obviňováni, že u nás na základě navzájem se proplétajících členství ve správních radách dochází neustále ke střetávání zájmů. Máme-li být sami k sobě upřímní, většina obvinění se strefuje do černého. Každý z nás, jak jsme tady, ví, jak jsou velké naftařské firmy navzájem propojeny těsnou spoluprací ve správních radách bank, a to je jenom jeden příklad. Přesto však děláme neustále totéž, takže tu dochází k uzavírání sňatků mezi pokrevními příbuznými: Vy budete sedět v mé správní radě, já ve vaší. Až se Roscoe stane členem správní rady Supranacionální, či zájmy pro něj budou prvořadě? Zájmy Supranacionální? Nebo zájmy První americké komerční? Až bude v naší správní radě protěžovat Sunaspol před jinými firmami, protože bude členem jeho správní rady? Akcionáři obou firem mají právo na odpovědi na všechny tyto otázky; stejně tak zákonodárci a veřejnost. A co víc, jestliže nepřijdeme co nejdříve na nějaké přesvědčivé odpovědi, jestliže nepřestaneme být tak zpupní, čekají celé bankovníctví tvrdé restriktivní zákony. A dobře nám tak."

"Kdyby člověk došel do všech logických důsledků," namítl Forest Richardson, "dala by se polovina členů téhle správní rady obvinít, že u nich nastává střetávání zájmů."

"Přesně tak. A není daleko doba, kdy banka bude před takovou situací stát a kdy bude muset přikročit k nápravě."

Richardson zavrčel: "Na to můžou být i jiné názory." Jeho konzervářské závady, jak všichni věděli, byly velkým dlužníkem První americké komerční a Forest Richardson se účastnil těch schůzí správní rady, na nichž se schvalovaly půjčky jeho firmě. Alex nedbal na vzrůstající nepřátelství a tvrdohlavě pokračoval: "Znepokojují mě i další aspekty půjčky Sunaspolu. Abychom měli k dispozici tolik peněz, musíme snížit hypoteční půjčky a drobné půjčky. V těchto dvou oblastech například bude banka zanedbávat své povinnosti vůči veřejnosti."

Jerome Patterton nedůtklivě odpověděl: "Už se tady řeklo, že tahle omezení jsou dočasná."

"Ano," připustil Alex. "Jenomže nikdo nemůže říct, jak dlouho bude ta dočasnost trvat, ani co se stane s obchody a s přízní, o které banka po dobu restrikce přijde. A pak je tu třetí pole omezení, o kterém jsme se ještě nezmiňovali - městské obligace." Otevřel si desky a nahlédl do druhého listu poznámek. "V příštích šesti týdnech hodlá náš stát začít s prodejem obligací, které by pomohly uskutečnit jedenáct okresních akcí a akcí školských správ. Pakliže naše banka zůstane mimo, aspoň polovina těch dlužních úpisů se rozhodně neprodá." Alexův hlas zazněl ostřeji. "Je snad úmyslem správní rady odhodit tak brzy po smrti Bena Rosselliho tradici, která se zachovávala po tři generace Rosselliů?"

Poprvé od zahájení schůze si začali členové správní rady vyměňovat neklidné pohledy. Politika, kterou před dávnou dobou stanovil zakladatel banky Giovanni Rosselli, stavěla První americkou komerční do čela těch, kteří se zaručovali za úpisy malých obcí ve státě a obchodovali s nimi. Bez pomoci největší banky ve státě by se pro tyto emise - dlužní úpisy nebyly nikdy velké, ani důležité, ani populární - nenašel odbyt a obce by potřebné finance nesehnaly. Téhle tradice se držel věrně jak Giovanniho syn Lorenzo, tak vnuk Ben. Nebyl to obchod nijak zvlášť výnosný, ale nikdy se na něm neproděovalo a byla to důležitá služba obyvatelstvu a kromě toho se jím malým obcím vracelo něco z peněz, jež jejich občané uložili v bance.

"Jerome," navrhl Leonard Kingswood, "možná že byste se na to měl ještě podívat."

Několik hlasů zahučelo na souhlas.

Roscoe Heyward se rychle přihlásil: "Jerome ... Mohl bych ..."

Prezident banky přikývl.

"Vzhledem k těm zřejmým pocitům správní rady v této otázce," navrhl Heyward sladce, "není jistě překážek, abychom to nemohli ještě jednou zvážit a možná přece jen určitou část na městské dlužní úpisy ponechat - bez toho, že bychom nějak ohrozili kterýkoli bod ujednání se Supranacionální. Dovolil bych si navrhnout, aby správní rada, která dala jasně najevo smýšlení v téhle věci, ponechala podrobnosti mě a Jeromově úvaze." Každý si musel povšimnout, že Alexe vynechal.

Kývající hlavy a hlasy naznačily souhlas.

Alex namítl: "Tím nemůžeme splnit svůj závazek v celém rozsahu, ani obnovit hypoteční půjčky a drobné půjčky."

Ostatní členové správní rady provokativně mlčeli.

"Myslím, že jsme vyslechli všechna hlediska," podotkl Jerome Patterson. "Snad bychom už mohli hlasovat o návrhu jakožto takovém."

"Ne," odpověděl Alex, "je tu ještě jedna věc."

Patterson s Heywardem si vyměnili pohledy, v nichž byla pobavená rezignace.

"Už jsem tu poukázal na střetávání zájmů," prohlásil Alex pochmurně. "Teď bych rád správní radu varoval před jedním větším problémem. Od začátku vyjednávání o půjčce Supranacionální do včerejšího odpoledne nakoupilo naše oddělení svěřeneckých vkladů -" nahlédl do svých poznámek - "stodvacet tři tisíce akcií Sunaspolu. Za tu dobu, takřka zaručeně proto, že jsme za peníze svých klientů udělali tak velké nákupy, stouply ceny akcií Sunaspolu o sedm a půl bodu, o což - jak jsem přesvědčen - šlo a což byla dohodnutá podmínka ..."

Jeho hlas zanikl v protestech ostatních - Roscoea Heywarda, Jeroma Pattersona i dalších členů správní rady.

Heyward už zase stál a oči mu planuly. "To je úmyslné překrucování!"

Alex odsekl: "Ty nákupy nejsou žádné překrucování."

"Ale váš výklad. Sunaspol je pro účet našeho oddělení svěřeneckých vkladů výtečná investice."

"Proč je najednou tak dobrá?"

Patterson, celý říčný, zaprotestoval: "Jednotlivé transakce oddělení svěřeneckých vkladů nejsou předmětem téhle diskuse, Alexi."

Filip Johannsen vyštěkl: "To se ví."

Harold Austin a několik ostatních vykřiklo: "Samozřejmě!"

"Ať je nebo není," nedal se odbýt Alex, "upozorňuji vás, že to může být v rozporu s Glass-Steagallovým zákonem z roku 1933 a že členové správní rady by mohli být pohnáni k zodpovědnosti..."

Znovu vzteklý, výbuch půl tuctu hlasů. Alex věděl, že se dotkl citlivého nervu. Členové správní rady si sice byli bezpochyby vědomi toho, že k takovým švindlům, o nichž mluvil, dochází, ale v tomto případě by radši o nich nevěděli. Vědomí zahrnuje spoluúčast a zodpovědnost. A oni netoužili ani po jednom ani po druhém.

No, ať se jim to líbí nebo ne, pomyslel si Alex, teď to aspoň vědí. A přes ostatní hlasy rozhodně pokračoval: "Upozorňuji správní radu, že jestli schválí půjčku Supranacionální se všemi jejími implikacemi, budeme toho litovat." Opřel se v křesle dozadu. "To je všechno."

Jerome Patterson zabušil kladívkem a vřava se utišila.

Prezident banky, který byl ještě bledší než předtím, oznámil: "Pakliže už nikdo nechce ničím přispět k debatě, přikročíme k hlasování."

Za několik okamžiků byly podmínky Sunaspolu schváleny; proti hlasoval jedině Alex Vandervoort.

(12):

Při odpoledním pokračování schůze bylo cítit, že členové správní rady k Vandervoortovi silně ochladli. Normálně se za dvouhodinové zasedání vyřídily všechny záležitosti. Ale ten den se ta doba musela protáhnout.

Alex, který si uvědomoval nepřátelské rozpoložení správní rady, navrhl při obědě Jeromovi Pattersonovi, aby se jeho rozklad odložil na schůzi v příštím měsíci. Ale Patterson odsekl: "Nic takového. Jestli jsou členové navržení, můžete si za to sám. Jen si to vypijte do dna."

To byl na laskavého Pattersona neobyčejně silný výrok, ilustroval však vlnu nepřízně, jež se na Alexe valila. Kromě toho ho přesvědčil, že příští hodina bude Sisyfova práce. Jeho návrhy budou určitě zamítnuty - pakliže ne z jiného důvodu, ze schválnosti.

Členové správní rady se usadili a Filip Johannsen předznamenal všeobecnou náladu tím, že se podíval významně na hodinky. "Už jsem musel zrušit jednu schůzku na dnešní odpoledne," zavrčel šéf firmy Mid-Continent Rubber, "a mám vyřídit ještě další věci, tak to zkrátme." Několik členů souhlasně přikývalo.

"Budu co nejstručnější, pánové," slíbil Alex, když mu Jerome Patterson předal formálně slovo. "Chtěl bych vás upozornit na čtyři věci." Při řeči je odpočítával na prstech.

"Za prvé, tím, že naše banka nevyužívá plně příležitosti k rozšíření střadatelských vkladů, přichází o významný výnosný obchod. Za druhé, rozšíření těchto vkladů by zlepšilo stabilitu banky. Za třetí, čím dále to budeme odkládat, tím bude těžší dohonit naše početné soupeře. Za čtvrté, naskýtá se nám tu možnost získat vedoucí úlohu, které bychom se my i ostatní banky měli ujmout, totiž vedoucí úlohu v úsilí o návrat k osobní, podnikové, i národní šetrnosti, kterou jsme tak dlouho zanedbávali."

Pak popsal metody, pomocí nichž by První americká komerční mohla získat převahu nad konkurencí - vyšší úrokové sazby vkladů, jež by dosahovaly nejhornější hranice, zákonem připouštěné, atraktivnější podmínky pro vklady s jedno až pětiletou výpovědní lhůtou, možnost používat šeky při vkladových účtech, pokud to není v rozporu se zákonem, prémie pro ty, kteří si otvírají nové účty, velká propagační kampaň, v níž by byl zahrnut nábor nových střadatelů, a otevření devíti nových filiálék.

Alex nesesedl při tomto rozkladu na svém obvyklém místě, nýbrž stál v čele zasedacího stolu. Patterson si odsunul židli kus dál. Alex si k tomu přibral hlavního ekonoma banky Toma Straughana, který rozložil připravené grafy na stojany, aby na ně správní rada viděla.

Roscoe Heyward si pošoupl křeslo kupředu a poslouchal. Jeho obličej nic neprozrazoval.

Když se Alex na chvíli odmlčel, Floyd Le Berre prohodil: "K tomu bych měl hned jednu poznámku."

Patterson, jemně se už vrátila jeho obvyklá zdvořilost, se zeptal: "Chcete na dotazy odpovídat průběžně, Alexi, nebo je nechat až na konec?"

"Odpovím Floydovi na jeho otázku hned."

"To není otázka," řekl předseda správní rady General Cable bez úsměvu. "To je připomínka. Stavím se proti příliš velkému rozšíření drobných vkladů, protože si tím podtrháváme židli, na které sedíme. Máme v současné době velké vklady jiných peněžních ústavů ..."

"Osmnáct miliónů ze spořitelny a záložen," řekl Alex. Le Berrovu námitku očekával a byla to námitka oprávněná. Jen málokterá banka byla zcela samostatná. Většina, První americkou komerční nevyjímaje, byla finančně svázána s jinými bankami. Několik místních záložen a spořitelny u ní mělo velké vklady a strach, že by mohly být tyhle sumy vyvednuty, ohrozil doposud vždycky veškeré snahy o zvýšení vkladů drobných střadatelů.

Alex prohlásil: "To jsem vzal v úvahu."

LeBerre nebyl spokojen. "A vzal jste v úvahu i to, že budeme-li silně konkurovat vlastním klientům, tak o ně do jednoho přijdeme?"

"O některé. Ale že by o všechny, tomu nevěřím. V každém případě ty nové obchody, co tím získáme, daleko převyšují naše ztráty."

"To říkáte vy."

Alex se nedal odbýt. "Podle mě je to přijatelné riziko."

Leonard Kingswood tiše poznamenal: "Při Supranacionální jste byl proti jakémukoli riziku, Alexi."

"Já nejsem proti riziku. Ale tohle je mnohem menší riziko. To se s tím druhým nedá nijak srovnávat."

V obličejích kolem stolu se zračila skepse.

Le Berre poznamenal: "Rád bych slyšel, co tomu říká Roscoe."

Po něm se jako ozvěna zvedly dva další hlasy: "Ano, poslechněme si Roscoa."

Hlavy se otočily k Roscoeovi, který si prohlížel své složené ruce. Pak laskavě prohlásil: "Člověk nerad podráždí kolegu."

"Proč ne?" zeptal se někdo. "Vždyť on vás chtěl taky podrazit."

Heyward se pousmál. "Já bych se k tomu nerad snižoval." Obličej mu zvažněl. "Ale souhlasím s Floydem. Intenzivní nábor drobných střadatelů, který bychom začali, by nás připravil o důležité obchody s ostatními partnery. Nevěřím, že by za to nějaký hypotetický zisk stál." Ukázal na jeden Straughanův graf, označující rozmístění nových navrhovaných filiálek. "Necht' si členové správní rady laskavě povšimnou, že pět z těch navrhovaných filiálek by bylo v blízkosti nějaké spořitelny nebo záložny, která má velký účet u naší banky. Můžeme si být jisti, že to neunikne jejich pozornosti."

"Umístění těch filiálek," odpověděl Alex, "bylo pečlivě vybráno na základě průzkumu populace. Filiálky jsou tam, kde jsou lidi. Ty ostatní peněžní ústavy tam byly samozřejmě mnohem dříve; v mnoha ohledech byly daleko prozíravější než banky, jako je naše. To však neznamená, že se jim budeme proto vyhýbat navěky."

Heyward pokrčil rameny. "Svůj názor jsem řekl. Ale podotýkám ještě jedno - mně se celý ten nápad s filiálkami v podobě obyčejných kšeftů nezamlouvá."

Alex odsekl: "Budou to peněžní obchody - bankovní filiálky budoucnosti." Uvědomil si, že všechno jde opačně, než zamýšlel. Měl v úmyslu přejít k námětu samotných filiálek až později. No, teď už na tom asi stejně moc nezáleží.

"Podle toho, co se o nich tady píše," řekl Floyd Le Berre, jenž četl informativní zprávu, kterou dal kolovat Tom Straughan, "mi ty filiálky připadají jako nějaké laundromaty."

Heyward, který rovněž četl, zavrtěl hlavou. "Vymykají se našemu stylu. Nejsou důstojné."

"Udělal bychom dobře, kdybychom té důstojnosti trochu odhodili a posbírali sem tam nějaký ten kšeft," prohlásil Alex. "Ano, ty peněžní obchody opravdu připomínají laundromaty, ale jsou to přesto bankovní filiálky, jak budou jednou vypadat. A dovoluji si správně raději prorokovat: Ani my, ani naši konkurenti si nemůžeme donekonečna dovolovat ty dnešní pozlacené hrobky, ve kterých sídlí naše filiálky. Při těch dnešních cenách pozemků a stavebních nákladech pozbývají smyslu. Za deset let přestane polovina našich filiálek - přinejmenším - v té podobě, v jaké je známe dnes, prostě existovat. Několik málo klíčových si ponecháme. Ostatní budou na lacinějších místech, plně automatizované, a likvidátory nahradí stroje a televizní monitory, které budou odpovídat na dotazy, a všechny budou napojeny na centrální počítač. Při plánování nových filiálek - včetně těch devíti, za které se tady přimlouvám - jde o to, abychom předcházeli současným trendům."

"S tou automatizací má Alex pravdu," poznamenal Leonard Kingswood. "Většina z nás vidí ve vlastním podniku, že se na ni přechází rychleji, než jsme kdy očekávali."

"A co je stejně důležité," prohlásil Alex, "dává nám to možnost udělat velký skok kupředu a ještě na něm vydělat, pokud to provedem rázně, s citem a s figurou. Ta propagační a reklamní kampaň by musela být dostatečně rozsáhlá a informativní. Podívejte se na čísla, pánové. Za prvé, naše nynější vklady drobných střadatelů - podstatně nižší, než by měly být ---"

Pokračoval, odvolávaje se na grafy. Sem tam ho doplnil Tom Straughan. Alex věděl, že čísla a návrhy, nad nimiž strávili se Straughanem tolik času, jsou solidní a mají svou logiku. Přesto cítil ze strany některých členů správní rady vyloženou opozici, u ostatních nedostatek zájmu. O kus níž u stolu si dal jeden člen ruku na ústa, aby potlačil zívnutí.

Bylo jasné, že Alex prohrál. Plán na rozšíření vkladů drobných střadatelů a filiálek bude odmítnut - a ve skutečnosti bude i vyslovením nedůvěry Alexovi. Alex stejně jako předtím zauvažoval, jak dlouho zůstane v První americké komerční na svém místě. Zdálo se mu, že mu nekyne zrovna růžová budoucnost, a kromě toho si sám sebe nedovedl představit jako člena vedení, jemuž bude vládnout Heyward.

Dospěl k rozhodnutí, že už nebude marnit čas. "Tím bych skončil, pánové. Ledaže má ještě někdo nějakou otázku."

Žádnou neočekával. A ze všeho nejmíň by se nadál podpory ze strany, z níž se k jeho úžasu najednou dostavila.

"Rád bych vám poděkoval," řekl Harold Austin přátelským tónem a usmál se. "Upřímně řečeno to na mě udělalo veliký dojem, Alexi. Neočekával jsem to, ale váš rozklad byl přesvědčivý. A co víc, ten nápad s novými filiálkami se mi moc zamlouvá."

Heyward, který seděl o několik židlí dál, se zatvářil poplašeně, pak upřel na Austina planoucí pohled. "Kongresman" Harold si ho nevšímal a obrátil se k ostatním u stolu: "Myslím, že bychom se na to měli podívat nezařátými očima a odsunout stranou neshody z dnešního rána."

Leonard Kingswood přikývl a s ním několik dalších. Z některých členů spadla poobědní ospalost. Zpozorněli. Austin nebyl nadarmo nejdéle členem správní rady První americké komerční.

Měl vliv na všechny. Kromě toho dokázal ostatní přiklonit ke svým názorům.

"Hned na začátku vašich poznámek, Alexi," řekl, "jste mluvil o návratu k osobní šetrnosti a vůdčí úloze, kterou by v tom banky, jako je naše, mohly sehrát."

"Ano, to jsem mluvil."

"Mohli byste tuhle myšlenku vysvětlit zevrubněji?"

Alex zaváhal. "Snad ano."

Má? Vážil možnosti. Překvapení, že se do toho vložil Austin, už pominulo. Už věděl přesně, proč Austin přešel na druhou stranu.

Reklama. Alex si všiml, jak se před tím, když navrhoval "velkou reklamní kampaň, která by musela být dostatečně rozsáhlá", Austinova hlava zvedla a jak vyloženě oživil jeho zájem. Od té chvíle pro něj nebylo těžké uhodnout, co se v té hlavě děje. Austinova reklamní agentura měla vzhledem k tomu, že Austin byl členem správní rady a měl v bance vliv, monopol na veškerou reklamu První americké komerční. Taková kampaň, s jakou Alex počítal, by Austinově agentuře vynesla značný zisk.

V Austinově jednání se obrazilo střetávání zájmů v jeho nejmarkantnější podobě, střetávání zájmů, které Alex to dopoledne napadl, když mluvil o Roscoeově jmenování do správní rady Supranacionální. Alex se při té příležitosti zeptal: "Či zájmy budou pro Roscoea prvořadější? Zájmy Supranacionální nebo zájmy akcionářů První americké komerční?" Teď by měl obdobnou otázku položit Austinovi.

Odpověď byla jasná. Austin sleduje vlastní zájmy. První americká komerční je až na druhém místě. Nezáleží na tom, že Alex v ten plán věří, Austinova podpora je neetická, protože je podložena sobeckými důvody, je to zneužití důvěry.

Má to říct? Když to řekne, vyvolá to ještě větší povyk než to dopoledne a on zase prohraje. Členové správní rady drží při sobě jako zednáři. A kromě toho by taková konfrontace měla určitě za následek, že by Alex ztratil v bance veškerý svůj vliv. Stojí to za to? Je to nutné? Je jeho povinností hlídat svědomí správní rady? Alex si nebyl jist. Ostatní ho pozorovali a čekali.

"Ano," odpověděl, "opravdu jsem se zmínil - jak mi Harold připomněl - o šetrnosti a o potřebě postavit se do čela." Mrkl do poznámek, které se před několika minutami rozhodl odložit.

"Často se tvrdí," řekl naslouchajícím členům, "že vláda, průmysl a obchod všeho druhu jsou založeny na úvěru. Bez úvěru, bez vypůjčování, bez půjček - malých, středních i velikých - by se veškeré podnikání rozpadlo a civilizace zašla. To vědí finančníci nejlíp.

Přesto však je čím dál víc těch, kdo se domnívají, že se vypůjčování a deficitní hospodářství přímo utrhly ze řetězu a vymkly se veškerému rozumu. To platí obzvláště o vládách. Vláda Spojených států si na sebe navalila úžasnou horu všelijakých dluhů, které nemůžeme nikdy zaplatit. Jiné vlády jsou na tom právě tak špatně, nebo ještě hůř. To je pravý důvod inflace a podkopávání naší měny doma i ve světě.

Ty ohromující vládní dluhy jdou pozoruhodnou měrou ruku v ruce," pokračoval Alex, "s gargantuovskými dluhy společností. A na nižší finanční úrovni na sebe nabraly milióny lidí - neboť jednotlivci se řídí příkladem, který jim dává stát - břemeno dluhů, které taky nemůžou nikdy zaplatit. Úhrnná zadluženost Spojených států činí dva a půl bilionu dolarů. Dluh amerických konzumentů se už blíží dvěma stům miliard dolarů. Za minulých šest let udělalo úpadek přes milión Američanů.

Ztratili jsme někde na své cestě - jako národ, jako společnost, jako jednotlivci - tu prastarou zásadu šetrnosti a hospodárnosti, rovnováhy mezi tím, co utrácíme, a tím, co vyděláváme, a zásadu udržovat si své dluhy v hranicích poctivosti."

Všichni členové správní rady zvážněli. Alex to vycítil a řekl tiše: "Rád bych prohlásil, že tu už vzniká tendence opustit směr, o kterém jsem mluvil. Ale nejsem o tom přesvědčen. Všechny tendence však začínají nějakou ráznou akcí. Proč by ta akce nemohla vyjít z nás?"

Žijeme v dobách, kdy je finančně prozíravé opírat se o vklady drobných střadatelů - daleko spíš než o kterékoli jiné finanční podnikání. Musíme být jako národ i jako jednotlivci prozíravější. Cesta, jak toho dosáhnout, vede přes obrovský vzrůst úspor.

Není to nic nemožného - jestliže se do toho pustíme a jestliže budeme pracovat. Jistěže úspory samy o sobě nenavrátí fiskální zdraví všemu, ale je to aspoň jeden veliký krok k tomuto cíli.

Tady se nám tedy naskýtá ona příležitost ujmout se vedení a naše banka, jak jsem už dnes přesvědčen, by se jí měla ujmout."

Posadil se. Za několik vteřin si uvědomil, že neřekl nic o svých pochybnostech ohledně Austinova zásahu.

Chvilí ticha, jež nastalo, porušil Leonard Kingswood. "Rozumné a pravdivé argumenty se vždycky neposlouchají hezky. Ale řekl bych, že jsme jich právě všichni několik vyslechli."

Filip Johannsen něco zavrčel a pak řekl nevrle: "Částečně bych to koupil."

"Já to kupuju, jak to stojí a leží," řekl "kongresman" Harold. "Podle mého názoru by správní rada ten plán na rozšíření vkladů drobných střadatelů a filiálek měla schválit tak, jak nám byl předložen. Já budu rozhodně pro. A vybízím vás ostatní, abyste mě následovali."

Roscoe Heyward nedal tentokrát najevo svůj vztek, ale v obličeji se mu nehnul ani sval. Alex si řekl, že i on zřejmě uhlodl motivy Harolda Austina.

Diskuse se točila kolem dokola čtvrt hodiny, až Jerome Patterson zaklepal kladívkem a vyzval ostatní, aby přikročili k hlasování. Návrhy Alexe Vandervoorta byly schváleny převážnou většinou. Proti byl jedině Roscoe Heyward a Floyd Le Berre.

Když Alex vycházel ze zasedačky, cítil, že předchozí nepřítelství vůči němu ještě nezmizelo. Někteří členové mu dali jasně najevo, že mu ještě neodpustili jeho dopolední energický postoj proti Supranacionální. Ale ten poslední neočekávaný výsledek ho trochu rozjařil a dodal mu optimismu, pokud šlo o jeho další působení v První americké komerční.

Harold Austin ho zastavil: "Alexi, kdy chcete začít s tou střadatelskou kampaní?"

"Okamžitě." A protože nechtěl vypadat jako nevďěčník, dodal: "Děkuju vám za vaši podporu."

Austin přikývl. "Rád bych za váma co nejdřív zašel se dvěma nebo třema lidma ze své agentury, abychom tu kampaň mohli pořádně prodiskutovat."

"Výborně. Příští týden."

A tak Austin potvrdil - bez váhání a bez rozpaků - to, co si Alex už vydedukoval. Řekl si však, že má-li být spravedlivý, musí uznat, že Austinova reklamní agentura odvádí dobrou práci a zaslouží si, aby se jí ta reklamní kampaň zadala.

Věděl však, že je to od něj obyčejná chytristika. Tím, že před několika minutami mlčel, obětoval své zásady, aby dosáhl svého cíle. Uvažoval, co by tomu jeho zpronevěření řekla Margot. Harold Austin prohodil kamarádsky: "Takže se brzy uvidíme." Roscoe Heywarda, který vycházel ze zasedačky před Alexem, zastavil uniformovaný bankovní poslíček, jenž mu předal zalepenou obálku. Heyward ji roztrhl a vytáhl složený lístek se vzkazem. Jeho obličej se po přečtení viditelně rozjařil. Roscoe se podíval na hodinky a usmál se. Alex by byl moc rád věděl proč.

(13):

Vzkaz, který dostal Heyward, byl prostý. Naťukala ho na stroji Roscoeova věrná sekretářka Dora Callaghanová, která ho zpravovala o tom, že volala slečna Deverauxová a že mu vzkazuje, že je ve městě a byla by ráda, kdyby ji pan Heyward co nejdříve zavolal. Na lístku bylo telefonní číslo a linka.

Heyward poznal, že je to číslo hotelu Columbia Hilton. Slečna Deverauxová byla Avril.

Od toho výletu na Bahamy, který podnikl před měsícem a půl, se už setkali dvakrát. Vždycky v hotelu Columbia Hilton. A v obou případech ho Avril stejně jako v té noci v Nassau, kdy zmáčkl knoflík číslo sedm a přivolal ji do svého pokoje, zavedla do takového ráje a přivedla do takové extáze, o jaké se mu nikdy ani nesnilo. Avril uměla neuvěřitelné věci, které ho ze začátku - v té první noci - šokovaly, ale pak mu připravovaly nesmírnou rozkoš. Později dokázalo její umění vyvolávat nové a nové vlny smyslného blaženství, až vykřikoval radostí, používaje slov, o nichž vůbec nevěděl, že je zná. Pak byla něžná, hladila ho, laskala a měla s ním tak dlouho trpělivost, až ke svému překvapení a nadšení pocítil znovu vzrušení.

A tehdy si začal uvědomovat s jasností, jež se od té doby ještě zvětšila, kolik životních vášní a radostí - toho vzájemného objevování, rozněcování, dávání a přijímání - nikdy s Beatricí nepoznal.

Pro něj a pro Beatrici přišel jeho objev už příliš pozdě, i když Beatrice po takovém objevu asi vůbec netoužila. Ale pro Roscoa a Avril pozdě nebylo. To při těch setkáních po Nassau dokázali. Podíval se s úsměvem na hodinky - s úsměvem, kterého si všiml Alex Vandervoort.

Samozřejmě pojede co nejdřív za Avril. Bude si muset přehodit odpolední a večerní program na jindy, ale to nevadí. Pomyslení, že ji zase uvidí, ho i v téhle chvíli vzrušilo a jeho tělo se probudilo a reagovalo jako tělo nějakého mladíka.

Od té doby, co si začal s Avril, ho několikrát hryzlo svědomí. V posledních nedělích v kostele se mu vracel a pronásledoval ho text, který předčítal nahlas tenkrát, než letěl na Bahamy: Spravedlnost zvyšuje národ, ale hřích jest ku pohanění národa... V takových okamžicích se utěšoval slovy Krista z evangelia sv. Jana: Kdo jest z vás bez hříchů, nejprv hod' kamenem. A slovy: Vy podlé těla soudíte, já nesoudím nikoho. Heyward si dokonce povolil úvahu - s lehkomyšlností, která by ho byla ještě před krátkou dobou děsila - že bible stejně jako statistika se dá zneužít k dokázání čehokoli.

Veškeré debaty byly rozhodně bezpředmětné. Opojení Avril bylo silnější než veškeré bodání svědomí.

Cestou ze zasedací síně do svého oddělení, jež bylo na stejném poschodí, rozjásaně uvažoval: Chvilka prožitá s Avril bude zakončením toho triumfálního dne, kdy byly schváleny jeho návrhy ohledně Supranacionální a kdy jeho prestiž finančníka dosáhla ve správní radě vrcholu. Odpolední výsledek ho samozřejmě zklamal a to, nač pohlížel jako na Austinovu zradu, ho vyloženě rozzuřilo, přestože si okamžitě domyslel sobecké důvody, jež se pod ní skrývaly. Ale neměl moc velký strach, že by Vandervoortovy nápady měly nějak příliš velký úspěch. Zvýšení letošního profitu banky, jež vyplyne z jeho dohody se Sunaspolem, bude mnohem větší.

To mu připomnělo - že se musí nějak rozhodnout, jak to bude s tím dalším miliónem a půl, co Velký George Quatermain žádá jakožto další půjčku firmě Q-Investments.

Roscoe Heyward svažtil mírně obočí. Ta záležitost s firmou Q-Investments není zřejmě tak docela v pořádku, i když vzhledem k závazku banky vůči Supranacionální a naopak se to nezdá nic příliš závažného.

Asi tak před měsícem tu záležitost předhodil v důvěrném memorandu Jeromovi Pattersonovi.

Včera mě volal dvakrát z New Yorku G. G. Quatermain ze Supranacionální ohledně jednoho svého osobního projektu, zvaného Q-Investments. Je to malá soukromá skupina, jejíž hlavou je Quatermain (Velký George) a k níž patří i člen naší správní rady Harold Austin. Skupina už nakoupila za výhodných podmínek velké balíky akcií nejružnějších podniků Supranacionální. A jsou v plánu další nákupy.

Velký George by od nás chtěl pro Q-Investments půjčku ve výši jednoho a půl miliónu dolarů - za stejně nízkou sazbu jako při půjčce Supranacionální, ale bez požadavku kompenzačního salda. Zdůrazňuje, že kompenzační saldo Sunaspolu by stačilo krýt i tuto osobní půjčku - což je pravda, i když tady samozřejmě není žádná reciproční garance.

Rád bych vás upozornil i na to, že Harold Austin na mě telefonicky naléhal, aby ta půjčka byla poskytnuta.

Po pravdě řečeno, připomněl "kongresman" Harold Heywardovi bez okolků quidpro quo - dluh za jeho silnou podporu v době úmrtí Bena Rosselliho. Heyward bude tuhle podporu potřebovat i pak, až půjde Patterson - prozatímní papež - za osm měsíců do penze.

Memorandum Pattersonovi pokračovalo:

Upřímně řečeno je úroková sazba téhle navrhované půjčky příliš nízká a prominutí kompenzačního salda by byla velká benevolence. Ale vzhledem k obchodům se Supranacionální, které nám Velký George nabízí, si myslím, že bychom udělali dobře, kdybychom na to přistoupili. Půjčku doporučuji. Souhlasíte?

Jerome Patterson poslal memorandum zpátky s tužkou připsaným lakonickým ano pod poslední otázkou. Heyward, protože Pattersona znal, pochyboval, že prezident věnoval celé té věci víc než letmý pohled.

Neviděl však důvod, proč by k tomu měl přibírat Alexe Vandervoorta, a kromě toho nebyla ta půjčka tak velká, aby bylo zapotřebí schválení výboru pro peněžní politiku. Proto za několik dní nato schválení půjčky parafoval, k čemuž byl oprávněn.

K čemu však oprávněn nebyl - a co také nikomu neoznámil - byla soukromá transakce mezi ním a G. G. Quatermainem.

Při jejich druhém telefonickém rozhovoru Velký George řekl - tenkrát volal z chicagské pobočky Sunaspolu: "Mluvil jsem o vás s Haroldem Austinem, Roscoe. Oba jsme toho názoru, že je načase, abyste se přidal k naší investorské skupině. Rád bych vás u nás měl. A tak jsem vám zajistil dva tisíce akcií, které budeme pokládat za zaplacené. Jsou to certifikáty na doručitele, což je mnohem diskretnější. Řeknu, aby je dali do pošty."

Heyward tehdy odpověděl rezervovaně: "Děkuji vám, Georgi, ale podle mého názoru bych je neměl přijímat."

"A proč ne, krucipisek?"

"Nebylo by to morální."

Velký George se rozchechtal. "Žijeme v reálném světě, Roscoe. K takovým věcem dochází mezi klienty a peněžníky v jednom kuse. To přece víte jak vy, tak já."

Ano, to Heyward věděl, opravdu k nim docházelo, i když ne "v jednom kuse", jak prohlásil Velký George, a Heyward doposud nikdy nepřipustil, aby v jeho případě k něčemu takovému došlo.

Než však stačil odpovědět, naléhal už Quatermain dál: "Poslyšte, člověče, nebudte hlupák. Jestli budete mít lepší pocit, tak můžete říkat, že vám ty akcie dáváme za vaše investiční rady."

Jenže Heyward věděl, že nikomu žádné investiční rady neudílel, ani tehdy ani potom.

Asi za den nebo za dva nato přišly akcie Q-Investments leteckou poštou v doporučeném dopise, na jehož obálce byly důkladné pečete a označení PRÍSNE OSOBNÍ A DŮVĚRNÉ. Takovou obálku by neotevřela ani Dora Callaghanová.

Večer doma si pak při zkoumání finančních výkazů firmy Q-Investments, jež mu Velký George rovněž dodal, uvědomil, že jeho dva tisíce akcií mají netto hodnotu dvacet tisíc dolarů. Jestli bude firma Q-Investments prosperovat nebo bude zveřejněna, jejich cena značně stoupne.

V té chvíli měl nejlepší úmysly ty akcie G. G. Quatermainovi vrátit, ale pak znovu zhodnotil své neutěšené finance - nebyly o nic veselejší než před několika měsíci - a zaváhal. Nakonec podlehl pokušení a v týdně si cenné papíry uložil do svého sejfu v hlavní filiálce své banky. Tím nijak nepřipravuje banku o peníze, odůvodňoval si své jednání. Banku skutečně o nic nepřipravil. Po pravdě řečeno tomu bylo vzhledem k Supranacionální právě naopak. Takže když mu Velký George chce dát z přátelství dar, proč by měl být takový hulvát a odmítat ho?

Ale stejně si ještě pořád dělal tak trochu hlavu z toho, že ho přijal, zvláště od konce minulého týdne, kdy Velký George volal - tentokrát z Amsterdamu - a snažil se získat pro Q-Investments půjčku - dalšího půl miliónu dolarů.

"Skupině Q se tady v tom guldenském království naskytá jedinečná příležitost urvat akcie, které určitě vyletí nahoru. Po telefonu vám víc říct nemůžu, Roscoe, ale věřte mi."

"Já vám samozřejmě věřím, Georgi," odpověděl Heyward, "ale banka bude chtít znát podrobnosti."

"Ty vám pošlu - zítra po kurýrovi." A Velký George dodal významně: "Nezapomínejte, že jste teď jeden z nás."

Krátce řečeno, Heywarda se na okamžik zmocnil znovu nepříjemný pocit. G. G. Quatermain možná věnuje svým soukromým investicím víc pozornosti než ředitelování Supranacionální. Ale pak ho druhý den uklidnila jedna zpráva. The Wall Street Journal a ostatní noviny přinesly vypíchnuté články o tom, že Sunaspol převzal Quatermainovým přičiněním jeden velký evropsky průmyslový podnik. Byl to jakýsi obchodní coup d'état, který vyhodil akcie Supranacionální na newyorských a londýnských trzích do závratné výšky a způsobil, že se První americké komerční zdála půjčka této obrovské společnosti ještě bezpečnější.

Když Heyward vešel do přední místnosti svých kanceláří, věnovala mu paní Callaghanová svůj obvyklý mateřský úsměv. "Ostatní vzkazy máte na stole, pane šéfe."

Přikývl, ale když došel do své kanceláře, odstrčil celou tu hromadu stranou. Zauvažoval nad papíry, jež tam

měl připravené, ale jež ještě nebyly schválené. Týkaly se té dodatečné půjčky firmě Q-Investments. Pak pustil z hlavy i ji, zvedl telefon s přímou linkou ven a vytočil číslo ráje.

"Rossie, pusinko", zašeptala Avrli, když špička jejího jazyka zkoumala jeho ucho, "nespěchej, tak. Počkej! Lež klidně. Klidně! Krot' se!" Přejela mu nahé rameno a pak záda prsty, jejichž nehty byly ostré, ale hladily jako mušelin.

Z Heywarda se vydralo zasténání - byla to směsice prožívané přesladké rozkoše, bolesti a odsunovaného ukojení. Poslechl.

Znovu zašeptala: "Slibuju ti, že to bude stát za to čekání."

Roscoe věděl, že bude. Vždycky stálo. Znovu ho napadlo, jak toho může ta mladá a krásná osoba tolik znát, jak dokáže být tak uvolněná ... tak bez zábran ... tak nádherně moudrá.

"Ještě ne, Rossie! Miláčku, ještě ne! Ano, takhle! Tak je to správný! Jen trpělivost!"

Její ruce, zkušené a vědoucí, zkoumaly dál. Uvolnil své nitro i své tělo, poněvadž ze zkušenosti věděl, že je nejlíp udělat všechno ... přesně tak ... jak ona říká.

"Ach, takhle je to krásný, Rossie. Nelíbí se ti to?"

Vydechl: "Ano. Ano!"

"Už to bude, Rossie. Už to hned bude"

Vedle něho visely přes dva ložní polštáře, které byly jeden na druhém, Avrily rudé vlasy. Avril ho hltala polibky. V chřípí měl její omamnou nebeskou vůni. Její nádherné, ohebné, poddajné tělo bylo pod ním. Tohle, volaly všechny jeho smysly, je v životě to nejlepší, na zemi i na nebi, na tomhle světě i na onom.

Jediná sladkobolná smutná věc na tom je, že musel čekat tolik let, než to zjistil.

Avrily rty začaly znovu hledat jeho a našly je.

Vybídla ho: "Už, Rossie! Už, pusinko! Už!"

Jak si Heyward při příchodu všiml, byla to standardní hiltonovská ložnice - čistá, úhledná, pohodlná, beztvárná krabice. Vcházelo se do ní z přilehlého obývacího pokoje téhož typu. Avril stejně jako při dřívějších příležitostech najala apartmá.

Byli tam už od podvečerních hodin. Když se pomilovali, zdřímli si, pak se probudili, znovu se pomilovali - a pak si pospali ještě hodinu. V téhle chvíli se oba oblékali. Heywardovy hodinky ukazovaly osm.

Roscoe byl unavený a fyzicky úplně vyčerpaný. Nejvíce ze všeho toužil jít domů a vlézt si do postele - sám. Uvažoval, kdy nejdřív by se mohl vrátit, aby to nebylo neslušné.

Avril byla v obývacím pokoji a telefonovala. Když se vrátila, řekla: "Objednala jsem večeři, pusinko. Hned nám ji donesou nahoru."

"Výborně, miláčku."

Avril už byla v průsvitném kombiné a v punčoškových kalhotkách. Podprsenku neměla. Začala si kartáčovat dlouhé zčuchané vlasy. Heyward seděl na posteli a přihlížel. Přes svou únavu si uvědomoval, jak je každý její pohyb vláčný a smyslný. Ve srovnání s Beatricí, kterou vidal dnes a denně, byla tak strašně mladá. Najednou si připadal zoufale starý.

Přešli do obývacího pokoje a Avril řekla: "Pojďme si otevřít šampaňské."

Stálo na příborníku v kbeličku s ledem. Heyward si ho předtím všiml.

Led se už skoro všecken rozpustil, ale láhev byla ještě studená. Nezkušeně se hmoždil s drátkem a zátkou.

"Nevytahuj zátku," poradila mu Avril. "Nakloň láhev o pětadvacet stupňů, pak špunt přidrž a zakruť lahvi."

Šlo to lehce. Avril toho tolik věděla.

Vzala od něj láhev a nalila do dvou sklenic. Roscoe zavrtěl hlavou. "Víš přece, že nepiju, miláčku."

"Budeš si připadat mladší." Natáhla ruku se sklenicí. Když se podvolil a vzal si ji, zauvažoval, jestli mu Avril čte myšlenky.

Pak ještě dvakrát dolila, a když jim pokojová služebná donesla jídlo, připadal si opravdu mladší.

Jakmile číšník odešel, Heyward řekl: "Mělas mě to nechat zaplatit." Před několika minutami vytáhl svou náprsní tašku, ale Avril jenom mávla rukou a podepsala šek.

"Proč, Rossie?"

"Protože mi musíš dovolit, abych ti něco přidal na tvoje výdaje - na účet za hotel a na letenku z New Yorku." Věděl už, že Avril má být v Greenwich Village. "Je to na tebe moc velké vydání."

Vrhla na něj divný pohled a pak se stříbmně rozesmála. "Snad si nemyslíš, že to všechno platím já?" Mávla rukou gestem, jímž zahrnula apartmá. "Že za to vydávám svoje peníze? Rossie, děťátko, ty jsi snad blázen!"

"Tak kdo to platí?"

"Supranacionální, samozřejmě, ty můj jelimánku! To všechno jde na jejich účet - tohle apartmá, jídlo, moje letenka, můj čas." Přešla k jeho židli a políbila ho. Měla plné, vlhké rty. "S tím si nelam hlavu!"

Seděl nehybně, zdrcený a mlčenlivý, a snažil se strávit, co se právě dověděl. V těle se mu ještě pořád rozlévalo opojení ze šampaňského, ale mozek mu pracoval dobře.

Můj čas. To bolelo nejvíce. Až do té chvíle předpokládal, že mu Avril po Bahamách telefonovala a navrhla, aby se sešli, proto, že je jí Roscoe sympatický a poněvadž se jí líbilo - stejně jako jemu - to, co se mezi nimi odehrálo.

Jak jen mohl být tak naivní? Celý ten podnik zařídil samozřejmě Quatermain a jde na účet Supranacionální. Neměl mu to napovědět zdravý rozum? Nebo chránil sám sebe tím, že se nezeptal dřív, poněvadž to nechtěl vědět? A ještě něco: Jestli Avril dostává za svůj čas zaplacené, co je tedy? Kurva? A pakliže je, co je Roscoe Heyward? Zavřel oči. Vybavila se mu 18. kapitola, 13. verš ze sv. Lukáše: Bože, buď milostiv mně hříšnému.

Je tu ovšem jedna věc, kterou by mohl udělat. Ihned. Zjistit, kolik dělají do téhle chvíle veškeré útraty, a pak

poslat Supranacionální na úhrnnou částku šek. Začal počítat, ale pak si uvědomil, že nemá poněti, kolik stojí Avril. Instinkt mu napovídal, že to asi není málo.

Kromě toho zapochyboval o moudrosti takového kroku. Jeho mozek šéfa kontrolního oddělení argumentoval: Jak by Supranacionální vykazala tenhle obnos ve svých knihách? A - což je ještě podstatnější - vždyť on ani nemá tolik zbytečných peněz. A kromě toho, co by se stalo, kdyby pak chtěl Avril znovu? A že ji chtít bude, to už věděl.

Vtom zazvonil telefon a jeho zvuk se rozlehl po malém obývacím pokoji. Avril zvedla sluchátko, něco řekla a pak mu oznámila: "To je pro tebe."

"Pro mě?"

Vzal sluchátko a něčí hlas zaburácel: "Zdravím vás, Roscoe!"

Heyward se ostře zeptal: "Odkud voláte, Georgi?"

"Z Washingtonu. Ale co na tom záleží? Mám pro vás jednu opravdu příjemnou zprávu o Supranacionální. Výkazy čtvrtletních zisků. Zejtra si je přečtete v ranních novinách."

"To mě sem voláte, jen abyste mi to oznámil?"

"Využil jsem vás, co?"

"Ne."

Velký George se zachechtal: "Volám vás jenom z přátelství, člověče. Abych se přesvědčil, že všechno klapě." Jestli chce protestovat, uvědomil si Heyward, tak teď je ta pravá chvíle. Ale protestovat proti čemu? Že mi dávají tak velkomyslně k dispozici Avril? Nebo že je mu ta situace trapná?

Burácející hlas v telefonu přerušil jeho dilema. "Ten úvěr pro Q-Investments je už odsouhlasený?"

"Ještě úplně ne."

"Dáváte si na čas, co?"

"To ani ne. Ale jsou tu všelijaké formality."

"Tak už je jednou vyřídíme, nebo budu nucen dát ten kšeft některé jiné bance a třeba i přesunout některé kšefty Supranacionální."

To byla jasná výhrůžka. Heywarda nepřekvapila, poněvadž nátlak a ústupky patří k bankovníctví.

"Udělám, co bude v mých silách, Georgi."

Zavrčení. "Je tam ještě Avril?"

"Je."

"Dejte mi ji."

Heyward předal sluchátko Avril, která chvilku poslouchala a pak řekla: "Dobře." Usmála se a zavěsila.

Nato odešla do ložnice, odkud pak Roscoe slyšel cvaknutí zámku u kufříku. Za okamžik se objevila s velkou obálkou. "Georgie povídal, abych ti dala tohle."

Byla to stejná obálka, s podobnými pečeti, jako ta, v níž dostal akcie Q-Investments.

"Taky ti mám od Georgieho vyřídít, že je to upomínka na náš krásný pobyt v Nassau."

Další akcie? O tom pochyboval. Zauvažoval, jestli nemá odmítnout obálku, ale zvědavost zvítězila.

Avril pokračovala: "Tady to nemáš otvírat. Počkej, až budeš pryč."

Využil příležitosti a podíval se na hodinky. "Budu už muset tak jako tak jít, miláčku."

"Já taky. Letím ještě večer zpátky do New Yorku."

Nashledanou si řekli v apartmá. Loučení by bylo mohlo být trapné, ale zásluhou Avričina savoir-faire nebylo.

Ovinula kolem něho paže, a jak chvíli stáli přitisknutí k sobě, zašeptala: "Ty můj cukroušku. Brzy se zase uvidíme, Rossie."

Navzdory tomu, co zjistil, a navzdory své únavě byla jeho vášeň k ní pořád stejná. A ať stojí "její čas" kolik chce peněz, pomyslel si, jedno je jisté: Avril za ty peníze dává hodnotu.

Z hotelu do mrakodrapu ředitelství První americké komerční si vzal taxík. V přízemí ve vestibulu banky nechal vzkaz, že bude za čtvrt hodiny potřebovat vůz se šoférem, který by ho odvezl domů. Pak vyjel výtahem do 36. poschodí a vydal se po tichých chodbách kolem opuštěných stolků do své kanceláře.

U stolu otevřel zapečetěnou obálku od Avril. Uvnitř bylo v dalším balíčku tucet zvětšených fotografií, proložených hedvábným papírem.

Fotograf zůstal tu noc na Bahamách, kde se dívky a pánové koupali nazí v bazénu Velkého George, diskrétně neviditelný. Možná, že použil teleobjektiv, možná že ho jejich pohledům zakrývala křoviska té bujné zahrady. Rozhodně fotografoval na velmi citlivý materiál, poněvadž na obrázcích nebylo žádné zrádné bleskové světlo. Na tom však záleželo pramálo. Fotograf - nebo fotografka - tam rozhodně byl.

Na obrázcích byla Krista, Rhetta, Měsíční paprsek, Avril a Harold Austin, jak se svlékají a shazují ze sebe šatstvo. Roscoe Heyward tam seděl, nahý dívky kolem něho, a jeho obličej byla přímo ukázka okouzlení. Byl tu obrázek, jak rozepíná Avril šaty a podprsenku; a další fotografie, jak ho Avril líbá a jak jí jeho prsty tisknou ňadra. Ať už to byla náhoda či úmysl, z viceprezidenta Stonebridge zbyla na fotografii jenom záda.

Fotografie byly po stránce technické i umělecké velice kvalitní a nepořizoval je zřejmě žádný amatér. No, však G. G. Quatermain je zvyklý zaplatit si to nejlepší z nejlepšího, pomyslel si Heyward.

Velký George kupodivu ani na jednom obrázku nebyl.

Heyward se zděsil, že ty fotografie existují. A proč mu je Quatermain poslal? Má to být jakási pohrůžka? Nebo nejspíš žert? Kde jsou negativy a ostatní kopie? Začínal si uvědomovat, že Quatermain je složitý, rozmarň a možná dokonce nebezpečný člověk.

Na druhé straně však zjišťoval, že ho ty fotografie přes šok, který mu způsobily, fascinují. Při prohlížení si nevědomky olizoval rty. Jeho první impuls byl je zničit. Ale teď už to nedokázal.

Ke svému zděšení zjistil, že sedí u stolu už skoro půl hodiny.

Ty fotografie si jasně nemůže vzít domů. Co tedy udělá? Pečlivě je zase zabalil a obálku zamkl do zásuvky stolku, kde měl několik osobních, soukromých složek.

Ze zvyku si překontroloval další zásuvku, v níž paní Callaghanová často nechávala nevyřízené papíry, když mu večer uklízela stůl. Na hromádce uvnitř byly ty, jež se týkaly dodatečné půjčky Q-Investments. Zauvažoval: Proč to odkládat? Proč váhat? Je opravdu zapotřebí poradit se ještě jednou s Pattertonem? Vždyť ta půjčka je stejně zdravá jako G. G. Quatermain a Supranacionální. Vzal papír a rychle na něj připsal Schváleno a přidal své iniciály.

Za několik minut nato sjel do vestibulu. Jeho šofér čekal, limuzína stála před budovou.

(14):

Nolan Wainwright měl v těch dobách jen málokdy příležitost zajít do městské márnice. Naposledy tam byl před třemi lety, jak se rozpomínal; potvrzoval tehdy totožnost mrtvol bankovního strážného, kterého zabili při přestřelce lupiči. Dokud byl Wainwright u policie, patřily návštěvy márnice a prohlížení obětí zločinu k nezbytnostem jeho povolání. Ale ani tehdy si na ně nemohl zvyknout. Márnice, kterákoli márnice, se svou aurou smrti a mrtvolným zápachem ho deprimovala a někdy se mu zvedal žaludek. Stejně jako v téhle chvíli.

Seržant z městské kriminálky, který si s ním dojednal schůzku, šel netečně vedle Wainwrighta po pochmurné chodbě. Jejich kroky se pronikavě rozléhaly na staré, popraskané dlaždičkové podlaze. Zaměstnanec márnice, který šel před nimi a který vypadal, jako by se měl co nejdříve přidat k jejímu osazenstvu, měl na nohou polobotky s gumovou podešví a šoural se mlčky kupředu.

Detektiv, jenž se jmenoval Timberwell, byl mladý, zavalitý člověk s neučesanými vlasy a se strništěm na bradě. Mnoho věcí se změnilo za těch dvanáct let, co už nejsem poručíkem městské policie, meditoval Wainwright.

Timberwell se zeptal: "Jestli je ten mrtvej chlap ten, co myslíte, kdy jste ho viděl naposledy?"

"Před sedmi týdny. Začátkem března."

"Kde to bylo?"

"V jednom malém výčepu na druhé straně města. Ten podnik se jmenuje Easy Over."

"Tam to znám. A od té doby se vám neozval?"

"Ne."

"Nemáte ponětí, kde bydlel?"

Wainwright zavrtěl hlavou. "Nechtěl, abych to věděl. A tak jsem souhlasil, aby bylo po jeho."

Nolan Wainwright dokonce ani s určitostí nevěděl, jak se ten člověk jmenuje. Jméno mu sice udal, ale to bylo takřka zaručeně falešné. Wainwright chtěl hrát fěr a tak po jeho skutečném jménu nepátral. Věděl jedině, že "Mukl" je bývalý trestanec, který potřebuje peníze a je ochoten stát se tajným informátorem.

Alex Vandervoort pověřil v minulém říjnu Wainwrighta na jeho naléhání tím, že najal informátora, který by vypátral zdroj padělaných kreditkart Keycharge, jež se tehdy začaly objevovat ve znepokojivém množství. Wainwright rozprostil sítě, využívaje svých kontaktů v centru města, a tak si za pomoci prostředníka dohodl s Muklem schůzku, na níž spolu uzavřeli dohodu. To bylo v prosinci. Šéf bezpečnostního oddělení se na ni dobře pamatoval, poněvadž v témže týdnu probíhalo přelíčení s Milesem Eastinem.

V následujících měsících došlo mezi Muklem a Wainwrightem k dvěma dalším schůzkám, pokaždé v jiném zastrčeném výčepu, a při všech třech příležitostech předal Wainwright Muklovi peníze, sázeje na to, že se mu jejich hodnota vrátí. Jejich plán, jak se spolu dorozumívát, byl jednoduchý. Mukl mu mohl zatelefonovat, určit místo schůzky někde, kde sám chtěl, zatímco Wainwright neměl ze své strany žádnou možnost se s ním spojit. Ale nahlížel důvody pro toto ujednání a uznával je.

Wainwrightovi se sice Mukl nelíbil, ale taky neočekával, že se mu líbit bude. Bývalý trestanec byl náladový, vyhýbavý, měl věčně kapičku u nosu a další vnější známky narkomana. Dával najevo pohrdání ke všemu včetně Wainwrighta a nad vším ohrnoval nos. Ale při třetím setkání v březnu se zdálo, že možná narazil na jakési vodítko.

Hlásil, že se proslychá, že má být dáno do oběhu prostřednictvím distributorů a spojek velké množství falešných dvacetidolarovek vysoké kvality. Podle dalších zpráv je za těmi distributory kdesi vzadu ve stínech mocná, schopná organizace, zabývající se i jinými obory, včetně padělání kreditkart. Tahle poslední informace byla neurčitá a Wainwright měl podezření, že si ji Mukl vycucal z prstu, aby se mu zavděčil. Ale možná taky že ne.

Mukl přesněji řečeno prohlašoval, že mu bylo slíbeno, že se bude smět té akce s padělanými penězi částečně zúčastnit. Počítal, že kdyby to vyšlo a oni k němu získali důvěru, mohl by se pracovat blíž k centru té organizace. Jedna nebo dvě podrobnosti, o nichž by Mukl podle Wainwrightova názoru jinak nemohl vědět a jež by si byl nemohl vymyslet, protože by na to jeho důvtip nestačil, šéfa bezpečnostního oddělení banky přesvědčily, že jeho informace jsou ve své podstatě pravdivé. Zamýšlený plán měl také logiku.

Wainwright vždycky předpokládal, že ať ty falešné kreditkarty vyrábí kdokoli, zabývá se pravděpodobně paděláním ještě dalších věcí. Loni v říjnu to řekl Alexovi Vandervoortovi. Jednu věc věděl bezpečně: Pokoušet se proniknout do organizace by bylo strašně nebezpečné, a kdyby informátora odhalili, tak ho zabijou.

Pociťoval povinnost Mukla varovat, ale byl za svou snahu odměněn úsměškem.

Po té schůzce už o Muklovi neslyšel.

Jeho pozornost upoutala drobná zpráva v novinách Times-Register z předešlého dne, zpráva o mrtvole nalezené v řece.

"Měl bych vás připravit na to," řekl seržant Timberwell, "že to, co z toho chláпка zbylo, není zrovna moc hezký. Doktorů odhadují, že byl ve vodě tejden. Kromě toho je na té řece čilý provoz a vypadá to, jako by ho byl pošramotil lodní šroub některé lodi."

To ještě pořád šli ve stopách onoho staršího zřízence márnice. Pak vstoupili do jasně osvětlené dlouhé místnosti s nízkým stropem, kde bylo chladno. Páchlo to tam dezinfekcí. Podél celé jedné stěny proti nim byla registratura se zásuvkami z nerez oceli, z nichž každá byla opatřena číslem. Za ní se ozýval hukot chladicího zařízení.

Zřízenec zamžoural krátkozrace na svorkou sepnuté papíry, jež držel v ruce, pak přešel k jedné zásuvce uprostřed místnosti. Zatáhl a zásuvka tiše vyjela na nylonových drážkách. Uvnitř bylo beztvaré tělo, zakryté papírovým prostěradlem.

"To jsou ty zbytky, co jste chtěl vidět," řekl stařec. Ledabyly, jako by odkrýval okurky, shrnul prostěradlo.

Wainwright zalitoval, že tam chodil, protože se mu udělalo špatně.

Mrtvola, na niž se dívali, mívala kdysi obličej. Teď už ho neměla. Ta dlouhá doba ve vodě, rozklad a ještě něco jiného k tomu - nejspíš ten lodní šroub, jak řekl Timberwell - se postaraly, aby z obličeje zbyly jenom holé potrhane kusy masa. Z beztvaré hmoty vyčouhaly bílé kosti.

Prohlíželi si mlčky mrtvolu, až se pak detektiv zeptal: "Vidíte něco, podle čeho byste ho mohli identifikovat?"

"Ano," odpověděl Wainwright. Zíral upřeně do místa na krku, kde kdysi začínaly vlasy. Drobné znaménko ve tvaru jablka, s nímž se Mukl bezpochyby už narodil, bylo jasně rozeznatelné. Wainwrightovy vycvičené oči znamínko zaznamenaly při všech třech příležitostech, kdy se s Muklem setkali. Přestože rty, na nichž byl tak často úsměšek, úplně chyběly, nedalo se pochybovat, že je to mrtvola jeho informátora. Řekl to Timberwellovi, který kývl hlavou.

"My jsme ho taky identifikovali - podle otisků prstů. Nebyly zrovna nejlepší, ale stačily." Vytáhl zápisník a otevřel ho. "Jmenoval se ve skutečnosti - věřte si tomu nebo ne - Clarence Hugo Levinson. Používal ještě několika dalších jmen a v trestním rejstříku toho měl pozeňnaně, ale většinou samý prkotiny."

"V těch novinách psali, že byl ubodán, ne že se utopil."

"To právě prokázala pitva. Ale předtím ho ještě mučili."

"Jak to víte?"

"Měl rozdrčený varlata. Ve zprávě patologa stojí, že mu je museli strčit do nějakýho svěráku a ten pak utahovali, až mu praskly. Chcete se podívat?"

Zřízenec nepočkal na Wainwrightovu odpověď a shrnul papírové prostěradlo.

Genitálie se sice za tu dobu, co byly ve vodě, scvrkly, ale pitva toho ukázala dost, aby doložila pravdu Timberwellova tvrzení. Wainwright polkl. "Prokrista!" Pokynul starci: "Přikryjte ho."

Potom vybídl Timberwella: "Pojďme vypadnout."

Seržant Timberwell mudroval nad silnou kávou v maličké restauraci půl bloku od márnice: "Chudák! Ať udělal co udělal, tohle si nezaslouží nikdo." Vytáhl cigaretu, zapálil si a nabídl balíček Wainwrightovi. Ten jenom zavrtěl hlavou.

"Já vím, jak vám asi je," řekl Timberwell. "Člověk je vůči ledačemu otrlej, ale něco mu prostě nejde na rozum."

"No," přisvědčil Wainwright, který si uvědomoval svou zodpovědnost za to, co se stalo Clarenci Hugovi Levisonovi, alias Muklovi.

"Budu od vás potřebovat výpověď, pane Wainwrighte. Vyličil jste mi v kostce ujednání, které jste s mrtvým uzavřel. Jestli nemáte nic proti, rád bych zašel na komisařství a zapsal to, až se zvednem."

"Dobře."

Policista vyfoukl kroužek kouře a upil kávy. "Jak to vypadá v téhle chvíli s těma padělanýma kreditkartama?"

"Je jich v oběhu čím dál víc. Některý den je to hotová epidemie. Banky, jako je naše, to stojí spousty peněz."

Timberwell poznamenal skepticky: "Chcete říct, že to stojí spousty peněz občany. Banky, jako je vaše, přesunují takovéhle ztráty na jiné lidi. Proto se o ně vaše vedení nestará, jak by mělo."

"O to bych se s váma nerad přel." Wainwright si vzpomněl, jak se sám přimlouval za zvýšení rozpočtu na boj proti bankovním podvodům a jak prohrál.

"Jsou ty kreditkarty kvalitní?"

"Velice."

Detektiv mudroval dál: "Totéž nám tvrdí Tajná služba o padělaných penězích, co obíhají ve městě. Je jich spousta, jak asi víte."

"Ano, vím."

"Třeba měl ten mrtvej chlapík pravdu, když si myslel, že obojí pochází ze stejného zdroje."

Oba muži mlčeli, až pak detektiv rázně prohlásil: "Měl bych vás na něco upozornit. Třeba vás to už taky napadlo."

Wainwright čekal.

"Ať ho mučil kdo chtěl, rozhodně ho donutil mluvit. Však jste ho viděl. Není možný, aby nepromluvil. Takže si můžete spočítat, že kápl božskou ve všem, včetně toho ujednání s váma."

"Ano, to mě taky napadlo."

Timberwell přikývl. "Neřekl bych, že přímo vám hrozí nějaké nebezpečí, ale lidi, co zabili Levinsona, vás jistě nenávidí jak mor. Stačí, aby někdo, s kým mají co dělat, s váma dýchal stejný vzduch a oni na to přišli, a je z něho nebožtík. A sejde ošklivou smrtí."

Wainwright chtěl něco říci, ale druhý ho umlčel.

"Heleďte se, já neříkám, abyste neposílal do podzemí dalšího rafana. To je vaše věc a já o tom nechci nic vědět - aspoň prozatím. Ale řeknu vám jedno: Jestli tam někoho pošlete, buďte strašně opatrný a vy sám se mu vyhýbejte. Aspoň tuhle povinnost k němu máte."

"Děkuju za upozornění," odpověděl Wainwright. Ještě pořád myslel na Muklovu mrtvolu, jak ji tam viděl, když zřízenec shrnul prostěradlo. "Moc pochybuju, že bych tam poslal někoho dalšího."

Třetí díl

(1):

Ačkoliv to bylo pořád stejně těžké vyjít s platem likvidátorky, který obnášel po srážkách týdně 98 dolarů, Juanitě se jakýmsi záhadným způsobem dařilo týden co týden vystačit, živit sebe i Estelu a platit Estelinu mateřskou školku. Do srpna dokonce poněkud zmenšila svůj dluh v záložně, kterým ji zatížil její manžel Carlos, než ji opustil. Peněžní ústav jí udělal tu laskavost, že přepsal smlouvu a stanovil menší měsíční splátky, i když se jí tím splácení protáhne na tři roky, poněvadž bude muset zaplatit větší částku na úrocích.

V bance se k ní po tom falešném obvinění z minulého října chovali ohleduplně a zaměstnanci se o překot snažili být k ní srdeční, ale přátelství tam žádné neuzavřela. Těžko se s lidmi sbližovala. Měla ve zvyku dávat si před ním pozor, což měla na svědomí částečně její povaha a částečně její zkušenosti. Středem jejího života, apogee, k němuž směřoval každý pracovní den, byly večerní hodiny, jež trávila s Estelou.

V téhle chvíli byly spolu.

Juanita připravovala v kuchyni jejich maličkátého, ale útulného bytu ve Forum East večeri a její tříletá holčička jí při tom pomáhala a chvílemi překážela. Obě dvě válely a zpracovávaly pečivovou směs. Juanita dělala vrchní placku na masový nákyp, Estela tvarovala maličkatými prstíky ukradený kousek těsta tak, jak jí napovídala její fantazie.

"Mami! Podívej, já jsem udělala kouzelný zámek!"

Obě se zasmály. "Que lindo, mi cielo!" odpověděla láskyplně Juanita. "Strčíš si ho do trouby s nákypem. Pak bude kouzelný jak zámek, tak nákyp."

Juanita dala do nákypu dušené hovězí, do něhož přidala cibuli, bramboru, čerstvou karotku a plechovku hrášku. Zeleninou nastavila malý kousek masa, protože větší si dovolit nemohla. Ale byla vynalézavá rozená kuchařka a nákyp bude chutný a výživný.

Už byl v troubě dvacet minut a měl tam zůstat ještě deset a tak Juanita zatím četla Estele španělský překlad Andersenových pohádek. Vtom někdo zaklepal na dveře bytu. Juanita přestala číst a nejspíše nastražila uši. Návštěvy, ať v kteroukoli hodinu, byly u nich vzácné. Zvlášť neobvyklé bylo, aby k nim někdo přišel tak pozdě. Zaklepání se po několika okamžicích opakovalo. Juanita poněkud nervózně, naznačujíc Estele, aby zůstala tam, kde je, vstala a přešla pomalu ke dveřím.

Měla byt v nejhornějším poschodí, kde už nikdo jiný nebydlel. Kdysi to byl dům pro jednu rodinu, ale před dávnou dobou ho rozdělili na samostatně pronajímané bytové jednotky. Budovatelé Forum East rozdělení domu ponechali, jen dům zmodernizovali a zrekonstruovali. Sama přestavba ovšem nic nezměnila na faktu, že je Forum East ve čtvrti, která je smutně proslulá vysokým procentem zločinů, zvlášť přepadení a vloupání. Proto se většina nájemníků, třebaže v obytných blocích žilo hodně lidí, na noc zamykala a zašupovala závoru. Dům, v němž bydlela Juanita, měl hlavní vchod opatřen pevnými dveřmi, aby byli nájemníci víc chráněni, jenže ty se často nechávaly otevřené.

Před Juanitiny bytem, kde schodiště končilo, bylo úzké odpočívadlo. Juanita přitiskla ucho ke dveřím a zavolala: "Kdo je to?" Odpověď nedostala. Místo toho se ozvalo nové - tiché, ale neodbytné - zaklepání.

Přesvědčila se, že má zevnitř zavřeno na řetěz, pak odemkla dveře a několik centimetrů je pootevřela - až kam řetěz dovoloval.

Ze začátku nic neviděla, protože na chodbě bylo slabé osvětlení, ale pak rozpoznala nějakou tvář a jakýsi hlas se zeptal: "Mohl bych s vámi mluvit, Juanito? Musím s vámi mluvit - prosím vás! Pustíte mě dovnitř?"

Zůstala jako opařená. Miles Eastin. Ale ani ten hlas, ani ten obličej nebyly hlas a obličej toho Eastina, kterého kdysi znala. Postava, kterou už viděla lip, byla bledá a ohnutá. Hlas zněl nejistě a prosebně.

Otálela, aby získala čas k přemýšlení. "Já měla za to, že jste ve vězení."

"Už jsem venku. Ode dneška." Pak se opravil. "Dostal jsem podmíněčné propuštění."

"A proč jste přišel za mnou?"

"Pamatoval jsem si, kde bydlíte."

Zavrtěla hlavou, ale řetěz ze dveří nesundala. "Na to jsem se vás neptala. Proč jste přišel právě za mnou?"

"Poněvadž jsem celé ty měsíce, celý ten čas, co jsem tam byl, nemyslel na nic jiného, než že za váma musím zajít, promluvit s vámi, vysvětlit vám..."

"Tady není nic k vysvětlování."

"Právě že je! Juanito, prosím vás! Nevyhazujte mě! Prosím vás!"

Estelin jasný hlásek za Juanitou se zeptal: "Kdo je to, mami?"

"Juanito," pokračoval Miles Eastin, "nemusíte se ničeho bát - ani vy, ani vaše holčička. Nemám s sebou nic než tohle." Ukázal malý odřený kufřík. "Jsou v něm jenom věci, co mi vrátili, když mě pustili."

"Já ..." Juanita zaváhala. Ale pak její zvědavost zvítězila nad jejími pochybami. Proč s ní chce Miles mluvit? Uvažovala, jestli toho nebude litovat, ale pak přivřela dveře a sundala řetěz.

"Děkuju vám." Nesměle vešel, jako by se ještě pořád obával, že si to Juanita rozmyslí.

"Ahoj," řekla Estela, "ty jsi maminčin kamarád?"

Eastin se na okamžik zdál vyvedený z konceptu, ale pak odpověděl: "Ne, zatím ne. Ale rád bych byl."

Malé tmavovlasé dítě ho pozorovalo: "Jak se jmenuješ?"

"Miles."

Estela se zasmála. "Ty seš hubenej."

"No, já vím."

Když si ho Juanita prohlédla líp, zarazila ji ještě víc změna, která se s ním udala. Za těch osm měsíců, co ho neviděla, zhubl tak strašně, že měl tváře úplně propadlé a krk a tělo vychrtlé. Pomačkaný oblek na něm visel, jako by byl šitý na někoho, kdo je dvakrát takový. Vypadal unaveně a zesláblé. "Smím si sednout?"

"Ano." Juanita ukázala na proutěné křeslo, ale sama stála dál s tváří obrácenou k němu. Pak řekla s nostalgickou výčitkou: "Moc vás v tom vězení nekrmili."

Zavrtěl hlavou a poprvé se usmál. "Není to zrovna přepychový život. Je to asi na mě vidět."

"Sí, me dí cuenta. Je to vidět."

Estela se zeptala: "Přišels na večeři? Maminka upekla náky."

Zaváhal: "Ne."

Juanita se přísně zeptala: "Jed jste dneska něco?"

"Ráno. Koupil jsem si něco na zastávce autobusu." Takřka dopečený náky voněl z kuchyně až tam. Miles mimoděk otočil hlavu.

"Tak to se najíte s náma." Začala klást na stoleček, kde s Estelou jídávaly, další prostírání. Vyplývalo to úplně přirozeně. V každé portorikánské domácnosti - i v té nejchudší - vyžaduje tradice, aby se s příchodem podělili o jídlo, ať je ho kolik chce.

Estela při jídle štěbetala a Miles jí odpovídal na otázky. Bylo vidět, že z něj začíná spadat předešlé napětí. Několikrát se rozhlédl po prostě zařízeném, ale příjemném bytě. Juanita měla talent k vytváření domova. Strašně ráda šila a zkrášlovala byt. Ve skromném obývacím pokoji byl starý, opotřebovaný gauč, který potáhla bavlněnou látkou s veselým červeno-bílo-žlutým vzorkem. Proutěné křeslo, na němž Miles předtím seděl, bylo jedno ze dvou, jež koupila lacino a pak přetřela jasnou červení. Na okna vykouzlila prosté, laciné závěsy z jasně žluté látky. Stěny zdobil jeden primitivistický obraz a několik plakátů cestovních kancelář.

Juanita poslouchala ty druhé dva, ale sama mluvila málo, protože v duši ještě pořád chovala pochybnosti a nedůvěru. Proč přišel Miles doopravdy? Přidělá jí zase tolik nepřijemností, jako jí přidělal? Zkušenost ji před tou možností varovala. Ale v tom okamžiku se zdál neškodný - byl určitě zesláblý fyzicky, trochu vystrašený a asi skleslý. Tyhle symptomy Juanitina praktická moudrost rozpoznala.

Žádné nepřátelství však nepocítovala. I když Miles usiloval, aby vina za krádež peněz, které sám vzal, padla na ni, čas už odsunul jeho zradu do pozadí. I ze začátku, když byl odhalen, byl její převládající pocit úleva, nikoli nenávist. V téhle chvíli si nepřála nic jiného, než aby ji i Estelu nechal každý na pokoji.

Miles odstrčil s povzdchem talíř. Nenechal na něm ani drobeček. "Děkuju vám. Tak dobré jídlo jsem už dlouho nejed."

Juanita se zeptala: "Co budete dělat?"

"Nevím. Zítra si začnu hledat zaměstnání." Zhluboka se nadechl a zdálo se, že chce něco dodat, ale Juanita mu naznačila, aby počkal.

"Estelita, vamos, amorcito. Jde se spát!"

Za chvíli nato mu Estela, vlásky učesané a na sobě růžové pyžamko, přišla dát dobrou noc. Velké vlhké oči se na něj vážně zadívaly. "Můj tatínek odešel pryč. Ty budeš taky pryč?"

"Ano, co nejdřív."

"Já jsem si to myslela." Nastavila mu tvářičku k políbení.

Juanita uložila Estelu, vyšla z jedné ložnice bytu a zavřela za sebou dveře. Pak se posadila obličejem obrácená k Milesovi, ruce složené v klíně. "Tak. A teď můžete mluvit."

Miles zaváhal a olízl si rty. Ted, kdy ta chvíle nastala, se zdál nerozhodný, jako by se mu nedostávalo slov. Po chvíli začal: "Celou tu dobu, co jsem byl ... tam ... jsem toužil vás poprosit, abyste mi prominula. Abyste mi prominula všechno, co jsem udělal, ale hlavně, co jsem nadrobil vám. Stydím se za to. Na jedné straně ani nevím, jak se to stalo. Ale na druhé zase asi vím."

Juanita pokrčila rameny. "To už je pryč. Je to ještě důležité?"

"Pro mě je. Prosim vás, Juanito - dovolte mi dopovědět, jak to vlastně bylo."

Nato se z něho začala řinout slova jako voda z hadice. Mluvil o tom, jak se v něm hnulo svědomí, o svých výčitkách, o svém šílenství z minulého roku, kdy sázel a zadlužoval se, jak se ho to zmocnilo jako horečka, která zatemňuje morální hodnoty a jasný pohled. Vykládal Juanitě, že mu to při zpětném pohledu připadá, jako by byl jeho duši a jeho tělo obýval někdo jiný. Přiznal se, že kradl v bance. Ale nejhorší ze všeho bylo, prohlásil, jak se provinil na ní nebo jak se chtěl provinít na ní. Zahanbení nad tím ho pronásledovalo ve vězení dnes a denně, prohlásil, a nikdy ho pronásledovat nepřestane.

Když Miles začal mluvit, převládala v Juanitiny pocitech nedůvěra, které se úplně nezbavila ani při jeho řeči. Byla už tolikrát v životě zklamaná a napálená, že už nedokázala v nic věřit bezvýhradně. Přesto se její moudrá soudnost klonila k tomu, aby brala Milesova slova doopravdy. Zalil ji pocit lítosti.

Přistihla se, že srovnává Milese s Carlosem, se svým nepřítomným manželem. Carlos byl slaboch, stejně jako Miles. Ale Milesovo pevné odhodlání přijít za ní a postavit se jí kající tváří v tvář prozrazovalo sílu a mužnost, které Carlos nikdy neměl.

A napadlo ji, jak je to vlastně komické. Všichni mužští v jejím životě měli - ať už takovou nebo onakou - vadu charakteru a nebylo je proč obdivovat. Kromě toho byli smolaři - stejně jako ona. Málem se zasmála, ale řekla si, že by to Miles nepochopil.

Miles se zeptal vážně: "Juanito, chtěl bych vás poprosit o jedno. Můžete mi někdy odpustit?"

Podívala se na něj.

"A jestli mi odpustíte, řeknete mi to?"

Smích v jejím nitru odumřel a oči se jí zalily slzami. Tohle chápala moc dobře. Narodila se jako katolička, a přestože už ji málokdy napadlo zajít do kostela, věděla, jakou útěchu přináší zpověď a rozhřešení. Vstala.

"Milesi," řekla. "Postavte se. A podívejte se na mě."

Miles poslechl a Juanita jemně pokračovala: "Has sufrido bastante. Ano, odpouštím vám."

Svaly v obličeji se mu pohnuly a zacukaly sebou. A pak se rozplakal a Juanita ho držela v náručí.

Když se sebral a už zase oba seděli, položila mu Juanita jednu praktickou otázku: "Kde budete spát?"

"Nevím. Někde něco najdu."

Chvilí uvažovala, pak řekla: "Jestli chcete, můžete zůstat tady." Když viděla, jak ho to překvapilo, rychle dodala: "Pro dnešek můžete spát tady v tomhle pokoji. Já půjdu do ložnice k Estele. Spojovací dveře zamknou." Nechtěla, aby došlo k nějakému nedorozumění.

"Kdyby vám to skutečně nevadilo," řekl, "tak bych byl moc rád. A nemusíte si dělat žádné starosti."

Pravý důvod, proč si nemusí dělat starosti, jí neřekl. To byly další problémy jeho nitra - psychologické a sexuální - kterým se ještě nepostavil tváří v tvář. Zatím věděl jediné to, že v důsledku opakovaného homosexuálního styku s Karlem, jeho ochráncem ve vězení, jeho touha po ženách vyprchala. Uvažoval, jestli z něho bude ještě někdy muž - v jakémkoli sexuálním smyslu.

Za chvíli nato na ně na oba sedla únava a Juanita odešla k Estele.

Brzy ráno slyšela, že Miles už ve vedlejším pokoji přechází. Když vyšla za půl hodiny z ložnice, byl už pryč. V obývacím pokoji na stole našla lístek: Juanito, z celého srdce vám děkuju!

Miles

Když vařila sobě a Estele snídani, s překvapením zjistila, že lituje, že tam Miles už není.

(2):

V těch čtyřech a půl měsících, jež uplynuly od doby, co správní rada schválila jeho plán na rozšíření vkladů drobných střadatelů a filiálek, měl Alex Vandervoort napilno. Schůze pracovníků banky s externími poradci, na nichž se dojednávaly plány a postupy, byly takřka na denním pořádku. Pracovalo se i po večerech, o víkendech i o svátcích, poněvadž Alex naléhal, aby se program rozšířil ještě před koncem léta a od poloviny podzimu už jel na plné obrátky.

Nejsnadněji se v této lhůtě dala provést reorganizace vkladového oddělení. Většina věcí, o které Alex usiloval, včetně zavedení čtyř nových typů vkladových účtů s větší úrokovou sazbou a uzpůsobených nejružnějším podmínkám - byla na jeho příkaz předem prozkoumána. Ty stačilo proměnit ve skutečnost. Nová půda, kterou bylo nutno prozkoumat, v sobě zahrnovala reklamní kampaň, jež by přilákala nové vkladatele. Tu obstarala rychle a spolehlivě - konflikt zájmů sem, konflikt zájmů tam - Austinova agentura. Heslo střadatelské kampaně znělo:

U PRVNÍ AMERICKÉ KOMERČNÍ BANKY SE VYPLATÍ BÝT ŠETRNÝ!

V téhle chvíli, na začátku srpna, velebily dvoustránkové inzeráty v novinách výhody spojení a la První americká komerční. Mimoto udávaly rozmístění osmdesáti bankovních filiálek ve státě, v nichž jsou pro každého, kdo si otvírá nový účet, přichystány dary, káva a "přátelské finanční rady". Hodnota daru závisela na výši základního vkladu a na dohodě, že s ním nebude po stanovenou dobu hnuto. Podobně bombardovaly veřejnost i krátké relace v televizi a v rozhlasu.

Pokud jde o těch devět nových filiálek - Alex jim říkal "naše peněžní krámy" - dvě byly otevřeny poslední týden v červenci, tři další v prvních srpnových dnech a zbývající čtyři měly být dány do provozu v září. Jelikož byly všechny v pronajatých místnostech, kde stačila spíš úprava než přestavba, dalo se všechno uspišit.

Nejvíce pozornosti poutaly ze začátku právě peněžní krámy - jméno, jež se rychle vžilo. Kromě toho se postaraly o daleko větší publicitu, než Alex Vandervoort, propagační oddělení banky nebo Austinova reklamní agentura předvídali. Mluvíím celé této akce, jejíž význam stoupal jako kometa, byl Alex.

Neměl to původně v úmyslu, ale vyplynulo to samo od sebe.

Reportérka ranních novin Times-Register, která měla na starosti informovat čtenáře o otvírání nových filiálek, se hrabala v archivu svých novin, pátrajíc v minulosti, a objevila Alexův delikátní vztah k demonstraci za Forum East z minulého února. Rozhovor s příslušným redaktorem jí vnukl tušení, že by Alex mohl být dobrý námět pro dlouhý článek. Ukázalo se, že měla pravdu.

Když si představujete moderního finančníka (napsala pak reportérka), nepředstavujte si už toho vážného, opatrného činitele v tradičním dvouradovém tmavomodrém obleku, bankovního úředníka, který ohruje rty a říká "ne". Místo toho si představte Alexe Vandervoorta.

Pan Vandervoort je sice viceprezident naší První americké komerční banky, ale vůbec nevypadá jako finančník. Obléká se ve stylu módní hlídky v časopise Esquire a chová se jako Johnny Carson, a jak někdo začne o půjčkách, obzvláště o malých půjčkách, s největší pravděpodobností - až na řídké výjimky - řekne "ano". Ale kromě toho věří v šetrnost a tvrdí, že většina z nás nenakládá s penězi tak moudře jako naši rodiče a prarodiče.

Dále se dá o Alexovi Vandervoortovi říci, že je přívržencem moderní bankovní techniky, která se právě tento týden zavádí v některých okrajových čtvrtích našeho města.

Ten nový názor na bankovníctví se odráží v bankovních filiálkách, které vůbec nevypadají jako banky - což se nám zdá příznačné, neboť jejich hnací silou je pan Vandervoort (který rovněž nevypadá jako finančník, jak jsme už řekli).

Byla jsem si tento týden s Alexem Vandervoortem prohlédnout to, co on nazývá "bankou budoucnosti", ale

co už my máme dnes.

Schůzku dohodl šéf propagačního oddělení Dick French. Reportérka byla macatá blondýnka středního věku jménem Jill Peacocková, která sice nikdy nedostala Pulitzerovu cenu za žurnalistiku, ale kterou to zajímalo. Chovala se přátelsky.

Alex stál se slečnou Peacockovou v jedné nové filiálce, umístěné v nákupním středisku jedné okrajové čtvrti. Co do velikosti byla skoro stejná jako sousední dragstór, měla jasné osvětlení a příjemné zařízení. Základní vybavení sestávalo ze dvou automatických likvidatur z nerez oceli, které si zákazníci obsluhovali sami. Likvidatury měly kabinku s uzavřeným televizním okruhem, a jak vysvětloval Alex, byly napojeny přímo na počítač na ředitelství První americké komerční.

"Lidi," pokračoval Alex, "dnes většinou očekávají, že se jim bude sloužit, proto je tu požadavek, aby byly banky otevřeny déle v příhodnějších hodinách. Peněžní krámy, jako je tenhle, budou otevřeny čtyřicet hodin denně, sedm dní v týdnu."

"A to bude personál po celou tu dobu tady?" zeptala se slečna Peacocková.

"Ne, v denních hodinách tu bude po ruce úředník, který bude vyřizovat dotazy. Po zbytek času tu nebude nikdo než klienti."

"Nebojíte se vloupání?"

Alex se usmál. "Automatické likvidatury jsou pevné jako tvrze, mají všechna existující poplašná zařízení. A televizní kontroly v každém peněžním krámě jsou sledovány v ověřovacím středisku ve městě. Náš bezprostřední problém není bezpečnost - nýbrž způsob, jak přimět zákazníky, aby se přizpůsobili novým představám."

"Zdá se, že někteří se už přizpůsobili," prohlásila slečna Peacocková.

Přestože bylo ještě brzo - půl desáté dopoledne - byl v malé bance už tucet lidí a další přicházeli. Většinou ženy.

"Průzkumy, které jsme udělali," prozradil jí Alex, "ukazují, že ženy přijímají nové formy obchodu rychleji, proto asi byl detail odjakživa tak novátorský. Muži jsou pomalejší, ale ženy je nakonec přesvědčí."

Před automatickými likvidaturami se už utvořily malé fronty, ale všechno probíhalo hladce. Jakmile zákazník vložil do přístroje kreditkartu a vytiskl prostou soustavu knoflíků, transakce byla vyřízena rychle. Někteří ukládali hotovost nebo šeky, jiní vybírali peníze. Jeden nebo dva přišli zaplatit zboží nakoupené na kreditkarty nebo nějaké inkaso. Ať šlo o cokoli, stroj pohltil či vyplivl bankovky nebo mince rychlostí blesku.

Slečna Peacocková ukázala na automatické likvidatury. "Naučili se lidi používat je rychleji nebo pomaleji, než jste čekali?"

"Daleko rychleji. Největší práce je přesvědčit lidi, aby to s přístrojem zkusili. Ale jakmile to jednou vyzkoušejí, jsou přímo nadšení a strašně se jim to líbí."

"Vždycky slýcháme, že lidské bytosti dávají přednost jednání s dalšími lidskými bytostmi, a ne se stroji. Čím to, že to v bankovnínictví neplatí?"

"Průzkumy, o nichž jsem mluvil, nás poučily, že tady hraje velkou roli diskrétnost."

A diskrétnost v tom opravdu je, uznala Jill Peacocková ve své reportáži v nedělním vydání, pod níž stálo její jméno, a nejenom kvůli těm frankensteinovským obludám v podobě likvidatur.

Seděla jsem sama v kabině toho peněžního krámu, obrácená k televizní kameře s obrazovkou, otevřela jsem si účet a pak jsem vyjednávala o půjčku.

Když jsem si jindy vypůjčovala peníze z banky, tak mi to bylo trapné. Tentokrát ne, poněvadž jsem tvář na obrazovce před sebou neznala. Její majitel - muž bez těla, o němž jsem nevěděla, jak se jmenuje - byl mnoho kilometrů ode mě.

"Přesněji řečeno dvacet sedm kilometrů," podotkl Alex Vandervoort. "Bankovní úředník, s nímž jste mluvila, sedí v kontrolní místnosti na našem ředitelství. Odtamtud se může stejně jako ostatní spojit s kteroukoli filiálkou, vybavenou uzavřeným televizním okruhem."

Slečna Peacocková zauvažovala. "Bankovnínictví se vlastně mění hrozně rychle, že?"

"Po technické stránce jdeme kupředu rychleji než výzkum vesmíru. To, co tady vidíte, je nejvýznamnější vynález od zavedení běžných účtů a do desíti let, možná ještě dřív, se bude většina bankovních transakcí provádět tímhle způsobem."

"A budou pak ještě existovat živí likvidátoři?"

"Nějakou tu dobu, ale celé to plémě zanedlouho vyhyne. Velmi brzy bude představa jednotlivce, který odpočítává peníze ručně a pak vám je podá přes přepážku, stejně zastaralý anachronismus jako někdejší hokynář, který vážil cukr, hrách a máslo a pak je sám zabalil do papíru."

"Vlastně je to smutné," podotkla slečna Peacocková.

"Pokrok je často smutný."

Pak jsem se zeptala namátkou asi tak tuctu lidí, jak se jim nové peněžní krámy zamlouvají. Bez výjimky byli všichni nadšení.

Soudě podle toho, jak velký počet lidí tohoto zařízení už využívá, je to dalekosáhlá vyhlídka a pan Vandervoort tvrdí, že jeho obliba napomáhá současnému trendu šetrnosti...

Pomáhaly-li peněžní krámy trendu šetrnosti nebo vice versa, to se nikdy tak docela přesně nezjistilo. Zato se zjistilo, že se fantasticky rychle nejen dosáhlo těch neoptimističtějších předpokladů v otázce vkladů drobných střadatelů, ale že se dokonce překročily. Vypadalo to, jak řekl Alex Margot Brackenové, jako by se náhodou střetla nálada veřejnosti s dobou, na kterou si to První americká komerční načasovala.

"Přestaň se napařovat a vypij si tu pomerančovou šťávu," odpověděla mu Margot. Nedělní rána v Margotině

byť byla vždycky rozkošná. Alex byl ještě v pyžamu a v županu a četl si poprvé článek Jill Peacockové ze Sunday Times-Regisier. Margot dělala snídani, vajíčka se šunkou v holandské omáčce.

Alex zářil ještě při jídle. Margot si článek v Sunday Times-Register rovněž přečetla a připustila: "Není to špatný." Naklonila se a políbila ho. "A přeju ti to."

"To je lepší reklama než ta poslední, o kterou jste se mi postarala vy, Brackenová."

Odpověděla vesele: "Člověk nikdy neví, co z toho vyleze. Tisk dává, tisk bere. Zítra může tebe i tvou banku napadnout."

Povzdychl si: "V mnoha věcech máš pravdu."

Ale tentokrát se Margot mýlila. Zhuštěná verze původního článku byla prodána dál a koupily ji noviny ve čtyřiceti dalších městech. AP, která si všimla toho širokého všeobecného zájmu, udělala vlastní reportáž pro celoamerickou síť. Stejně tak UPI. The Wall Street Journal vyslal reportéra svého štábu a za několik dní přinesl na první stránce reportáž o automatizovaných bankách a článek o První americké komerční a Alexu Vandervoortovi. Jedna afilace NBC vyslala televizní tým, který udělal v jednom peněžním krámu s Alexem interview a natočil si ho na pásek. Pořad se pak vysílal ve večerních zprávách NBC.

Střadatelská kampaň získávala s každou novou vlnou publicity další impuls a obchody v "peněžních krámech" vzkvétaly.

The New York Times nepospíchaly, jenom shlížely ze svých vznosných výšin, uvažovaly a všechno pozorovaly. Uprostřed srpna jejich nedělní rubrika Obchod a finance prohlásila: Finančník, o němž ještě možná uslyšíme.

Interview s Alexem na stránkách těchto novin se skládal z otázek a odpovědí. Začal automatizací, pak přešel na širší pole.

OTÁZKA: Co pokládáte za největší chybu dnešního bankovníctví?

VANDERVOORT: My, finančníci, si jdeme už příliš dlouho svou cestou. Příliš se staráme o vlastní blaho, ale na zájmy svých zákazníků myslíme příliš málo.

OTÁZKA: Můžete uvést nějaký příklad?

VANDERVOORT: Ano. Klienti banky - zvláště jednotlivci - by měli dostávat mnohem větší úroky, než dostávají.

OTÁZKA: Ve kterých případech - konkrétně?

VANDERVOORT: Konkrétně - ze svých vkladových účtů, dále z vkladů s termínovanou výpovědí, a kromě toho bychom měli platit úroky z běžných účtů.

OTÁZKA: Vezměme si nejdřív vkladové účty. Existuje ještě nějaký federální zákon, který stanoví strop pro úrokové sazby z úspor v obchodních bankách.

VANDERVOORT: Ano, a má chránit spořitelny a záložny. Ale máme ještě jiný zákon, podle kterého spořitelny a záložny nedovolují svým zákazníkům používat šeků. Tím se mají chránit obchodní banky. Jenomže by se mělo už jednou přikročit k tomu, aby zákony přestaly chránit banky, a místo toho chránily lidi.

OTÁZKA: Tou "ochranou lidí" máte na mysli, aby ti, co mají úspory, dostávali maximální úrokové sazby a jiné výhody, které může banka poskytnout?

VANDERVOORT: Ano.

OTÁZKA: Mluvil jste o vkladech s termínovanou výpovědí.

VANDERVOORT: Podle amerických zákonů nesmí velké banky jako je ta, kde pracuji já, propagovat dlouhodobé vklady, které nesou velké úroky. Tyhle vklady jsou zvláště výhodné pro lidi, kteří se blíží penzi a chtějí přesunout dané z příjmu na později, na léta, kdy budou mít malý příjem. Tento zákaz se zdůvodňuje všelijakými falešnými výmluvami. Ale vlastním důvodem tohoto zákazu je chránit malé banky před velkými, protože velké banky jsou efektivnější a můžou dávat lepší podmínky. Jako obvykle je ten, na koho se myslí až v poslední řadě, veřejnost a jednotlivci, kteří na tom prodělávají.

OTÁZKA: Aby tedy bylo jasno, vy tvrdíte, že naše ústřední banka - Federální rezervová banka - se stará víc o malé banky než o obyvatelstvo jako takové?

VANDERVOORT: To bych prosil.

OTÁZKA: Přejdeme k běžným účtům. Někteří finančníci prý prohlašují, že by rádi vypláceli z běžných účtů úroky, ale že to federální zákony zapovídají.

VANDERVOORT: Až vám to příště některý finančník řekne, tak se ho zeptejte, co a kdy naposled udělali naši mocní finančníci ve Washingtonu pro to, aby se ten zákon změnil. Pakliže tady někdy podobná snaha byla, já o ní nevím.

OTÁZKA: Chcete tedy naznačit, že většina finančníků vlastně nechce, aby se tenhle zákon změnil.

VANDERVOORT: Jaképak naznačit. Já to vím. Zákon, zapovídající vyplácet z běžných účtů úroky, je velice výhodný, pakliže jste náhodou majitelem banky. Byl zaveden v roce 1933, hned po krizi, a jeho cílem bylo banky posílit, protože se jich tolik v předchozích letech položilo. OTÁZKA: Ale to už je přes čtyřicet let.

VANDERVOORT: Přesně tak. Potřeba takového zákona už dávno pominula. Dovolte, abych vám něco řekl. Kdyby se v tomhle okamžiku sečetly všechny běžné účty v téhle zemi, tak by dělaly přes 200 miliard. Můžete si vsadit krk na to, že bankám plynou z těchto peněz úroky, ale vkladatelé - klienti banky - nedostávají ani cent.

OTÁZKA: Proč se přimlouváte za to, aby byl tenhle zákon změněn, když jste sám finančník a vaše banka na něm vydělává?

VANDERVOORT: Předně věřím na spravedlnost a za druhé, bankovníctví všechny tyhle berličky ve formě ochranných zákonů nepotřebuje. Podle mého názoru bychom na tom byli líp - tím myslím, že bychom veřejnosti

prokazovali lepší služby a že bychom měli větší zisky - bez nich.

OTÁZKA: Nedoporučovaly se ve Washingtonu některé z těch změn, o kterých jsme mluvili?

VANDERVOORT: Ano. Ve zprávě Huntovy komise z roku 1971. Navrhovaný zákon, který z ní vyplýval, by zvýhodňoval spotřebitele. Ale pak celá ta záležitost v Kongresu usnula. Jejím pokroku brání všelijaké zájmy - počítaje v to i zájmy našeho bankovníctví.

OTÁZKA: Čekáte nějaké projevy nepřátelství ze strany ostatních bank za to, že mluvíte tak otevřeně?

VANDERVOORT: O tom jsem ještě nepřemýšlel.

OTÁZKA: Máte ještě nějaký jiný celkový názor na současnou ekonomickou situaci, kromě bankovníctví?

VANDERVOORT: Jistě, ale žádný celkový názor by se neměl omezovat na ekonomii.

OTÁZKA: Řekněte nám ho tedy, prosím vás - a nijak ho neomezujte.

VANDERVOORT: Náš největší problém a náš největší nedostatek jakožto národa je, že se dnes takřka všechno obrací proti jedinci ve prospěch velkých institucí - velkých společností, velkých podniků, velkých odborů, velkých bank, velké vlády. Takže jednotlivec má nejenom potíže, aby se dostal kupředu a udržel se tam, často mu dá strašlivou práci už jenom to, aby aspoň přežil. A kdykoliv dojde k nějaké pohromě - k inflaci, devalvaci, krizi, omezením, ke zvýšení daní, nebo dokonce k válce - tak to neodnesou velké instituce, nebo aspoň ne nějak moc, ale vždycky jednotlivec.

OTÁZKA: Máte na mysli nějaké historické paralely?

VANDERVOORT: Mám. Možná, že vám bude připadat divné, že to říkám, ale nejbližší paralela je podle mě Francie těsně před revolucí. V té době všichni přes nepokoje a přes špatnou ekonomii předpokládali, že obchodovat se bude jako normálně. Namísto toho lid - složený z jednotlivců, kteří se vzbouřili - svrhl tyrany, kteří ho utlačovali. Tím nechci říct, že by naše podmínky byly úplně stejné, ale v mnoha směrech máme pozoruhodně blízko k tyranii, a zase k tyranii vůči jednotlivci. A říkat lidem, co nemůžou uživit svou rodinu, protože je inflace: "V životě jste se neměli tak dobře, zní podobně nepřijemně jako: Tak ať jedí koláče". A proto tvrdím, že chceme-li si zachovat svůj takzvaný způsob života a osobní svobodu, o nichž prohlašujeme, jak si jich vážíme, tak bychom měli začít zase myslet a jednat v zájmu jednotlivců.

OTÁZKA: A u sebe byste začal tím, že byste banky přinutil, aby víc sloužily jednotlivcům.

VANDERVOORT: Ano.

"To je znamenitý, miláčku! Jsem na tebe hrdá a v životě jsem tě víc nemilovala," ujišťovala Margot Alexe, když si přečetla obsah interview den před tím, než vyšel. "To je to nejpocitivější, co jsem kdy četla. Ale tvoji kolegové tě budou nenávidět. Budou žádat tvou hlavu."

"Někteří budou," odpověděl Alex. "Ale jiní zase ne." Když však teď viděl ty otázky a odpovědi vytištěné, dělaly mu navzdory té vlně úspěchu, na níž se vznášel, trochu těžkou hlavu.

(3):

"Co tě zachránilo před ukřižováním, Alexi," prohlásil Lewis D'Orsey, "je to, že to vyšlo v New York Times. Kdybys prohlásil to, cos prohlásil, kterýmkoli jiným novinám v Americe, tak by se tě správná rada vaší banky zřekla a vyvrhla by tě ze svého středu jako prašivou ovci. Ale když to jsou Timesy, tak je to v pořádku. Zahalilo tě to účtyhodností, ale proč, to ti nepovím."

"Lewisi, miláčku," řekla Edwina D'Orseyová, "mohl bys přerušit to svoje kázání a nalít nám ještě víno?"

"Já nekážu." Manžel Edwiny D'Orseyové vstal od stolu a sáhl po druhé láhvi Clos de Vougeot '62. Vypadal ten den stejně jako vždycky - jako podvyživené nedochůdce. Pokračoval: "Mluvím klidně a zasvěceně o novinách The New York Times, které jsou podle mého názoru nemohoucí narůžovělý plátek a jejichž neoprávněná prestiž je monument americké imbecility."

"Vycházejí ve větším nákladu než tvůj Věstník," řekla Margot Brackenová. "Je to snad důvod, proč je nemáš rád?"

Byli s Alexem hosty Lewise a Edwiny D'Orseyových v jejich elegantním střešním apartmá v Cayman Manor. Všechno na stole - prostírání, křišťál a vyleštěné stříbro - se třpytilo v jemné záři svíček. Široká hluboká okna podél jedné stěny prostorné jídelny rámovala jasná světla velkoměsta pod nimi. Mezi světly probleskovala vinoucí se černá, označující koryto řeky.

Bylo to v týdně, ve kterém se objevil v tisku ten kontroverzní interview s Alexem.

Lewis, šťouraje se v telecích medailónkách, odpověděl Margot pohrdavě: "Můj čtrnáctidenní Věstník se vyznačuje vysokou kvalitou a velkým intelektem. Většina deníků včetně Timesů představuje vulgární kvantitu."

"Přestaňte se škorpit, vy dva." Edwina se otočila k Alexovi. "Aspoň tucet lidí, co přišli tenhle týden k nám do filiálky, mi řekli, že četli, cos říkal, a obdivovali tvou otevřenost. Jaká byla reakce na vedení?"

"Smíšená."

"Vsadím se, že vím aspoň o jednom, který s tím nesouhlasil."

"Máš pravdu." Alex se zasmál. "Roscoe nebyl v čele těch, co mě radostně pozdravovali."

Heywardův postoj byl v poslední době ještě ledovější než dřív. Alex měl podezření, že nevraží nejenom na pozornost, které se Alexovi dostává, ale i na úspěchy střadatelské kampaně a na peněžní krámy, proti nimž se Roscoe stavěl.

Další skeptická předpověď Heywarda a jeho přívrženců ve správné radě se týkala těch osmnácti milionů dolarů spořitelny a záložen. Přestože se jejich vedení vztekala a prskala, své vklady z První americké komerční nevypověděli. A zřejmě to nehodlali udělat ani v budoucnu.

"Pomíňme Roscoea a ostatní," řekla Edwina, "ale jinak máš teď mezi zaměstnanci silný počet přívrženců, jak

jsem slyšela."

"Třeba jsem móda, která rychle přejde. Jako něco, co se právě nosí."

"Nebo jako něco, čemu lidi propadnou," řekla Margot. "Zjistila jsem, že ti člověk po čase těžko odvyká."

Usmál se. Prožil radostný týden, když přijímal gratulace od lidí, jichž si vážil, jako například od Toma Straughana, Orvilla Younga, Dicka Frenche, Edwiny a dalších, včetně mladších lidí z vedení, jež předtím neznal jménem. Telefonovalo mu několik členů správní rady a měli pro něj slova chvály. "Ohromně jste pozvedl pověst banky," řekl mu Leonard L. Kingswood, který ho zavolal. A když šel Alex po chodbě na ředitelství, byl to často triumfální pochod, při němž ho všichni úředníci a sekretářky zdravili a mile se na něj usmívali.

"Ty tvoje řeči o vašem štábu, Alexi," prohodil Lewis D'Orsey, "mi připomněly, že ti v tom tvém mrakodrapu něco chybí - Edwina. Je čas, aby postoupila výš. Je to vaše škoda, že je tam, kde je."

"Ale Lewisi, prosím tě, co tě to napadá," v tom světle svíček bylo vidět, jak se prudce zarděla. Protestovala: "Jsme ve společnosti. A i kdyby ne, takovéhle poznámky se nedělají. Nezlob se, Alexi."

Lewis, kterého to nevyrušilo z klidu, se podíval na svou ženu přes brýle ve tvaru půlměsíce. "Jen se omlouvej, miláčku, ale já to dělat nebudu. Znáš tvoje schopnosti i hodnoty. Kdo by je moh znát líp? A kromě toho mám ve zvyku upozorňovat na všechno, co vidím."

"Třikrát hurá, Lewisi!" řekla Margot. "Co tomu říkáš, Alexi? Kdypak se má vážená sestřenka přestěhuje na ředitelství?"

Edwina se už začínala doopravdy zlobit. "Nechte toho, prosím vás! Vždyť mě přivádíte do rozpaků."

"To nemusí nikoho přivádět do rozpaků." Alex upil uznale vína. "Hm! Hm! Rok dvaadesát byl pro Burgundsko znamenitý. Do poslední kapky stejně dobrý jako jednašedesátý, nemyslíte?"

"Ano," připustil hostitel. "Naštěstí jsem dobře zásobený obojím."

"Jsme všichni čtyři dobří přátelé," řekl Alex, "takže můžeme mluvit otevřeně a víme, že to musí zůstat mezi námi. Můžu ti klidně prozradit, že jsem už o Edwinině povýšení přemýšlel a že pro ni chystám jeden speciální úkol. Kdy to budu moci rozběhnout a s tím ještě několik dalších změn, záleží na tom, co se stane v několika příštích měsících, jak Edwina dobře ví."

"Ano," odpověděla, "vím." A věděla i to, že v bance je dobře známo její osobní spojení s Alexem. Od smrti Bena Rosselliho, a dokonce ještě před ní, si uvědomovala, že Alexovo povýšení na prezidenta banky by takřka s jistotou pomohlo i její kariéře. Ale kdyby zvítězil Roscoe Heyward, pak by se pravděpodobně v První americké komerční už výš nedostala.

"A ještě bych rád viděl," pokračoval Alex, "aby se Edwina stala členkou správní rady."

Margot se rozzářila. "To je přece řeč! To by bylo povzbuzení pro hnutí za osvobození ženy."

"Ne!" odpověděla Edwina ostře. "S hnutím za osvobození ženy mě do jednoho pytle neházej - to ne! Všechno, čeho jsem se dopracovala, jsem dosáhla na základě vlastní poctivé soutěže s mužskými. Hnutí za osvobození ženy - se svými dokola papouškovánými frázemi, které žádají výhody a přednosti na základě toho, že jsi žena - hodilo rovnoprávnost pohlaví dozadu, a ne dopředu."

"To je nesmysl!" zatvářila se Margot zděšeně. "Tobě se to říká, když jsi výjimečná a měla jsi štěstí."

"Za to nemůže štěstí," odpověděla Edwina. "Ale práce."

"A štěstí vůbec ne?"

"Rozhodně ne nějak moc."

Margot namítla: "Štěstí v tom hrát roli muselo, když jsi ženská. Bankovníctví je jinak od nepaměti pánský spolek - i když pro to není sebemenší důvod."

"Nejsou zkušenosti důvod?" zeptal se Alex.

"Ne. Zkušenosti jsou kouřová clona, kterou vypouštějí muži, aby se ženy nikam nedostaly. Na bankovníctví není nic mužského. Jediné, co je k tomu zapotřebí, je mozek - který ženy mají, někdy dokonce lepší než mužští. A všechno ostatní je jenom na papíře nebo v představách nebo v řečech, takže jediná fyzická námaha je vytahovat a ukládat peníze do pancéřových vozů, a tu by taky bezpochyby zvládly i ženy."

"O nic z toho se s tebou nepřu," řekla Edwina, "ale zaspalas svou dobu. Mužskou výlučnost už ženy ztekly - ztekly ji ženské jako jsem já - a pronikáme do ní hloub a hloub. Kdo k tomu potřebuje hnutí za osvobození ženy? Já teda rozhodně ne!"

"Tak hluboko jsi zase nepronikla," odpálila ji Margot, "jinak bys už byla na ředitelství, a ne že bys o tom jenom mluvila jako my dnes večer."

Lewis D'Orsey se radostně uchechtl: "Touché, miláčku."

"Ostatní ženy zaměstnané v bankovníctví hnutí za osvobození ženy potřebují," uzavřela Margot, "a ještě dlouho budou."

Alex se opřel o opěradlo židle. Každá hádka, kterou vedla Margot, mu působila potěšení. "Ať si o našich společných večerech kdo chce co chce říká," poznamenal, "jedno jim upřít nemůže, nikdy nejsou nudné."

Lewis souhlasně přikývl. "Dovolte, abych poznamenal - jako člověk, který tohle všechno začal - že se z tvých záměrů s Edwinou raduju."

"Tak dost," zakročila jeho žena rozhodně, "děkuju ti, Alexi, ale zatím to nechme při tomhle."

Což se stalo.

Margot jim pak vykládala o žalobě, kterou podala na jeden obchodní dům, který systematicky okrádal zákazníky, co neplatili hotově. Na měsíčních účtech, vysvětlovala Margot, byly vždycky úhrnné sumy o několik dolarů vyšší, než měly být. Když si někdo stěžoval, tak mu vysvětlili, že došlo k omylu, ale takových, co si stěžovali, bylo málo. "Když někdo vidí strojem sečtenou sumu, předpokládá, že je správná. Jenže zapomíná nebo neví, že se stroje dají

naprogramovat tak, aby dělaly chyby. V tomhle případě to tak bylo." Pak ještě dodala, že ten obchod na tom vydělal desítky tisíc dolarů, což ona hodlá dokázat soudy.

"U nás v bance žádné chyby neprogramujeme," řekla Edwina, "ale dochází k nim, ať máme stroje nebo ne. Proto vždycky nabádám lidi, aby si svoje výpisy z účtů překontrolovali."

Při šetření v tom obchodním domě, vykládala Margot ostatním, jí pomáhal jeden soukromý detektiv jménem Vernon Jax, velice pečlivý a vynalézavý člověk. Margot ho velice chválila.

"O tom vím," řekl Lewis D'Orsey. "Ten dělal kdysi nějaké šetření pro Akciovou a burzovní kontrolní komisi - kvůli jedné věci, na kterou je upozornil. To je schopný člověk."

Na odchodu z jídelny řekl Alexovi: "Pojďme se taky osvobodit. Nechtěl by seš ke mně přidat na doutník a na koňak? Půjdem ke mně do pracovny. Edwina nemá ráda doutníkový kouř."

Oba pánové se omluvili a sešli o poschodí níž - D'Orseyův byt měl dvě podlaží - do Lewisovy nejsvětější svatyně. Alex se zvědavě rozhlédl.

Byla to prostorná místnost, která měla na dvou stěnách knihovny a na další policičky pro časopisy a pro noviny. Jak přihrádky, tak policičky jimi přetékały. Byly tam tři stolky, jeden s elektrickým psacím strojem, a na všech byly papíry, knihy a vysoké stohy pořadačů. "Když se u jednoho stolu už nedá pracovat," vysvětlil mu Lewis, "tak se prostě přestěhuju k dalšímu."

Otevřenými dveřmi bylo vidět do místnosti, která sloužila ve dne jako kancelář sekretářky a archiv. Lewis tam zašel a vrátil se s dvěma napoleonkami a s lahví Curvoisieru, z níž nalil.

"Často jsem už uvažoval," meditoval Alex, "v jakém prostředí vzniká úspěšný finanční věstník."

"Můžu mluvit jenom za svůj, který odpovědní posuzovatelé považují za nejlepší, jaký existuje." Lewis podal Alexovi koňak, pak mávl rukou směrem k otevřené krabici s doutníky. "Posluž si - jsou tam Manacudos, nejlepší ze všech. Kromě toho je odpi-suju z daní."

Jak to děláš?"

Lewis se zachechtal. "Podívej se na tu pásku kolem každého doutníku. Za pakatel si dám původní pásku odstranit a dát na každý doutník zvláštní pásku s nápisem D'Orseyáv věstník. A to je reklama - obchodní vydání, takže kdykoliv kouřím doutník, pocít'uju uspokojení z vědomí, že je to na útraty strýčka Sama."

Alex si vzal bez komentáře doutník a znalecky k němu přičichl. Už dávno přestal vynášet morální soudy o daňových kličkách. Kongres je proměnil v zákon Ameriky a kdo by mohl mít za zlé jednotlivci, že ho využívá?

"Abych ti odpověděl na tvou otázku," řekl Lewis, "nedělám žádné tajemství z toho, o čem mému Věstníku jde." Zapálil Alexovi doutník, pak zapálil sobě a blaženě vdechl. "O to, abych bohatým pomáhal zbohatnout ještě víc."

"To jsem si všiml."

Alex věděl, že každé číslo Věstníku obsahuje rady, jak vydělat peníze - které akcie koupit a které prodat, do jakých valut ukládat nebo kterých se zbavovat, s čím obchodovat, kterým zahraničním burzám dávat přednost a kterým se vyhýbat; kromě toho uváděl daňové kličky pro bohaté a pro ty, co nemají zábrany, radil, jak obchodovat prostřednictvím kont ve Švýcarsku, naznačoval pravděpodobný vliv politické situace na finance, upozorňoval na hrozící pohromy, které mohou zasvěcenci proměnit v zisk. Seznam byl vždy dlouhý, tón Věstníku autoritativní a nesmlouvavý. Dvojakosti tu byly málokdy.

"Naneštěstí existuje ve finančním zpravodajství spousta šejdířů a šarlatánů," dodal Lewis, "kteří poškozují poctivé seriózní věstníky. Některé takzvané věstníky jenom sbírají novinové informace a jsou proto bezcenné. Jiné zase doporučují určité akcie a berou úplatky od makléřů a promotérů. Takovéhle švindly ovšem nakonec vyplují vždycky na povrch. Hodnotných věstníků je asi tak půl tuctu a můj stojí na prvním místě."

Alex si pomyslel, že u každého jiného by to neustálé vynášení vlastní osoby člověka uráželo. Ale u Lewise ho tak nějak neuráželo, snad protože se dalo doložit úspěchy. Pokud šlo o jeho politické ultrapravičácké názory, Alex zjišťoval, že si je dovede přefiltrovat, až mu zbyde čirý finanční destilát - jako čas prolitý přes cedník.

"Myslím, že patříš k mým předplatitelům," řekl Lewis.

"Ano - přes banku."

"Tady máš poslední číslo mého Věstníku - vem si ho, třebaže ti přijde v pondělí tvoje vlastní."

"Děkuju." Alex si vzal bleďmodrý litografovaný arch - čtyři kvartové stránky, které složené nepůsobily navenek nijak impozantně. Originál - hustě, strojem psané stránky - se vždycky ofotografoval a zmenšil. Ale co se Věstníku nedostávalo na vizuální eleganci, to nahrazovala jeho finančnická hodnota. Lewis byl hrdý na to, že ti, kteří se řídili jeho radami, mohli svůj 'kapitál', ať byl jakýkoli, zvýšit každý rok o čtvrtinu až o polovinu a v některých případech ho mohli až zdvojnásobit nebo ztrojnásobit.

"V čem je to tvoje tajemství?" zeptal se Alex. "Čím to, že máš tak často pravdu?"

"Mám mozek jako počítač, ve kterém jsou uloženy informace za třicet let." Lewis zabafal z doutníku, pak si zaťukal kostnatým prstem na čelo. "Každý drobiček finančních informací, které jsem získal, je uskladněný tadyhle. Kromě toho dokážu dávat do spojitosti jednu informaci s druhou a budoucnost s minulostí. A navíc mám něco, co počítač nemá - vrozeného génia."

"Tak proč se otravuješ s nějakým věstníkem? Proč si prostě nenaděláš jmění?"

"To by mi nepřineslo žádné uspokojení. Žádnou konkurenci. Kromě toho," zakřenil se Lewis, "se mi nedaří tak špatně."

"Pokud se správně rozpomínám, děláš předplatné na svůj Věstník..."

"Tři sta dolarů ročně. Při osobních konzultacích žádám tisíc dolarů za hodinu."

"Někdy uvažuju, kolik máš předplatitelů."

"Stejně jako ostatní. Ale to je tajemství, které pečlivě střežím."

"Promiň. Nechtěl jsem vyzvídat."

"Nemusíš se omlouvat. Na tvém místě by mě to taky zajímalo."

Lewis se dnes večer zdá uvolněnější než jindy, pomyslel si Alex.

"Třeba se s tebou o to tajemství podělím," pokračoval Lewis. "Každý se někdy rád pochlubí. Mám přes pět tisíc předplatitelů."

Alex v duchu počítal a pak tiše hvízdal. To znamenalo roční příjem přes jeden a půl miliónu dolarů.

"Je to tak," svěřil se mu Lewis, "a každý rok vydám knihu a každý měsíc mám asi tak dvacet konzultací. Honoráře a tantiémy z knih kryjí veškeré mé náklady, takže Věstník představuje můj čistý zisk."

"To je úžasný!" Ale na druhé straně ani tak moc ne, přemýšlel Alex. Každý, kdo se řídí Lewisovými radami, může své výdaje dostat stokrát zpátky. Kromě toho se dají jak předplatné na Věstník, tak honorář za konzultaci odpočítat z daní.

"Existuje nějaký všeobecný návod," zeptal se Alex, "jak mají lidi, co vlastní nějaké peníze, investovat nebo ukládat?"

"Jistěže! - Musí se o své peníze starat sami."

"Řekněme, že jde o někoho, kdo ne ---"

"Tak ať si na to přijde. Učit se není taková námaha a starat se o vlastní peníze může být zábavné. Musí poslouchat rady, to samozřejmě, ale přitom být skeptický a ostražitý a vybírat si, které rady přijme. Za nějakou dobu se naučí, komu má důvěřovat a komu ne. Musí hodně číst, včetně věstníků jako je můj. Ale nikdy nesmí dát nikomu právo, aby rozhodoval za něj. Tím myslím především makléře, kteří představují nejsnadnější cestu, jak ztratit všechno, co člověk má, a bankovní oddělení svěřeneckých fondů."

"Co máš proti oddělení svěřeneckých fondů?"

"Krucifix, Alexi, víš přece moc dobře, že výsledky tvé banky stejně tak jako výsledky ostatních bank jsou strašlivé. O velké účty v oddělení svěřeneckých vkladů se staráte - do jisté míry. Střední a malé se hodí buď do společného pytle nebo o nich rozhodují špatně placení neschopní úředníci, kteří nerozeznají stoupající akcii od hajzlpapíru."

Alex se ušklíbl, ale neprotestoval. Až moc dobře věděl, že to, co tvrdí Lewis, je až na několik čestných výjimek pravda.

Pánové, popíjejíce koňak v zakouřené místnosti, zmlkli. Alex listoval ve Věstníku, pročítaje si zběžně jeho obsah, který si pak přečte podrobněji. Byla tam jako obvykle řada dlouhých sloupců údajů, jež se hemžily zkratkami, pro laika nesrozumitelnými.

Srozumitelnější byl sloupec:

Doporučovaný poměr valut:

švýcarský frank	40 %
holandský gulden	25 %
německá marka	20 %
kanadský dolar	10 %
rakouský šilink	5 %
americký dolar	0 %

Pravidelná rubrika uváděla mezinárodní obligace, které se mají prodat nebo držet. Alex seběhl očima ke sloupci "koupit" a "držet", pak ke sloupci "prodat". Najednou se prudce zarazil u: "Supranacionální - prodat ihned za tržní cenu".

"Lewisí, tady s tou Supranacionální - proč se má prodat? A ke všemu ihned za tržní cenu? Celá léta jsi u ní doporučoval dlouhodobě držet."

Jeho hostitel chvíli přemýšlel, pak odpověděl. "Sunaspol mě začíná znepokojovat. Dostávám příliš negativních, i když kusých zpráv ze zcela nezávislých pramenů. Kolují nějaké zvěsti o velkých ztrátách, které ještě nebyly hlášeny. Kromě toho historky o divokých účetních praktikách v sesterských závodech. Nepotvrzená historka, že Veliký George usiluje ve Washingtonu o subvenci jako kdysi Lockheed. Z toho plyne - možná, ale taky možná ne - že Sunaspol směřuje k mělčinám. Byl bych radši, kdyby z toho moji lidi pro jistotu vycouvali."

"Ale všechno, co jsi řekl, jsou jen zvěsti a dohady. To se říká o všech firmách. Kde máš něco opodstatněného?"

"Opodstatněné tady není nic. Moje doporučení 'prodat' pramení z instinktu. Jsou chvíle, kdy se řídím instinktem. Tohle je jedna z nich." Lewis D'Orsey odložil nedopalek doutníku do popelníku a postavil prázdnou skleničku. "Nemáme se připojit k dámám?"

"Pojďme," odpověděl Alex a šel za Lewisem. Ale v duchu byl ještě u Supranacionální.

(4):

"Nikdy bych byl nevěřil," obořil se na Milese Eastina Nolan Wainwright, "že budete mít tu opovázlivost a přijdete sem."

"Já bych to asi byl taky nevěřil." Z hlasu Milese Eastina zaznívala nervozita. "Chtěl jsem přijít včera, ale pak jsem došel k názoru, že se k tomu prostě neodhodlám. Dneska jsem se tady kolem potloukal půl hodiny, než jsem sebral odvahu vejít."

"Vy tomu třeba říkáte odvaha. Ale já tomu říkám drzost. Co vlastně chcete, když už jste teda tady?"

Oba muži stáli proti sobě v Nolanově kanceláři. Ostře se od sebe lišili: Vážný, krásný šéf bezpečnostního oddělení a propuštěný vězeň Eastin - shrbený, scvrklý, bledý, nejistý, na hony vzdálený tomu veselému, přívětivému zástupci šéfa provozu, který ještě před jedenácti měsíci pracoval v První americké komerční.

Prostředí, ve kterém proti sobě stáli, bylo ve srovnání s většinou bankovních oddělení spartánské. Mělo holé obílené zdi a šedý kovový nábytek, počítaje v to i Wainwrightův stůl, na podlaze byl koberec, ale tenký a laciný. Banka nešetřila peněží a uměleckými ozdobami v těch částech budovy, kde se to vyplácelo. Oddělení bezpečnosti k nim nepatřilo.

"Tak co teda chcete?" opakoval Wainwright.

"Přišel jsem se pozeptat, jestli byste mi nepomohl."

"Proč bych to dělal?"

Mladší z mužů zaváhal, než odpověděl, a pak, ještě pořád nervózně, řekl: "Vím, že jste mě s tím prvním doznáním podtrhl. Ten večer, co mě zatkl. Můj advokát mi pak řekl, že to bylo protizákonné, že by se to přiznání nikdy nedalo použít u soudu. Vy jste to věděl. Ale nechal jste mě v domněnku, že je právoplatné - abych podepsal to druhé, pro FBI. Nevěděl jsem, že je mezi nimi rozdíl..."

Wainwrightovy oči se podezíravě zúžily. "Než vám na to odpovím, rád bych se dověděl něco já od vás. Máte u sebe nějaký nahrávací přístroj?"

"Ne."

"Jak vám mám věřit?"

Miles pokrčil rameny, pak zvedl ruce nad hlavu, jak se to naučil při osobních prohlídkách na policii a ve vězení.

Na okamžik se zdálo, že ho Wainwright hodlá prohlédnout, ale pak po něm jenom rychle, profesionálně přešel rukama odshora až dolů. Miles spustil paže.

"Nejsem včerejší," řekl Wainwright. "Chlapci jako vy si myslí, že člověka převevou a při něčem nachytají a pak proti němu vnesou žalobu. Tak z vás se stal ve vězení právník?"

"Ne. Zjistil jsem jediné to s tím doznáním."

"Dobrá. Když už jste s tím vyrukoval, tak vám řeknu, jak to je. Samozřejmě že jsem věděl, že to před zákonem nemusí obstát. Samozřejmě, že jsem vás podfouk. A ještě něco: Udělal bych za stejných okolností totéž. Byl jste vinen nebo ne? Chtěl jste poslat tu Núñezovou do vězení. Co tady záleží na formě?"

"Já jenom myslel..."

"Vsak já vím, co jste myslel. Myslel jste, že se sem vrátíte, že mě bude hryzat svědomí a skočím vám na nějaký váš plán nebo oč vám to vlastně jde. Jenže věci se mají jinak. Na nic vám neskočím."

Miles Eastin zamumlal: "Já nemám žádný plán. Mrzí mě, že jsem sem chodil."

"A co tedy chcete?"

Nastala pauza, v níž jeden odhadoval druhého. Miles pak řekl: "Zaměstnání."

"Tady? Vy jste se snad zbláznil."

"Proč? Byl bych ten nejpocitivější zaměstnanec, jakého kdy banka měla."

"Dokud by vás někdo nepřimáčkl ke zdi a vy jste nezačal krást znovu."

"To už nikdy!" Na povrch probleskl krátký zášleh bývalého Milese Eastina. "Copak mi nevěříte, copak mi nikdo neuvěří, že jsem dostal pořádnou lekci? Lekci o tom, co se stane, když člověk krade? Takovou lekci, že to už nikdy, nikdy v životě neudělám? Copak si myslíte, že na světě existuje pokušení, kterému bych dnes nedokázal odolat a riskoval, že pudu zpátky do vězení?"

Wainwright zavřel: "Čemu věřím nebo nevěřím, není podstatné. Banka má svou politiku. A patří k ní nezaměstnávat nikoho, kdo nemá čistý trestní rejstřík. I kdybych to chtěl udělat, tohle bych změnit nemohl."

"Ale mohl byste se o to pokusit. Existují místa, dokonce i tady, kde by pokaňkaný trestní rejstřík nevalil, kde člověk nemá možnost dopustit se nějaké nepoctivosti. Nemohl bych dostat nějaké takové zaměstnání?"

"Ne," Pak se do toho vloudila zvědavost. "A vůbec, proč jste se upíchl právě na to, abyste se vrátil sem?"

"Protože nemůžu sehnat nikde žádnou práci, vůbec žádnou, ani vyhlídku, ani naději na práci." Milesův hlas se zachvěl, "A protože mám hlad."

"Cože máte?"

"Jsou to tři neděle, co jsem venku na podmínku, pane Wainwrighte. Už týden nemám vůbec žádné peníze. Tři dny jsem nejedl. Začínám propadat zoufalství." Hlas, který se předtím zachvěl, se zadrhl a zlomil. "To, že jsem přišel sem ... že jdu za vámi, ačkoli jsem tušil, co mi odpovíte ... bylo to poslední..."

Wainwright poslouchal a obličej mu trochu zjihl. Pak ukázal na židli na protější straně místnosti. "Posaďte se."

Vyšel ven a dal své sekretářce pět dolarů. "Skočte do automatu," nařídil jí. "Kupte dva sendviče s rostbífem a půl litru mlíka."

Když se vrátil, seděl Miles Eastin na místě, které mu Wainwright označil, tělo shrbené, v obličeji netečný výraz.

"Váš dohlizitel vám nepomohl?"

Miles odpověděl trpce: "Má takových případů hory - jak mi řekl - sto sedmdesát lidí, propuštěných na podmínku. Za každým musí jednou měsíčně zajít, co pro něj může udělat? Místa nejsou. Jediné, co člověku může poskytnout, je výstraha."

Wainwright ze zkušenosti věděl, jak ty výstrahy vypadají: Nestýkat se s ostatními zločinci, s nimiž se seznámil ve vězení, nechodit do známých zločineckých doupat. Pakliže udělá jedno nebo druhé a někdo ho při tom oficiálně načapá, má zaručený okamžitý návrat do vězení. Ale v praxi byla tato nařízení stejně nerealistická jako zastaralá. Vězeň

bez finančních prostředků to měl všude tak zavařeně, že styk s takovými, jako byl on, představoval často jediný způsob, jak se udržet naživu. Proto také bylo procento recidivistů mezi bývalými vězni tak vysoké.

Wainwright se zeptal: "Opravdu jste hledal zaměstnání?"

"Všude, kde mě to jen napadlo. A nebyl jsem zrovna vybíravý."

Zaměstnání, ke kterému se Miles za ty tři týdny hledání dostal nejbliž, byla práce pomocníka v kuchyni v jedné rušné italské restauraci třetího řádu. Místo tam měli a majitel, takový melancholický střizlík, měl chuť Milese vzít. Ale jakmile mu Miles prozradil, že byl ve vězení - protože věděl, že mu to říct musí - majitel se ohlédl k blízké pokladně. Přesto zaváhal, ale restaurátérova žena, kaprál v sukních, rozhodla: "Ne, to si nemůžeme dovolit risknout." Prosil je oba dva, ale nadarmo.

Jinde vyloučila okolnost, že byl propuštěn na podmínku, veškerou naději ještě rychleji.

"Kdybych pro vás mohl něco udělat, tak bych to třeba udělal." Wainwright byl už laskavější než na začátku celého rozhovoru. "Ale nemůžu. Tady nic není. Věřte mi."

Miles zachmuřeně přikývl: "Já jsem s tím stejně nepočítal."

"A co hodláte podniknout dál?"

Než Miles stačil odpovědět, vrátila se sekretářka a podala Wainwrightovi pytlík a drobné. Když odešla, Wainwright vytáhl a postavil na stůl mléko a sendviče. Eastin přihlížel a sliny se mu sbíhaly.

"Jestli chcete, tak to snězte."

Miles přistoupil a nedočkavými prsty strhl obal z prvního sendviče. Když Wainwright pozoroval, jak mlčky hltá jídlo, zapudil veškeré své pochyby o Milesově tvrzení, že má hlad. A jak přihlížel, začínal se mu v hlavě líhnout nápad.

Miles nakonec dopil z papírového pohárku poslední kapičku mléka a utřel si rty. Ze sendvičů nezbyl ani drobeček.

Neodpověděl jste mi na mou otázku, upozornil ho Wainwright. "Co hodláte podnikat dál?"

Eastin viditelně zaváhal a pak odpověděl hluše: "Nevím."

"Řekl bych, že víte. A myslím, že lžete - poprvé, co jste sem vkročil."

Miles Eastin pokrčil rameny. "Záleží na tom ještě?"

"Hádám na tohle," pokračoval Wainwright. Milesovu otázku ignoroval. "Až do teďka jste se vyhýbal lidem, co jste poznal ve vězení. Ale protože jste tady nic nesehnal, rozhodl jste se, že za nima zajdete. Budete riskovat, že vás někdo uvidí, i své propuštění na podmínku."

"A kde mi kyne nějaká jiná šance, kruci? Proč se ptáte, když toho tolik víte?"

"Takže vy takovéhle kontakty máte."

"Když vám řeknu, že mám," odpověděl Eastin pohrdavě, "tak první, co uděláte, bude, že vezmete telefon a zavoláte mému dohlížiteli."

"Ne," zavrtil hlavou Wainwright. "Ať se rozhodneme udělat cokoli, tohle neudělám, to vám slibuju."

"Co tím chcete říct, ať se rozhodneme udělat cokoli?"

"Možná že by tady bylo něco, na čem bychom se mohli dohodnout, Kdybyste byl ochoten podstoupit určité riziko. Velké riziko."

"Jaké?"

"To ponechme zatím stranou. Až to bude zapotřebí, tak se k tomu vrátíme. Nejdřív mi řekněte, jaké lidi jste tam poznal a s kterými byste mohl navázat kontakt." A poněvadž vycítil, že Miles je ještě pořád ve střehu, dodal: "Dávám vám své slovo, že bez vašeho souhlasu nezneužiju ničeho, co mi řeknete."

"Jak mám vědět, že to není zase podtrh - jako jste mě podtrhl předtím?"

"Nijak. Musíte to risknout a důvěřovat mi. Jinak jděte a už se nevracejte."

Miles seděl mlčky a přemýšlel, čas od času si olízl nervózně rty, jako už několikrát předtím. Pak zničehonic, bez jakékoli vnější známky, že by se rozhodl, spustil.

Prozradil, jak za ním přišel poprvé emisář z Mafijské kolonie v Drummondské káznici. Řekl Wainwrightovi, že vzkaz, který mu předal, byl od lichváře zvenčí, od Igora Ominského, a že zněl v tom smyslu, že on, Eastin, je "férovej chlap", protože ani když byl zatčen, ani dodatečně neprozradil lichváře, ani bookmakera. Zato se mu dostane té blahovůle, že lichvář po dobu, co bude Miles ve vězení, nebude připisovat k jeho půjčce úroky. "Ten posel z Mafijské kolony povídal, že Ominský zastaví hodiny, co budu ve vězení."

"Jenže teď už tam nejste," podotkl Wainwright, "a hodiny už zase běží."

Miles se tvářil ustaraně. "Ano, já vím." Už si to taky uvědomil, ale snažil se na to při shánění zaměstnání nemyslet. Kromě toho se vyhýbal místu, kde - jak mu řekli - může navázat spojení s lichvářem Ominským a s ostatními. Byl to sportovní klub Dvojité sedmičky ve středu města, což mu bylo sděleno několik dní před odchodem z vězení. Teď to sdělení při Wainwrightově sondování opakoval.

"Hm. Dvojitou sedmičku sice neznám," hloubal šéf bezpečnostního oddělení, "ale slyšel jsem o ní. Povídá se, že je to zapadáka křiváků."

Miles se mimo to v Drummondu dověděl, že bude mít na základě kontaktů, jež naváže, možnost vydělat si na živobytí a ještě začít splácet svůj dluh. Nepotřeboval žádný diagram, aby věděl, že takové "možnosti" budou nezákonné. Tohle vědomí spolu s hrůzou před návratem do vězení způsobovalo, že se Dvojité sedmičce vyhýbal. Prozatím.

"Moje tušení bylo tedy správné. Byl byste tam odsud šel."

"Ježíši, pane Wainwrighte, nechtěl jsem. Ještě pořád nechci."

"Mezi námi, možná, že byste mohl spojit příjemné s užitečným."

"Jak?"

"Slyšel jste už někdy slovo rafan?"

Miles Eastin se zatvářil překvapeně, ale pak připustil: "Ano."

"Tak teda pozorně poslouchajte."

Wainwright začal mluvit.

Když před čtyřmi měsíci šéf bezpečnostního oddělení prohlížel utopené a zohavené tělo svého informátora "Mukla", silně pochyboval, že by kdy znovu poslal nasazeného agenta do podsvětí. V tom okamžiku, zděšený a s pocitem viny, myslel svá slova vážně a neudělal od té doby nic, aby si obstaral náhradu. Ale tahle příležitost - Milesovo zoufalství a jeho čerstvé kontakty - byla příliš lákavá, než aby ji pominul.

K tomu všemu přistupovala skutečnost, že se objevovalo čím dál víc padělaných kreditkart, takže se to už podobalo hotové záplavě, a že jejich zdroj zůstal neznámý. Konvenční metody, jak zjistit výrobce a distributory, selhaly, jak Wainwright věděl. A pátrání ztěžoval i federální zákon, podle něhož padělání kreditkart není zločin. Je nutno dokázat, že došlo k zneužití; podvodný úmysl nestačí. Všechny tyto důvody měly na svědomí, že policejní úřady jeví větší zájem o padělky jiných věcí a o kreditkarty se staraly jenom příležitostně. Banky - k zámurku profesionálů, jako byl Nolan Wainwright - se nijak vážně nepokoušely tuto situaci změnit.

Většinu toho vysvětlil šéf bezpečnostního oddělení Milesovi Eastinovi zevrubně. Kromě toho mu předestřel v zásadě velmi prostý plán. Miles půjde do klubu Dvojitá sedmička a naváže kontakty s každým, s kým se mu to podaří. Bude se snažit získat jeho důvěru a kromě toho využije každé příležitosti, která se mu naskytne, vydělat si nějaké peníze.

"Bude to dvojitá riziko, což budete muset mít na paměti," řekl Wainwright. "Jestliže uděláte něco protizákonného a nachytají vás při tom, tak vás zavrou, postaví před soud a nikdo vám nepomůže. Druhé riziko je v tom, že i když vás nechytí, ale váš dohlizitel se o tom doslechne, tak vás vězení stejně nemine."

Jestliže ovšem nedojde k žádnému nedopatření, pokračoval Wainwright, má se Miles pokusit své kontakty rozšířit, dobře poslouchat a sbírat informace. Ze začátku musí být ve střehu, aby nedal najevo zvědavost. "Musíte na to pomaloučku," upozorňoval ho Wainwright. "Žádné spěchy, mějte trpělivost. Počkejte, až se to roznese; až přijdou lidi za vámi."

Teprve až Milese vezmou mezi sebe, bude se ze všech sil snažit dovědět víc. V té době už může začít s nenápadnými dotazy o falšovaných kreditkartách, dávat najevo zájem a snažit se dostat blíž k místu, kde se s nima kšeftuje. "Vždycky existuje někdo," poučoval ho Wainwright, "kdo zná někoho, který zná dalšího chlápka, co má nějakou partu, která něco podniká. Tímhle způsobem se do ní vetřete."

A Eastin mu bude podávat pravidelně zprávy, pokračoval šéf bezpečnostního oddělení. I když nikdy přímo.

Zmínka o podávání zpráv Wainwrightovi připomněla povinnost Eastinovi vysvětlit, jak to bylo s "Muklem". Vysvětlil mu všechno bez obalu a nevynechal jedinou podrobnost. Při řeči pozoroval, jak Miles bledne, a vzpomněl si na tu noc v jeho bytě, kdy došlo ke konfrontaci a k odhalení a kdy na tom mladém muži bylo jasně vidět strach z fyzického násilí.

"Ať se stane cokoli," řekl Wainwright přísně, "nechci, abyste pak řekl nebo si myslel, že jsem vás nevaroval před nebezpečím." Odmlčel se a uvažoval. "A teď k penězům."

Pakliže se Miles uvolí dělat bance rafana, prohlásil šéf bezpečnostního oddělení, má zaručeno pět set dolarů měsíčně až do doby - ať to dopadne tak nebo tak - kdy jeho úkol skončí. Peníze mu budou vypláceny přes prostředníka.

"Budu zaměstnancem banky?"

"To v žádném případě ne."

Wainwrightova odpověď zněla jednoznačně, emfaticky, neodvolatelně. Šéf bezpečnostního oddělení to pak rozvedl: Účast banky na celé záležitosti bude nulová. Když Miles Eastin přivolí vzít na sebe roli, kterou mu Wainwright nabízí, bude padat všechno jen a jen na jeho hlavu. Dostane-li se do maléru a pokusí-li se do toho zatáhnout První americkou komerční, banka prohlásí, že s tím nemá nic společného, a nikdo mu neuvěří. "A vzhledem k tomu, že jste byl odsouzen, a že jste seděl," prohlásil Wainwright, "tak se k vám nebudeme vůbec hlásit."

Miles se ušklíbl. "To je jednostranné ujednání."

"To bych řekl! Ale pamatujte si jedno: Vy jste přišel za mnou. Ne já za vámi. Tak co mi odpovíte - ano nebo ne?"

"Co byste udělal vy na mém místě?"

"Nejsem na vašem místě a asi nikdy nebudu. Ale řeknu vám, jak na to pohlížím. Tak jak se věci mají, nemáte zrovna na vybranou."

Z Milese na okamžik vyšlehl jeho bývalý humor a veselá povaha. "Když mi padne hlava, prohrávám, když mi padne orel, taky prohrávám. Zřejmě mám z pekla smůlu. Dovolte, abych se zeptal ještě na jedno."

"Nač?"

"Jestliže to všechno klapne, jestliže dostanu - jestliže dostanete důkazy, co potřebujete, pomůžete mi pak najít nějaké místo v První americké komerční?"

"To vám slíbit nemůžu. Už jsem vám řekl, že ty nařízení jsem nesepisoval já."

"Ale mohl byste se zasadit o to, aby se porušily."

Wainwright chvíli přemýšlel, než odpověděl. V duchu si říkal: Kdyby k tomu došlo, můžu jít za Alexem Vandervoortem a za Milese se vzít. Kdyby to dopadlo, stojí to za to. A nahlas řekl: "Pokusím se o to. Ale víc vám neslibuju."

"Jste tvrdý člověk," odpověděl Miles Eastin. "No dobrá, přijímám."

Pak hovořili o prostředníkovi.

"Ode dneška," upozorňoval ho Wainwright, "se spolu nebudeme stýkat přímo. Je to příliš nebezpečné. Kterýkoli z nás může být sledován. Potřebujeme někoho, kdo by předával vzkazy oběma směry - a peníze; někoho, komu oba naprosto důvěřujeme."

Miles odpověděl váhavě: "Co Juanita Núñezová? Kdyby se k tomu uvolila."

Wainwright se zatvářil nevěřičně. "Ta úřednice, co jste ..."

"Ano. Ale ona mi to odpustila." V jeho hlase byla směs radosti a vzrušení. "Zašel jsem za ní a pámbů ji požehnej, ona mi odpustila."

"To jsem blázen."

"Zeptejte se jí sám," řekl Miles Eastin. "Nemá naprosto žádný důvod, proč by se k tomu měla uvolovat, ale myslím ... prostě si myslím, že by mohla."

(5):

Do jaké míry je instinkt Lewise D'Orseye v otázce Supranacionální společnosti správný? Do jaké míry je Supranacionální zdravá firma? Tyto úvahy nenechávaly Alexe Vandervoorta na pokoji.

O Sunaspolu mluvili s Lewisem v sobotu večer. Po zbytek víkendu hloubal Alex nad D'Orseyovým Věstníkem, který doporučoval prodat akcie Supranacionální za současnou tržní cenu, a nad Lewisovými pochybnostmi o pevnosti tohoto konglomerátu.

Byla to záležitost pro banku nanejvýš důležitá, dokonce životně důležitá. Alex si uvědomoval, že je to choulostivá situace a že musí postupovat opatrně.

Předně je Supranacionální v současné době největším klientem banky a každý klient by byl právem dotčený, kdyby o něm jeho banka roztrušovala nepříznivé zvěsti, zvláště zvěsti nepravdivé. Ale Alex si nedělal iluze: Jakmile by se začal vyptávat v širším okruhu, rychle by se to rozneslo a zároveň by se rozneslo, kdo je autorem podobných dotazů.

Jsou však ty zvěsti nepravdivé? Jsou určitě - jak Lewis D'Orsey připustil - nepodložené. Ale to byly i první zvěsti o tak nevidaných pádech, jako byl pád společnosti Penn Central, Equity Funding, Franklin National Bank, American Bank and Trust, U. S. National Bank v San Diegu a dalších. Byl tu i případ Lockheed, firmy, která se sice nepotopila, ale jen tak tak, a kterou z toho jen tak tak vytáhla výpomoc americké vlády. Alex si vzpomínal se znepokojivou jasností na slova Lewise D'Orseye o předsedovi správní rady Sunaspolu Quatermainovi, který usiluje ve Washingtonu o půjčku a la Lockheed - až na to, že Lewis použil slova subvence, což nebylo daleko od pravdy.

Je ovšem možné, že Supranacionální jenom přechodně trpí nedostatkem hotovosti, to se občas stává i těm nejzdravějším firmám. Alex doufal, že je to tak - nebo nějak podobně. Jakožto zaměstnanec První americké komerční si však nemohl dovolit klidně sedět a doufat. Banka nacpala do Sunaspolu padesát miliónů a kromě toho nakoupila za fondy, nad kterými měla úkol bdít, spoustu akcií Supranacionální. Kdykoli si na to Alex vzpomněl, vždycky se zachvěl. Nakonec dospěl k rozhodnutí, že by měl nejdříve ze všeho informovat Roscoa Heywarda.

V pondělí ráno se za ním vydal ze své kanceláře po okobercované chodbě 36. poschodí. Vzal s sebou poslední číslo D'Orseyova Věstníku, které mu Lewis v sobotu večer dal.

Heyward tam nebyl. Alex přátelsky pokývl vedoucí sekretářce paní Callaghanové, vešel dovnitř a položil Věstník Heywardovi na stůl. Předtím zatřhl příslušné místo o Supranacionální a připíchl k časopisu lístek, na němž stálo: Roscoe, říkal jsem si, že byste si to měl přečíst.

Pak se vrátil do své kanceláře.

Za půl hodiny se k němu přičítal Heyward s obličejem celým zardělým. Hodil na stůl Věstník. "Položil jste mi tohle inteligenci urážející svinstvo na stůl?"

Alex ukázal na lístek psaný jeho rukou. "Jak vidíte, tak položil."

"Tak mi prokažte tu laskavost a přestaňte mi posílat žvásty toho nafoukaného ignoranta."

"Ale prosím vás! Máte pravdu. Lewis je opravdu nafoukaný a všechno, co tady píše, se mi taky nezamlouvá, stejně asi jako vám. Ale ignorant to není a některá jeho hlediska stojí aspoň za to, aby si je člověk vypočetl."

"To si třeba myslíte vy. Jiní ne. Navrhuji vám, abyste si přečetl tady tohle." Heyward plácl nějaký otevřený časopis na Věstník.

Alex sklopil pohled, překvapen vehemencí svého kolegy. "Já jsem to už čet."

Byl to časopis Forbes, a ten dvoustránkový článek, o němž šlo, byl zničující útok na Lewise D'Orseye. Alexovi připadalo, že článek je chudý na fakta, ale oplývá zběsilostí. Podtrhával však, co Alex věděl - že útoky oficiálních finančních rubrik na D'Orseyův Věstník jsou v tisku časté. Alex podotkl: "The Wall Street Journal přinesl před rokem něco podobného."

"Pak mě překvapuje, že se nechcete smířit s faktem, že D'Orsey jakožto finanční poradce nemá vůbec žádné vzdělání ani kvalifikaci. V jistém smyslu mě mrzí, že je jeho žena u nás zaměstnaná."

Alex odpověděl ostře: "Edwina a Lewis D'Orseyovi zásadně svá zaměstnání nespojují, jak jistě víte. Pokud jde o kvalifikaci, rád bych vám připomněl, že spousta expertů s horou všelijakých vysvědčení se ve finančních předpovědích moc nedaří. Lewisovi však velice často ano."

"Ale v otázce Sunaspolu se mýlí."

"Vy pokládáte Sunaspol za zdravou firmu?"

Alex položil tuto otázku tichým hlasem, nikoli z nepřátelství, ale protože ho to zajímalo. Jeho účín na Roscoa Heywarda se však podobal výbuchu. Oči za brýlemi bez obrouček zaplály; po obličeji se mu rozlila ještě temnější červeně. "Jsem přesvědčen, že by vás nic tak nepotěšilo, jako kdyby byl Sunaspol odstavený, a tím i já."

"Ne, o to tady..."

"Nechte mě domluvit." Svaly na Heywardově obličeji sebou zacukaly a jeho vztek vyhřezl naplno. "Až moc dobře pozoruju ty vaše drobné pletichy a to vaše rozšiřování pochybností, jako například že jste dal kolovat tohle svinstvo" - ukázal na D'Orseyův Věstník - "a říkám vám, abyste s tím přestal, abyste toho nechal. Supranacionální je zdravá, prosperující firma s vysokými zisky a dobrým vedením. Že jsme získali její účet - ať mi to závidíte sebevíc - je moje zásluha. Je to moje záležitost. A varuju vás: Neplet' se do toho!"

Otočil se na podpatku a odešel.

Alex Vandervoort seděl několik minut mlčky a zamyšleně a vážil to, k čemu právě došlo. Heywardův výbuch ho udivil. V těch dvou a půl letech, co ho znal a pracoval s ním, docházivalo mezi nimi k výměně názorů a občas vypluly na povrch jejich vzájemné nesympatie. Ale ještě nikdy neztratil Heyward vládu nad sebou tak, jako tohle dopoledne.

Alex siv říkal, že asi zná důvod. Pod tou zuřivostí se asi skrývají starosti. Čím víc o tom Alex přemýšlel, tím si tím byl jistější.

On sám si dělal kvůli Supranacionální taky starosti. Otázka zní: Dělá si Heyward starosti kvůli Supranacionální? A když, co dál?

Jak nad tím dumal, začalo se mu něco v paměti vybavovat. Nějaký útržek z nedávného rozhovoru. Zmáčkli knoflík domácí linky a požádal svou sekretářku: "Pokuste se sehnat slečnu Brackenovou."

Trvalo to čtvrt hodiny, než se ozval Margotin veselý hlas: "Doufám, že máš pro mě nějakou příjemnou zprávu. Vytáhl jsi mě od soudu."

"Bez starosti, Brackenová." Nemámil čas. "Při té akci s tím jednotkovým domem - o které jsi mluvila v sobotu večer - sis najala soukromého člověka, který ten případ prověřoval, vid'?"

"Ano. Vernona Jaxe."

"Mám dojem, že ho zná i Lewis nebo že o něm slyšel."

"Správně."

"A že říkal, že je to schopný člověk, který pracoval pro Akciovou a burzovní kontrolní komisi."

"To jsem taky slyšela. Vernon totiž vystudoval ekonomii."

Alex si tuto informaci připsal k poznámkám, jež si udělal. "Je ten Jax diskrétní člověk? Spolehlivý?"

"Naprosto."

"Kde bych ho sehnal?"

"Já ti ho seženu. Řekni mi kdy a kam se má dostavit."

"Ke mně do kanceláře, Brackenová. Dneska - ale na beton."

Alex zkoumal neupraveného, plešatícího nenápadného muže, který seděl proti němu v přijímací místnosti jeho kanceláře. Bylo odpoledne.

Alex usoudil, že je mu něco přes padesát. Vypadal jako maloměstscky hokynář, ale ne zrovna úspěšný. Polobotky měl sešmatlané a na saku skvrnu od nějakého jídla. Už Alexovi prozradil, že byl kdysi kontrolorem berního úřadu, ale pak se osamostatnil.

"Prý jste štuoval ekonomii," řekl Alex.

Druhý muž pokrčil lítostivě rameny. "Večerně. Však to znáte. Nevěděl jsem, co s volným časem." Jeho hlas dozněl a ponechal vysvětlení nedokončené.

"A co účetnictví? V tom se vyznáte dobře?"

"Trochu. Právě dělám kurs, chci složit státnici."

"Zřejmě večerní." Alex začínal chápat.

"No." Slabý stín úsměvu.

"Pane Jaxi," začal Alex.

"Většina lidí mi říká prostě Vernone."

"Vernone, rád bych vám svěřil jedno šetření. Bude vyžadovat naprostou diskrétnost a jde především o rychlost. Slyšel jste o Supranacionální společnosti?"

"Samozřejmě."

"Rád bych se dopátral, jak si stojí finančně. Ale bude to znamenat - obávám se, že pro to není jiné slovo - že budete muset čmúchat opatrně."

Jax se znovu usmál. "Pane Vandervoorte" - tentokrát zněl jeho hlas křepčeji - "to je přesně moje profese."

Shodli se na tom, že si to vyžádá celý měsíc, ale pakliže bude dřív nějaká zpráva, která se bude zdát zaručená, dostane ji Alex hned. Pokud jde o roli banky v tomto pátrání, bude zachována naprostá diskrétnost. Nebude podniknuto nic protizákonného. Honorář byl stanoven na patnáct tisíc dolarů plus rozumná částka na výdaje; polovina honoráře je splatná hned, zbytek až po konečné zprávě. Alex zařídí, aby ty peníze poskytlo provozní oddělení. Uvědomil si, že bude možná muset ty výdaje později odůvodnit, ale o to se hodlal starat, až na to dojde.

K večeru, když už byl Jax pryč, se ozvala Margot.

"Najals ho?"

"Najal."

"Udělal na tebe dobrý dojem?"

Alex se rozhodl, že jí zahraje do noty. "Moc ne."

Margot se tiše zasmála. "Však on se ti předvede. Uvidíš."

Alex však doufal, že nepředvede. Z celého srdce doufal, že instinkt Lewise D'Orseye je mylný, že Vernon Jax

nic nezjistí a že se ukáže, že ty nepříznivé zvěsti o Supranacionální jsou jenom zvěsti - nic víc.

Ten večer vykonal jednu ze svých pravidelných návštěv u Celie v Léčebním středisku. Hrozil se těch návštěv čím dál víc. Odcházel z nich vždycky strašně skleslý, ale z pocitu povinnosti v nich pokračoval. Nebo to byl pocit viny? To nikdy nevěděl jistě.

Ošetřovatelka ho jako obvykle dovedla do Celiina pokoje. Když odešla, Alex seděl a vykládal. Vedl jalový monolog o tom, co ho právě napadlo, přestože Celie nedávala ničím najevo, že by poslouchala nebo si aspoň uvědomovala jeho přítomnost. Při jedné předchozí příležitosti začal schválně plést páte přes deváté, jen aby zjistil, jestli se její prázdný výraz změní. Nezměnil. Pak se za to stydl a od té doby už to neudělal.

Přesto si však během těch sedánek s Celií zvykl žvatlat a žvatlat, skoro sám sebe neposlouchaje, a v duchu bloudit někde jinde. Tenhle večer mezi jiným řekl: "Lidi dnes mají všelijaké problémy, Celie. Problémy, na které by před několika lety nikdo ani nevzdechl. Se všemi důmyslnostmi, co lidstvo objevuje a vynalézá, přicházejí tucty otázek a rozhodnutí, před jakými lidstvo nikdy nestálo. Vem si například elektrické otvíráky. Jestliže má člověk takový otvírák - a já ho mám - nastává mu problém, do které zástrčky ho má strčit, když ho chce použít, jak ho má čistit, co má dělat, když nefunguje. Žádný z těchto problémů by nikdo neměl, kdyby elektrické otvíráky konzerv neexistovaly, a koneckonců, k čemu jsou zapotřebí. A když už mluvíme o problémech, těch máme v téhle chvíli několik - jak osobních, tak v bance. Dneska se vynořil jeden velký. V určitém směru je ti tady lip ..."

Zarazil se, poněvadž si uvědomil, že nejen žvaní, ale dokonce plácá nesmysly. V tomhle tragickém pološeru, kde člověk nežije ani polovičním životem, není nikomu lip.

Jenže Celií nic jiného nezbyvalo. To vyšlo za těch několik posledních měsíců najevo ještě jasněji. Ještě před rokem tu byly stopy její bývalé dívčí křehké krásy. Dnes už byly ty tam. Kdysi nádherné vlasy měla matné a řídké. Plet dostala nasedly nádech; na některých místech, kde se škrábala, měla vyrážku.

Kdysi se stočila do fetální pozice jenom občas, ale teď už ji zaujímal pořád. A přestože byla o deset let mladší než Alex, vypadala jako nějaká babizna o dvacet let starší.

Uplynulo skoro pět let, co přišla do Léčebního střediska. Za tu dobu se tu zcela zabydlela a pravděpodobně zabydlená zůstane.

Alex se díval na svou ženu, nepřestává mluvit a cítí uje soucit a smutek, ale už naprosto žádný vztah ani lásku. Snad by měl některé z těchto emocí pociťovat, ale poněvadž byl k sobě upřímný, přiznal si, že už to nedokáže. Přesto byl s Celií svázán pouty, která nikdy nepřetne, dokud jeden z nich nezemře.

Vzpomněl si na svůj rozhovor s doktorem McCartneyem, přednostou Léčebního střediska, od něhož uplynulo už takřka jedenáct měsíců. Bylo to ten den, kdy Ben Rosselli oznámil tak dramaticky svůj neodvratný skon. Psychiatr mu tenkrát na otázku, jaké následky by měl pro Celií rozvod a Alexův nový sňatek, odpověděl: Možná že by ji to hodilo na druhou stranu rozhraní do naprosto dementského stavu.

A Margot pak prohlásila: Ale rozhodně si nevemu na svědomí a ani nenaložím na svůj hřbet, aby zbytek Celiina zdravého rozumu spadl do bezedné jámy.

Alex ten večer uvažoval, jestli Celiina normálnost už vlastně na dně nějaké bezedné jámy neleží. Ale i kdyby to tak bylo, na jeho odporu uvést tu uzavírací nelítostnou mašinerii rozvodu do pohybu to nic neměnilo.

Stejně tak se nemohl odhodlat a přestěhovat se nastalo k Margot Brackenové, ani k tomu, aby se ona přestěhovala k němu. Margot neměla námitky ani proti jednomu, ani proti druhému uspořádání, ale Alex si přál uzavřít s ní manželství - což jasně nemohl, dokud se nedá rozvést s Celií. V poslední době však cítil, že Margot začíná mít té jeho nerozhodnosti dost.

Jak je to zvláštní, že on, který je zvyklý rozhodovat rychle a rázně v důležitých záležitostech První americké komerční, se ve svém soukromém životě potýká s nerozhodností!

Uvědomoval si, že podstata toho problému spočívá v jeho starém rozporu v otázce osobní viny. Bylo by bývalo před lety možné, aby byl větším úsilím, láskou a pochopením zachránil svou mladou nervózní nejistou nevěstu před tím, co ji potkalo? Ještě pořád měl podezření, že kdyby se byl věnoval víc své ženě a méně své bance, tak by to bývalo třeba možné bylo.

Proto sem chodil, proto nepřestal dělat to málo, co se dalo.

Když nastal čas odchodu, vstal a přešel k Celií s úmyslem ji políbit na čelo, jak to dělával vždycky, když mu to dovolila. Ale ten večer se odtáhla a stočila se ještě víc do klubička, v rozšířených očích náhlý strach. Alex si povzdychl a vzdal se.

"Dobrou noc, Celie," řekl.

Odpověď se nedostavila a on vyšel, ponechávaje svou ženu tomu osamělému světu, se kterým teď žila, ať už byl jakýkoli.

Druhý den ráno poslal pro Nolana Wainwrighta. Řekl šéfu bezpečnostního oddělení, že honorář Vernonu Jaxovi za jeho šetření bude proplacen prostřednictvím Wainwrightova oddělení. Alex mu tu položku podepíše. Neřekl, a Wainwright se neptal, co vlastně tím Vernonovým pátráním sleduje. Dospěl k názoru, že čím míň lidí to bude prozatím vědět, tím líp.

Nolan Wainwright měl pro Alexe na oplátku taky jednu zprávu. Týkala se jeho dohody s Milesem Eastinem, který měl dělat bance informátora. Alex okamžitě zareagoval.

"Ne. Toho člověka už nikdy nechci mít na výplatní listině zaměstnanců."

"Však nebude," namítl Wainwright. "Vysvětlil jsem mu, že pokud jde o banku, nemá u nás žádné postavení. Všechny peníze, co bude dostávat, budou propláceny v hotovosti a nic nebude poukazovat na to, odkud přicházejí."

"To je slovíčkaření, Nolane. Tak či onak bude náš zaměstnanec a k tomu nemůžu dát souhlas."

"Když nedáte," namítl Nolan Wainwright, "tak mi svážete ruce a já nebudu moct dělat svou práci."

"Copak k tomu potřebujete najímat si zloděje, který seděl?"

"Už jste někdy slyšel, že si někdo najal zloděje, aby dopadl druhého zloděje?"

"Tak si najměte někoho, kdo zrovna nezpronevěřil peníze naší bance."

A tak se handrkovali sem a tam, chvílemi značně vášnivě. Nakonec Alex ač nerad ustoupil. Ale zeptal se:

"Uvědomuje si Eastin, jak strašně riskuje?"

"Je mu to jasné."

"Řekl jste mu o tom zavražděném člověku?" Alex se o něm dověděl před několika měsíci od Wainwrighta.

"Ano."

"Mně se ten nápad stejně nezamlouvá - ani trochu."

"Jestliže se budou padělané kreditky množit tak, jak se množí, bude se vám to zamlouvat ještě méně."

Alex si povzdychl. "No budiž. Je to vaše oddělení a máte právo si ho vést po svém, a proto vám ustupuju. Ale kladu vám na srdce jedno: Kdybyste měl důvod se domnívat, že je Eastin v bezprostředním nebezpečí, tak ho z toho okamžitě vytáhněte."

"To jsem měl stejně v úmyslu."

Wainwright byl rád, že vyhrál, ale byla to tvrdší debata, než očekával. Zmiňovat se však o dalších věcech - například o své naději, že získá Juanitu Núñezovou jako prostřednici - se mu zdálo v té chvíli nemoudré. Koneckonců, uvažoval, hlavní věci se dosáhlo, tak proč otravovat Alexe podrobnostmi.

(6):

Juanita Núñezová se zmítala mezi podezřením a zvědavostí. Podezřením proto, že neměla šéfa bezpečnostního oddělení Nolana Wainwrighta ráda a nedůvěřovala mu. Zvědavostí proto, že jí ne a ne jít z hlavy, proč s ní chce mluvit, a zřejmě soukromě.

Pokud jde o její osobu, nemá se čeho obávat, ujistil ji Wainwright den před tím po telefonu, kdy ji volal do městské filiálky. Jen by byl rád, kdyby si mohli popovídat mezi čtyřma očima. "Jde o to, jestli byste byla ochotná někomu pomoci."

"To jako vám?"

"Ne tak docela."

"Tak komu?"

"To bych vám radši řekl mezi čtyřma očima."

Juanita z jeho hlasu vytušila, že se snaží být přívětivý. Ale odrazila jeho přívětivost, poněvadž ještě nezapomněla tu jeho nemilosrdnou tvrdost, když byla tenkrát v podezření z krádeže. Tu vzpomínku nesmazala ani jeho dodatečná omluva a Juanita pochybovala, že ji kdy něco smaže.

Byl však vysoký úředník První americké komerční a ona byla mladá úřednice. "Tak dobrá," řekla, "sedím tady, a když jsem se dívala naposledy, byl podchod otevřený." Předpokládala, že Wainwright buď přijde z ředitelství k ní nebo jí řekne, aby se dostavila ona tam. Ale Wainwright ji překvapil.

"Nejlepší by bylo, kdybychom se nescházeli v bance, paní Núñezová. Až vám všechno vysvětlím, pochopíte proč. Co kdybych pro vás zajel vozem dnes večer k vám a kdybychom si pohovořili v autě?"

"To nejde." Její ostražitost vzrostla.

"Jako dnes večer?"

"Ano."

"Tak co zítra?"

Juanita otálela a nemohla se rozhodnout. "To vám budu muset dát ještě vědět."

"Dobře, tak mě zítra zavolejte. Co nejdřív. Ale prozatím prosím vás nikomu o tomhle rozhovoru neříkejte."

Zavěsil.

A teď už bylo to zítra tady - bylo úterý ve třetím zářijovém týdnu. Juanita si dopoledne uvědomovala, že když Wainwrightovi co nejdřív nezavolá sama, zavolá on ji.

Ale ještě pořád se rozpakovala. Někdy, pomyslela si, vycítím malér na sto honů, a teď ho cítím. Předtím uvažovala, nemá-li se zeptat na radu paní D'Orseyové, kterou viděla na druhé straně banky u ředitelského stolu na zvýšeném stupínku. Ale váhala, poněvadž si vzpomněla na Wainwrightova varovná slova, aby o tom nikomu neříkala. Což ze všeho nejvíc podněcovalo její zvědavost.

Pracovala ten den u přepážky nových účtů. U ruky měla telefon. Zadívala se na něj, zvedla ho, vytočila domácí linku bezpečnostního oddělení a za několik okamžiků se zeptal hluboký hlas Nolana Wainwrighta: "Tak vyhovuje vám to dnes večer?"

Zvědavost zvítězila. "Ano, ale ne na dlouho." Pak mu vysvětlila, že může od Estely odejít jenom na půl hodiny, déle že ji nemůže nechat samotnou.

"To bude stačit. Kdy a kde?"

Když Wainwrightův mustang II přirazil k okraji chodníku před činžákem ve Forum East, kde Juanita Núñezová bydlela, už se šerilo. Juanita za chvíli vyšla z hlavních dveří a pečlivě je za sebou zavřela. Wainwright se natáhl od volantu, otevřel jí dveře vozu a Juanita nastoupila.

Pomohl jí zapnout bezpečnostní pás a pak řekl: "Děkuju vám, že jste přišla."

"Mám jen půlhodinku," připomněla mu Juanita. "Víc ne." Nesnažila se tvářit přátelsky a už v té chvíli ji znervózovalo, že nechala Estelu samotnou.

Šéf bezpečnostního oddělení přikývl, odrazil s vozem od chodníku a zařadil se do proudu. Dva bloky ujeli

mlčky, pak zabočili doleva na frekventovanější, rozdělenou vozovku, lemovanou jasně osvětlenými obchody a automaty. Wainwright už při jízdě řekl: "Prý za vámi byl Miles Eastin."

Ostře opáčila: "Jak to víte?"

"Říkal mi to. Mimoto povídal, že jste mu odpustila."

"Tak to aspoň víte."

"Juanito - smím vám tak říkat?"

"Proč ne - vzhledem k tomu, že se tak jmenuju."

Wainwright si povzdechl. "Juanito. Už jsem se vám přece omlouval za to, co se mezi námi kdysi odehrálo. Ale jestli jste mi to ještě nepřestala zazlívát, tak vám to nevyčítám."

Juanita zvolna roztávala: "Bueno, tak mi teda řekněte, co ode mě chcete."

"Rád bych věděl, jestli byste byla ochotná pomoci Eastinovi."

"Tak o toho jde."

"Ano."

"Proč bych mu měla pomáhat? Nestačilo, že jsem mu odpustila?"

"Jestli chcete slyšet můj názor - tak to stačí vrchovatě. Ale on říkal, že byste možná ..."

Skočila mu do řeči: "O jakou pomoc jde?"

"Než vám to povím, tak bych rád, abyste mi slíbila, že to, co si dnes večer řekneme, zůstane mezi námi."

Pokřčila rameny. "Nemám, komu bych to vykládala. Ale slibuju."

"Eastin se ujme nějakého pátrání. Kvůli bance, i když ne oficiálně. Kdyby se mu to povedlo, možná že by to pomohlo jeho rehabilitaci, o kterou mu jde." Wainwright se odmlčel a manévroval s vozem kolem pomalu jedoucího trajleru. Pak pokračoval: "Je to práce riskantní. A byla by ještě riskantnější, kdyby podával hlášení přímo mně. Potřebujeme někoho, kdo by oběma stranám předával zprávy - nějakého prostředníka."

"A vy jste došel k rozhodnutí, že to budu já?"

"Nikdo k ničemu nedocházel. Jde o to, jestli byste byla ochotná to udělat. Pakliže ano, mohlo by to Eastinovi pomoci, aby pomohl sám sobě."

"A pomůže to jenom Eastinovi?"

"Ne," přiznal Wainwright. "Mně to taky pomůže. A kromě toho i bance."

"To jsem si myslela."

V té chvíli už měli za sebou jasná světla a jeli po mostě přes řeku. Hluboko pod nimi se v houstnoucí tmě leskla černá voda. Povrch vozovky byl hladký jako kov a kola vozu jen svištěla. Na konci mostu byl výjezd na mezinárodní dálnici. Wainwright na ni zabočil.

"To pátrání, o kterém mluvíte," nadhodila Juanita. "Řekněte mi tom víc." Hlas jí zněl tiše, bezvýrazně.

"Ano." Vylíčil jí, jak by Miles Eastin pracoval v podsvětí jako informátor, využívaje svých kontaktů z vězení, a po jakých důkazech by pátral. Wainwright se rozhodl, že nemá smysl něco zatajovat, poněvadž co neřekne Juanitě teď, zjistí stejně později sama. A tak přidal i tu zprávu o Muklově zavraždění, i když ošklivější podrobnosti vynechal.

"Neříkám, že totéž potká Eastina," uzavřel. "Udělám všechno, co půjde, abych měl jistotu, že ho nic nepotká. Ale zmiňuju se o tom proto, abyste věděla, jaké riziko podstupuje, a on to taky chápe. Kdybyste byla ochotná mu pomoci, tak by nebyl v takovém nebezpečí, jak jsem vám už říkal."

"A kdo se postará, abych nebyla v nebezpečí já?"

"Pro vás by to vlastně nebylo žádné riziko. Jediný, s kým byste byla ve spojení, by byl Eastin a já. Nikdo jiný by o tom nevěděl, takže by vás nikdo nepodezříval. O to bychom se postarali."

"Proč se pak setkáváme takovýmhle způsobem, když to víte tak jistě?"

"To jenom z opatrnosti. Abychom se pojistili, že nás nikdo spolu neviděl a nemohl nás poslouchat."

Juanita chvíli počkala, pak se zeptala: "A to je všechno? Nic víc mi k tomu říct nepotřebujete?"

Wainwright odpověděl: "Myslím, že ne."

To už byli na mezinárodní dálnici a Wainwright udržoval vůz na sedmdesátce a jel v pravém pásu, zatímco je ostatní vozy předjížděly. Na druhé straně rozdělené dálnice se proti nim řítily v podobě rozmazané skvrny tři řady předních reflektorů. Blížilo se místo, kdy měl Wainwright u nadjezdu odbočit a vrátit se směrem, kterým přijeli. Juanita seděla celou tu dobu mlčky vedle něho, oči upřené přímo před sebe.

Uvažoval, nač asi myslí a jak bude znít její odpověď. Doufal, že kladně. Stejně jako při předchozích příležitostech zjistil, že ho tahle malá napůl dívka a napůl žena, podobající se panence, dráždí a sexuálně přitahuje. Měla to částečně na svědomí její odlišnost od ostatních lidí; stejně tak její vůně - vůně ženského těla v tom malém zavřeném voze. V životě Nolana Wainwrighta bylo od jeho rozvodu málo žen a jindy by třeba zkusil své štěstí. Ale to, co chtěl po Juanitě v té chvíli, bylo příliš důležité, než aby povoloval svým choutkám a riskoval.

Právě chtěl přerušit mlčení, když se k němu Juanita otočila obličejem. I v tom pološeru viděl, jak jí planou oči.

"Vy jste se určitě zbláznil, zbláznil, zbláznil!" Ve svém vzrušení zvýšila hlas. "Myslíte si, že jsem tak hloupá? Una boba! Una tonta! Pro mě že to není žádné riziko! Samozřejmě, že je, a nesu ho jen a jen já. A kvůli čemu? Kvůli slávě pana bezpečáka Wainwrighta a jeho banky."

"Prosím vás..."

Pominula jeho přerušení a chrlila ze sebe dál své věty. Její vztek se valil ven jako láva. "Jsem snad tak snadný objekt? Odsuzuje mě snad to, že jsem sama nebo že jsem Portorikánka, ke všem urážkám, jaké jen existují? Copak je vám jedno, koho zneužíváte a jak? Odveďte mě domů! Co je to prosím vás vůbec za pendejadu?"

"Zarazte na chvíli!" řekl Wainwright. Její reakce ho překvapila.

"Co je to pendejad?"

"Idiotština! Pendejada, že chcete obětovat život člověka kvůli svým sobeckým kreditkartám. Pendejada, že s tím Miles vůbec souhlasí."

"Přišel za mnou, abych mu pomohl. Ne já za ním."

"A tomuhle vy říkáte pomoc?"

"Dostane za to zaplacené. Souhlasí s tím. A byl to on, kdo navrhl vás."

"Prosím vás, co je to za člověka, že mě nemůže požádat sám? Nemá snad pusy? Nebo se stydí a schovává se za vašima sukněma?"

"No dobrá, dobrá," bránil se Wainwright. "Už vím svoje. Odvezu vás domů." Odbočka byla kousek před nimi. Když se na ni dostal, zahrnul, přešel na druhou stranu a otočil zpátky k městu.

Juanita seděla nasupeně.

Ze začátku se snažila o Wainwrightových návrzích klidně uvažovat. Ale jak mluvil a ona poslouchala, její vztek a rozčilení stoupaly, až přetekly. V jejím výbuchu byla i nová nenávist a odpor k člověku, který sedí vedle ní. Všechna ta stará bolest jejího předchozího zážitku se vrátila a ještě zvětšila. A Juanita měla vztek nejen za sebe, ale i za Milese, kterého Wainwright i banka chtěli takhle zneužít.

A zároveň byla rozlícená na Milese. Proč za ní nepřišel sám, přímo? Copak není chlap? Připomněla si, že ani ne před třemi týdny obdivovala jeho odvalu, že se za ní vydal, postavil se jí tváří v tvář jako kajník a prosil, aby mu odpustila. Ale připadalo jí, že jeho nynější chování, způsob, jakým na ni šel prostřednictvím další osoby, víc odpovídá jeho úskočnosti z dřívějška, kdy na ni chtěl svalit vlastní protizákonný čin. Její myšlenky najednou obrátily do protisměru. Je snad příliš tvrdá, nespravedlivá? Pátrala ve svém nitru a pak si položila otázku: Není její nynější rozhořčení vlastně zklamání, že k ní Miles po tom prvním setkání u ní v bytě už nezašel? A není v tom nelibost - která to zklamání ještě zvyšuje - že Milese, který se jí přese všechno líbí, zastupuje Nolan Wainwright, který jí není sympatický?

Její vztek, jenž nikdy nevydržel dlouho, polevil a vystřídal ho nerozhodnost. Juanita se zeptala Wainwrighta: "A co budete dělat?"

"Ať se rozhodnu na čemkoli, vám se s tím určitě svěřovat nebudu." Hlas mu zněl úsečně, snaha o přívětivost zmizela.

Juanita se najednou polekala a zauvažovala, jestli se třeba do něho zbytečně moc nepustila. Vždyť mohla tu žádost odmítnout bez urážek. Najde si Wainwright nějaký způsob, jak jí to oplatit v bance? Ohrozila snad svoje zaměstnání, na němž je závislá, má-li uživit Estelu? Její obavy vzrostly. A měla pocit, že ji nakonec přece jenom chytil do pastí.

A ještě něco, říkala si: Jestliže má být upřímná - o což se snaží - tak toho lituje, poněvadž po tom svém rozhodnutí už Milese neuvidí.

Vůz už zpomalil. Dojeli takřka k odbočce, která je dovede přes most na druhou stranu řeky.

Juanita, překvapená sama sebou, řekla bezbarvým, tenkým hláskem: "Tak dobře, souhlasím."

"S čím souhlasíte?"

"Budu vám dělat - jak jste to říkal -..."

"Prostředníka." Wainwright se na ni podíval úkosem. "Myslíte to vážně?"

"Sí, estoy segura. Myslím."

Už podruhé za ten večer si povzdechl. "Vy jste zvláštní člověk."

"Jsem ženská."

"To jste," přisvědčil a jeho přívětivost se částečně vrátila. "Toho jsem si všiml."

Jeden a půl bloku před Forum East zastavil, ale motor nechal běžet. Z náprsní kapsy sáka vytáhl dvě obálky - jednu silnou, druhou menší - a první podal Juanitě.

"Tady jsou peníze pro Eastina. Nechte si je u sebe, dokud se s vámi nespojí." V obálce, vysvětloval dál, je čtyři sta padesát dolarů v hotovosti - měsíční honorář, na němž jsme se dohodli, bez padesáti dolarů, které dal Milesovi Eastinovi minulý týden jako zálohu.

"Eastin mě bude v týdně volat," dodal Nolan Wainwright, "a já mu řeknu heslo, které jsme si spolu určili. Vaše jméno vůbec nepadne. Ale bude vědět, že se má s vámi spojit, a brzy nato to udělá."

Juanita přikývla, snažíc se soustředit a uložit si tu zprávu do paměti.

"Po tom telefonním rozhovoru už nebudu s Eastinem vůbec v přímém styku. Naše vzkazy půjdou oběma směry přes vás. Bylo by nejlíp, kdybyste si je nepsala, ale jenom si je pamatovala. Náhodou vím, že paměť máte dobrou."

Při těch slovech se usmál a Juanita se zničehonic zasmála. Jaká ironie, že se Wainwright najednou spoléhá na její podivuhodnou paměť, která byla kdysi příčinou jejích nepřijemností v bance i nepřijemností s ním.

"Mimochodem," dodal, "budu potřebovat vaše telefonní číslo domů. Nemohl jsem ho v seznamu najít."

"Já totiž telefon nemám, nemůžu si ho dovolit."

"Ale budete ho muset mít. Eastin vás třeba bude potřebovat zavolat; stejně tak já. Dejte si ho ihned zavést, postarám se, aby vám to banka zaplatila."

"Pokusím se. Ale slyšela jsem od ostatních, že ve Forum East je dlouhá čekací lhůta, než člověk dostane telefon."

"Já to zařídím. Zítra zavolám telefonní společnosti a ručím vám za to, že to provedou brzy."

"Dobrá."

Nato otevřel druhou menší obálku. "Až budete Eastinovi dávat ty peníze, tak mu dejte i tady tohle."

"Tady tohle" byla kreditkarta Keycharge, vystavená na jméno P. O. Murdoc. Místo pro podpis na zadní straně legitimace bylo nevyplněné.

"Řekněte Eastinovi, aby ji podepsal tímhle jménem, svým normálním rukopisem. Řekněte mu, že to jméno je smyšlené, ale když se podívá na iniciály a na dvě poslední písmena, tak uvidí, že tvoří dohromady slovo P - O - M - O - C. Proto mu tu legitimaci dávám."

Šéf bezpečnostního oddělení ještě dodal, že počítač Keycharge je naprogramovaný tak, aby při předložení karty byl schválen jakýkoli nákup do výše sto dolarů, ale aby zároveň automaticky uvědomil banku i Wainwrighta, že Eastin potřebuje pomoc a o tom, kde právě je.

"Může tu kartu použít, kdyby přišel na nějakou horkou stopu a potřeboval asistenci nebo kdyby poznal, že mu hrozí nebezpečí. Já se pak podle toho, jak se věci do té doby vyvinou, rozhodnu, co se má podnikat. Řeknete mu, aby si koupil něco, co stojí víc než padesát dolarů. Tím bude mít zaručeno, že si příslušný obchod bude chtít pro jistotu kartu ověřit telefonicky. Po tom telefonátu by měl co nejdříve okolkovat, aby mi poskytl čas k nějakým krokům."

A dodal: "Třeba tu kartu vůbec potřebovat nebude. Ale jestli bude, je to signál, o kterém nikdo jiný nebude vědět."

Juanita na jeho žádost opakovala takřka slovo od slova všechny instrukce, co jí dal. Obdivně se na ni podíval: "Jste ohromně bystrá."

"De qué me vale, muerta!"

"Co to znamená?"

Zaváhala a pak mu to přeložila: "Až budu mrtvá, tak mi to bude na nic."

"Přestaňte si s tím dělat hlavu!" Natáhl se na druhou stranu vozu a dotkl se jemně jejích sepjatých rukou.

"Slibuju vám, že všechno půjde hladce."

Jeho sebedůvěra byla v tom okamžiku nakažlivá. Ale když pak byla zase zpátky v bytě, kde spala Estela, vracela se jí vytrvale její předtucha, že ji nečeká nic příjemného.

(7):

Ve sportovním klubu Dvojitá sedmička to páchlo horkou párou, starou močí, tělesnými výpary a kořalkou. Po chvíli se však každému, kdo vešel zvenčí, ty nejrozličnější pachy smísily do jediného zápachu, kupodivu dýchatelného, takže čerstvý vzduch, jež tam tu a tam pronikl, se zdál něco jako vetřelec.

Byla to krabíovitá, třípatrová budova z hnědých cihel v rozpadající se slepé ulici na hranicích městského centra. Její průčelí bylo zizvené půlstoletým chátráním, neudržováním a - v poslední době - všelijakými čmáranicemi po zdech. Nahoře na vrcholku budovy stál holý pahýl vlajkového stožáru, který - pokud si kdo pamatoval - nebyl nikdy celý. Hlavní vchod tvořily jednoduché masivní dveře bez označení, před nimiž byl hned chodník, vyznačující se puklinami, převrácenými popelnicemi a nesčítnými psími hovínky. Halu s loupajícími se stěnami, která byla hned za nimi, měl hlídat jeden bývalý profesionální boxer, tupohlavec, který vpouštěl členy dovnitř a cizím odpíral neomaleně vstup, ale ten tam někdy nebyl, takže Milesovi Eastinovi nikdo v jeho vstupu nebránil.

Bylo krátce před polednem uprostřed týdne a odněkud zezadu tam doléhala změt' zvýšených hlasů. Miles šel po zvuku chodbou do přízemí, která nebyla příliš čistá a byla ověšená zažloutlými obrázky z boxerských zápasů. Na konci chodby uviděl otevřené dveře vedoucí do tmavého výčepu, odkud se ozývaly ty hlasy. Vešel.

Ze začátku v tom pološeru takřka nic nerozeznával a pohyboval se nejistě, až se srazil s pospíchajícím číšníkem, který nesl podnos plný drinků. Číšník zaklel, ale nějak se mu podařilo udržet skleničky ve svislé poloze, a tak pokračoval v chůzi. Dva chlapi, dřepící na barových stoličkách otočili hlavu. Jeden řekl: "Tohle je soukromej klub, frájo. Esli nejseš člen - tak koukej mazat!"

Druhý si postěžoval: "Ten lenochod Pedro se už zase někde fláká. To je mi taky vrátnej! Hej, kdopak sté? Copak chcete?"

Miles odpověděl: "Hledám Julese La Roccu."

"Tak se po něm běžte povohlídnout někam jinam," nařídil mu ten první chlap. "Tady to méno nikdo nikdá neslyšel."

"Těnoha, Milesičku!" K Milesovi se tím šerem hnala připosražená břichatá postava. V jeho zorném úhlu se objevil známý kolčaví obličej. Byl to La Rocca, který k němu tenkrát v drummonburgské káznici přišel jako emisar Mafijské kolonky a později několikrát vyhledal jeho i jeho ochránce Karla. Karl byl ještě v lapáku a pravděpodobně tam zůstane. Jules LaRocca byl propuštěn na podmínku krátce před Milesem Eastinem.

"Těbůh, Julesi," pozdravil ho Miles.

"Pod' se napít. Seznámím tě s pár maníkama." La Rocca popadl krátkými tlustými prsty Milese za paži. "To je můj kámoš," řekl těm dvěma chlapíkům na barových stoličkách, ale ti se k nim obrátili bez zájmu zády.

"Hele," začal Miles, "napít se nemůžu. Nemám love. Nemůžu si nic dát." Bez potíží sklouzl do hantýrky, kterou se naučil ve vězení.

"Na to se vyhodni. Náký to pivo za tebe zatáhnu." Jak procházeli mezi stolky, tak se zeptal: "Kde seš toulal?"

"Hledal jsem nějakou fachu. Jsem úplně daun, Julesi. Potřebuju píchnout. Než jsem vylez, taks povídal, že bys byl ochotnej."

"To víš, že jo."

Zastavili se u stolu, kde seděli dva chlapi. Jeden byl hubený a měl zasmušilý, od neštovic podřobaný obličej; druhý měl dlouhé světlé vlasy, vysoké kovbojské boty a tmavé brýle. La Rocca přitáhl další židli. "To je můj kámoš Miles."

Muž s tmavými brýlemi něco zavrčel. Druhý se zeptal: "To je ten maník, co se vyzná v prachách?"

"No, to je von." La Rocca křikl přes celou místnost, aby jim donesli pivo, a pak vybídl toho, co promluvil první: "Voptej se ho na něco."

"Nač?"

"Na něco vo penězích, ty sráči," odpověděly tmavé brýle. Muž zauvažoval. "Kde se vobjevily první dolary?"

"To je lehký," odpověděl mu Miles. "Spousta lidí si myslí, že dolar je americké vynález. Ale není. Dolar je původem z Čech, v Německu se mu říkalo thaler a ostatní Evropani to nemohli vyslovit a tak to zpotvořili na dolar a už mu to zůstalo. Jedna z prvních zmínek o dolaru je v Macbethovi - na ostrovu Svatokolumbánském tolarů deset tisíc složil pro nás. Jakže se jmenuje? Mac-?"

"Na to se vyser," odpověděl La Rocca. "Chceš to snad napsat velkejma písmenama?" A pak prohlásil těm druhým dvěma hrdě: "Už vám došlo, voč kráčí? Tenhle kluk ví vo prachách první poslední."

"To hlavní ne," odpověděl Miles, "jinak bych věděl i to, jak si k nákejm pomoci."

Na stůl před něj bouchla dvě piva. La Rocca vylovil peníze a dal je číšníkovi.

"Než si k nákejm dopomůžeš," řekl Milesovi, "musíš zavaknout svůj dluh u Ominskýho." Naklonil se důvěrně přes stůl, těch druhých si nevšímaje. "Ominský ví, že seš venku z bane. Už se po tobě ptal."

Milesovi při zmínce o lichváři, kterému ještě pořád dlužil nejméně tři tisíce dolarů, vyrazil na těle pot. Kromě toho měl ještě jeden dluh - dělal zhruba stejně - u bookmakera, u něhož sázel, ale naděje, že zaplatí jednu či druhou sumu mu v té chvíli připadala velice vzdálená. Přitom však věděl, že když tam přijde a ukáže se, otevře znovu staré účty, a že jestli nezaplatí, přijdou krutá odvetná opatření.

A tak položil La Rocce otázku: "Jak bych moh zaplatit třeba jen část dluhu, když nemůžu sehnat práci?"

Břicháč zavrtěl hlavou. "Za první, za druhý a za třetí musíš zajít za Ominským."

"Kam?" Miles věděl, že Ominský nemá kancelář, že pracuje tam, kam ho právě obchody zavedou.

La Rocca ukázal na pivo. "Dopi to, pak se po něm pudem spolu povohlídnout."

"Podívejte se na to z mého hlediska," řekl elegantně oblečený muž, pojídaje dál svůj oběd. Jeho ruce i prsty s diamanty se pohybovaly nad talířem obratně. "Uzavřeli jsme spolu obchodní dohodu, se kterou jsme oba souhlasili. Já jsem ji dodržel. Vy ne. Ptám se vás, jak k tomu přijdu?"

"Podívejte," prosil Miles, "víte přece, jak to bylo, a já jsem vám vděčen, že jste zastavil hodiny. Ale teď vám zaplatit nemůžu. Rád bych, ale nemůžu. Prosím vás, dopřejte mi ještě trochu času."

Igor Ominský zavrtěl nákladně upravenou hlavou. Jeho namanikurované prsty se dotkly růžové, čistě vyholené tváře. Zakládal si na svém vzhledu a žil a oblékal se dobře. Taký si to mohl dovolit.

"Čas," řekl, "jsou peníze. Už jsem vám dopřál jak jednoho, tak druhého až až."

Miles měl na druhé straně boxu v restauraci, kam ho La Rocca zavedl, pocit jako myš před kobrou. Na jeho straně stolu nestálo žádné jídlo, ani sklenička vody, kterou by byl potřeboval, poněvadž měl rty úplně suché a v žaludku mu hryzal hlad. Kdyby byl mohl v té chvíli zajít za Nolanem Wainwrightem a zrušit jejich ujednání, kvůli němuž se musel dávat takhle všanc, byl by to okamžitě udělal. Ale takhle seděl, potil se a pozoroval, jak Ominský pojídá "platýze dle dobré ženy". Jules La Rocca se diskretně odklidil k výčepu.

Příčina Milesova strachu byla prostá. Dovedl si představit, kam až sahají Ominského obchody, a věděl, že jeho moc je absolutní.

Kdysi se díval v televizi na jeden zvláštní pořad, v němž byla odborníkovi na americkou zločinnost Ralphovi Salernovi položena otázka: Kdybyste musel žít mimo zákon, kterému zločineckému odvětví byste se věnoval nejráději? Okamžitě odpověděl: Lichvě. To, co se Miles zásluhou svých kontaktů dověděl ve vězení i co už věděl dřív, tento názor potvrzovalo.

Vydřiduch jako Ominský byl bankéř, který shrabuje omračující zisky s minimálním rizikem, poskytuje malé i velké půjčky a není omezován žádným nařízením. Jeho zákazníci chodí za ním; on je vyhledává nebo potřebuje jen zřídkakdy. Nemusí si pronajímat žádné drahé místnosti a své obchody vyřizuje ve voze, ve výčepu - nebo při obědě, jako například v téhle chvíli. Jeho účetnictví je velice prosté, obyčejně šifrované, a jeho transakce - většinou v hotových penězích - jsou nevysledovatelné. Ztráty u neplatících dlužníků jsou malé. Neodvádí žádné federální, státní ani městské daně. A přesto je zpravidla jeho úroková sazba - které se říká "přívazek" - per annum stoprocentní a často vyšší.

Miles usoudil, že Ominský má neustále "mezi lidmi" nejméně dva milióny dolarů. Něco z toho jsou asi jeho vlastní peníze, ostatní u něj složili šéfové band organizovaného zločinu; z těch plynou Ominskému pěkné zisky, protože si nechává provizi. Bylo zcela běžné, že když někdo prostřednictvím lichváře investoval 100 000 dolarů, vzrostly mu do pěti let na jeden a půl miliónu - takže se mu kapitál zúročil o 1 400 procent. Tomu se nemohlo rovnat žádné jiné obchodní podnikání na světě.

A lichvářovi klienti nebyli jenom nymandi. Překvapivě často si od něj vypůjčovali známí lidé a vážené firmy, které už vyčerpaly ostatní zdroje úvěru. Někdy nedostal lichvář zpátky peníze, ale stal se společníkem nebo majitelem podniku. Měl tlamu širokou jako žralok.

Hlavní lichvářova režie spočívala v platech jeho "policii", kterou si však udržoval minimální, poněvadž věděl, že zlomené údy a lidi v nemocnici moc nevynášejí, pokud vůbec něco. A protože věděl, že největším výběřčím je strach.

Ten strach musel mít nějaký reálný podklad. Proto když nějaký dlužník nesplnil své závazky, najatí vazouni ho bez odkladu přísně potrestali.

Pokud jde o riziko, jež podstupoval, to bylo ve srovnání s ostatními zločiny malé. Jen nepatrný počet lichvářů byl kdy postaven před soud a ještě menší odsouzen. Důvodem byl nedostatek důkazů. Lichvářovi zákazníci drželi jazyk za zuby, částečně ze strachu, někteří z hanby, že vůbec pomoc lichváře potřebovali. A ti, co dostali pořádně do těla, nikdy žádnou stížnost nepodali, protože věděli, že by dostali další nakládačku.

A tak Miles seděl, třásl se a Ominský dojídal svého platýze.

Pak se zničehonic zeptal: "Umíte vést účetní knihy?"

"Účetní knihy? Jistěže. Když jsem byl zaměstnaný v bance ..."

Mávnutí ruky ho umlčelo; chladné, tvrdé oči ho odhadovaly. "Možná že bych vás moh zaměstnat. Potřebuju ve Dvojitě sedmičce účetního."

"V tom sportovním klubu?" To byla pro něj novinka, že ten klub patří Ominskému nebo že ho vede, a tak dodal: "Dneska jsem tam byl, než..."

Druhý muž ho přerušil: "Dokud mluvím já, tak buďte zticha a poslouvejte. Odpovídejte jenom na otázky, pokud se vás na něco zeptám. La Rocca říká, že chcete práci. Když vám ji dám, dostanu všechno, co vyděláte, já, abyste mohl splatit svůj dluh a přivažek. Jinými slovy, patříte celý mně. Aby vám to bylo jasné."

"Ano, pane Ominský." Cítil, jak se v něm rozlévá úleva. Nakonec přec jen získá trochu času. Jak a proč, není důležité.

"Budete dostávat stravu a byt," pokračoval Ominský, "ale varuju vás před jedním - nestrkejte prsty do pokladny. Jestli zjistím, že je tam strkáte, tak si budete přát, abyste byl znova okrad banku, a ne mě."

Miles se mimoděk zachvěl, ani ne tak že by měl obavy, že bude krást - to neměl v úmyslu - jako spíš proto, že věděl, co by mu Ominský udělal, kdyby se kdy dověděl, že se do jeho tábora vloudil Jidáš.

"Jules tam s váma zajde a uvede vás tam. Co máte dělat dál, to vám řeknou. Tím to končí." Gestem Milese propustil a kývl na La Roccu, který se díval od výčepu k nim. Zatímco Miles čekal u východu restaurace, měli ti dva malou poradou, při níž lichvář vydával instrukce a La Rocca přikyvoval.

Pak se připojil k Milesovi. "Máš zpekla kliku, kluku. Pohněme kostrou."

Když odešli, pustil se Ominský do desertu a na místo proti němu vklouzl další čekatel.

Milesův pokojík v Dvojitě sedmičce byl až v nejhornějším patře a byla to jenom mizerně zařízená krychlička. Milesovi to bylo jedno. Představovalo to nesmělý začátek, naději dát životu nový tvar a získat zpátky něco z toho, co ztratil, třebaže věděl, že to bude trvat dlouho, že to bude velice riskantní a bude to vyžadovat podnikavost. Zatím se snažil na svou podvojnou roli příliš nemyslet a radši se soustředovat na to, aby se zavděčil a oni ho vzali mezi sebe, jak ho nabádal Nolan Wainwright.

Nejdříve se poučil, jak je klub rozmístěn. Přízemí kromě výčepu, kde byl ten první den, zabírala z větší části tělocvična a hřiště na házenou. V prvním poschodí byly parní lázně a masérské salóny, ve druhém kanceláře a kromě toho několik dalších místností, jejichž účel poznal až později. Ve třetím poschodí, menším než ostatní, bylo několik dalších krychliček podobných jeho, kde někdy přespávali členové klubu.

Do účetnických prací Miles snadno vnikl. Rozuměl tomu, doháněl resty a zlepšoval evidenci, která se předtím dělala nepořádně. Navrhl vedoucímu klubu, aby se knihy vedly jinak, lépe, ale dával si pozor, aby se nezdálo, že čeká nějakou chválu.

Vedoucí, bývalý boxerský promotér jménem Nathanson, kterému kancelářské práce nešly od ruky, mu byl vděčný. A ještě víc ocenil Milesovu nabídku, že bude v klubu obstarávat všelijaké drobné práce, jako například přerovnávaní zásob a vedení inventáře. Nathanson mu na oplátku dovolil používat ve volném čase hřiště, což Milesovi skýtalo další příležitost seznamovat se s členy klubu.

Členstvo tohoto výhradně - aspoň pokud Miles poznal - pánského klubu se dalo rozdělit zhruba do dvou skupin. V jedné byli ti, co doopravdy využívali sportovních zařízení, včetně parních lázní a masérských salónů. Ti přicházeli a odcházeli jednotlivě a navzájem se zřejmě moc neznali. Miles usoudil, že to jsou dělníci nebo nižší úředníci ze všelijakých podniků, kteří se dali do klubu zapsat proto, aby se udrželi v kondici. A měl podezření, že tahle skupina je příhodná zákonná zástěrka pro druhé, kteří zpravidla klubovních zařízení nepoužívali, leda občas parních lázní.

Ti z druhé skupiny se scházeli hlavně ve výčepu nebo v místnostech nahoře v prvním poschodí. Bylo jich tam nejvíce pozdě v noci, kdy členové, jimž šlo o trénink, zpravidla v klubu nepobývali. Milesovi brzy došlo, že Nolan Wainwright měl při své zmínce o Dvojitě sedmičce jakožto o "zapadáku křiváků" na mysli právě tyhle druhé živly.

A velice brzy poznal ještě něco, totiž že se v horních místnostech hraje hazard o vysoké částky - jednak karty a jednak kostky. Když už tam pracoval týden, někteří z pravidelných nočních návštěvníků ho už znali a nevdal jim, poněvadž je La Rocca ujistil, že Miles je "prima férovej chlap".

Krátce nato, sleduje svou politiku, začal z ochoty vypomáhat při nošení drinků a sendvičů do prvního poschodí. Když je tam nesl poprvé, jeden z půl tuctu pořezů, co stáli před hernami - byli to zřejmě strážci - od něj podnos vzal a odnesl ho. Ale příští večer a následující večery mu dovolili vejít do místností, kde se hrálo. Miles jim kromě toho posloužil cigaretami, jež koupil dole a donesl nahoru těm, kteří je chtěli, včetně strážců.

Věděl, že ho začínají mít v oblíbě.

Zasloužila se o to jednak jeho celková ochota a jednak to, že se mu do jisté míry vracela jeho bývalá veselost a přívětivost - přes veškeré jeho problémy a přes to nebezpečné prostředí, v němž se pohyboval. A třetí důvod byl, že se jeho protektorem stal Jules La Rocca, který měl zřejmě prsty ve všem, třebaže někdy na Milese působil jako kabaretní komik.

La Roccu a jeho parťáky fascinovaly Milesovy vědomosti o penězích a jejich historii - a zdálo se, že je nikdy fascinovat nepřestanou. Nejoblíbenější číslo byla historka o tom, jak vlády tisknou falešné bankovky, historka, kterou Miles vypravoval poprvé ve vězení. V prvních týdnech v klubu ji na La Roccovu žádost opakoval nejméně tucetkrát. Vždycky vyvolala pokyvování hlavami a zároveň poznámky o "těch prašivejch pokrytcích" a "zatracených gaunerech tam nahoře".

Aby si doplnil své zásoby příběhů, zašel jednou do činžáku, kde bydlíval před svým uvězněním, a odnesl si své odborné prameny. Většina jeho skrovného majetku už byla dávno prodaná na uhrazení nezaplacené činže, ale

knihy měl domovník ještě u sebe a dovolil Milesovi, aby si je vzal. Miles míval kdysi sbírku mincí a bankovek, ale když už ho moc tížily dluhy, tak ji prodal. Doufal, že by se jednou mohl stát znovu sběratelem, i když mu ta vyhlídka připadala ještě moc daleká.

Když teď mohl nakouknout do svých knížek, které si nechával ve své krychličce ve třetím poschodí, vykládal La Roccovi i ostatním o některých méně obvyklých formách peněz. Nejtěžší měna vůbec, vyprávěl jim, byly kamenné kotouče, kterými se platilo na ostrově Yap v Pacifiku až do vypuknutí druhé světové války. Většina kotoučů byla třicet centimetrů široká, vysvětloval, ale jedna mince měla šířku tři metry šedesát, a když se za ni chtělo něco koupit, musela se přepravit na tyči. "A co drobný?" zeptal se někdo za všeobecného smíchu a Miles je ujistil, že nazpátek se dávalo - v menších kamenných kotoučích.

Naproti tomu nejllehčí měna, vykládal, jsou vzácná peříčka, kterých se používá na Nových Hebridách. Platidlem byla také po celá staletí sůl, zvláště v Etiopii, a Římané jí platili své dělníky, odtud slovo "salár", které vzniklo od slova "sůl". A na Borneu byly ještě v devatenáctém století, vyprávěl Miles ostatním, uznávaným oběživem lidské lebky.

Ale vždycky než takový sedánek skončil, stočil se hovor bez výjimky na padělání peněz.

Při jedné takové příležitosti si jeden hromotlucky šofér a tělesný strážce, který se poflakoval v klubu, zatímco jeho pán hrál nahoře karty, vzal Milese stranou.

"Hele, ty, co máš pořád plnou hubu padělků. Podívej se na tohle." Ukázal dlaň, na níž měl čistou, šustivou dvacetidolarovku.

Miles bankovku vzal a začal si ji prohlížet. Nebylo to pro něj nic nového. Když ještě pracoval v První americké komerční, nosily se obvykle podezřelé bankovky jemu, poněvadž měl odborné znalosti.

Porež se zašklebil: "Povedený, co?"

"Jestli je to padělek," odpověděl Miles, "tak jsem v životě lepší neviděl."

"Nechceš si jich pár koupit?" Vytáhl z náprsní tašky devět dalších dvacítek. "Dej mi za ně čtyřicet pravejch, mladej, a ty dvě stovky jsou tvý."

Miles věděl, že je to zhruba běžný kurs kvalitních padělaných peněz. Mimoto si všiml, že ostatní bankovky jsou stejně přesně kvalitní jako ta první.

Už chtěl nabídku odmítnout, ale pak zaváhal. Neměl naprosto v úmyslu distribuovat nějaké falešné bankovky, ale uvědomil si, že by je mohl poslat Wainwrightovi.

"Počkejte!" řekl ramenáči a vyšel nahoru do svého pokoje, kde měl tajně schováno něco přes čtyřicet dolarů. Část z toho byl zbytek z Wainwrightovy první padesátidolarové zálohy. Ostatní našetřil ze zpropitného, co dostal v hernách. Vzal peníze, které měl většinou v malých bankovkách, a dole je vyměnil za těch padělaných dvě stě. Večer si pak ty padělané peníze schoval u sebe v pokoji.

Druhý den mu La Rocca s úšklebkem řekl: "Že prej jsi udělal prima kšeft." Miles seděl za svým účetnickým stolem v kancelářích ve druhém poschodí.

"Kšeftíček," připustil.

La Rocca přesunul své břicho blíž a ztlumil hlas: "Měl bys zájem ještě něco trhnout?"

Miles odpověděl obezřetně: "Přijde na to, oč by šlo."

"Například o vejletíček do Louisvillu. Dopravil bys tam něco takového, jakos včera večer koupil."

Miles ucítil, jak se mu stáhl žaludek. Věděl, že když přivolí a nachytají ho, tak ho nejen strčí zpátky do vězení, ale na ještě mnohem delší dobu než posledně. Jenže když nebude riskovat, jak se má dovídat další věci a získávat si důvěru ostatních?

"Znamená to jenom dojet vozem tam a zase zpátky. Dostaneš za to dvě kila."

"A co když mě někdo zastaví? Jsem venku na podmínku a nemám řidičák."

"Řidičák není žádný problém, jestli máš fotku - zepředu, hlavu a ramena."

"To nemám, ale můžu si ji obstarat."

"Tak dělej."

Miles si o polední přestávce zašel na autobusové nádraží ve městě a dal se vyfotografovat automatickým přístrojem. Ještě odpoledne předal fotografii La Roccovi.

Za dva týdny, kdy zase seděl u práce, mu něčí ruka mlčky položila na účetní knihu malou papírovou kartičku. Miles se na ni s údivem podíval a zjistil, že je to řidičský průkaz, vydaný státem, kde žil, a na něm fotografie, kterou sám dodal.

Když se otočil, uviděl za sebou šklebícího se La Roccu. "Lepší obsluha než na dopraváku, co?"

Miles se nevěčně zeptal: "Chceš říct, že je falešnej?"

"Poznal bys to?"

"Ne, nepoznal." Podíval se na průkaz, který vypadal úplně stejně jako obyčejný. "Kdes to splasil?"

"Na tom nezáleží."

"Ale já bych se to rád dověděl," odpověděl Miles. "Víš, jak mě tyhle věci zajímají."

La Rocca v obličeji se zamračil. V jeho očích se poprvé objevilo podezření. "Proč to chceš vědět?"

"Prostě mě to zajímá. Jak jsem ti říkal." Miles doufal, že na něm není vidět, jak najednou znervózněl.

"Ptát se na určitý věci není moudrý. Když se někdo moc ptá, začne to lidem bejt divný. Takovej chlap by mohl přijít k ourazu. K vošklivému ourazu."

Miles neodpověděl a La Rocca ho pozoroval. Pak se zdálo, jako by podezření na okamžik pominulo.

"Bude to zejtra v noci," poučil ho Jules LaRocca. "Dostaneš příkazy, co máš udělat a kdy."

Příkazy dostal druhý den k večeru - zase po tom vytrvalém poslovi La Roccovi, který mu předal klíče od vozu,

parkovací stvrzenku z městského parkoviště a letenku na zpáteční cestu. Miles měl vyzvednout vůz - kaštanový chevrolet impalu - vyvézt ho z parkoviště a v noci pokračovat v cestě do Louisvillu. Po příjezdu měl zajet na louisvillské letiště, vůz tam nechat zaparkovaný a stvrzenku z letištního parkoviště a klíče nechat pod předním sedadlem. Než vystoupí z vozu, musí všechno pečlivě otřít, aby smazal své otisky prstů. Pak se ranním letadlem vrátí.

Nejhorší minuty pro Milese byly ty první, když našel vůz a vyjžděl s ním z městského parkoviště. Horečně uvažoval: Sledovala chevrolet policie? Třeba je ten, kdo tam vůz zaparkoval, podezřelý a oni ho sledovali. Jestliže je, pak kolem něho policie právě v tomhle okamžiku uzavře kruh. Miles věděl, že je tu určitě velké riziko, jinak by nevybrali za kurýra někoho, jako je on. A třebaže vůbec nic přesného nevěděl, předpokládal, že ty padělané peníze - nejspíš hodně peněz - jsou v kufru.

Ale nestalo se nic, i když si trochu vydychl, teprve když měl parkoviště za sebou a blížil se k okraji města.

Na dálnici mu jednou nebo dvakrát, když potkal hlídkový vůz státní policie, zabušilo srdce rychleji, ale nikdo ho nezastavil, takže dojel do Louisvillu před svítáním bez jediné příhody.

Jedna věc, jež se udala cestou, však v plánu nebyla. Miles asi tak padesát kilometrů před Louisvillem odbočil z dálnice a potmě, jenom při světle baterky, otevřel kufr vozu. Byla v něm dvě těžká zavazadla, obě dobře zamčená. Zauvažoval, nemá-li jeden zámek vypáčit, ale pak mu zdravý rozum napověděl, že by tím ohrozil sám sebe. A tak kufr od vozu zavřel, zapsal si číslo impaly a pokračoval v cestě.

Louisvillské letiště našel bez potíží, a když splnil zbývající příkazy, nastoupil do letadla zpátky a krátce před desátou dopoledne už byl v Dvojitě sedmičce. Nikdo se ho nevyptával, kde byl.

Po zbytek dne byl unavený, protože nespál, ale podařilo se mu pokračovat v práci. Odpoledne přišel La Rocca, který celý rozzářený kouřil tlustý doutník.

"Vodved jsi čistou prácičku, Milesíčku. Nikdo na nic neremcal. Všichni jsou spokojení."

"To jsem rád," odpověděl Miles. "Kdy dostanu ty dvě kila?"

"Užs je dostal. Vzal si je Ominský. Jdou na dluh, co u něj máš."

Miles si povzdychl. Měl asi něco podobného očekávat, ale stejně mu připadalo jako ironie, že tolik riskoval jen proto, aby si ten vyřídil pomohl. La Rocca se zeptal: "Jak se to Ominský dověděl?"

"Ten se doví skorém všechno."

"Před minutou jsi říkal, že jsou všichni spokojení. Kdo je to všichni? Přece když dělám nějakou práci jako včera, tak chci taky vědět, pro koho to je."

"Už jsem ti povídal, že některý věci není moudrý vědět, ani se na ně vyptávat."

"No jo." Zřejmě se nic dalšího nedoví a tak se kvůli La Roccevi přinutil k úsměvu, třebaže jeho veselost už byla pro ten den pryč a vystřídala ji skleslost. Ten celonoční výlet byl namáhavý, a přestože podstoupil hrozné riziko, dověděl se toho vlastně strašně málo.

Asi tak za osmačtyřicet hodin, ještě pořád unavený a deprimovaný, se svěřil se svými pochybnostmi Juanitě.

(8):

Miles Eastin se s Juanitou sešel během toho měsíce, co pracoval ve Dvojitě sedmičce, už dvakrát.

Poprvé - několik málo dní po Juanitině večerní projížďce s Nolanem Wainwrightem a po jejím souhlasu dělat prostřední - byli oba při svém setkání rozpačití a nesví. Juanitě zavedli sice do bytu ihned telefon, jak Wainwright slíbil, ale Miles o tom nevěděl a tak přišel večer bez ohlášení. Jel k ní autobusem. Juanita se nejdřív opatrně podívala pootevřenými dveřmi, pak z nich sundala bezpečnostní řetízky a pustila Milese dovnitř. "Ahoj," řekla Estela. Malá tmavá holčička - miniatura Juanity - zvedla oči od omalovánek a zadívala se velkýma vlhkýma očima na Milese. "Ty seš ten hubenej pán, co tady už byl. Ale už jseš tlustší."

"Já vím," odpověděl Miles. "Krmím se jak Otesánek."

Estela se zasmála, ale Juanita měla obočí stažené. Miles se omlouval: "Nemohl jsem vám dát nijak vědět, že přijdu. Ale pan Wainwright říkal, že mě čekáte."

"Ten pokrytec!"

"Nemáte ho ráda?"

"Nenávidím ho!"

"Moje představy o Mikuláši sice taky nesplňuje" odpověděl Miles, "ale že bych ho přímo nenáviděl, to zas ne. Řekl bych, že nemá lehkou práci."

"Tak at' si ji dělá sám. A nezneužívá ostatní."

"Když je vám to tak proti srsti, proč jste se uvolila ...?"

Juanita odsekla: "Myslíte, že já si tu otázku nekladu? Maldito sea el día que lo conocí. Že jsem mu ten slib dala, bylo okamžité pominutí smyslů a budu toho litovat."

"Není zapotřebí, abyste toho litovala. Nic vás nenutí, abyste to zase neodřekla," odpověděl. A dodal jemně: "Já mu to vysvětlím." Udělal krok směrem ke dveřím.

Juanita na něj vyjela: "A co bude s váma? Komu budete předávat svoje vzkazy?" Zavrtěla rozhořčeně hlavou. "Zbláznil jste se snad, že jste přivoli k takové pitomosti?"

"Ne," odpověděl. "Díval jsem se na to jako na svou naději, ale neexistuje důvod, proč do toho zatahovat vás. Když jsem nadhodil, že by to bylo možné, tak jsem to dost dobře nedomýšlel. Promiňte mi to."

"Mami," zeptala se Estela, "proč se tak zlobíš?"

Juanita natáhla ruku a objala svou dceru. "No íe preocupes, mi cielo. Zlobím se na život, kočička. A na to, co lidi provádějí jeden druhému." A Milesovi nařídila úsečně: "Posaďte se, posaďte se!"

"Myslíte to vážně?"

"Co? Abyste si sedl? Ne, ani to možná nemyslím vážně. Ale přesto se posad'te!"

Poslechl.

"Líbí se mi váš temperament, Juanito." Miles se usmál a na okamžik vypadal, jak si Juanita pomyslela, jako kdysi v bance. Pokračoval: "A nejen temperament, líbí se mi na vás i jiné věci. Jestli chcete co vědět, tak jsem to ujednání navrhl proto, abych vás mohl vídat."

"Tak teď mě vidíte," pokrčila Juanita rameny. "A zřejmě to není naposledy. Vytaste se tedy s vaší zprávou tajného agenta a já ji předám tomu pavoukovi Wainwrightovi, co spřádá svoje sítě."

"Moje zpráva zní, že žádnou zprávu nemám. Aspoň prozatím." Vypověděl jí všechno o Dvojitě sedmičce, jak to tam vypadá, jaké jsou tam pachy, a viděl, jak znechuceně nakrčila nos. Popsal jí i to své setkání s Julesem La Roccou, pak schůzku s lichvářem Omínským i své zaměstnání účetního onoho sportovního klubu. Tehdy pracoval v klubu teprve několik dní, takže nic jiného nevěděl. "Ale jsem tam," ujišťoval Juanitu, "a právě to si pan Wainwright přál."

"Někdy je lehké se někam dostat," řekla, "ale už těžší dostat se ven, jako například z pasti na myši."

Estela vážně poslouchala a pak se Milese zeptala: "Přijdeš zas?"

"Já nevím." Ohlédl se tázavě na Juanitu, která přelétla oba pohledem a pak si povzdychla.

"Ano, amorcito" odpověděla Estele. "Ano, přijde."

Potom odešla do ložnice a vrátila se se dvěma obálkami, které měla od Nolana Wainwrighta. Podala je Milesovi. "To je pro vás."

Ve větší obálce byly peníze, ve druhé kreditkarta Keycharge na smyšlené jméno P. O. Murdoc. Vysvětlila mu, že je to signál pro případ, že by potřeboval pomoc.

Miles zastrčil kreditkartu do kapsy, ale peníze dal zpátky do první obálky a obálku vrátil Juanitě. "Vezměte si to. Kdyby to u mě někdo viděl, mohl by dostat nějaké podezření. Kupte si za to něco pro sebe a pro Estelu. Dlužím vám to."

Juanita zaváhala. Pak už laskavějším hlasem odpověděla: "Nechám vám to u sebe."

Když přišla druhý den do První americké komerční, zavolala domácím telefonem Wainwrighta a podala mu hlášení. Dávali si pozor, aby nepadlo ani její, ani Milesovo jméno, ani název sportovního klubu Dvojitá sedmička. Wainwright poslouchal, pak jí poděkoval a tím to skončilo.

K druhému setkání Juanity s Milesem došlo za jeden a půl týdne nato v sobotu odpoledne. Tentokrát Miles předem zatelefonoval, a když přišel, zdálo se, že Juanita i Estela mají z jeho návštěvy radost. Právě chtěly jít nakupovat, a tak se k nim připojil a pak se všichni tři potulovali po tržišti, kde Juanita koupila polské klobásy a kapustu. Milesovi řekla: "To je k večeri. Zůstanete u nás?"

Ujistil ji, že zůstane, a dodal, že stačí, když se vrátí do klubu pozdě v noci nebo druhý den ráno.

Jak šli, řekla zničehonic Estela Milesovi: "Já tě mám ráda." Vklouzla svou maličkatou tlapinkou do jeho ruky a nechala ji tam. Juanita si toho všimla a usmála se.

Po večeri vládla nenucená kamarádká nálada. Potom šla Estel spát, ale nejdřív Milese políbila na dobrou noc. Když Miles s Juanitou osaměl, odříkal jí svou zprávu pro Nolana Wainwrighta. Seděli bok po boku na gauči. Když skončil, Juanita se k němu otočila a řekla: "Jestli chcete, můžete tady zůstat přes noc."

"Když jsem tady zůstal posledně, tak jste vy spala tamhle," ukázal na ložnici.

"Tentokrát zůstanu tady. Estela spí tvrdě. Budeme mít klid."

Natáhl k ní ruku a Juanita se k němu dychtivě přivinula. Pootevřené rty měla teplé, vlhké a smyslné a jejich chuť napovídala ty sladší věci, co přijdou pak. Její jazyk tančil a působil mu rozkoš. Miles ji držel v náručí, slyšel, jak se jí zrychluje dech, a cítil, jak se její drobné, štíhlé ženské dívčí tělo chvěje potlačovanou vášní a reaguje divoce na jeho vášeň. Když se k sobě víc přitiskli a jeho ruce začaly pátrat, Juanita si zhluboka povzdychla, vychutnávajíc ty vlny rozkoše v předtuše budoucí extáze. Bylo to už dlouho, co ji měl nějaký muž. Bylo vidět, že je vzrušená, nedočkavá a roztoužená. Netrpělivě rozložili gauč.

Ale to, co následovalo, byla katastrofa. Miles toužil po Juanitě celou svou duší a - jak se domníval - i celým svým tělem. Jenže když nastal okamžik, kdy má muž dokázat, že je muž, odmítl jeho tělo fungovat tak, jak má. Zoufale se namáhal, soustředoval, zavíral oči a toužil, aby k tomu došlo, ale všechno nadarmo. To, co měla být horlivá, pevná zbraň mladého muže, bylo ochablé a k ničemu. Juanita se ho pokoušela utěšit a pomoci mu. "Netrap se tím, miláčku, a měj trpělivost. Dovol mi, abych ti pomohla, a bude všechno v pořádku."

Pokoušeli se znovu a znovu. Ale všechno bylo marné. Miles ležel zahanbeně na zádech a div neplakal. Celý nešťastný si uvědomoval, že jeho impotenci způsobuje vědomí o jeho homosexuálních stycích ve vězení. Předtím věřil a doufal, že to v něm nevyvolá zábrany, až bude s nějakou ženou, ale vyvolalo. A došel k zoufalému závěru: Teď jsem se přesvědčil, že moje obavy byly oprávněné. Už nejsem chlap.

Unavení, nešťastní a neukojení nakonec usnuli.

Miles se v noci probudil, chvíli sebou neklidně házel a pak vstal. Juanita ho uslyšela a rozsvítila lampičku vedle gauče. "Co je ti?" zeptala se.

"Přemýšlel jsem," odpověděl, "a nemoh jsem spát."

"O čem jsi přemýšlel?"

A pak jí to vypověděl všechno - seděl v posteli, hlavu poněkud odvrácenou, aby se jí nemusel dívat do očí. Vypověděl jí veškeré své zážitky z vězení, počínaje tím, jak ho znásilnil ten gang; pak o svém vztahu ke svému "příteli" Karlovi jakožto prostředku sebeobrany; o tom, jak bydlel v cele toho velkého černocho; jak jejich homosexuální vztah pokračoval a jak se to Milesovi začínalo líbit. Mluvil o svých dvojakých pocitech ke Karlovi, na jehož laskavost a jemnost ještě pořád vzpomíná ... s láskou ...? Náklonností? Ani dnes to ještě neví přesně.

V tomhle místě ho Juanita zarazila. "Tak dost! Už jsem toho vyslechla až až. Dělá se mi z toho nanic."

Zeptal se: "A jak myslíš, že je mně?"

"No quiero saber. To nevím a ani mě to nezajímá." Z hlasu jí zaznívala hrůza a znechucení, které pociťovala. Jakmile se rozednilo, Miles se oblékl a odešel.

Uplynulo čtrnáct dní. Byla zase sobota odpoledne - nejpříhodnější doba, jak už Miles zjistil, kdy se může nepozorovaně vykrást z klubu. Ještě pořád byl unavený po svém enervujícím výletě do Louisvillu z předešlé noci a skleslý na duchu, že neudělal žádný pokrok.

Kromě toho se nemohl rozhodnout, má-li vůbec ještě kdy zajít za Juanitou. Uvažoval, jestli ho bude chtít vidět. Ale pak dospěl k rozhodnutí, že tam musí aspoň ještě jednou zajít, a když přišel, Juanita se chovala samozřejmě a věcně, jako by to, co se stalo posledně, hodila prostě za hlavu.

Vyslechal jeho zprávu, pak jí řekl o svých pochybnostech. "Prostě nemůžu objevit nic důležitého. Ano, přijdu do styku s Julesem La Roccou a s tím chlápem, co mi prodal ty falešné dvacetidolarovky, ale ani jedno ani druhé není žádný velký úlovek. A když se La Roccy zeptám na nějakou podrobnost - jako například na zdroj těch falešných řidičáků - drží jazyk za zuby a začne mě podezírat. O důležitějších lidech, co se v tom vezou, toho nevím o nic víc než na začátku, a o tom, co se vlastně za Dvojitou sedmičkou schovává, jakbysmet."

"Nemůžeš na všechno přijít za měsíc," odpověděla Juanita.

"Třeba tam ani není nic, nač bych přijít moh - aspoň nic takového, co zajímá Wainwrighta."

"Třeba ne. Ale jestli je, není to tvoje vina. Mimoto jsi toho možná zjistil víc, než si myslíš. Jsou to ty falešné peníze, cos mi dal, poznávací značka vozu, kterým jsi jel..."

"Ten byl pravděpodobně ukradený."

"To ať si vypátrá pan Sherlock Holmes Wainwright." Najednou dostala nápad. "A co tvoje letenka? Ta, co ti dali, aby seš dostal zpátky?"

"Na tu jsem letěl."

"Člověk si vždycky nechává kontrolní útržek."

"Možná že ji..." Miles sáhl do kapsy u saka. Měl na sobě stejný oblek, jako když jel do Louisvillu. Obálku z aerolinií našel. Kontrolní lístek v ní byl.

Juanita si vzala obojí. "Třeba to někomu něco řekne. A vyinkasuju si těch čtyřicet dolarů, cos dal za ty falešné peníze."

"Ty se o mě tak staráš."

"Por qué no? Někdo se o tebe přece starat musí."

Vtom vešla Estela, která byla u kamarádky ve vedlejším bytě. "Ahoj," řekla, "zůstaneš zase u nás?"

"Dneska ne," odpověděl. "Musím za chvíli jít."

Juanita se zeptala ostře: "Proč musíš?"

"Jen tak. Myslel jsem..."

"Tak se s námi navečeříš. Estela bude mít radost."

"To je prima," řekla Estela. A pak se ho zeptala: "Přečet bys mi nějakou pohádku?"

Když přisvědčil, přinesla knížku a usadila se mu blaženě na kolenou.

Po večeři mu dala dobrou noc a šla do postýlky a on jí přečetl ještě jednu.

"Jsi hodnej člověk, Milesi," řekla Juanita, která vyšla z ložnice a zavřela za sebou dveře. Když šla ukládat Estelu do postýlky, Miles vstal a chtěl už jít, ale ona ho zarazila gestem ruky. "Ne, nechod'. Chtěla bych ti něco říct."

Pak spolu seděli vedle sebe na gauči v obývacím pokoji jako předešle. Juanita mluvila pomalu a pečlivě volila slova.

"Když jsi posledně odešel, tak mě pak ty moje tvrdé myšlenky i slova, co jsem ti tady řekla, mrzely. Člověk nemá tak rychle odsuzovat, ale já jsem tě hned odsoudila. Vím, cos v tom vězení vytrpěl. Já jsem tam nikdy nebyla, ale možná že si dovedu domyslet, jak to bylo zlé, a kromě toho člověk nemůže - dokud tam sám nebyl - vědět, jak by se tam choval on. Pokud jde o toho černocho, cos mi o něm vykládal, o Karla, jestli byl na tebe hodnej, když tam bylo tolik jiných krutostí, tak bylo asi všechno ostatní vedlejší."

Juanita se zarazila, chvíli uvažovala a pak pokračovala: "Pro ženskou je těžké pochopit, jak se můžou mužští spolu milovat tak, jak jsi mi to vylíčil, a dělat spolu to, co jsi dělal ty. Ale vím, že existují ženské, co se tímhle způsobem taky milují, nejen chlapi, a možná že když to vezmu kolem a kolem, je taková láska lepší než žádná, lepší než nenávisť. A tak prosím tě zapomeň na ty příkrý slova, co jsem ti řekla, a vzpomínej dál na svého Karla a přízněj si, žeš ho miloval." Pozvedla oči a podívala se mu přímo do tváře. "Milovals ho, vid'?"

"Ano," odpověděl tiše. "Miloval."

Juanita přikývla. "Pak je líp, žeš to řekl. Třeba budeš milovat i další muže. To nevím. Já tyhle věci nechápu - jenom to, že láska je to nejlepší, ať ji člověk najde kdekoli."

"Děkuju ti, Juanito." Miles viděl, že Juanita pláče, a zjistil, že i on má obličej zmáčený slzami.

Pak dlouho mlčeli a poslouchali hluk sobotního provozu a hlasy z ulice. Potom začali hovořit - jako přátelé, a byli si bližší než kdy předtím. Mluvili a mluvili, zapomínajíce, kolik je hodin a kde jsou. Mluvili dlouho do noci, o sobě, o svých zážitcích, o lekcích, co jim život udělil, o svých někdejších snech, o svých současných nadějích, o cílech, jichž by mohli ještě dosáhnout. Mluvili, dokud jim ospalost nezatemnila hlasy. Pak, ještě pořád bok po boku, držíce se za ruce, upadli do spánku.

Miles se probudil první. Tělo měl celé polámané a přelezené ... ale bylo tu něco jiného, a to ho naplňovalo vzrušením.

Jemně vzbudil Juanitu, odvedl ji z gauče na koberec k místu, kam rozložil místo polštářů podušky z gauče.

Něžně, láskyplně ji svlékl, pak svlékl sebe, a když ji políbil, objal a s důvěrou si na ni lehl a vnikl do ní, silný a vítězný, Juanita ho chytla, sevřela a hlasitě vykřikla radostí.

"Já tě miluju, Milesi! Cariño mío, já tě miluju" To už věděl, že se mu její zásluhou vrátilo mužství.

(9):

"Položím vám dvě otázky," řekl Alex Vandervoort. Jeho hlas nezněl tak jistě jako obvykle. V duchu se obíral tím, co si právě přečetl, a byl tím tak trochu omráčený. "Za prvé, jak jste probíhaly všechny ty informace sehnal? A za druhé, do jaké míry jsou spolehlivé?"

"Jestli vám to nevadí," odpověděl Vernon Jax, "tak bych vám na ty otázky odpověděl v obráceném pořadí."

Seděli v Alexově kanceláři na ředitelství První americké komerční. Bylo kvečeru. Za dveřmi se už nic neozývalo. Většina zaměstnanců ze 36. poschodí už odešla domů.

Vernon Jax, kterého si Alex před měsícem najal, aby provedl soukromé šetření o stavu Supranacionální - "aby čenichal zvenčí", jak se dohodli - klidně seděl a četl si odpolední noviny, zatímco Alex zkoumal dvacetisedmistránkovou zprávu s přiloženými fotokopii dokumentů, kterou mu Jax osobně donesl.

Pokud šlo o zevnější, působil ten den snad ještě horším dojmem než posledně. Oblýskaný modrý oblek, co měl na sobě, by zasloužil, aby ho Jax věnoval Armádě spásy - která by ho určitě odmítla. Nad polobotkami ještě nevyčištěnějšími než posledně, mu kolem kotníků plandaly shrnuté ponožky. Zbytek vlasů na plešatící hlavě byl neučesaný a podobal se hodně opotřebované drátěnce na nádobí. Na druhé straně však bylo jasné, že to, co Jaxovi chybí na eleganci v oblékání, nahrazuje svým špiónským uměním.

"Pokud jde o spolehlivost," začal, "jestli se ptáte, jsou-li fakta, co jsem tam sepsal, použitelná v jejich nynější podobě jakožto soudní důkazy, pak vám odpovídám že ne. Ale jsem přesvědčen, že všechny ty informace jsou autentické a že jsem tam nedal nic, co bych si byl neověřil aspoň ze dvou dobrých pramenů, v některých případech i ze tří. A dále, moje nejdůležitější obchodní plus má pověst, že se dovedu prokutat k pravdě. Ta pověst je opodstatněná. A mám v úmyslu si ji udržet."

A teď k tomu, jak to dělám. Lidi, pro které pracuju, mi obvykle kladou stejnou otázku a řek bych, že máte právo na určité vysvětlení, i když vám některé věci neprozradím, poněvadž spadají pod hlavičku obchodní tajemství a ochrana pramenů.

Pracoval jsem dvacet let pro americké ministerstvo financí, prováděl jsem řadu šetření pro berní úřad a udržuju si kontakty nejenom s ním, ale i se spoustou dalších míst. Mnoho lidí neví, pane Vandervoorte, že člověk mého oboru pracuje tím způsobem, že si vyměňuje důvěrné informace s dalšími lidmi, a v mém řemesle nikdy neví, kdy bude koho potřebovat nebo kdy bude někdo potřebovat jeho. Tenhle týden pomůžete někomu vy a dřív nebo později vyhoví on vám. Tímhle způsobem si člověk dělá dluhy i úvěry a vyrovnávání - v podobě tipů a vědomostí - je oboustranné. Takže když si mě najmete, prodávám vám nejenom svoje finanční rozumy, které - jak si lichotím - jsou velice slušné, ale zároveň i svou síť kontaktů. Některé z nich by vás možná překvapily."

"Překvapení už mám pro dnešek až nad hlavu," řekl Alex. Sáhł na zprávu ležící před ním.

"Zkrátka," pokračoval Jax, "tímhle způsobem jsem získal velkou část toho, co je tady. O zbytek se postarala úmorná práce, trpělivost a vědomí, pod které kameny se podívat."

"Chápu."

"A rád bych vám objasnil ještě něco, pane Vandervoorte, a řekl bych, že byste to nazval osobní pýchou. Pozoroval jsem, jak jste se na mě při obou příležitostech, kdy jsme se setkali, díval a že se vám to, co jste viděl, dvakrát nezamlouvalo. Abyste rozuměl, jsem radši když se na mě lidi dívají takhle, poněvadž nenápadný člověk se sešlapanými podpatky nikomu pravděpodobně nepadne do oka a ti, jejichž situaci se snaží prozkoumat, si ho nevšimnou a nebudou ho brát vážně. Kromě toho to má ještě tu výhodu, že lidi, s kterými mluvím, mě nepokládají za důležitého a nejsou ve střehu. Kdybych vypadal jako vy, tak by ve střehu byli. Mám k tomu tedy takovéhle důvody, ale říkám vám: Kdybyste mě pozval na svatbu své dcery, přijdu stejně ohozený jako všichni ostatní hosté."

"Budu si to pamatovat," odpověděl Alex, "pro případ, že bych někdy měl nějakou dceru."

Když Jax odešel, Alex si znovu prostudoval tu otřesnou zprávu. Pomyslel si, že by mohla mít pro První americkou komerční strašlivé důsledky. Ta působivá budova Supranacionální společnosti - Sunaspolu - se droíl a co nejdřív se zhroutí.

Lewis D'Orsey, vzpomněl si Alex, mluvil o tom, že jdou zvěsti o "velkých ztrátách, které ještě nebyly hlášeny ... historky o divokých účetních praktikách v sesterských závodech ... o velkém Georgi Quatermainovi, který usiluje ve Washingtonu o subvenci jako kdysi Lockheed." Vernon Jax všechny tyto zvěsti potvrdil a kromě toho zjistil spousty dalších věcí.

Alex se rozhodl, že ten den je už moc pozdě něco podnikat. Musí si přes noc rozvážit, jak s těmi informacemi naložit.

(10):

Po obličeji Jeroma Pattertona, který byl vždycky ve tváři ruměný, se rozlila sytější červen. Jerome namítl: "Herdekfilek! - To, co po mně žádáte, je přece absurdní."

"Já to po vás nežádám." V Alexově hlase bylo plno vzteku, který v něm vřel už od minulého večera. "Já vám říkám, abyste to udělal!"

"Žádáte, říkáte, jaký je v tom rozdíl? Chcete, abych despoticky zasáhl bez jediného závažného důvodu."

"Později vám k tomu dám spousty důvodů. Pádnych. V téhle chvíli na to není čas."

Seděli v přijímací místnosti prezidenta První americké komerční, kde Alex ráno počkal, až Patterson přijde.

"Newyorská burza je už padesát minut otevřená," varoval ho Alex. "Těch padesát minut jsme už ztratili a ztrácíme další, poněvadž jediný, kdo může oddělení svěřeneckých vkladů vydat příkaz prodat veškeré naše akcie Supranacionální, jste vy."

"Takový příkaz nevydám!" Patterson zvýšil hlas. "A vůbec, co to má vlastně kčertu znamenat? Co si o sobě myslíte, že sem prostě vpadnete a začnete mi dávat příkazy ..."

Alex se ohlédl přes rameno. Dveře kanceláře byly otevřené.

Přešel k nim, zavřel je a pak se vrátil.

"Hned vám řeknu, co si o sobě myslím, Jerome. Myslím si, že jsem ten, kdo vás varoval, kdo varoval správní radu, abychom se nepouštěli do žádných větších transakcí se Supranacionální. Bojoval jsem proti tomu, abychom kupovali tolik jejich akcií - ale nikdo, včetně vás, mě neposlouchal. A teď jde Supranacionální ke dnu." Alex se naklonil přes stůl a praštil ze vši síly do desky. Obličej s planoucím očima měl až u Pattersonova obličeje. "Copak to nechápete? Supranacionální může strhnout tuhle banku s sebou."

To Pattersonem otřásl. Ztěžka se posadil za stůl. "A je na tom Sunaspol opravdu tak zle? Víte to jistě?"

"Myslíte, že bych byl tady a choval se takhle, kdybych to nevěděl? Copak nechápete, že vám dávám příležitost zachránit se aspoň částečně před tím, co skončí tak jako tak katastrofou?" Ukázal na své náramkové hodinky. "Už je to hodina, co se burza otevřela. Jerome, jděte k telefonu a vydejte ten příkaz!"

Prezidentovi nervózně zacukaly svaly v obličeji. Nebyl energicky ani rozhodný a spíš na situaci reagoval, než že by je vytvářel. Pod silným vlivem často zakolísal, stejně jako teď pod vlivem Alexe.

"Prokristapána, Alexi, doufám, už kvůli vám, že víte, co děláte." Pak sáhl po jednom ze dvou aparátů na stole, zaváhal, ale zvedl ho.

"Dejte mi Mitchella ze svěřeneckého ... ne, já počkám ... Mitchi? Tady Jerome. Poslouchejte dobře. Chci, abyste ihned vydal příkaz k prodeji všech akcií Supranacionální, co máme ... Ano, k prodeji. Všechny akcie do jedné." Chvilí poslouchal, pak odpověděl netrpělivě: "Ano, vím, co to udělá s trhem, a vím, že cena už klesá. Viděl jsem včerejší zprávy. Proděláme. Ale přesto je prodejte ... Ano, já vím, že je to neobvyklé." Jeho oči vyhledaly Alexovy, jako by potřeboval ujištění. Ruka držící telefon se zachvěla při slovech: "Na schůzování není čas. Prostě to udělejte! Neztrácejte ..." Patterson se ušklíbl a poslouchal: "Ano, na mou zodpovědnost."

Když zavěsil, nalil si sklenici vody a vypil ji. Pak řekl Alexovi: "Slyšel jste, co jsem mu řekl. Akcie už klesly. To, že prodáme my, je ještě sraží. Dostaneme pořádně na frak."

"To je omyl," opravil ho Alex. "Na frak dostanou naši klienti - lidi, kteří nám důvěřovali - a kdybychom byli čekali, byl by výprask větší. Ani takhle nejsme ještě z lesa venku. Ode dneška za týden by možná Akciová a burzovní kontrolní komise prodej těch akcií zarazila."

"Zarazila? Proč?"

"Mohla by prohlásit, že jsme měli soukromé informace, které jsme měli zveřejnit a které by byly zastavily veškeré transakce s akciemi Supranacionální."

"Jaké informace?"

"Že Supranacionální stojí před krachem."

"Kristejžíši!" Patterson vyskočil od stolu a otočil se. Pak si začal pro sebe brumlat: "Sunaspol! Jéžíšmarjá, Sunaspol!" Nato se prudce otočil zpátky k Alexovi a vyrazil se sebe: "A co naše půjčka? Padesát milionář"

"To už jsem si zjistil. Vyčerpali už takřka celý úvěr."

"A co kompenzační saldo?"

"Nedělá už ani milión."

Nastalo ticho, v němž si Patterson zhluboka povzdychl. Najednou byl klidný. "Říkal jste, že k tomu máte pádné důvody. Zřejmě něco víte. Měl byste mi to říct."

"Třeba bude jednodušší, když si přečtete tady tohle." Položil mu na stůl Jaxovu zprávu.

"Přečtu si to pak," odpověděl Patterson. "Ale řekněte mi, co to je a co tam stojí."

Alex mu vyložil, jaké zvěsti kolují o Supranacionální, zvěsti, o nichž mu řekl Lewis D'Orsey, i o tom, jak se rozhodl najmout si někoho, kdo by to prošetřil - Vernona Jaxe.

"To, co mi řekl Jax, hraje s tím ostatním," prohlásil Alex. "Včera večer a dnes ráno jsem telefonoval na všechny strany a ověřoval si některá jeho tvrzení. Všechno souhlasilo. Fakt je, že velkou část z toho, co se dnes ví, mohl někdo, kdo by byl trpělivě kutal, už zjistit - jenže to nikdo neudělal nebo si nedal dohromady jedna a jedna, až teprve teď. A co víc, Jax získal důvěrné informace, včetně dokladů, jak se domnívám, od ..."

Patterson ho podrážděně přerušil. "Dobrá, dobrá, to všechno není podstatné. Přejděte k jádru věci."

"Na to stačí tři slova. Supranacionální nemá peníze. V posledních třech letech měla obrovské ztráty a přežila jenom díky své prestiži a úvěru. Musela si vypůjčovat horentní sumy, aby mohla platit dluhy; a půjčila si znovu, aby mohla zaplatit tyhle dluhy. A půjčuje si dál a víc a víc. Nemá dost hotovosti."

Patterson namítl: "Ale Sunaspol hlásí znamenité zisky, rok za rokem, a vždycky vyplácela dividendy."

"Jenže si zřejmě na ty poslední dividendy musela půjčit. Ostatní je účetnictví na papíře. Všichni víme, jak se to dá dělat. Tyhle metody používá spousta velikých a vážených firem."

Prezident banky chvíli dumal nad Alexovým tvrzením, pak odpověděl: "Byly doby, kdy podpis revizora účtů na finanční zprávě byl zárukou bezúhonnosti. Dnes už to neplatí."

"Tady máte příklady toho, o čem mluvíme." Alex se dotkl zprávy na stole před nimi. "K nejhorším patří firma Horizon Land Development. Sesterská firma Sunaspolu."

"Já vím, já vím."

"Pak možná víte i to, že téhle firmě patří spousta pozemků v Texasu, v Arizoně a v Kanadě. Většina jich je

daleko, možná že to bude trvat celou generaci, než se tam začne něco dít. A firma Horizon dělá to, že prodává za malé zálohy pozemky spekulantům, s nimiž se dohodne, že zbytek bude zaplacen v daleké budoucnosti. Ve dvou případech dojde k úplnému vyrovnání částky, která dělá osmdesát miliónů dolarů až odedneška za čtyřicet let - až v jednadvacátém století. K zaplacení možná nedojde nikdy. A Horizon a Supranacionální vykazují přesto těch osmdesát miliónů jako současný zisk. To jsou jenom dva případy. Je jich tu víc, jenomže menších, při kterých se používá stejného čínského účetnictví. A kromě toho se to, co se udělalo v jednom sesterském podniku, opakovalo v dalších."

Odmlčel se a pak dodal: "To všechno dohromady vypadá na papíře samozřejmě ohromně a vyhodilo to - nesmyslně - tržní cenu akcií Supranacionální nahoru."

"Někdo na tom vydělal jmění," podotkl trpce Patterton. "My jsme to bohužel nebyli. Máte nějakou představu o dluzích Supranacionální?"

"Ano. Jaxovi se zřejmě podařilo nahlídnout do daňových výkazů, kde jsou zaznamenány odpisy na úroky. Krátkodobé dluhy odhaduje na miliardu dolarů, počítaje v to i sesterské závody. Půjčky v bankách dělají asi pět set miliónů, ostatní jsou hlavně tříměsíční směnky, které se znovu a znovu obnovují."

Tříměsíční směnky, jak oba pánové věděli, byly dlužní úpisy, které sice nesou úroky, ale jsou podloženy jenom dlužníkovou pověstí. Obnovit směnku znamenalo vydat další dlužní úpis, aby se zaplatil předešlý plus úroky.

"Jenomže si už takřka nemají kde půjčit," pokračoval Alex. "Aspoň podle Jaxe. Já osobně jsem si ověřil jedno, totiž že ti, co ty obchodní papíry kupují, začínají něco věřit."

Patterton nadhodil: "Tak se přece rozpadla Penn Central. Všichni měli za to, že železnice je srdcové eso - nejbezpečnější akcie, jakou může člověk koupit a držet, stejně jako IBM a General Motors. A najednou se Penn Central jednoho krásného dne ocitla zničehonic v rukou věřitelů, smetená ze světa, vyřízená."

"A od té doby k ní přistoupilo několik dalších významných jmen," připojil Alex.

Oběma jim tanulo na mysli totéž: Přistoupí k tomu seznamu po Supranacionální i První americká komerční?

Prezident se obrátil k Alexovi. Jeho červený obličej byl bledý: "Jak si stojíme?" Už žádné předstírání vedoucích postavení. Už se ve všem spoléhal na svého mladšího kolegu.

"Hodně záleží na tom, jak dlouho se Supranacionální udrží nad vodou. Jestli vydrží ještě několik měsíců, možná že si našeho dnešního projeje jejich akcií nikdo nevšimne a že se nikdo nebude moc pít po tom, jestli jsme svou půjčkou Supranacionální nepřestoupili zákon. Ale kdyby došlo ke krachu brzo, nastanou nám vážné potíže - s Akciovou a burzovní kontrolní komisí, že jsme neoznámili, co víme, s Měnovým úřadem, že jsme zneužili důvěry svých klientů a s Federální rezervovou bankou kvůli půjčce. A pak stojíme, jak vám asi nemusím připomínat, před neodvratnou ztrátou padesáti miliónů dolarů a jistě si dovedete představit, jak to ovlivní naše letošní výkazy zisku. Navztekaní akcionáři budou žádat něčí hlavu. A členové správní rady můžou ještě ke všemu čekat žalobu."

"Ježíšmarjá!" opakoval Patterton. "Ježíšku na křížku!" Vytáhl si kapesník a utřel si obličej i vejčitou lebku.

Alex neúprosně pokračoval: "A ještě musíme vzít v úvahu - publicitu. Jestliže se Supranacionální potopí, dojde k šetření. Ale ještě dřív půjde za celou věcí tisk, který se v tom začne šťourat. Někteří novináři z finančních rubrik v tom umí náramně chodit. Až začnou se svými otázkami, je nepravděpodobné, že by naše banka unikla jejich pozornosti, a rozsah našich ztrát vejde ve známost a bude zveřejněn. Takovéhle novinky by mohly naše vkladatele silně zneklidnit. Mohly by vyvolat hromadné vybírání vkladů."

"Chcete říct run na banku! To je nepředstavitelné!"

"Ne, není. To se už stalo - vzpomeňte si na newyorskou banku Franklin. Kdybyste byl vkladatel, pak byste se staral jedině o to, abyste měl svoje peníze v suchu. A kdybyste měl dojem, že by nemusely být, pak byste si je vybral - a honem!"

Patterton se znovu napil vody, pak se znovu shrbil v křesle. Zdál se ještě bledší než předtím, pokud to bylo vůbec možné.

"Navrhuju vám tohle," pokračoval Alex, "svolejte okamžitě výbor pro peněžní politiku a v několika příštích dnech se věnujme výhradně tomu, abychom byli maximálně likvidní. Kdyby došlo znenadání k odlivu hotových peněz, budeme na to aspoň připraveni."

Patterton přikývl. "Dobrá."

"Jinak se toho už nedá dělat o moc víc než se modlit." Alex se poprvé od chvíle, co vešel, usmál. "Třeba bychom k tomu měli přibrat Roscoa."

"Roscoa!" řekl Patterton, jako by si na něj najednou vzpomněl. "Ten přece zkoumal cifry Supranacionální, ten přece tu půjčku doporučil, ten nás přece ujišťoval, že je všechno fantastické."

"Roscoe nebyl sám," podotkl Alex. "Vy a správní rada jste ho podporovali. A ty cifry zkoumala spousta dalších a došli ke stejným závěrům."

"Vy ne."

"Mně se to nezdálo. Asi mi to nějak nevonělo. Ale že je Supranacionální v takovéhle kaši, to mě ani ve snu nenapadlo."

Patterton vzal znovu telefon, z kterého volal předtím. "Požádejte pana Heywarda, aby sem přišel." Chvilí byla pauza, pak vyštl: "I kdyby u něj byl sám pámbů, to je mi fuk. Potřebuju ho hned." Práskl sluchátkem a znova si utřel obličej.

Dveře kanceláře se tise otevřely a vešel Heyward. Pozdravil: "Dobré jitro, Jerome." Alexovi jenom chladně pokývl.

Patterton zavrčel: "Zavřete dveře."

Heyward se zatvářil překvapeně a zavřel dveře. "Prý je to naléhavé. Jestli ne, tak bych rád ..."

"Řekněte mu, jak to vypadá se Supranacionální, Alexi," vybídl Vandervoorta Patterton.

Heywardův obličej ztuhl.

Alex zopakoval tichým, věcným tónem podstatu Jaxovy zprávy. Jeho vztek z minulého večera a z tohoto rána - vztek nad krátkozrakou pošetilostí a chamtivostí, která přivedla banku na pokraj pohromy - už byl pryč. Teď už pociťoval jenom smutek, že banka stojí před takovými ztrátami a že tolik námahy přijde vníveč. Vzpomněl si s lítostí na jiné cenné projekty, jež byly zavrženy, aby se uvolnily peníze na půjčku Supranacionální. Ještě štěstí, pomyslel si, že Bena Rosselliho tohoto okamžiku ušetřila smrt.

Roscoe Heyward ho překvapil. Alex očekával projevy nepřátelství, případně hromobití. Nic takového se nedostavilo. Heyward jenom mlčky poslouchal, tu a tam prohodil nějakou poznámku, ale jinak se k tomu nevyjadřoval. Alex měl podezření, že jeho zprávy jenom doplňují informace, které Heyward už získal sám nebo o kterých se domýšlel.

Alex skončil. Rozhostilo se mlčení.

Patterton, který už zase částečně získal jistotu, řekl: "Svoláme na dnes odpoledne výbor pro peněžní politiku, který bude jednat o naší likviditě. Vy se zatím spojte se Supranacionální, Roscoe, a zjistěte, jestli se dá z naší půjčky něco zachránit."

"Je kdykoli vypověditelná," odpověděl Heyward. "Můžeme ji kdykoli zrušit."

"Tak to udělejte hned. Dneska ústně a dodatečně písemně. Není moc velká naděje, že by Supranacionální měla po ruce padesát miliónů dolarů v hotovosti. Ani zdravá firma si nenechává tolik peněz v šuplíku. Ale něco by mít mohli, i když si žádné naděje nedělám. Ať tak či tak, zkusíme, co se dá."

"Zavolám okamžitě Quatermaina," řekl Heyward. "Můžu si vzít s sebou tu zprávu?"

Patterton se podíval na Alexe.

"Beze všeho," odpověděl Alex, "ale navrhoval bych, abychom nepořizovali kopie. A čím méně lidí se to doví, tím líp."

Heyward přikývl na souhlas. Zdálo se, že je neklidný a nemůže se dočkat, aby už byl pryč.

(11):

Alex Vandervoort měl částečně pravdu, když předpokládal, že Roscoe Heyward má nějaké vlastní informace. Doslechl se, že Supranacionální má problémy, a v posledních dnech i to, že investoři některé obchodní papíry Sunaspolu odmítají. Heyward se kromě toho zúčastnil schůze správní rady této společnosti - byla to jeho první - a vycítil, že zprávy, co členové správní rady dostali, nejsou zdaleka úplně ani pravdivé. Ale jakožto "nový" se zdržel otázek a řekl si, že si to později prozkoumá. Hned po schůzi si všiml poklesu akcií Supranacionální a právě den předtím došel k rozhodnutí, že poradí oddělení svěřeneckých vkladů, aby pro všechny případy zmenšilo počet držných akcií Supranacionální. Když si ho ten den dopoledne Patterton zavolaal, neproměnil naneštěstí ještě svůj úmysl v čin. Ale nic z toho, co slyšel nebo čeho se dohadoval, nenapovídalo, že situace je tak strašně vážná a ošklivá, jak to líčila zpráva, kterou obstaral Vandervoort.

Když však zvěděl podstatu té zprávy, tak ji nepopřel. Byla zlověstná a otřesná, ale instinkt mu říkal, že - jak se předtím vyjádřil Vandervoort - hraje se vším ostatním.

Proto byl v přítomnosti těch dvou většinou zticha. Věděl totiž, že se toho v tomto stadiu věci nedá moc říct. Jeho mozek však nezahálel, v hlavě mu blikaly poplašné signály; Heyward zvažoval nápady, eventuality a případné únikové cesty pro sebe. Bylo tu několik akcí, které bylo nutno podniknout co nejdříve, ale napřed si musí doplnit své soukromé informace důkladným prostudováním Jaxovy zprávy. Po návratu do své kanceláře vyřídil v rychlosti několik zbývajících záležitostí s jedním návštěvníkem, pak se posadil a začal číst.

Brzy poznal, že Alex Vandervoort byl ve svém souhrnu hlavních bodů a doložených důkazů naprosto přesný. Nezmněl se však o několika detailech, které dokazovaly, jak se George Quatermain snaží urvat ve Washingtonu vládní půjčku, aby Supranacionální udržel solventní. Apeloval na členy Kongresu, na ministerstvo financí i na Bílý dům, aby mu byla půjčka poskytnuta. Ve zprávě stálo, že dokonce pozval viceprezidenta Byrona Stonebridge na výlet na Bahamy, čímž si chtěl zajistit v otázce své půjčky viceprezidentovu podporu. Stonebridge o tom pak mluvil na kabinetní úrovni, ale půjčka Quatermainovi při hlasování neprošla.

Heyward si trpce pomyslel: Teď aspoň vím, o čem Velký George s viceprezidentem diskutovali ten večer, co se procházeli v zahradě bahamské rezidence, zabraní do rozhovoru. Ale zatímco washingtonská politická mašinérie dospěla k jednomu ze svých moudřejších rozhodnutí a půjčku Supranacionální zamítla, První americká komerční - na Roscoeovo naléhání - ji honem honem poskytla. Ukázalo se, že Velký George je mistr obchodování v rukavičkách. Heyward ho ještě teď v duchu slyšel: Jestliže je padesát miliónů víc, než nač stačíte, tak na celou věc zapomeňte. Nabídnou to bance Chase Manhattan. Byla to prastará finta podvodníků a Heyward - ten chytrý, zkušený finančník - na ni nalítl.

Jedno bylo na celé záležitosti přec jen dobré. Zmínky o viceprezidentově cestě na Bahamy sestávaly jen z útržků a nepouštěly se do podrobností; o výletu se toho zřejmě vědělo jen málo. A k Heywardově velké úlevě se zpráva nezmiňovala o firmě Q-Investments.

Heyward uvažoval, jestli si Jerome Patterton uvědomil tu dodatečnou půjčku ve výši dvou miliónů dolarů, kterou banka této firmě poskytla. Q-Investments byla skupina soukromých spekulantů, v jejichž čele stál Velký George. Nejspíš ne. A Alex Vandervoort o ní nic neví, i když to určitě brzy zjistí. Důležitější však bylo se pojistit, aby nikdy nevyšlo na světlo boží, že Heyward dostal "bonus" v podobě akcií Q-Investments. Horoucně zatoužil, aby je byl tenkrát G. G. Quatermainovi vrátil, jak měl zprvu v úmyslu. No, teď už je pozdě, ale může aspoň vyndat ze svého sejfů ty certifikáty a roztrhat je. To bude nejjistější. Naštěstí jsou na doručitele a ne na jeho jméno.

Řekl si, že prozatím pustí z hlavy soupeřství s Alexem Vandervoortem a soustředí se radši na to, aby přežil. Nedělal si žádné iluze, co by pád Supranacionální znamenal pro jeho postavení v bance a ve správní radě. Heyward by

se stal páriou - ohniskem výčitek. Ale když bude jednat rychle a mít trochu štěstí, není možná ještě pozdě na nápravu. Kdyby ty peníze získal zpátky, mohl by se proměnit v hrdinu.

První věc na pořadu je spojit se se Supranacionální. Nařídil své sekretářce paní Callaghanové, aby ho spojila telefonicky s G. G. Quatermainem.

Za několik minut mu však oznámila: "Pan Quatermain není ve Státech. Jeho kancelář odpovídá na dotazy o jeho pobytu vyhýbavě. Nechce mi žádnou informaci poskytnout."

To byl neslavný začátek a Heyward vyštěkl: "Tak mi sežeňte Inchbecka." Od té doby, co se setkali na Bahamách, měl s vedoucím kontrolního oddělení Stanleyem Inchbeckem několik rozhovorů.

V telefonu se ozval Inchbeckův rázný hlas s nosovým newyorským akcentem: "Co byste rád, Roscoe?"

"Snažím se sehnat George. Vaši lidi zřejmě nevědí..."

"Je v Kostarice."

"Rád bych s ním mluvil. Můžu mu tam někam zavolat?"

"Ne. Dal příkaz, aby ho tam nikdo nevolal."

"Je to nutné."

"Tak to řekněte mně."

"Dobrá. Vypovídáme vaši půjčku. Tímhle vás o tom uvědomuju. Formální písemné oznámení půjde večerní poštou."

Nastalo ticho. Pak řekl Inchbeck: "To jistě nemyslíte vážně."

"To myslím naprosto vážně."

"Ale proč?"

"To snad uhodnete. Kromě toho se domnívám, že byste nerad, abych vám důvody sděloval po telefonu."

Inchbeck mlčel - což mluvilo samo za sebe. Pak namítl: "To je od vaší banky směšné a nemoudré. Vždyť mi ještě minulý týden Velký George říkal, že je ochoten připustit zvýšení půjčky o padesát procent."

Ta nestoudnost Heywarda udivila, ale pak si uvědomil, že se Supranacionální už jednou vyplatila. Ale tentokrát se jí nevyplatí.

"Kdybyste tu půjčku bez prodloužení splatili," pokračoval Heyward, "tak by veškeré informace, co máme, zůstaly přísně tajné. To vám můžu zaručit."

Jde o to, pomyslel si, jestli Velký George, Inchbeck nebo ostatní, co znají pravdu o Supranacionální, jsou ochotni zaplatit za to, že získají čas. Jestliže ano, pak by První americká komerční získala výhodu nad ostatními věřiteli.

"Padesát miliónů dolarů!" řekl Inchbeck. "Tolik si v hotovosti nenecháváme."

"Naše banka by přistoupila na postupné splátky, za předpokladu, že by následovala rychle jedna po druhé." Ve skutečnosti zněla otázka samozřejmě takto: Kde by Supranacionální splátila padesát miliónů ve své nynější situaci, kdy zoufale shání hotovost? Heyward zjistil, že se potí - nervozitou, napětím a nadějí.

"Promluví s Velkým Georgem," odpověděl Inchbeck. "Ale tohle se mu zamlouvat nebude."

"Až s ním budete mluvit, tak mu vyřídíte, že bych si s ním rád pohovořil o té naší půjčce Q-Investments."

Když zavěšoval, měl dojem, i když si tím nebyl jist, že zaslechl, jak Inchbeck zaúpěl.

Roscoe Heyward se pak v tichu své kanceláře opřel v polštářovaném křesle dozadu a čekal, až z něho vyprchá napětí. Události poslední hodiny přišly jako omračující rána. Teď, když nastala reakce, měl pocit skleslosti a osamělosti. Zatoužil, aby mohl od všeho na chvíli utéct. Kdyby to bylo na něm, věděl by, čím společnost by uvítal. Avril. Ale ta se mu od jejich posledního setkání už měsíc neozvala. Dřív vždycky ona volala jeho. On nikdy ji.

V náhlém popudu otevřel notýsek s adresami, který nosil neustále při sobě, a hledal telefonní číslo, jež - jak si pamatoval - do něj zapsal tužkou. Bylo to newyorské číslo Avril. Použil přímé linky a vytočil ho.

Nejdřív slyšel vyzvánění telefonu, po něm se ozval Avrilin něžný příjemný hlas: "Haló." Při tom zvuku mu srdce poskočilo.

"Ahoj, Rossie," řekla, když se ohlásil.

"Už jsme se dost dlouho neviděli, miláčku. Uvažuji, kdy se mi ozveš."

Uvědomil si, že zaváhala. "Ale Rossie, pusinko, ty už nejsi na seznamu."

"Na jakém seznamu?"

Znova nerozhodnost a pak: "Třeba jsem ti to neměla říkat."

"Ne, prosím tě, jen to řekni. Zůstane to mezi námi."

"To je totiž strašně tajný seznam, vydává ho Supranacionální, je to seznam lidí, které smíme na její útraty pobavit."

Přepadl ho pocit, že mu někdo utahuje kolem krku provaz. "A kdo ty seznamy dostává?"

"Já nevím. My děvčata ho dostáváme. Ale kdo dál, to nevím."

Zarazil se, chvíli nervózně přemýšlel a uvažoval: Co se stalo, nedá se odestát. Asi můžu být rád, že už na žádném takovém seznamu nejsem. Ale přistihl se, že uvažuje - přičemž ho bodala žárlivost - kdo na něm je. Doufal, že jsou aspoň kopie minulého seznamu bezpečně zničeny. Nahlas se zeptal: "Znamená to, že už sem nemůžeš přiletět a sejít se se mnou?"

"To zrovna ne, Rossie. Ale kdybys přiletěla, tak bys to musel sám zaplatit."

"Kolik by to stálo?" Když tu otázku vyslovil, zauvažoval, jestli to mluví opravdu on.

"To znamená zaplatit mi letenku z New Yorku," řekla Avril věcně. "Pak hotel. A mně - dvě stě dolarů."

Heyward si vzpomněl, jak kdysi uvažoval, kolik jí Supranacionální za něj dává. Teď to věděl. Držel telefon a v duchu bojoval sám se sebou: Na jedné straně byl zdravý rozum a na druhé touha; na jedné svědomí a na druhé vědomí, jaké je to být sám s Avril. Kromě toho to bylo víc peněz, než si mohl dovolit. Ale toužil po ní. Strašně.

Přiložil telefon znova k uchu. "Kdy bys tady mohla být?"

"Příští týden v úterý."

"Dřív ne?"

"Bohužel ne, pusinko."

Věděl, že je blázen, že mezi tím okamžikem a úterkem bude čekat ve frontě za ostatními muži, kteří mají z jakýchsi důvodů přednost před ním. Ale nemohl si pomoci a tak odpověděl: "Dobře. Tak v úterý."

Začal si představovat blaženství, jež ho čeká.

Pak si připomněl, že musí udělat ještě jednu věc - zničit ty certifikáty.

Sjel z 36. poschodí rychlovýtahem do přízemí, pak přešel podchodem do městské filiálky. Dostat se ke svému osobnímu seifu mu trvalo jen několik minut. Vytáhl ty čtyři certifikáty, z nichž každý zněl na pět set akcií. Odnosl je zpátky nahoru, kde je chtěl vlastnoručně strčit do šrotovačky.

V kanceláři si to však začal rozmyšlet. Když si naposledy zjišťoval cenu akcií, stály dvacet tisíc dolarů.

Neukvapuje se snad? Koneckonců může ty certifikáty v krajním případě zničit v jediném okamžiku.

A tak změnil svůj úmysl a jenom je zamkl do zásuvky stolu k ostatním soukromým papírům.

(12):

K velikému průlomů došlo, když to Eastin nejméně očekával.

Ještě dva dny předtím byl zoufalý, skleslý a přesvědčený, že jeho otročina v klubu Dvojitá sedmička nebude mít žádné jiné výsledky, než že se on zaplete do ještě horších zločinů a že se nad ním hrozivě vztyčí znovu stín vězení. Řekl o svém zoufalství Juanitě, a přestože mu na chvíli zvedlo náladu jejich milování, jeho základní rozpoložení se nezměnilo.

S Juanitou se sešel v sobotu. V pondělí k večeru pro něj ve Dvojité sedmičce poslal Nate Nathanson, vedoucí klubu. Miles mu jako obvykle vypomáhal tím, že nosil drinky a sendviče karbaníkům a hráčům v kostky nahoru do druhého poschodí.

Když vešel do kanceláře vedoucího, byli tam kromě Nathansona ještě dva chlapi. Jeden z nich byl lichvář Ominský. Druhý byl udělaný chlap s hrubými rysy, kterého Miles viděl několikrát v klubu. Slyšel, že mu říkají Tony Medvěd Marino. Ten "medvěd" se zdál na místě, poněvadž Marino byl mohutný, silný, měl klátivé pohyby a z očí mu koukala krutost. Bylo jasné, že Tony Medvěd má autoritu, a všichni se k němu chovali podlízavě. Do Dvojité sedmičky jezdil v cadillaku limuzíně se šoférem a ještě s jedním doprovodem. Oba chlapi byli zřejmě Marina osobní stráž.

Když Nathanson promluvil, zdál se nervózní: "Milesi, říkal jsem tady panu Marinovi a panu Ominskému, jak nám tady pomáháte. Chtěli by od vás jednu službu ..."

Ominský řekl úsečně vedoucímu: "Počkejte venku."

"Prosím, pane." A rychle odešel.

"Máme venku ve voze jednoho starocha," řekl Ominský Milesovi. "Ať vám pomůžou lidi pana Marina donést ho dovnitř, ale ať ho nikdo nevidí. Dopravte ho nahoru do některého pokoje poblíž vašeho a postarejte se, aby tam zůstal. Neodcházejte od něho na dyl, než budete muset, a když už půjdete pryč, tak ho tam zamkněte. Jste mi osobně zodpovědný za to, že odtamtud neodejde."

Miles se zeptal nejistě: "Mám ho tam držet násilím?"

"Násilí nebude zapotřebí."

"Ten staroch už ví, voč kráčí. Nebude dělat potíže," řekl Tony Medvěd. Na tak hmotného člověka měl překvapivě falsetový hlas. "Hlavně nezapomínejte, že je pro nás důležitý a zacházejte s ním podle toho. Ale k chlastu ho nepouštějte. Bude ho po vás chtít. Ale nic mu nedávejte. Rozumíte?"

"Doufám," odpověděl Miles. "Chcete říct, že je v bezvědomí?"

"Je jak tágo," odpověděl Ominský. "Byl tejden na tahu. Váš úkol je o něj pečovat a postarat se, aby vystřízlivěl. Co bude tady - ty tři, čtyři dny - může vaše ostatní práce počkat." A dodal: "Když to provedete správně, získáte si další zásluhy."

"Udělám, co budu moci," odpověděl mu Miles. "Má ten starej pán nějaký jméno? Budu mu muset nějak říkat."

Ti dva se na sebe podívali a Ominský řekl: "Danny. Víc toho vědět nepotřebujete."

Za několik minut si šofér Tonyho Medvěda Marina odplivl na chodník před Dvojitou sedmičkou a zavrčel:

"No potěš nás pámbů! Ten prďola stará smrdí jak rasův pytel."

Díval se s druhým osobním strážcem a s Milesem na nehybnou postavu na zadním sedadle dodge-sedana, parkujícího u chodníku. Zadní dvířka u chodníku byla otevřená.

"Pokusím se ho očistit," řekl Miles. I on při tom přišerném zápachu zvratků stáhl obličej. "Ale nejdřív ho budem muset dopravit dovnitř."

Druhý osobní strážce je vyzval: "Tak pojďme dělat, kruci, ať to máme z krku."

Všichni tři sáhli dovnitř a starce zvedli. Jediné, co v tom nedostatečném pouličním osvětlení dokázali na svém břemenu rozeznat, byla změt' šedivých vlasů, těstovité propadlé tváře se strnskem vousů, zavřené oči a otevřená ústa s bezzubými dásněmi. Šaty, které měl ten bezvládný člověk na sobě, byly celé zamazané a potrhané.

"Myslíš, že je po něm?" zeptal se druhý strážce, když tahali tělo z vozu.

Právě v tom okamžiku, pravděpodobně protože s ním pohnuli, vytryskl starci z otevřených úst proud zvratků a zmáčel Milese.

Šofér a osobní strážce v jedné osobě, kterého to nezasáhlo, se uchechtl: "Po něm teda není. Aspoň zatím." A když Miles začal zvracet, šofér dodal: "To jsem rád, žes to byl ty, člověče, a ne já."

Odnosl nehybnou postavu do klubu a pak ji vynesl po zadním schodišti do třetího poschodí. Miles přinesl

klíč od pokoje a odemkl. Byla to krychlička podobná jeho vlastní a jediné kusy nábytku v ní byla jednoduchá postel, prádelník, dvě židle, umyvadlo a několik poliček. Dřevěné stěny krychličky končily asi tak sto třicet centimetrů pod stropem, takže nahoře byla mezera. Miles nakoukl dovnitř, pak řekl druhým dvěma: "Počkejte tady." Nechal je tam stát a seběhl po schodech do tělocvičny, odkud vzal gumové prostěradlo. Když se vrátil, natáhl ho na postel a pak na něj starce uložil.

"Teď ho máš, Milesíčku, jen a jen pro sebe," řekl šofér a tělesný strážce v jedné osobě. "Pojďme vodsud vypadnout, než se pobliju."

Miles potlačil svůj odpor a svlékl starce a pak ho, ležícího na gumovém prostěradle ještě pořád v komatu, umyl a oťel houbou. Když s tím skončil, chvíli ho všelijak nazvedával a přesunoval, až zpod něj vytáhl gumové prostěradlo a šoupl už čistšího, už ne tak odporně páchnoucího starce do postele. Staroch při té proceduře nařikal a jednou se mu zvedl žaludek, ale tentokrát mu z úst vytekl jenom pramínek slin, které Miles utřel. Miles ho pak přikryl prostěradlem a dekou a zdálo se, že starce je už klidnější.

Když mu Miles předtím svlékal šaty, hodil je na podlahu krychličky. Teď je sebral a začal je cpát do dvou igelitových pytlů, že je dá druhý den vyčistit a vyprat. Při tom vyndal všechno, co bylo v kapsách. V jedné kapse kabátu našel falešný chrup. V ostatních byla sbírka nejrůznějších předmětů - hřeben, brýle se silnými skly, zlaté pero s tužkou, kroužek s několika klíči a v náprsní kapse - tři kreditkarty Keycharge a náprsní taška napěchovaná bankovkami.

Miles vzal falešné zuby, umyl je a ponořil do skleničky s vodou vedle postele. Brýle položil rovněž k posteli, tak aby je měl staroch po ruce. Pak si začal prohlížet kreditkarty a náprsní tašku.

Kreditkarty byly vystavené na jména Fred W. Riordan, R. K. Bennett a Alfred Show. Všechny byly vzadu podepsané, ale přestože jména zněla různě, rukopis na všech byl stejný. Miles obrátil kreditkarty jednu po druhé v ruce a zjistil si, odkdy dokdy každá karta platí. Podle dat byly ještě všechny platné. Pokud dovedl odhadnout, byly pravé.

Pak obrátil svou pozornost k náprsní tašce. V pouzdře z umělé hmoty byl řidičský průkaz vydaný státem, v němž Miles žil. Umělá hmota byla zažloutlá a špatně se skrz ni rozeznávala písmena, a tak řidičský průkaz vytáhl a objevil, že je pod ním další a pod ním ještě další. Jména na řidičských průkazech odpovídala jménům na kreditkartách, ale hlava a ramena člověka na fotografiích všech tří vůdčích listů byly stejné. Podíval se líp. I když počítal s rozdílem mezi dobou, kdy byla fotografie pořizovaná, byla to bezpochyby podoba starce ležícího na posteli.

Miles vyndal z náprsní tašky peníze, že je přepočítá. Chtěl požádat Nata Nathansona, aby ty kreditkarty i náprsní tašku uložil do klubovního sejfu, ale chtěl vědět, kolik mu předává. Suma byla překvapivě vysoká - pět set dvanáct dolarů, z toho asi tak polovina v nových dvacetidolarovkách. Ty dvacetidolarovky ho zarazily. Několik si jich pečlivě prohlédl a konečky prstů ohmatl strukturu papíru. Pak se podíval na muže na posteli, který zřejmě tvrdě spal. Vyšel tiše z místnosti a přešel tiše do svého pokojíku. Za několik okamžiků se vrátil s kapesní lupou, kterou si znova prohlédl dvacetidolarovky. Jeho tušení bylo správné. Byly to falzifikáty, i když stejně kvalitní jako ty, co před týdnem koupil sám ve Dvojitě sedmičce.

Uvažoval: Peníze, nebo spíš polovina těch peněz, jsou padělky. Takže jsou zřejmě padělky i ty vůdčí listy a pravděpodobně pocházejí ze stejného pramene jako Milesův řidičský průkaz, který mu dal předešlý týden Jules La Rocca. Není tedy pravděpodobné, že ty kreditkarty jsou taky falešné? Možná že je nakonec přec jen u pramene falešných kreditkart Keycharge, jejichž původ se Nolan Wainwright tak zoufale snaží vypátrat. Miles byl čím dál vzrušenější, ale zároveň nervóznější a srdce mu prudce bušilo.

Potřeboval si ty nové informace zapsat. Zaznamenal si na papírový ručník všechny údaje, které na kreditkartách a vůdčích listech byly, tu a tam se přesvědčuje, že postava na posteli se nehýbá.

Za chvíli nato zhasl světlo, zamkl zvenčí dveře a odnesl náprsní tašku i kreditkarty dolů.

Tu noc spal neklidně a dveře od svého pokoje nechal dokořán, poněvadž si byl vědom své zodpovědnosti za obyvatele krychličky na druhé straně chodby. Kromě toho dlouho uvažoval o úloze a totožnosti starce, kterému začal v duchu říkat Danny. Jaký má Danny vztah k Omínskému a k Tonymu Medvědovi Marinovi? Proč ho sem dopravili? Tony Medvěd prohlásil: Je pro nás důležitý. Proč?

Probudil se s rozbřeskem a podíval se na hodinky: 6.45. Vstal, rychle se umyl, oholil a oblékl. Z protější strany chodby se nic neozývalo. Přešel tam, strčil tiše klíč do zámku a nakoukl dovnitř. Danny změnil v noci polohu, ale ještě pořád spal a tiše chrápal. Miles posbíral igelitové pytle se šatstvem, zamkl zase dveře a sešel dolů.

Za dvacet minut byl zpátky s podnosem se snídaní, která se skládala ze silné kávy, topinky a míchaných vajíček.

"Danny!" Miles zatřásl starcovým ramenem. "Danny, probudte se!"

Žádná odpověď. Zkusil to znovu. Konečně se otevřely ostražitě oči, které si ho prohlédly a pak se zase rychle pevně zavřely. "Běžte pryč," zamumlal staroch. "Běžte pryč. Já se ještě nechystám do pekla."

"Já taky nejsem ďábel," odpověděl Miles. "Ale váš přítel. Tony Medvěd a Omínský mi nakázali, abych se o vás staral."

Kalné oči se otevřely znovu. "Ty sviňáci mě našli, co? To se dalo čekat. Jako obvykle." Starochův obličej se zkřivil bolestí. "Šmarjájosef! Ta moje hlava nešťastná!"

"Přinesl jsem vám trošku kafe. Zkusme, jestli by vám neudělalo dobře." Miles vzal starocha kolem ramen a pomohl mu posadit se, pak mu přinesl k posteli kávu. Danny se napil a ušklíbl se.

Jako by se mu najednou zbystřily smysly. "Poslyšte, synečku. Co by mě postavilo na nohy, je něčeho si líznout. Vemte si peníze..." Rozhlédl se kolem sebe.

"Vaše peníze jsou v pořádku," řekl Miles. "Dal jsem je do klubovního sejfu. Včera večer jsem je odnesl dolů."

"Jsem v Dvojitě sedmičce?"

"Jo."

"Sem mě přivezli už jednou. Tak když víte, že mám čím zaplatit, synečku, skákněte mi dolů do výčepu ..."

Miles odpověděl rozhodně: "Nikam vám neskáknou. A vy taky ne."

"Postarám se, aby se vám to vyplatilo." Ve starých očích se to lišácky zablesklo. "Řekněme čtyřicet dolarů za lahvinku. Co vy na to?"

"Je mi líto, Danny. Mám svoje příkazy." Miles uvažoval, co má říct dál, pak do toho skočil rovnýma nohama.

"Kromě toho, kdybych platil někde těma vašima dvackama, tak by mě mohli zavřít."

Bylo to, jako by vystřelil z revolveru. Danny vylítl, ve tváři zděšení a podezření. "Kdo říká, že by vás mohli ..."

Zarazil se, zaúpěl, stáhl obličej a položil si ruku na bolavou hlavu.

"Někdo musel ty peníze přepočítat. Tak jsem to udělal já."

Staroch nesměle namítl: "Ty dvacky jsou dobrý."

"Jistěže," přisvědčil Miles. "Patří k nejlepším, co jsem kdy viděl. Skoro stejně dobrý, jako by je vydala státní tiskárna."

Danny zvedl oči. Zájem se svářil s podezřením. "Kde jste nabral takový vědomosti?"

"Než jsem byl zavřenej, tak jsem byl zaměstnaný v bance."

Ticho. Pak se staroch zeptal: "Proč jste byl v lochu?"

"Pro zpronevěru. Pustili mě na podmínku."

Dannymu se očividně ulevilo. "Jste zřejmě oukej. Jinak by vás Tony Medvěd ani Ominský nezaměstnávali."

"Samozřejmě," odpověděl Miles. "Jsem oukej. A teď se musím postarat, abyste byl oukej i vy. Nejdřív si zajdem do páry."

"Já nepotřebuju páru. Já si potřebuju něčeho loknout. Aspoň kapičku, synečku," prosil Danny. "Přisahám, že víc nebudu chtít. Přece byste starýmu člověku nevodepřel tak nepatrnou laskavost."

"Vypotíme něco z toho, co jste vypil, pak si můžete oblízat prsty."

Staroch zanaříkal. "Nemáte srdce! Nemáte srdce!"

V určitém smyslu to bylo jako starat se o dítě. Miles zdolal veškeré známky symbolických protestů, zahalil Dannyho do županu a dostrkal ho dolů, pak ho nahého doprovodil po jednotlivých místnostech parních lázní, vydrbal ho ručníkem a nakonec položil na masérský stůl, kde ho vlastnoručně důkladně vybouchal a vymasíroval. Takhle brzy po ránu v tělocvičně ani v páře nikdo nebyl a zaměstnanců přišlo teprve několik. Když Miles vedl starocha nahoru, nebyl v dohledu nikdo.

Nahoře převlékl postel a Danny, který se už uklidnil a nevzpíral, si do ní vlezl. Takřka okamžitě usnul, ale na rozdíl od předešlé noci se zdál pokojný a mírumilovný jako andělíček. Miles, třebaže ho vlastně ani neznal, ho už začínal mít rád. Co staroch spal, položil mu pod hlavu ručník a oholil ho.

Když si pak k polednímu ve svém pokoji na druhé straně chodby četl, přemohl ho spánek.

"Hej, Milesíčku! Pohni zadkem, chlapečku!" Ten chraplavý hlas patřil Julesovi La Roccovi. Miles sebou vyděšeně trhl, probudil se a ve dveřích uviděl stát známou břichatou postavu. Natáhl ruku, zašmátral po klíči od krychličky na druhé straně chodby. Zaplat'bůh, byl tam, kam ho dal.

"Přines jsem tomu vožbrundovi náký hadry," řekl La Rocca. V ruce držel vulkánový kufřík. "Ominskej povídal, abych je dopravil tobě."

La Rocca, všudypřítomný posel.

"Fajn." Miles se protáhl a přešel k výlevce, kde si nastříkal na obličej studenou vodu. Pak otevřel dveře na druhé straně chodby a La Rocca šel za ním. Když vstoupili, Danny se v posteli opatrně posadil. Byl sice ještě přepadlý a bledý, ale už mu bylo zřejmě líp, než když přišel. Nasadil si zuby a brýle.

"Ty vandráku ničemná," řekl La Rocca. "Ty dáš každému vždycky zabrat."

Danny se posadil víc zpřímá, pohlíží se s odporem na svého obviňovatele. "Já nejsem ničemnej. Jak ty i ostatní dobře víte. A pokud jde vo žbrd'ol, každej člověk má nějakou slabůstku." Ukázal na kufřík. "Jestlis mi přines šaty, tak vyříd' úkol kvůli kterému tě sem posílaj, a pověs je."

La Rocca, kterého to nevyrušilo z klidu, se zakřenil. "Tak se mi zdá, že už přicházíš k sobě, ty prd'olo stará. Miles zřejmě zapracoval."

"Julesi," řekl Miles, "nepočkal bys mi tady, než seběhnu dolů a přinesu horský sluníčko? Myslím, že by Dannymu udělalo dobře."

"Samo."

"Ale nejdřív bych ti rád něco řek." Trhl hlavou a La Rocca vyšel za ním ven.

Tam se Miles tiše zeptal: "Co to má všechno znamenat, Julesi? Kdoje to?"

"Ale, jeden starej mazavka. Jednou za čas se vypaří a jde na tah. Pak musí někdo toho starýho spit'ara najít a vystřízlivět ho."

"Proč? A odkud se vypaří?"

La Rocca se zarazil a v očích se mu stejně jako před týdnem objevilo podezření. "Už se zase moc ptáš, hošičku. Co ti vo něm řek Tony Medvěd a Ominskej?"

"Nic. Jenom že se jmenuje Danny."

"Až ti budou chtít říct víc, tak ti to řeknou. Ale já ti to říkat nebudu."

Když La Rocca odešel, postavil Miles v krychličce horské sluníčko, pod které Dannyho na chvílinku posadil. Po zbytek dne ležel stařec klidně a byl vzhůru nebo dřímá. Kvečer mu Miles přinesl odzdola večeri. Danny snědl skoro všechno - bylo to jeho první jídlo od chvíle, kdy ho před čtyřicetadvaceti hodinami přivezli.

Druhý den ráno - ve středu - zopakoval Miles léčbu parní lázní a horským sluníčkem a pak spolu hráli šachy. Staroch byl bystrý a pohotový a tak tvořili vyrovnanou dvojici. To už se Danny choval přátelsky a klidně a dával

najevo, že je rád v Milesově společnosti a oceňuje jeho pozornosti.

Druhý den odpoledne se starochovi chtělo povídat. "Včera mi ten hnusák La Rocca řekl," začal, "že máte velký znalosti o penězích."

"La Rocca to vykládá, kudy chodí." Miles vysvětlil, jak je to s jeho koníčkem a jaký zájem vzbudil ve vězení.

Danny mu položil několik dalších otázek a pak prohlásil: "Jestli vám to nevadí, tak bych rád měl zpátky svoje peníze."

"Já vám je donesu. Ale budu vás muset zase zamknout."

"Jestli si děláte starosti, že bych chlastal, tak je pusťte z hlavy. Pro tentokrát jsem z toho venku. Takovejhle kravál mi vždycky stačí. Teď se možná nenapiju kolik měsíců."

"To rád slyším," odpověděl Miles, ale přesto dveře zamkl.

Danny dostal zpátky své peníze. Rozložil je po posteli a pak je rozdělil na dvě hromádky. Nové dvacítky byly na jedné, ostatní, většinou ušpiněné, ležely naskládané na druhé. Danny vybral z druhé skupiny tři desetidolarovky a podal je Milesovi. "To je za to, že jste sám od sebe udělal několik maličkostí - synečku - například že jste se postaral o můj chrup, o holení, o horský sluníčko. Mějte za to, co jste pro mne udělal, moje díky."

"Ale to nemuselo bejt."

"Jen si to vemte. A mimochodem, to jsou pravý. Ale rád bych, abyste mi něco řekl."

"Když budu moct, řeknu."

"Jak jste poznal, že ty dvacítky jsou domácí výroba?"

"Já jsem to hned nepoznal. Ale když si člověk vezme zvětšovací sklo, tak některé tahy na obrázku Andrewa Jacksona jsou trochu rozmazaný."

Danny kývl zasvěceně hlavou. "To je ten rozdíl mezi ocelorytinou, kterou používá vláda, a fotografickou ofsetovou deskou. Odborník na ofset se ovšem dokáže přiblížit originálu hezky blízko."

"Jako například tady," odpověděl Miles. "Ostatní místa bankovek jsou takřka dokonalý."

Na starochově obličej se objevil malý úsměv. "A co říkáte tomu papíru?"

"Ten mě zmátl. Obyčejně pozná člověk špatnou bankovku na omak. Ale tyhle ne."

Danny řekl tiše: "Právě bankovkovej papír. Stoprocentní bavlněný vlákno. Lidi si myslí, že se nedá sehnat správněj papír. Ale to není pravda. To se ví, dá to shánění."

"Když vás to tak strašně zajímá," řekl Miles, "mám naproti na chodbě několik knih o penězích. Ty, co mám na mysli, vydala Americká tajná služba."

"Myslíte Poznejte svoje peníze?"

Když se Miles zatvářil překvapeně, staroch se rozchechtal.

"To je příručka pro penězokazy. Návod, jak rozpoznat špatnou bankovku. Seznam všech chyb, jakejch se padělatelé dopouštějí. Jsou v ní dokonce obrázky!"

"Ano," podotkl Miles, "já vím."

Danny se rozplýval dál. "A takový věci vláda prozrazuje! Člověk si může dokonce napsat do Washingtonu - a voní mu tu knížku pošlou. Jeden mistr svýho fochu, padělatel Mike Landress, prohlašuje ve svý knížce, co napsal, že Poznejte svoje peníze je něco, co by měl mít každej penězokaz."

"Ale Landresse chytili," podotkl Miles.

"Protože pracoval s pitomcema. Neměli žádnou organizaci."

"Koukám, že o tom máte značný vědomosti."

"Sem tam nějaký." Danny se zarazil, vzal jednu dobrou bankovku a jeden padělek a začal je porovnávat. Výsledek byl potěšující. Ušklíbl se. "Jestlipak víte, synečku, že americký peníze se falšují a tisknou ze všech bankovek na světě nejsnáze? Fakt je, že byly navrženy tak, aby se těma nástrojema, co měli rytci v minulým století k dispozici, nedaly napodobit. Jenže v těch dobách už máme moderní stroje a kvalitní ofsety, takže odborník s dobrým vybavením dokáže vodvíst práci, že ji rozpozná jenom experti. Musí mít ovšem trpělivost a nesmí koukat na to, že nejdřív něco zkazí."

"Něco jsem o tom slyšel," řekl Miles. "Ale kolik takovejch bankovek obíhá?"

"To vám můžu říct." Danny se zřejmě bavil. Bylo jasné, že přešel na své oblíbené téma. "Kolik šmejdů se ročně vytiskne, na který se nepříjde, to nikdo ve skutečnosti neví, ale je jich pořádnej balík. Vláda tvrdí, že to dělá asi tak třicet miliónů dolarů a že do oběhu se z toho dostane desetina. Jenže to jsou vládní čísla a jediný, čím si člověk může bejt u každýho vládního čísla jistej, je, že je moc vysoký nebo moc nízký, to přijde na to, co tím ty lidi z vlády sledujou. V tomhle případě chtěj mít čísla nízký. Ale já bych to odhadoval na sedmdesát miliónů ročně, možná spíš sto."

"To je dost možný," připustil Miles. Vzpomněl si, kolik falešných bankovek se zjistilo v bance a o kolik víc jich uniklo pozornosti.

"Víte, který peníze se padělaj nejhůř?"

"Ne, to nevím."

"Cestovní šeky Americkýho expresu. A víte proč?"

Miles zavrtěl hlavou.

"Jsou tištěny kyanidovou modří a ta se nedá fotografovat na ofsetovou desku. Nikdo, kdo má kouska fištrónu, by nemámil čas pokusama je napodobit, takže tyhle šeky jsou jistější než americký bankovky."

"Kolujou fámy," řekl Miles, "že budeme mít brzy nový různobarevný peníze, rozlišený podle hodnoty - jako má Kanada."

"To nejsou jenom fámy," odpověděl Danny. "To je fakt. Už se tiskne spousta barevných bankovek, ale ministerstvo financí si je zatím schovává. Budou se napodobovat hůř než všechno, co bylo do teďka." Šibalsky se

usmál. "Ale ty starý ještě nějakou tu chvíli ze světa nezmizej. Možná že ne dřív než já."

Miles seděl mlčky a v duchu si třídil, co právě vyslechl. Pak řekl: "Ptal jste se mě na tolik věcí, Danny, a já jsem vám na ně odpovídal. Rád bych se pro změnu zeptal na něco já vás."

"Neříkám, že vám odpovím, synečku, ale zkuste to."

"Kdo jste a co děláte?"

Stařec se zadumal, přičemž si jezdil palcem po bradě a v duchu si Milese šacoval. Některé myšlenky se mu zrcadlily ve tváři: chuť říct pravdu, která bojovala s ostražitostí; pýcha mísící se s rozvážností. Pak se zničehonic rozhodl. "Je mi třiasedmdesát let," řekl, "a jsem mistr svého řemesla. Byl jsem celý život tiskař. Dodnes jsem nejlepší ze všech, co existují. Tiskař je nejen řemeslník, ale i umělec." Ukázal na dvacetidolarovky, které byly ještě pořád rozložené po posteli. "To je moje práce. Já jsem pořídil ofsetovou desku. A taky jsem je vytisknul" Miles se zeptal: "A ty řidičky a ty kreditky?" "To je ve srovnání s tištěním peněz," odpověděl Danny, "tak lehká práce jako vyčurát se do sudu. Ale máte pravdu - to všechno je moje dílo."

(13):

Miles čekal s horečnou netrpělivostí na příležitost sdělit přes Juanitu Nolanovi Wainwrightovi všechno, co se dověděl. Ale k jeho zoufalství se ukázalo, že odejít z Dvojité sedmičky nemůže, a předat tak důležitou zprávu po klubovním telefonu mu připadalo moc riskantní.

Ve čtvrtek ráno - den po svém upřímném přiznání - jevil staroch veškeré známky toho, že se už po své alkoholické orgii plně zotavil. Bylo vidět, že je rád v Milesově společnosti, a jejich šachové partie pokračovaly. Stejně tak jejich rozhovory, i když byl víc ve střehu než předešlý den.

Jestli by staroch mohl uspišit svůj odchod, kdyby chtěl, to nebylo jasné. I jestliže mohl, nejevil k tomu žádné sklony a zdál se se svým uvězněním v krychličce ve třetím poschodí spokojený - aspoň prozatím.

Miles se za jejich pozdějších rozprav, jak ve středu, tak ve čtvrtek, pokoušel získat další informace o Dannyho penězokazectví a dokonce se dotkl nejdůležitější otázky, totiž místa hlavního stanu. Ale Danny se všem dalším řečem o tomto námětu obratně vyhnul a Milesovi napověděl instinkt, že stařec své předešlé otevřenosti tak trochu lituje. Vzpomněl si na Wainwrightovu radu - Nespěchejte, mějte trpělivost - a rozhodl se, že nebude pokoušet své štěstí.

Přes jeho radostnou náladu ho deprimovala jedna myšlenka. Všechno, co zatím zjistil, by stačilo na to, aby byl Danny zatčen a uvězněn. Milesovi byl staroch přes všechno sympatický a bylo mu líto, že se s ním musí stát, co se s ním určitě stane. Jenže si připomněl, že je to zároveň cesta k jeho jediné naději, jak může být on sám rehabilitován.

Vydřiduch Ominský a Tony Medvěd Marino měli rozhodně s Dannym nějaké pikle, i když zatím nebylo jasné jaké. Ominský ani Tony Medvěd Milesovo svědomí nijak netížili, přestože při pomyšlení, že by se mohli dovědět - jak se jednou zřejmě dovědět musí - o jeho zrádcovské roli, ho sevřel ledovou rukou strach.

Ve čtvrtek kvečeru se znova objevil La Rocca. "Mám pro vás zejtra fáro."

Danny přikývl, ale Miles se zeptal: "A kam ho to fáro poveze?"

Danny i La Rocca se na něj ostře podívali, ale neodpověděli a Miles zalitoval, že tu otázku vůbec vyřkl.

Ten večer se rozhodl, že podstoupí to menší riziko a zavolá Juanitě. Čekal, dokud krátce před půlnocí nezamkl Dannyho do jeho krychličky, a pak sešel dolů k telefonnímu automatu v přízemí. Vhodil do aparátu desetník a vytočil Juanitino číslo. Její tichý hlas se ozval už po prvním zazvonění: "Haló."

Telefonní automat visel na zdi poblíž výčepu a Miles šeptal, aby ho nikdo neslyšel. "Viš, kdo volá. Ale nikoho nejmenuj."

"Ano," odpověděla Juanita.

"Vyříd' našemu společnému příteli, že jsem přišel na něco opravdu důležitého. Na to, co si přál vědět ze všeho nejvíc. Víc ti říct nemůžu, ale zítra večer přijdu."

"Dobře."

Zavěsil. Skrytý magnetofon ve sklepě klubu, který se automaticky zapnul, když Miles zvedl sluchátko, stejně automaticky vypnul.

(14):

Roscoeovi Heywardovi projelo co chvíli hlavou jako nějaká reklama, kterou plně nevnímá, několik veršů z knihy Genesis: Z každého stromu rajskeho svobodně jísti budeš, ale z stromu vědění dobrého i zlého nikoli nejz; nebo v který bys koli den z něho jedl, smrti umřeš.

V posledních dnech ho trápila otázka: Stal se jeho nedovolený poměr s Avril, který začal tu památnou noc na Bahamách, jeho stromem zla, z něhož sklídí to něj trpčí ovoce? A je snad naopak všechno to, co se děje - to náhlé znepokojující oslabení Supranacionální, které by mohlo ohrozit jeho ambice v bance - jeho trest od Boha?

A naopak: Kdyby ihned zpřetrhal všechna pouta k Avril a vypudil ji ze svých myšlenek, odpustil by mu Bůh? Ocenil by to a vrátil by sílu Supranacionální a tím obnovil štěstí svého sluhy Roscoea? Vzpomněl si na Nehemiáše: Ty vsak, Bože, snadný k odpuštění, milostivý a litošivý, dlouho shovívavý a hojný v milosrdenství, neopustils jich.

Heyward se domníval, že třeba ano.

Potíž byla v tom, že si tím nemohl být jist.

Kromě toho mluvil proti přerušení styků s Avril i její úterní příjezd, který si minulý týden dojednali. A to, že po ní v té své nynější změti problémů toužil.

Po celé pondělí a úterý dopoledne se ve své kanceláři zmítal v pochybnostech. Věděl, že stačí zavolat do New Yorku a její příjezd odvolat. Ale v úterý dopoledne si uvědomil, protože znal přelety letadel z New Yorku, že už je pozdě a ulevilo se mu, poněvadž už nebylo v jeho moci o tom rozhodnout.

Avril zavolala kvečeru na jeho tajné číslo, takže mu telefon zazvonil přímo na stole. "Ahoj, Rossie! Už jsem v hotelu. Apartmá 432. Šampaňské je vychlazené - a já jsem celá rozpálená touhou po tobě."

Zalitoval, že nenavrhoval obyčejný pokoj místo apartmá, poněvadž platit bude muset tentokrát on. Ze stejných důvodů mu připadalo šampaňské jako zbytečná extravagance a zauvažoval, jestli by to byla nevychovanost navrhnout jí, aby se vrátila. Pak si řekl, že by asi byla.

"Za chvíli jsem u tebe, miláčku," odpověděl.

Trošku přece jen ušetřil, protože si vzal na cestu do hotelu Columbia Hilton služební vůz se šoférem, kterému řekl: "Nečekejte na mě."

Jakmile vešel do apartmá 432, její paže se okamžitě ovinuly kolem něho a její plné rty se hladově přisály k jeho. Přitiskl ji k sobě a jeho tělo okamžitě zareagovalo vzrušením, které už znal a po kterém dychtil. Skrz látku kalhot cítil Avrilina dlouhá štíhlá stehna a nohy, jež se k němu tiskly, dráždily ho, třely se o jeho a slibovaly, až se mu zdálo, že je celý soustředěný do několika čtverečních palců svého těla. Avril se mu pak po několika minutách vyvinula, dotkla se jeho tváře a odtáhla se od něj. "Neměli bychom nejdřív vyřídit obchodní stránku, Rossie? Pak budeme mít aspoň klid a o nic se nebudeme muset starat."

Její náhlá praktičnost ho vyhodila z kolejí. Zauvažoval: Je to takhle vždycky? Nejdříve peníze a pak ukojení? Ale zřejmě je to rozumné. Kdyby se to nechalo až na potom, klient - který by už necítil takové nutkání a byl ukojen - by se mohl zdráhat zaplatit.

"Jak chceš," řekl. Měl v obálce připraveno dvě stě dolarů, které jí teď předal. Vytáhla peníze, začala je přepočítávat a on se zeptal: "Nevěříš mi snad?"

"Smím se na něco zeptat já tebe?" řekla Avril. "Kdybych ty peníze zanesla k vám do banky a chtěla si je uložit, tak by je snad taky někdo přepočítal, ne?"

"To jistě."

"Tak vidíš, Rossie. Lidi mají stejné právo být opatrní jako banky." Dopočítala a řekla významně: "To jsou ty dvě stovky pro mě. Kromě toho je tady moje letenka plus taxí, což dělá sto dvacet, apartmá stojí osmdesát pět a šampaňské a disko dvacet pět. Tak řekněme ještě dvě stě padesát? Tím by to bylo vyřízené."

Omráčen tou úhrnnou sumou namítl: "To jsou pěkné peníze."

"Však já jsem taky pěkná ženská. Není to víc, než platila Supranacionální, když to šlo ještě na její účet, a tehdy jsi proti tomu zřejmě nic neměl. Kromě toho, když chceš kvalitu, vyleze to vždycky draho."

Její hlas měl jakousi přímou a logiku a Heyward věděl, že má před sebou jinou Avril, zchytralejší a tvrdší, než bylo to poddajné, úslužné stvoření před malým okamžikem. Zdráhavě vytáhl z náprsní tašky dvě stě padesát dolarů a podal jí je.

Avril si uložila celý obnos do jednoho odděleníčka své kabelky. "Tak! Tuhle záležitost bychom měli odbytou. Teď se můžeme věnovat milování."

Otočila se k němu a začala ho horoucně líbat, projíždějíc mu dlouhými zkušenými prsty zlehka vlasy. Jeho hlad po ní, který na krátkou chvíli pominul, se začal znovu hlásit.

"Rossie, pusinko," mumlala Avril, "když jsi vešel, tak jsi vypadal unaveně a ustaraně."

"Mám v poslední době v bance nějaké potíže."

"Tak to tě musíme hezky odreagovat. Nejdřív si dáš šampaňské, pak můžeš mít mě." Obratně otevřela láhev, která byla v kyblíčku s ledem a nalila dvě sklenice. Popijeli spolu, ale tentokrát Heyward neřikal nic o tom, že je abstinent. Brzy nato začala Avril svlékat jak jeho, tak sebe.

V posteli mu neustále šeptala sladká slovíčka a lichotky. "Ach, Rossie! Ty jsi tak velikej a silnej!" ... "Ty jsi takovej mužskej!" ... "Nespíchej, broučku, v nespíchej!" ... "Připravuješ nám oběma ráj na zemi!" ... "Škoda, že to nemůže trvat na věky!"

Dokázala ho nejen fyzicky vzrušit, dokázala i způsobit, že si připadal mužnější, než kdy předtím. Nikdy, při žádné ze svých řídkých souloží s Beatricí, se mu ani nesnilo o takovém pocitu, ve kterém se člověk celý ztratí, o té nádheře, kdy se člověk blíží ukojení, jež je v každém směru tak dokonalé.

"Už to bude, Rossie ..."

"Jakmile řekneš ..."

"Ano, miláčku! Ach, prosím tě, už."

Možná že Avril své reakce částečně jenom hrála. Podezřívá ji, že je možná předstírá, ale na tom nezáleželo. Záleželo jedině na té hluboké, intenzivní rozkošné smyslnosti, kterou v sobě její zásluhou objevil.

Crescendo už bylo za nimi. Přetrvá v něm, pomyslel si, jako další nádherná vzpomínka. Teď už leželi, poddávající se sladké lenivosti.

Venku za zdmi hotelu se podvečerní soumrak už proměnil ve tmou a rozsvítila se pouliční světla. Avril se pohnula první. Přešla cupitavými krůčky z ložnice jejich apartmá do obývacího pokoje a vrátila se s plnými sklenicemi šampaňského, z nichž pak upíjeli, sedíce v posteli, a povídali si.

Po chvíli řekla: "Chtěla bych se tě zeptat na radu, Rossie."

"Na jakou?" Jaképak dívčí tajemství mu chce svěřit?

"Mám prodat svoje akcie Supranacionální?"

Trhl sebou a zeptal se: "Máš jich moc?"

"Pět set kusů. Vím, že pro tebe to nic není. Ale pro mě - je to takřka třetina mých úspor."

Rychle si vypočítal, že Avriliny "úspory" jsou přibližně sedmkrát větší než jeho.

"Co jsi slyšela o Supranacionální? Proč se mě na to ptáš?"

"Jednak seškrtili částku, určenou na pobavení pánů, a slyšela jsem, že mají málo peněz a že neplatí účty."

Některé dívky dostaly radu, aby prodaly svoje akcie, ale já jsem svoje ještě neprodala, poněvadž stojí značně níž, než když jsem je kupovala."

"Ptala seš na to Quatermaina?"

"Žádná z nás ho v poslední době neviděla. Měsíční paprsek ... Pamatuješ na ni?"

"Ano." Heyward si vzpomněl, jak mu Velký George nabízel, že mu pošle tu přepůvabnou Japonečku do pokoje. Uvažoval, jaké by to asi bývalo bylo.

"Měsíční paprsek říká, že George odjel do Kostariky a že tam možná zůstane. A taky že prodal spoustu svých akcií Supranacionální, než odjel."

Proč jen nevyhledal Avril jakožto zdroj informací před několika týdny?

"Na tvém místě," řekl, "bych ty akcie prodal hned zítra. I se ztrátou."

Povzdechla si. "Vydělávat peníze je dřina. Ale ještě větší dřina je si je udržet."

"Má milá, právě jsi pronesla základní finančnickou pravdu."

Nastalo ticho, po němž Avril řekla: "Budu na tebe vzpomínat jako na milého člověka, Rossie."

"Děkuju ti. I moje vzpomínka na tebe zůstane jedinečná."

Natáhla k němu ruku. "Zkusíme to ještě jednou?"

Když ho začala laskat, zavřel rozkošnický oči. Jako vždycky nezapřela, že se vyzná. Heyward si říkal: Oba dva pokládáme za samozřejmé, že tohle je naše poslední setkání. Jeden z důvodů je praktický: Nemůžu si už Avril dovolit. A pod tím vším měl pocit, že se události řítí kupředu, že hrozí změny, že krize vyvrcholí. Kdoví, co se stane dál?

Chvilí předtím, než se začali milovat, si vzpomněl na svůj předešlý strach z božího hněvu. No, třeba to Bůh - otec Krista, který připouštěl, že člověk je křehká nádoba, který rozmlouval s hříšníky a umíral s lotry - pochopí. Pochopí a odpustí mu - že několik nejblaženějších okamžiků svého života, okamžiků, kdy byl nejšťastnější, strávil ve společnosti kurvy.

Když vycházel z hotelu, koupil si večerník. Jeho pozornost upoutal dvousloupcový článek, zabírající celou polovinu první stránky.

Neklid kolem Supranacionální

Do jaké míry je tento světový obr solventní?

(15):

Nikdo nevěděl co - pokud vůbec něco - bylo příčinou definitivního pádu Supranacionální. Možná že to byla jen jedna okolnost. Ale mohla to být i souhrnná váha mnoha okolností, která způsobila pozvolný přesun rovnováhy, jako když vzrůstá a vzrůstá tlak na trámy, až se najednou zřítí střecha.

Stejně jako u každé jiné finanční pohromy velké veřejné instituce byly jednotlivé známky slabosti jasné už celé týdny a měsíce. Ale jenom ti nejpředvídavější pozorovatelé, jako byl Lewis D'Orsey, je rozpoznali jako příznačné a varovali několik svých vyvolených.

Lidi ze Supranacionální - včetně Velkého George Quatermaina, který - jak později vešlo ve známost - prodal většinu svých akcií přes prostředníka v době, kdy akcie stály vysoko - se toho samozřejmě dověděli o hrozící katastrofě víc než kdokoli jiný a brzy z toho vycouvali. Další, kteří dostali echo od svých zvědě nebo od přátel, kteří jim tím opláceli nějakou laskavost, měli podobné informace a udělali potichu totéž.

Pak přišli takoví jako Alex Vandervoort - který jednal za První americkou komerční - ti dostali soukromé informace, rychle se akcií Sunaspolu, které měli, zbavili a doufali, že jejich počín nebude v nastalém zmatku nikdo zkoumat. Jiné podniky - banky, investiční společnosti a veřejné instituce - které pozorovaly, jak ceny akcií klesají, a věděly, jak to v takových firmách chodí, brzy pochopily situaci a následovaly je.

Žádný podnik nesměl podle federálních zákonů prodat své vlastní akcie - na papíře. V praxi se tyto zákony dnes a denně přestupovaly a ve valné většině případů se podle nich nedalo postupovat. Tu a tam se třeba v nějakém do nebe volajícím případě aspoň na oko vyřídilo nějaké obvinění zanedbatelnou pokutou. Ale to se stávalo málokdy.

Jednotliví investoři - ta slavná, optimistická, důvěřivá, naivní, bitá, vykořisťovaná veřejnost - byli jako obvykle poslední, kdo se dověděl, že něco není v pořádku.

První veřejné nářky na potíže Supranacionální se objevily ve zprávách AP, které otiskly odpolední noviny - byla to ta zpráva, které si všiml Roscoe Heyward cestou z Columbia Hiltonu. Do příštího rána posbíral tisk několik dalších podrobností a v ranních novinách včetně novin The Wall Street Journal se objevily rozšířené referáty. Podrobnosti byly však ještě pořád útržkovité a mnoho lidí nemohlo uvěřit, že by podnik, jako je Supranacionální, jejíž sama velikost vnuká důvěru, mohl mít vážné potíže.

Jejich víra byla však brzy zviklána.

V deset hodin byl na newyorské burze zastaven prodej akcií Supranacionální. Prý z toho důvodu, že je tu nějaká nerovnováha v nabídce a poptávce. To znamenalo, že burzovní agent Supranacionální byl tak zavalen příkazy "prodat", že se obchod s akciemi nedal zvládnout.

Prodej akcií Supranacionální se znovu rozjel v 11 hodin dopoledne, kdy velká tabule zaznamenala velký nákup - 52000 akcií. Ale do té doby už akcie, jež se před měsícem prodávaly za 28 a půl bodu, klesly na 19. Do odpoledního zazvonění, ohlašujícího zavírací dobu, spadly na 10 bodů.

Newyorská burza by byla pravděpodobně obchod druhý den zastavila, jenže se jí přes noc vymklo z ruky veškeré rozhodování. Akciová a burzovní kontrolní komise totiž oznámila, že prošetřuje stav Supranacionální, a že dokud svůj průzkum neskončí, je veškerý prodej i nákup akcií zaražen.

Zbývajících držitelé akcií Supranacionální a její věřitelé, jejichž investice a půjčky přesahovaly dohromady pět

miliard dolarů, pak prožili čtrnáct úzkostných dnů. Mezi čekajícími, kteří se třáslí, byli nervózní a kousali si nehty, byli i hlaváči První americké komerční a členové její správní rady.

Supranacionální nevydržela "ještě několik měsíců", jak doufali Alex Vandervoort a Jerome Patterson. Proto tu byla možnost, že poslední transakce s akcemi Supranacionální - včetně toho velkého hromadného prodeje oddělení svěřeneckých vkladů První americké komerční - budou anulovány. K tomu mohlo dojít jedním ze dvou způsobů - buď by to mohla Akciová a burzovní kontrolní komise nařídít na základě něčí stížnosti, anebo by mohli ti, co akcie koupili, vznést na banku žalobu a prohlásit, že znala pravý stav Supranacionální, ale že ho při prodeji zatajila. Kdyby k tomu došlo, znamenalo by to ještě větší ztrátu důvěry klientů oddělení svěřeneckých vkladů, než před jakou už banka stojí, a čekalo by ji určité obvinění ze zneužití důvěry.

Byla tu ještě další možnost, se kterou se muselo počítat - a k té mohlo dojít ještě pravděpodobněji. Těch padesát miliónů, které banka půjčila Supranacionální, by se mohlo "odepsat" jakožto definitivní ztráta. V tom případě by poprvé v historii došlo k tomu, že by banka ten rok vykázala značné ztráty. Zvyšovalo to pravděpodobnost, že podílníci První americké komerční nedostanou v tom roce své dividendy. I to by bylo poprvé.

Bankovních pohlavářů se zmocnila skleslost a nejistota.

Vandervoort předpovídal, že až se stav Supranacionální roznese, začne se v tom šťourat tisk a zahrne do svých reportáží i jejich banku. Ani v tom se nemýlil.

Novinová zpravodajové, kteří se v poslední době řídili příkladem hrdinů z Washington Post, příkladem Bernsteina a Woodwarda, co psali o Watergateské aféře, za tím šli tvrdě. Jejich úsilí mělo výsledky. Do sedmi dnů získali přímo v Supranacionální i mimo ni zdroje informací. Začala vycházet najevo všelijaká expozé o Quatermainových techtle mechtlech a pochybném "čínském" účetnictví jeho konglomerátu. Stejně tak děsivě vysoká cifra jeho dluhů a další finanční údaje, včetně té padesátimiliónové půjčky, kterou mu poskytla První americká komerční.

Jakmile burzovní zpravodajská agentura Dow Jones vyslala do světa první informace, spojující První americkou komerční se Supranacionální, požádal šéf bankovního propagačního oddělení Dick French o rychlé svolání porady na nejvyšší úrovni. Bylo mu vyhověno. Porady se zúčastnili Jerome Patterson, Roscoe Heyward, Alex Vandervoort a samotný hromotluk French s neodmyslitelným nezapáleným doutníkem v ústech.

Celá skupina se tvářila velice vážně - Patterson se kabonil a mračil, jako už několik dní; Heyward se zdál unavený, duchem nepřítomný a bylo na něm vidět nervózní napětí; v Alexovi to vřelo, že je zatažen do pohromy, kterou předpovídal a ke které nemuselo dojít.

"Za hodinu, možná ještě dřív," začal šéf propagace, "ze mně začnou mačkat podrobnosti o našich obchodech se Supranacionální. Rád bych tedy znal naše oficiální stanovisko, abych věděl, jak jim mám odpovídat."

Patterson se zeptal: "Musíte jim vůbec odpovídat?"

"Ne," odpověděl French, "ale spáchat harakiri taky nikdo nemusí."

"Tak proč nepřiznat, že Supranacionální má u nás dluhy?" navrhl Roscoe Heyward, "a dál se o tom nešířit?"

"Poněvadž nebudeme mít co dělat s imbecily, proto! Někteří z tazatelů budou zkušení reportéři z finančních rubrik, kteří znají bankovní zákony. Takže už jejich druhý dotaz bude znít: Jak to, že vaše banka vázala tolik peněz svých vkladatelů na jednoho dlužníka?"

Heyward odsekl: "To nebyl jeden dlužník. Půjčka byla rozdělena mezi Supranacionální a pět sesterských podniků."

"Až to budu tvrdit," odpověděl French, "tak se pokusím tvářit, jako bych tomu věřil." Vyndal z úst doutník, odložil ho a přisunul si poznámkový blok. "Dobrá, rád bych od vás slyšel podrobnosti. Tak jako tak vyjde všechno najevo, ale stejně jako při trhání zubu to bude mnohem horší, když to z nás budou muset páčit."

"Než budeme pokračovat," podotkl Heyward, "tak bych vám rád připomněl, že nejsme jediná banka, které Supranacionální dluží peníze. Je tady ještě First National City, Bank of America a Chase Manhattan."

"Jenže všechny tyhle banky tvoří konsorcium," podotkl Alex.

"Takže se o každou ztrátu podílejí s ostatními. Pokud víme, jako jednotlivec se nejvíc exponovala naše banka." Nemělo zřejmě smysl dodávat, že všechny, jichž se to týká, včetně správní rady, upozorňoval, že takováhle koncentrace rizika je nebezpečná a pravděpodobně protizákonná. Ale jeho úvahy neztrácely nic ze své hořkosti.

Pak společně sesmolili jakési prohlášení, v němž přiznávali, že První americká komerční se finančně silně angažovala u Supranacionální a v němž připouštěli určité obavy. Prohlášení pak vyjádřilo naději, že se situace churavějícího konglomerátu dá třeba ještě zvládnout, třeba s novým vedením, na které bude První americká komerční naléhat, a že ztráty budou co nejmenší. Byla to lichá naděje a všichni to věděli.

Dick French dostal volnou ruku prohlášení v případě nouze poněkud rozšířit a bylo dohodnuto, že zůstane jediným mluvčím banky.

French je varoval: "Tisk se s vámi bude snažit spojit, s každým zvlášť. Jestli chcete, aby ta naše verze zůstala konzistentní, pošlete každého návštěvníka za mnou a upozorněte své lidi, aby udělali totéž."

Alex Vandervoort ještě týž den zrevidoval své plány pro případ nouze, podle nichž se banka měla za určitých okolností chopit iniciativy.

"To je přímo krvežíznivost, ta pozornost, jaká se zaostří na banku, která se dostala do nesnází," prohlásila Edwina D'Orseyová.

Listovala v novinách rozházených v konferenčním salónu Alexe Vandervoorta v mrakodrapu ředitelství. Byl čtvrtek, den po tiskovém prohlášení Dicka Frenche.

Místní Times-Register přinesl na první stránce článek s titulkem:

MÍSTNÍ BANCE HROZÍ V DŮSLEDKU POHROMY SUNASPOLU OBROVSKÁ ZTRÁTA

New York Times informovaly své čtenáře poněkud zdrženlivěji:

PRVNÍ AMERICKÁ PROHLAŠUJE, ŽE JE PŘES SVOU NEŠTASTNOU PŮJČKU SUNASPOLU ZDRAVÁ

Tenhle článek citovaly i večerní a ranní televizní zprávy. Ve všech zprávách bylo i horlivé ujišťování Federální rezervové banky, že První americká komerční je solventní a vkladatelé nemají důvod k poplachu. Presto se banka dostala na seznam jejich "problémů" a to ráno se tam potichu nastěhoval tým revizorů - a bylo jasné, že je to první z několika podobných invází z úředních míst.

Ekonom banky Tom Straughan odpověděl na Edwininu poznámku: "Pozornost, vyvolaná nesnázemi banky, nepramení z krvežíznivosti. Podle mně je to hlavně ze strachu. Ze strachu těch, co u nás mají účet, ze strachu, že by banka musela zavřít a oni by přišli o své peníze. A kromě toho strachu, který jde ještě dál, ze strachu, že když se položí jedna banka, mohly by se od ní nakazit i ostatní a celé zřízení by se mohlo rozpadnout."

"Já mám zase strach z toho," odpověděla Edwina, "co tahle publicita udělá s lidmi."

"Mě to taky zneklidňuje," přisvědčil Alex Vandervoort. "Proto nesmíme přestat pozorně sledovat, jak to působí."

Alex svolal na poledne strategickou poradou. Mezi těmi, co byli povoláni, byli vedoucí jednotlivých oddělení, kteří měli na starosti jednotlivé filiálky, neboť každý si uvědomoval, že jakýkoli pokles důvěry veřejnosti k jejich bance by pocitily nejdříve ony. Tom Straughan už hlásil, že výběry minulý den kvečeru a ten den dopoledne byly abnormálně vysoké a vklady nižší, i když je ještě předčasné určit s jistotou, jaký je tu trend. K úlevě všech se ještě u klientů neprojevila žádná známka paniky, přestože ředitelé všech čtyřiaosmdesáti filiálek dostali instrukce hlásit bez prodlení, kdyby cokoli zpozorovali. Banka žije ze své pověsti a z důvěry ostatních - což jsou křehké rostlinky, které při sebemenší kalamitě a nepříznivé publicitě ihned vadnou.

Schůze byla ten den svolána i proto, aby se zjistilo, je-li všem jasné, co mají v případě náhlé krize podniknout a funguje-li spojení. Zřejmě fungovalo.

"To je prozatím všechno," řekl Alex shromáždění. "Zítřka se sejdem ve stejnou dobu."

Jenže se nesešli.

Příští den v pátek ve čtvrt na jedenáct ráno telefonoval ředitel filiálky První americké komerční v Tylersvillu, který byl pětáctý kilometrů severněji, na ředitelství, kde ho ihned přepojili na Alexe Vandervoorta.

Ředitel Fergus W. Gatwick řekl, kdo volá, a Alex se zeptal: "Oč jde?"

"Máme tady run na banku, pane Vandervoorte. Je přecpaná lidmi - už je tady přes čtyři sta našich pravidelných zákazníků, kteří stojí ve frontě s vkladními knížkami a šekovými knížkami, a pořád se hrnou další a další. Vybírají veškeré vklady, ruší své účty, chtějí po nás všechno do posledního dolaru." Ředitelův hlas byl hlasem poděšeného člověka, který se snaží zachovat klid.

Alex ztuhl. Run na banku byla noční můra, které se každý finančník děsil. Kromě toho to bylo přesně to, čeho se Alex a ostatní na ředitelství v posledních několika dnech nejvíce obávali. Takový run s sebou nesl paniku veřejnosti, davovou psychózu, naprostou ztrátu důvěry. A co bylo ještě horší, jakmile se jednou roznesla zpráva o runu na jednu filiálku, mohlo to zachvátit celou síť filiálek jako požár, který se nedá uhasit, a stát se z toho katastrofa. Žádný bankovní závod - ani ten největší a nejzdravější - nemá nikdy tolik hotovosti, aby mohl vyplatit okamžitě většinu svých vkladatelů, pakliže požádají o peníze. Kdyby run trval, rezervy hotovosti by se vyčerpaly a První americká komerční by byla nucena zavřít - možná nadobro.

To se v minulosti bankám už stalo. Má-li banka špatné vedení a přistoupí k tomu nepříznivá doba a smůla, může se to stát kdekoliv.

Alex věděl, že nejdůležitější ze všeho je ujistit ty, co si chtějí vyzvednout peníze, že je dostanou. Za druhé je důležité erupci lokalizovat.

Jeho instrukce řediteli v Tylersvillu byly stručné: "Vy i vaši lidi musíte jednat tak, Fergusi, jako by se nic zvláštního nedělo. Vyplat'te bez jediné otázky všechno, oč vás lidi požádají a co mají na účtu. A nechod'te po bance s ustaraným obličejem. Tvařte se vesele."

"To není jen tak, pane Vandervoorte. Ale pokusím se."

"Pokoušet se je málo. V tomhle okamžiku držíte na svých ramenou celou banku."

"Ano."

"Pošleme vám co nejdříve pomoc. Jak jste na tom s hotovostí?" "Máme v trezoru asi sto padesát tisíc," odpověděl ředitel. "Počítám, že když budeme postupovat tímhle způsobem, tak ještě hodinu vydržíme. O moc déle ne."

"Peníze vám okamžitě posíláme," ujistil ho Alex. "Mezitím vytáhněte všechny peníze, co máte v trezoru, a naskládejte je na hromady mezi přepážky a na pulty, aby je každý viděl. Pak se procházejte mezi zákazníky. Bavte se s nimi. Ujistěte je, že naše banka je na tom výborně, přes to, co četli, a řekněte jim, že všichni své peníze dostanou."

Zavěsil a okamžitě zavolaal druhým telefonem Straughana.

"Tome," řekl mu, "v Tylersvillu to už bouchlo. Filiálka potřebuje pomoc a hotovost - rychle. Jednejte podle pohotovostního stupně číslo jedna."

(16):

Tylersvillská obec hledala sama sebe, jako hledá sám sebe nejeden člověk. Bylo to nové předměstí - kombinace rušného trhového městečka a zemědělského kraje, kterou už částečně spolkl rozlézájící se velkoměsto, ale z

jejichž počátků toho pozůstávalo ještě dost, aby dokázala - aspoň ještě nějakou tu chvilku - vzdorovat konformismu bývalých obyvatel velkoměsta.

Obyvatelstvo bylo hybrid starého a nového - konzervativních, hluboce zakořeněných místních zemědělských a obchodnických rodin a nových přistěhovalců, kteří dojížděli do práce vlakem a z nichž mnozí byli znechuceni úpadkem morálních hodnot ve městě, z něhož se přistěhovali, a kteří se se svými vzrůstajícími rodinami snažili absorbovat něco z pokojných venkovských zvyklostí, než zmizí i ty. Vznikla z toho jakási podivná aliance skutečných venkovanů a rádo by venkovanů, která nedůvěřovala velkým podnikům a velkoměstským praktikám, včetně praktik bankovních.

V případě tylersvillského runu na banku sehrál jedinečnou roli jeden užvaněný listonoš. Po celý čtvrtek roznášel při doručování dopisů a balíčků pověsti: "Slyšeli jste, že První americká komerční se má položit? Přej každéj, kdo v ní má peníze, a do zejtrka si je nevyzvedne, přijde o všecko."

Jenom několik z těch, co poštovního doručovatele vyslechli, mu uvěřilo bezvýhradně. Ale rozkřiklo se to a pak ještě přilily oleje do ohně zprávy ve sdělovacích prostředcích, včetně večerních televizních. Přes noc vzrostly obavy farmářů, obchodníků a nových přistěhovalců natolik, že všeobecné mínění v pátek ráno znělo: Proč riskovat? Pojdme si pro svoje peníze.

Malé město má stejně jako džungle svůj telegraf. Rozhodnutí těchto lidí se rychle rozneslo, takže počet těch, co mířili k filiálce, rostl během dopoledne čím dál víc.

Takhle se z malých nitek tká velký koberec.

Ti z vedení První americké komerční, kteří předtím neměli o existenci Tylersvillu takřka ani tušení, se o něm teď dovídali. A jak se řetěz událostí odvíjel podle Vandervoortova poplachového stupně číslo jedna, dovídali se o Tylersvillu další a další zprávy.

Na příkaz Toma Straughana se šli nejdřív poradit s bankovním počítačem. Programátor vyřukal na klávesnici otázku: Kolik dělá úhrn běžných účtů a vkladů v tylersvillské filiálce? Odpověď se dostavila okamžitě - a přesně, a udala současný stav, protože filiálka byla napojená na počítač.

běžné účty	26,170.627,54 dolarů
vkladní knížky	15,042.767,18 dolarů
úhrnem	41,213.394,72 dolarů

Pak dostal počítač příkaz: Odečti z té úhrnné sumy částku na mrtvé účty a městské vklady. (Dalo se celkem předpokládat, že tyhle vklady zůstanou i při runu nedotčené.)

Počítač odpověděl:

Mrtvé a městské	21,430.964,61
rozdíl	19,782.430,11

Plus minus dvacet miliónů, které by vkladatelé v tylersvillské oblasti mohli a třeba budou vyžadovat.

Jeden Straughanův podřízený už upozornil ústřední trezor, podzemní pevnost pod mrakodrapem První americké komerční. Vrchní pokladník trezoru byl uvědomen: "Dvacet miliónů dolarů do tylersvillské filiálky - spěchá!"

Byl to větší obnos, než jakého bude zapotřebí, ale šlo o to - na čemž se skupina Alexe Vandervoorta při svém předběžném plánování rozhodla - aby se dala najevo síla, něco jako když se vztyčí vlajka. Nebo - jak se vyjádřil Alex Vandervoort - jako když člověk bojuje s ohněm a pojistí se, aby měl víc vody, než potřebuje.

Za posledních osmačtyřicet hodin - předvídjíce přesně to, k čemu právě došlo - zvýšili obvyklou zásobu hotovosti v ústředním trezoru tím, že požádali Federální rezervovou banku o zvláštní přiděl. Federální rezervová banka byla o plánech pro případ nouze uvědoměna a schválila je.

Midasovské bohatství v bankovkách a mincích, už spočítané a v označených pytlících, bylo za dohledu ozbrojených strážných, hlídkujících na nakládací rampě, naloženo do pancéřových vozů. Těch pancéřových vozů mělo být šest, některé odvolali rádiem od jejich povinností, a měly cestovat každý s policejním doprovodem - což bylo opatření, které bylo vzhledem k tomu kromobyčejně velkému obnosu nutné. Peníze však povevou jenom tři vozy. Ostatní budou prázdné - to budou atrapy - to bylo zvláštní bezpečnostní opatření pro případ přepadení.

Za dvacet minut od chvíle, co volal ředitel filiálky, stál už před ředitelstvím první vůz připravený vyjet, a brzy nato se už proplétal provozem městského centra na cestě do Tylersvillu.

Ale ještě dřív vyjelo jedním osobním vozem a jednou limuzínou několik dalších bankovních zaměstnanců.

V čele jela Edwina D'Orseyová. Bude řídit celou pomocnou akci.

Edwina ihned opustila svůj stůl ve filiálce a zastavila se jenom na chvíli, aby o svém odjezdu uvědomila svého prokuristu a aby přibrala tři zaměstnance, kteří ji měli doprovázet - Cliffa Castlemana z úvěrového oddělení a dvě likvidátorky. Jedna z nich byla Juanita Núñezová.

Zároveň dostala příkaz odjet přímo do Tylersvillu, kde se měla hlásit Edwině, další skupinka zaměstnanců z jiných dvou filiálek ve městě. Strategie plánu spočívala částečně na tom, aby se v žádné filiálce nesnížil nějak podstatně počet zaměstnanců, kdyby náhodou došlo k runu jinde. Pro takovéto případy byly připravené další poplachové stupně, i když počet filiálek, který by se dal zvládnout, byl omezený. Rozhodně by jich nemohlo být víc než dvě nebo tři.

Čtveřice, vedená Edwinou, prošla rychle podchodem, který spojoval městskou filiálku s ředitelstvím. Z vestibulu mateřské budovy sjeli výtahem do bankovních garáží, kde už na ně čekal objednaný služební vůz. Řídil Cliff

Castleman.

Když nasedali, přefítil se kolem nich ke svému mustangovi, který tam parkoval, Nolan Wainwright. Šéf bezpečnostního oddělení věděl o tylersvillské operaci a vzhledem k tomu, že tu šlo o dvacet miliónů dolarů v hotovosti, chtěl na jejich ochranu dohlížet osobně. Místní i státní policie v Tylersvillu byly o všem uvědomeny.

Alex Vandervoort i Tom Straughan zůstali na svých místech na ředitelství. Straughanova kancelář poblíž arbitrážního oddělení se proměnila ve velitelství. Alexovou starostí bylo sledovat ve 36. poschodí bedlivě ostatní filiálky, aby okamžitě věděl, kdyby vyvstaly potíže i někde jinde.

Alex neustále o všem uvědomoval Pattersona a prezident banky i on napjatě čekali a oba v duchu přemýšleli nevyslovenou otázkou: Podaří se jim lokalizovat run v Tylersvillu? Podaří se První americké komerční absolvovat ten den, aniž dojde k runu jinde?

Ředitel tylersvillské filiálky Fergus W. Gatwick předpokládal, že těch několik málo zbývajících let před jeho odchodem do penze proběhne v klidu a bez velkých událostí. Bylo mu kolem šedesátky, podobal se kulatoučkému jablíčku, měl růžové líce, modré oči, šedivé vlasy a byl to přívětivý člověk, člen klubu rotariánů. V mládí měl ctižádost, ale tu už dávno odhodil a dospěl k moudrému rozhodnutí, že bude hrát v životě vedlejší roli, že je obyčejný poutník, který neprošlape jedinou novou cestičku. Být ředitelem malé filiálky vyhovovalo ideálně jeho schopnostem i jeho nedostatkům.

Byl v Tylersvillu šťastný a až do téhle chvíle narušila jeho zaměstnání jenom jedna jediná krize. Před několika lety pojala jakási paní z neznámých důvodů vůči bance zášť a najala si u nich sejf, do kterého dala jakýsi předmět zabalený v novinách, načež odjela do Evropy a nezanechala adresu. Za několik dní se začal po bance šířit odporný pach. Ze začátku si mysleli, že jsou to odpady, a tak je prohlédli, ale bezvysledně. Zápach se zvětšoval. Zákazníci si stěžovali, personálu se dělalo špatně. Nakonec se podezření obrátilo k sejfům, kde se ten strašný pach zdál být nejstrašnější. Pak vyvstala nejdůležitější otázka - která schránka to je?

Fergus W. Gatwick, který z povinnosti očíchal všechny sejfy, se nakonec rozhodl pro jeden, kolem něhož byl zápach přímo nesnesitelný. Pak následovaly čtyři dny právních procedur, než banka získala svolení soudu, a mohla sejf vypáčit. Uvnitř se našly pozůstatky velkého, kdysi čerstvého mořského okouna. Když si na to Gatwick vzpomněl, cítil ještě pořád pach toho příšerného údobí.

Ale věděl, že tohle je mnohem překárnější situace než mít v sejfě rybu. Podíval se na hodinky. Od chvíle, co telefonoval na ředitelství, uplynula hodina a deset minut. Přestože peníze vypláceli nepřetržitě čtyři úředníci, dav obléhající banku se zvětšil, poněvadž nově přichozích přibývalo, ale pomoc pořád nikde.

"Pane Gatwicku!" kývla na něj jedna likvidátorka.

"Ano?" Vyšel z ohrádky, ohraničující jeho ředitelské místo, kde normálně pracoval a přešel k ní. Na druhé straně přepážky naproti nim stál v čele čekající fronty jeden drůbežář, jejich stálý klient, kterého Gatwick dobře znal. Ředitel prohodil vesele: "Dobré jitro, Steve!"

Farmář mu místo odpovědi jenom chladně pokývl a úřednice mu mlčky ukázala šeky ze dvou účtů, které farmář vybíral a které předložil. Bylo to celkem 23000 dolarů.

"To je v pořádku," řekl Gatwick. Vzal šeky a oba parafoval.

Úřednice však řekla tiše, ale tak, že to bylo slyšet na druhé straně přepážky: "Na proplacení takové částky nemáme už dost peněz."

To měl samozřejmě vědět. Odliv hotových peněz se od otevření filiálky nezastavil a vybírané částky byly značné. Ale poznámka té úřednice přišla v nešťastnou chvíli. Mezi těmi, co stáli ve frontě, se začalo ozývat vztekklé reptání a výrok likvidátorky se začal opakovat a předávat dozadu. "Slyšeli jste to! Přej už nemaj peníze."

"Krucifix!" Drůbežář se naklonil rozněčvaně kupředu a začal bouchat pěstí na přepážku. "Koukejte mi ty šeky proplatit, Gatwicku, nebo tam za váma skočím a udělám z té vaší zatracené banky kůlničku na dříví!"

"To by bylo zbytečné, Steve. A taky zbytečně vyhrožujete a křičíte," odpověděl Fergus W. Gatwick rovněž zvýšeným hlasem ve snaze přerušit celý ten zničehonic ošklivý výjev. "Dámy a pánové, dostali jsme se dočasně do úzkých, poněvadž nám v důsledku nadobytého velkého vybírání došla hotovost, ale ujišťuju vás, že už nám jedou další velké částky a že tady co nevidět budou."

Poslední jeho slova zanikla ve vztekklých výkřicích nevole: "Jak to, že nějaké bance dojdou peníze?" ... "Sežeňte je hned!" ... "Nechte si to balamucení! Kde jsou peníze?" ... "Budeme tady tvrdnout, dokud nám banka neproplatí, co je nám dlužná."

Gatwick zvedl ruce nad hlavu. "Ujišťuju vás ještě jednou ..."

"Vaše chatrné ujišťování mě nezajímá," řekla elegantně oblečená dáma, v níž Gatwick poznal jednu novější usedlici. A zatvřele pokračovala: "Já si chci svoje peníze vyzvednout hned."

"To se ví, hrome!" ozval se za ní jako ozvěna nějaký muž. "To platí o nás všech, co jsme tady."

Dopředu se cpali další. Křičeli zvýšenými hlasy a v obličejích se jim zračil hněv a panika. Někdo hodil po Gatwickovi balíček s cigaretami, který se mu strefil do obličeje. Gatwick si uvědomil, že se ta skupina normálních občanů, z nichž mnohé dobře znal, zničehonic proměnila v nepřátelský dav. Způsobily to samozřejmě ty peníze, peníze, jež dovedou provést s lidmi neuvěřitelné věci, peníze, jež z lidí dělají lakomce, panikáře a někdy dokonce zvěř. A kromě toho tu byla opravdová hrůza - možnost, jak na to někteří nahlíželi, že přijdou o všechno, co mají, a zároveň i svou jistotu. Násilí, jež se před několika okamžiky zdálo nemyslitelné, bylo už na dosah ruky. Gatwick pocítil poprvé po mnoha letech fyzický strach.

"Prosím vás!" zapřisahal je. "Prosím vás, poslouchejte mě!" Jeho hlas se utopil ve vzrůstajícím zmatku.

Zničehonic se však ten randál proti všemu očekávání utišil. Na ulici před bankou se zřejmě něco dělo. Ti, co stáli vzadu, natahovali krky, aby tam viděli. Nato se okázale rozlétly hlavní dveře a do banky vešel průvod lidí.

V čele kráčela Edwina D'Orseyová, za ní Cliff Castleman a ty dvě mladé likvidátorky, z nichž jedna byla drobná Juanita Núñezová. Za nimi šla falanga strážných, nesoucích na ramenou těžké plátěné pytle, doprovázená dalšími strážci s revolvery v rukou. Půl tuctu dalších bankovních zaměstnanců z jiných filiálek šlo husím pochodem za strážnými. A v závěsu za všemi - bdělý, ostražitý lord Ochránce - Nolan Wainwright.

Edwina řekla jasným hlasem na celou nabitou, teď však takřka mlčící banku: "Dobré jitro, pane Gatwicku. Promiňte, že nám to trvalo tak dlouho, ale byl strašný provoz. Prý byste potřeboval dvacet miliónů dolarů. Asi třetina je už tady a zbytek je na cestě."

Cliff Castleman, Juanita, strážci a ostatní prošli během Edwininy řeči prostorem pro zaměstnance, až se dostali dozadu k přepážkám. Jeden z výpomocných příchozích úředníků byl vedoucí provozu, a tak se hbitě ujal přejímání hotovosti, kterou přinesli.

Velká zásoba šustivých, nových bankovek byla zanedlouho přepočítána a pak rozdělena likvidátorům.

Zástup lidí v bance se natlačil kolem Edwiny. Někdo se zeptal: "Je to pravda? Máte opravdu dost peněz, abyste nás všechny vyplatili?"

"Samozřejmě že je to pravda." Edwina se podívala přes hlavy kolem sebe, adresujíc svá slova všem. "Jmenuju se D'Orseyová a jsem viceprezidentkou První americké komerční. Naše banka je přes zvěsti, které jste možná slyšeli, zdravá, solventní a nemá problémy, se kterými bychom si nedovedli poradit. Máme dostatečné rezervy v hotovosti, abychom mohli vyplatit každého vkladatele - v Tylersvillu i všude jinde."

Ona elegantně oblečená dáma řekla: "Třeba je to pravda. Ale třeba to říkáte jenom tak a doufáte, že vám uvěříme. Ale ať tak nebo tak, já si svoje peníze vyzvednu dnes."

"To je vaše dobré právo," odpověděla Edwina.

Fergusovi W. Gatwickovi, který přihlížel, se ulevilo, že už není středem pozornosti. Zároveň vycítil, že ta zlá nálada, která tam před několika minutami vládla, poněkud ustoupila. U čekajících se objevilo dokonce i několik úsměvů, protože do banky proudily další a další sumy peněz. Ale ať už byla nálada mírumilovnější nebo ne, svého předsevzetí se nevzdali. Vyplácení pokračovalo i nadále hbitě, ale bylo jasné, že run na banku zastaven nebyl.

Bankovní strážní a jejich doprovod prošli zatím znovu jako Césarovy legie bankou ven ke svým pancéřovým vozům a pak vpochodovali znova dovnitř s dalšími plnými plátěnými pytli.

Nikdo z účastníků toho dne v Tylersvillu do smrti nezapomene na ty obrovské částky peněz, které měla veřejnost nakonec před očima. Ani zaměstnanci První americké komerční neviděli v životě pohromadě tolik peněz najednou. Na Edwinin příkaz a podle plánu Alexe Vandervoorta vystavili většinu z těch dvaceti miliónů dolarů, co přivezli, aby potlačili run na banku, tak, aby je každý viděl. V prostoru za přepážkami likvidátorů se uprázdnilly všechny pulty, pak tam dopravili z jiných bankovních místností další pulty a stolky. Na všech se vršily obrovské hromady bankovek i mincí a výpomocný štáb, který tam povolali, jakýmsi záhadným způsobem dokázal sledovat stav.

Nolan Wainwright se pak vyjádřil, že se celá ta operace podobala "snu bankovního lupiče" nebo "zlému snu bezpečáka". Naštěstí, i kdyby se o tom lupiči dověděli, bylo by už stejně pozdě.

Edwina, klidná, ale energická a k Fergusovi W. Gatwickovi zdvořilá, dohlížela na všechno.

To ona dala příkaz Cliffovi Castlemanovi, aby začal nabízet lidem půjčky.

Krátko před polednem, ačkoliv byla banka ještě pořád nabitá a fronta venku se neustále prodlužovala, si přinesl židli dopředu a postavil se na ni.

"Dámy a pánové," prohlásil, "rád bych se vám představil. Jsem úředník z úvěrového oddělení městské filiálky, což nijak moc neznamena, až na to, že pod mou kompetenci spadá schvalování půjček větších obnosů, než o jaké tady v té filiálce zpravidla jde. Takže pomýšlí-li někdo na žádost o půjčku a rád by dostal rychlou odpověď, je k tomu teď ta pravá chvíle. S radostí každého vyslechnu a vynasnažím se pomoci všem lidem, kteří mají nějaké problémy. Pan Gatwick je právě v tomhle okamžiku zaneprázdněn jinými záležitostmi a tak laskavě svolil, abych se usadil u jeho stolu, kde mě najdete. Doufám, že si se mnou přijdete pohovořit."

Nějaký muž s nohou v sádře vykřikl: "Hned sem tam, jen co dostanu svoje peníze. Říkám si, že jestli tahle banka udělá krach, tak bych měl honem urvat nějakou půjčku, protože ji stejně nebudu muset splatit."

"Žádný krach nebude," odpověděl Cliff Castleman. A zeptal se: "Co jste si udělal na noze?"

"Upadl jsem ve tmě, než jsem se stačil pořádně rozkoukat."

"Jak vás tak poslouchám, tak jste se ještě moc nerozkoukal. Naše banka je v lepším stavu než kdokoli z nás. A co víc, jestliže si od nás půjčíte, tak ty peníze budete muset splatit, nebo vám zlomíme i tu druhou nohu."

Jak Castleman lezl ze židle, ozval se tu a tam smích a později několik lidí zašlo k ředitelskému stolu a začalo jednat o půjčku. Vybírání však pokračovalo. Panika polevila, ale nic, jak se zdálo - ani ukázka síly, ani ujišťování, ani použití psychologie - nemohlo zastavit run na banku v Tylersvillu.

Po obědě se malomyslným úředníkům První americké komerční zdálo, že už zbývá jenom jedna otázka: Jak dlouho to bude trvat, než se ta náhoda roznese?

Alex Vandervoort, který mluvil několikrát telefonicky s Edwinou, odjel odpoledne také do Tylersvillu. Byl ještě poplašenější než ráno, kdy doufal, že se ten run dá rychle zlikvidovat. To, že pokračoval, znamenalo, že panika zachvátí přes neděli další vkladatele a že v pondělí vznikne určitě nápor na další filiálky.

Přestože se ten den vybíralo silně i v některých jiných filiálkách, zatím se neobjevilo nic, co by se dalo srovnávat se situací v Tylersvillu. Ale bylo jasné, že to štěstí nemůže vydržet dlouho.

Alex jel do Tylersvillu limuzínou se šoférem a v doprovodu Margot. Skončila s jedním případem u soudu dřív, než ráno předpokládala, a tak zašla pro Alexe do banky, že půjdou na oběd. Pak tam na jeho výzvu zůstala a i jí se do jisté míry zmocnilo napětí, které v té chvíli vládlo na 36. poschodí mrakodrapu.

Alex se ve voze opřel dozadu a vychutnával tu chvíli oddechu, poněvadž věděl, že bude krátká.

"Letošní rok byl pro tebe nápor," řekla Margot.

"Je na mně vidět únava?"

Natáhla ruku a přejela mu zlehka ukazováčkem po čele. "Tady ti přibýly vrásky. A spánky máš šedivější."

Ušklíbl se. "Však jsem taky starší."

"O tolik ne."

"Pak je to asi cena, kterou platíme za ten život v neustálém stresu. I vy ji platíte, Brackenová."

"Ano, i já." přisvědčila Margot. "Záleží ovšem na tom, jestli ten stress stojí za to, jestli stojí za ten kousek našeho já, co mu obětujeme."

"Zachránit banku stojí za trochu osobního vypětí," odpověděl Alex prudce. "Například když nezachráníme banku, postihne to spoustu lidí, které by to postihnout nemělo."

"A některé, které by to mělo?"

"Při záchranných pracích se člověk snaží zachránit všechny. Odveta má čas až potom."

To už ujeli patnáct z těch třiceti kilometrů do Tylersvillu.

"Vypadá to skutečně tak zle, Alexi?"

"Jestliže bude ten run pokračovat i v pondělí a nepodaří se nám ho zastavit," odpověděl, "budem muset banku zavřít. Pak se možná ustaví konsorcium ostatních bank a vytáhne nás z toho - za určitou cenu - načež shrábnou to, co zbyde, a časem dostanou asi všichni vkladatelé svoje peníze zpátky. Ale První americká komerční jakožto entita bude vyřízená."

"Nejneuvěřitelnější na tom je, že k tomu může dojít tak znenadání."

"Ukazuje to," odpověděl Alex, "že spousta lidí, kteří by měli vědět, o čem jde, tak docela neví. Banky a peněžní systémy, které operují s velkými dluhy a velkými půjčkami, se podobají jemnému stroji. Když s nimi někdo neopatrně zachází, když vyšine jeden komponent podstatně z rovnováhy, z nenasytnosti nebo z politických důvodů nebo z obyčejné hlouposti, ohroží všechny ostatní. A jakmile je jednou celý systém - nebo i jediná banka - narušen a rozkřikne se to, jak se to tak obyčejně stává, postará se už o ostatní snížená důvěra obyvatelstva. A právě před tímhle teď stojíme my."

"Z toho, co mi řek, " odpověděla Margot, "stejně jako z dalších věcí, které jsem slyšela, soudím, že to, co se právě děje s tvou bankou, zavinila nenasytnost."

Alex odpověděl trpce: "Máš pravdu, a k tomu to obrovské procento idiotů v naší správní radě." Mluvil otevřeněji než obvykle, ale byla to pro něj rozhodně úleva.

Nato se rozhostilo mlčení, až pak Alex vykřikl: "Bože! Jak mi chybí!"

"Kdo?"

"Ben Rosselli."

Margot natáhla ruku po jeho ruce. "Není tahle záchranná operace přesně to, co by udělal Ben?"

"Možná," povzdychl si, "jenže nepomáhá. Přesto bych si přál, aby byl Ben naživu."

Šofér spustil okýnko oddělující přední sedadlo od pasažérů a přes rameno oznámil Alexovi: "Jsme v Tylersvillu, pane Vandervoorte."

"Mnoho štěstí, Alexi," řekla Margot.

Už několik bloků od banky viděli před filiálkou frontu, ke které se přidávali další a další příchozí. Když limuzína zastavila u chodníku, zaskřípal na druhé straně nějaký mikrobús a zastavil. Vyskočilo z něho několik mužů a jedna dívka. Na boku vozu stálo velkými písmeny WTLC-televize. "Kristepane!" řekl Alex. "Nic jiného nám už nescházelo."

Margot se uvnitř v bance zvědavě rozhlížela. Alex zatím pohovořil krátce s Edwinou a s Fergussem W. Catwickem. Oba mu sdělili, že se toho o moc víc už dělat nedá, pakliže vůbec něco. Alex si pomyslel, že to asi byla zbytečná cesta, ale cítil, že bylo jeho povinností tam zajet. Dospěl k rozhodnutí, že nemůže uškodit, a třeba i prospěje, když si popovídá s několika z těch, co tam čekají. Vydal se podél té několikanásobné fronty lidí a začal se potichu představovat.

Bylo jich asi tak dvě stě a tvořili značně reprezentativní výběr obyvatel Tylersvillu - skládali se ze starých i mladých lidí, z lidí středního věku, zámožných i z evidentně chudších, z žen s malými dětmi, mužů v pracovních šatech nebo pečlivě oblečených, jakoby k nějaké slavnostní příležitosti. Většinou se chovali přátelsky, až na několik, a jeden nebo dva byli rozkřehnutí. Takřka na každém se projevovala určitá nervozita. Na tvářích těch, co už dostali své peníze a odcházeli, se zračila úleva. Jakási starší žena, která už z banky vycházela, Alexe oslovila. Neměla potuchy, že je zaměstnancem tohoto ústavu. "Zaplat'pámbů, že to mám za sebou! V životě jsem nezažila takovej strach. Jsou to moje úspory - veškerý moje úspory." Zvedla do výšky asi tak tucet padesátidolarovek. Jiní odcházeli s mnohem většími nebo zase menšími obnosy.

Alex měl ze všech, s kterými promluvil, jeden a týž dojem: Možná že je První americká komerční zdravá, ale možná taky ne. Nikdo přece nebude riskovat a nechávat svoje peníze v ústavu, který se může položit. Publicita, jež spojovala banku se Supranacionální, udělala své. Všichni věděli, že banka s největší pravděpodobností přijde o obrovské peníze, poněvadž to sama přiznala. Na podrobnostech nezáleželo. A těch několik málo lidí, před nimiž se Alex zmínil o federálním pojištění vkladů, nedůvěřovalo ani této instituci. Výše federálního pojištění je omezená, jak několik z nich zdůraznilo; a měli za to, že fondy pojištění při velkém krachu nestačí.

A bylo tu ještě něco, co bylo možná ještě závažnější, jak si Alex uvědomil: lidi už nevěřili tomu, co se jim říká; byli až příliš zvyklí, že se je klame a že se jim lže. V nedávné minulosti jim lhal jejich prezident i ostatní vládní činitelé, politici, podniky i průmysl. Lhali jim zaměstnavatelé, odbory. Lhala jim reklama. Lhalo se jim při finančních transakcích, lhalo se jim o cenách akcií i obligací, lhaly jim zprávy pro akcionáře i "revidované" výkazy společností. Občas jim lhaly - ze zaujatosti či z nedopatření - i masové sdělovací prostředky. Byl to nekonečný seznam. Klam se vršil na klam, až se

ze lhaní - nebo v nejlepším případě z překrucování či z neschopnosti říci něco na rovinu - stal životní styl.

Proč by měl tedy někdo věřit Alexovi, který je ujišťoval, že První americká komerční není potápějící se loď a že jejich peníze - pakliže je v ní ponechají - jsou v bezpečí? Jak hodiny ubíhaly a odpoledne se vytrácelo, bylo čím dál jasnější, že mu nevěří nikdo.

Kvečeru rezignoval. Co se stane, to se stane. Říkal si, že jak jednotlivce, tak instituce čeká chvíle, kdy se musí smířit s nevyhnutelným. A právě v této době - bylo takřka půl šesté a šero říjnového večera už začínalo houstnout - k němu přišel Nolan Wainwright a hlásil mu, že u čekajícího zástupu začínají vzrůstat obavy jiného druhu.

"Mají strach," řekl Wainwright, "že se v šest zavře. Říkají si, že za tu půlhodinku, co zbývá, nedokážeme vyřídit všechny." Alex v duchu kolísal. Bylo by to jednoduché zavítat tylersvillskou filiálku v obvyklou dobu. Kromě toho na to má banka právo, takže by nikdo nemohl vznést žádné vážné námitky. Pocítil impuls, zrozený ze vzteku a zoufalství, vzdorné nutkání říct těm, co ještě čekají, jenže jinými slovy toto: Odmítli jste mi uvěřit, tak se teď duste ve vlastní štěp až do pondělka a vlezte mi na záda! Ale váhal, poněvadž ho od toho zrazovala jeho povaha i Margotina poznámka o Benovi Rossellim. Řekla, že Alex dělá "přesně to, co by udělal Ben". Jak by se Ben rozhodl v otázce zavírací doby? Alex věděl jak.

"Udělám prohlášení," řekl Wainwrightovi. Nejdříve vyhledal Edwinu a dal jí několik příkazů.

Pak přešel ke dveřím, aby mluvil z místa, odkud ho můžou slyšet, jak ti uvnitř, tak ostatní, co ještě čekají na ulici. Uvědomoval si, že televizní kamery jsou obráceny na něj. K tomu prvnímu televiznímu štábu se přidal druhý jiné společnosti a Alex udělal před hodinou prohlášení pro obě. Televizní štáby vytrvávaly na místě a jeden z jejich řad prozradil, že si točí materiály pro sobotní zpravodajství, "poněvadž k runu na banku nedochází každý den".

"Dámy a pánové," zazněl Alexův hlas silně a jasně, takže ho bylo dobře slyšet. "Doslechl jsem se, že někteří z vás si dělají starosti, jak to bude dnes s naší zavírací dobou. Ty starosti jsou zbytečné. Dávám vám jménem ředitele téhle filiálky své slovo, že banka tady v Tylersvillu zůstane otevřená, dokud vás všechny neobsloužíme." Ozvalo se spokojené mručení a někteří nadšeně zatleskali.

"Je tu však jedna okolnost, před kterou bych vás rád všechny varoval." Hlasy se znovu ztišily a pozornost se opět obrátila k Alexovi, který pokračoval: "Kladu vám důrazně na srdce, abyste si ty velké sumy peněz nenechávali přes neděli u sebe nebo doma. To by bylo nerozvážné, a to z mnoha důvodů. Proto vám doporučuji, abyste si vybrali některou jinou banku a ten obnos, co si vyberete u nás, tam zanesli. Moje kolegyně paní D'Orseyová, která vám v tom chce pomoci, právě obtelefonovává ostatní banky v téhle čtvrti a prosí je, aby zůstaly otevřené déle než obvykle a mohly vám vyhovět."

Znovu se ozvalo uznané brumlání.

Vtom k Alexovi přistoupil Nolan Wainwright a něco mu pošeptal a Alex oznámil: "Právě jsem se dověděl, že se už dvě banky uvolily vyhovět naší žádosti. S ostatními se snažíme spojit."

Mezi těmi, co čekali na ulici se ozval nějaký mužsky hlas, který vykřikl: "Můžete nám doporučit nějakou spolehlivou banku?"

"Jistě," odpověděl Alex. "Já osobně bych si vybral První americkou komerční. Znáám ji ze všech nejlíp, pokládám ji za nejspolehlivější a má za sebou dlouhou úctyhodnou minulost. Nic jiného bych si nepřál, než aby se na ni všichni z vás dívali stejně jako já." V jeho hlase se poprvé ozval náznak dojetí. Několik lidí se usmálo nebo nesměle zasmálo, ale většina obličeju, které na něj hleděly, byla vážná.

"Však já jsem se na ni taky díval takhle," připustil něčí hlas za Alexem. Alex se otočil. Mluví byl starší člověk, blížící se spíš osmdesátce než sedmdesátce. Byl scvrklý, ohnutý, měl bílé vlasy a opíral se o hůl. Ale oči měl jasné a bystré a hlas pevný. Vedle něho stála žena stará asi jako on. Oba byli pečlivě oblečení, i když měli šaty staromódní a obnošené. Žena držela nákupní kabelu, v níž byly zřejmě balíčky bankovek. Právě oba sešli od přepážky v bance.

"My jsme měli tady s mou ženou účet u První americký komerční přes třicet let," řekl stařec. "Je to divnej pocit najednou ho rušit."

"Tak proč to děláte?"

"Nemůžu přece nebrat na vědomí všechny ty fámy. Je kolem vás moc řečí, než aby v nich nebyl ani kousek pravdy."

"Kousek pravdy v nich je a my jsme to přiznali," odpověděl Alex. "Naše banka poskytla půjčku Supranacionální a teď o ty peníze pravděpodobně přijde. Ale to můžeme přežít, a taky přežijeme."

Stařec zavrtěl hlavou. "Kdybych byl mladší, a ještě pracoval, tak bych to třeba risknul a vsadil si na to, co říkáte. Jenže nejsem. To, co máme tady -" ukázal na nákupní kabelu - "s tím musíme vystačit až do smrti. A není to nijak moc. Tyhle dolárky nejsou už ani zpoloviny tak mocný, jako když jsme pracovali a ukládali je."

"To určitě ne," odpověděl Alex. "Inflace postihuje lidi jako jste vy nejtvrději. Ale tím, že změníte banku, si bohužel moc nepomůžete."

"Smím se vás na něco zeptat, mladej pane? Kdybyste byl na mém místě a tohle byly vaše peníze, neudělal byste to samý co já?"

Alex si uvědomil, že se k němu hromadí další lidé a že poslouchají. O jednu nebo o dvě hlavy dál uviděl Margot. Hned za ní svítily reflektory televizních kamer. Někdo natahoval kupředu mikrofon.

"Ano," připustil, "nejspíš udělal."

Stařec se zatvářil překvapeně. "Jste aspoň upřímný. Právě jsem vyslechl vaši radu, abysme zašli do některý jiný banky, a jsem vám za to vděčný. Asi do některý zajdem a ty peníze si uložíme tam."

"Počkejte," řekl Alex. "Jste tady vozem?"

"Co vás vede. Dyt' bydlíme jenom kousínek vodsad'. Dojdem tam pěšky."

"Ale ne s těmi penězi. Mohl by vám je někdo ukrást. Zařídím, aby vás někdo dovezl do některé jiné banky." Kývl na Nolana Wainwrighta a vysvětlil mu, oč jde. "To je šéf našeho bezpečnostního oddělení," řekl pak těm starším manželům.

"To je maličkost," prohlásil Wainwright. "S radostí vás tam odvezu."

Stařec se nehýbal. Stál a díval se z jednoho obličeje na druhý. "Vy byste to pro nás udělal? Přestože jsme právě vyzvedli své peníze z naší banky? Přestože jsme vám prakticky řekli, že vám už nevěříme?"

"Dejme tomu, že to patří k našim službám. A kromě toho," pokračoval Alex, "když jste byli třicet let našimi zákazníky, tak bychom se měli rozejít v dobrém."

Stařec se ještě pořád nemohl rozhodnout. "Třeba se nemusíme vůbec rozcházet. Dovolte, abych se vás zeptal ještě na něco. Jako chlap chlapa." Jasně, bystré, poctivé oči se upřely na Alexe.

"Jen ven s tím."

"Už jednou jste mi odpověděl pravdivě, mladíku. Tak mi tak odpovězte zas a mějte přitom na paměti, co jsem říkal, že už jsem starší a co pro mě ty úspory znamenají. Jsou naše peníze ve vaší bance v bezpečí? V naprostém bezpečí!"

Alex vážil několik dlouhých okamžiků otázku i všechno, co v ní bylo obsaženo. Věděl, že ho bedlivě nepozorují jenom ti staří manželé, nýbrž i mnoho ostatních. Všudypřítomné televizní kamery ještě pořád točily. Alex zachytil Margotin pohled. I ona se tvářila napjatě a v obličeji měla zvědavý výraz. Pomyslel na ty lidi kolem sebe i na ostatní, jinde, kterých se tenhle okamžik rovněž týkal; na ty, co na něj spoléhají - na Jeroma Pattertona, na Toma Straughana, na správní radu, na Edwinu a na další; na to, k čemu by mohlo dojít, kdyby se banka položila, na ty dalekosáhlé zhoubné důsledky, nejenom v Tylersvillu, ale mnohem dál. Přesto přese všechno v něm vzrůstaly pochyby. Sřepal je však ze sebe a odpověděl jasně a jistě: "Dávám vám své slovo, že naše banka není vůbec nijak ohrožena."

"Doprkynka, Fredo!" řekl stařec své ženě. "Tak se mi zdá, že štekáme zbytečně na měsíc. Pojďme tam ty ztracený peníze zase vrazit."

Ve všech dodatečných průzkumech a rozhovorech o týdnech, jež následovaly, se objevoval jeden neoddiskutovatelný fakt: Run na banku v Tylersvillu skončil prakticky v tu chvíli, kdy se ten stařec se svou ženou vrátili do filiálky a znovu si tam uložili peníze, které vytáhli z nákupní kabely. Lidé kteří čekali, až si budou moci vyzvednout své peníze, a kteří byli svědky rozhovoru toho starce a bankovního úředníka, se sobě buď vyhybali pohledem nebo - pakliže ne - se culili a odvraceli. Mezi zbývajících lidmi venku i uvnitř se to rychle rozeslo. Takřka v mžiku se začaly fronty čekajících rozcházet stejně rychle a záhadně, jak se tvořily. Později to někdo vyjádřil slovy: Byl to stádní instinkt obrácený naruby. Když těch několik málo zbývajících v bance bylo obslouženo, zavřela filiálka jenom o deset minut později, než bylo v pátek večer obvyklé. Několik zaměstnanců jak z tylersvillské filiálky, tak z ředitelství si dělalo starosti, jak to bude v pondělí. Vráti se ty davy lidí, dojde znovu k runu? Ale nedošlo k ničemu.

A nedošlo k němu ani jinde. Způsobil to - jak se shodovala většina analytiků - ten výmluvný, upřímný dojemný výjev s oněmi starými manželi a oním hezkým, upřímným viceprezidentem banky - výjev, který ukazovali ve víkendových televizních novinách. Když byl ten film sestříhaný a zredigovaný, měl takový úspěch, že ho vysílali několikrát. Dával se za příklad intimního působivého pohledu techniky cinema verité, kterou televize tak dobře ovládá, ale tak málokdy používá. Mnoho diváků dojal k slzám.

Alex Vandervoort viděl film o víkendu, ale zdržel se všech poznámek, protože jen on sám věděl, co si myslel v tom nejdůležitějším rozhodujícím okamžiku, kdy mu byla položena otázka: Jsou naše peníze ve vaší bance v naprostém bezpečí? Kromě toho věděl o úskalích a problémech, jež ještě na banku čekají.

Margot se o té páteční příhodě taky nešířila. A nezmínila se o ní ani v neděli, kdy zůstala u Alexe. Chtěla mu položit jednu důležitou otázku, ale pak se rozhodla, že by nebylo moudré klást mu ji v téhle chvíli.

Jedním z prvních zaměstnanců, kteří to všechno viděli v televizi, byl Roscoe Heyward, třebaže se na film nedíval až do konce. Pustil si televizor, když se vrátil večer ze schůze církevního staršovstva, ale v žárlivém vzteku otočil prudce knoflíkem a televizi uprostřed pořadu zavřel. Měl dost vlastních problémů, než aby měl zájem si připomínat Vandervoortův úspěch. Bez ohledu na ten run v bance vypluje pravděpodobně v nadcházejícím týdnu na povrch několik věcí, jež Heywarda velice znervózňovaly.

Ten páteční večer v Tylersvillu měl ještě další dozvuky: pro Juanitu Núñezovou.

Viděla, jak odpoledne přijela Margot Brackenová. V poslední době uvažovala, jestli ji nemá vyhledat a zeptat se jí na radu. A nakonec se rozhodla, že za ní zajde. Ale z jakýchsi soukromých důvodů si nepřála, aby ji viděl Nolan Wainwright.

Příležitost, na niž čekala, se jí naskytla krátce po tom, co skončil run na banku a Wainwright byl zaneprázdněn kontrolou víkendových bezpečnostních opatření v tylersvillské filiálce a to celodenní napětí personálu už povolilo. Juanita přešla od přepážky, kde pomáhala úředníkovi filiálky, do ohraničeného prostoru ředitele. Margot tam seděla sama a čekala, až bude moci Alex Vandervoort odjet.

"Slečno Brackenová," začala tiše Juanita, "kdysi jste mi řekla, že kdybych měla nějaké problémy, abych se obrátila na vás."

"Samozřejmě, Juanito. Máte snad nějaké?"

Juanitin drobný obličej se ustaraně sraštil. "Ano, myslím, že mám."

"A jaké?"

"Jestli vám to nevádí, nemohli bychom si promluvit někde jinde?" Juanita zpozorovala Wainwrighta u trezoru na druhé straně banky. Vypadalo to, že svůj rozhovor už co nejdříve ukončí.

"Tak za mnou přijďte do kanceláře," navrhla jí Margot. "Kdy by se vám to hodilo?"
Domluvily se na pondělí večer.

(17):

Cívka s páskem získaným v klubu Dvojitá sedmička ležela šest dní na přihrádce nad pracovním pultíkem. Kouzelník Wong se na pásek několikrát podíval; smazat se mu ho nechtělo, ale nemohl se rozhodnout, jestli má získané informace předat dál. Natáčel telefonní rozhovory je dnes riskantní. A někomu je přehrávat dokonce ještě riskantnější.

Jenže Kouzelník Wong si byl jist, že by si určitý úsek toho pásku moc rád poslechl Marino a že by za tu laskavost dobře zaplatil. Ať je Tony Medvěd Marino jinak jakýkoli, dobrou službu zaplatí vždycky štědře, což je jeden z důvodů, proč pro něj Wong čas od času pracoval.

Věděl, že Marino je gauner z povolání. On sám nebyl. Kouzelník (ve skutečnosti se jmenoval křestním jménem Wayne, ale nikdo z jeho známých mu tak neřikal) byl mladý, chytrý Číňan, druhá generace rodiny usazené v Americe. Kromě toho byl elektroakustický odborník a specialista na hledání odposlouchávacích zařízení. Jeho nadání pro tento obor mu vyneslo jeho přezdívku.

Wong zaručoval dlouhému seznamu svých zákazníků, že jejich obchodní prostory a domovy nebudou odposlouchávány, jejich telefony nahrávány a jejich soukromí narušováno žádným podstrčeným elektronickým zařízením. A bylo s podivem, že často našel tajně zamontované odposlouchávací zařízení, což na jeho zákazníky udělalo vždycky velký dojem a byli mu za to vděční. Přes oficiální ujišťování o opaku - včetně několikerého ujištění prezidenta - odposlouchávání a nahrávání rozhovorů ve Spojených státech se čím dál víc šířilo a kvetlo.

Wongových služeb používali hlaváči z velkých průmyslových podniků, stejně tak pracovníci bank, vydavatelé novin, kandidáti na prezidentský úřad, několik významných právníků, jedno nebo dvě cizí zastupitelství, hrstka amerických senátorů, tři guvernéry státu a jeden člen Nejvyššího soudu. Pak tu byly další vysoko postavené osoby - hlava jedné mafistické rodiny, jeden consigliere a několik koleček z poněkud nižší úrovně, k nimž patřil i Tony Marino.

Kouzelník Wong vždycky svým zákazníkům z řad zločinců objasnil jednu věc: s jejich protizákonnou činností nechce mít nic společného. Vydělává si výborně na živobytí v rámci zákona. Není však důvod, proč by jim měl odpírat své služby, protože odposlouchávání je takřka vždycky proti zákonu a i zločinci mají právo se proti němu zákonnými prostředky chránit. Tohle základní pravidlo každý vždycky přijal a všechno šlo jako po másle.

Ti klienti, kteří patřili k nějaké zločinecké organizaci, však Wongovi čas od času naznačili, že by mu byli vděční za každou užitečnou informaci, kterou na základě své práce získá, a že se mu za ni odmění. A on opravdu příležitostně předal za peněžitou odměnu nějaký drobiček svých vědomostí dál, neboť obyčejně podlehl pokušení hrabivosti - té nejstarší a nejobyčejnější ze všech neřestí.

A právě v téhle chvíli ho zase jednou pokoušela.

Před jedním a půl týdnem provedl jednu ze svých pravidelných prohlídek Marinových doupat a telefonů, nejsou-li nějak odposlouchávány. Patřila k nim i Dvojitá sedmička, na níž se Marino finančně podílel. Při prohlídce, která prokázala, že nikde nic není, se Kouzelník Wong bavil tím, že na chvíli napojil odposlouchávací zařízení na jednu telefonní linku v klubu, což někdy dělal a odůvodňoval tím, že je jak sám sobě, tak svým zákazníkům povinnován udržet si svou technickou úroveň. Vybral si k tomu telefonní automat v přízemí. Nechal nahrávací zařízení připojené k okruhu telefonního automatu osmačtyřicet hodin. Magnetofon byl schovaný ve Dvojité sedmičce ve sklepě. Byl to ten typ, co při každém rozhovoru sám zapne a zase vypne.

Bylo to sice protizákonné, ale Wong usoudil, že to nevádí, poněvadž nikdo kromě něho ten pásek neuslyší, až si ho bude přehrávat. Když si ho však pustil, jeden z těch rozhovorů ho zaujal.

V téhle chvíli - byla sobota odpoledne - seděl sám ve své zvukové laboratoři. Vzal pásek z přihrádky nad pracovním stolem, vložil ho do přístroje a znovu si tu příslušnou pasáž poslechl.

Někdo vložil do automatu minci a vytočil číslo. Zvuk vytáčeného čísla byl na pásku. Telefon zazvonil. Jenom jednou.

Ženský hlas: (tichý, s lehkým přízvukem) "Haló."

Mužský hlas: (šeptem) " Víš, kdo volá. Ale nikoho nejmenuj."

Ženský hlas: "Ano."

První hlas: (ještě pořád šeptem) "Vyříd' našemu společnému příteli, že jsem přísel na něco opravdu důležitého. Na to, co si přál vědět ze všeho nejvíc. Víc ti říct nemůžu, ale zítra večer přijdu."

"Dobře."

Cvak. Ten, který telefonoval z klubu Dvojitá sedmička, zavěsil.

Kouzelník Wong si nebyl jist, proč si myslí, že by ten rozhovor měl Tonyho Medvěda Marina zajímat. Prostě měl jakési tušení a jeho tušení se mu zatím vždycky vyplatilo. Konečně se rozhodl. Poradil se se svým notýskem, přešel k telefonu a vytočil číslo.

Dověděl se, že se s Tonym Medvědem může sejít až v pondělí večer. Dal si s ním tedy schůzku na pondělí a - když už byl v tom - začal získávat z pásku další informace.

Přetočil ho a pak si ho několikrát pozorně přehrál.

"Propánajána!" Hrubý tlustý obličej Tonyho Medvěda Marina se zkrivil v divokém výhružném zamračení. Jeho překvapivě pisklavý hlas ječel ještě víc než obvykle. "A to máte ten zatracenej pásek a sedíte na zadku tejden, než

za mnou přijďte!"

Kouzelník Wong řekl na svou obranu: "Já jsem jenom technik, pane Marino. Obvykle ty věci, co vyslechnu, pustím hned z hlavy. Ale v tomhle případě mě dodatečně napadlo, že to je jiná záležitost." Na jedné straně se mu ulevilo. Aspoň že se Medvěd Marino nevztekal, že Wong odposlouchává v Dvojitě sedmičce telefonů.

"Tak ať vás to příště napadne spíš," zavrčel Marino.

To bylo v pondělí. Byli v garážích nákladních vozů, kde měl Marino kancelář, a na stole mezi nimi stál přenosný magnetofon, který Wong právě zastavil. Než tam šel, přetočil tu zajímavou část z původního pásku na kazetu a zbytek smazal.

Tony Medvěd Marino, který byl v té dusné přetopené kanceláři jenom v košili, vypadal jako vždycky hrozně. Ramena, zápěstí s bicepsy měl jako zápasník. Ze židle, na níž seděl, přetékal, ale ne sádlem. Jeho tělo bylo skoro samé pevné svalstvo. Kouzelník Wong se snažil nedat se zastrašit ani jeho hromotlucnou postavou, ani jeho pověstí nemilosrdného člověka. Ale ať už proto, že v místnosti bylo vedro, či z nějakých jiných důvodů se začal potit.

Namítl: "Však já jsem všechn ten čas nepromarnil, pane Marino. Zjistil jsem ještě další věci, které by vás mohly zajímat."

"Například?"

"Můžu vám prozradit číslo, co ten člověk volal. Víte, když si vezmete stopky a odměříte dýlku každý otočky na ciferníku, jak je zachycená na pásku, a srovnáte si ji..."

"Nechtě si to camránit a dejte sem to číslo."

"Tady ho máte." Přisunul mu přes stůl papírek.

"A zjistil jste, čím číslo to je?"

"Musím vám říct, že vypátrat, komu patří nějaký číslo, není jen tak. Zvláště když není v seznamu, jako tohle. Naštěstí mám nějaký konexe v telefonní společnosti..."

Medvěd Tony vybuchl. Praštil dlaní do stolu, že to zaznělo jako rána z děla. "Nehraj si se mnou, ty rošťáku! Jestli mi máš co říct, tak kvákej!"

"Já jen chci říct," nedal se Kouzelník Wong, který se potil ještě víc, "že to něco stojí. Musel jsem tomu svému známému z telefonní společnosti zaplatit."

"Zaplatils mu sakra míň, než vymáčkneš ze mě. Tak mluv!"

Wong se tošku uklidnil, vědom si toho, že řekl, oč mu jde, a že mu Tony dá tolik, kolik žádá, poněvadž oba dva vědí, že to nemusí být naposledy.

"Ten telefon patří nějaký paní J. Núñezový. Bydlí ve Forum East. Tady máte číslo domu a číslo bytu." Přesunul přes stůl další papírek. Marino si ho vzal, podíval se na adresu a položil ho.

"Vím ještě něco, co by vás mohlo zajímat. Ze záznamů vyplývá, že ten telefon byl zaveden asi před měsícem, nahonem. Dnes se normálně na telefon ve Forum East dlouho čeká, ale tenhle nebyl vůbec v pořadníku žadatelů - a pak ho najednou přednostně zavedli."

Marino se kabonil čím dál víc, jednak netrpělivostí, jednak vztekem nad tím, co slyší. Wong rychle pokračoval. "Stalo se to, že někdo zatlačil. Ten můj známý říká, že v papírech ty telefonní společnosti je záznam, že je to nějaký Nolan Wainwright, vedoucí bezpečnostního oddělení jedné banky - První americké komerční. Stojí tam, že banka ten telefon nutně potřebuje kvůli svým záležitostem. A účty jdou taky na banku."

Tony Medvěd sebou poprvé od příchodu elektroakustického technika škubl. Na okamžik se mu na obličej objevilo překvapení, ale pak zmizelo a vystřídal ho nicnefukající výraz, který zakryl Marinovy myšlenky, jež dávaly dohromady to, co Marino právě vyslechl, s určitými fakty, které už znal. Spojovalo je jméno Wainwright. Marino věděl, že před půl rokem došlo k pokusu nasadit jim do jejich řad rafana, jednoho břídila, kterému se říkalo Mukl a ze kterého tenkrát, když mu rozdrtili varlata, vylezlo jméno "Wainwright". Marino toho poldu znal z doslechu. Měl v té řadě událostí, co předcházely, velký podíl.

Je tu snad další rafan? Jestli je, pak má Tony Medvěd velice přesnou představu, co ten člověk hledá, třebaže je s Dvojitou sedmičkou spojena spousta dalších věcí, které by nerad viděl vyjít na světlo. Tony Medvěd nemarnil čas úvahami. Hlas toho, co telefonoval, ale mluvil jenom šepem, se nedal poznat. Ale ten druhý hlas - ten ženský - je vypátrán, takže všechno ostatní, co se potřebují dovědět, jim řekne ona. Vůbec ho nenapadlo, že by jim ta ženská třeba nechtěla být nápomocná. Kdyby se nechovala rozumně, však je tu spousta možností.

A tak honem Wongovi zaplatil a seděl dál a přemýšlel. Chvilí se řídil obvyklou opatrností, neukvapoval se v rozhodnutí a nechával myšlenky několik hodin bublat. Ztratil však už dost času, celý týden.

Později večer si zavolal dva vazouny, kterým dal adresu ve Forum East s rozkazem: "Tu Núñezovou mi přiveďte."

(18):

"Jestli je to všechno pravda, cos mi právě řekla," ujišťoval Alex Margot, "tak dám Nolanu Wainwrightovi osobně ten největší kopanec do zadku, jaký kdy od koho dostal."

Margot odsekla: "To se ví, že je to pravda. Proč by si to paní Núñezová vymýšlela? A vůbec, copak by si takovou věc dokázala vymyslet?"

"Ne," připustil, "to asi ne."

"A řeknu ti ještě něco, Alexi. Hlava toho tvého Wainwrighta na tácu - ani jeho zadek - mi nestačí. Já chci mnohem víc."

To bylo v pondělí večer u Alexe v bytě, kam Margot přišla před půlhodinkou po své rozmluvě s Juanitou Núñezovou. Když jí Juanita všechno prozradila, Margot užasla a rozzuřila se. Juanita jí nervózně vypověděla o tom

ujednání uzavřeném před měsícem, kterým se stala spojovacím článkem mezi Wainwrightem a Milesem Eastinem. Svěřila se jí, že si v poslední době začíná uvědomovat riziko, jemuž se vydává napospas, i se svými vzrůstajícími obavami nejen o sebe, ale o Estelu. Margot si její výpověď několikrát probírala, vyptala se jí na podrobnosti a nakonec se vydala za Alexem.

"Že půjde Eastin dělat rařáka, to jsem věděl." Alex se tvářil zasmušile, jako poslední dobou často. Přecházel po obývacím pokoji, v ruce skotskou, které se ještě nedotkl. "Nolan mi řekl, co zamýšlí. Ze začátku jsem byl proti tomu a zamítl jsem to, ale pak jsem povolil, protože se mi jeho argumenty zdály přesvědčivé. Ale přísahám ti, že o nějakém ujednání s Núñezovou nepadlo ani slovo."

"To ti věřím," odpověděla Margot. "Pravděpodobně ti to neřekl, protože věděl, že bys nesouhlasil."

"Víš to Edwina?"

"Zřejmě ne."

Alex rozmrzele přemýšlel: Takže i ten Nolan udělal botu. Jak jen mohl být tak krátkozraký, tak hloupý? Alex věděl, že je to částečně v tom, že vedoucí oddělení, jako je Wainwright, se někdy nechají strhnout vlastními omezenými cíli a zapomenou na širší hlediska.

Přestal přecházet po místnosti. "Před minutou jsi řekla něco v tom smyslu, že chceš 'mnohem víc'. Co tím myslíš?"

"Za prvé chci, aby okamžitě zajistili bezpečnost mé klientky a jejího dítěte, čímž myslím, abyste ji poslali někam, kde nebude nijak ohrožená. Pak se budem bavit o odškodném."

"Tvě klientky?"

"Doporučila jsem dnes večer Juanitě, aby si vyžádala pomoc právníka. Poprosila mě, abych ji zastupovala já."

Alex se ušklíbl a upil skotské. "Takže se z nás stali protivníci, Brackenová."

"Jestli to bereš z téhle stránky, tak zřejmě ano." A mírněji dodala: "Ale jistě víš, že nezneužiju našich soukromých rozhovorů."

"Ano, to vím. Proto ti soukromě říkám, že pro paní Núñezovou něco uděláme - okamžitě - zejtra. Jestli ji budeme muset na nějakou tu chvíli poslat z města, abychom měli jistotu, že je v bezpečí, tak to schválím. Pokud jde o odškodné, neříkám za nás nic závazného, ale jestli se ta historka, jak si ji vyslechnu", bude shodovat s tvou a s její, tak o tom budeme uvažovat."

Jedno však nevyřkl, totiž že má v úmyslu poslat ráno pro Nolana Wainwrighta a nařídít mu, aby celá ta operace s nasazeným informátorem skončila. Kromě toho se bude muset postarat o Juanitinu bezpečnost, jak slíbil Margot, a dát nějakou odměnu Eastinovi. Alex si horoucně přál, aby byl býval pevně setrval na svém původním názoru a ten plán zakázal. Celou svou duší byl tehdy proti tomu a udělal chybu, že se dal zvíkat Wainwrightovým přemlouváním. Bylo to příliš velké riziko pro všechny. Naštěstí ještě není pozdě tu chybu napravit, poněvadž zatím se nikomu nic zlého nestalo, ani Eastinovi, ani té Núñezové.

Margot ho pozorovala. "Líbí se mi na tobě, že jsi spravedlivej. Ty teda uznáváš, že má banka vůči Juanitě Núñezové závazky?"

"Proboha!" odpověděl Alex a dorazil svou sklenici skotské. "Máme v téhle chvíli tolik závazků, že nás jeden další už nemůže rozházet."

(19):

Už jenom jedno písmenko. Jedno jediné písmenko a křížovka, která mu nedá spát, bude celá. Stačí trošička štěstí, a bude znát odpověď na otázku: Kde mají penězokazi svou základnu?

Když Nolan Wainwright vymýšlel plán s druhým nasazeným informátorem, nečekal žádné světoborné výsledky. Považoval pokus s Milesem Eastinem za něco, co by mu mohlo vynést nanejvýš nějakou drobnou informaci, a i to třeba až za kolik měsíců. Ale Eastin postupoval rychle od jednoho objevu ke druhému. Wainwright uvažoval, jestli si i on uvědomuje, jak neobyčejně byl úspěšný.

V úterý dopoledne, kdy byl sám ve své prostě zařízené kanceláři v mrakodrapu První americké komerční, si ještě jednou přehlédl dosavadní výsledky.

- První Eastinova zpráva zněla: "Dostal jsem se do sportovního klubu Dvojitá sedmička." Už to samo o sobě bylo ve světle pozdějšího vývoje důležité. Pak přišlo potvrzení, že Dvojitá sedmička je útočiště zločinců, včetně lichváře Ominského a Tonyho Medvěda Marina.

- Eastin získal přístup do tajných heren a tím posílil své vnitřní pozice.

- Brzy nato "koupil" deset padělaných dvacetidolarovek. Když je Wainwright s ostatními prozkoumali, ukázalo se, že mají právě tak vysokou kvalitu jako ty, co v posledních několika měsících obíhají, a že pocházejí bezpochyby ze stejného zdroje. Eastin oznámil, jak se ten jeho dodavatel jmenuje, a ten člověk je sledován.

- Pak přišla zpráva se třemi informacemi - o padělaném vůdčím listu, poznávací značce chevroleta impala, kterou jel Eastin do Louisvillu, zřejmě s várkou padělaných bankovek v kufru, a kopie letenky, kterou dostal na zpáteční cestu. Ukázalo se, že z těch tří věcí je nejužitečnější letenka. Byla koupěna na padělanou kreditkartu Keycharge. Šéf bezpečnostního oddělení měl pocit, že konečně začíná mířit ke svému hlavnímu cíli - zločinecké organizaci, která obírala a ještě obírá systém Keycharge o obrovské částky. Falešný řidičský průkaz potvrdil, že je to mnohostranná, schopná banda, ke které získali jedno další vodítko - bývalého trestance Julese La Roccu. Ten chevrolet impala, jak se zjistilo, byl ukradený. Několik dní po Eastinově výletu se našel opuštěný v Louisvillu.

- A konečně, což je nejdůležitější, získali jméno padělatele Dannyho a s tím úplný roh hojnosti informací, včetně jistoty, že znají pramen padělaných kreditkart.

Čím víc se zásluhou kanálu, jenž k němu vedl od Milese Eastina, hromadily Wainwrightovy vědomosti, tím víc v něm rostl pocit povinnosti nenechávat si to, co ví, jenom pro sebe. Proto pozval před týdnem agenty FBI a Americké tajné služby na poradu do banky. Tajnou službu přibrat musel, poněvadž šlo o padělání peněz, a chránit americký peněžní systém spadá podle ústavy do jejich povinností. Z FBI přišla stejná sestava tajných - Innes s Dalrymplem - která vyšetřovala už takřka před rokem ztrátu peněz v První americké komerční a zatkla Milese Eastina. Agenty Tajné služby Jordana a Quimbyho Wainwright neznal.

Innes s Dalrymplem nešetřili chválou a uznáním za informace, jež jim Wainwright poskytl, ale agenti Tajné služby už tak uznali nebyli. Vřeli, že je měl Wainwright uvědomit dřív - hned jak dostal od Eastina první padělané bankovky - a že jim měl Eastin přes Wainwrighta předem prozradit, že jede do Louisvillu.

Agent Tajné služby Jordan, kterému neustále kručelo v břiše, nařikal: "Kdybyste nás byli upozornili, mohli jsme je zadržet. Takhle může být ten váš Eastin obviněn ze zločinu a vy z napomáhání zločinu."

Wainwright trpělivě vysvětloval: "Už jsem vám říkal, že Eastin neměl možnost někoho uvědomit, mě nevyjímaje. Bylo to pro něj riskantní a věděl to. Podle mě postupoval správně. Pokud jde o ten zločin, vždyť ani s určitostí nevíme, že v tom voze byly padělané bankovky."

"Ale byly," zabručel Jordán. "Od té doby vyplouvají v Louisvillu v jednom kuse na povrch. Jenže jsme nevěděli, jak se tam dostaly."

"Tak teď to víte," prohodil agent FBI. "A díky Nolanovi jsme se všichni dostali o notný kus dopředu."

Wainwright dodal: "Kdybyste byli někoho zadrželi, tak byste sice byli měli jednu várku zaručených padělků, ale o moc víc ne, a Eastin by vám byl už houbu platný."

Wainwright do určité míry chápal hledisko Tajné služby. Agenti byli přepracovaní, usouzení a bylo jich ke všemu málo, ale počet padělaných bankovek v oběhu se v posledních letech závratně zvýšil. Bojovali s mnohohlavou obludou. Sotva objevili jeden zdroj přísunu, už se vytvořil další. Jiné unikaly tvrdošíjněmu odhalení. Kvůli veřejnosti se tvrdilo, že padělatelé jsou vždycky dopadeni a že se jim jejich zločiny nevyplácejí. Ale jak Wainwright věděl, ve skutečnosti se jim vyplácely.

I když tu byly ze začátku neshody, nasazení veřejných orgánů přineslo velké plus v tom, že byly k dispozici policejní záznamy. Jednotlivci, jejichž jména Eastin udal, byli identifikováni a shromažďoval se materiál pro dobu, kdy bude možno přikročit k zatčení většího počtu lidí. Padělatel Danny byl identifikován jako třiasedmdesátiletý Daniel Kerrigan. "Před dávnou dobou," oznámil jim Innes, "byl Kerrigan třikrát zatčen a dvakrát usvědčen z padělatelství, ale teď jsme o něm už patnáct let neslyšeli. Buď v ničem nejede, nebo má štěstí, nebo to dělá mazaně."

Wainwright si vzpomněl na Dannyho poznámku - kterou se dověděl od Eastina - poznámku o tom, že Danny pracuje se schopnou organizací. Zopakoval to policii.

"Možná," připustil Innes.

Po té první poradě byl Wainwright s těmi čtyřmi detektivy v neustálém styku. Slíbil jim, že je bude okamžitě informovat o jakékoli nové zprávě od Eastina. Všichni se shodli, že ještě schází klíčová informace o tom, kde mají padělatelé svůj hlavní stan. Zatím neměl nikdo ponětí, kde by to mohlo být. Naděje, že získají další vodítko, byla však veliká, a až k tomu dojde, pakliže k tomu dojde, FBI a Tajná služba jsou připraveni udělat zátaž.

Do úvah Nolana Wainwrighta zařinčel telefon. Sekretářka mu oznámila, že by s ním rád co nejdříve mluvil pan Vandervoort.

Wainwright nemohl uvěřit vlastním uším. Seděl na druhé straně stolku proti Alexovi Vandervoortovi. Teď zaprotestoval: "To nemůžete myslet vážně!"

"Myslím," odpověděl Alex. "Ale nechce se mi uvěřit, že jste to mohl myslet vážně vy. Takhle té Núñezové zneužít! Takový nesmyslný nápad..."

"Nesmyslný, nebo ne, osvědčil se."

Alex tu poznámku přešel. "Přivedl jste ji do nebezpečí, s nikým jste se neporadil. Teď se o ni musíme postarat a možná že nás ještě ke všemu čeká žaloba."

"Vycházel jsem z předpokladu," namítl Wainwright, "že čím méně lidí bude vědět, co dělá, tím méně bude ohrožená."

"Ne! Tak uvažujete teď, Nolane. Ve skutečnosti jste si říkal, že kdybych se o tom dověděl já nebo Edwina D'Orseyová, tak bychom vám to zatrhli. O Eastinovi jsem přece taky věděl. Copak je pravděpodobné, že bych byl v případě toho děvčete nedržel jazyk za zuby?"

Wainwright se poškrábal kotníkem prstu na bradě. "V tom máte asi tak trochu pravdu."

"To bych prosil!"

"Ale to ještě pořád není důvod, Alexi, abych celé té operace nechal. Poprvé, co se pátrá po padělcích kreditkart, máme na dosah ruky velký úlovek. Prosim, tu Núñezovou jsem k tomu neměl přibrat, to připouštím. Ale s tím Eastinem jsem měl pravdu, to dokazují výsledky."

Alex zavrtěl energicky hlavou. "Už jsem se od vás dal jednou přemluvit, Nolane. Tentokrát se nedám. Starejte se o banku, a ne o dopadávání zločinců. Požádáme o pomoc policii a budeme s nima spolupracovat, jak to jen půjde. Ale rozhodně nebudeme pokračovat v nějakých protizločineckých programech na vlastní pěst. A tak vám říkám - zrušte to ujednání s Eastinem, pokud možno ještě dnes."

"Poslyšte, Alexi..."

"Už jsem všechno vyslechl, ale moc se mi to nezamlouvalo. Nedovolím, aby si První americká komerční vzala na bábovku ohrožování lidských životů - ani Milese Eastina. To je moje poslední slovo, tak nemaňte čas dalšími argumenty."

Wainwright se sice tvářel nešťastně, ale Alex pokračoval: "A kromě toho bych si přál, abychom spolu s Edwinou D'Orseyovou zasedli dneska odpoledne k poradě a pohovořili si, co podniknem s paní Núñezovou. Můžete začít vymýšlet nápady. Možná, že bude zapotřebí..."

Vtom se objevila ve dveřích kanceláře sekretářka. Alex jí řekl podrážděně: "Ať je to co chce - až pak!"

Děvče zakroutilo hlavou: "Pane Vandervoorte, mám na drátě slečnu Brackenovou. Říká, že je to strašně nutné a že rozhodně nebudete mít námitky, že vás vyrušuje, ať děláte cokoli."

Alex si povzdychl a vzal si telefon. "Ano, Margot?"

"Alexi," řekl Margotin hlas, "jde o Juanitu Núñezovou."

"Co je s ní?"

"Zmizela."

"Moment." Alex zmáčkl knoflík a přepnul hovor na hlasitý telefon, aby slyšel i Wainwright. "Pokračuj."

"Mám strašnou starost. Když jsem se včera večer s Juanitou loučila, tak jsem věděla, že se s tebou pak uvidím a dojednala jsem s ní, že jí druhý den zavolám do práce. Byla hrozně rozrušená. Doufala jsem, že ji budu moct nějak uklidnit."

"Ano?"

"Poslouchej mě, prosím tě. Jsem ve Forum East. Když jsem se dověděla, že není v bance a nikdo nebral telefon ani u ní doma, tak jsem se sem rozjela. Mezitím jsem už mluvila s několika lidmi v domě, kde Juanita bydlí. Dva z nich tvrdí, že dnes ráno odcházela z domova v obvyklou dobu se svou holčičkou Estelou. Vždycky ji odvádí cestou do banky do školky. Zjistila jsem, jak se ta školka jmenuje, a volala jsem tam. Estela tam není. Ani ona, ani její maminka dnes ráno nepřišly."

Nastalo ticho. Margotin hlas se ozval: "Posloucháš mě, Alexi?"

"Ano, jsem tady."

"A tak jsem volala znovu do banky a tentokrát jsem mluvila s Edwinou. Šla to osobně zjistit. Juanita se nejenom neobjevila, ale ani netelefonovala, což jí není podobné. Proto si dělám starosti. Jsem přesvědčená, že se něco příšerného stalo."

"A napadá tě co?"

"Ano," odpověděla Margot, "totéž co tebe."

"Moment," řekl jí Alex. "Mám tady Nolana."

Wainwright seděl nahnutý kupředu a poslouchal. Teď se narovnal a řekl tiše: "Núñezovou unesli. To je bez debaty."

"Kdo?"

"Někdo z té bandy z Dvojité sedmičky. Nejspíš jdou i po Eastinovi."

"Myslíte, že ji odvezli do toho klubu?"

"Ne. To je to poslední, co by udělali. Někam jinam." "Máte nějakou představu, kam?"

"Ne!"

"Ať už se dostala do rukou komukoli, myslíte, že mají i to dítě?"

"Obávám se, že mají." Ve Wainwrightových očích se objevila starost. "Mrzí mě to, Alexi."

"Do toho jste nás dostal vy," řekl Alex divoce, "tak z toho teď probiha koukejte Juanitu a to dítě dostat!"

Wainwright se snažil při řeči soustředit. "Nejdříve musíme zjistit, jestli je nějaká možnost varovat Eastina. Kdybychom se k němu dostali a vytáhli ho ven, možná, že by věděl něco, co by nás dovedlo k tomu děvčeti." Před sebou měl otevřený černý poznámkový bloček a už sahal po druhém telefonu.

(20):

Došlo k tomu tak rychle a tak naprosto znenadání, že se dveře vozu zabouchly a velká černá limuzína se dala do pohybu dřív, než Juanita stačila vykřiknout. V té chvíli už tušila, že je pozdě, ale přesto zaječela: "Pomoc! Pomoc!" - jenže pak ji někdo praštil surově pěsti do obličeje a potom jí někdo připlácí na ústa ruku v rukavici. Přesto se nepřestávala bránit, poněvadž slyšela, jak Estela vedle ní vyjekla hrůzou, ale pak ji ta pěst znovu tvrdě uhodila, Juanitě se zatmělo před očima a všechny zvuky se vytratily do daleka.

Den - bylo jasné, svěží listopadové ráno - začal jako normálně. Juanita s Estelou vstaly včas k snídani, pak se dívaly na jejich malém černobilém tranzistoru na zprávy. Potom honem vyšly z domu, jako obvykle v půl osmé, aby Juanita stačila dovést Estelu do školky, než nasedne na autobus do banky ve městě. Juanita odjakživa milovala rána a začínat každý den s Estelou byla pro ni radost.

Když vycházela z domu, Estela poskakovala před ní a volala na ni: "Mami, koukej, že nešlapu na čáry." Juanita se usmála, protože nešlápnout na čáru nebo na puklinu v chodníku byla hra, kterou spolu často hrály. Asi tak v té chvíli si letmo povšimla limuzíny s tmavými okýnky, která parkovala kus před nimi, a která měla zadní dvířka u chodníku otevřená. Ale pak si jí všimla líp, protože Estela už byla skoro u vozu a někdo z vozu jí něco říkal. Estela popošla blíž, ale najednou se z vozu natáhla něčí ruka a strhla holčičku dovnitř. Juanita se okamžitě rozběhla ke dveřím vozu. Nato se na ni ze zadu přilepila nějaká postava, kterou předtím neviděla, prudce do ní strčila, až Juanita zakopla a přepadla kupředu do vozu a ošklivě si odřela nohy. Než se stačila vzpamatovat, už ji vtáhli dovnitř a srazili na podlahu k Estele. Dvířka se za ní přibouchla, stejně tak přední dvířka a vůz se rozjel.

Jak se jí v hlavě rozjasňovalo a vracelo se jí vědomí, slyšela hlas, který řekl: "Kristova noho, pročs bral i toho parchanta?"

"Nedalo se svítit. Kdybysme ji nevzali, tak začne dělat dryje a nákej blbec by moh přivolat poldy. Takhle se zdejchnem bez problémů, rychle, a máme to v suchu."

Juanita se pohnula. V hlavě, v místě, kam ji praštili, ji horce bodala prudká bolest. Zanaříkala.

"Hele, ty mrcho!" řekl nějaký třetí hlas. "Esli začneš dělat kravál, tak tě to bude bolet ještě vo moc víc. A nedělej si iluze, že by sem moh nakouknout někdo zvenčí. To fáro má jednostranný skla."

Juanita ležela nehybně, zahánějíc strach a snažíc se myslet. Ve voze byli tři chlapi, dva na zadním sedadle nad ní, jeden vpředu. Ta poznámka o jednostranném skle vysvětlovala také její předešlý dojem, že je to velký vůz s tmavými okny. Takže ten hlas, co právě mluvil, měl pravdu: Pokoušet se přivábit něčí pozornost nemá smysl. Kam ji to s Estelou vezou? A proč? Ani v nejmenším nepochybovala, že odpověď na druhou otázku nějak souvisí s jejím ujednáním s Milesem. To, čeho se děsila, se vyplnilo. Uvědomovala si, že je ve strašlivém nebezpečí. Ale, matko boží - proč Estela? Ležely přimáčkнутé k sobě na podlaze vozu a Estelino tělíčko se otřásalo zoufalými vzlyky. Juanita se pohnula ve snaze vzít Estelu do náruče a uchlácholit ji.

"No tak, amorcito, buď přece statečná holčička."

"Drž hubu!" nařídil jí jeden z chlapů.

Jiný hlas - Juanita měla dojem, že to byl řidič - řekl: "Vraž jim radši roubík a zavaž jim voči."

Juanita cítila, jak se ve voze hýbají, slyšela trhání nějaké látky a zoufale prosila: "Prosím vás, ne! Já ..." Zbytek jejích slov už slyšet nebylo, protože jí na ústa připlácli a přitiskli širokou náplast. Za několik okamžiků jí nějakou tmavou látkou zakryli oči. Cítila, že látka pevně přiléhá. A pak ji někdo chytil ruce a svázel jí je za zády. Do obou zápěstí se jí zařizly provazy. Na podlaze ve voze bylo plno prachu, kterého měla plný nos. Neviděla, nemohla se pohybovat a roubík ji dusil, a tak zoufale frkala, aby si vyčistila nos a mohla dýchat. Podle pohybů vytušila, že s Estelou naložili podobně. Oči jí zaplavily slzy vzteku a bezmoci. Hrom do tebe, Wainwrighte! Hrom do tebe, Milesi! Kde jste teď ... ? Proč jen se k tomu uvolila ... proč jen to připustila ... Ach, proč? Proč... ? Matko boží, prosím tě, pomoz mi! A když ne mě, zachraň aspoň Estelu!

Jak čas ubíhal a bolest a bezmoc vzrůstaly, začaly Juanitiny myšlenky odbočovat jiným směrem. Nejasně si uvědomovala, že vůz teď jede pomalu, že zastavuje a vyráží kupředu, jako by se proplétal velkým provozem, že pak přišel dlouhý úsek rychlé jízdy, po němž vůz znovu zpomalil, několikrát prudce zahnul a odbočil. Cesta, ať už vedla kamkoli, se zdála nekonečná. Po takové hodině - nebo to byla mnohem delší nebo mnohem kratší doba? - Juanita ucítila, že řidič sešlápl brzdu až k podlaze. Motor běžel chvíli hlasitěji, jako by byl v nějakém uzavřeném prostoru, pak zmlkl. Juanita slyšela zabzučení nějakého elektrického mechanismu, pak zarachocení, jako by se automaticky zavíraly nějaké těžké dveře, pak drcnutí a potom ten rachot ustal. V tom okamžiku cvakla a otevřela se dvířka limuzíny, panty zavržaly a pak ji někdo hrubě vytáhl, postavil na nohy a popostrčil kupředu. Juanita zakopla a znovu si ošklivě odřela nohy a byla by upadla, ale něčí ruce ji zachytily. Jeden z hlasů, který slyšela vydávat rozkazy, řekl: "Krucihiml - tak jdi!"

Neohrabaně vykročila, pásku ještě pořád na očích. Její obavy se ještě pořád točily kolem Estely.

Uvědomovala si kroky - vlastní i kroky ostatních - rozléhající se na nějakém betonu. Zničehonic podlaha končila a Juanita začala klopýtat po nějakých schodech, přičemž jí někdo napůl pomáhal a napůl strkal. Pak do ní někdo vrazil, až se zapotácěla dozadu, nohy jí ujely, ale její pád zadržela tvrdá dřevěná židle. Tentýž hlas jako předtím řekl někomu dalšímu: "Strhni jí ten hadr a tu náplast."

Ucítila dotyk něčích rukou a pak znovu bolest, jak jí ty ruce bezohledně strhly náplast z úst. Páska na očích se uvolnila a Juanita začala mžourat, protože temnota ustoupila ostrému světlu, které jí mířilo rovnou do očí.

Výdechla: "Por Dios! Kde je moje ..." ale už dostala pěstí.

"Ty camry si nech," řekl jeden z hlasů, které znala z vozu. "Až ti řeknem, tak se nameleš až až."

Existovaly věci, které měl Tony Medvěd Marino obzvlášť rád. Jedna z nich byl eroticky sex - eroticky podle jeho měřítek znamenalo to, co prováděl se ženskými a co mu dodávalo pocitu nadřazenosti a je ponižovalo. Další věc byly kohoutí zápasy - čím krvavější, tím lepší. Taký s rozkoší poslouchal podrobné popisy srážek mezi gangy a popisy poprav, ke kterým dal příkaz, i když se sám radši dokazatelné účasti vyhýbal. Kromě toho měl ještě jednu zálibu, mírumilovnější, zálibu v jednostranném skle.

Tony Medvěd Marino měl jednostranné (neboli reflexní) sklo, které mu umožňovalo pozorovat, aniž by byl sám viděn, v takové oblíbě, že si ho dal namontovat na všechna možná místa - do svých vozů, do svých úředních prostor, do svých doupat, včetně klubu Dvojítá sedmička, i do svého chráněného střeženého domova. Koupelna a toaleta, která byla v jeho domě vyhrazena dámským návštěvám, měla z jednostranného skla celou stěnu. Z koupelnové strany to bylo krásné zrcadlo, ale na druhé straně byla malá uzavřená místnost, kde Tony Medvěd sedával, pokušuje labužnický doutník, a kochal se pohledem na intimní úkony, aniž o tom měl kdo tušení.

Kvůli této jeho posedlosti bylo jednostranné sklo nainstalováno i v padělatelské dílně, a i když tam z prosté opatrnosti chodil zřídkakdy, tu a tam mu bylo užitečné, jako například v téhle chvíli.

Sklo bylo zabudované do jakési polostěny - vlastně zástěny. Skrz ni viděl Núñezovou, která byla obrácená k němu a přivázaná k židli. Obličej měla poškrábaný a zkrvavený a vlasy rozcuchané. Vedle ní sedělo její dítě, přivázané k další židli. Holčička měla obličejíček jako křída. Když se Marino před několika minutami dověděl, že přivezli i Juanitino dítě, vztekle vybuchl, ne protože by měl děti rád - to ne - ale protože vytušil, že by z toho mohl být malér. Dospělý se dá v případě nezbytnosti zlikvidovat doslova bez rizika, ale zabít dítě je jiná. Mezi jeho lidmi by to mohlo vyvolat znechucení, a kdyby se to prolátlo, znamenalo by to velké pozdvižení a nebezpečí. Medvěd Tony se už rozhodl, jak si s tím případem poradit. Proto ta páska na očích cestou tam. A byl rád, že on sám je schovaný.

Ted' si zapálil doutník a pozoroval, co se děje.

Angelo, jeden z osobních strážců, který měl celý únos na starosti, se nad tou ženskou sklonil. Byl to bývalý boxer, který to nikdy nedotáhl až na vrchol slávy, ale který měl postavu jako nosorožec. Měl tlusté ohrnuté rty, byl to surovec a svou práci vykonával s velkým zalíbením. "No tak, ty fuchtle, mluv."

Juanita, která se kroutila, aby uviděla na Estelu, otočila hlavu k němu. "De qué? O čem mám mluvit?"

"Jak říkají tomu ouchcapkovi, co ti volal z Dvojitý sedmy?"

Přes Juanitin obličej přelítl záblesk pochopení. Medvěd Tony ho zpozoroval a věděl, že už je to jenom otázka času, a nijak dlouhého, než se to dovědí.

"Ty prase ...! Ty zvíře!" Juanita plivla na Angela. "Canalla! Já žádnou Dvojitou sedmu neznám."

Angelo ji uhořel tak silně, že jí z nosu a z koutku úst vytryskla krev. Hlava jí spadla na prsa. Angelo ji popadl za vlasy, zvedl ji obličej a opakoval: "Kdo je ten ouchcapek, co ti volal z Dvojitý sedmy?"

Odpověděla ochraptěle naběhlými rty: "Nic ti neřeknu, maricón, dokud nepustíte mou holčičku."

Ta káča má voheň, připustil Tony Medvěd. Kdyby měla jinou postavu, tak by se možná pobavil a zlomil její odpor jinak. Ale takový tintítko nebylo jeho vkus - boky kde nic tu nic, zadek jako dva kmínky a řadra jako knoflíky.

Angelo napřáhl ruku a praštil ji do břicha. Juanita zalapala po dechu a přepadla kupředu, pokud jí to pouta dovolila. Estela vedle ní, která to viděla a slyšela, hystericky vzlykala. Tony Medvědovi šly ty zvuky na nervy. Nějak se to táhne. Existuje rychlejší způsob. Kývl na svého druhého osobního strážce Loua a něco mu pošeptal. Lou se zatvářil, jako by se mu ten rozkaz nezamlouval, ale přikývl. Tony Medvěd mu podal doutník, který kouřil.

Lou vykročil zpoza dělicí přičky a řekl něco polohlasem Angelovi. Tony Medvěd se rozhlédl kolem sebe. Byli ve sklepech a všechny dveře byly zavřené, aby nějaký zvuk nepronikl ven, i když by na tom stejně moc nezáleželo. Místnost byla v padesát let starém domě, který stál na vlastním pozemku v přepychové vilové čtvrti a byl chráněný jako nějaká pevnost. Syndikát, v jehož čele byl Tony Medvěd, ho před osmi lety koupil a přenesl tam svou padělatelskou činnost. Pro jistotu brzy dům prodají a přestěhují se zase jinam. Po pravdě řečeno si už nové místo zvolil. Bude to ve stejně nenápadných, nevinně vyhlížejících končinách jako tohle. To bylo tajemství dlouholetého úspěchu jejich podnikání, jak si někdy Tony Medvěd se zadostiučiněním pomyslel: časté stěhování z jedné tiché, důstojné čtvrti do druhé a co nejméně cest do dílny a z dílny. Tahle nejvyšší opatrnost má dvě výhody - jenom hrstka lidí ví přesně, kde dílna je, a kromě toho, když se všechno odehrává pod pokličkou, nevzbuzuje to u sousedů podezření. Vypracovali dokonce složitá bezpečnostní opatření pro stěhování z jednoho místa na druhé. Jedno z nich byly dřevěné atrapy, vyrobené tak, aby vypadaly jako normální bytové nábytek, atrapy, kterými se přikryly všechny stroje, takže pro náhodného pozorovatele vypadalo všechno, co se dělo, jako normální stěhování domácností. A taky je vždycky přijel odstěhovat normální stěhovací vůz jednoho navenek legitimního zasilatelství, které patřilo organizaci. Měli v zásobě dokonce ještě další opatření pro případ nouze, bleskový přesun na jiné místo, kdyby to bylo zapotřebí.

Ten figl s kaširovaným nábytkem byl jeden z nápadů Dannyho Kerrigana. Staroch měl ještě několik dobrých nápadů, mimoto, že se z něho před dvanácti lety, kdy ho Tony Medvěd přivedl do organizace, vyklubal přeborník v padělání. Tony Medvěd se krátce předtím doslechl o jeho pověsti jakožto odborníka i o tom, že se z něho stal alkoholik a že se už potlouká jenom po špeluňkách. Na příkaz Tonyho Medvěda starocha zachránili, nechali ho vystřízlivět a pak ho nasadili k práci - s fantastickými výsledky.

Tony Medvěd dospěl k názoru, že neexistuje nic, co by Danny neuměl natisknout - peníze, poštovní známky, akcie, šeky, řidičské průkazy, legitimace nemocenského pojištění, nač si člověk vzpomněl. Začít vyrábět falšované kreditky po tisících byl Dannyho nápad. Pomocí úplatků a pečlivě promyšlených loupeží získali prázdné archy umělé hmoty, z nichž se dělaly kreditky Keycharge, a teď jich měli tolik, že jim to vystačí na celá léta. Už dnes měli zisky obrovské.

Jediná otrava se starochem byla, že měl čas od času kvartál a nemohl pak vždycky týden nebo ještě déle pracovat. Kdykoli k tomu došlo, vyvstalo nebezpečí, že všechno vykecá, a tak ho pokaždé někam zavřeli. Ale byl mazaný a někdy se mu - jako například tentokrát - podařilo uniknout.

Těch jeho škobrtnutí bylo však čím dál méně, hlavně protože si radostně ukládal svoje podíly na konto ve švýcarské bance a snil o tom, že tam za rok nebo za dva odjede, svou kořist si vybere a pak odejde na odpočinek. Tony Medvěd ovšem věděl, že k téhle cestě starého ožraly nikdy nedojde. Měl v úmyslu starocha využívat tak dlouho, dokud to s ním půjde. A pak, Danny toho příliš mnoho věděl, než aby ho mohli někdy pustit.

Danny Kerrigan byl sice důležitý, ale organizace ho zase chránila a vytloukala z toho, co on vyrobil, maximum. Bez efektivního distribučního systému by byl staroch stejně jako většina ostatních z jeho fochu jenom malý podvodník, nebo ani to ne. Proto dělalo Tonymu Medvědovi největší starosti nové nebezpečí, které organizaci hrozilo. Pronikl do ní špión, rafan? A jestliže pronikl, odkud? A kolik toho zjistil - nebo zjistila?

Jeho pozornost se přesunula zpátky k výjevu na druhé straně reflexního skla. Angelo držel v ruce zapálený doutník. Jeho tlusté rty zkřivil úsměšek. Hranou chodidla kopl do židle a natočil ji tak, aby na sebe ta Nuñezová a ten spratek viděli. Pak zabafal z doutníku, rozžhavl koneček a ledabyly přešel k židli, kde seděla spoutaná holčička.

Estela se podívala vzhůru. Bylo vidět, jak se třese, v očích divoký strach. Angelo ji vzal beze spěchu za ruku, kterou pozvedl, zadíval se na dlaníčku, pak ji obrátil. Ještě pořád pomalu vytáhl z úst žhnoucí doutník a přimáčkl ji ho ke hřbetu ruce, jako by to byl popelník, Estela vykřikla - bylo to pronikavě bolestivé zaječení. Plačící Juanita sedící proti ní div nezešilela; vykřikla něco nesrozumitelného a zoufale se snažila vyprostit z pout.

Doutník nebyl vyhaslý. Angelo ho znovu rozdýmá do červena a pak stejně nonšalantně jako předtím zvedl Estelinu druhou ruku.

Juanita vykřikla: "Ne, ne, déjela quieta. Já vám to řeknu."

Angelo čekal s připraveným doutníkem a Juanita vydechla: "Ten člověk ... co ho hledáte ... je Miles Eastin."

"Pro koho pracuje?"

Místo odpovědi jenom zoufale zašeptala: "Pro První americkou komerční banku."

Angelo hodil doutník na zem a zašlápl ho podpatkem. Podíval se tázavě směrem, kde - jak věděl - byl Tony Medvěd Marino, a pak obešel zástěnu.

Tony Medvěd měl obličej nehybný. Řekl tiše: "Pro něj. Dojed' mi pro toho fízla. Přivez ho sem."

(21):

"Milesíčku, kamaráde," řekl Nate Nathanson nezvykle navrčeně, "jestli sem ten tvůj přítel, ať je to kdo chce, ještě jednou zazvoní, tak mu řekni, že tenhle podnik nepatří zaměstnancům, ale členům klubu."

"Jaký přítel?" podíval se nejistě na vedoucího Miles Eastin, který byl vyřizovat za klub nějaké pochůzky, takže tam část odpoledne nebyl.

"Jak to mám krucifígl vědět? Nějakej chlápek už volal čtyřikrát a chtěl tě k telefonu. Jak se jmenuje neřek a vzkaz žádnéj nenechal." A pak se netrpělivě zeptal: "Kde máš vkladní knížku?"

Miles mu ji podal. Mezi věcmi, co měl obstarat, byla i cesta do banky, kde měl uložit několik šeků.

"Právě přišla zásilka konzerv," pokračoval Nathanson. "Bedny jsou ve skladu. Překontroluj je podle dodacích listů." Předal Milesovi několik papírů a klíč.

"Samozřejmě, Nate. A omlouvám se za ty telefonáty."

Ale vedoucí už byl k němu zády a mířil ke své kanceláři ve druhém poschodí. Milesovi ho bylo líto. Věděl, že Tony Medvěd Marino a Ominský, kteří byli spolumajiteli Dvojité sedmičky, se v poslední době do Nathansona silně obouvají, že klub nevede pořádně.

Cestou do skladu vzadu v přízemí uvažoval o těch telefonátech. Kdo ho mohl volat? A tak vytrvale. Pokud mu bylo známo, věděli jenom tři lidi z jeho bývalého života, že je tady - jeho dohlížitel, Juanita Núñezová a Nolan Wainwright.

Dohlížitel ho s největší pravděpodobností nevolal. Když se u něj Miles posledně hlásil, jak byla jeho každměsíční povinnost, měl strašný spěch a nejevil o Milese žádný zájem. Jeho jediná starost zřejmě byla, aby neměl nějaké nepříjemnosti. Poznamenal si, kde Miles pracuje, a tím to skončilo. Tak snad Juanita? Ne. Ta by nic takového neudělala. Kromě toho Nathanson povídal, že to byl nějaký mužský. Pak zbývá jedině Nolan Wainwright.

Ale Wainwright by taky nevolal... Nebo volal? Třeba by to riziko podstoupil, kdyby to bylo něco opravdu naléhavého ... například varování?

Varování před čím? Že Milesovi hrozí nějaké nebezpečí? Že ho odhalili nebo by mohli odhalit jako špióna? Zničehonic ho sevřel ledový strach. Srdce se mu rozbušilo prudčeji. Uvažoval. V poslední době si zvykl pokládat se za nezranitelného, považovat za samozřejmé, že ho nic nemůže ohrozit. Ale ve skutečnosti je tady ohrožen pořád, vždycky byl. Bezpečný vůbec není - dokonce ještě míň než na začátku, poněvadž tehdy toho nevěděl tolik.

Když docházel ke schodišti, ruce se mu třáslly, protože tuhle myšlenku ne a ne zahnat z hlavy. Musel se sebrat, aby se mu podařilo strčit klíč do zámku. Uvažoval: Začínám panikařit pro nic za nic, děším se snad zbaběle každého stínu? Možná. Ale předtucha mu říkala, že ne. Tak co mám dělat? Ten, kdo volal, to pravděpodobně zkusí znova. Ale je moudré čekat? Miles se rozhodl: Ať je to riskantní nebo ne, zavolám přímo Wainwrightovi.

Otevřel už dveře skladu, ale teď je začal zase zavírat, že zajde k blízkému telefonnímu automatu - k tomu, z něhož volal před týdnem a půl Juanitu. V tom okamžiku uslyšel z předního vestibulu v přízemí na druhém konci chodby, která se táhla odpředu dozadu, nějaký ruch. Do klubu vešlo z ulice několik lidí. Měli zřejmě naspěch. Miles sice nevěděl proč, ale obrátil se čelem vzad a vklouzl do skladu, aby ho neviděli. Slyšel směsici hlasů, pak jeden vykřikl: "Kde je ten smrad Eastin?"

Poznal ho. Byl to Angelo, jeden z Marinových osobních strážců.

"Asi nahoře v kanceláři." To promluvil Jules La Rocca. Miles slyšel, jak pokračuje: "Co mu ..."

"Tony Medvěd chce..."

Hlasy slábly, protože chlapi se rozběhli nahoru. Ale Milesovi stačilo, co slyšel, aby poznal, že došlo k tomu, čeho se obával. Za minutku, možná ani ne, řekne Nate Nathanson Angelovi a ostatním, kde Miles je. A pak přijdou sem dolů.

Cítil, že se třese po celém těle, ale přinutil se myslet. Vyjít předním vestibulem nejde. I kdyby nenarazil na ty chlapy, jak se budou vracet zeshora, pravděpodobně postavili venku hlídku. Tak tedy zadní východ? Ten se používal málokdy a člověk se tudy dostal k jednomu domu, kde nikdo nebydlí. Za ním byla nezastavěná parcela, pak oblouk nadzemní dráhy. Na druhé straně kolejí je bludiště malých, špinavých uliček. Mohl by se pokusit kličkovat těmi uličkami, i když naděje na uniknutí pronásledovateli je pranepatrná. Těch pronásledovatelů může být několik. Mají asi vůz nebo několik vozů. Miles vůz nemá. Hlavou mu probleskla věta: Je to tvoje jediná naděje! Neztrácej zbytečně čas! Dej se na útěk! Přibouchl dveře skladu a vytáhl klíč. Možná, že ti druzí promarní několik drahocenných minut tím, že se budou snažit rozrazit dveře v domnění, že je Miles uvnitř.

A pak se dal do běhu.

Chvilinku se hmoždil se zámek, pak proběhl malými dveřmi ... Venku se zastavil a dvířka zavřel. Nemá smysl všet jim na nos, kudy utekl ... Pak se pustil uličkou podél toho prázdného domu ... Bývala to továrna. Bylo tam plno pozůstatků, staré bedny, plechovky, zrezivělý vrak nákladáku vedle propadlé nakládací rampy. Podobalo se to překážkovému běhu. Krysy před ním uskakovaly ... přeběhl nezastavěnou parcelu, klopýtaje přes cihly, odpadky, a mrtvého psa ... Při jednom zakopnutí ucítil, že si podvrtl kotník; ostře to zabořilo, ale běžel dál ... Zatím neslyšel, že by ho někdo pronásledoval ... Když doběhl k oblouku nadzemní dráhy a před sebou měl poměrně bezpečí ulice, ozvaly se za ním utíkající kroky a výkřik: "Támhle je, hajzl!"

Miles přidal. Už byl na pevnějším terénu ulic a chodníků. Zabočil kolem prvního rohu, ke kterému doběhl - ostře doleva. Pak doprava, a takřka v okamžiku znovu doleva. Za sebou slyšel ještě pořád dupot ... Tyhle ulice neznal, ale jeho orientační smysl mu napovídal, že míří ke středu města. Kdyby se mu tak podařilo doběhnout až tam, kde by se ztratil v poledním davu a získal čas přemýšlet, třeba zavolat Wainwrighta a požádat o pomoc! Mezitím utíkal, co mu nohy stačily. Dech měl dobrý. Kotník trochu bolel, ale ne moc. Jeho dobrá kondice, hodiny strávené na hřišti v klubu

Dvojitá sedmička se vyplácely ... Zvuky utíkajících kroků za ním se vzdalovaly, ale Miles se nedal tím, že je neslyší, oklamat. Vůz se sice mohl vydat cestou, kterou utíkal on ... uličkou se spoustou trosek a přes nezastavěnou parcelu, ale mohl to objet. Zajíždka kolem několika bloků, aby mohl přejet koleje, znamená jakési zdržení. Jenže ne moc velké. Pravděpodobně se ho někdo pokouší zaskočit s vozem, nadjet mu. Zahnul doleva, a pak znovu doleva, doufaje jako už doufal od začátku, že objeví jakýkoli druh dopravního prostředku. Autobus. Nebo ještě líp taxík. Ale ani jedno ani druhé nejelo ... Proč není nikdy po ruce taxík, když ho člověk nejvíc potřebuje ...? Nebo policajt. Škoda, že ty ulice, kterými utíká, nejsou rušnější. Tím, že utíkal, byl nápadný, ale nemohl si dovolit zpomalit. Několik lidí, co potkal, se po něm zvědavě podívalo, ale obyvatelé těch končin byli příliš zvyklí starat se o vlastní záležitosti.

Jak běžel, vzhled jeho okolí se přece jen měnil. Teď už se tolik nepodobalo ghettu a jevílo známky většího blahobytu. Minul několik větších obchodů. Vpředu byly ještě větší budovy, už začínalo vykukovat městské panorama. Ale než tam doběhne, musí přejít dvě široké ulice. Už viděl první - širokou, rušnou, uprostřed rozdělenou ostrůvkem. Pak uviděl něco jiného - na druhé straně ostrůvku objížděl pomalu dlouhý, černý cadillac s tmavými okny, Marinův vůz. Když přejížděl ulici, po níž běžel Miles, jako by zaváhal, pak přidal rychlost a zmizel z dohledu. Pokusit se někam schovat nebyl čas. Zpozorovali ho? Jede ten vůz dál a vrátí se, nebo má Miles ještě pořád štěstí a oni ho nezpozorovali? Znovu se ho zmocnil strach. Přestože se potil, celý se třásl; ale utíkal dál. Nic jiného se nedalo dělat. Zabočil víc k domům a zvolnil tempo do té míry, do jaké se odvážil. Za jednu a půl minuty, kdy měl křižovatku už jenom padesát metrů před sebou, vykoukl zpoza rohu cadillac - tentýž cadillac.

Věděl, že ho štěstí opustilo. Ať je v tom voze kdokoli - s největší pravděpodobností je v něm Angelo - nemůže ho nezpozorovat a nejspíš už ho zpozoroval. Dá se tedy něco získat dalším vzdorem? Nebylo by nejjednodušší se vzdát, nechat se naložit a věcem nechat volný průběh? Ne! Poznal Tonyho Medvěda a lidi jemu podobné, ve vězení i pak, natolik, aby věděl, co se stane člověku, který na sebe přivolá jejich pomstu. Černý vůz zpomaloval. Tak ho tedy zpozorovali. Milese se zmocnilo zoufalství.

Právě běžel podél jednoho obchodu, kterého si před několika okamžiky všiml. Změnil krok, zabočil doleva, strčil do skleněných dveří a vešel. Uvnitř zjistil, že je to obchod se sportovními potřebami. Bledý, vyčouhlý prodavač asi tak v Milesově věku pokročil dopředu. "Dobrý den. Můžu vám něčím posloužit?"

"E ... ano." Jmenoval první věc, co ho napadla. "Měli byste koule na kuželky?"

"Prosím. V jaké ceně a jak velké?"

"Ty nejlepší, co máte. Asi tak osmikilové."

"V jaké barvě?"

"Na tom nezáleží."

Miles hlídal dveřmi těch několik metrů chodníku venku před krámem. Přešlo po něm několik chodců, ani jeden se však nezastavil a nenakoukl dovnitř.

"Kdybyste se obtěžoval za mnou, tak bych vám ukázal, co máme na skladě. Tady tudy."

Miles šel za prodavačem kolem stojanů s lyžemi, kolem skleněných vitrín, v nichž byly vystavené pistole. Pak se ohlédl a uviděl siluetu jedné postavy, která se zastavila před krámem a prohlížela si výkladní skříň. Pak se k první postavě přidala druhá. Stály vedle sebe a nehýbaly se od krámu. Miles uvažoval: Mohl bych vyjít zadním východem? Ale v téže okamžiku, kdy ho to napadlo, to zavrhl. Ti, co jdou po něm, neudělají stejnou chybu po druhé. Jistě už objevili zadní východ a hlídají ho.

"Tohle je vynikající koule. Stojí čtyřicet dva dolary."

"Tak si ji vezmu."

"Budem potřebovat míru vaší ruky kvůli..."

"S tím se neobtěžujte."

Má se pokusit zavolat odtud Wainwrightovi? Ale byl přesvědčen, že kdyby se přiblížil k telefonu, ti venku by okamžitě vešli dovnitř.

Prodavač se zatvářil zmateně. "Vy nechcete, abychom vám do ní vyvrtali..."

"Povídám, abyste se s tím neobtěžovali."

"Jak si přejete. Ale nechtěl byste na ni pytel? A co kuželkářské střevíce?"

"Ano," odpověděl Miles. "Ano, ty bych si vzal." Pomůže to odsunout okamžik, kdy bude muset vyjít na ulici. Prohlédl si pytle, které před něj prodavač rozložil, a sotva si uvědomuje, co dělá, si namátkou jeden vybral a pak se posadil, že si zkusí střevíce. Při obouvání jednoho páru dostal nápad. Ta kreditka Keycharge, kterou mu Wainwright poslal po Juanitě... kreditka na jméno P. O. Murdoc... P-O - M-O - C.

Ukázal na kouli, na pytel a na střevíce, které si vybral. "Kolik to dělá?"

Prodavač zvedl oči od paragonu: "Osmdesát šest dolarů pětadevadesát centů, plus daň."

"Poslyšte," řekl Miles. "Chtěl bych platit kreditkartou." Vytáhl náprsní tašku a podal prodavači kartu na jméno Murdoc, snaže se, aby se mu netřásl ruce. "To je v pořádku, ale ..."

"Já vím, potřebujete si ji ověřit. Jen si zatelefonujte."

Prodavač odnesl kartu i účet do sklem oddělené kanceláře. Po několika minutách se vrátil.

Miles se s úzkostí v hlase zeptal: "Dovolal jste se?"

"Jistěže. Všechno je v pořádku, pane Murdocku."

Miles uvažoval, co se teď odehrává v ověřovacím středisku na ředitelství První americké komerční. Pomůže mu to? Může mu vůbec něco pomoci...? Pak si vzpomněl na druhý příkaz, který mu Juanita předala: Když použije kreditkartu, má co nejdéle otálet na místě, kde je. Poskytnout Wainwrightovi čas, aby mohl jednat.

"Račte se tadyhle podepsat, pane Murdocku." Potvrzenka na obnos, co utratil, už byla vyplněná a Miles se naklonil přes pult a podepsal se.

Když se narovnal, ucítil na rameně lehký dotyk něčí ruky a něčí hlas tise řekl: "Milesíčku, kamaráde."

Když se Miles otočil, La Rocca pokračoval: "Žádný povyk. Tím si nepomůžeš a schytáš to tím hůř."

Za La Roccou stáli Angelo s Louem s nehybnými obličejí a ještě nějaký čtvrtý chlap - taky jako hora - kterého Miles neznal. Všichni čtyři ho obklopili, popadli za ruce a zkroutili mu je za záda.

"Pohyb, sráči," nařídil mu tiše Angelo.

Miles zauvažoval, jestli nemá vykřiknout, ale kdo by mu tam pomohl? Ten třasořítka prodávající, který na to zíral s otevřenou pusou, rozhodně ne. Honička byla u konce. Tlak na jeho pažích zesílil. Miles cítil, jak je postrkován ke vchodu a nemůže nic dělat.

Ohromený prodávající se rozběhl za nimi: "Pane Murdocku! Nechal jste tady tu kuželníkovou kouli."

La Rocca mu odpověděl: "Můžeš si ji nechat, kuliferdo. Tenhle už nebude potřebovat ani svoje vlastní."

Černý cadillac parkoval o několik metrů dál v ulici. Chlapi strčili Milese hrubě dovnitř a odstartovali.

Provoz v ověřovacím středisku kreditkart Keycharge dosáhl ten den už takřka svého vrcholu. V pološeru střediska, podobného přednáškové síni, seděla normální směna sestávající z padesáti operátorů, kteří měli službu. Každý z nich seděl u klávesnice, nad níž byla obrazovka.

Pro mladou operátorku, která ten telefon přijala, byl dotaz po úvěru P. O. Murdocka jenom jeden z tisíců, jež během svého pracovního dne běžně vyřizovala. Všechny pro ni byly neosobní. Ani ona, ani ostatní jí podobní nikdy nevěděli, odkud ty telefonické dotazy, co vyřizovali, jsou - dokonce ani z kterého města nebo státu. O úvěr mohla požádat některá newyorská hospodyňka platící účet v koloniále nebo si nějaký farmář z Kansasu mohl kupovat šaty či se nějaká bohatá chicagská matrona chtěla ověsit zbytečnými šperky nebo se mělo zaplatit školné za některého studenta z Princetonu či dopomoci nějakému clevelandskému alkoholikovi k bedně chlastu, který ho určitě zabije. Ale detaily se operátoři nikdy nedověděli. Když jich pak bylo později zapotřebí, daly se jednotlivě nakoupené předměty vždycky vystopovat zpátky, ale to se stávalo zřídka, poněvadž o takové věci se nikdo nestaral. Šlo jediné o peníze, o peníze přecházející z ruky do ruky, o to, je-li tu pravděpodobnost, že úvěr bude vyrovnán. Tím to končilo.

Telefonní rozhovor začal tím, že se na operátorčině konzole rozblikalo světlo. Sáhla na knoflík a řekla do mikrofonu, který měla připevněný na sluchátku na hlavě: "Jaké máte číslo, prosím?"

Volající - prodávající z obchodu se sportovními potřebami, ten, co obsluhoval Milese - jí ho sdělil. Operátorka vyťukala číslo, které se současně objevilo na její obrazovce.

Pak se zeptala: "Číslo karty a dokdy platí?"

Další odpověď. Znovu všechny podrobnosti na obrazovce.

"Výška obnosu?"

"Devadesát dolarů, třiačtyřicet centů."

Operátorka obnos vyťukala a obnos se rovněž objevil na obrazovce. Pak stiskla tlačítko, čímž uvědomila počítač o několika poschodí níž.

Počítač strávil informace v tisícině vteřiny, zapátral ve svých záznamech a vychrlil odpověď.

SCHVALUJE SE!

POVOLENÍ č. 7416984

Pozor ... zvláštní případ ... neupozorňovat, opakují neupozorňovat obchodníka ... obrátit se na svého nadřízeného ... řídit se bez prodlení nařízením pro zvláštní případy č. 17...

"Obnos je schválen," řekla operátorka volajícímu. "Číslo povolení..."

Mluvila pomaleji než normálně. Ještě než začala, poslala světelný signál své nadřízené, sedící ve vyvýšeném boxu. Jiná mladá žena, jedna ze šesti vedoucích, kteří měli službu, už četla vlastní duplikát toho, co se objevilo na obrazovce. Sáhla do kartotéky, vyhledala si nařízení č. 17 pro zvláštní případy.

První operátorka se schválně zakoktala při čísle povolení a pak ještě jednou. Výstražné signály se neobjevovaly často, ale pakliže k tomu došlo, existovaly stanovené procedury a operátoři je znali. Jedna z nich byla zpomalit. Už se stalo, že byl chycen vrah, že byla zachráněna unesená oběť, že se našla pohřešovaná osoba, že byly vráceny umělecké poklady, že byl syn přiveden k loži umírající matky - jen protože počítač byl upozorněn na možnost, že by mohla být použita ta a ta karta, a když k tomu došlo, patřilo k nejdůležitějším věcem jednat rychle. V takových chvílích mohlo několik vteřin, o něž to operátor protáhl, zatímco ostatní podnikali nezbytné akce, podstatně prospět.

Vedoucí už prováděla nařízení č. 17, podle něhož se měla okamžitě telefonicky spojit s N. Wainwrightem, vedoucím bezpečnostního oddělení, a sdělit mu, že byla předložena kreditkarta vydaná na jméno P. O. Murdoc a kde. Zmáčkla několik klapek na své klávesnici a získala z počítače další informace: OBCHOD SE SPORTOVNÍMI POTŘEBAMI "U PETRA" a ulici a číslo. Mezitím vytočila linku kanceláře pana Wainwrighta, který vzal telefon osobně. Okamžitě projevil zájem. Reagoval bystře na informace vedoucí, která vycítila, že je rozčilený, a zapisoval si podrobnosti.

Za několik vteřin byl ten krátký výjimečný případ jak pro vedoucí, tak pro operátorku i pro počítač vyřízen.

Ne však pro Nolana Wainwrighta.

Od toho bouřlivého zasedání s Alexem Vandervoortem před jednou a půl hodinou, kdy se dověděl o zmizení Juanity Núñezové a její holčičky, seděl napjatě a bez ustání telefonoval, někdy u dvou aparátů najednou. Čtyřikrát se pokusil zastihnout Milese Eastina ve Dvojitě sedmičce, aby ho upozornil na nebezpečí. Radil se s FBI i s Americkou tajnou službou. Výsledkem bylo, že FBI v téhle chvíli pátrala po obou Núñezových, které byly uneseny, že dodala městské a státní policii popis pohřešované dvojice. Bylo dohodnuto, že jakmile bude možno uvolnit lidi, bude tým FBI pozorovat - pravděpodobně už odpoledne - kdo přichází a vychází z Dvojitě sedmičky.

To bylo prozatím jediné, co se dalo s Dvojitou sedmičkou podniknout. Detektiv FBI Innes to vyjádřil slovy: "Kdybychom tam vlezli a začali se vyptávat, tak přiznáme barvu, že známe souvislosti, a pokud jde o domovní

prohlídku, nemáme důvod žádat o povolení. A pak, podle toho vašeho Eastina se tam stejně jenom scházejí, ale neděje se tam nic protizákonného - až snad na nějaký ten hazard."

Innes souhlasil s Wainwrightem, který usoudil, že Juanitu Núñezovou a její dcerušku neodvezli do Dvojitě sedmičky.

Tajná služba neměla takové možnosti jako FBI, a tak to vzala po neoficiální koleji a navazovala styky s informátory a pátrala po sebemenší jiskřičce faktu nebo zvěsti, jež by mohla být vodítkem, kterého by se oba orgány zákona mohli chytit. Vzájemná řevnivost a žárlivost se kupodivu odsunuly na chvíli stranou.

Jakmile se Wainwright dověděl, že byla předložena kreditkarta na jméno P. O. Murdoc, ihned vytočil číslo FBI. Zjistil, že Innes a Dalrymple jsou mimo budovu, ale že se s nimi lze spojit rádiem. Nadiktoval naléhavý vzkaz a čekal, dokud nepřišla odpověď: Oba jsou ve městě, ne daleko od udané adresy a jedou tam. Chce se s nimi Wainwright setkat?

Ulevilo se mu, že může něco dělat. Proběhl budovou ke svému vozu.

Když dorazil k obchodu se sportovními potřebami, Innes se právě vyptával před krámem okolostojících. Dalrymple byl ještě uvnitř, doplňoval si prodavačovu výpověď, Innes se odtrhl od lidí a přidal se k šéfovi bezpečnostního oddělení banky. "Lokál je prázdný," sdělil mu zachmuřeně. "Když jsme dojeli, bylo už po všem." Pak sdělil Wainwrightovi to málo, co se dověděli.

Wainwright se zeptal: "Popis těch osob?"

Innes zavrtěl hlavou. "Ten chlápek, co v krámě obsluhoval Eastina, byl tak podělanej, že ani neví určitě, jestli tam vnikli čtyři chlapi nebo tři. Prej se to odehrálo tak rychle, že nedokáže nikoho z nich popsat ani identifikovat. A nikdo v krámě ani venku si nevzpomíná, že by viděl nějaký vůz."

Wainwright měl obličej stažený úzkostí a výčitkami svědomí. "Tak co dál?"

"Však jste býval policajt," odpověděl Innes. "Víte, jak to ve skutečnosti chodí. Budeme čekat a doufat, že vypluje na světlo něco dalšího."

(22):

Slyšela, jak někoho vlečou, a slyšela hlasy. Věděla, že už mají Milese a vedou ho dovnitř.

Juanita ztratila ponětí o čase. Neměla potuchy, jak je to dlouho, co se jí vydralo na rty jméno Milese Eastina a co ho zradila, aby ukončila to hrůzné mučení Estely. Brzy nato jí znovu zalepili ústa náplastí a přivázali k židli pouty, jež přezkoumali a přitáhli. Potom odešli.

Věděla, že na chvilinku zdřímala - nebo spíš že ji její tělo vysvobodilo z jasného vnímání, protože opravdový odpočinek byl vzhledem k tomu, jak ji spoutali, nemožný. Při těch nových zvucích zbystřila pozornost, její ztuhlé údy zmučeně zaprotestovaly, až se jí chtělo vykřiknout, ale naštěstí jí to náplast nedovolila. Zakázala si jakoukoli paniku a zmítání v poutech, poněvadž věděla, že obojí je zbytečné a jenom zhorší její situaci.

Ještě pořád viděla na Estelu. Židle, ke kterým byly obě připoutány, stály tak, aby Juanita s Estelou seděly proti sobě. Očička holčičky byla semknutá spánkem, hlavička jí sklesla na prsíčka. Zvuky, jež probudily Juanitu, Estelu nerušily. I ona měla na ústech náplast. Juanita doufala, že ji naprostá vyčerpanost vysvobodí na co nejdéle ze skutečnosti.

Na pravé ručičce měla osklivou rudou spáleninu od doutníku. Za chvilinku na to, co ti chlapi odešli, se jeden z nich - Juanita slyšela, že mu říkají Lou - na okamžik vrátil. Přinesl tubu nějaké masti. Koušek jí vymáčkl a namazal Estele spáleninu, vrhnuv rychlý pohled na Juanitu, jako by chtěl říct, že víc udělat nemůže. Pak odešel i on.

Estela sebou cukla, když jí ránu mazal, pak chvíli pod náplastí naříkala, ale brzy nato se dostavil milosrdný spánek.

Zvuky, které Juanita předtím slyšela, se ozývaly za ní. Pravděpodobně ze sousední místnosti. Juanita usoudila, že spojovací dveře jsou otevřené. Na okamžik zaslechla Milesův protestující hlas, pak nějaký úder, čísi zavrčení a potom ticho.

Uplynula asi tak minuta. Potom se ozval znovu Milesův hlas, tentokrát zřetelněji: "Ne! Proboha ne! Prosím vás! Já ...". Slyšela jakýsi zvuk, jako by dopadalo kladivo, kov na kov. Milesova slova se vytratila a proměnila ve vysoký, pronikavý nepřičetný křik. Křik horší než všechno, co kdy slyšela, nepřestával a nepřestával.

Kdyby se byl mohl Miles v tom voze zabít, tak by to byl s radostí udělal. Od začátku svého jednání s Wainwrightem věděl - byl to pro něj od té chvíle neustálý zdroj strachu - že umřít hned by bylo lehké ve srovnání s tím, co by ho očekávalo, kdyby v něm odhalili donašeče. Ale to, čeho se obával, nebylo nic proti tomu neuvěřitelně hrůznému mučení, jaké si pro něj za trest vymysleli.

Nohy a stehna měl nemilosrdně pevně přivázané k sobě. Paže mu přitiskl k hrubému dřevěnému stolu. Ruce a zápěstí mu přibili ke stolu ... tesařskými hřebíky ... a hřebíky pevně přitloukli ... jeden už měl v levém zápěstí a dva další ve hřbetě ruky mezi zápěstím a prsty, takže nemohl odtrhnout ruku od stolu. Poslední dva údery kladiva mu rozdrtily kost ... V pravé ruce měl jeden hřeb, další byl připravený ve vzduchu, aby mu projel masem a svaly a roztrhl je ... Žádná bolest na světě nemůže být - není ... Ach bože, pomoz mi! ... větší. Miles sebou zmítal, křičel, prosil a zase křičel. Ale ruce přidržující jeho tělo jenom zesílily tlak. Údery kladiva, jež na okamžik ustaly, začaly znovu.

"Este furt nějak moc neječí," řekl Marino Angelovi, který bušil kladivem. "Až budeš hotovej, tak se mu pokus přibít pár prstů, smradovi."

Tony Medvěd bafal z doutníku, přihlížel a poslouchal, ale tentokrát se nenamáhal zůstat v úkrytu. Eastin ho tak jako tak nebude mít možnost identifikovat, poněvadž bude co nevidět po něm.

Ale nejdřív je zapotřebí mu připomenout - stejně jako ostatním, kterým se to, co se tady stalo, donese - že rafani neumírají lehce.

"To už je lepší," připustil. Milesův zoufalý křik zesílil, protože mu prostředníčkem levé ruky projel a byl přitlučen mezi dvěma kotníky další hřeb. Bylo slyšet, jak kost v prstě praskla. Když se to Angelo chystal opakovat na prostředníčku pravé ruky, Tony Medvěd nařídil: "Počkej!"

Eastinovi řekl: "Přestaň hulákat, sakra! A koukej povídat!"

Milesův křik se proměnil v usedavé vzlyky, jeho tělo se zvedalo nahoru a dolů. Ruce, jež ho držely, ho pustily. Už jich nebylo zapotřebí.

"No dobrá," řekl Tony Medvěd Angelovi, "nechce přestat hulákat, tak pokračuj."

"Ne! Ne! Já vám všechno řeknu! Všechno! Všechno!" Jakýmsi způsobem se mu podařilo potlačit vzlykání. Nejhlasitější zvuk byl teď jeho těžký chrčivý dech.

Tony Medvěd mávl na Angela, aby ustoupil. Ostatní v místnosti zůstali stát kolem stolu. Byl tam Lou, Mlátička Clancy, další osobní strážce, jeden z těch čtyř, co byli před hodinou v obchodě se sportovními potřebami, pak La Rocca se staženým obočím, ustrašený, do jaké míry mu bude Tony Medvěd dávat vinu za to, že se přimlouval za Milese, a starý tiskař Danny Kerrigan, který byl celý nesvůj a nervózní. Přestože to bylo normálně jeho panství - byli v hlavní tiskařské a rytecké dílně - v takovýchhle okamžicích se radši držel stranou. Tentokrát však pro něj Tony Medvěd poslal.

Tony Medvěd na Eastina zavrčel: "Takže tys dělal celou tu dobu pasivní bance rafana?"

Miles vydechl: Jo."

"První komerční?"

"Jo."

"Komus podával zprávy?"

"Wainwrightovi!"

"Kolik jsi toho zjistil? Cos mu všechno řekl?"

"O ... klubu ... že se tam hraje ... kdo tam chodí."

"Vo mně taky?"

"Jo."

"Ty parchante!" Tony Medvěd se natáhl a praštil ho pěstí do obličeje.

Milesovo tělo se pod prudkostí toho úderu sesulo ke straně, ale rukama mu projela bolest, takže se zoufale snažil dostat zpátky do té nepříjemné, zkroucené pozice, v níž byl předtím. Následovalo ticho, přerušované jenom Milesovými tichými vzlyky a steny. Tony Medvěd několikrát zabafal z doutníku, pak se začal znovu vyptávat.

"Cos zjistil dál, ty sráči smradlavá!"

"Už nic ... už nic!" Miles se třásl bezmocně po celém těle.

"Lžeš." Tony Medvěd se otočil k Dannymu Kerriganovi. "Dej sem to svinstvo, co ho používáš při rytí."

Starý tiskař se až do té chvíle díval při výsledku na Milese s nenávistí. Teď přikývl. "Prosím, pane Marino."

Přešel k jedné polici a sundal čtyřlitrovou nádobu s uzávěrem z umělé hmoty; Na láhvi byla nálepka s nápisem: KYSELINA DUSIČNÁ - ŽÍRAVINA. Danny sundal uzávěr a ulil opatrně z nádoby do čtvrtlitrové skleněné odměrky. Dávaje pozor, aby tekutinu nerozlil, odnesl odměrku ke stolu, kde stál Tony Medvěd proti Milesovi. Danny postavil odměrku a pak vedle ní položil malý rytecký štěteček.

Tony Medvěd ho vzal a namočil do kyseliny. Potom se ledabyle natáhl a přejel Milesovi štětečkem jednu stranu obličeje. Vteřinu nebo dvě, než kyselina pronikla pokožkou, se neozývala žádná reakce, ale když pálení zesílilo a proniklo hlouběji pod kůži, Miles, zmučený bolestí jiného druhu, vykřikl znovu. Ostatní zaujatě pozorovali, jak se maso pod kyselinou škváří, a mění z růžového v hnědavě černé.

Tony Medvěd namočil znovu štěteček do odlivky. "Zeptám se tě ještě jednou, ty svině. Jestli nedostanu odpověď, tak máš todle na druhý straně. Co dalšího jsi zjistil a prozradil?"

Milesovy oči připomínaly divoký pohled zvířete zahnaného do úzkých. Zablekotal: "O těch padělaných ... penězích."

"A cos zjistil?"

"Pár jsem si jich koupil... a poslal je do banky ... a řekl sem, že jsem jel tím vozem s dalšíma do Louisvillu."

"A dál?"

"O kreditkartách ... o těch řidičákách."

"Víš, kdo je dělá? Kdo ty falešný peníze tiskne?"

Miles pohnul hlavou tak daleko, jak to šlo. "Danny."

"Kdo ti to řekl?"

"On ...mi to řekl."

"A to všechno jsi vycancl tomu poldovi z banky? Tohle všechno ví?"

"Jo."

Tony se otočil divoce ke Kerriganovi. "Ty prdolo jeden vožralá, blbá! Nejseš vo nic lepší než von."

Staroch stál a celý se třásl. "Pane Marino, já jsem nebyl namazanej, pane Marino. Jenom jsem myslel, že ..."

"Drž zobák!" Zdálo se, že Tony Medvěd starocha praští, ale pak si to rozmyslel a vrátil se k Milesovi. "Co vědí eště?"

"Už nic!"

"Vědí, kde se to tiskne? Vědí vo tomhle místě?"

"Ne."

Tony Medvěd strčil štěteček do kyseliny a vytáhl ho. Miles sledoval každý jeho pohyb. Zkušenosti mu napověděly, jaká odpověď se od něho čeká. Vykřikl: "Ano! Ano, vědí!"

"Tys to tomu mrzákovi z bezpečnostního oddělení řek?"

Miles v zoufalství zalhal: "Jo, jo!"

"Jaks to zjistíš?" Štětec visel ještě pořád ve vzduchu nad kyselinou.

Milesovi bylo jasné, že si musí vymyslet odpověď. Jakoukoli odpověď, která by je uspokojila. Otočil hlavu k Dannymu: "Tady tenhle mi to řek."

"Ty lháš! Ty mizero, ty smrade jeden prolhaná!" Starochův obličej zneklidněl, ústa se otvírala a zase zavírala a brada se mu klepala rozčilením. Obrátil se prosebně k Tonyemu Medvědovi. "Pane Marino, von lže! Přisáhám vám, že lže! To není pravda." Ale to, co četl v Marinových očích, jenom zvýšilo jeho zoufalství. Vrhł se k Milesovi. "Řekni mi pravdu, ty hajzle! Pravdu!" Staroch úplně nepřičetný vědomím, jaký trest by ho čekal, se rozhlížel po zbraní. Uviděl odměrku s kyselinou. Popadl ji a vyšpláchl obsah Milesovi do tváře. Ozval se nový výkřik, ale pak najednou utichl. Jak se zápach kyseliny a odporný smrad spáleného masa smísily, Miles ztratil vědomí a přepadl kupředu na stůl, ke kterému měl přibité rozdrčené krvácející ruce.

Juanita sice nevěděla přesně, co tam s Milesem provádějí, ale jeho křik, jeho zapřísahání a nakonec zmlknutí jeho hlasu pro ni byla trýzeň. Uvažovala - zcela nezúčastněně, protože její pocity byly už tak otupené, že se jí už nic nemohlo dotknout - jestli je mrtvý. Odhadovala, jak dlouho to bude trvat, než bude i ona a Estela sdílet Eastinův osud. Že obě dvě umřou, se už zdálo neodvratné.

Byla vděčná za jedno: Estela se zatím přes ten řev ani nepohnula. Kdyby jí tak ten spánek vydržel, třeba by ji ušetřil těch hrůz, co jí ještě před koncem čekají. Juanita se začala modlit k Panně Marii, což už mnoho let neudělala - aby dopřála Estele lehkou smrt.

Najednou si uvědomila, že se v sousedním pokoji znovu něco děje. Podle zvuků to vypadalo, jako by tam hýbali nábytkem, otevírali a přibouchávali zásuvky, stavěli na podlahu těžké bedny. Ještě jednou se ozvalo na betonu zařinčení a pak poskočení něčeho kovového a pak se ozvaly nadávky.

Nato se k jejímu úžasu vedle ní objevil člověk, kterého už znala jako Loua, a začal jí uvolňovat pouta. Předpokládala, že jí někam odvezou, že vymění jedno peklo za jiné. Když byl hotov, nechal ji tam, kde byla, a začal odvazovat Estelu.

"Postavte se!" nařídil jim oběma. Estela, která se probudila, poslechla, třebaže byla ospalá. Začala tiše plakat, ale pláč tlumila náplast. Juanita chtěla přejít k ní, ale nemohla ještě udělat ani krok. Opřela se o židli a krev jí začala znovu bolestivě proudit ve ztuhlých údech.

"Poslouchejte mě," řekl Lou Juanitě. "Máte štěstí, že je tady to dítě. Šéf vás pustí. Zavážem vám oči, odvezeme vás vozem daleko vodu a pak vás pustíme. Kde jste byla, nevíte, takže sem nemůžete nikoho zavést. Ale jestli jen ceknete, jestli to někomu řeknete, tak si vás najdem, ať jste kde jste, a zabijem to vaše dítě. Rozuměla jste?"

Juanita nemohla uvěřit tomu, co slyší, a jenom přikývla.

"Tak běžte." Lou ukázal ke dveřím. Zřejmě neměl v úmyslu zavázat jim oči hned. Juanita přes svou ztrnulost před několika okamžiky zjistila, že se jí vrací její obvyklá duševní bystrost.

Cestou nahoru po betonovém schodišti se opřela o zeď, protože se jí chtělo zvracet. V přední místnosti, již právě prošli, uviděla Milese, nebo aspoň to, co z něho zbylo - ležel zkroucený na stole, ruce jako krvavou kaši, obličej, vlasy a hlavu popálené k nepoznání. Lou honem Juanitu a Estelu popostrčil, ale ne dost rychle, aby Juanita nestačila postřehnout tu hrůznou skutečnost. Kromě toho zjistila, že Miles ještě není mrtvý, i když už určitě umírá. Malounko se pohnul a zasténal.

"Pohyb!" nařídil jim Lou. Pokračovali nahoru po schodišti.

Juanita měla plnou duši hrůzy z toho, v jakém stavu Milese viděla. Co bych mohla udělat, abych mu pomohla? Tady jasně nic. Ale jestli ji a Estelu propustí, neexistuje nějaký způsob, jak bych sem mohla přivést pomoc? Pochybovala. Nemá ponětí, kde jsou. Zdá se, že není naděje to zjistit. Ale přesto musí něco udělat. Něco, čím by odčinila - aspoň trochu - svou strašlivou vinu. Zradila Milese. Ať měla důvody jakékoli, prozradila jeho jméno a oni ho chytili a přivezli sem. Následky viděla na vlastní oči.

Vtom v ní začalo kličít sémě ještě ne zcela promyšleného nápadu. Soustředila se, vypudila všechno ostatní z hlavy, na chvíli dokonce i Estelu, a začala rozvíjet svou představu. Uvažovala: možná že to nevyjde, ale slaboučká naděje tu je. Úspěch záleží na bystrosti jejích smyslů a na její paměti. Je také důležité, jestli jí zavážou oči, teprve až nastoupí do vozu.

Nahoře na schodech zahnuli doprava a vešli do garáže. Se svými betonovými zdmi vypadala jako normální garáž pro dva vozy; patřící k nějakému domu nebo podniku, a když si Juanita vzpomněla na zvuky, co slyšela při příjezdu, usoudila, že přijeli touhle cestou. Uvnitř byl jeden vůz - ne tak velký, ve kterém ráno přijeli, ale tmavozelený ford. Byla by ráda zjistila číslo, jenže nebylo v jejím zorném úhlu.

Jak se rychle rozhlížela po garáži, něco ji mátl. U zdi stál pradelník z tmavého leštěného dřeva, ale nepodobal se žádnému, jaký kdy Juanita viděla. Zdálo se, že je přefříznutý vertikálně vejpůl; obě poloviny stály každá zvlášť a bylo vidět, že je uvnitř dutý. Vedle něho viděla něco, co vypadalo jako přiborník z jídelny, stejně podivně rozříznutý, až na to, že jednu jeho polovinu dva chlapi, z nichž jeden byl za dveřmi a druhý stál obrácený k Juanitě zády, vynášeli druhými dveřmi ven.

Lou otevřel zadní dvířka forda. "Nastupte si," nařídil. V ruce držel dva kusy tmavé látky - pásky přes oči.

Juanita nastoupila první. Při tom úmyslně klopýtla, upadla dopředu a chytila se zadní strany předního sedadla. Tím získala příležitost, kterou potřebovala - podívat se na řidičovu stranu a přečíst si počet kilometrů na tachometru. Na to, aby si vtiskla do paměti číslice 25 714,8, měla jenom vteřinu. Zavřela oči a předala číslice - jak doufala - paměti.

Po Juanitě nastoupila Estela. Lou vlezl do vozu za nimi, dal jim pásky přes oči a posadil se na zadní sedadlo.

Strčil Juanitu do ramene. "Na podlahu, obě dvě. Žádný brikule, a nic se vám nestane." Dřepla si na podlahu a Estela vedle ní. Strčila nohy pod sebe a podařilo se jí obrátit se čelem kupředu. Slyšela, jak do vozu nastupuje ještě někdo, jak motor startuje a jak zarachotily otvírající se dveře garáže. Pak se rozjeli.

Od okamžiku, kdy vůz vyrazil, byla Juanita soustředěná jako ještě nikdy v životě. Měla v úmyslu vtisknout si do paměti dobu a směr - pokud se jí to podaří. Začala počítat vteřiny, jak jí to kdysi naučil jeden její přítel fotograf. Jednadvacet; dvaadvacet; třídvacet; čtyřadvacet ... Cítila, jak se vůz točí a jak obrací, pak napočítala osm vteřin, kdy jeli přímo kupředu. Potom zpomalili tak, že skoro stáli. Přejeli příjezdovou cestu? Pravděpodobně. Poměrně dlouhou? Vůz se už zase rozjel, s největší pravděpodobností vjíždí do ulice ... Zatočil doleva. Teď vyrazil přímo vpřed. Znovu začala odpočítávat. Deset vteřin. Zpomalení Zabočení doprava ... Jednadvacet ... Dvaadvacet, třídvacet, čtyřdvacet ... zabočení doleva ... přidává rychlost ... dlouhý úsek... osmačtyřicet, devětačtyřicet ... žádný náznak zpomalování ... Ano, teď zpomaluje. Čtyři vteřiny čekání, pak přímo kupředu. Možná že stáli před semaforem ... sedmadvacet...

Bože můj! Kvůli Milesovi mi pomoz, abych si to zapamatovala!

... Osmadvacet; devěťadvacet, zabočení doprava ...

Vypuď z hlavy všechny ostatní myšlenky! Reaguj na každý pohyb vozu. Odpočítávej čas - doufej, modli se, aby ta tvoje znamenitá paměť, která ti v bance pomáhala sledovat, kolik máš v kase ... ta paměť, která tě kdysi zachránila před Milesovou falší... teď zachránila jeho.

Jednačtyřicet, dvačtyřicet, dvačtyřicet dolarů ... Ne ...! Matko boží! Prosím tě, ať mi myšlenky nebloudí jinde

...

Dlouhý rovný úsek, hladká silnice, velká rychlost... Cítila, jak se její tělo naklání... Cesta zatáčela doleva, dlouhý mírný oblouk ... zpomalování, zpomalování. Trvalo to šedesát osm vteřin ... zabočení doprava. A znova od začátku. Jednadvacet, dvaadvacet... A dál a dál.

Jak čas ubíhal, připadalo jí čím dál nepravděpodobnější, že by si to mohla zapamatovat, že by to dokázala rekonstruovat.

(23):

"Tady seržant Gladstone, dispečink městské policie," oznámil bezbarvý nosní hlas do telefonu. "Mám tady záznam, abychom vás okamžitě uvědomili, kdyby se našla Juanita Núñezová anebo její dítě Estela Núñezová."

Detektiv Innes seděl napjatě na židli. Instinktivně si přitáhl telefon blíž. "Máte něco, seržante?"

"Právě jsme dostali rádiem zprávu od jednoho hlídkového vozu. Žena a dítě odpovídající popisu i jménům byly nalezeny poblíž křižovatky Cheviot Township a silnicí k Shawnee Lake. Byly vzaty pod ochranu. Naši příslušníci je vezou na 12. okrsek."

Innes zakryl rukou mluvítko. Nolanovi Wainwrightovi sedícímu na druhé straně stolku na ředitelství FBI řekl tiše: "Městská policie. Mají Núñezovou i to dítě."

Wainwright stiskl hranu stolku. "Zeptejte se, v jakém jsou stavu."

"Seržante," řekl Innes, "jsou v pořádku?"

"Víc toho nevím, než co jsem vám řekl, náčelníku. Jestli chcete být moudřejší, zavolejte si na dvanáctku."

Innes si zapsal číslo 12. okrsku a vytočil to. Spojili ho s poručíkem Fazackerlym.

"Ano, už o tom víme," přisvědčil krátce Fazackerly. "Počkejte na drátě. Přechtu vám hlášení, které jsme právě telefonicky dostali."

Agenti FBI čekali.

"Podle našich hochů je ta žena trochu pomlácená," řekl Fazackerly. "Má škrábance a šrámy po obličeji. To dítě má na jedné ruce ošklivou spáleninu. Naši hoši jí poskytli první pomoc. Žádná jiná zranění hlášená nejsou."

Innes předal ty zprávy Wainwrightovi, který si zakryl obličej, jako by se modlil.

Poručík dodal: "Ale je tady jedna divná věc." Co?"

"Hoši z toho vozu tvrdí, že nemůžou Núñezovou přimět, aby promluvila. Chce jediné tužku a papír. Tak jí to dali. Píše jako o závod. Že prej má něco v hlavě, co musí dostat na papír."

Innes vydechl: "Jéžíšikriste!" Vzpomněl si, jak se tehdy v bance ztratily ty peníze, na celou tu historku i na tu Juanitinu neuvěřitelně přesnou cirkusovou paměť.

"Poslyšte," řekl. "Rád bych vám něco doporučil, vysvětlím vám to dodatečně a kromě toho k vám jedeme. Ale podejte ihned rádiem zprávu tomu vašemu vozu a řekněte svým hochům, aby na Núñezovou nemluvili, aby ji nerušili, aby jí vyhověli ve všem, co si bude přát. A až dojede na velitelství, tak se tím řiďte dál. Ve všem jí vyhovte. Když chce psát, tak ji nechte. Zacházejte s ní, jako by byla něco extra."

Zarazil se a pak dodal: "Což taky je."

Krátké couvání; z garáže

Dopředu, 8 vteřin; takřka zastavení (příjezdová cesta?)

Zabočení doleva, 10 vteřin; střední rychlost

Zabočení doprava, 3 vteřiny

Zabočení doleva, 55 vteřin; plynule, rychle

Zastavení 4 vteřiny (semafor?)

Rovné kupředu, 10 vteřin; střední rychlost

Zabočení doprava; nerovná cesta (krátká vzdálenost), pak dobrá cesta; 18 vteřin

Zpomalování; zastavení; okamžitě nový start; oblouk doprava; zastavení- start; 25 vteřin

Zabočení doleva; přímo kupředu, plynule; 47 vteřin

Zpomalení; zabočení doprava ...

Když Juanita dokončila celý popis, zabíral sedm stránek.

Intenzivní hodinová práce na komisařství, při níž používali map ve velkém měřítku, nepřinesla žádný přesvědčivý výsledek.

Juanitiny napsané poznámky všechny udivily - Innese i Dalrymple, Jordana i Quimbyho z Americké tajné služby, kteří se na telefonickou výzvu, aby tam honem přijeli, přidali k Nolanu Wainwrightovi a k ostatním. Poznámky byly neuvěřitelně úplné a Juanita tvrdila, že jsou naprosto přesné. Vysvětlila jim, že si není jistá, jestli si její paměť dokáže vybavit, co do ní vložila - až teprve v okamžiku, kdy to potřebuje. Ale jakmile si to začne vybavovat, ví s jistotou, jestli jsou její vzpomínky přesné nebo ne. A je přesvědčená, že tyhle jsou.

Kromě těch poznámek se mohli chytit ještě jednoho. Počtu kilometrů.

Juanitě a Estele sundali pásky a odtrhli roubík několik okamžiků předtím, než je obě vystrčily z vozu na opuštěné silnici na okraji města. Juanita předstírala nešikovnost a znovu se jí podařilo zahlídnout na tachometru číslice - 25 738,5. Ujeli tedy 23,7 kilometru.

Ale jeli přímo, nebo vůz kličkoval, aby se cesta zdála delší a aby Juanitu zmátli? To se přes její popis nedalo zjistit bezpečně. Dělalí, co bylo v jejich silách, postupovali krok za krokem dozadu, odhadovali, jestli vůz jel tudy nebo onudy, jestli zatočil tady nebo támhle, jestli ujel po téhle silnici takový a takový kus. Ale všichni věděli, jak je to nepřesné, poněvadž rychlost se dala jenom odhadovat a Juanitu mohly klamat smysly, když měla zavázané oči, takže mohli vršit omyl na omyl a celá ta jejich námaha je jenom pochybné mrhání času. Ale naděje, že se jim podaří vysledovat zpáteční cestu až k místu, kde ji věznili, nebo že se aspoň dostanou někam poblíž, to přec jen byla. A navíc, ty nejruznější možnosti, jež zatím vypracovali, měly určitou souvislost.

Byl to detektiv Jordan, kdo to shrnul za ně za všechny. Nakreslil na mapě celé té oblasti řadu čar představujících nejpravděpodobnější směry, kterými mohl vůz s Juanitou a s Estelou jet. Pak kolem výchozích bodů těch čar namaloval kruh. "Tadyhle." Zapíchl prst do mapy. "Někde tady to je."

Wainwright slyšel v tichu, jež nastalo, jak Jordanovi stejně jako při všech ostatních příležitostech, kdy se s ním setkal, kruží v břiše. Zauvažoval, jak to Jordan dělá při úkolech, kdy musí být schovaný a nedělat hluk. Nebo ho ten jeho reptavý žaludek z práce takovéhle povahy vylučuje?

"Ta oblast," zdůraznil Dalrymple, "měří při nejmenším dvanáct čtverečních kilometrů."

"Tak ji pročesejme," odpověděl Jordan. "V četách, ve vozech. Náš podnik spolu s vašim, a požádejme o pomoc městskou policii."

Poručík Fazackerly, který se k nim přidal, se zeptal: "A co budeme hledat, pánové?"

"To namouduši nevím," odpověděl Jordán, "jestli vám mám říct pravdu."

Juanita jela ve voze FBI s Innesem a s Wainwrightem. Wainwright řídil, aby byl Innes volný a mohl obsluhovat obě rádia - přenosný aparát, jeden z pěti, které obstarala FBI a se kterým se bylo možno dorozumívat přímo s ostatními vozy, a normální vysílačku s přímým kanálem na velitelství FBI.

Nejdřív pod vedením poručíka městské policie rozdělili celou oblast na sektory, kterými teď projíždělo křížem krážem pět vozů. Dva patřily FBI, jeden Tajné službě a dva městské policii. Policisté se rozdělili, Jordan s Dalrymplem jeli každý s jedním městským detektivem a při jízdě jim vysvětlovali podrobnosti, které nově přichozí neznali. Kdyby to bylo nutné, dají se přivolat posily dalších hlídkových vozů městské policie.

Jedním si byli všichni jisti: tam, kde věznili Juanitu, je padělatelské středisko. Juanitin všeobecný popis a několik detailů, jichž si všimla, to proměnily takřka v jistotu. Proto měly všechny pohotovostní jednotky stejné příkazy: hledat a hlásit jakékoli neobvyklé dění, jež by mohlo souviset se střediskem organizovaného zločinu, které se specializuje na falšování peněz. Všichni zúčastnění připouštěli, že to jsou příkazy neurčité, ale nikdo nedokázal přijít s něčím specifičtějším. Innes se vyjádřil slovy: "Co jiného nám zbývá?"

Juanita seděla ve voze FBI na zadním sedadle.

Bylo to už skoro dvě hodiny, co ji a Estelu náhle vysadili, poručili jí, aby se odvrátila, a co ten tmavozelený ford se zaječením pálicích se pneumatik vyrazil. Od té chvíle odmítala ošetření - kromě okamžité první pomoci - svého ošklivě pohmožděného obličeje a šrámů a odřenin na nohou. Uvědomovala si, že vypadá strašně, že má šaty zamazané a roztrhané, ale věděla i to, že mají-li se k Milesovi dostat včas a zachránit ho, musí všechno ostatní počkat, i její péče o Estelu, kterou odvezli do nemocnice, aby ji ošetřili spáleninu a na pozorování. Zatímco Juanita dělala, k čemu ji nutilo její svědomí, konejšila Estelu Margot Brackenová, která přijela na policii krátce po Wainwrightovi a FBI.

Ted' bylo odpoledne.

Když Juanita naškrábala na papír popis svého úseku cesty a zbavila svou paměť zátěže, jako by vyčistila přetížené středisko informací, byla úplně vyčerpaná. Ale později zodpověděla všechny otázky agentů FBI a Tajné služby. Případaly jí nekonečné, poněvadž policisté pořád zkoumali i ty nejmenší detaily jejího zážitku v naději, že je některý zlomek, jenž nebyl vzat v úvahu, přivede k tomu, co je zajímavé ze všeho nejvíce - k přesnému místu. Ale zatím se jim to nepodařilo.

V téhle chvíli, kdy seděla za Wainwrightem a za Innesem, však nemyslela na žádné detaily, nýbrž na Milese, jak ho naposledy viděla. Ten obraz měl v její paměti dosud pevné obrysy. Vyryl je tam její pocit viny a úzkost. Pochybovala, že někdy vymizí úplně. Pronásledovala ji otázka: Jestli to padělatelské středisko najdou, nebude už pozdě Milese zachránit? Nebo snad už pozdě je?

Čtvrť, ohraničená kruhem, který nakreslil detektiv Jordán - poblíž východního okraje města - měla smíšený charakter. Byly to částečně končiny obchodní, s několika továrnami, skladišti a velkou skupinou průmyslových objektů, v nichž se vyrábělo drobné spotřební zboží. Tahle poslední, ta nejpravděpodobnější čtvrť, tvořila výseč, již hlídkující policie věnovala největší pozornost. Bylo tam několik nákupních středisek. Ostatní byly obytné budovy

tvůrčí celou škálu obydlí, počínaje malými krabičkovými bungalovy až k hrstce velkých vil.

Očím tuctu pátrajících, kteří pročesávali a kteří spolu často pomocí přenosných rádií navazovali spojení, připadalo veškeré to hemžení normální a obvyklé.

I těch několik mimořádných věcí, které se tam odehrávaly, mělo zdání obyčejnosti. V jednom nákupním středisku si nějaký muž kupoval natěračský bezpečnostní pás, zakopl o něj a zlomil si nohu. Nedaleko odtamtud se nějaké auto, kterému zaskakoval plynový pedál, nabouralo do prázdného vestibulu kina. "Třeba si někdo myslel, že je to biograf, kam se dá vjet vozem," řekl Innes, ale nikdo se nezasmál. V jednom z těch průmyslových objektů přispěchali k požáru hasiči a rychle ho uhasili. Podnik vyráběl postele s matracemi naplněnými vodou. Jeden detektiv městské policie se šel pro jistotu podívat. V jedné vile začínal dobročinný čaj. V jiné nakládala známá stěhovací firma Alliance Van Lines do špeditérského vozu nábytek. Na jednom bungalovu se potýkala opravářská četa s prasklým vodovodním potrubím. Dva sousedé se prali na chodníku. Detektiv Jordán vystoupil a odtrhl je od sebe.

A tak dále.

Celou hodinu. Když se ta hodina chýlila ke konci, nebyli o nic dál, než když začínali.

"Mám takový divný pocit," řekl Wainwright. "Pocit, jaký se mě někdy zmocnil, když jsem ještě býval u policie, pocit, že jsem něco přehlídl."

Innes se na něj podíval ze strany. "Já to znám. Člověk si začne myslet, že má něco přímo před nosem a nevidí to."

"Juanito," zeptal se přes rameno, "existuje něco, cokoli, jakákoli maličkost, kterou byste nám byla ještě neřekla?"

Odpověděla rozhodně: "Řekla jsem všechno."

"Tak si to projdeme znova."

Po chvíli dodal: "Vyprávěla jste nám, že asi tak v době, kdy Eastin přestal křičet a vy jste byla ještě spoutaná, byly tam nějaké zvuky."

Opravila ho. No una commoción. Ale taky kravál a nějaké hemžení. Slyšela jsem lidi chodit, přemísťovat věci, otvírat a zavírat zásuvky. A tak."

"Třeba něco hledali," nadhodil Innes. "Jenže co?"

"Když jste vycházela ven," zeptal se Wainwright, "měla jste nějaké tušení, co má veškeré to hemžení znamenat?"

"Por úliima vez, yo no se." Juanita zavrtěla hlavou. "Už jsem vám říkala, že jsem byla moc vyděšená z pohledu na Milese, než abych vnímala cokoli jiného." Zaváhala. "Ale byli tam ti chlapi, co vynášeli z garáže ten legrační nábytek."

"Ano," odpověděl Innes. "To jste nám už říkala. Připouštím, že je to podivný, ale ještě jsme nepřipadli na žádné vysvětlení."

"Moment! Možná, že ho mám!"

Innes s Juanitou se podívali na Wainwrighta. Měl sraštělé čelo. Zdálo se, že se soustřeďuje, že něco promýšlí. "To hemžení, co slyšela Juanita ... Co když nic nehledali, co když balili a připravovali se na stěhování?"

"To je možné," připustil Innes. "Ale to by byli stěhovali stroje. Tiskařské stroje, zásoby. A ne nábytek."

"Ledaže," řekl Wainwright, "byl ten nábytek jenom zástěrka. Že byl dutý."

Zírali jeden na druhého. Odpověď je praštila oba v témže okamžiku. "Propánakrále," vykřikl Innes. "Ten stěhovací vůz!"

Ale to už Wainwright obracel vůz. Trhl prudce volantem k jedné straně.

Innes popadl přenosnou vysílačku a rozčileně do ní řekl: "Velitel přepadové skupiny všem pohotovostním jednotkám. Zamířte k velkému šedivému domu, který stojí na východním konci Earlham Avenue. Pátrejte po stěhovacím vozu firmy Alliance Van Lines. Zadržte a zatkněte osazenstvo. Jednotky městské policie přivolejte všechny vozy z bezprostředního okolí. Kód 10-13."

Kód 10-13 znamenal: Nejvyšší stupeň naléhavosti, výsostná jízda, majáky a sirény. Innes zapnul jednu jejich sirénu. Wainwright sešlápl pedál k podlaze.

"Kristeježíši!" řekl Innes. V hlase měl takřka slzy. "Dvakrát jsme jeli kolem. A posledně už měli takřka naloženo."

"Až budete odjíždět," nařídil Marino řidiči stěhovacího vozu, "tak zamířte k Západnímu pobřeží. Nespěchejte, chovejte se, jako byste jel s normálním nákladem, a každý den někde přenocujte. Ale zůstaňte s náma ve styku. Kam máte volat, víte. Jestli nedostanete cestou nějaké příkazy, tak je dostanete až v Los Angeles."

"Provedu, pane Marino," odpověděl řidič. Byl to spolehlivý maník, který věděl jednak, oč jde, a jednak, že dostane za to osobní riziko královskou odměnu. Už udělal totéž několikrát, když Tony Medvěd nařídil, aby se vybavení padělatelské dílny uklidilo do bezpečí a jezdilo se s ním jako s nějakou pojiždou hernou sem a tam po Americe, dokud poplach neutichl.

"No," řekl řidič, "všechno je naloženo. Tak snad abych se šinul. Nashledanou, pane Marino."

Tony Medvěd přikývl. Ulevilo se mu. Při balení a při nakládání byl jako na trní, což u něho nebylo obvyklé, ale nedokázal odejít, radši na všechno dohlížel osobně a hartusil, aby si pospíšili, i když věděl, že od něj není moudré tam zůstat. Normálně si při takových akcích udržoval od přední pracovní linie bezpečný odstup, aby tu v případě, že by se něco zvrtilo, nebyly důkazy, jež by ho spojovaly s celou operací. Za podstoupení tohoto rizika - a kdyby bylo zapotřebí i za to, že si odkrotí nějaký čas ve vězení - byli placeni jiní. Jenže tahle padělatelská legrárka, která začala jako krejčárkový obchod, vyrostla v tak obrovský stroj na peníze - doslova - že už dnes stála takřka na vrcholu

jeho dlouhého seznamu zájmů, přestože kdysi to byl zájem poslední. Postarala se o to dobrá organizace a vrcholná supraopatrnost - jak tomu Tony Medvěd s oblibou říkal - odstěhovat to v takovýchto případech sakumprásk někam jinam.

Přísně vzato nevěřil, že je tohle stěhování nutné - aspoň zatím - poněvadž byl přesvědčen, že Eastin lhal, když tvrdil, že mu Danny Kerrigan prozradil tohle místo a že on tu informaci předal dál. Tohle Tony Medvěd Kerriganovi věřil, přestože ten prdola stará je opravdu mluvká a brzy ho čeká několik nepříjemných překvapení, která mu ten ukecaný jazyk vyléčí. Kdyby byl Eastin opravdu věděl to, o čem tvrdí, že to ví, a předal to dál, tak se to už tady dávno hemží poldy a čmuchaly z banky. Tě Milesově lži se nedivil. Věděl, jak lidi při mučení procházejí jedněmi dveřmi duševního zoufalství za druhými, jak přeskakují rychle od lži k pravdě a pak zase zpátky ke lži, pakliže se domnívají, že je to to, co jejich mučitelé chtějí slyšet. Vmýšlet se do jejich myšlení je vždycky zajímavá hra a Tony si v takových hrách liboval.

Ale přesto je chytré se vystěhovat, použít opatření pro nouzové případy, na němž se dohodli se stěhovací firmou, která patří gangu. Suprachytré - jako obvykle. Jsou-li tu nějaké pochyby - stěhovat! Ted' už bylo všechno naloženo a nastal čas zbavit se toho, co zbylo z rafana Eastina. Toho odpadu. Detail, který si vezme na starost Angelo. Tony Medvěd dospěl k rozhodnutí, že je nejvyšší čas, aby vymázl i on. Byl ve výjimečně dobrém rozmaru. Zachechtal se: Suprachytrý.

A právě v tom okamžiku uslyšel slabý, ale neustále se zesilující zvuk blížících se sirén a za několik minut už věděl, že nebyl ani trochu chytrý.

"Uháněj, Harry!" zavolal mladší sanitář ze záchranky dopředu na řidiče. "Tenhle nemá času nazbyt."

"Podle toho, jak vypadá," odpověděl řidič - oči upíral kupředu, blikající maják a ječící sirénu zapnuté - který se proplétal odvážně začínající špičkou pouličního provozu, "podle toho, jak ten ubožák vypadá, tak bychom mu oba dva prokázali nejvyšší milost, kdybychom se cestou stavili na pivo."

"Nech si ty cancy, Harry." Sanitář, který byl o něco méně než ošetřovatel, se podíval směrem k Juanitě. Seděla na sklápěcím sedátku a natahovala krk, aby přes sanitáře dohlédla na Milese; v obličeji měla napjatý výraz, rty se jí pohybovaly. "Promiňte, slečno. My jsme zapomněli, že jste tady. Při tomhle povolání naroste člověku časem hroší kůže."

Chvilí jí trvalo, než pochopila, co jí říká. Pak se zeptala: "Jak je na tom?"

"Bídně. Nemá smysl vás balamutit." Mladý zdravotník mu píchl deset miligramů morfinu. Předtím si přichystal manželku, že mu změní tlak, a teď mu stříkal na obličej vodu. Miles byl napůl v bezvědomí a přes tu injekci sténal bolestí. Sanitář po celou tu dobu mluvil: "Dostal šok, na kterej může umřít, jestli neumře dřív na ty popáleniny. Ta voda má smejt tu kyselinu, jenže už je pozdě. Pokud jde o oči, nerad bych ... Prosím vás, co se to tam vlastně semlelo?"

Juanita jen zavrtěla hlavou, protože se jí nechtělo plýtvat časem a námahou na mluvení. Natáhla ruku a snažila se Milese dotknout, i když byl zakrytý dekou. Do očí jí vstoupily slzy. Poprosila ho, přestože nevěděla, jestli ji slyší: "Odpusť mi! Prosím tě, odpusť mi!"

"To je váš manžel?" zeptal se sanitář, který začal Milesovi přikládat na ruce dlahy a ovazovat obinadly.

"Ne."

"Milej?"

"Ano." Slzy jí už tekly větším proudem. Je ještě pořád jeho milá? Musela ho zradit? Byla by ráda, aby jí hned na místě odpustil, stejně jako kdysi žádal o odpuštění on ji - připadalo jí to už dávno, i když to tak dávno nebylo. Ale věděla, že to nemá smysl.

"Podržte to," řekl sanitář. Přiložil Milesovi na obličej masku a podal jí přenosnou láhev s kyslíkem. Uslyšela syčení, jak kyslík začal proudit, a sevřela láhev, jako by se tím dotykem mohla s Milesem domluvit tak, jak se s ním toužila domluvit už od chvíle, co ho našli v bezvědomí, krvácejícího, popáleného a ještě pořád hřeby přibitého ke stolu v tom domě.

Vešla do té velké šedivé rezidence, s Nolanem Wainwrightem za federálními tajnými a za místními policisty, ale Wainwright ji nepustil dál, dokud se nepřesvědčil, že se tam nebude střílet. Nestřílelo. Nikdo se nepostavil na odpor, ti uvnitř věděli, že jsou obklíčeni a že ti druzí mají přesilu.

Byl to Wainwright - v obličeji takovou úzkost, jakou u něj Juanita ještě nikdy neviděla - kdo opatrně, co nejjemněji vytáhl hřeby a vysvobodil Milesovy rozdrcené ruce. Dalrymple, celý popelavý, tiše klel a držel ho, než byly hřebíky - jeden po druhém venku. Juanita si nejasně uvědomovala, že tam jsou další chlapi, stojící v řadě se spoutanýma rukama, ale nestarala se o ně. Když přijela sanitka, nevzdálila se na krok od nosítek, s nimiž pro Milese přišli. Vyšla za nimi ven a nastoupila do sanitky. Nikdo se nepokoušel ji zastavit.

Ted' se začala modlit. Slova jí přicházela sama od sebe, slova z dávné doby ... Acordaos, oh piadosísima Virgen Maria ... která jsi nikdy neodmítla nikoho, kdo se utekl k Tvé ochraně, prosil o Tvou pomoc nebo Tě žádal o přimluvu. Povzbuzena touto důvěrou k Tobě se utíkám ...

Sanitář ze záchranky něco předtím říkal, ale ona to v té chvíli nevnímala. Ted' se jí to v podvědomí vybavilo: Milesovy oči. Měl je stejně jako ostatní části obličeje popálené. Juanita se chvějícím hlasem zeptala: "Přijde o zrak?"

"Na to vám bude muset odpovědět specialista. Jakmile přijedeme na ambulanci, dostane to nejlepší ošetření. My pro něj v téhle chvíli o moc víc udělat nemůžeme."

Juanita si pomyslela: Já taky nemůžu nic dělat. Leda u něj zůstat, jak taky zůstanu, se svou láskou a oddaností tak dlouho, dokud mě bude chtít a potřebovat. A kroně toho se modlit... Oh Virgen Madre de las virgines ...! K Tobě přicházím, před Tebou stojím, já hříšná a zarmoucená. Ó, Matko slova vtěleného, prosbami mými nezhrdej, nýbrž milostivě mě slyš a vyslyš prosby mé, amen.

Kolem nich se mihlo několik budov se sloupky. "Už jsme skoro tam," řekl sanitář. Prsty měl přitisknuté k Milesově tepně. "Ještě pořád žije."

(24):

Celých patnáct dní, co se Akciová a burzovní kontrolní komise hrabala oficiálně ve finančním labyrintu Supranacionální, se Roscoe Heyward modlil, aby se stal zážrak, který by odvrátil katastrofu. On sám se účastnil schůzí s ostatními věřiteli Sunaspolu, jejichž cílem bylo udržet toho multinacionálního obra pokud možno na nohou a při životě. Ale ukázalo se, že to nejde. Čím hlouběji se do toho vyšetřovatelé nořili, tím ten finanční debakl vypadal hůř. Kromě toho se zdálo pravděpodobné, že někteří zaměstnanci Supranacionální budou nakonec žalováni pro podvod, včetně Quatermaina, ovšem za předpokladu, že by se dal někdy vylákat ze svého úkrytu v Kostarice - což byla v téhle chvíli vyhlídka velice nepravděpodobná.

Supranacionální proto požádala, na začátku listopadu o vyrovnání podle paragrafu 77 zákona o úpadcích. I když to všichni očekávali a obávali se toho, odrazilo se to okamžitě po celém světě. Pokládalo se za pravděpodobné, že se se Sunaspoem svezou několik velkých věřitelů a sesterských podniků, stejně jako mnoho jednotlivců. Bude-li k nim patřit i První americká komerční či zda tu obrovskou ztrátu přežije, to byla dosud nezodpovězená otázka.

Nezodpovězená otázka však už nebyla Heywardova kariéra, jak si plně uvědomoval. V První americké komerční byl jakožto původce největší kalamity ve staleté historii banky doslova vyřízený. Nejasné zatím bylo jenom to, bude-li i on sám stíhán zákonem podle směrnic Federálního rezervového systému, státní měnové kontroly a Akciové a burzovní kontrolní komise. Bylo nabíledni, že jsou takoví, kteří si to myslí. Den předtím mu jeden jeho dobrý známý, úředník komise, poradil: "Jako váš přítel, Roscoe, bych vám doporučoval, abyste si vzal advokáta."

Heyward, který seděl už od rána ve své kanceláři, četl první stránku novin The Wall Street Journal s článkem o úpadku Supranacionální a třásl se mu ruce. Jeho vedoucí sekretářka paní Callaghanová ho vyrušila: "Je tady pan Austin, pane Heywarde."

Harold Austin nečekal na výzvu a vřít se dovnitř. Ten den nevypadal kupodivu jako stárnoucí playboy, ale spíš jako vyfiknutý stařík. Obličej měl sevřený, vážný a bledý. Váčky pod očima mělo na svědomí nejen stáří, ale i nevyspalost.

Nemám čas úvodem. "Víte vůbec něco o Quatermainovi?"

Heyward ukázal rukou na noviny. "Jenom co jsem četl." V minulých čtrnácti dnech se několikrát pokoušel zavolat Velkého George do Kostariky, ale bezúspěšně. Předseda Sunaspolu byl neustále incommunicado. Zprávy, které prosáklý na povrch, o něm tvrdily, že žije ve feudální nádhře s malou armádou pistolníků, kteří ho chrání, a že nemá vůbec v úmyslu vrátit se kdy do Spojených států. Předpokládalo se, že Kostarika stejně jako v případě ostatních švindlířů a uprchlíků nebude reagovat na žádost o vydání.

"Vezu se v tom taky," řekl "kongresman" Harold Austin hlasem, který se mu lámal. "Vložil jsem do Sunaspolu rodinné jmění a mám dluhů jako kvítí, poněvadž jsem si půjčil na nákup akcií Q-Investments."

"Co je s firmou Q-Investments?"

Heyward se už pokoušel zjistit stav Quatermainovy soukromé firmy, která dlužila První americké komerční nádavkem k těm padesáti miliónům, co si vypůjčila Supranacionální, dva milióny dolarů.

"Chcete snad říct, že jste to ještě neslyšel?"

Heyward vylítl: "To bych se vás snad neptal, ne?"

"Dověděl jsem se to včera od Inchbecka. Ten gauner Quatermain prodal všechny podíly Q-Investments - když byly ceny na vrcholu. Musí mít plný bazén hotových peněz."

Včetně těch dvou miliónů První americké komerční, pomyslel si Heyward. Nahlas se zeptal: "Co se s nimi stalo?"

"Ten rošťák převedl všechno do vlastních společností, které těží naftu z mořského dna, a pak z nich ty peníze vytáhl, takže Q-Investments zbyly jediné naftové podíly - prostě bezcenné papíry." Austin začal k Heywardově znechucení blekotat. "Skutečné peníze ... moje peníze ... jsou asi v Kostarice, na Bahamách, ve Švýcarsku ... Roscoe, musíte mi pomoci dostat je zpátky ... Jinak jsem vyřízený... bankrotář."

Heyward odpověděl odměřeně: "Nevím, jak bych vám pomoh, Harolde." Dělal mu dost těžkou hlavu vlastní účast ve firmě Q-Investments, než aby se staral o Austina.

"Ale kdybyste se něco dověděl... kdyby tady byla naděje ..."

"Kdyby byla, dám vám vědět."

Co nejrychleji vyprovodil Austina z kanceláře. Sotva byl pryč, oznámila mu paní Callaghanová domácím telefonem: "Je tady jeden novinář z Newsday. Nějaký pan Endicott. Přišel kvůli Supranacionální a říká, že je důležité, aby s vámi mluvil osobně."

"Vyřídte mu, že k tomu nemám co říct a aby si zavolał propagační." Heyward si vzpomněl, jak Dick French napomínal vedoucí pracovníky banky: Tisk se s vámi bude snažit spojit, s každým zvlášť ... pošlete každého návštěvníka za mnou. Aspoň jedno břemeno, které nemusí nést on.

Za několik okamžiků uslyšel znovu hlas Dory Callaghanové: "Promiňte, pane Heywarde."

"Co je zas?"

"Mám ještě pořád na drátě toho pana Endicotta. Požádal mě, abych se vás zeptala, jestli se má bavit o slečně Avril Deverauxové s propagačním oddělením nebo jestli byste o ní radši mluvil sám?"

Heyward chňapl po telefonu: "Co to má znamenat?"

"Dobré jitro, pane Heywarde," řekl nějaký tichý hlas. "Omlouvám se, že vás ruším. Tady je Bruce Endicott z Newsday."

"Řekl jsem své sekretářce ..."

"Jenže já jsem jí zase řekl, pane Heywarde, že podle mého názoru budete radši, když si určité věci probereme mezi čtyřma očima, než když je předestřu Dickovi Frenchovi."

Byl na slově "předestřu" slabý důraz? Heyward si nebyl jist. Odpověděl: "Mám strašně práce, můžu vám obětovat jen několik minut, ne víc."

"Děkuju vám, pane Heywarde. Budu co nejstručnější. Naše noviny se snaží dopátrat, jak to bylo se Supranacionální společností. Jak víte, veřejnost se o celou věc velmi zajímá a zítra o tom otiskujeme velký článek. Mezi jiným víme i to, že vaše banka poskytla Sunaspolu velkou půjčku. O tom jsem už mluvil s Dickem Frenchem."

"Pak tedy máte veškeré potřebné informace."

"Ne tak docela, pane Heywarde. Podle jiných pramenů jste prý půjčku Supranacionální projednával vy osobně a nám jde o to zjistit, kdy se o ní vůbec začalo mluvit. Tím myslím, kdy vás Sunaspol poprvé požádal o peníze? Nevzpomínáte si náhodou?"

"To bohužel ne. Projednávám mnoho velkých půjček."

"Ale padesátimiliónových jistě moc nebude."

"Myslím, že jsem vám už na vaši otázku odpověděl."

"Jenže já uvažuji, jestli bych vám nemohl trochu pomoci, pane Heywarde. Nebylo to náhodou v březnu na tom výletě na Bahamské ostrovy? Na tom výletě, co jste si udělali s panem Quatermainem, s viceprezidentem Stonebridgem a několika dalšími lidmi?"

Heyward zaváhal: "Ano, to je možné."

"Mohli byste říct s určitostí, že to bylo tenkrát?" Novinářův tón byl uctivý, ale bylo jasné, že se nedá odbýt nějakými vyhýbavými odpověďmi.

"Ano, už si vzpomínám. Bylo to tenkrát."

"Děkuji vám, pane Heywarde. A ten výlet jste myslím podnikl soukromým tryskovým letadlem pana Quatermaina - letadlem 707?"

"Ano."

"V doprovodu několika mladých dam."

"Neřekl bych zrovna, že to byl doprovod. Matně si vzpomínám, že na palubě bylo několik letušek."

"Nebyla jedna z nich slečna Avril Deverauxová? Nebylo to právě tenkrát, co jste se s ní seznámil, a nestýkal jste se s ní pak i v těch několika následujících dnech na Bahamách?"

"To je možné. Jméno, které mi udáváte, mi připadá povědomé."

"Promiňte, že to vyjadřuji těmito slovy, pane Heywarde, ale nebyla vám slečna Deverauxová dána k dispozici - sexuálně - za to, že se přimluvíte za půjčku Supranacionální?"

"Samozřejmě že ne!" To už se Heyward potil a ruka držící telefon se mu třásla. Uvažoval, kolik toho ten inkvizitor s úlisným hlasem vlastně ví. Heyward mohl ovšem ten rozhovor na místě ukončit. Možná že by měl, ale to by se pak mohl jenom dohadovat a nic by nevěděl určitě.

"Ale ten výlet přece vyústil, pane Heywarde, ve vaše přátelství se slečnou Deverauxovou, ne?"

"Snad by se to tak dalo nazvat. Je to příjemná, okouzlující dívka."

"Takže si na ni přece jen vzpomínáte?"

Vlezl do pasti. Připustil: "Ano."

"Děkuji vám, pane Heywarde. Mimochodem, sešel jste se pak se slečnou Deverauxovou ještě někdy?"

Otázka byla položena zcela ledabyle. Ale ten chlap Endicott ví všechno. Heyward, snaže se potlačit chvění hlasu, trval na svém: "Odpověděl jsem vám na všechny otázky, na které vám odpovědět hodlám. Jak už jsem vám řekl, mám strašně práce!"

"Jak račte, pane Heywarde. Ale měl bych vám asi říct, že jsme se slečnou Deverauxovou mluvili a že byla nanejvýš sdílná."

Nanejvýš sdílná? To je jí podobné, pomyslel si Heyward. Zvlášť když jí ty noviny zaplatily, jak Heyward předpokládal. Ale nepociťoval vůči ní žádné roztrpčení. Avril je, jaká je, a nic nemůže změnit ty sladké chvíle, co s ní prožil.

Novinář pokračoval: "Poskytla nám podrobnosti o svých schůzkách s vámi a máme několik účtů z hotelu Columbia Hilton - vašich účtů, které platila Supranacionální. Nechtěl byste znovu zvážit své prohlášení, pane Heywarde, že to nemělo nic společného s půjčkou První americké komerční Supranacionální společnosti?"

Heyward mlčel. Co mohl říkat? Hrom aby vzal všechny noviny a všechny pisálky s tou jejich posedlostí vtírat se do soukromí lidí, s tím jejich věčným šťouráním a šťouráním! Zřejmě pohnuli někoho ze Sunaspolu k tomu, aby mluvil, zřejmě někdo šlohl nebo opsal nějaké doklady. Vzpomněl si, že mu Avril říkala něco o "seznamu" - o tajné listině, na níž byli ti, které je možno pobavit na účet Supranacionální. Nějakou tu chvíli na ní bylo i jeho jméno.

Pravděpodobně vědí i tohle. Ironie na tom ovšem je, že Avril nijak neovlivnila jeho rozhodnutí v otázce půjčky Supranacionální. Že tu půjčku doporučí, to si usmyslel dávno předtím, než si co začal s Avril. Ale kdo by mu to uvěřil?

"Už jenom jednu věc, pane Heywarde." Endicott zřejmě předpokládal, že na svou poslední otázku odpověď nedostane. "Mohli bych se vás zeptat na jednu soukromou firmu, která se jmenuje Q-Investments? Abychom ušetřili čas, tak vám prozradím, že se nám podařilo získat kopie některých záznamů a že na nich figurujete jako držitel dvou tisíc akcií. Je to tak?"

"K tomu nemám co poznamenat."

"Pane Heywarde, dostal jste ty akcie jako přemii za to, že jste zařídil Supranacionální půjčku a další půjčku v úhrnné výši dvou miliónů dolarů, která byla poskytnuta firmě Q-Investments?"

Roscoe položil zvolna, beze slova telefon.

Zitřejší noviny, řekl ten chlap v telefonu. Všechno to otisknou, poněvadž mají zřejmě důkazy, a s čím přijdou jedny noviny, ostatní sdělovací prostředky opakují. Nedělal si iluze, neměl pochybnosti o tom, co bude následovat. Článek v jedné z jediných novinách, jeden jediný reportér, znamená zneuctění - naprosté, absolutní zneuctění. Nejenom v bance, ale i mezi přáteli, v rodině. V jeho kostele, všude. Jeho prestiž, jeho vliv, jeho hrdost se rozplynou v nic; poprvé si uvědomil, jak křehká maska to byla. A ještě horší byla jistota, že bude obžalován z přijímání úplatků, pravděpodobnost, že bude obviněn z dalších věcí, možnost, že půjde do vězení.

Kdysi uvažoval, jaký asi měli pocit někdejší pyšní Nixonovi pochopové, když byli smeteni ze svých vysokých míst a stáli před soudem, když jim brali otisky prstů, když je vysvlékli z jejich důstojnosti a soudili soudci, ke kterým by se byli ještě před krátkou dobou chovali pohrdavě. Teď to věděl. Nebo se to co nejdřív doví.

Vybavil se mu jeden citát z knihy Genesis: Větší jest nepravost má, než aby mi odpuštěna býti mohla.

Na stole zazvonil telefon. Heyward ho ignoroval. Tady se už nedá nic dělat. Vůbec nic.

Takřka si neuvědomoval, že vstal a vyšel z kanceláře kolem paní Callaghanové, která se na něj podivně podívala a něco se ho zeptala, ale on to vůbec nezaznamenal a kromě toho by jí byl stejně neodpověděl. Přesel chodbou na 36. poschodí kolem zasedací síně správní rady, která byla ještě zcela nedávno arénou jeho tíživosti. Několik lidí na něj promluvílo, ale Heyward si jich ani nevšiml. Koušek za zasedačkou byla malá dvířka, kterých se používalo jen zřídkakdy. Heyward je otevřel. Byly tam schody vedoucí nahoru a on začal stoupat vzhůru; už měl za sebou několik úseků s odpočívadlem, ale šplhal vytrvale výš a výš, nezrychluje krok, ale ani se nezastavuje.

Kdysi, když byl mrakodrap První americké komerční nový, vedl tudy Ben Rosselli své vedoucí pracovníky. Heyward byl mezi nimi. Vyšli tehdy ven dalšími dvířky, jež teď viděl před sebou. Otevřel je a vyšel ven na úzký balkón až na vrcholu budovy, vysoko nad městem.

Ostrý listopadový vítr se do něj opřel celou svou výhružnou silou. Heyward se mu postavil a připadalo mu, že ho tak nějak konejší, jako by ho celého zahaloval. Vzpomněl si, že Ben Rosselli tenkrát rozpráhl paže k městu a řekl: "Pánové, tohle byla kdysi zaslíbená země mého dědečka. Co vidíme před sebou dnes, je naše. Nezapomínejme - stejně jako nezapomínal on - že zisk v pravém slova smyslu znamená stejně tak dávat jako přijímat." Heyward se podíval dolů - viděl nižší budovy, stužku neodmyslitelné řeky, provoz na ulicích, lidi, hemžící se jako mravenci na Rosselliho náměstí hluboko pod sebou. Zvuky toho všeho k němu v tom větru doléhaly tlumeně a splývavě.

Přehodil nohu přes zábradlí, jež mu dosahovalo k pasu a jež dělilo balkón od úzké nechráněné římsy. Pak druhou nohu. Až do téhle chvíle nepocítil strach, ale teď se roztřásl na celém těle a jeho ruce sevřely pevně zábradlí za jeho zády.

Někde za sebou uslyšel rozčilené hlasy, zvuky nohou ženoucích se po schodech. Někdo vykřikl: "Roscoe!"

Předposlední myšlenka, která ho napadla, byl jeden verš z první knihy Samuelovy: Jdi a Hospodin budiž s tebou. A poslední jeho myšlenka platila Avril: Ó nejkrasší mezi ženami... vstaň, přítelkyně má, krásná má, a pojď.

Když tam pak dveřmi vtrhly nějaké postavy, zavřel oči a udělal krok do prázdna.

(25):

V životě každého člověka existuje hrstka dní, pomyslel si Alex Vandervoort, které mu zůstanou ostře a bolestivě vryty do paměti, dokud bude dýchat nebo dokud neztratí paměť. Ten den, co Ben Rosselli oznámil svou blížící se smrt - bylo to něco málo přes rok - byl jeden z nich. A tenhle bude další.

Byl večer. Alex čekal doma ve svém bytě na Margot - ještě se nevzpamatoval z toho šoku a byl celý roztřesený a skleslý. Měla co nevidět přijít. Namíchal si druhou sklenici skotské se sodovkou a přihodil poleno na oheň, který už skomíral.

Dopoledne proběhl jako první dveřmi na balkón nahoře v mrakodrapu banky, poněvadž slyšel od ostatních o Heywardově rozpoložení a poněvadž si vydedukoval - z rychlého výsledku - kam asi tak Roscoe mířil, a tak vyrazil po schodech nahoru. Jakmile se vyřítl ze dveří, vykřikl, ale už bylo pozdě.

Při pohledu na Roscoa, který jako by na okamžik zůstal viset ve vzduchu a pak mu se strašlivým výkřikem, jenž rychle slábl, začal mizet z dohledu, ho popadla hrůza. Celý se roztřásl a několik okamžiků ze sebe nemohl dostat ani slovo. Tom Straughan, který mu po schodišti utíkal v patách, se ujal vedení a nakázal, aby všichni opustili balkón. Alex poslechl.

Pak se dveře na balkón zcela zbytečně zamkly.

Po návratu dolů na 36. poschodí se vzbudil a šel to oznámit Jeromu Pattertonovi. Zbytek dne pak byla jedna změt' událostí, rozhodnutí a podrobností, jež následovaly jedna za druhou a prolínaly se navzájem, až se všechno proměnilo v Heywardův epitaf, který ještě ani teď nebyl dopsán. A zítra to bude všechno pokračovat. Zatím se banka spojila s Roscoeovou manželkou a s jeho synem a vedení jim vyjádřilo soustrast. Pak se musely zodpovědět policejní dotazy - aspoň částečně - zaříditi pohřeb - protože mrtvola je k nepoznání, bude rakev zapečetěna hned, jak k tomu dá coroner souhlas. Dick French nasytilizoval a Alex schválil prohlášení pro tisk. Potom se projednávaly nebo odsunovaly další otázky.

Odpovědi na určité otázky byly Alexovi jasnější k večeru, krátce poté, co mu Dick French doporučil, aby přijal telefon reportéra Endicotta z Newsday. Alexovi se při rozhovoru zdálo, že je novinář nějak rozčilený. Vysvětlil Alexovi, že před několika minutami četl o zřejmě sebevraždě Roscoa Heywarda ve zprávách agentury AP a pak mu popsal svůj dopolední telefonní rozhovor s Heywardem i co z něho vyplynulo. "Kdybych byl měl nejmenší tušení..." zakončil novinář zdrceně.

Alex se mu nepokusil ulevit. Pokud jde o morálku jeho profese, s tou se bude muset vypořádat sám. Zeptal se však: "Vaše noviny ten článek přesto uveřejní?"

"Ano, pane Vandervoorte. Redakce píše nový podtitulek. Jinak bude zítra otištěn tak, jak jsme to měli v úmyslu."

"Tak proč mě voláte?"

"Asi že jsem chtěl říct - aspoň někomu - že je mi to líto."

"Ano," odpověděl Alex. "Mně taky."

Večer pak o tom rozhovoru znovu uvažoval a litoval Roscoa, že musel v těch posledních minutách prožívat taková duševní muka.

Nebylo však pochyb, že až ten článek v Newsday druhý den vyjde, bude to pro banku velká pohroma. Bude to pohroma na pohromu. Alexovi se sice podařilo zastavit ten run v Tylersvillu a žádný jiný se už nikde neobjevil, ale důvěra veřejnosti v První americkou komerční klesala a vklady se ztenčovaly. V posledních desíti dnech vybrali vkladatelé takřka čtyřicet miliónů dolarů a přijaté obnosy klesly hluboko pod normál. Kromě toho povážlivě spadly ceny akcií První americké komerční na newyorské burze.

První americká komerční v tom nebyla samozřejmě sama. Od té doby, co se objevily první zprávy, že Supranacionální není solventní, zachvátil investory i komerční obec, včetně finančnické, virus deprese, který postrčil ceny všech akcií z kopce dolů. Vyvolal ve světě nové pochyby o hodnotě dolaru a některým připadal jako poslední jasný varování před velkou smrtí celosvětové krize.

Bylo to, jako by se skácel nějaký obr a tím se všem rozbřesklo, že by se mohli skácat další obři, považovaní kdysi za nezranitelné, pomyslel si Alex. Rozbřesklo se jim, že ani jednotlivci ani společnosti ani vlády nemůžou zřejmě navěky unikat tomu nejprostšímu účetnickému zákonu ze všech - že dluhy je nutno jednou zaplatit.

Lewis D'Orsey, jenž tuto doktrínu kázal už dvě desetiletí, napsal něco velice podobného do svého posledního Věstníku. Alex ho dostal dopolední poštou, zběžně ho prolistoval a pak ho zastrčil do kapsy, že si ho večer přečte pozorněji. Teď ho vytáhl.

Nevěřte těm zlatoustým zastáncům mýtu (psal Lewis), že finance korporací, finance národa či finance celého světa jsou něco složitějšího a nepostižitelnějšího, což se vymyká prosté analýze.

Není to nic jiného než obyčejné vedení domácnosti - obyčejné vedení domácnosti, jenomže ve větším měřítku.

Ta proklamovaná složitost, neproniknutelnost a spletnost je vymyšlená houština. Ve skutečnosti neexistuje, vytvořili ji politikové, kteří si kupují hlasy (to znamená všichni politikové), manipulátoři a "ekonomové", nakažení Keynesem. Všichni jako jeden muž užívají šamanských zaříkávadel, aby zakryli, co dělají a co udělali.

Tito packalové se ze všeho nejvíce obávají, že bychom si mohli docela prostě na jejich činnost posvítit jasným poctivým světlem zdravého rozumu.

Neboť tihle lidé - hlavně politici - vystavěli na jedné straně celé Himaláje dluhů, které nemůžou ani oni, ani my a dokonce ani naši pra-pra-pra-pravnuci nikdy zaplatit, a na druhé straně tisknou, jakoby vyráběli toaletní papír, celé vodopády bankovek, čímž znehodnocují naše solidní peníze - zvláště ty poctivé, zlatem podložené dolary, které Američané kdysi měli.

Opakujeme: Není to nic jiného než vedení domácnosti - to nejnepořádnější, nejneschopnější, nejnepoctivější vedení domácnosti v dějinách lidstva.

Tohle, a jenom tohle je základní příčina inflace.

Bylo toho tam víc. Lewis dával přednost mnohomluvnosti před přílišnou stručností. A jako obyčejně nabízel lék na všechny ty finanční neduhy. Jako pohár vody pro vyprahlého a umírajícího poutníka máme po ruce dosažitelné řešení, které tu odjakživa bylo a vždycky bude.

Zlato.

Zlato jakožto opětovný základ světového peněžního systému.

Zlato, ta nejstarší, ta jediná zástita peněžní integrity. Zlato, ten jediný, ten neznehodnotitelný zdroj fiskální disciplíny.

Zlato, které si politikové nemohou vytisknout ani vyrobit ani padělat ani jinak znehodnotit.

Zlato, které si vzhledem ke svým přísně omezeným zásobám stanoví samo svou vlastní skutečnou trvalou hodnotu.

Zlato má neměnnou hodnotu a je základem peněz, a proto chrání poctivé úspory všech lidí před drancováním darebáků, šarlatánů, neodborníků a snílků z veřejných úřadů.

Zlato, které v průběhu staletí prokázalo:

- že není-li peněžním základem, dojde nevyhnutelně k inflaci, po níž nastoupí anarchie,
- že je-li peněžním základem, dá se inflace omezit a vyléčit a znovu získat stabilita.

Zlato, které Bůh ve své moudrosti stvořil možná proto, aby přistříhl křídla lidské nemírnosti.

Zlato, ke kterému kdysi Američané hrdě přirovnávali dolar, o němž tvrdili, že je stejně dobrý.

Zlato, k němuž se Amerika bude muset co nejdříve poctivě vrátit jako ke standardu své měny. Jinak - což je den ze dne jasnější - nastane fiskální a národní desintegrace. Naštěstí jsou tu přes skepticismus a přes ty fanatické odpůrce zlata známky toho, že vláda ve svých názorech dospívá, že se jí vrací zdravý rozum...

Alex odložil D'Orseyův Věstník. Jako mnoho lidí z bankovníctví i odjinud i on někdy ironizoval ty povykující vyznavače zlata - Lewise D'Orseye, Harryho Schultze, Jamese Dinese, kongresmana Crana, Extera, Browna, Picka, Richarda Russella a hrstku dalších. Ale v poslední době začínal uvažovat, nejsou-li jejich zjednodušující názory přece jen správné. Stejně jako ve zlato věří i v laissez-faire, ve volný, ničím neomezený trh, na němž se neschopné firmy nechávají zaniknout a schopné vyniknout. Druhá strana mince jsou keynesovští teoretikové, kteří zlato nenávidí a věří v ekonomii v přístipkaření, včetně podpor a kontrol. Nazývají to "dolaďováním". Je možné, že ti keynesovci jsou kacíři, uvažoval Alex, a praví proroci že jsou D'Orsey, Schultz a ti ostatní? Možná. I v jiných oblastech byli proroci

osamělí a ostatní se jim posmívali, a přesto se někteří dožili toho, že se jejich proroctví splnila. V jednom názoru se Alex shodoval s Lewisem D'Orseyem a s ostatními naprosto, totiž v názoru, že v blízké budoucnosti nastanou doby ještě pochmurnější. Pro První americkou komerční už věru nastaly.

Vtom uslyšel klíč v zámku. Dveře do bytu se otevřely a vešla Margot. Svlékla si kabát z velbloudí srsti a hodila ho na židli.

"Ach bože, Alexi. Mně ten Roscoe nejde z hlavy. Jak to mohl udělat? Proč?"

Šla přímo k baru a namíchala si drink.

"Zdá se, že tady nějaké důvody byly," odpověděl zvolna. "Začínají se klubat na světlo. Jestli nemáte nic proti tomu, Brackenová, mně se o tom hned teď nechce mluvit."

"Já tě chápu." Přešla k němu. Alex ji při polibku přitiskl k sobě.

Po chvíli řekl: "Povídej, jak to vypadá s Eastinem, s Juanitou a s tou holčičkou."

Margot byla od minulého dne duší veškerého zařizování, jež se týkalo těch tří.

Seděla proti Alexovi a upíjela ze sklenice. "Je toho tolik. Všechno se semlelo tak najednou..."

"To se zřejmě stává často." Uvažoval, co se ještě přihodí, pokud se něco přihodí, než ten den skončí.

"Tak nejdřív Miles," začala Margot. "Je mimo nebezpečí a nejlepší na tom je, že nějakým zázrakem neoslepne.

Doktoři se domnívají, že nejspíš těsně před tím, než na něj šplíchla ta kyselina, zavřel oči a že mu oční víčka zachránila zrak. Má je samozřejmě příšerně popálená, stejně jako ostatní části obličeje, a bude to trvat, než mu provedou všechny ty plastiky."

"A co ruce?"

Margot si vytáhla z kabelky notes a otevřela ho. "Nemocnice se spojila s jedním chirurgem v Kalifornii - s nějakým doktorem Jackem Tupperem s Oaklandu. Má pověst jednoho z nejlepších operatérů rukou v Americe. Radili se s ním telefonicky. Uvolil se přiletět uprostřed příštího týdne a operovat. Předpokládám, že to banka zaplatí."

"Ano," řekl Alex. "Jistěže."

"Dál jsem měla pohovor s tajným Innesem s FBI," pokračovala Margot. "Tvrdí, že když bude Miles Eastin svědčit před soudem, nabídnou mu na revanš ochranu a novou existenci v některé jiné části Ameriky." Odložila notýsek. "Byl za tebou dneska Nolan?"

Alex zavrtěl hlavou. "Neměl k tomu moc příležitostí."

"Tak za tebou zajde. Chce, abys použil svého vlivu a pomohl Milesovi sehnat místo. Tvrdí, že když by to bylo zapotřebí, tak ti bude bušit do stolu tak dlouho, dokud tě k tomu nedonutí."

"To nebude muset," odpověděl Alex. "Naše holdingová společnost má peněžní ústavy v Texasu a v Kalifornii. V jednom nebo ve druhém něco pro Eastina najdeme."

"Třeba by vzali i Juanitu. Říká, že ať půjde Miles kamkoli, půjde ona s ním. A Estela taky."

Alex si povzdychl. Byl rád, že to aspoň v jednom případě dopadne dobře. Pak se zeptal: "Jak to podle Tima McCartneye vypadá s tou holčičkou?"

Poslat Estelu Núñezovou k doktorovi McCartneyovi, psychiatrovi z Léčebního střediska, byl Alexův nápad. Jaké následky, pokud vůbec nějaké, chtěl vědět, může mít ten únos a to mučení na to dítě?

Pomyšlení na Léčební středisko mu však okamžitě vyvolalo smutnou vzpomínku na Celii.

"Řeknu ti jenom jedno," odpověděla Margot. "Kdybychom byli my dva tak normální a vyrovnaní, jako je malá Estela, tak bychom byli oba lepší lidi. Doktor McCartney říká, že si to všechno spolu vypovídali. Bude to mít za následek, že Estela nezasune tuhle zkušenost do svého podvědomí, že si na to bude jasně pamatovat - ale jenom jako na ošklivý sen, nic víc."

Alex ucítil, že se mu do očí derou slzy. "To jsem rád," odpověděl tiše. "To jsem opravdu rád."

"Měla jsem pěkně nabitý den." Margot se protáhla a shodila s nohou střevíce. "Dál jsem ještě vyřídila to, že jsem si promluvila s vaším právním oddělením o odškodném Juanitě. Myslím, že něco vykoumáme, abychom vás nemuseli vláčet po soudech."

"Díky, Brackenová." Vzal její i svou skleničku a šel znovu nalít. Vtom se ozval telefon. Margot vstala a zvedla ho.

"To je pro tebe. Volá Leonard Kingswood."

Alex přešel obývací pokoj a zvedl telefon. "Ano, Lene?"

"Já vím, že relaxujete po tom perném dni," začal předseda správní rady Northam Steel, "jsem z toho Roscoa taky celý pryč, ale musím vám sdělit něco, co nemůže počkat." Alex se ušklíbl. "Tak povídejte." "Přípravný výbor správní rady se dal dnes dohromady a odpoledne jsme měli dvě telefonické porady. Plenárka správní rady je svolaná na zítra v poledne."

"První bod jednání bude přijmout Jeromovu rezignaci na místo prezidenta banky. Někteří z nás ji žádají. Jerome souhlasí. Upřímně řečeno si myslím, že se mu ulevilo."

Ano, pomyslel si Alex. Pattersonovi se určitě ulevilo. Je jasné, že na tu nenadálou lavinu problémů ani na ta kritická rozhodnutí, jež je zapotřebí v současné době udělat, nemá nervy.

"Potom budete zvolený prezidentem vy, Alexi," pokračoval Kingswood se svou obvyklou nehoráznou přímostí. "S tím, že jmenování nabyde okamžité platnosti."

Alex si při rozhovoru přidržel sluchátko ramenem a zapálí si dýmku. Teď zabafal a zauvažoval. "Pokud jde o tohle, Lene, nevím tak docela jistě, jestli po tom místě toužím."

"Někteří měli pocit, že by vaše odpověď mohla vyznít takhle, proto mě vybrali, abych vám zavolal. Tak tedy, Alexi, já vás prosím, za sebe i za ostatní členy správní rady." Kingswood se odmlčel a Alex vycítil, že to pro něj není snadné. Pro člověka formátu Leonarda L. Kingswooda není jistě lehké se dopořovat. Ale přesto pokračoval:

"Víme všichni, že jste nás varoval před Supranacionální, ale my si mysleli, že jsme chytřejší. Jenže jsme nebyli. Nedbali jsme vašich rad a teď se vyplnilo, co jste předvídal. A tak vás prosíme, Alexi - trochu pozdě, to přiznávám - abyste nám z tý šlamastiky, ve který jsme, pomoh. Mohl bych ještě dodat, že některým členům leží v hlavě jejich osobní zodpovědnost. Všichni se pamatujem, že jste nás i na tohle upozorňoval."

"Nechte mě chvíličku přemýšlet, Lene!"

"Nemusíte se nijak ukvapovat."

Alex si říkal, že by měl asi pocít'ovat jakési osobní zadostiučinění, jakousi pýchu, že je pomstěn, že může říci: Já jsem vám to říkal. A jakési vědomí své vlastní moci, protože drží - jak dobře ví - trumfy v ruce.

Nic z toho však nepocít'oval. Jenom strašlivý smutek nad těmi zbytečnými škodami, z kterých se může banka za předpokladu, že bude mít Alex úspěch, dostat při nejlepším po dlouhé době nanejvýš do stavu, v jakém ji zanechal Ben Rosselli.

Stojí to vůbec za to? Oč tady vlastně jde? Může nezměrné úsilí, hluboká osobní zaangažovanost a obětavost, námaha a dřina přinést výsledky? A jaké? Že se zachrání před pádem jedna banka, jeden peněžní ústav, jeden stroj na peníze. Není Margotina práce mezi chudými a neprivilegovanými mnohem důležitější než jeho, není to větší přínos dob? Jenže to není tak jednoduché, protože banky jsou svým způsobem stejně nezbytné a neodmyslitelné jako jídlo. Bez peněžního systému by se zhroutila civilizace. Banky, i když nedokonalé, se starají, aby peněžní systém fungoval.

To byly úvahy abstraktní, ale stála před ním jedna praktická. I když přijme vedení První americké komerční v tomto stadiu, kde má zaručeno, že bude mít úspěch? Je možné, že bude jenom řídit potupnou abdikaci První americké komerční nebo její fúzi s jinou bankou. V tom případě by se na něj vzpomínalo v tomhle smyslu, jeho pověst finančníka by byla zničena. Na druhé straně ví, že může-li někdo banku zachránit, je to on. Má k tomu jednak schopnosti a jednak zná její vnitřní problematiku, na jejíž zkoumání by někomu, kdo by přišel zvenčí, nevybyl čas. A co je ještě důležitější: přes všechny problémy věří, že to dokáže.

"Kdybych to přijal, Lene," řekl, "tak bych trval na tom, že musím mít volnou ruku, abych mohl udělat všelijaké změny, včetně změn ve správní radě."

"Budete ji mít," odpověděl Kingswood. "Za to vám osobně ručím."

Alex zatáhl z dýmky, ale pak ji odložil. "Nechte mě, abych se na to vyspal. Ráno vám řeknu, jak jsem se rozhodl."

Zavěsil a došel si k baru pro skleničku. Margot už držela svou v ruce.

Tázavě se na něj podívala. "Proč jsi to nevzal? Když oba víme, že to vezmeš?"

"Tys uhádla, čeho se to týkalo?"

"Samosebou."

"Proč jsi tak přesvědčená, že to vezmu?"

"Protože tě to láká a nedokážeš odolat. Protože banka je celý tvůj život. Všechno ostatní přijde až pak."

"Nevím tak docela jistě," odpověděl zvolna, "jestli si přeju, aby to bylo tak." Ale když ještě žil s Celií, tak to tak bylo, pomyslel si. Je to pravda i dnes? Nejspíš je, jak to řekla Margot. A nikdo se pravděpodobně v zásadě nemění. "Chci se tě už nějakou dobu na něco zeptat," řekla Margot. "A připadá mi, že se tě na to právě tak dobře můžu zeptat hned."

Přikývl. "Povídej."

"Když se tě ten večer v Tylersvillu, ten den, co byl run na banku, ti dva staří manželé, co měli všechny svoje úspory v nákupní kabele, zeptali: Jsou naše peníze ve vaší bance bezpečné - absolutně bezpečné? a tys odpověděl, že jsou, byl sis tím opravdu jist?"

"Tu otázku jsem si už taky položil," odpověděl Alex. "Hned nato, a od té doby si ji kladu pořád. Jestli mám přiznat barvu, tak nejspíš nebyl."

"Ale snažil seš zachránit banku. Že? A to bylo první. To bylo důležitější než ti dva staří lidi a všichni ostatní. Důležitější dokonce než tvoje čest, protože jako obyčejně rozhodující byl podnik." Z Margotina hlasu náhle zaznělo vzrušení. "Proto budeš zachraňovat banku i nadále, Alexi - to je pro tebe důležitější než všechno ostatní. A tak to bylo i s tebou a s Celií. A tak by to bylo," dodala zvolna, "kdyby sis musel vybrat, i s tebou a se mnou."

Alex mlčel. Co mohl říci, co může kdo říci, když se mu předhodí holá pravda?

"Takže nakonec," pokračovala Margot, "se od Roscoa ani moc nelišíš. Ani od Lewise." Zvedla štítivě D'Orseyův Věstník. "Stabilita podniků, zdravé peníze, zlato, vysoké ceny akcií. Všechny tyhle věci jsou přednější. Lidi - zvláště drobní, bezvýznamní lidi - přijdou až za dlouho potom. To je ta hrozná propast mezi námi dvěma, Alexi. A vždycky bude." Alex viděl, že pláče.

V hale za obývacím pokojem se ozval bzučák.

Alex zaklel: "Hromaby do toho! Pořád nás někdo ruší!"

Přešel k domácímu telefonu, který měl spojení s vrátným dole na chodbě. „Ano, co je?"

"Je tedy nějaká dáma, pane Vandervoorte, a chtěla by s váma mluvit. Paní Callaghanová."

"Já žádnou paní ..." Zarazil se. Heywardova sekretářka? "Zeptejte se jí, jestli je z banky."

Pauza.

"Ano, pane Vandervoorte. Je."

"Dobrá. Tak ji pošlete nahoru."

Řekl to Margot. Zvědavě čekali. Když Alex uslyšel na odpočívadle před bytem výtah, přešel ke dveřím a otevřel je.

"Pojďte prosím dál, paní Callaghanová."

Dora Callaghanová byla atraktivní pěstěná žena, která neměla daleko do šedesátky. Alex věděl, že je u První

americké komerční zaměstnaná už mnoho let a přinejmenším deset z toho u Roscoe Heywarda. Obyčejně byla vyrovnaná a sebevědomá, ale teď večer se zdála unavená a nervózní.

Na sobě měla semišový plášť zdobený kožesinou a v ruce nesla koženou aktovku. Alex poznal, že je to bankovní aktovka.

"Promiňte, že ruším, pane Vandervoorte..."

"Měla jste jistě pádný důvod, že jste se sem vydala." Představil ji Margot, pak se zeptal: "Neměla byste chuť na drink?"

"To bych měla."

Martini. Margot ho namíchala. Alex odnesl semišový plášť. Všichni tři se posadili k ohni.

"Před slečnou Brackenovou můžete mluvit otevřeně," řekl Alex.

"Děkuju vám." Dora Callaghanová se napila martini, pak postavila skleničku. "Pane Vandervoorte, probírala jsem dneska odpoledne stůl pana Heywarda. Říkala jsem si, že bude možná zapotřebí některé věci vyřídit, například poslat někam nějaké papíry." Hlas se jí zatáhl a zajíkla se. Zašeptala: "Promiňte."

Alex odpověděl jemně: "To nic. Vždyť není žádný spěch."

Když se ovládla, pokračovala: "Několik zásuvek bylo zamčených. Od těch jsme měli klíče oba, já i pan Heyward. Já jsem tyhle zásuvky příliš často neodemykala, ale dnes jsem je otevřela."

Znovu se odmlčela a Alex s Margot čekali.

"V jedné z nich ... pane Vandervoorte, já jsem slyšela, že zítra ráno přijdou revizoři. A tak jsem si říkala ... že byste se měl radši podívat, co jsem tam našla, že budete vědět líp než já, jak s tím naložit."

Otevřela koženou aktovku a vytáhla dvě velké obálky. Když je Alexovi podala, všiml si, že už jsou otevřené. Zvědavě z nich vytáhl to, co bylo uvnitř.

V první byly čtyři certifikáty, každý na pět set akcií společnosti Q-Investments a podepsaný G. G. Quatermainem. Jsou sice na doručitele, říkal si Alex, ale patří bezpochyby Heywardovi. Vzpomněl si na narážky toho reportéra z Newsday odpoledne. Tohle to potvrzovalo. Bude samozřejmě zapotřebí dalších důkazů, pakliže se za tou věcí půjde, ale zdá se jisté, že Heyward, ten důvěry požívající, vysoce postavený úředník banky, přijal špinavý úplatek. Kdyby byl naživu a vyšlo to najevo, znamenalo by to žalobu.

Alexova skleslost se ještě prohloubila. Neměl Heywarda nikdy rád. Byli antagonisté takřka od chvíle, kdy Alex vstoupil do řad První americké komerční, ale až do dnešního dne nikdy ani na okamžik nezapochoyboval o tom, že Roscoe je bezúhonný člověk. Z toho je vidět, pomyslel si Alex, že byť člověk podle svého názoru někoho zná sebelíp, ve skutečnosti ho vlastně nezná.

S toužebným přáním, aby všechno tohle nebyla pravda, vytáhl obsah druhé obálky. Ukázalo se, že to jsou zvětšené fotografie skupinky několika lidí u bazénu - čtyř nahých žen a dvou nahých pánů a Roscoa Heywarda, který byl oblečený. V Alexovi vyšlehlo ihned podezření, že to jsou suvenýry z Heywardova výletu na Bahamy, se kterým se tak chlubil a na který ho pozval Veliký George Quatermain. Když rozkládal obrázky po kuřáckém stolku a Margot s paní Callaghanovou přihlížely, napočítal jich dvanáct. Všiml si, že paní Callaghanová se rdí. Rdí? Byl by řekl, že dnes se už nikdo nerdí!

Při prohlížení fotografií dostal chuť se rozesmát. Všichni na nich vypadali - jinak se to vyjádřit nedalo - prostě směšně. Roscoe upíral na jednom snímku fascinovaně pohled na nahé ženy, na dalším ho jedna líbala a on se dotýkal prsty jejich řader. Harold Austin vystavoval na odív své povadlé tělo, schliplý penis a slabomyslný úsměv. Další muž, jenž stál ke kameře zády, byl obrácen obličejem k ženám. Pokud šlo o ženy - no, pomyslel si Alex, někdo by je mohl považovat za přitažlivé. On sám by dal vždycky přednost Margot i oblečené.

Ale nerozesmál se - s úcty k Doře Callaghanové, která dopila své martini a vstala. "Já už snad půjdu, pane Vandervoorte."

"Udělala jste dobře, že jste mi to donesla," odpověděl Alex. "Jsem vám za to vděčný a vezmu si to osobně na starost."

"Já vás doprovodím," řekla Margot. Donesla paní Callaghanové plášť a dovedla ji k výtahu.

Když se vrátila, Alex stál u okna a díval se na svítící velkoměsto.

"Milá ženská," prohodila Margot. "A loajální."

"Ano," odpověděl a pomyslel si: Ať dojde zítra a v následujících dnech k jakýmkoli změnám, postarám se, aby se k paní Callaghanové zachovali ohleduplně. A jsou tady další, na které bude nutno myslet. Okamžitě povýším Toma Straughana na své bývalé místo viceprezidenta. Orville Young dobře vyplní uprázdněné místo po Heywardovi - Edwina D'Orseyová musí postoupit na vedoucí oddělení svěčeneckých vkladů. Alex měl pro ni to místo v duchu připravené už nějakou tu dobu a počítal, že Edwina postoupí brzy ještě výš. Zatím musí být okamžitě jmenována do správní rady.

Najednou si uvědomil: Pokládám za samozřejmé, že toho prezidenta banky vezmu. Však mu to Margot právě řekla. Zřejmě měla pravdu.

Otočil se od okna a od tmy za ním. Margot stála u konferenčního stolku a dívala se na fotografie. Najednou se zařehotala a Alex udělal konečně to, nač měl chuť předtím a připojil se k jejímu smíchu.

"Ježíšku," řekla Margot. "Je to tak smutný a přitom tak legrační!"

Když jejich smích utichl, Alex se sehnul, posbíral snímky a strčil je zpátky do obálky. Byl v pokušení hodit celý balíček do ohně, ale věděl, že nesmí. Zničil by důkazy, které budou možná potřebné. Rozhodl se však, že udělá, co bude v jeho silách, aby se ty fotografie nedostaly na oči nikomu dalšímu - kvůli Roscoeovi.

"Tak smutný a přitom tak legrační," opakovala Margot. "Jako všechno, ne?"

"No," přisvědčil a v tom okamžiku věděl, že ji potřebuje a vždycky bude potřebovat.

Vzal obě její ruce, protože si vzpomněl, o čem mluvili, než přišla paní Callaghanová. "Pojďme se vykašlat na všechny propasti mezi námi dvěma," vybídl ji. "Na druhé straně nás zase spojuje mnoho mostů. Potřebujem jeden druhého. Pojďme spolu bydlet natrvalo, Brackenová, a začneme od teďka."

Namítla: "Pravděpodobně to nebude klapat, nebo nám to nevydrží. Moc dobré vyhlídky nemáme."

"Tak se budem snažit dokázat, že to není pravda."

"Máme samozřejmě jednu výhodu." Margot zajiskřily nezbedně oči. "Většina párů, co si slibují, že se budou milovat a ctít jeden druhého, dokud je nerozdvojí smrt', skončí do roka u soudu s rozvodem. Třeba když začneme tím, že tomu moc nevěříme a že od toho moc nečekáme, dopadnem líp než ostatní."

Když ji vzal do náruče, řekl: "Finančníci a advokátky mají někdy zbytečně moc řečí."